

**National Library
of Sweden**

Denna bok digitaliserades på Kungl. biblioteket år 2012

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1938:46
FINANSDEPARTEMENTET

1936 ÅRS UPPBÖRDSKOMMITTÉ
BETÄNKANDE MED FÖRSLAG
TILL
OMORGANISATION
AV UPPBÖRDSVÄSENDET OCH
FOLKBOKFÖRINGEN M. M.

DEL I
UPPBÖRDSVÄSENDET

S T O C K H O L M

1 9 3 8

Statens offentliga utredningar 1938

Kronologisk förteckning

1. Betänkande angående omorganisation av polisskolan i Stockholm m. m. Idun. (4), 107 s. S.
2. Förslag till revision av den svenska kyrkohandboken. Av E. Eidem. Uppsala, Almqvist & Wiksell. vij, 303 s. E.
3. Byggnadsindustrien i Sverige. 2. Arbetsgivares och löntagares inkomster. Idun. vij, 198 s. S.
4. Byggnadsindustrien i Sverige. 3. Arbetslöshetens omfattning och växlingar. Idun. vij, 202 s. S.
5. Betänkande med utredning och förslag rörande produktions- och avsättningsförhållandena inom trädgårdsnäringen. Marcus. 314 s. Jo.
6. Betänkande i näringsfrågan. Marcus. 173, 251* s. S.
7. Betänkande angående barnbeklädnadsbidrag m. m. Marcus. 133, 18* s. S.
8. 1936 års yrkesskolsakkunniga. Betänkande med förslag rörande omorganisation av vissa delar av tekniska skolan i Stockholm. Heggström. viij, 455 s. 2 bil. E.
9. Utlåtande rörande flottans fartygstyper m. m. Norstedt. 71 s. Fö.
10. Byggnadsindustrien i Sverige. 1. Allmän översikt, yttranden och förslag. Idun. xvij, 741 s. S.
11. Riktlinjer för en lagstiftning om ägareförbehåll och avbetalningsköp. Av F. Schmidt. Norstedt. 64 s. Ju.
12. Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet å landsbygden enligt beredningsnämndernas förslag vid 1938 års allmänna fastighetstaxering. Heggström. 89 s. Fi.
13. Betänkande angående förvärsarbetande kvinnors rättsliga ställning vid äktenskap och barnsbörd. Marcus. 52 s. S.
14. Betänkande och förslag angående skolöverstyrelsens organisation. Heggström. ix, 396 s. E.
15. Betänkande angående landsbygdens avfolkning. Marcus. 208, 90* s. S.
16. Betänkande och förslag angående verksamheten vid kungl. dramatiska teatern, dess förvaltning och ledning. Heggström. 78 s. E.
17. Betänkande med förslag till lotteriförordning m. m. Marcus. 70 s. H.
18. Betänkande med förslag till lag om frivillig pensionering av i enskild tjänst anställda m. m. Beckman. 121 s. Ju.
19. Yttrande med socioletiska synpunkter på befolkningsfrågan. Marcus. 52, 10* s. S.
20. Betänkande angående barnkrubbor och sommarkolonier m. m. Marcus. 76, (2), 16* s. S.
21. Arbetslöshetsräkningen den 31 augusti 1937. Del 1. Beckman. 254 s. S.
22. Betänkande med förslag till reformerad hyreslagstiftning. Norstedt. 278 s. Ju.
23. Betänkande med förslag till lag om enskilda vägar m. m. Beckman. 229 s. K.
24. Betänkande med vissa demografiska utredningar. Marcus. 290 s. S.
25. Betänkande med förslag till lag om villkorlig frigivning m. m. Norstedt. 77 s. Ju.
26. Betänkande med utredning och förslag angående centrala verkstadsskolor m. m. Idun. (2), 320 s. E.
27. Betänkande med förslag till trafikförsäkringslag jämte därmed sammanhängande författningar. Norstedt. 139 s. Ju.
28. 1936 års järnvägskommitté. Betänkande rörande åtgärder för enhetliggörande av det svenska järnvägsnätet. Norstedt. 276 s. K.
29. Betänkande med utredning och förslag angående intagning av elever i första klassen av de allmänna läroverken och med dem jämförliga läroanstalter. Idun. 216 s. E.
30. Betänkande jämte lagförslag angående lärlingsutbildningen inom hantverket och den mindre industrien. Idun. 159 s. H.
31. Försöksutredning beträffande omfattningen av yrkesmässig godstrafik med automobil eller släpvagn under år 1937. Beckman. 211 s. K.
32. Betänkande med utredning och förslag angående begynnelsepråket i realskolan. Heggström. 228 s. E.
33. Betänkande och förslag rörande den andliga vården inom försvarsväsendet. Beckman. 95 s. Fö.
34. Den statliga egnahemsverksamheten. Marcus. viij, 681 s. Jo.
35. Betänkande och förslag angående utsträckning av den årliga lästiden vid folkskolan m. m. Idun. 102 s. E.
36. Betänkande med förslag rörande djurskyddslagstiftning. Marcus. 154 s. Ju.
37. Normalbestämmelser för järnkonstruktioner till byggnadsverk (järnbestämmelser). Tredje omarbetade upplagan. Beckman. 83 s. K.
38. Betänkande med förslag till ändringar i arrende-lagstiftningen. Marcus. 492 s. Jo.
39. Betänkande med förslag till statliga åtgärder för stödjande av privatflygningens utveckling i Sverige. Beckman. 107 s. K.
40. Betänkande med utredning och förslag rörande statsbidrag till anordnande av bostäder åt äldre och änkor i s. k. pensionärshem. Idun. 98 s. S.
41. 1936 års uppborrdskommitté. Betänkande med förslag till omorganisation av uppborrdsväsendet och folkbokföringen m. m. Del 2. Folkbokföringen. Marcus. vj, 400 s. Fi.
42. Betänkande med utredning och förslag angående åtgärder till den svenska exportnäringens främjande. Idun. 118 s. H.
43. Processlagberedningens förslag till rättegångsbalk. 1. Lagtext. Norstedt. viij, 150 s. Ju.
44. Processlagberedningens förslag till rättegångsbalk. 2. Motiv m. m. Norstedt. 619 s. Ju.
45. Betänkande med förslag angående reglering av strandbebyggelsen m. m. Beckman. 66 s. S.
46. 1936 års uppborrdskommitté. Betänkande med förslag till omorganisation av uppborrdsväsendet och folkbokföringen m. m. Del 1. Uppborrdsväsendet. Marcus. vj, 400 s. Fi.

Ann. Om särskild tryckort ej anges, är tryckorten Stockholm. Bokstäverna med fetstil utgöra begynnelsebokstäverna till det departement, under vilket utredningen avgivits, t. ex. E. = ecklesiastikdepartementet, Jo. = jordbruksdepartementet. Enligt kungörelsen den 3 febr. 1922 ang. statens offentliga utredningars yttre anordning (nr 98) utgivas utredningarna i omslag med enhetlig färg för varje departement.

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1938:46

FINANSDEPARTEMENTET

1936 ÅRS UPPBÖRDSKOMMITTÉ

BETÄNKANDE MED FÖRSLAG

TILL

OMORGANISATION
AV UPPBÖRDSVÄSENDET OCH
FOLKBOKFÖRINGEN M. M.

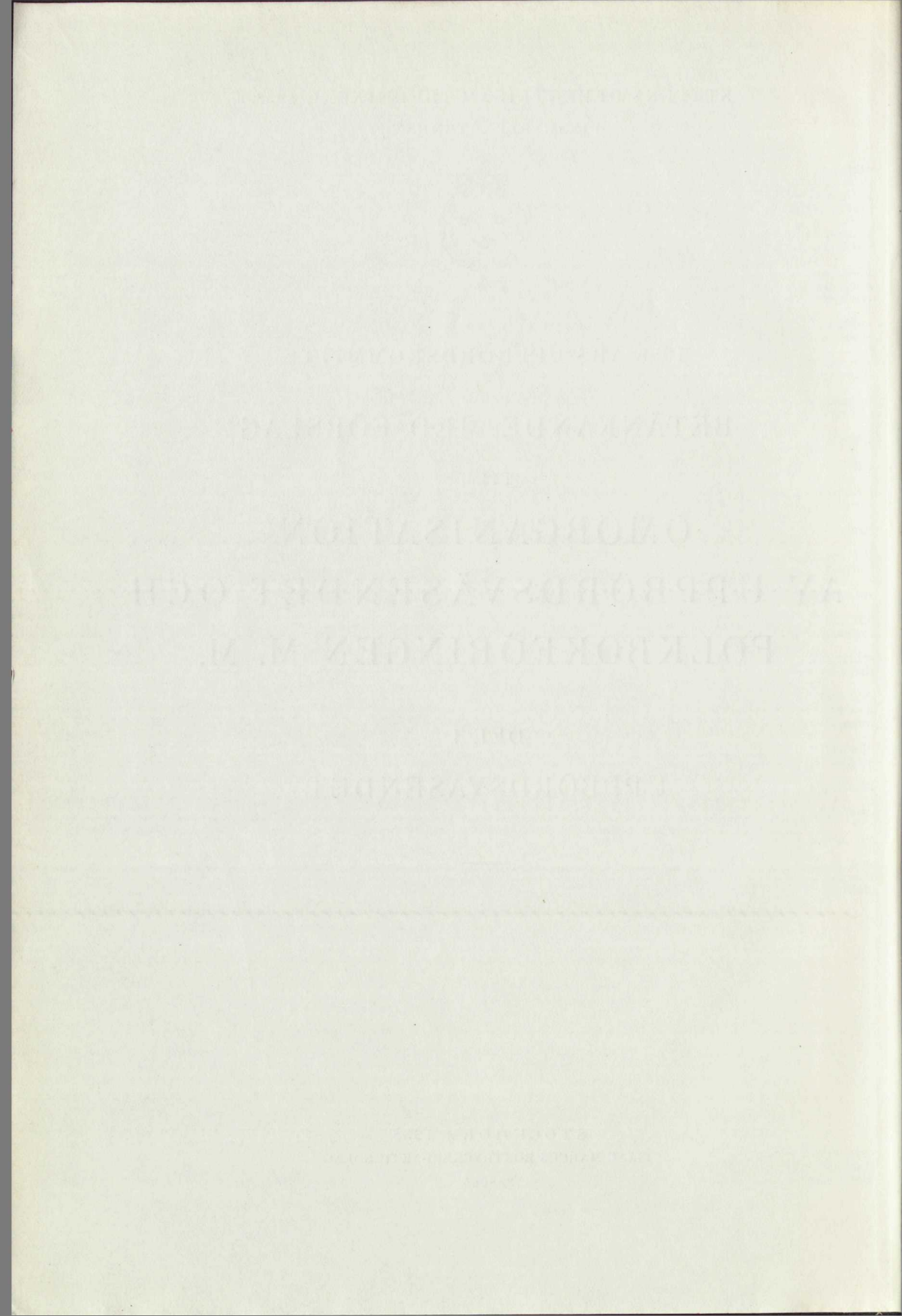
DEL I

UPPBÖRDSVÄSENDET

STOCKHOLM 1938

ISAAC MARCUS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG

888005

TILL KONUNGEN.

På föredragning av chefen för finansdepartementet beslöt Eders Kungl. Maj:t den 28 februari 1936 tillsätta en kommitté med uppdrag att verkställa utredning och avgiva förslag rörande sättet för debitering, uppbörd och in-

drivning av utskylder samt folkbokföringens ordnande jämte härmed sammanhängande organisatoriska och andra frågor.

Till ledamöter i kommittén förordnade Eders Kungl. Maj:t borgmästaren, sedermera ledamoten av riksdagens andra kammare *T. E. N. Bergquist*, tillika ordförande, ledamöterna av riksdagens andra kammare *F. O. Ericson* i Boxholm och *A. P. Pettersson* i Dahl ävensom länsbokhållaren, numera t. f. länsassessorn *C. J. Bergstedt*.

Samtidigt bemyndigade Eders Kungl. Maj:t chefen för finansdepartementet att förse kommittén med sekreterare samt med de sakkunniga och experter, som ansåges erforderliga.

Med anledning av att herr Bergquist utnämnts till statsråd, förordnade Eders Kungl. Maj:t den 26 juni 1936 herr Bergstedt att tills vidare, så länge Bergquist för utövandet av statsrådsämbetet vore därtill förhindrad, leda kommitténs arbete. Sedan herr Bergquist den 28 september samma år beviljats entledigande från statsrådsämbetet, återinträdde denne såsom ledamot och ordförande i kommittén.

Genom beslut den 20 mars 1936 förordnade chefen för finansdepartementet extra revisorn, numera revisorn i riksräkenskapsverket *A. Faxelius* att vara sekreterare åt kommittén. Sedan den 1 oktober 1936 åt Faxelius uppdragits att inom finansdepartementet biträda med uppdrag, som av departementschefen till honom överlämnades, och han på grund därav blivit förhindrad att fullgöra sekreteraruppdraget, förordnades genom beslut den 28 januari 1937 hovrättsassessorn, numera hovrättsrådet *A. O. E. Rylander* att vara kommitténs sekreterare.

Genom särskilda beslut har chefen för finansdepartementet förordnat den 5 maj 1936 e. o. hovrättsnotarien, numera e. hovrättsfiskalen *A. E. Olsson*, den 22 februari 1937 amanuensen, numera förste amanuensen i riksräkenskapsverket *E. B. A. Ehnбом* samt den 15 januari 1938 amanuensen i statistiska centralbyrån, numera aktuarien vid Norrköpings stads drätselkammare *C. A. Jörnstedt* att vara biträdande sekreterare åt kommittén, den sistnämnde för tiden intill den 16 april 1938. Jörnstedt, som efter förordnande av chefen för finansdepartementet från och med den 1 juli 1936 biträtt med vissa inom kommitténs sekretariat förekommande göromål, har för kommitténs räkning verkställt statistiska utredningar. Olsson och Ehnбом hava åtnjutit ledighet från sina uppdrag, den förstnämnde under tiden 1 januari—31 augusti 1937 för tjänstgöring under hovrätten för övre Norrland samt den sistnämnde under tiden 1 september—12 december 1937 för tjänstgöring inom riksräkenskapsverket. Olsson åtnjuter vidare allt sedan den 15 juni 1938 ledighet för tjänstgöring inom nämnda hovrätt.

Kommittén har antagit benämningen 1936 års uppborrdskommitté.

Enligt den plan, kommittén uppgjort för sina utredningsarbeten, hava kommitténs uppgifter fördelats på tre särskilda avdelningar, avseende 1) sättet för debitering, uppborrd och indrivning av utskylder jämte vissa härmed sammanhängande frågor, 2) folkbokföringens ordnande och vissa frågor, som sammanhänga härmed, samt 3) organisationsfrågor och kostnads-

beräkningar, vilka avdelningar behandlas i särskilda delar av kommitténs betänkande.

Del I av betänkandet, som härmed avlämnas, omfattar kommitténs utredning och förslag rörande sättet för debitering, uppbörd och indrivning av utskylder jämte vissa härmed sammanhängande frågor.

Enligt beslut av chefen för finansdepartementet den 5 maj 1936 har t. f. häradsskrivaren, förste kanslissekreteraren *E. K. F. Böhrendtz* såsom sakkunnig biträtt kommittén, bland annat, beträffande de frågor, som avses i denna del av betänkandet.

Efter förordnande av chefen för finansdepartementet hava vidare beträffande i denna del av betänkandet behandlade frågor följande personer biträtt kommittén, nämligen drätseldirektören *Th. Öberg* och landstingsdirektören *G. O. L. Beijbom* med utredning angående omläggning av primärkommunernas och landstingens budgetår, häradsskrivaren *K. G. J. Engqvist* och t. f. häradsskrivaren *G. M. E. Ahlin* beträffande vissa frågor rörande häradsskrivarnas ställning och uppgifter samt sekreteraren hos generalpoststyrelsen *T. G. Gerle* beträffande frågan om understödjande av intressekon-torsrörelsen.

I enlighet med de för kommittén meddelade direktiven har kommittén upprätthållit kontakt med de sakkunniga rörande länsstyrelsernas omorganisation, som jämlikt Eders Kungl. Maj:ts den 28 juni 1935 givna bemyndigande tillkallats av chefen för socialdepartementet, och de sakkunniga, som jämlikt av Eders Kungl. Maj:t den 28 februari 1936 lämnat bemyndigande tillkallats för fortsatt utredning angående omorganisation av landsfiskals- och stadsfiskalsbefattningarna.

Med medgivande av chefen för finansdepartementet förlade kommittén under tio dagar i juli och augusti 1936 sina sammanträden till Varberg. Med Eders Kungl. Maj:ts medgivande företog kommitténs sekreterare Rylander i augusti 1937 en resa till Göteborg för vissa studier å sjömanshuset därstädes.

Eders Kungl. Maj:t har den 30 december 1936 anbefallt kommittén avgiva utlåtande över vissa delar av ett utav ovan omförmälda inom socialdepartementet tillkallade sakkunniga avgivet betänkande med förslag angående länsstyrelsernas organisation jämte därmed sammanhängande spörsmål. Utlåtandet avgavs den 18 januari 1937.

Eders Kungl. Maj:t har, för att tagas i övervägande vid fullgörande av det kommittén lämnade uppdraget eller för att vara tillgängliga vid uppdragets fullgörande, till kommittén överlämnat:

- 1) handlingarna angående en i anledning av riksdagens skrivelse den 2 maj 1930, nr 175, punkt 2, inom socialdepartementet verkställd utredning rörande den lämpligaste anordningen av den polis- och fjärdingsmän åliggande skyldigheten att ställa uppbördssäkerhet och föreskrifter i detta ämne;
- 2) en den 8 juni 1933 till finansdepartementet inkommen, till Kungl. Maj:t ställd skrift från förste aktuarien Albert Carlsson, vari framlagts vissa förslag i fråga om inbetalning av kronoskatt medelst girering från postgiro-

konto samt rörande postgiorörrelsens användning även i vissa andra fall jämte däröver av generalpoststyrelsen avgivet infordrat yttrande och från Carlsson i ärendet inkomna ytterligare skrifter;

3) en den 6 april 1934 till finansdepartementet från föreningen Sveriges städers kronouppbördstjänstemän inkommen framställning i fråga om inbetalning över postgiro av kronoutskylder i stad jämte över framställningen, efter remiss, av vissa myndigheter avgivna utlåtanden;

4) riksdagens skrivelse den 5 juli 1934, nr 307, i anledning av riksdagens år 1933 församlade revisorers berättelse, såvitt angår en under punkt 2) gjord framställning, att Kungl. Maj:t måtte taga under övervägande, vad revisorerna i nämnda berättelse anfört i fråga om uppbörd och indrivning av kronoutskylder i Stockholm;

5) en till chefen för finansdepartementet den 25 september 1935 från nämndemannen Svante Nilsson i Helenelund inkommen skrift, vari framlagts vissa förslag i fråga om grunderna för en blivande skatte- och uppbördsreform;

6) en till chefen för finansdepartementet den 16 december 1935 från föreningen Sveriges städers kronouppbördstjänstemän inkommen framställning angående viss förenkling av sättet för uppdelning av kronouppbörderna jämte däröver av riksräkenskapsverket avgivet utlåtande;

7) en den 6 mars 1936 till chefen för finansdepartementet från Svenska polisförbundet inkommen framställning om meddelande av bestämmelser angående ersättning till vittne vid utmätningsförrättning för uttagande av oguldna utskylder och böter med mera;

8) en till chefen för finansdepartementet den 12 mars 1936 från stadsfogden och kronokassören C. E. Lindgren inkommen framställning om vidtagande av åtgärder i syfte att åstadkomma förbättrat uppbörds- och indrivningsresultat beträffande utskylder, påförda till yrkesgruppen servitörer och servitriser hörande personer; samt

9) riksdagens skrivelse den 1 april 1936, nr 127, och bevillningsutskottets betänkande, nr 20, vid samma års riksdag, såvitt angår frågan, huruvida skatteuppbörden i riket utom Stockholm lämpligen kunde anordnas på enahanda sätt, som föreslagits för sagda stad.

Eders Kungl. Maj:t har vidare till kommittén för kännedom överlämnat avskrift av Kungl. Maj:ts resolution den 27 november 1936 på de besvär, drätselkammaren i Göteborg med instämmande av magistraten i staden anfört över ett av länsstyrelsen i Älvsborgs län den 30 september 1935 meddelat beslut i ärende angående skyldighet för landsfiskal att underskriva eller attestera hindersbevis.

För att tagas i övervägande vid fullgörande av kommitténs uppdrag har därjämte chefen för finansdepartementet till kommittén överlämnat följande till departementschefen inkomna handlingar:

1) två den 3 april 1934 och den 9 oktober 1937 inkomna skrifter från f. d. professorn Karl Ljungberg angående betalning av skatt samma år inkomsten uppbäres;

2) en den 1 oktober 1937 inkommen skrivelse från överståthållaren T. Nothin jämte en därvid fogad promemoria angående tidigare debitering och uppbörd av skatt;

3) en den 8 oktober 1937 inkommen skrift från bankkamreraren G. Hedman i Stockholm angående fördelning av utskylder på flera år vid arbetslöshet, pensionering och dödsfall; samt

4) en den 15 oktober 1937 inkommen skrift från direktören O. Mellkvist i Malmö angående betalning av skatter i samband med inkomstens förvärvande.

Slutligen hava till kommittén från myndigheter, organisationer och enskilda inkommit ett flertal framställningar rörande i denna del av betänkandet avsedda frågor.

Vid betänkandet finnes fogat särskilt yttrande av kommitténs ledamot herr Pettersson.

Stockholm den 31 oktober 1938.

Underdånigst

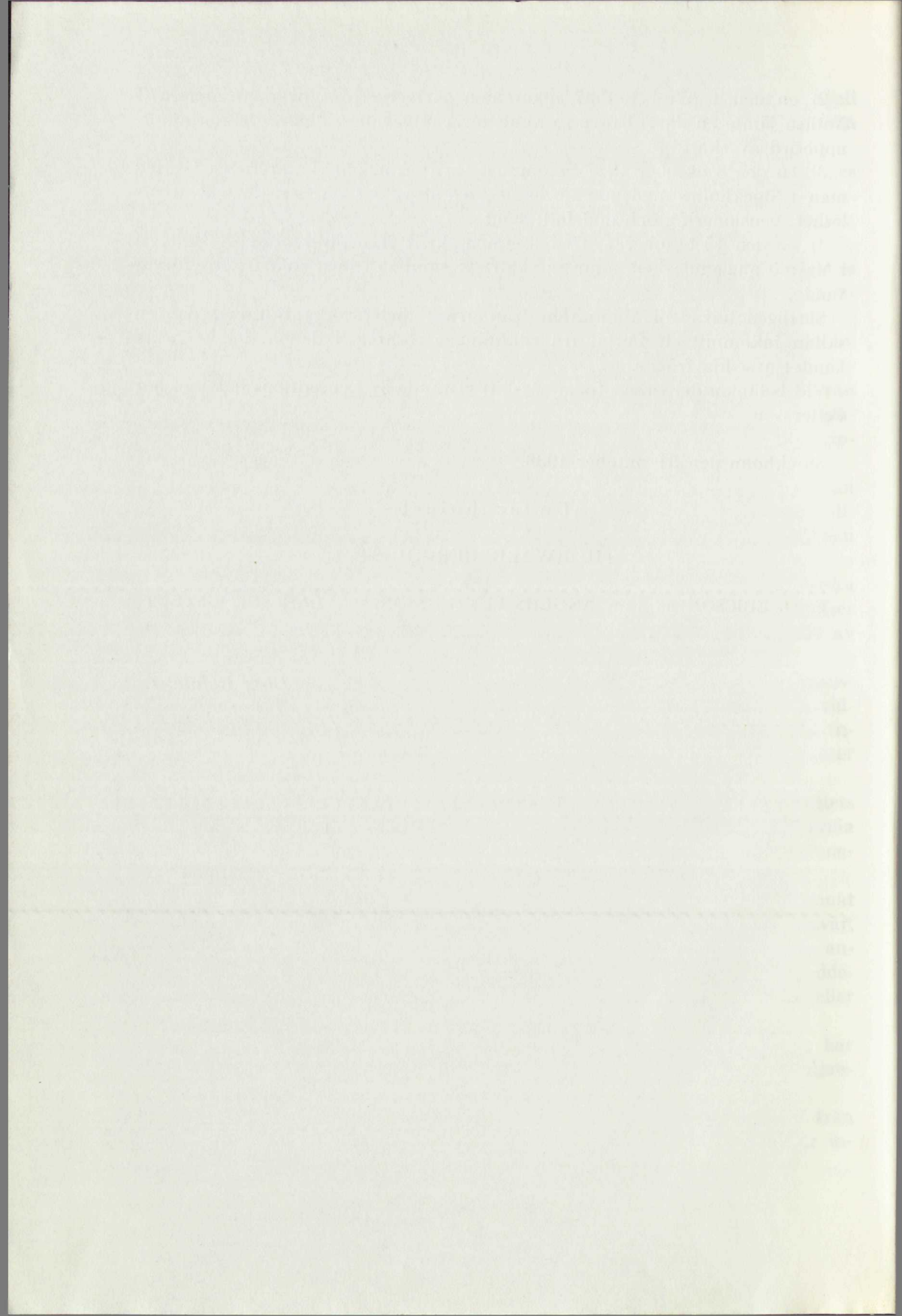
THORWALD BERGQUIST

F. O. ERICSON

ANDERS PETTERSSON

CARL BERGSTEDT

Olov Rylander.

Förslag

till

Förordning angående debitering, uppbörd och indrivning av allmänna utskylder och avgifter (Uppbördsförordning).

Härigenom förordnas som följer:

1 KAP.

Allmänna stadganden.

1 §.

1 mom. I denna förordning förstås med *uppbördsår*: tiden från och med den 1 juli taxeringsåret till och med den 30 juni nästföljande år;

indrivningsdistrikt: kommun eller sådan del av kommun, som utgör särskilt folkbokföringsdistrikt eller ingår i annat sådant distrikt än kommunen i övrigt; så ock, där länsstyrelsen därom förordnar, särskild del av kommun eller av sådan kommundel, som nyss nämnts;

magistratsstad: sådan stad, där magistrat finnes, och med *fögderistad*: annan stad;

län: jämväl Stockholms stad och med *länsstyrelse*: jämväl överståthållarämbetet.

2 mom. Beteckningen *taxeringsår* har i denna förordning samma innebörd som i kommunalskattelagen.

3 mom. Vad i denna förordning finnes stadgat beträffande utskylder till stat och kommun skall, i den mån särskilda bestämmelser icke äro meddelade, i tillämpliga delar gälla även i fråga om landstingsmedel, tingshusmedel, vägskatt, annuiteter å avdikningslån och å förskott för avlösning av frälseräntor, skogsvårdsavgifter, pensionsavgifter, som avses i 1 § lagen om folkpensionering, samt olycksfallsförsäkringsavgifter, som, enligt gällande bestämmelser angående uppbörd av avgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete, uppbäras i samband med uppbörden av kronoutskylder; så ock i fråga om de andra utskylder och avgifter, beträffande vilka Konungen förordnat, att de skola uppbäras i samma ordning som allmänna utskylder till staten.

2 KAP.

Om debitering.

2 §.

Debitering av utskylder till stat och kommun verkställs för landet och fögderistad av häradsskrivare och för magistratsstad av en av magistraten förordnad tjänsteman (*uppbörds-kamrerare*).

3 §.

Utskylder skola, där ej annorlunda är stadgat eller av länsstyrelsen för visst fall bestämmes, förfalla till betalning under allmän uppbördstermin

4 §.

De allmänna uppbördsterminerna under uppbördsåret äro sex, förlagda till tiden från och med den 5 till och med den 12 i envar av månaderna augusti, september, november, februari, mars och maj.

5 §.

Vid debitering av utskylder, som skola förfalla till betalning under allmän uppbördstermin, skall, där ej annat föranledes av stadgandet i andra stycket, iakttagas, att de skattskyldiga skola påföras dels, innan slutlig debitering skett, förskott å till slutliga beloppet ännu ej bestämda utskylder dels ock, efter slutlig debitering, vad som i enlighet därmed erfordras för utskyldernas fulla gäldande.

Befinnes vid beräkning av förskott på sätt i 6 § är stadgat, att skattskyldig skall påföras allenast pensionsavgift, och uppgår denna avgift till högst tolv kronor, skall beloppet i sin helhet påföras den skattskyldige såsom förskott. Eljest skall, därest beloppet av de utskylder, som skola tagas i betraktande vid beräkning av förskott, icke uppgår till sammanlagt tio kronor, den skattskyldige icke påföras förskott.

Där förskott skall debiteras, skall utom i fall, som i andra stycket sägs, den skattskyldige påföras hälften av sammanlagda beräknade utskyldsbeloppet såsom förskottsbelopp, dock att förskottsbeloppet avjämnas nedåt så, att vad som jämlikt 8 § skall utgå under varje termin kommer att uppgå till helt antal kronor.

6 §.

Till grund för debiteringen av förskott skall läggas vederbörande taxeringsnämnds beslut angående den skattskyldiges taxering till allmän kommunalskatt och skogsaccis samt till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt och särskild skatt å förmögenhet.

Vid förskottsdebiteringen iakttages:

att statlig inkomst- och förmögenhetsskatt beräknas enligt 18 § förord-

ningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, bottensskatt med tillämpning av det för året bestämda procenttalet;

att allmän kommunalskatt, landstingsmedel och tingshusmedel beräknas med ledning av de belopp för skattekrona och skatteöre, som näst föregående år bestämts för uttaxering till kommun, municipalsamhälle, landsting och tingshusbyggnadsskyldige och att vägs katt beräknas med ledning av de belopp för vägs katekrona och vägs kateöre, som näst föregående år uttaxerats till vägdistrikt; dock att allmän kommunalskatt, om kommun för sagda år åtnjutit understöd av skatteutjämningsmedel, skall beräknas med hänsyn till den lägre utdebitering, som skulle hava fastställts, därest kommunen tillgodokommet dylikt understöd upptagits i kommunens stat såsom inkomst, och att vägs katt skall beräknas å det antal skattekronor och skatteören enligt kommunalskattelagen, som påföras den, som är skyldig utgöra vägs katt, oavsett om skatten utgår för fastighet; skoland de sålunda beräknade beloppen för skattekrona och skatteöre sammanläggas till en gemensam skattekvot och avjämnas till närmaste hela krontal; samt

att i förekommande fall upptagas skogsaccis, beräknad enligt den näst föregående år bestämda skattesats å det av årets taxeringsnämnd bestämda rotvärdet, och övriga utskyldstiflar med sina för året bestämda eller eljest gällande belopp.

7 §.

Till grund för slutlig debitering skall läggas vederbörande prövningsnämnds beslut angående den skattskyldiges taxering till allmän kommunalskatt och skogsaccis samt till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt och särskild skatt å förmögenhet.

Vid debiteringen iakttages:

att statlig inkomst- och förmögenhetsskatt beräknas på sätt i 6 § är sagt;

att allmän kommunalskatt, landstingsmedel och tingshusmedel samt vägs katt beräknas med ledning av de belopp för skattekrona och skatteöre (vägs katekrona och vägs kateöre), som bestämts för uttaxering till kommun, landsting, tingshusbyggnadsskyldige och vägdistrikt för det år, utskylderna avse;

att skogsaccis beräknas enligt den för samma år bestämda skattesats; samt

att allmän kommunalskatt, landstingsmedel och tingshusmedel påföras envar skattskyldig i en gemensam post.

8 §.

1 mom. Förskottsbelopp och belopp, som skall erläggas enligt slutlig debitering, skola förfalla till betalning:

om sådant belopp icke uppgår till tio kronor, förskottsbelopp under första allmänna uppbördsterminen och annat belopp under fjärde allmänna uppbördsterminen,

om beloppet uppgår till tio men icke till tjugu kronor, förskottsbelopp under första och tredje allmänna uppbördsterminerna samt annat belopp under fjärde och sjätte allmänna uppbördsterminerna, samt

om beloppet uppgår till tjugu kronor eller mera, förskottsbelopp under första, andra och tredje allmänna uppbördsterminerna samt annat belopp under fjärde, femte och sjätte allmänna uppbördsterminerna.

2 *mom.* Belopp, som skall erläggas under mer än en termin, skall jämnt fördelas på de terminer, under vilka enligt 1 *mom.* betalning skall ske, dock att vid fördelning av belopp, som skall utgå enligt slutlig debitering, vad som skall erläggas under annan termin än den fjärde skall avjämnas till närmast lägre hela antal kronor och återstoden av beloppet erläggas under fjärde terminen.

9 §.

För erläggande av utskylder, som icke förfalla till betalning under allmän uppbördstermin, må länsstyrelsen, där så finnes böra äga rum och annat uppbördssätt ej är i särskild författning stadgat, efter samråd med generalpoststyrelsen bestämma en eller flera särskilda uppbördsterminer. Eljest erläggas sådana utskylder å uppbördsstämma eller i annan ordning, som länsstyrelsen äger i varje särskilt fall bestämma.

10 §.

Utskylder, som förfalla till betalning under allmän uppbördstermin, skola påföras de skattskyldiga i *uppbördsbok*. Andra utskylder skola upptagas i *särskild uppbördslängd*. Utskylderna skola därjämte upptagas å *debetsedel*.

11 §.

1 *mom.* Uppbördsbok skall avfattas i enlighet med bifogade formulär nr 1. I uppbördsboken, vilken för fögderi upprättas särskilt för varje indrivningsdistrikt, skall varje uppslag numreras och särskilt för sig summeras ävensom sammandrag upprättas över de särskilda uppslagens slutsummor. För fögderi skall dessutom uppgöras sammandrag över de särskilda uppbördsböckernas slutsummor. Är kommun uppdelad på flera indrivningsdistrikt, skall särskilt sammandrag uppgöras för kommunen och ingå i fögderisammandraget.

2 *mom.* Särskild uppbördslängd skall avfattas enligt bifogade formulär nr 2 och skall i övrigt i fråga om upprättande av sådan längd gälla vad i 1 *mom.* stadgats beträffande uppbördsbok med tillhörande sammandrag.

12 §.

1 *mom.* Debetsedel å utskylder, som upptagits i uppbördsbok, skall upprättas, debetsedel å förskottsbelopp i enlighet med bifogade formulär nr 3 och slutlig debetsedel i enlighet med bifogade formulär nr 4. Vid sådan debetsedel skola, på sätt nämnda formulär utvisa, vara fogade genom perforering frånskiljbara skattepostanvisningsblanketter, utställda, såvitt angår landet och fögderistad, å länsstyrelsen i länet och, såvitt angår magistratsstad, å uppbörds-kamreraren i staden.

Å debetsedel enligt formulär nr 3, upptagande allenast pensionsavgift till belopp av högst tolv kronor, skall finnas anmärkt, att, såvitt den skattskyld-

diges taxering icke bliver av prövningsnämnd ändrad, för honom icke kommer att utfärdas debetsedel enligt formulär nr 4.

2 mom. Debetsedel å utskylder, som upptagits i särskild uppbördslängd, skall upprättas med ledning av bifogade formulär nr 5 a eller 5 b och skall vid debetsedel enligt formulär nr 5 a, allt eftersom utskylden skall erläggas under en eller flera terminer, vara fogade en eller flera genom perforering frånskiljbara skattepostanvisningsblanketter, utställda på sätt i 1 mom. sägs.

13 §.

1 mom. Debetsedel enligt formulär nr 3 eller 4 skall utfärdas för envar skattskyldig, som har att utgöra allmänna utskylder, dock att pensionsavgift för hustru, som är mantalsskriven såsom tillhörande samma hushåll som mannen och som ej av annan grund skall erhålla särskild debetsedel, skall uppföras å debetsedel för mannen.

Särskild debetsedel skall ock utfärdas åt fastighetsägare för varje honom tillhörig fastighet, därest han vid mantalsskrivningen eller sedermera, dock senast före den 15 februari taxeringsåret, därom gör framställning till vederbörande debiteringsförrättare.

2 mom. Särskild debetsedel enligt formulär nr 5 a eller 5 b skall utfärdas för envar skattskyldig, som är upptagen i den särskilda uppbördslängden.

14 §.

1 mom. Debetsedlar skola numreras i fortlöpande följd, särskilt för varje indrivningsdistrikt.

2 mom. Där ej annat föranledes av stadgandena i andra och tredje styckena, skall debetsedel med tillhörande skattepostanvisningsblanketter sist tio dagar före den dag, då enligt debetsedeln uppbörd först äger rum, med posten kostnadsfritt tillsändas den skattskyldige under adress, som antecknats i mantalslängden eller den särskilda bilagan därtill eller som blivit särskilt anmäld eller eljest är för debiteringsförrättaren känd.

I de magistratsstäder, där särskilda stadganden finnas meddelade i avseende å sättet för utdelning av debetsedlar, skall vad därutinnan är föreskrivet beträffande debetsedlar till inom staden bosatta personer lända till efterrättelse.

På begäran av den skattskyldige skall debetsedel, i stället för att tillställas den skattskyldige, inom tid och på sätt som i första och andra styckena sägs tillställas annan person, bank eller för underlättandet av skattebetalning verksam inrättning.

3 mom. Debetsedel skall vid försändande eller utdelning vara innesluten i kuvert eller på annat sätt tillsluten, så att debiteringen icke kan läsas utan förseglingens brytande.

4 mom. Vid försändande av debetsedlar med posten skall iakttagas: att debetsedlarna efter hand som de blivit utskrivna för postbefordran avlämnas å fast postanstalt;

att debetsedlar med samma postadress, såvitt möjligt, för befordran avlämnas samtidigt och sammanbuntade; samt

att debetsedlar, adresserade till postanstalt, som är avlägset belägen eller betjänad av få postförbindelser, i den mån omständigheterna det medgiva, för postbefordran avlämnas tidigare än övriga debetsedlar.

15 §.

Därest skattskyldig eller annan, vilken jämlikt 14 § 2 mom. tredje stycket debetsedel skall tillställas, icke erhållit debetsedel före den dag, då uppbörd först äger rum, samt senast fyra dagar före den dag, då betalning sist må ske, eller om utskylderna förfalla till betalning under mer än en uppbördstermin eller uppbördsstämma, senast fyra dagar före utgången av den första termin eller stämma, debetsedeln skall avse, hos länsstyrelsen eller uppbördskamreraren anmäler, att debetsedel ej kommit honom tillhanda, åligger det länsstyrelsen eller uppbördskamreraren att, därest debetsedel bort utfärdas, under i anmälningen uppgiven adress till vederbörande skyndsamt översända å debetsedelsblankett utfärdat duplettutdrag av uppbördsboken eller den särskilda uppbördslängden beträffande ifrågavarande skattskyldige, skolande utdraget i förekommande fall vara åtföljt av därtill hörande skattepostanvisningsblanketter.

16 §.

Debiteringsförrättare har att till länsstyrelsen ingiva uppbördsbok, särskild uppbördslängd eller, såvitt angår uppbörd av förskott å ännu ej slutligen debiterade utskylder, avskrift av uppbördsbok i erforderliga delar senast fyra dagar före början av uppbördstermin eller uppbördsstämma, varunder de i ifrågavarande uppbördsbok eller särskilda uppbördslängd debiterade utskylder först förfalla till betalning. Uppbördsbok eller avskrift därav och uppbördslängd må ock med posten till länsstyrelsen så tidigt insändas, att de inom nyss nämnda tid inkomma till länsstyrelsen.

Särskild uppbördslängd över utskylder, vilka skola betalas i annan ordning än under uppbördstermin eller vid uppbördsstämma, avlämnas så snart den upprättats.

För landet och fögderistad skall särskild uppbördslängd, så framt de däri debiterade utskylderna icke skola uppäras genom postverket, av länsstyrelsen i god tid före utsatt uppbördsförrättning för uppbörd överlämnas till den, som jämlikt 18 § 2 mom. förordnats att verkställa uppbörderna.

För magistratsstad skall uppbördsbok eller avskrift därav eller särskild uppbördslängd, sedan å länsstyrelsen därav tagits erforderlig kännedom, före uppördens början översändas till uppbördskamreraren i staden, särskild uppbördslängd med länsstyrelsens föreskrift om uppördens förrättande.

17 §.

Förmenar någon, att utskyld, som finnes upptagen i uppbördsbok eller särskild uppbördslängd, blivit genom fel vid debiteringen obehörigen eller

med oriktigt belopp honom påförd eller att felaktighet ägt rum vid utskrivandet av debetsedel för honom, äger han att däri söka rättelse genom besvär hos länsstyrelsen i det län, inom vilket debiteringen skett. Besvären skola ingivas till nämnda myndighet senast inom natt och år efter det slutliga debetsedel eller i fall, som i 12 § 1 mom. andra stycket sägs, förskottsdebetsedel avseende utskylden blivit klaganden tillställd.

Angående rätt för pensionsstyrelsen att upphäva påföring av pensionsavgift är särskilt stadgat.

Kommun eller annan menighet, som förmenar, att i fråga om menigheten tillkommande utskylder debitering underlåtits eller skett till för lågt belopp, äger att hos länsstyrelsen göra framställning om rättelse. Dylig framställning skall ingivas till länsstyrelsen senast under kalenderåret näst efter det, då debiteringen ägt rum eller bort äga rum.

Den, som är missnöjd med länsstyrelsens beslut, äger att däröver hos kammarrätten anföra besvär, vilka skola ingivas till länsstyrelsen innan klockan tolv å trettionde dagen efter erhållen del av beslutet, vid påföljd, om den tid försittes, att besvären icke varda upptagna till prövning. Ej må den omständigheten, att besvären i stället för till sistnämnda myndighet ingivits eller insänts till kammarrätten, utgöra hinder för deras upptagande till prövning, därest besvären inkommit till kammarrätten före utgången av nyss stadgade besvärstid. I sådant fall skola besvären av kammarrätten omedelbart överlämnas till vederbörande länsstyrelse.

Länsstyrelsen inforrdar över inkomna besvär vederbörandes yttrande och insänder sedermera till kammarrätten samtliga till målet hörande handlingar.

3 KAP.

Om uppbörd.

18 §.

1 mom. Uppbörd av utskylder, som debiterats i uppbördsbok, verkställs genom postverkets försorg, dock att i magistratsstad betalning av därstädes påförda utskylder jämväl må kunna ske hos bank, med vilken staden därom träffat avtal.

2 mom. Uppbörd av utskylder, som debiterats i särskild uppbördslängd, verkställs genom postverkets försorg, dock att sådan uppbörd efter länsstyrelsens bestämmande må kunna verkställas vid uppbördsstämma eller på annat sätt av uppbördsförrättare, för landet och fögderistad vederbörande utmätningsman eller särskilt förordnad landsstatstjänsteman och för magistratsstad uppbördskamreraren.

19 §.

1 mom. Skola utskylder erläggas under uppbördstermin, har den skattskyldige att å vilken fast postanstalt som helst inom riket eller, där fråga

är om utskylder debiterade i magistratsstad, å bank, med vilken staden må hava träffat avtal om förrättande av uppbörd, med företeende av debetsedel jämte bifogad för uppbördsterminen avsedd skattepostanvisningsblankett, avgiftsfritt inbetala honom påförda utskylder, som förfalla till betalning under uppbördsterminen. Äger enligt utfärdad debetsedel skattskyldig erlægga honom å debetsedeln påförda utskylder under mer än en termin, må han, om han företer därför avsedda skattepostanvisningsblanketter, under en tidigare termin erlægga jämväl vad av de å debetsedeln upptagna utskylder som förfaller till betalning under den eller de närmast följande terminerna.

Om generalpoststyrelsen därtill lämnat tillstånd och i den omfattning styrelsen bestämmer, må inbetalning av utskylder, som uppbäras av postverket, jämväl ske annorledes än å fast postanstalt, och äger styrelsen bestämma och kungöra den ordning, som vid sådan inbetalning skall iakttagas.

Inbetalning under uppbördstermin må ock kunna fullgöras sålunda, att utskyldsbelopp medelst girering överföres till postgirokontorets skatteavdelning. För att dylik inbetalning skall anses fullgjord under uppbördsterminen, skall girokort jämte debetsedel eller debetsedlar med därtill hörande skattepostanvisningsblanketter hava avlämnats till postbefordran senast å uppbördsterminens sista dag. Postgirokontorets skatteavdelning ombesörjer i sådant fall, att vederbörlig skattepostanvisning i vanlig ordning översändes till behörig länsstyrelse eller uppbördskamrerare.

För den, som är ansluten till statens intressekontor, må erforderlig betalning till gäldande av utskylder, som förfalla till betalning under uppbördstermin, även kunna ske genom inbetalning å eller girering till intressekontorets postgirokonto. För att dylik betalning skall kunna anses fullgjord under den uppbördstermin, varom fråga är, skall inbetalnings- eller girokort avseende inbetalningen hava avlämnats till postbefordran senast å uppbördsterminens sista dag. Intressekontoret ombesörjer i sådant fall, att skattepostanvisning i fastställd ordning översändes till vederbörande länsstyrelse eller uppbördskamrerare. Vad sålunda är stadgat skall äga motsvarande tillämpning i fråga om betalning till postsparbanken för den, som är ansluten till postsparbankens skatteförmedling för sjömän.

2 mom. Skola utskylder erläggas vid uppbördsstämma eller verkställas uppbörden eljest av särskild uppbördsförrättare, skall inbetalningen ske till uppbördsförrättaren. Äger enligt utfärdad debetsedel skattskyldig erlægga honom påförda utskylder vid mer än ett uppbördstillfälle, må han vid ett tidigare tillfälle erlægga jämväl vad som förfaller till betalning vid det eller de närmast följande uppbördstillfällena.

I fall, som i första stycket sägs, må betalning jämväl kunna fullgöras därigenom, att den skattskyldige på egen bekostnad insätter utskyldsbeloppet å vederbörande uppbördsförrättares tjänstepostgirokonto, där han innehar sådant. För att dylik betalning skall kunna anses fullgjord vid uppbördsstämma eller inom eljest föreskriven tid, skall inbetalnings- eller girokortet hava avlämnats till postbefordran senast å uppbördsstämmas sista dag eller å dag, då utskylderna eljest sist skola erläggas. Å vederbörlig

kupong skola antecknas den skattskyldiges namn och adress, debetsedelns nummer och det insatta beloppet.

Vid uppborädsstämman må inbetalning även kunna fullgöras därigenom, att den skattskyldige till uppborädsförrättaren i betalt brev med posten på eget ansvar insänder, jämte debetsedel eller debetsedlar, utskyldsbeloppet i postremissväxel, utfärdad av riksbanken eller annan bank, för vilken Konungen fastställt reglemente, samt ställd till eller överlätön å vederbörlig betalningsmottagare. För att sådan inbetalning skall anses verkställd vid uppborädsstämman skall försändelsen hava kommit uppborädsförrättaren tillhanda senast å uppborädsstämmans sista dag.

3 mom. Inbetalning bör såvitt möjligt verkställas med jämna penningar. Som betalningsmedel må jämväl användas postremissväxel, som i 2 mom. tredje stycket sägs. Vid inbetalning å poststation bör, där utskyldsbeloppet överstiger ettusen kronor, betalningen helst ske med sådan växel.

20 §.

1 mom. Postanstalt eller bank, till vilken inbetalning gjorts på sätt i 19 § 1 mom. sägs, frånskiljer och behåller skattepostanvisningsblankett, enligt vilken betalning erlagts, samt återställer till den, som verkställer inbetalningen, debetsedeln, av vederbörande post- eller bankfunktionär försedd med kvitto och avstämplad i överensstämmelse med anvisningen å debetsedeln.

Därest på grund av medgivande, som avses i 19 § 1 mom. andra stycket, inbetalning under uppborädsstermin verkställd till annat postverkets organ än fast postanstalt, skall postverkets i vederbörlig ordning meddelade kvitto vara gällande, även om utfärdandet skett efter uppborädssterminens utgång.

Debetsedlar, som insänts till postgirokontoret, statens intressekontor eller postsparbanken, återsändas, sedan vederbörlig skattepostanvisningsblankett frånskilts, i kvitterat skick och i den ordning, som gäller för nämnda postala inrättningar, utan kostnad för den skattskyldige under uppgiven adress till den som verkställt inbetalningen.

Vid uppborädsstämman eller eljest, då vid inbetalning debetsedel företetts för uppborädsförrättare, åligger det uppborädsförrättaren att å debetsedeln, enligt anvisning å densamma, meddela kvitto å erlagt utskyldsbelopp.

Kvitto, meddelat i annan ordning än i överensstämmelse med anvisningarna å debetsedeln, är icke gällande mot annan än utfärdaren.

2 mom. Vid uppborädsstämman skall för landet och fögderistad härads-skrivaren eller därtill av länsstyrelsen särskilt utsedd person samt för magistratsstad av magistraten särskilt utsedd person närvara och i en längd, benämnd *kontrollängd*, anteckna det av den skattskyldige erlagda och av uppborädsförrättaren kvitterade beloppet samt därom meddela bevis å debetsedel, som företetts vid uppborädsstämman eller insänts till uppborädsförrättaren. Utan sådant bevis är uppborädsförrättarens kvitto ej gällande mot annan än utfärdaren.

Över postremissväxlar, som under uppborädsstämman med posten inkomma

till uppbördsförrättare, skall denne upprätta förteckning, vilken för granskning uppvisas för kontrollant, som i första stycket sägs.

Kontrollängden skall för varje uppbördsdag summeras och undertecknas av kontrollanten; åliggande det kontrollanten att med näst avgående post till länsstyrelsen insända rapport om den under samma uppbördsdag influtna uppbördssumman samt att efter uppbördsstämman slut omedelbart överlämna kontrollängden till länsstyrelsen för förvaring.

Inbetalning över postgiro, varom uppbördsförrättare erhåller underrättelse först efter uppbördsstämman slut men som likväl jämlikt bestämmelsen i 19 § 2 mom. andra stycket skall anses fullgjord vid uppbördsstämman, antecknas av kontrollanten i särskild kontrollängd. Det åligger kontrollanten att om sålunda influtna utskylder lämna länsstyrelsen underrättelse i ovan stadgad ordning och att ofördröjligen överlämna den särskilda kontrollängden till länsstyrelsen för förvaring.

3 mom. Debetsedel, som på sätt i 19 § 2 mom. tredje stycket är sagt med posten insänts till uppbördsförrättare, återsändes ofördröjligen i kvitterat skick utan kostnad för den skattskyldige under uppgiven adress till den, som verkställt inbetalningen.

21 §.

Postanstalt eller sådant postverkets organ, som avses i 19 § 1 mom. andra stycket, eller bank, med vilken magistratsstad må hava träffat avtal om förrättande av uppbörd, må icke under annan tid än under uppbördstermin mottaga utskyldsbelopp, som under uppbördsterminen förfallit till betalning eller eljest då fått erläggas. Ej heller må utskyldsbelopp mottagas, som icke motsvarar vad vid den eller de uppbördsterminer, inbetalningen avser, förfaller till betalning.

22 §.

Det åligger postgirokontoret att till vederbörande länsstyrelse eller magistrat översända kuponger, som höra till inbetalnings- eller girokort avseende sådan inbetalning av utskylder, varom förmäles i 19 § 2 mom. andra stycket.

Länsstyrelse och magistrat skola i fråga om inbetalning, som i första stycket sägs, av utskylder, som förfalla till betalning vid uppbördsstämma, för granskning tillhandahålla kupongerna åt den enligt 20 § 2 mom. utsedde kontrollanten, vilken har att efter verkställd granskning överlämna dem till uppbördsförrättaren. I fråga om inbetalning av utskylder, som skola annorledes än vid uppbördsstämma uppbäras av uppbördsförrättare, skola kupongerna av länsstyrelse och magistrat överlämnas direkt till uppbördsförrättaren.

23 §.

Om inbetalning av utskylder under uppbördstermin skall för landet och fögderistad länsstyrelsen och för magistratsstad uppbördskamreraren göra anteckning i vederbörlig uppbördsbok eller avskrift därav.

Om inbetalning av utskylder vid uppborðsstämman skall av vederbörande uppborðsförrättare göras anteckning i den särskilda uppborðslängden.

Om inbetalning av utskylder, som uppburits av särskilt förordnad uppborðsförrättare annorledes än vid uppborðsstämman, skall anteckning göras i den särskilda uppborðslängden, för landet och fögderistad av länsstyrelsen samt för magistratsstad av uppborðskamreraren.

24 §.

I den mån inbetalta skattepostanvisningar ankomma till postkontoret å bestämelseorten, har postkontoret att dels dag för dag i vederbörande riksbankskontor å statsverkets checkräkning för länsstyrelsens räkning insätta anvisningarnas sammanlagda belopp, dels ock för landet och fögderistad till länsstyrelsen och för magistratsstad till uppborðskamreraren antingen för varje dag eller för den längre tidsperiod, länsstyrelsen eller uppborðskamreraren bestämmer, avlämna anvisningarna, ordnade i nummerföljd, särskilt för varje indrivningsdistrikt, jämte över dem upprättad förteckning, i magistratsstad i tre exemplar och eljest i två exemplar, upptagande nummer och belopp. Ett exemplar skall återställas till postkontoret, försett med länsstyrelsens eller uppborðskamrerarens kvitto. För magistratsstad skall, sedan behöriga anteckningar i uppborðsbok eller särskild uppborðslängd verkställt, så snart ske kan, ett exemplar av förteckningen, granskat av uppborðskamreraren och försett med de anmärkningar, vartill granskningen må giva anledning, översändas till länsstyrelsen. Skattepostanvisningarna skola av länsstyrelsen eller uppborðskamreraren senast inom fyra månader efter uppborðsterminens utgång återsändas till postkontoret.

Hava utskylder erlagts genom inbetalning till bank, med vilken magistratsstad träffat avtal om förrättande av uppborð, skall banken dels dag för dag i riksbanken å statsverkets checkräkning för länsstyrelsens räkning insätta sålunda influtna belopp, dels ock för varje dag eller den längre tidsperiod, uppborðskamreraren bestämmer, till uppborðskamreraren avlämna motsvarande skattepostanvisningsblanketter, försedda med anteckning eller påstämpling att beloppen inbetalats till banken samt ordnade i nummerföljd, särskilt för varje indrivningsdistrikt, jämte över dem upprättad förteckning i tre exemplar, upptagande nummer och belopp, ävensom bevis över verkställda inbetalningar till riksbanken. Ett exemplar av förteckningen skall återställas till banken, försett med uppborðskamrerarens kvitto. Ett exemplar skall, sedan behöriga anteckningar i uppborðsbok verkställt, så snart ske kan, granskat av uppborðskamreraren och försett med de anmärkningar, vartill granskningen må giva anledning, tillställas länsstyrelsen.

Vid uppborðsstämman influtna utskylder skola av uppborðsförrättaren så snart ske kan och senast inom åttonde söckendagen efter uppborðsstämmans slut på nyss angivna sätt insättas i riksbanken.

I annan ordning än vid uppborðsstämman av uppborðsförrättare uppburna utskylder skola på enahanda sätt för vederbörande länsstyrelses räkning i

riksbanken insättas månatligen å tredje söckendagen före månadens utgång, där ej länsstyrelsen för visst fall annorlunda förordnar.

Uppbördskamrerare skall i av honom avgiven månadsräkning till länsstyrelsen lämna uppgift å de utskylder, som vid ordinarie uppbörd influtit efter avgivandet av nästföregående månadsräkning.

4 KAP.

Om restindrivning.

25 §.

Försummar skattskyldig, som äger rätt att betala honom å debetsedel påförda utskylder under mer än en allmän uppbördstermin, att i behörig ordning erlægga, om utskylderna skolat betalas under två terminer, vad som är förfallet till betalning under den första av dessa och, om utskylderna skolat betalas under tre terminer, vad som är förfallet till betalning under de båda första terminerna, skall jämväl vad eljest skolat gäldas under den sista termen vara förfallet till betalning.

Länsstyrelsen äger att i varje särskilt fall bestämma i vilken ordning utskylder, som icke skola erläggas under allmän uppbördstermin och enligt länsstyrelsens beslut må fördelas på uppbördsterminer eller uppbördsstämmor, skola gäldas i händelse av försummad betalning vid uppbördstermin eller uppbördsstämma.

26 §.

Skattskyldig, vilken underlåtit att inbetala sina utskylder i föreskriven tid och ordning, åligger att vid indrivningen av resterande utskylder erlægga avgift, beräknad efter tre öre för varje full krona av de vid varje särskilt tillfälle restförda utskyldernas slutsumma, dock ej mindre än tjugufem öre.

27 §.

Det åligger för landet och fögderistad länsstyrelsen samt för magistratsstad uppbördskamreraren att skyndsamt efter envar av andra, tredje, femte och sjätte allmänna uppbördsterminerna så ock efter varje särskild uppbördstermin eller uppbördsstämma låta särskilt för varje indrivningsdistrikt upprätta förteckning över till betalning förfallna men icke i behörig ordning guldna utskylder (*restlängd*). Restlängderna upprättas för landet och fögderistad i tre och för magistratsstad i fyra exemplar. Två exemplar av restlängderna skola av länsstyrelse eller uppbördskamrerare så snart ske kan och senast inom fyra veckor efter vederbörande uppbördstermins eller uppbördsstämmas slut för resternas indrivning överlämnas till vederbörande utmätningsman. Uppbördskamrerare har att inom samma tid översända ett

exemplar av restlängd till länsstyrelsen. Utmättningsman skall i sin ordning, så snart ske kan, till vederbörande exekutionsbiträde överlämna ett av de honom tillställda exemplaren.

Konungen äger förordna, att för visst indrivningsdistrikt restlängder skola upprättas i annan ordning än i första stycket sägs.

28 §.

Vid upprättande av restlängd skola länsstyrelse och uppbörds-kamrerare med ledning av jämlikt stadgandet i 107 § folkbokföringsförordningen till dem överlämnade flyttningsanmälningar och besked om av länsstyrelse meddelat beslut om folkbokföring i viss ort undersöka, huruvida skattskyldig, som icke i behörig ordning erlagt sina utskylder, avflyttat till annan fastighet än som finnes angiven i motsvarande uppbördsbok eller uppbördslängd, samt i förekommande fall i restlängden göra anteckning om härutinnan skedda förändringar och de ytterligare uppgifter, som må vara av betydelse för utskyldernas indrivande.

Framgår vid undersökning, som i första stycket sägs, att skattskyldig vistas å ort inom riket, belägen utom det utmättningsmansdistrikt, där utskylderna påförts honom, eller att av annan anledning indrivningsförsök hör göras inom annat utmättningsmansdistrikt, skall i de exemplar av restlängd, som jämlikt 27 § skola överlämnas till utmättningsmannen, utmärkas, att utskylderna i fråga icke skola göras till föremål för indrivning genom utmättningsmannens försorg.

29 §.

Skall indrivning av utskylder äga rum, åligger det vederbörande utmättningsman att verkställa indrivningen och för sådant ändamål förrätta utmätning eller bevilja införsel.

Utmättningsman må åt i vederbörlig ordning utsett exekutionsbiträde uppdraga att verkställa indrivning av utskylder och allmänna avgifter samt att för sådant ändamål förrätta utmätning av lös egendom eller, där förordnande jämlikt 21 § 8) lagen om införsel i avlöning, pension eller livränta meddelats, bevilja införsel.

Då exekutionsbiträde förrättat utmätning, skall det vid utmätningen förda protokollet av honom genast insändas till den utmättningsman, av vilken han erhållit uppdraget att verkställa utmätningen, och åligger det utmättningsmannen att med ärendet vidare lagligen förfara.

Av exekutionsbiträde indrivna medel skola till utmättningsmannen redovisas i den ordning, som därför finnes särskilt stadgad.

30 §.

1 mom. Vad i 6 § utsökningslagen stadgas om jäv mot utmättningsman är ock gällande med avseende å den, som på grund av denna förordning förrättar utmätning.

2 mom. Vid utmätning enligt denna förordning skola, med de förbehåll

som i 3 mom. sägs, lända till efterrättelse utsökningslagens föreskrifter om verkställighet av utmätning och vad därvid undantagas må, om utmätt egendoms försäljning, om fördelning av medel, som till följd av utmätning influitt, samt om klagan över utmätningsmans förfarande.

3 mom. Vad i utsökningslagen stadgas om skyldighet för borgenär att i vissa fall förskjuta kostnad äger ej tillämpning vid utmätning enligt denna förordning.

Utmätning må även i gäldenärens frånvaro genast förrättas utan att sådan underrättelse, varom i 59 och 60 §§ utsökningslagen sägs, blivit honom meddelad. Skall utmätning ske av gäldenären tillhörig fast egendom, som finnes å annan ort än där han har sitt hemvist, skall dock underrättelse jämte uppgift om förrättningsstället med rekommenderat tjänstebrev sist fjorton dagar före förrättningen avsändas till gäldenären under adress, som angivits i restlängden eller eljest kan av utmätningsmannen utrönas. Återkommer brevet såsom obeställbart, skall utmätningsmannen därom underrätta överexekutor vid insändandet av protokoll över utmätningen; och åligger det i sådant fall överexekutor att, innan vidare åtgärder för egendomens försäljning vidtagas, anställa de ytterligare efterforskningar rörande gäldenärens vistelseort, som med hänsyn till av utmätningsmannen redan vidtagna åtgärder och övriga omständigheter må anses erforderliga, samt, om vistelseorten därvid utrönes, på sätt överexekutor finner lämpligt lämna gäldenären underrättelse om utmätningen. Har egendomen veterligen övergått till ny ägare, skola åtgärder varom i detta stycke sägs i stället vidtagas för hans underrättande. Kan hans adress ej utrönas, bör dock underrättelse lämnas den, som i restlängden angivits såsom ägare.

4 mom. Beträffande införsel för utskylder eller allmänna avgifter skall iakttagas vad som är stadgat i 21 § lagen om införsel i avlöning, pension eller livränta.

31 §.

Finner utmätningsman med anledning av anteckning i till honom överlämnat restlängdsexemplar eller eljest, att person, som är för åtgärd inom hans distrikt upptagen i restlängd för ort inom distriktet, vistas inom distriktet men inom annat indrivningsdistrikt än det, där utskylderna blivit honom påförda, eller att anledning eljest förekommer därtill, att utskylderna kunna uttagas i annat indrivningsdistrikt inom utmätningsmannens distrikt eller att indrivningen bör ske annorledes än genom exekutionsbiträdes försorg, har utmätningsmannen att i det exemplar av restlängden, som överlämnas till exekutionsbiträde i det indrivningsdistrikt, där utskylderna påförts den skattskyldige, anmärka, att utskylderna i fråga icke skola göras till föremål för åtgärd av exekutionsbiträdet. Beträffande sådan skattskyldig skall utmätningsmannen i förekommande fall utfärda och till exekutionsbiträde i det indrivningsdistrikt, där personen vistas eller utskylderna eljest förväntas kunna uttagas, översända fullständigt utdrag ur restlängden, försett med uppgift om personens vistelseort och i förekommande fall anställning eller andra

omständigheter, som föranlett till antagande att utskylderna kunna där uttagas. I utmätningssmannens exemplar av restlängden skall i sådant fall anmärkas, inom vilket indrivningsdistrikt åtgärd för utskyldernas uttagande skall vidtagas.

32 §.

Kan skattskyldig, som ej behörigen erlagt sina utskylder, icke anträffas inom det indrivningsdistrikt, där han enligt uppgift i restlängd eller restlängdsutdrag, som överlämnats till utmätningssman, antagits uppehålla sig, åligger det utmätningssmannen att, därest icke honom veterligen annan är pliktig att ansvara för utskylderna eller tillgång för dessas gäldande eljest förefinnes, i vilka fall utskylderna skola genom vederbörandes försorg uttagas, ofördröjligen noga undersöka, till vilken ort den skattskyldige eller annan, som är pliktig att ansvara för utskylderna, enligt vad känt är eller antagas kan, begivit sig.

Kunna utskylderna icke uttagas inom utmätningssmannens distrikt, skall utmätningssmannen å landet till länsstyrelsen och i stad till uppbörds-kamreren överlämna fullständigt restlängdsutdrag beträffande den skattskyldige, försett med intyg av utmätningssmannen eller exekutionsbiträde, att den skattskyldige blivit inom distriktet förgäves eftersökt samt att utskylderna vid sådan undersökning, som ovan omförmäles, icke kunnat uttagas ävensom med uppgift om vad vid undersökningen framkommit om vederbörandes vistelseort och, i förekommande fall, anställning eller andra omständigheter, som kunna föranleda till antagande att utskylderna kunna uttagas å annan ort.

Därest intyg meddelats av exekutionsbiträde, skall detsamma vara försett med av utmätningssmannen egenhändigt underskriven anteckning därom, att denne icke äger kännedom om något mot intyget stridande förhållande.

I denna paragraf omförmäld undersökning skall bedrivas skyndsamt och bör vara slutförd senast en månad efter det restlängd eller restlängdsutdrag kommit utmätningssmannen tillhanda.

33 §.

Kunna restförda utskylder icke uttagas inom den magistratsstad eller, beträffande landet och fögderistad, inom det utmätningssmansdistrikt, där de blivit den skattskyldige påförda, och har upplysning ej vunnits om den skattskyldiges vistelseort och, i förekommande fall, anställning eller om varest utskylderna eljest kunna uttagas, skall länsstyrelsen, beträffande magistratsstad efter framställning av uppbörds-kamreren, med ledning av de av länsstyrelsen handhavda folkbokföringsregister söka vinna upplysning angående den skattskyldiges vistelseort och, i förekommande fall, anställning.

34 §.

Har genom undersökning, som omförmäles i 28, 32 och 33 §§, eller eljest upplysning vunnits eller sannolikt blivit, att skattskyldig, som försummat

erlägga honom påförda utskylder, vistas å ort inom riket, belägen utom det utmätningmansdistrikt å landet eller i fögderistad eller utom den magistratsstad, där utskylderna påförts honom i restlängd, eller att utskylderna eljest kunna uttagas å sådan ort, åligger det, beträffande landet eller fögderistad, länsstyrelsen och, beträffande magistratsstad, uppbördskamreraren att omedelbart hos utmätningssmannen i sagda ort begära *handräckning* för utskyldernas uttagande och därvid överlämna fullständigt restlängdsutdrag, i förekommande fall försett med i 32 § omförmälda intyg och uppgifter.

Föranleder inkommen redovisning, att förnyad handräckning erfordras för indrivningens verkställande, skall sådan omedelbart begäras.

35 §.

Utmätningssman, hos vilken handräckning sökts, har att så skyndsamt ombesörja handräckningen, att slutredovisning, såvitt på honom beror, kommer den som påkallat åtgärden tillhanda senast inom sex månader efter det utmätningssmannen emottagit framställningen om handräckning.

Kan den skattskyldige eller annan, som är pliktig att ansvara för utskylderna, icke anträffas inom handräckningsorten och kunna utskylderna icke där uttagas, skall därstädes genom utmätningssmannens försorg införskaffas sådan utredning, som i 32 § omförmäles, och skall den länsstyrelse eller uppbördskamrerare, som begärt handräckning, i förekommande fall söka vinna ytterligare upplysning angående den skattskyldiges vistelseort och anställning hos länsstyrelsen i det län, inom vilket handräckningsorten är belägen.

36 §.

1 mom. Därest skattskyldig, som häftar för restförda utskylder, enligt vunen upplysning vistas å känd ort utom riket och dessa utskylder vid undersökning inom riket icke kunnat uttagas, skall, där ej stadgandet i 2 mom. första stycket till annat föranleder, länsstyrelsen, beträffande magistratsstad efter anmälan av uppbördskamreraren, då beloppet av samma utskylder överstiger femton kronor, föranstalta om att den skattskyldige såvitt ske kan genom vederbörande beskickning eller konsulat erhåller anmaning att till beskickningen eller konsulatet erlägga utskylderna.

2 mom. Föreligger mellan Sverige och främmande stat överenskommelse, på grund varav handräckning i sistnämnda stat kan erhållas för indrivning av utskylder, skall det åligger, beträffande landet och fögderistad, länsstyrelsen och, beträffande magistratsstad, uppbördskamreraren att, om utskylderna ej kunnat uttagas här i riket men anledning föreligger antaga, att de skola kunna indrivnas genom handräckning i den främmande staten, vidtaga de åtgärder, som enligt vad särskilt stadgats erfordras för erhållande av sådan handräckning. Hinder skall ej möta att, utan vidtagande av åtgärd enligt 1 mom., förfara på sätt nu angivits.

Därest efter anmaning enligt 1 mom. i stat, med vilken Sverige slutit överenskommelse om handräckning i beskattningsärenden, utskylder ej frivilligt

erläggas, men beskickningen eller konsulatet finner anledning antaga, att utskylderna skola kunna uttagas genom handräckning, bör vederbörande länsstyrelse därom underrättas.

37 §.

Där omständigheterna giva anledning till den skattskyldiges eller i 42 § avsedd arbetsgivares försättande i konkurs här i riket för utfående av utskylder, som avses i denna förordning, äger länsstyrelsen förordna, att för kronans räkning skall göras framställning därom; dock att, då det utskyldsbelopp, för vilket den skattskyldige eller arbetsgivaren samtidigt häftar, understiger femtio kronor, sådan framställning ej må ske, med mindre i det föreliggande fallet synnerliga skäl därtill äro.

Angående behörighet för annan än länsstyrelsen att söka skattskyldigs eller i nyssnämnda paragraf avsedd arbetsgivares försättande i konkurs för utfående av utskylder, gäller vad i konkurslagen är stadgat om borgenär.

För landet och fögderistad har länsstyrelsen och för magistratsstad uppbördskamreraren att föranstalta om att i konkurs utskylder bliva för vederbörandes räkning bevakade.

38 §.

Över alla indrivningsärenden, som avses i denna förordning, skall utmättningsman hålla dagbok, över ärenden, däri restlängd enligt givna föreskrifter skall överlämnas, *restlängdsdagbok* och över andra ärenden *handräckningsdagbok*. Dagböckerna skola föras enligt härvid fogade formulär, restlängdsdagboken enligt formulär nr 6 och handräckningsdagboken enligt formulär nr 7.

I ärende, däri restlängd överlämnats, skall anteckning om vidtagna åtgärder, omständigheter av betydelse för införsel, influtna medel och hinder, som mött för medlens uttagande, göras i restlängden.

39 §.

1 mom. Utmättningsman å landet eller i fögderistad skall å tredje söckendagen före varje månads utgång till länsstyrelsen och utmättningsman i magistratsstad minst en gång i månaden å dag, som länsstyrelsen för varje sådan stad bestämmer, till uppbördskamreraren avlämna eller insända vederbörligen summerad sammandragsuppgift över de utskylder, som influtit efter avgivandet av nästföregående motsvarande uppgift, ävensom de utskylder, som han i övrigt har att då redovisa, allt med undantag av utskylder, för vilkas uttagande handräckning begärts hos utmättningsmannen. I sådan uppgift skola för varje indrivningsdistrikt utskylder, som restförts vid samma tillfälle, upptagas för sig och särskilt summeras.

Vid uppgift, som i första stycket sägs, skall fogas ett exemplar av de till utmättningsmannen jämlikt stadgandet i 5 § kungörelsen den 18 december 1925 med vissa bestämmelser angående exekutionsbiträden inkomna redovisningsräkningar enligt formulär nrs 1 a, 1 b och 1 d, varje räkning

vederbörligen granskad och i förekommande fall rättad samt fullständigad med de poster, som skola av utmätningsmannen redovisas utöver av exekutionsbiträdet upptagna, och räkning enligt det sistnämnda formuläret åtföljd av vederbörliga hindersbevis.

2 mom. Uppbördskamrerare har att å tredje söckendagen före varje månads utgång till länsstyrelsen avlämna eller insända uppgift å de utskylder, som helt influtit efter avgivandet av nästföregående månads motsvarande uppgift, ävensom de utskylder, som han i övrigt har att då redovisa. Sådan uppgift skall upptaga utskylderna post för post, utskylder avseende tidigare uppbördsår än det löpande fördelade å utskyldstitlar, och vara vederbörligen summerad.

40 §.

1 mom. Utmättningsman, till vilken från länsstyrelse överlämnats restlängd för indrivning eller begäran om handräckning för uttagande av utskylder, har att, intill dess slutlig redovisning avgivits, senast å tredje söckendagen före varje månads utgång till länsstyrelsen i fråga avgiva redovisning över indrivningen och medelst girering till riksbankens postgirokonto å statsverkets checkräkning för vederbörande länsstyrelsens räkning insätta dittills influtna medel.

2 mom. Utmättningsman i magistratsstad skall i samband med avgivande av sammandragsuppgift, som i 39 § sägs, å uppbördskamrerarens tjänstepostgirokonto insätta i uppgiften såsom influtna redovisade medel.

Utmättningsman, hos vilken uppbördskamrerare sökt handräckning, skall, intill dess slutredovisning avgivits, senast den 24 i varje månad till sökanden avgiva redovisning över indrivningen och över postgiro översända dittills influtna medel.

Till uppbördskamrerare influtna, restförda utskylder, vilka jämlikt 39 § 2 mom. skola av honom redovisas, skola för länsstyrelsens räkning insättas i riksbanken månatligen tredje söckendagen före månadens utgång.

41 §.

Riksräkenskapsverket äger att, i den mån så påkallas, meddela särskilda föreskrifter i fråga om redovisning av medel, som utgöra delbetalning av utskylder och som influtit efter indrivning.

5 KAP.

Om avkortning och avskrivning.

42 §.

Avkortning av utskylder må äga rum,

1) då genom oriktig debitering utskyld påförts skattskyldig dubbelt eller med för högt belopp eller annan person än som vederbort; skolande i sistnämnda fall, såframt icke den rätteligen skattskyldige på grund av stadgan-

det i 51 § är från betalningsskyldighet fri, i sammanhang med beslut om avkortning förordnas om det avkortade beloppets uttagande hos denne;

2) då någon vunnit nedsättning i eller befrielse från honom åsatt taxering; samt

3) då utskylder, som icke förut avskrivits, blivit genom vederbörligt beslut efterskänkta eller, utan att sådant beslut fattats, rätt att utfå utskylderna i följd av ackord i konkurs eller i ackordsförhandling utan konkurs eller eljest icke längre föreligger.

Har till utskylders gäldande införsel beviljats och befinnes arbetsgivaren sakna utmättningsbara tillgångar till betalning av innehållet belopp, skall vad som mot sagda belopp svarar avkortas.

Föreligger sådant skäl till upphävande av avgiftspåföring, som avses i 15 § tredje stycket lagen om folkpensionering, skall pensionsavgift avkortas.

43 §.

Avskrivning av utskylder må, där utsikt att utfå desamma icke finnes, äga rum,

1) då den skattskyldige saknar utmättningsbara tillgångar till utskyldernas gäldande och införsel i honom tillkommande avlöning, pension eller livränta enligt gällande bestämmelser icke kan äga rum, dock att avskrivning icke må ske för utskyld, för vilken fast egendom svarar, med mindre utrett blivit, att betalning för utskylden icke kunnat erhållas ur egendomen;

2) då upplysning icke kunnat vinnas om skattskyldigs vistelseort eller skattskyldig icke kunnat anträffas å ort, där han enligt inhämtade upplysningar antagits uppehålla sig;

3) då skattskyldig vistas å utrikes ort och minst två år förflutit från det åtgärd av beskickning eller konsulat vidtagits för beloppets utfående, utan att detsamma influtit;

4) då skattskyldig vistas å utrikes ort och anmaning att gälda utskylderna ej kan genom beskickning eller konsulat honom tillställas; samt

5) då beloppet av de utskylder, för vilka till utlandet avflyttad eller därstädes eljest bosatt skattskyldig häftar, icke överstiger femton kronor.

Avskrivning av utskylder må ej äga rum förrän efter utgången av det uppbördsår, under vilket de förfallit till betalning.

Avskrivning må icke äga rum av anledning, som i 2) sägs, förrän två år förflutit efter det bevis om sådant hinder, som där avses, först utfärdats.

44 §.

I fråga om utskylder, som ifrågasätts till avskrivning på grund av att den skattskyldige icke äger tillgång till deras gäldande eller vistas å okänd ort, skola vederbörliga hindersbevis vara granskade, i stad av dels uppbörds-kamreraren eller kommunalborgmästaren dels en ledamot i drätselkammaren och dels en ledamot i årets taxeringsnämnd samt på landet av kommu-

nalnämnden i den ort, där utskylderna påförts den skattskyldige. Om granskningen och vad därvid förekommit skall intyg finnas tecknat å hindersbevisen eller en förteckning över desamma av dem, som verkställt granskningen, eller om granskningen verkställts av kommunalnämnd, av nämndens ordförande jämte två andra ledamöter av nämnden.

45 §.

Femte söckendagen efter utgången av varje månad skall utmättningsman i magistratsstad till uppbörds-kamreraren avlämna de till honom jämlikt stadgandet i 5 § kungörelsen den 18 december 1925 med vissa bestämmelser angående exekutionsbiträden inkomna redovisningsräkningar enligt formulär nrs 1 c och 1 f med därvid fogade handlingar, vederbörligen granskade och åtföljda av yttrande, huruvida och i vilket avseende anledning förekommit till anmärkning mot desamma ävensom redovisningsräkningar enligt samma formulär i fråga om de ytterligare poster, vilka varit beroende på åtgärd inom utmättningsmannens distrikt men icke upptagits i berörda, till utmättningsmannen inkomna redovisningsräkningar, och skola redovisningsräkningarna vara åtföljda av behöriga hindersbevis.

46 §.

Hos länsstyrelsen skall utmättningsman å landet eller i fögderistad i samband med avgivande av sammandragsuppgift, som i 39 § 1 mom. sägs (må-nadsräkning), och uppbörds-kamrerare å tionde söckendagen efter utgången av varje månad till avkortning eller avskrivning anmäla skattskyldig på-förda utskylder, vilka enligt då tillgängliga intyg eller andra handlingar må avkortas eller avskrivnas. Sådan anmälan göres genom översändande av sammandrag över samtliga till avkortning eller avskrivning ifrågakommande poster enligt bifogade formulär nrs 8 och 9. Vid sammandragen fogas där-till hörande redovisningsräkningar och dessa åtföljande handlingar ävensom i förekommande fall intyg, varom förmäles i 44 §.

47 §.

Länsstyrelsen skall pröva fråga om avkortning eller avskrivning av ut-skylder och, där vederbörande befinnes hava fullgjort sina åligganden samt de uppgivna omständigheterna blivit styrkta, förordna om utskyldernas av-kortning eller avskrivning; dock att länsstyrelsen icke äger förordna om avskrivning av utskylder, i fråga om vilka vid granskning, som i 44 § sägs, sådan åtgärd avstyrkts. Saknas i något fall erforderlig upplysning, skall, intill dess sådan upplysning vunnits, med prövningen av avkortnings- eller avskrivningsfrågan i denna del anstå och har länsstyrelsen att sörja för full-ständig utredning.

48 §.

Över utskylder, som avkortats före upprättandet av restlängd, skall läns-styrelsen upprätta särskild avkortningslängd med angivande tillika av or-saken till avkortningen.

49 §.

1 mom. Har avskrivning av utskylder ägt rum, kvarstår likväl den skattskyldiges betalningsskyldighet. I händelse framdeles anledning förekommer till antagande, att de obetalda utskylderna kunna uttagas, skola dessa åter uppföras i räkenskapen samt åtgärder ånyo vidtagas för deras indrivande och redovisning.

Det åligger exekutionsbiträde och utmättningsman, som erhåller kännedom om att tillgång finnes till gäldande av utskylder, som blivit avskrivna, att därom ofördröjligen underrätta, exekutionsbiträdet utmättningsmannen och denne vederbörande länsstyrelse eller uppbördskamrerare.

Där fråga är om utskylder, vilka blivit genom vederbörligt beslut efterskänkta eller beträffande vilka, utan att sådant beslut fattats, rätt att utfå utskylderna i följd av ackord i konkurs eller i ackordsförhandling utan konkurs eller eljest icke längre föreligger, skall vad i första stycket är stadgat icke äga tillämpning.

2 mom. Sedan avkortning av utskylder medgivits, skola åtgärder för utskyldernas indrivning icke vidare äga rum. Skulle emellertid avkortade utskylder frivilligt erläggas, skola de i räkenskapen ånyo uppföras och behörigen redovisas.

6 KAP.

Om balanslängd.

50 §.

1 mom. Före den 1 juli varje år skola länsstyrelse och uppbördskamrerare för varje indrivningsdistrikt, där utskylder påförts, upprätta

1) balanslängd över vid nästlidne maj månads utgång till länsstyrelsen eller uppbördskamreraren ej redovisade utskylder för löpande uppbördsåret, vilka icke voro beroende på sökt handräckning, och

2) balanslängd över alla vid samma tidpunkt ej redovisade utskylder, vilka voro beroende på av länsstyrelsen eller uppbördskamreraren sökt handräckning.

Balanslängder, som i detta mom. avses, skola upptaga utskylderna särskilt för varje restlängd samt post för post. Sådan längd, som i 2) ovan avses, skall innehålla uppgift för envar skattskyldig om den eller de utmättningsmän, hos vilka handräckning blivit sökt.

Balanslängd, som avses i 1), skall skyndsamt överlämnas till vederbörande utmättningsman.

2 mom. Utmättningsman åligger att årligen

dels särskilt för varje indrivningsdistrikt upprätta och före den 15 juni till länsstyrelsen eller uppbördskamreraren överlämna balanslängd över alla vid maj månads utgång oredovisade, på åtgärd inom hans distrikt beroende utskylder, som äro upptagna i till honom överlämnade restlängder, med un-

dantag av utskylder för löpande uppbördsåret; skolande utskylderna upptagas särskilt för varje restlängd samt post för post, beträffande varje post med noggrant angivande av de åtgärder, som vidtagits efter avgivandet av närmast föregående balanslängd, och hinder, som möta för indrivningen,

dels ock efter mottagandet av i 1 mom. 1) omförmäld balanslängd jämföra densamma med hos honom förda anteckningar rörande i längden upptagna poster, i förekommande fall verkställa nödig utredning angående sådana poster samt före den 1 augusti till länsstyrelsen eller uppbördskamreraren återställa längden, försedd med noggrann anteckning beträffande varje post om de åtgärder, som vidtagits, och de hinder, som mött för indrivningen in till den 1 juli.

3 mom. Uppbördskamrerare åligger att årligen före den 15 augusti till länsstyrelsen överlämna i 1 och 2 mom. omförmälda balanslängder, de i 2 mom. avsedda åtföljda av yttrande, huruvida och i vilket avseende anledning förekommer till anmärkning mot desamma.

7 KAP.

Om efterkrav och preskription av utskylder.

51 §.

För utskylder, som befinnas vara från debitering obehörigen uteslutna eller till för ringa belopp påförda, är den skattskyldige fortfarande ansvarig; dock är han från betalningsskyldighet fri, därest icke krav delgives honom inom tre år efter utgången av det uppbördsår, under vilket utskylderna, om debitering i vederbörlig ordning skett, skolat erläggas, samt i förekommande fall utslag i mål angående vederbörandes betalningsskyldighet är meddelat inom två år, efter det kravet hos honom anställdes.

52 §.

Utskylder, som påförts skattskyldig i uppbördsbok eller särskild uppbördslängd, må icke uttagas hos den skattskyldige senare än fem år efter utgången av det uppbördsår, under vilket utskylderna enligt verkställd debitering skolat erläggas.

8 KAP.

Om restitution m. m.

53 §.

1 mom. Befinnes efter slutlig debitering, att vad den skattskyldige erlagt på grund av förskottsdebitering överstiger sammanlagda beloppet av vad han enligt den slutliga debiteringen skolat gälda, skall länsstyrelsen, så snart ske kan, till den skattskyldige återbetala vad han sålunda för mycket guldit.

2 mom. Har länsstyrelse från riksräkenskapsverket erhållit underrättelse därom att enligt till ämbetsverket överlämnade handlingar anledning finnes till antagande, att utskylder blivit någon obehörigen eller till för högt belopp påförda, skall länsstyrelsen verkställa utredning i ärendet och i förekommande fall utan ansökning återbetala vad som för mycket erlagts.

Envar, som eljest vinner nedsättning i eller befrielse från honom påförda utskylder, är berättigad att, efter ansökning hos länsstyrelsen i det län, varest debiteringen skett, kostnadsfritt återbekomma vad han för mycket erlagt.

Skall den, som jämlikt stadgandena i första och andra styckena berättigas återbekomma utskylder, som debiterats i en ort, i stället för dessa utgöra utskylder, som böra debiteras i annan ort, och äro sist sagda utskylder vid meddelandet av beslut i restitutionsärende, som i första eller andra stycket sägs, ej guldna, äger den skattskyldige utfå allenast den del av erlagda beloppet, som överstiger det belopp, han sålunda rätteligen har att utgöra; skolandet återstoden av erlagda beloppet gottskrivas den skattskyldige till gäldande av sist sagda utskylder och i förekommande fall tillställas länsstyrelsen i det län, inom vilket den ort är belägen, där utskylderna böra debiteras.

Häftar den, som enligt första eller andra stycket är berättigad återbekomma erlagt utskyldsbelopp, vederligen för restförda utskylder, äger han utfå allenast vad som överstiger restförda beloppet jämte därå belöpande indrivningsavgift. Återstoden skall gottskrivas honom till gäldande av de restförda utskylderna jämte indrivningsavgift och i förekommande fall tillställas annan länsstyrelse på sätt i tredje stycket är sagt.

Därest någon, utan att sådant fall, som i andra stycket sägs, är för handen, hos länsstyrelsen visar, att för samma år mer än en pensionsavgift enligt lagen om folkpensionering erlagts för honom, skall länsstyrelsen återbetala vad som befinnes erlagt utöver den högsta avgiftens belopp.

Rörande återbetalning av pensionsavgift skall länsstyrelsen lämna pensionsstyrelsen meddelande.

54 §.

1 mom. Den, som vinner nedsättning i eller befrielse från honom påförda utskylder, äger, där ej annat föranledes av stadgandet i andra stycket, vid återbekommande jämlikt 53 § 2 mom. av erlagda utskylder eller del därav tillika erhålla ränta å det belopp, som utfås, efter fem procent om året, för utskylder som guldits under första hälften av ett uppbördsår från och med den 1 därpå följande januari och för utskylder som erlagts under senare hälften av ett uppbördsår från och med den 1 därpå följande juli till den dag, beloppet utfås. Ränta må dock ej utgå för längre tid än till dess trettio dagar förflutit efter det Konungens beslut i mål om nedsättning eller befrielse meddelats eller underordnad myndighets beslut däri tagit åt sig laga kraft.

Vad sålunda stadgats gäller ej med avseende å återbetalning av pensionsavgift enligt lagen om folkpensionering.

2 mom. Har i vederbörlig ordning fastställts, att utskylder, som enligt

verkställd debitering tillagts en kommun, i stället bort helt eller delvis tillkomma annan kommun, skall sistsagda kommun av den kommun, där den tidigare debiteringen skett, genom vederbörande länsstyrelses försorg gottgöras ränta å det belopp, som sålunda oriktigt tillagts den första kommunen, efter den vid tiden för beslutet om restitution av postsparbanken vid inlåning tillämpade räntefot för tiden från och med, beträffande belopp som guldits under första hälften av ett uppbördsår, den 1 därpå följande januari och, beträffande belopp som erlagts under senare hälften av ett uppbördsår, den 1 därpå följande juli till den dag, då beloppet gottskrivits vederbörlig kommun, dock ej längre än till dess trettio dagar förflutit efter det beslutet meddelats. Ränta skall dock icke utgå, med mindre räntebeloppet överstiger femtio kronor.

Vad i första stycket är stadgat skall äga motsvarande tillämpning i fråga om landsting, municipalsamhälle, tingshusbyggnadsskyldige och vägdistrikt.

10 KAP.

Om ansvarighet för debitering, uppbörd, indrivning och redovisning.

55 §.

1 mom. För all debitering, som åligger häradsskrivare eller uppbördskamrerare att verkställa, är denne ensam ansvarig.

2 mom. För den uppbörd av utskylder, som äger rum genom postverket, ansvarar detta.

För uppbörden av utskylder, som inbetalas genom bank, har stad, som med banken träffat avtal om uppbördens förrättande, att ansvara.

Ansvaret för uppbörden av utskylder, som skola uppbäras av särskild uppbördsförrättare, åligger denne; dock att i fråga om uppbörd vid uppbördsstämma vederbörande kontrollant, därest han uraktlåter vad honom i avseende å kontrollen vid uppbördsförrättningen enligt denna förordning åligger, ansvarar för den förlust, som i händelse av bristande tillgång hos uppbördsförrättaren kan för kronan eller annan uppkomma.

3 mom. Beträffande magistratsstad är uppbördskamrerare ansvarig för indrivningens och redovisningens behöriga verkställande.

För landet och fögderistad ansvarar vederbörande utmättningsman för indrivning eller befordrande till avkortning eller avskrivning av utskylder, vilka äro beroende på åtgärd inom hans distrikt.

56 §.

Där stadsfogde eller å landet eller i fögderistad annan utmättningsman än landsfiskal skulle göra sig skyldig till försummelse eller tjänstefel vid indrivning och redovisning av medel, som han uppbär enligt denna förordning, skall vad i gällande instruktion för landsfiskaler för sådant fall är stadgat äga motsvarande tillämpning.

57 §.

Uppstår hinder för avlämnande å föreskriven tid av uppbördsbok, avskrift därav, särskild uppbördslängd eller debetsedlar, bör detsamma av vederbörande ofördröjligen uppgivas och styrkas hos länsstyrelsen, som i anledning därav vidtager erforderliga åtgärder. Uraktlåtes sådan anmälan eller varder uppgivet hinder icke av länsstyrelsen godkänt, skall, därest handlingarna icke avlämnas å dag, då det senast bort ske, den försumlige vara förfallen ej allenast till ett vite av tjugufem kronor, utan ock till bot av fem kronor för varje dag, som med handlingarnas avlämnande utöver den stadgade tiden fördröjes; och skall länsstyrelsen i sådant fall antingen låta på den försumliges bekostnad genom annan person dem upprätta eller ock, där under dess lydnad stående försumlig tjänsteman icke genast varder från tjänsten avstängd, förelägga honom viss kort tid att fullgöra sina uraktlåtna skyldigheter, vid äventyr att eljest varda från tjänst och lön på bestämd tid skild. Ovan stadgade dagabot skall upphöra med den dag, då annan person förordnats att de bristande handlingarna upprätta eller försumlig tjänsteman blivit från tjänsten avstängd.

Besvär över länsstyrelsens beslut i ärende, som angår försummelse att avlämna uppbördsbok eller avskrift därav, särskild uppbördslängd eller debetsedlar, anföres i den ordning, som i 17 § är stadgad för anförande av besvär över länsstyrelsens beslut i mål angående felaktig debitering.

Särskilt förordnad uppbördsförrättare eller kontrollant, som utan laga förfall uraktlåter att inställa sig å uppbördsstämman, böte tjugufem kronor.

Viten och böter enligt denna paragraf ådömas av länsstyrelsen och tillfalla kronan. Saknas tillgång till deras fulla gäldande, skola de förvandlas enligt allmän lag.

58 §.

Därest uppbördsförrättare eller utmätningsman icke inom stadgad tid i riksbanken insätter influten uppbörd, skall länsstyrelsen genast vidtaga erforderliga åtgärder för att insättningen ofördröjligen må bli verkställd; och vare vederbörande, såvida dröjsmålet med insättningen ej berott av hinder, vartill han icke varit vållande, skyldig att gälda ränta efter sex procent å beloppet för den tid, insättningen obehörigen blivit fördröjd.

11 KAP.

Särskilda bestämmelser.

59 §.

Besvär över taxering eller debitering befriar icke den skattskyldige från skyldighet att i behörig ordning inbetala honom påförda utskylder, dock att länsstyrelse äger att i anledning av förd klagan över taxering eller debite-

ring medgiva anstånd med betalning av utskylder, vilka påförts på grund av den taxering eller genom den debitering, som överklagats.

60 §.

Förskottsbelopp skall, intill dess slutlig debitering skett, anses belöpa å utskyldstitlar enligt de vid förskottsbeloppets beräkning tillämpade grunder med iakttagande av att, där förskottsbeloppet jämlikt 5 § avjämnats, det samma skall anses belöpa å de olika titlarna i förhållande till de belopp, var till dessa vid förskottsdebiteringen beräknats.

61 §.

Sedan till länsstyrelse inkommit uppgift om grunderna för debitering av utskylder till landsting och andra menigheter, skall länsstyrelsen ofördröjligen därom underrätta debiteringsförrättaren.

62 §.

Om tiderna för de allmänna uppbördsterminerna skall länsstyrelsen i god tid före början av termin låta införa kortfattad kungörelse i den eller de ortstidningar, som länsstyrelsen äger bestämma. I sådan kungörelse skall intagas uppmaning till de skattskyldiga att, såvitt möjligt, icke uppskjuta utskyldernas erläggande till sista dagarna av uppbördsterminen samt meddelande om hos vilken myndighet närmare upplysningar angående uppbörden kunna erhållas.

Därest enligt länsstyrelsens beslut utskylder skola erläggas vid särskild uppbördsstämma, har länsstyrelsen att, sedan i magistratsstad uppbörds-kamreraren och på landet eller i fögderistad den tjänsteman, som förordnats att förrätta uppbörden, fått yttra sig om tiden för förrättningen, senast fjorton dagar före densamma låta genom kungörelse på lämpligt sätt underrätta de skattskyldiga om tid och ställe för uppbördsstämman samt för landet och fögderistad om den person, som kommer att verkställa uppbörden.

Debiteringsförrättare åligger att medelst därom utfärdad kungörelse eller på annat lämpligt sätt underrätta de skattskyldiga om tiden för särskild uppbördstermin eller tid och plats för hållandet av särskild uppbördsstämma.

63 §.

Debetsedel, som icke inom fem dagar före den dag, då det å debetsedeln påförda beloppet senast skall betalas, eller om betalningen må göras under mer än en termin, inom samma tid före utgången av den första terminen kunnat från adresspostanstalt utlämnas till adressaten, skall av nämnda postanstalt ofördröjligen översändas till länsstyrelsen eller uppbörds-kamreraren.

64 §.

Utmättningsman eller exekutionsbiträde skall å indrivna medel, som han uppburit enligt denna förordning, utfärda särskilt kvitto (*indrivningskvitto*).

Indrivningskvittot skall vid betalningstillfället lämnas till den som erlagt beloppet eller, där så icke kan ske, tillställas honom i tjänstebrev. Annat kvitto än indrivningskvitto eller av postverket utfärdat kvitto om insättning å tjänstepostgirokonto är icke gällande.

Där utmätt lös egendom av utmätningsmannen säljes å auktion, vare han icke pliktig att utfärda indrivningskvitto å betalningen för varje inrop, utan må kvittot avse inropssumman i dess helhet; sådant kvitto skall lämnas till gäldenären.

Indrivningskvitto tecknas å därför avsedd blankett. Vid kvittots utskrivande skall så förfaras, att vad som tecknas å blanketten kopieras å ett till densamma hörande kopiablad. Utgöres belopp, som arbets-, pensions- eller livräntegivare vid införsel erlägger, av medel, som innehållits från flera gäldenärer, vare det ej nödigt att å indrivningskvittot upptaga mer än det erlagda beloppet, arbets-, pensions- eller livräntegivarens namn samt gäldenärernas antal; dock skall i sådant fall vid kopiabladet till kvittot fogas förteckning å gäldenärerna, angivande det från varje gäldenär innehållna beloppet och vad det avser.

65 §.

Det exekutionsbiträde, som verkställt indrivning av restförda medel, som avses i denna förordning, eller om indrivningen skett annorledes än genom exekutionsbiträdes försorg, det exekutionsbiträde, åt vilken indrivningen eljest skulle hava uppdragits, äger i den mån den i 26 § stadgade avgift icke överstiger femtio kronor erhålla avgiftens hela belopp. Indrivningsavgift, som enligt vad sålunda stadgats icke skall tillkomma exekutionsbiträde, skall redovisas tillika med utskylderna och tillfalla statsverket. Där för stad eller annan ort finnas meddelade särskilda föreskrifter rörande dispositionen av indrivningsavgift, skola dessa föreskrifter dock fortfarande tills vidare tillämpas med den jämkning, som må föranledas av sammanslagningen av krono- och kommunaluppbörden.

Har utmätningsman fått vidkännas kostnad för införande i ortstidning av kungörelse om utmätt lös egendoms försäljning eller för egen resa vid utmätning av fast egendom, vare han, där utmätningen ägt rum för uttagande av medel, som avses i denna förordning, berättigad till ersättning för sagda kostnad på sätt i enskilda utsökningsmål gäller.

Avgift och ersättning, varom i denna paragraf är fråga, äger den, som verkställer indrivningen, utan särskilt bemyndigande uttaga i sammanhang med de medel, för vilkas indrivning avgiften och ersättningen utgå.

66 §.

1 mom. Blanketter till uppbördsbok och särskild uppbördslängd tillhandahållas vederbörande häradsskrivare genom länsstyrelsens försorg.

Blanketter till debetsedlar, som avses i 12 §, skola i förekommande fall tillika med därtill hörande skattepostanvisningsblanketter, tryckta å kartong

och i det format formulären utvisa, på statsverkets bekostnad tillhandahållas häradskskrivare.

Häradskskrivaren har att hos länsstyrelsen anmäla dels före den 15 februari varje år det för varje kommun eller kommundel erforderliga antalet blanketter av formulär nr 3 och 4 och därvid meddela uppgift å de utskyldstitlar, som böra därå angivas, dels ock i mån av behov erforderligt antal blanketter av formulär nr 5 a eller 5 b.

2 mom. Blanketter till sådan rapport, som omförmäles i 20 § 2 mom. tredje stycket, tillhandahållas av länsstyrelsen.

3 mom. Blanketter till de i 38, 39 och 45 §§ omförmälda dagböcker och redovisningshandlingar skola tillhandahållas enligt bestämmelserna i kungörelsen den 27 november 1919 med föreskrifter angående vissa för länsstyrelserna och fögderiförvaltningen erforderliga blanketter.

4 mom. Formulär till indrivningskvitto fastställas av riksräkenskapsverket, som på rekvisition tillhandahåller vederbörande blanketter till dylika kvitton. För blanketter, som tillhandahållas för användning inom magistratsstad, skall betalning erläggas med belopp, som enligt av riksräkenskapsverket gjord beräkning motsvarar statsverkets självkostnadspris. I övrigt tillhandahållas blanketterna å statsverkets bekostnad. Närmare föreskrifter angående blanketternas användning, tillhandahållande, förvaring och redovisning meddelas av riksräkenskapsverket.

5 mom. De blanketter, som må erfordras utöver ovan omförmälda, fastställas av den i nyssnämnda kungörelse omförmälda blankettkommissionen och tillhandahållas enligt bestämmelserna i samma kungörelse.

67 §.

Vad i denna förordning är stadgat med avseende å häradskskrivare skall i sådan fögderistad, där kommunalborgmästaren eller annan enligt Konungens förordnande skall förrätta mantalsskrivningen, gälla beträffande denne.

68 §.

Om debitering, uppbörd och redovisning av utskylder i Stockholm, Göteborg och Malmö är särskilt stadgat.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1941.

Genom förordningen upphävas uppbördsreglementet den 14 december 1917 och restindrivningsförordningen den 13 november 1931, så ock vad i övrigt finnes stadgat stridande mot uppbördsförordningens bestämmelser.

I fråga om uppbörd, indrivning, avkortning, avskrivning, efterkrav, preskription, restitution och redovisning av utskylder, vilka debiterats enligt äldre bestämmelser, om indrivningsavgift beträffande sådana utskylder, om upprättande av balanslängder över oredovisade kronoutskylder, som debiterats jämlikt uppbördsreglementet, samt om ansvarighet för debitering, upp-

börd, indrivning och redovisning av sådana äldre utskylder, skola de äldre bestämmelserna alltså gälla.

Utskylder för uppbördsåret 1941—1942, som skola förfalla under allmän uppbördstermin, skola uppbäras under allenast fem uppbördsterminer, förlagda till de i 4 § angivna dagar av november 1941 samt februari, mars, maj och augusti 1942. För sagda uppbördsår skola de skattskyldiga påföras förskott på sätt och till belopp, som i 5 § sägs, och skall förskottsbelopp förfalla till betalning, om beloppet icke uppgår till tio kronor, under första uppbördsterminen samt, om beloppet uppgår till tio kronor eller mera, med hälften å vardera av första och andra terminerna; dock att förskottsbeloppet avjämnas nedåt så, att vad som skall utgå under varje termin uppgår till helt antal kronor. Vad som enligt slutlig debitering för ifrågavarande uppbördsår erfordras för utskyldernas fulla gäldande skall förfalla till betalning, om beloppet icke uppgår till tio kronor under tredje allmänna uppbördsterminen, om beloppet uppgår till tio men icke till tjugu kronor, hälften under tredje och hälften under femte uppbördsterminen samt, om beloppet uppgår till tjugu kronor eller mera, två femtedelar under vardera av tredje och fjärde uppbördsterminerna och en femtedel under femte uppbördsterminen; dock att vad som skall erläggas under annan termin än den tredje skall avjämnas till närmast lägre hela antal kronor och återstoden av beloppet erläggas under tredje terminen.

Under uppbördsåren 1942—1943, 1943—1944 och 1944—1945 skola de allmänna uppbördsterminerna vara förlagda till de i 4 § angivna dagar av månaderna september, november, februari, mars, maj och juni.

Beträffande för uppbördsåret 1941—1942 debiterade utskylder skola restlängder upprättas efter envar av första, andra, fjärde och femte allmänna uppbördsterminerna.

Under uppbördsåren 1941—1942 och 1942—1943 skola 28 och 33 §§ eller vad i 35 § sista stycket är stadgat angående inhämtande av upplysning hos länsstyrelse om den skattskyldiges vistelseort och anställning icke äga tillämpning. Under sagda uppbördsår skola bestämmelserna i uppbördsreglementet den 14 december 1917, § 14 och § 15 mom. 1, fortfarande gälla, därvid skall iakttagas, att vad i sagda författningsrum är stadgat om kronoutskylder skall avse samtliga utskylder och att vad i § 15 mom. 1 är stadgat om landsfiskal och magistrat i stället skall avse vederbörande länsstyrelse och uppbördskamrerare.

I 50 § 1 mom. avsedda balanslängder skola år 1942 upprättas före den 1 oktober och avse vid nästlidne augusti månads utgång ej redovisade utskylder samt åren 1943 och 1944 upprättas före den 1 augusti och avse utskylder, som ej redovisats vid nästlidne juni månads utgång.

Den i 50 § 2 mom. omförmälda längd, som det åligger utmätningsman att avgiva till länsstyrelse eller uppbördskamrerare, skall år 1943 avse de utskylder, som vid augusti månads utgång ej varit redovisade och överlämnas före den 15 september samt åren 1943 och 1944 avse de vid juni månads utgång oredovisade utskylder och överlämnas före den 15 juli.

Återställande av balanslängd från utmättningsman till länsstyrelse eller uppborrdskamrerare enligt 50 § 2 mom. skall år 1942 ske före den 1 november samt åren 1943 och 1944 före den 1 september.

Uppborrdskamrerare skall jämlikt 50 § 3 mom. till länsstyrelsen överlämna i sagda författningsrum avsedda balanslängder under 1942 före den 15 oktober samt under åren 1943 och 1944 före den 15 september.

I fall, då något förhållande är beroende av att utskylder förfallit till betalning under visst uppborrdår, skall i fråga om utskylder avseende uppborrdåret 1941—1942, oavsett att sådana utskylder må förfalla till betalning efter uppborrdårets utgång, så anses, som om utskylderna förfallit till betalning under uppborrdåret.

Formulär nr 1.

(Originalstorlek 347 × 400 mm.)

U p p b ö r d s b o k

för

uppbördsåret—.....

..... indrivningsdistrikt

..... stad

Den skattskyldiges		Debet- sedelns nr	Förskottsuppbörd			Skattekronor och skatteören		Summa förskott. (Hälften av beloppen i kol. A och B samt i kol. 1—4)	Beräknad skatt		U t s k y l d s -				
			III	II	I	för fastighet	för inkomst		A.	B.	1.	2.	3.	4.	
folkbokförings- fastighet (be- teckning i jordregistret eller fastig- hetsregister)	titel eller yrke, namn, bostad och postadress		Summa att be- tala under 3:dje uppbördssterminen	Anteckningar	Summa att be- tala under 2:dra uppbördssterminen	Anteckningar	Summa att be- tala under 1:sta uppbördssterminen	Anteckningar	för fastighet	för inkomst	enligt utskylds- titlarna 5 och 6	enligt utskylds- titlarna 7—13	Pensions- avgift	Stattlig inkomst- och förmögen- hetskatt	Särskild skatt å förmögenhet
													egen	makes	

Särskild uppbördslängd

Den betalningsskyldiges		Debet- sedelns nr	U t s k y l d s -			
			1.	2.	3.	4.
folkbok- föringsfastig- het (beteckning i jordregistret eller fastig- hetsregister)	titel eller yrke, namn och postadress					

No.	Date	Particulars
1	1911	...
2	1912	...

...

Formulär nr 3.

Nr.....

Förskotts-debetsedel avseende uppbördsåret 1946—1947.

fögderi

socken

<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	Kronor
Jämlikt 5 och 6 §§ Uppbördsförordningen beräknat förskottsbelopp	
Därav erlägges: <u>under 3:dje uppbördsterminen</u>	
<u>under 2:dra uppbördsterminen</u>	
<u>under 1:sta uppbördsterminen</u>	

Häradsskrivaren.

C. Vid skattelikvid å postanstalt med användande av nedanstående skattepostanvisning litt. C skall postfunktionären här fästa föreskrivet inlämningsbevis.

Under 3:dje uppbördsterminen förfallande belopp kvitteras:

B. Vid skattelikvid å postanstalt med användande av nedanstående skattepostanvisning litt. B skall postfunktionären här fästa föreskrivet inlämningsbevis.

Under 2:dra uppbördsterminen förfallande belopp kvitteras:

A. Vid skattelikvid å postanstalt med användande av nedanstående skattepostanvisning litt. A skall postfunktionären här fästa föreskrivet inlämningsbevis.

Under 1:sta uppbördsterminen förfallande belopp kvitteras:

Att betalas under 3:dje uppbördsterminen 5—12 november 1946.

..... fögderi Debetsedelns nr

..... socken

Befordras utan kostnad för den skattskyldige.	Skattepostanvisning Litt. C.	Kronor	öre
	å utskylder uppbördsåret 1946—1947. Belopp:		

Till Länsstyrelsen i Skaraborgs län

Mariestad.

Redovisningsnr
(Ifylles även av pst.)

.....

(Postfunktionärs underskrift.)

Tillse vid likvid, att postfunktionären frånskiljer skattepostanvisningen.

Att betalas under 2:dra uppbördsterminen 5—12 september 1946.

..... fögderi Debetsedelns nr

..... socken

Befordras utan kostnad för den skattskyldige.	Skattepostanvisning Litt. B.	Kronor	öre
	å utskylder uppbördsåret 1946—1947. Belopp:		

Till Länsstyrelsen i Skaraborgs län

Mariestad.

Redovisningsnr
(Ifylles även av pst.)

.....

(Postfunktionärs underskrift.)

Tillse vid likvid, att postfunktionären frånskiljer skattepostanvisningen.

Att betalas under 1:sta uppbördsterminen 5—12 augusti 1946.

..... fögderi Debetsedelns nr

..... socken

Befordras utan kostnad för den skattskyldige.	Skattepostanvisning Litt. A.	Kronor	öre
	å utskylder uppbördsåret 1946—1947. Belopp:		

Till Länsstyrelsen i Skaraborgs län

Mariestad.

Redovisningsnr
(Ifylles även av pst.)

.....

(Postfunktionärs underskrift.)

Tillse vid likvid, att postfunktionären frånskiljer skattepostanvisningen.

Förskottsdebetsedel och slutlig debetsedel.

Den skattskyldige påföres, innan slutlig debitering skett, å förskottsdebetsedel förskott å sina till beloppet ännu ej slutligen bestämda utskylder med hälften av sammanlagda beräknade utskyldsbeloppet. Om vid beräkning av förskott skattskyldig skall påföras allenast pensionsavgift och denna beräknas uppgå till högst 12 kronor, påföres beloppet i sin helhet såsom förskott. Eljest skall, därest beloppet av de utskylder, som skola tagas i betraktande vid beräkning av förskott, icke uppgår till sammanlagt tio kronor, den skattskyldige icke påföras förskott. Förskottsbelopp avjämnas nedåt så, att vad som skall utgå under varje termin kommer att uppgå till helt antal kronor.

Å slutlig debetsedel påföres den skattskyldige vad som i enlighet med slutlig debitering erfordras för fulla gäldandet av hans utskylder.

Å förskottsdebetsedel upptagande allenast pensionsavgift till belopp av högst 12 kronor skall finnas anmärkt, att för den skattskyldige icke kommer att utfärdas slutlig debetsedel, såvitt den skattskyldiges taxering icke bliver av prövningsnämnd ändrad.

Uppbördens delning på terminer.

Om belopp, som påföres den skattskyldige å förskottsdebetsedel, icke uppgår till tio kronor, skall det betalas på en gång, under 1:sta uppbördsterminen. I annat fall fördelas beloppet, om det uppgår till tio kronor men icke till tjugu kronor, på 1:sta och 3:dje uppbördsterminerna samt, om det uppgår till tjugu kronor eller mera, på 1:sta, 2:dra och 3:dje uppbördsterminerna. Förskottsbelopp, som får erläggas under mer än en termin, fördelas jämnt på terminerna.

Om belopp, som påföres den skattskyldige å slutlig debetsedel, icke uppgår till tio kronor, skall det betalas på en gång, under 4:de uppbördsterminen. I annat fall fördelas beloppet, om det uppgår till tio kronor men icke till tjugu kronor, på 4:de och 6:te uppbördsterminerna och, om det uppgår till tjugu kronor eller mera på 4:de, 5:te och 6:te uppbördsterminerna. Belopp, som får erläggas under mer än en termin, fördelas jämnt på terminerna, dock att vad som skall erläggas under 5:te och 6:te terminerna avjämnas till närmast lägre hela antal kronor, så att öretal endast förekommer vid 4:de uppbördsterminen.

År skattskyldig berättigad att erlagga honom påförda utskylder under mer än en termin, äger han att under en tidigare termin erlagga jämväl den del av utskylderna, som förfaller till betalning först under den eller de närmast följande terminerna.

Besvär.

Förmenar någon, att utskyld, som finnes upptagen i uppbördsbok, blivit genom fel vid debiteringen obehörigen eller med oriktigt belopp honom påförd eller att felaktighet ägt rum vid debetsedelns utskrivande, äger han att däri söka rättelse genom besvär hos länsstyrelsen i det län, inom vilket debiteringen skett. Besvåren skola ingivras till nämnda myndighet senast inom natt och år efter det slutlig debetsedel eller, då allenast pensionsavgift påförts å förskottsdebetsedel, sådan debetsedel, avseende utskylden eller avgiften, blivit klaganden tillställd; dock må klaganden på eget äventyr i betalt brev med posten till länsstyrelsen insända besvåren så tidigt, att de inom ovan stadgade tid dit inkomma. Befrielse från påförd pensionsavgift må ock inom samma tid sökas hos pensionsstyrelsen.

Vill någon, som icke taxerats till beskattningsbart belopp, klaga över att högre pensionsavgift än sex kronor blivit honom påförd, skola dock besvåren anföras hos vederbörande prövningsnämnd och inom tid, som ovan sagts, vara inkomna till länsstyrelsen.

Besvär över taxering eller debitering befriar icke den skattskyldige från att i behörig ordning inbetala honom påförda utskylder; dock att länsstyrelsen äger att i anledning av förd klagan över taxering eller debitering medgiva anstånd med betalning av utskylder, vilka påförts på grund av den taxering eller genom den debitering, som överklagats. Envar, som vinner nedsättning i eller befrielse från honom påförda utskylder, är berättigad att, efter ansökan hos länsstyrelsen i det län, värest debiteringen skett, kostnadsfritt återkomma vad han för mycket erlagt jämte ränta enligt i uppbördsförrordningen stadgad grund.

Förmenar arbetsgivare, att olycksfallsförsäkringsavgift blivit honom obehörigen eller oriktigt påförd, äger han för erhållande av rättelse göra anmälan hos riksförsäkringsanstalten inom ett år efter det avgiften blivit honom slutligen påförd. Därvid bör medsendas dels debetsedel eller bestyrkt avskrift därav, dels uppgift å antal mans- och kvinnodagsverken var för sig, som för arbetsgivarens räkning utförts under det år, olycksfallsförsäkringsavgiften avser. Denna uppgift bör vara bestyrkt av stats- eller kommunal tjänsteman eller av två trovärdiga personer, vilkas yrken och hemvist böra tydligt angivas. Efter verkställd utredning återbetalar riksförsäkringsanstalten vad som för mycket erlagts samt återsänder debetsedeln.

Påföljd vid försummad skattebetalning.

Försummar skattskyldig, som äger rätt att betala honom å debetsedel påförda utskylder under mer än en allmän uppbördstermin, att i behörig ordning erlagga, om utskylderna skolat betalas under två terminer, vad som är förfallet till betalning under den första av dessa och, om utskylderna skolat betalas under tre terminer, vad som är förfallet till betalning under de båda första terminerna, skall jämväl vad eljest skolat gäldas under den sista terminen vara förfallet till betalning.

Skattskyldig, som underlåtit att inbetala sina utskylder i föreskriven tid och ordning, åligger att vid indrivningen av resterande utskylder erlagga avgift beräknad efter tre öre för varje full krona av de vid varje särskilt tillfälle restförda utskyldernas slutsumma, dock ej mindre än tjugufem öre.

Erkläger skattskyldig restförda utskylder till utmättningsman eller exekutionsbiträde, annorledes än genom insättning å dennes tjänstestogirokonto, skall den skattskyldige erhålla i n d r i v n i n g s k v i t t o. Sådant kvitto tecknas å särskild därför avsedd blankett. Annat kvitto å indrivningskvitto eller av postverket utfärdat kvitto om insättning å tjänstestogirokonto är icke gällande.

Tid och plats för uppbörd, betalningssätt m. m.

De allmänna uppbördsterminerna äro förlagda till tiden från och med den 5 till och med den 12 i månaderna augusti (1:sta uppbördsterminen), september (2:dra uppbördsterminen), november (3:dje uppbördsterminen) 1946 samt februari (4:de uppbördsterminen), mars (5:te uppbördsterminen) och maj (6:te uppbördsterminen) 1947.

Likvid erläggas å vilken fast postanstalt som helst i riket ävensom i vissa fall genom annan av postverket anvisad anordning. Utskylder, debiterade i stad, där magistrat finnes, må därjämte inbetalas å bank, med vilken staden må hava träffat avtal om förrättande av uppbörd. Vid likvid erläggande skall denna debetsedel föreses.

Likviden bör, såvitt möjligt, verkställas med jämna penningar. Såsom betalningsmedel må jämväl användas å Kungl. postverket eller annan vederbörlig betalningsmottagare ställd eller överläten postremissväxel, utfärdad av riksbanken eller annan bank, för vilken Kungl. Maj:t fastställt reglemente.

Vid poststation bör betalning helst ske med sådan växel, därest utskyldsbeloppet överstiger 1000 kronor.

Inbetalning må ock kunna fullgöras sålunda, att skattskyldig medelst girering till postgirokontoets skatteavdelning inbetalar utskyldsbeloppet. För att dylik inbetalning skall anses fullgjord under uppbördsterminen, skall girokort jämte debetsedel eller debetsedlar med därtill hörande skattepostanvisningsblanketter hava avlämnats till postbefordran senast å uppbördsterminens sista dag.

För den, som är ansluten till statens intressekontor, må erforderlig betalning till gäldande av utskylder, som förfalla till betalning under uppbördstermin, även kunna ske genom inbetalning å eller girering till intressekontorets postgirokonto, som i sådant fall ombesörjer, att vederbörlig skattepostanvisning i fastställd ordning översändes till vederbörande länsstyrelse eller uppbördskamrerare. För att dylik inbetalning skall anses fullgjord under den uppbördstermin, varom fråga är, skall inbetalnings- eller girokort avseende inbetalningen hava avlämnats till postbefordran senast å uppbördsterminens sista dag. Vad som sålunda gäller för den, som är ansluten till statens intressekontor, skall äga motsvarande tillämpning i fråga om betalning till postsparbanken för den, som är ansluten till postsparbankens skatteförmedling för sjömän.

Verkställ skatteinbetalning i god tid och uppskjut den ej till uppbördsterminens sista dagar!

Nr vid postanstalten	Inbetalat belopp	
	Kronor	öre
Kvitteras:		
(Signatur)		

Obs! Skattskyldig bör vid skattelikvid medelst skattepostanvisning noga tillse, att han å debetsedeln erhåller kvitto av det utseende, som vidstående avbildning utvisar, att kvittot lyder å det belopp, som den skattskyldige erlagt, samt att debetsedeln är avstämplad.

Kvitto å inbetalning genom bank är ej mot uppbördsmyndigheten gällande utan att detsamma undertecknats av två tjänstemän hos banken.

Slutlig debetsedel avseende uppborðsåret 1946-1947.

Nr.....

..... fögderi socken

.....

.....

.....

Enligt kommunalskattelagen påförda skattekröner och skatteören för:		Kronor	öre	Kronor	öre
fastighet (taxeringsvärde se omst. sida):kr.....ö.				
inkomst { taxerad kr. } { besk.-bar kr. }kr.....ö.				
Pensionsavgift: egen	1				
> makes	2				
Statlig inkomst- och förmögenhetsskatt:					
(Tax.bel. kr. Besk.-bart bel. kr.)	3				
Särskild skatt å förmögenhet (Besk.-bart bel. kr.)	4				
Allmän kommunalskatt Landstingsmedel Tingshusmedel	5				
Uttaxering pr skattekröna:					
till den borgerliga kommunen	kr..... öre				
> kyrkan m. m.	> >				
> municipalsamhälle	> >				
Summa	kr..... öre				
> landstinget	> >				
> tingshusbyggnadsskyldige	> >				
Vägs katt	6				
Skogsaccis	7				
Skogsvårdsavgift: taxerat rotvärde	8				
Olycksfallsförsäkringsavgift för år	9				
Annuiteter å förskott för avlösning av frälseräntor	10				
Annuiteter å avdökningslån	11				
.....	12				
.....	13				
.....	14				
.....	15				
.....	16				
.....	17				

Totalsumma		
Avgår förskott		
Rest att betala		

Därav erlägges: under 6:te uppborðsterminen
under 5:te uppborðsterminen
under 4:de uppborðsterminen

Häradsskrivaren.

F. Vid skattelikvid å postanstalt med användande av nedanstående skattepostanvisning Litt. F skall postfunktionären här fästa föreskrivet inlämningsbevis.

Under 6:te uppborðsterminen förfallande belopp kvitteras:

E. Vid skattelikvid å postanstalt med användande av nedanstående skattepostanvisning Litt. E skall postfunktionären här fästa föreskrivet inlämningsbevis.

Under 5:te uppborðsterminen förfallande belopp kvitteras:

D. Vid skattelikvid å postanstalt med användande av nedanstående skattepostanvisning Litt. D skall postfunktionären här fästa föreskrivet inlämningsbevis.

Under 4:de uppborðsterminen förfallande belopp kvitteras:

Att betalas under 6:te uppborðsterminen 5-12 maj 1947.

..... fögderi Debetsedeln

..... socken nr

Befordras utan kostnad för den skattskyldige.

Skattepostanvisning Litt. F.
 å utskylder uppborðsåret
 1946-1947. Belopp:

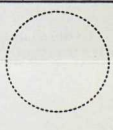
Kronor	öre

Till Länsstyrelsen i Skaraborgs län

Mariestad.

Redovisningsur
(Ifylles även av pst.)

(Postfunktionärs underskrift)

Tillse vid likvid, att postfunktionären fränskiljer skattepostanvisningen.

Att betalas under 5:te uppborðsterminen 5-12 mars 1947.

..... fögderi Debetsedeln

..... socken nr

Befordras utan kostnad för den skattskyldige.

Skattepostanvisning Litt. E.
 å utskylder uppborðsåret
 1946-1947. Belopp:

Kronor	öre

Till Länsstyrelsen i Skaraborgs län

Mariestad.

Redovisningsur
(Ifylles även av pst.)

(Postfunktionärs underskrift)

Tillse vid likvid, att postfunktionären fränskiljer skattepostanvisningen.

Att betalas under 4:de uppborðsterminen 5-12 februari 1947.

..... fögderi Debetsedeln

..... socken nr

Befordras utan kostnad för den skattskyldige.

Skattepostanvisning Litt. D.
 å utskylder uppborðsåret
 1946-1947. Belopp:

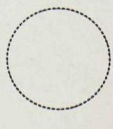
Kronor	öre

Till Länsstyrelsen i Skaraborgs län

Mariestad.

Redovisningsur
(Ifylles även av pst.)

(Postfunktionärs underskrift)

Tillse vid likvid, att postfunktionären fränskiljer skattepostanvisningen.

Specifikation å fastighetsvärden.

Jordbruksfastighet.

Fastighetens beteckning	Jordbruksvärde	Skogsvärde	Tomt- och industrivärde	Summa

Annan fastighet.

Fastighetens beteckning	Markvärde	Byggnadsvärde	Parkvärde	Summa

I byggnadsvärde ingår särskilt maskinvärde med kr.

Underrättelser för de skattskyldiga.

Förskottsdebetsedel och slutlig debetsedel.

Den skattskyldige påföres, innan slutlig debitering skett, å förskottsdebetsedel förskott å sina till beloppet ännu ej slutligen bestämda utskylder med hälften av sammanlagda beräknade utskyldsbeloppet. Om vid beräkning av förskott skattskyldig skall påföras allenast pensionsavgift och denna beräknas uppgå till högst 12 kronor, påföres beloppet i sin helhet såsom förskott. Eljest skall, därest beloppet av de utskylderna, som skola tagas i beaktande vid beräkning av förskott, icke uppgår till sammanlagt tio kronor, den skattskyldige icke påföras förskott. Förskottsbelopp avjämnas nedåt så, att vad som skall utgå under varje termin kommer att uppgå till helt antal kronor.

Å slutlig debetsedel påföres den skattskyldige vad som i enlighet med slutlig debitering erfordras för fulla gäldandet av hans utskylder.

Å förskottsdebetsedel upptagande allenast pensionsavgift till belopp av högst 12 kronor skall finnas anmärkt, att för den skattskyldige icke kommer att utfärdas slutlig debetsedel, såvitt den skattskyldiges taxering icke bliver av prövningsnämnd ändrad.

Uppbördens delning på terminer.

Om belopp, som påföres den skattskyldige å förskottsdebetsedel, icke uppgår till tio kronor, skall det betalas på en gång, under 1:sta uppbördsterminen. I annat fall fördelas beloppet, om det uppgår till tio kronor men icke till tjugo kronor, på 1:sta och 3:dje uppbördsterminerna samt, om det uppgår till tjugo kronor eller mera, på 1:sta, 2:dra och 3:dje uppbördsterminerna. Förskottsbelopp, som får erläggas under mer än en termin, fördelas jämnt på terminerna.

Om belopp, som påföres den skattskyldige å slutlig debetsedel, icke uppgår till tio kronor, skall det betalas på en gång, under 4:de uppbördsterminen. I annat fall fördelas beloppet, om det uppgår till tio kronor men icke till tjugo kronor, på 4:de och 6:te uppbördsterminerna och, om det uppgår till tjugo kronor eller mera på 4:de, 5:te och 6:te uppbördsterminerna. Belopp, som får erläggas under mer än en termin, fördelas jämnt på terminerna, dock att vad som skall erläggas under 5:te och 6:te terminerna avjämnas till närmast lägre hela antal kronor, så att öretal endast förekommer vid 4:de uppbördsterminen.

År skattskyldig berättigad att erlägga honom påförda utskylder under mer än en termin, äger han att under en tidigare termin erlägga jämväl den del av utskylderna, som förfaller till betalning först under den eller de närmast följande terminerna.

Besvär.

Förmanen någon, att utskyld, som finnes upptagen i uppbördsbok, blivit genom fel vid debiteringen obehörigen eller med oriktigt belopp honom påförd eller att felaktighet ägt rum vid debetsedelns utskrivande, äger han att däri söka rättelse genom besvär hos länsstyrelsen i det län, inom vilket debiteringen skett. Besvären skola ingivas till nämnda myndighet senast inom natt och år efter det slutlig debetsedel eller, då allenast pensionsavgift påförts å förskottsdebetsedel, sådan debetsedel, avseende utskylden eller avgiften blivit klaganden tillställd; dock må klaganden på eget äventyr i betalt brev med posten till länsstyrelsen insända besvären så tidigt, att de inom ovan stadgade tid dit inkomma. Befrielse från påförd pensionsavgift må ock inom samma tid sökas hos pensionsstyrelsen.

Vill någon, som icke taxerats till beskattningsbart belopp, klaga över att högre pensionsavgift än sex kronor blivit honom påförd, skola dock besvären anföras hos vederbörande prövningsnämnd och inom tid, som ovan sagts, vara inkomna till länsstyrelsen.

Besvär över taxering eller debitering befriar icke den skattskyldige från att i behörig ordning inbetala honom påförda utskylder; dock att länsstyrelsen äger att i anledning av förklagan över taxering eller debitering medgiva anstånd med betalning av utskylder, vilka påförts på grund av den taxering eller genom den debitering, som överklagats. Envar, som vinner nedsättning i eller befrielse från honom påförda utskylder, är berättigad att, efter ansökan hos länsstyrelsen i det län, varest debiteringen skett, kostnadsfritt återbekomma vad han för mycket erlagt jämte ränta enligt i uppbördsförordningen stadgad grund.

Förmanen arbetsgivare, att olycksfallsförsäkringsavgift blivit honom obehörigen eller oriktigt påförd, äger han för erhållande av rättelse göra anmälan hos riks-försäkringsanstalten inom ett år efter det avgiften blivit honom slutligen påförd. Därvid bör medsendas dels debetsedel eller bestyrkt avskrift därav, dels uppgift å antal mans- och kvinnodagsverken var för sig, som för arbetsgivarens räkning utförts under det år, olycksfallsförsäkringsavgiften avser. Denna uppgift bör vara bestyrkt av stats- eller kommunal tjänsteman eller av två trovärdiga personer, vilkas yrken och hemvist böra tydligt angivas. Efter verkställd utredning återbetalar riks-försäkringsanstalten vad som för mycket erlagts samt återsänder debetsedeln.

Påföljd vid försummad skattebetalning.

Försummar skattskyldig, som äger rätt att betala honom å debetsedel påförda utskylder under mer än en allmän uppbördstermin, att i behörig ordning erlägga, om utskylderna skolat betalas under två terminer, vad som är förfallet till betalning under den första av dessa och, om utskylderna skolat betalas under tre terminer, vad som är förfallet till betalning under de båda första terminerna, skall jämväl vad eljest skolat gäldas under den sista terminen vara förfallet till betalning.

Skattskyldig, som underlåtit att inbetala sina utskylder i föreskriven tid och ordning, åligger att vid indrivningen av resterande utskylder erlägga avgift beräknad efter tre öre för varje full krona av de vid varje särskilt tillfälle restförda utskyldernas slutsumma, dock ej mindre än tjugufem öre.

Erlägger skattskyldig restförda utskylder till utmätningsman eller exekutionsbiträde, annorledes än genom insättning å dennes tjänstpostgirokonto, skall den skattskyldige erhålla indrivningskvitto. Sådant kvitto tecknas å särskild därför avsedd blankett. Annat kvitto än indrivningskvitto eller av postverket utfärdat kvitto om insättning å tjänstpostgirokonto är icke gällande.

Tid och plats för uppbörd, betalningssätt m. m.

De allmänna uppbördsterminerna äro förlagda till tiden från och med den 5 till och med den 12 i månaderna augusti (1:sta uppbördsterminen), september (2:dra uppbördsterminen), november (3:dje uppbördsterminen) 1946 samt februari (4:de uppbördsterminen), mars (5:te uppbördsterminen) och maj (6:te uppbördsterminen) 1947.

Likvid erlägges å vilken fast postanstalt som helst i riket ävensom i vissa fall genom annan av postverket anvisad anordning. Utskylder, debiterade i stad, där magistrat finnes, må därjämte inbetalas å bank, med vilken staden må hava träffat avtal om förrättande av uppbörd. Vid likvids erläggande skall denna debetsedel företas.

Likviden bör, såvitt möjligt, verkställas med jämna penningar. Såsom betalningsmedel må jämväl användas å Kungl. postverket eller annan vederbörlig betalningsmottagare ställd eller överlättn postremissväxel, utfärdad av riksbanken eller annan bank, för vilken Kungl. Maj:t fastställt reglemente.

Vid poststation bör betalning helst ske med sådan växel, därest utskyldsbeloppet överstiger 1000 kronor. Inbetalning må ock kunna fullgöras sålunda, att skattskyldig medelst girering till postgirokontorets skatteavdelning inbetalar utskyldsbeloppet. För att dylik inbetalning skall anses fullgjord under uppbördsterminen, skall girokort jämte debetsedel eller debetsedlar med därtill hörande skattepostanvisningsblanketter hava avlämnats till postbefordran senast å uppbördsterminens sista dag.

För den, som är ansluten till statens intressekontor, må erforderlig betalning till gäldande av utskylder, som förfalla till betalning under uppbördstermin, även kunna ske genom inbetalning å eller girering till intressekontorets postgirokonto, som i sådant fall ombesörjer, att vederbörlig skattepostanvisning i fastställd ordning översändes till vederbörande länsstyrelse eller uppbörds-kamrerare. För att dylik inbetalning skall anses fullgjord under den uppbördstermin, varom fråga är, skall inbetalnings- eller girokort avseende inbetalningen hava avlämnats till postbefordran senast å uppbördsterminens sista dag. Vad som sålunda gäller för den, som är ansluten till intressekontor, skall äga motsvarande tillämpning i fråga om betalning till postsparbanken för den, som är ansluten till postsparbankens skatteförmedling för sjömän.

Verkställ skatteinbetalning i god tid och uppskjut den ej till uppbördsterminens sista dagar!

Nr vid postanstalten	Inbetalat belopp	
	Kronor	öre
Kvitteras:		
(Signatur.)		

Obs! Skattskyldig bör vid skattelikvid medelst skattepostanvisning noga tillse, att han å debetsedeln erhåller kvitto av det utseende, som vidstående avbildning utvisar, att kvittot lyder å det belopp, som den skattskyldige erlagt, samt att debetsedeln är avstämplad.

Kvitto å inbetalning genom bank är ej mot uppbördsmyndigheten gällande utan att detsamma undertecknats av två tjänstemän hos banken.

Särskild debetsedel avseende uppbördsåret 1946—1947.

Nr.....

fögderi socken

Jämlikt 9 § uppbördsförordningen debiterat utskyldsbelopp		Kronor	öre
.....			
.....			
.....			
Totalsumma			
att erläggas: under en uppbördstermin den			
Däruv erlägges: under 3:dje uppbördsterminen den			
under 2:dra uppbördsterminen den			
under 1:sta uppbördsterminen den			

Häradsskrivaren.

C. Vid skattelikvid å postanstalt med användande av nedanstående skattepostanvisning litt. C skall postfunktionären här fästa föreskrivet inlämningsbevis.

Under 3:dje uppbördsterminen förfallande belopp kvitteras:

B. Vid skattelikvid å postanstalt med användande av nedanstående skattepostanvisning litt. B skall postfunktionären här fästa föreskrivet inlämningsbevis.

Under 2:dra uppbördsterminen förfallande belopp kvitteras:

A. Vid skattelikvid å postanstalt med användande av nedanstående skattepostanvisning litt. A skall postfunktionären här fästa föreskrivet inlämningsbevis.

Under 1:sta uppbördsterminen förfallande belopp kvitteras:

Att betalas under 3:dje uppbördsterminen

fögderi

Debetsedelns

socken

nr

Befordras utan kostnad för den skattskyldige.

Skattepostanvisning Litt. C.
å utskylder uppbördsåret
1946—1947. Belopp:

Kronor

öre

Till Länsstyrelsen i Skaraborgs län

Mariestad.

Redovisningsnr
(Ifylles även av pst.)

(Postfunktionärs underskrift.)

Tillse vid likvid, att postfunktionären fränskiljer skattepostanvisningen.

Att betalas under 2:dra uppbördsterminen

fögderi

Debetsedelns

socken

nr

Befordras utan kostnad för den skattskyldige.

Skattepostanvisning Litt. B.
å utskylder uppbördsåret
1946—1947. Belopp:

Kronor

öre

Till Länsstyrelsen i Skaraborgs län

Mariestad.

Redovisningsnr
(Ifylles även av pst.)

(Postfunktionärs underskrift.)

Tillse vid likvid, att postfunktionären fränskiljer skattepostanvisningen.

Att betalas under 1:sta uppbördsterminen

fögderi

Debetsedelns

socken

nr

Befordras utan kostnad för den skattskyldige.

Skattepostanvisning Litt. A.
å utskylder uppbördsåret
1946—1947. Belopp:

Kronor

öre

Till Länsstyrelsen i Skaraborgs län

Mariestad.

Redovisningsnr
(Ifylles även av pst.)

(Postfunktionärs underskrift.)

Tillse vid likvid, att postfunktionären fränskiljer skattepostanvisningen.

Underrättelser för de skattskyldiga.

Besvär.

Förmenar någon, att utskyld, som finnes upptagen i särskild uppbördslängd, blivit genom fel vid debiteringen obehörigen eller med oriktigt belopp honom påförd eller att felaktighet ägt rum vid debetsedelns utskrivande, äger han att däri söka rättelse genom besvär hos länsstyrelsen i det län, inom vilket debiteringen skett. Besvären skola ingivas till nämnda myndighet senast inom natt och är efter det debetsedel avseende utskylden eller avgiften blivit klaganden tillställd; dock må klaganden på eget äventyr i betalt brev med posten till länsstyrelsen insända besvären så tidigt, att de inom ovan stadgade tid dit inkomma. Befrielse från påförd pensionsavgift må ock inom samma tid sökas hos pensionsstyrelsen.

Vill någon, som icke taxerats till beskattningsbart belopp, klaga över att högre pensionsavgift än sex kronor blivit honom påförd, skola dock besvären anföras hos vederbörande prövningsnämnd och inom tid, som ovan sagts, vara inkomna till länsstyrelsen.

Besvär över taxering eller debitering befriar icke den skattskyldige från att i behörig ordning inbetala honom påförda utskylder; dock att länsstyrelsen äger att i anledning av förklagan över taxering eller debitering medgiva anstånd med betalning av utskylder, vilka påförts på grund av den taxering eller genom den debitering, som överklagats. Envar, som vinner nedsättning i eller befrielse från honom påförda utskylder, är berättigad att, efter ansökan hos länsstyrelsen i det län, varest debiteringen skett, kostnadsfritt återbekomma vad han för mycket erlagt jämte ränta enligt i uppbördsförordningen stadgad grund.

Förmenar arbetsgivare, att olycksfallsförsäkringsavgift blivit honom obehörigen eller oriktigt påförd, äger han för erhållande av rättelse göra anmälan hos riks-försäkringsanstalten inom ett år efter det avgiften blivit honom påförd. Därvid bör medsäntas dels debetsedel eller bestyrkt avskrift därav, dels uppgift å antal mans- och kvinnodagsverken var för sig, som för arbetsgivarens räkning utförts under det år, olycksfallsförsäkringsavgiften avser. Denna uppgift bör vara bestyrkt av stats- eller kommunaltjänsteman eller av två trovärdiga personer, vilkas yrken och hemvist böra tydligt angivas. Efter verkställd utredning återbetalar riks-försäkringsanstalten vad som för mycket erlagts samt återsänder debetsedeln.

Påföljd vid försummad skattebetalning.

Länsstyrelsen äger att i varje särskilt fall bestämma, i vilken ordning utskylder, som enligt utfärdad särskild debetsedel fördelats på uppbördstermin, skola gäldas i händelse av försummad betalning vid uppbördstermin.

Skattskyldig, som underlåtit att inbetala sina utskylder i föreskriven tid och ordning, åligger att vid indrivningen av resterande utskylder erlägga avgift beräknad efter tre öre för varje full krona av de vid varje särskilt tillfälle restförda utskyldernas slutsumma, dock ej mindre än tjugufem öre.

Tid och plats för uppbörd, betalningssätt m. m.

Utskylderna skola inbetalas under å andra sidan angivna terminer.

Likvid erlägges å vilken fast postanstalt som helst i riket ävensom i vissa fall genom annan av postverket anvisad anordning. Utskylder, debiterade i stad, där magistrat finnes, må därjämte inbetalas å bank, med vilken staden må hava träffat avtal om för rättande av uppbörd. Vid likvids erläggande skall denna debetsedel företes.

Likviden bör, såvitt möjligt, verkställas med jämna penningar. Såsom betalningsmedel må jämväl användas å Kungl. postverket eller annan vederbörlig betalningsmottagare ställd eller överlåten postremissväxel, utfärdad av riksbanken eller annan bank, för vilken Kungl. Maj:t fastställt reglemente.

Vid poststation bör betalning helst ske med sådan växel, därest utskyldsbeloppet överstiger 1000 kronor.

För den, som är ansluten till statens intressekontor, må erforderlig betalning till gäldande av utskylder, som förfalla till betalning under uppbördstermin, även kunna ske genom inbetalning å eller girering till intressekontorets postgirokonton, som i sådant fall ombesörjer, att vederbörlig skattepostanvisning i fastställd ordning översändes till vederbörande länsstyrelse eller uppbörds-kamrerare. För att dylik inbetalning skall anses fullgjord under den uppbördstermin, varom fråga är, skall inbetalnings- eller girokort avseende inbetalningen hava avlämnats till postbefordran senast å uppbördsterminens sista dag. Vad som sålunda gäller för den, som är ansluten till intressekontor, skall äga motsvarande tillämpning i fråga om betalning till postsparbanken för den, som är ansluten till postsparbankens skatteförmedling för sjömän.

Verkställ skatteinbetalning i god tid och uppskjut den ej till uppbördsterminens sista dagar!

Nr vid postanstalten	Inbetalat belopp	
	Kronor	Öre
Kvitteras:		
(Signatur)		

Obs! Skattskyldig bör vid skattelikvid medelst skattepostanvisning noga tillse, att han å debetsedeln erhåller kvitto av det utseende, som vidstående avbildning utvisar, att kvittot lyder å det belopp, som den skattskyldige erlagt, samt att debetsedeln är avstämplad.

Kvitto å inbetalning genom bank är ej mot uppbördsmyndigheten gällande utan att detsamma undertecknats av två tjänstemän hos banken.

Särskild debetsedel för uppbördsåret 1942—1943.

fögderi

socken

Jämlikt 9 § uppbördsförordningen debiterat utskyldsbelopp

Kredit.**Debet.**

Kronor

öre

Vid första uppbördsstämman förfallet be-
lopp kvitteras den / 19.....

Annot.

Vid andra uppbördsstämman förfallet be-
lopp kvitteras den / 19.....

Annot.

Totalsumma

Därav erlägges:

vid 2:dra uppbördsstämman den

vid 1:sta uppbördsstämman den

Beloppet erlägges senast den

ill

Uppbördsstämmor för inbetalning av vid-
stående belopp hållas å.....

den första den kl.

den andra den kl.

Angående betalningssätt, kvitto m. m., se
underrättelser å omstående sida.

Underrättelser för de skattskyldiga.

Besvär.

Förmenar någon, att utskyld, som finnes upptagen i särskild uppbördslängd, blivit genom fel vid debiteringen obehörigen eller med oriktigt belopp honom påförd eller att felaktighet ägt rum vid debetsedelns utskrivande äger han att däri söka rättelse genom besvär hos länsstyrelsen i det län, inom vilket debiteringen skett. Besvären skola ingivas till nämnda myndighet senast inom natt och år efter det debetsedel avseende utskylden eller avgiften blivit klaganden tillställd; dock må klaganden på eget äventyr i betalt brev med posten till länsstyrelsen insända besvären så tidigt, att de inom ovan stadgade tid dit inkomma. Befrielse från påförd pensionsavgift må ock inom samma tid sökas hos pensionsstyrelsen.

Vill någon, som icke taxerats till beskattningsbart belopp, klaga över att högre pensionsavgift än sex kronor blivit honom påförd, skola dock besvären anföras hos vederbörande prövningsnämnd och inom tid, som ovan sagts, vara inkomna till länsstyrelsen.

Besvär över taxering eller debitering befriar icke den skattskyldige från att i behörig ordning inbetala honom påförd utskylder; dock att länsstyrelsen äger att i anledning av förd klagan över taxering eller debitering medgiva anstånd med betalning av utskylder, vilka påförts på grund av den taxering eller genom den debitering, som överklagats. Envar, som vinner nedsättning i eller befrielse från honom påförd utskylder, är berättigad att, efter ansökan hos länsstyrelsen i det län, varest debiteringen skett, kostnadsfritt återbekomma vad han för mycket erlagt jämte ränta enligt i uppbördsförordningen stadgad grund.

Förmenar arbetsgivare, att olycksfallsförsäkringsavgift blivit honom obehörigen eller oriktigt påförd, äger han för erhållande av rättelse göra anmälan hos riks-försäkringsanstalten inom ett år efter det avgiften blivit honom påförd. Därvid bör medsändas dels debetsedel eller bestyrkt avskrift därav, dels uppgift å antal mans- och kvinnodagsverken var för sig, som för arbetsgivarens räkning utförts under det år, olycksfallsförsäkringsavgiften avser. Denna uppgift bör vara bestyrkt av stats- eller kommunaltjänsteman eller av två trovärdiga personer, vilkas yrken och hemvist böra tydligt angivas. Efter verkställd utredning återbetalar riks-försäkringsanstalten vad som för mycket erlagts samt återsänder debetsedeln.

Påföljd vid försummad skattebetalning.

Länsstyrelsen äger att i varje särskilt fall bestämma, i vilken ordning utskylder, som enligt utfärdad särskild debetsedel fördelats på uppbördsstämmor, skola gäldas i händelse av försummad betalning vid uppbördsstämma.

Skattskyldig, som underlåtit att inbetala sina utskylder i föreskriven tid och ordning, åligger att vid indrivningen av resterande utskylder erlägga avgift beräknad efter tre öre för varje full krona av de vid varje särskilt tillfälle restförda utskyldernas slutsumma, dock ej mindre än tjugufem öre.

Erlägger skattskyldig restförda utskylder till utmätningsman eller exekutionsbiträde, annorledes än genom nsättning å dennes tjänstepostgirokonto, skall den skattskyldige erhålla indrivningskvitto. Sådant kvitto tecknas å särskild därför avsedd blankett. Annat kvitto än indrivningskvitto eller av postverket utfärdat kvitto om insättning å tjänstepostgirokonto är icke gällande.

Tid och plats för uppbörd, betalningssätt m. m.

- * { Utskylderna skola inbetalas vid å andra sidan angivna uppbördsstämma eller -stämmor.
 { Utskylderna skola inom den å andra sidan angivna tid inbetalas direkt till uppbördsförrättaren.
 Vid likvids erläggande skall denna debetsedel företes.

Inbetalning bör, såvitt möjligt, verkställas med jämna penningar. Såsom betalningsmedel må jämväl användas å vederbörlig betalningsmottagare ställd eller överlåten postremissväxel, utfärdad av riksbanken eller annan bank, för vilken Konungl. Maj:t fastställt reglemente.

Inbetalning må kunna fullgöras därigenom att den skattskyldige på egen bekostnad insätter utskyldsbeloppet å vederbörande uppbördsförrättares tjänstepostgirokonto, där han innehar sådant. För att dylik betalning skall kunna anses fullgjord vid uppbördsstämma eller inom eljest föreskriven tid, skall inbetalnings- eller girokortet hava avlämnats å postanstalt senast å uppbördsstämman sista dag. Å vederbörlig kupong skola antecknas den skattskyldiges namn och adress, debetsedelns nummer och det inbetalade beloppet.

Vid uppbördsstämma må inbetalning även kunna fullgöras därigenom, att den skattskyldige till uppbördsförrättaren i betalt brev med posten på eget ansvar insänder, jämte debetsedel eller debetsedlar, utskyldsbeloppet i postremissväxel, utfärdad av riksbanken eller annan bank, för vilken Konungen fastställt reglemente, samt ställd till eller överlåten å vederbörlig betalningsmottagare. För att sådan inbetalning skall anses verkställd vid uppbördsstämman skall försändelsen hava kommit uppbördsförrättaren till handa senast å uppbördsstämman sista dag.

Verkställ skatteinbetalning i god tid och uppskjut den ej till uppbördsstämman sista dag!

* Det ej tillämpliga överstrykes.

(Första sidan.)

Restlängdsdagbok

förd av

.....
för år

(Andra sidan.)

Restlängdens nr ¹	Ankomst- dag	Restlängd å utskylder för		Slutsumma	Exp. till vederbörande exekutions- biträde
		uppbörds- år	k o m m u n		

(Tredje sidan.)

De i ovan angivna restlängd upptagna utskylderna redovisas på följande sätt:						Oredovisat belopp	Anmärkningar
enligt samman- dragsgift (månadsräk- ning) den	influtna belopp	till avkortning anmälda belopp	till av- skrivning anmälda belopp	i övrigt med hinder redovisade belopp	summa		

Anm. Sker frivillig likvid av utskylder, som avskrivits, skall anteckning om verkställd uppdebitering ske å restlängdsdagbokens andra sida.

¹ Här anges restlängdens nr i länsstyrelsens eller uppbörds-kamrerarens restlängdliggare, som föres särskilt för varje utmätningsmansdistrikt. Restlängdens nr, som bör åsättas varje restlängds-exemplar, anges med lämplig förkortning av utmätningsmansdistriktets namn samt sifferbeteckningar för indrivningsdistriktet och restföringstillfälle, t. ex. Vö 2. 4. (Värmdö utmätningsmans-distrikt, Möja indrivningsdistrikt, 4:de restföringstillfället).

Förslag

till

Lag angående ändring i vissa delar av lagen den 6 juni 1930 (nr 251) om kommunalstyrelse på landet.

Härigenom förordnas, *dels* att 69, 75—78 och 85 §§ lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse på landet skola upphöra att gälla, *dels ock* att 11 och 15 §§, 17 § 1 mom., 60, 62, 67 samt 70—74 §§ samma lag skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

11 §.

Rättighet — — — röst.

Sådan rättighet — — — varaktig försörjning; eller

d) i avseende å honom påförda utskylder till kommunen, vilka förfallit till betalning under de tre sistförflutna uppbördsåren, häftar för utskylder för flera än två av dessa år.

Den omständigheten — — — andra maken.

Att — — — andra stycket.

15 §.

Kommunalstämma — — — länskungörelserna.

Ordförande — — — varaktig försörjning, eller

d) häftar för honom påförda utskylder till kommunen, vilka förfallit till betalning under något av de tre sistförflutna uppbördsåren.

Ej må annan — — — vice ordförande.

17 §.

1 mom. I kommun — — — valnämnd;

en under tiden från och med den 1 oktober till och med den 15 november eller, om kommunen ämnar ansöka om understöd av skatteutjämningsmedel, inom sista hälften av september månad för fastställande av kommunens utgifts- och inkomststat; samt

en i december — — — revisorssuppleanter.

I kommun — — — tiden.

60 §.

Om kommunalnämndens befattning med kommunens drätsel samt om revision och meddelande av ansvarsfrihet sägs i 5 kap.

62 §.

Förslag till utgifts- och inkomststat skall uppgöras av kommunalnämnden, om nämnden finner kommunen böra göra ansökan om understöd av skatteutjämningsmedel, före den 10 september och i annat fall före september månads utgång. För detta ändamål — — — det nästföljande året.

Kommunalnämndens statförslag skall från och med dagen för kungöran-det av den ordinarie kommunalstämma eller av det ordinarie kommunal-fullmäktigsammanträde, som jämlikt 17 § 1 mom. skall hållas för faststäl-lande av kommunens utgifts- och inkomststat, vara offentligen tillgängligt på lämpligt ställe, som tillkännagives i kungörelsen.

På nämnda — — — och avgörande.

Den fastställda — — — kommunalnämnden.

67 §.

Kommuns medelsbehov — — — bestämmelserna i kommunalskattelagen vid årets taxering påförts de till kommunen skattskyldiga.

70 §.

Kommunalnämnden åligger att, sedan kommunens utgifts- och inkomsi-stat fastställts och beslut om uttaxering till församling, skoldistrikt och i fö-rekommande fall fattigvårdssamhälle, som omförmäles i 6 § lagen om fattig-vården, delgivits nämnden, ofördröjligen meddela länsstyrelsen den grund, efter vilken uttaxering av allmän kommunalskatt skall ske i förhållande till de skattekronor och skatteören, som enligt bestämmelserna i kommunal-skattelagen vid årets taxering påförts de till kommunen skattskyldiga, även-som den för utgörande av skogsaccis bestämda skattesatsen.

71 §.

Har genom beslut av kommunalstämma, kommunalfullmäktige, kyrko-stämma eller kyrkofullmäktige, municipalstämma eller municipalfullmäktige allmän kommunalskatt blivit efterskönt eller har, utan att sådant beslut fat-tats, rätt att utfå sådan skatt i följd av ackord i konkurs eller i ackordsför-handling utan konkurs upphört, skall kommunal- eller municipalnämnden därom underrätta länsstyrelsen.

Över utskylder, som i första stycket sägs, skall kommunalnämnden föra särskild längd.

72 §.

Om debitering, uppbörd, indrivning, avkortning, avskrivning, efterkrav, preskription och restitution av kommunalutskylder samt om indrivningsav-gift beträffande sådana utskylder stadgas i uppbördsförordningen.

73 §.

Genom länsstyrelsens försorg skall senast den 1 mars till kommunal- eller municipalnämnden överlämnas av landskontoret för nästföregående kalen-derår upprättad fullständig redovisning över i sammanhang med kronoskat-terna debiterad och uppburen allmän kommunalskatt.

74 §.

Till länsstyrelsen inflytande allmän kommunalskatt skall en gång i månaden utanordnas till vederbörande kommunal- eller municipalnämnd och skall i samband härmed av influtna utskylder, vilka ännu ej fördelats å utskyldstitlar, till nämnden i avräkning utanordnas så stort belopp, som i förhållande till hela det debiterade utskyldsbeloppet belöper å allmän kommunalskatt till kommunen eller municipalsamhället.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1941.

Beträffande tillämpningen av 11 och 15 §§ skall iakttagas, att under år 1941 äldre bestämmelser skola gälla och att under tiden därefter intill dess tre uppbördsår förflutit från lagens ikraftträdande vad som är stadgat om uppbördsår jämväl skall gälla tid före lagens ikraftträdande, därvid tiden från och med den 1 juli ett år till och med den 30 juni påföljande år skall motsvara ett uppbördsår.

I fråga om före lagens ikraftträdande debiterade utskylder skola beträffande uppbörd, indrivning, avkortning, avskrivning, preskription, restitution och redovisning samt indrivningsavgift äldre bestämmelser gälla.

Förslag

till

Lag angående ändring i vissa delar av lagen den 6 juni 1930 (nr 252) om kommunalstyrelse i stad.

Härigenom förordnas, *dels* att 64, 70—73 och 80 §§ lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad skola upphöra att gälla, *dels ock* att 11, 13, 19, 39, 54, 57, 62 och 65—69 §§ samma lag skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges:

11 §.

Rösträtt — — — röst.

Sådan rösträtt — — — varaktig försörjning; eller

d) i avseende å honom påförda utskylder till staden, vilka förfallit till betalning under de tre sistförflutna uppbördsåren, häftar för utskylder för flera än två av dessa år.

Den omständigheten — — — andra maken.

13 §.

Stadsfullmäktige väljas — — — ålder.

Stadsfullmäktig kan ej den vara — — — varaktig försörjning; eller

d) häftar för honom påförda utskylder till staden, vilka förfallit till betalning under något av de tre sistförflutna uppbördsåren.

Följande personer — — — redovisningsskyldig.

Ej må annan — — — såsom stadsfullmäktig.

19 §.

Ordinarie sammanträden — — — fullmäktige.

Vid ordinarie sammanträde — — — förvaltning.

Vid ordinarie sammanträde före utgången av november eller, om staden ämnar ansöka om understöd av skatteutjämningsmedel, före utgången av oktober månad fastställs stadens utgifts- och inkomststat och anställas val till de befattningar inom kommunen, vilka vid årets slut bliva lediga, ävensom av revisorer och revisorssuppleanter.

Extra sammanträde — — — nödigt.

39 §.

I stad, där stadsfullmäktige icke finnas, skola årligen två ordinarie allmänna rådstugor hållas: en före utgången av juni månad för besluts fattande i anledning av berättelsen om föregående årets räkenskaper och förvaltning samt en före utgången av november eller, om staden vill ansöka om understöd av skatteutjämningsmedel, före utgången av oktober månad för fastställande av stadens utgifts- och inkomststat och för anställande av val till de befattningar inom kommunen, vilka vid årets slut bliva lediga, ävensom av revisorer och revisorssuppleanter.

Den andra ordinarie — — — sön- eller helgdag.

54 §

Om drätselkammarens befattning med kommunens drätsel samt om revision och meddelande av ansvarsfrihet sägs i 5 kap.

57 §.

Förslag till utgifts- och inkomststat skall uppgöras, i stad med magistrat av magistraten efter hörande av drätselkammaren eller särskild av stadsfullmäktige eller allmän rådstuga därför tillsatt beredning och i annan stad av drätselkammaren. Sådant förslag skall uppgöras, om staden anses böra ansöka om understöd av skatteutjämningsmedel, före den 15 oktober och eljest före den 15 november. För detta ändamål — — — det nästföljande året.

Statförslag skall från och med dagen för tillkännagivandet om det ordinarie stadsfullmäktigesammanträde eller kungörandet av den allmänna rådstuga, som jämlikt 19 eller 39 § skall hållas för fastställande av stadens utgifts- och inkomststat, vara offentligen tillgängligt på lämpligt ställe, som utsättes i tillkännagivandet eller kungörelsen.

På nämnda sammanträde — — — avgörande.

Den fastställda — — — statförslaget.

62 §.

Stads medelsbehov — — — bestämmelserna i kommunalskattelagen vid årets taxering påförts de till kommunen skattskyldiga.

65 §.

Drättselkammaren åligger att, sedan utgifts- och inkomststaten fastställts och beslut om uttaxering till församling eller skoldistrikt delgivits drättselkammaren, ofördröjligen till uppbördskamreraren, där sådan finnes, och eljest till länsstyrelsen lämna meddelande om den grund, efter vilken uttaxering av allmän kommunalskatt skall ske i förhållande till de skatte-kronor och skatteören, som enligt bestämmelserna i kommunalskattelagen vid årets taxering påförts de till staden skattskyldiga, ävensom den för utgörande av skogsaccis bestämda skattesatsen.

66 §.

Har genom beslut av stadsfullmäktige eller allmän rådstuga, kyrkostämma eller kyrkofullmäktige allmän kommunalskatt blivit efterskänkt eller har, utan att sådant beslut fattats, rätt att utfå sådan skatt i följd av ackord i konkurs eller i ackordsförhandling utan konkurs upphört, skall drättselkammaren därom underrätta, i stad med magistrat uppbördskamreraren och i annan stad länsstyrelsen. Uppbördskamreraren har att vidarebefordra sådan underrättelse till länsstyrelsen.

Över utskylder, som i första stycket sägs, skall drättselkammaren föra särskild längd.

67 §.

Om debitering, uppbörd, indrivning, avkortning, avskrivning, efterkray, preskription och restitution av kommunalutskylder samt om indrivningsavgift beträffande sådana utskylder stadgas i uppbördsförordningen.

68 §.

Genom länsstyrelsens försorg skall senast den 1 mars till drättselkammaren överlämnas av landskontoret för nästföregående kalenderår upprättad fullständig redovisning över i sammanhang med kronoskatterna debiterad och uppuren allmän kommunalskatt.

69 §.

Till länsstyrelsen inflytande allmän kommunalskatt skall en gång i månaden utanordnas till vederbörande drättselkammare och skall i samband härmed av influtna utskylder, vilka ännu ej fördelats å utskyldstitlar, till drättselkammaren i avräkning utanordnas så stort belopp, som i förhållande till hela det debiterade utskyldsbeloppet belöper å allmän kommunalskatt till staden.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1941.

Beträffande tillämpningen av 11 och 13 §§ skall iakttagas, att under år 1941 äldre bestämmelser skola gälla och att under tiden därefter intill dess tre uppbördsår förflutit från lagens ikraftträdande vad som är stadgat om uppbördsår jämväl skall gälla tid före lagens ikraftträdande, därvid tiden från och med den 1 juli ett år till och med den 30 juni påföljande år skall motsvara ett uppbördsår.

I fråga om före lagens ikraftträdande debiterade utskylder skola beträffande uppbörd, indrivning, avkortning, avskrivning, preskription, restitution och redovisning samt indrivningsavgift äldre bestämmelser gälla.

F ö r s l a g

till

Lag angående ändring i vissa delar av lagen den 6 juni 1930 (nr 259) om församlingsstyrelse.

Härigenom förordnas, att 12 §, 14 § 1 mom. samt 59 och 60 §§ lagen den 6 juni 1930 om församlingsstyrelse skola i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

12 §.

I församling — — — domkapitlet.
Ordförande — — — varaktig försörjning; eller
d) häftar för honom påförda utskylder till kommunen, vilka förfallit till betalning under något av de tre sistförflutna uppbördsåren.
Ej må annan — — — vice ordförande.
I församling — — — kyrkostämman.
Vid gemensam kyrkostämma — — — ordet.

14 §.

1 mom. I församling — — — räkenskaper och förvaltning:
en under första hälften av september för fastställande av utgifts- och inkomststat för kyrka och skola samt församlingsbibliotek; samt
en före utgången av december — — — revisorssuppleanter.

59 §.

Förslag — — — ankommer.
Statförslagen skola från och med dagen för kungörandet av den ordinarie kyrkostämma eller av det ordinarie kyrkofullmäktigsammanträde, som skall hållas för fastställande av utgifts- och inkomststat för kyrka och skola samt

församlingsbibliotek, vara offentligen tillgängliga på lämpligt ställe, som tillkännagives i kungörelsen.

På nämnda stämma — — — avgörande.

60 §.

Vad kyrkostämman — — — drätselkammaren, vilka det åligger att föranstalta om att dessa avgifter bliva i vederbörlig ordning anmälda för debitering.

Har genom beslut av kyrkostämma eller kyrkofullmäktige kommunal-skatt blivit efterskänkt, eller har, utan att sådant beslut fattats, rätt att ufå sådan skatt i följd av ackord i konkurs eller i ackordsförhandling utan konkurs upphört, skall på landet kommunalnämnden och i stad drätselkammaren därom underrättas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1941.

Beträffande tillämpningen av 12 § skall iakttagas, att under år 1941 äldre bestämmelse skall gälla och att under tiden därefter intill dess tre uppbördsår förflutit från lagens ikraftträdande vad som är stadgat om uppbördsår jämväl skall gälla tid före lagens ikraftträdande, därvid tiden från och med den 1 juli ett år till och med den 30 juni påföljande år skall motsvara ett uppbördsår.

Förslag

till

Lag angående ändrad lydelse av 6 § lagen den 6 juni 1930 (nr 262) om skolstyrelse i vissa kommuner.

Härigenom förordnas, att 6 § lagen den 6 juni 1930 om skolstyrelse i vissa kommuner skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

6 §.

Det åligger folkskolestyrelsen att årligen före den 1 september till kommunal- eller stadsfullmäktige avgiva ett förslag till utgifts- och inkomststat rörande folk- och fortsättningskoleväsendet för det nästföljande kalenderåret. Finnes — — — fortsättningskoleväsendet.

I statförslaget — — — påräkna.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1941.

Förslag

till

Lag angående ändring i vissa delar av lagen den 20 juni 1924 (nr 349) om landsting.

Härigenom förordnas, *dels* att 50 § lagen den 20 juni 1924 om landsting skall upphöra att gälla, *dels ock* att 6, 47—49 och 51 §§ samma lag skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

6 §.

Landstingsmän — — — ålder.

Landstingsman — — — varaktig försörjning;

d) häftar för honom påförda utskylder till landstinget eller kommun inom landstingsområdet, vilka förfallit till betalning under något av de tre sistförflutna uppbördsåren.

Landshövding, — — — vara landstingsmän.

Ej må annan — — — landstingsman.

47 §.

Till ledning — — — samt i städer med magistrat uppbördskamrerarna varje år — — — belöper å varje kommun.

48 §.

Om debitering, uppbörd, indrivning, avkortning, avskrivning, efterkrav, preskription och restitution av landstingsmedel samt om indrivningsavgift beträffande sådana utskylder stadgas i uppbördsförordningen.

Ersättning för med debitering, uppbörd och indrivning av landstingsmedel förbundna kostnader och arbete skall av landstinget gäldas i enlighet med vad därom är särskilt stadgat.

49 §.

Genom länsstyrelsens försorg skall senast den 1 mars till landstingets förvaltningsutskott överlämnas av landskontoret för nästföregående kalenderår upprättad fullständig redovisning över de i sammanhang med kronoskat-terna debiterade och uppburna landstingsmedlen.

Förvaltningsutskottet — — — sammantråde.

51 §.

Till länsstyrelsen inflytande landstingsmedel skola en gång i månaden utanordnas till landstingets förvaltningsutskott och skall i samband härmed av influtna utskylder, vilka ännu ej fördelats å utskyldstitlar, till förvaltningsutskottet i avräkning utanordnas så stort belopp, som i förhållande till hela det debiterade utskyldsbeloppet belöper å landstinget.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1941.

Beträffande tillämpningen av 6 § skall iakttagas, att under år 1941 äldre bestämmelse skall gälla och att under tiden därefter intill dess tre uppbördsår förflutit från lagens ikraftträdande vad som är stadgat om uppbördsår jämväl skall gälla tid före lagens ikraftträdande, därvid tiden från och med den 1 juli ett år till och med den 30 juni påföljande år skall motsvara ett uppbördsår.

Förslag

till

Lag om ändring av 9 § lagen den 7 juni 1934 (nr 242) om vägdistrikt.

Härigenom förordnas, att 9 § lagen den 7 juni 1934 om vägdistrikt skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

9 §.

Rösträtt — — — röst.

Rösträtt må icke utövas av den, vilken häftar för skatt, som nyss nämnts och som förfallit till betalning under de tre sistförflutna uppbördsåren, med mindre utskylderna på grund av fattigdom blivit avskrivna.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1941.

Beträffande tillämpningen av 9 § skall iakttagas, att under år 1941 äldre bestämmelse skall gälla och att under tiden därefter intill dess tre uppbördsår förflutit från lagens ikraftträdande vad som är stadgat om uppbördsår jämväl skall gälla tid före lagens ikraftträdande, därvid tiden från och med den 1 juli ett år till och med den 30 juni påföljande år skall motsvara ett uppbördsår.

Förslag

till

Lag angående ändrad lydelse av 16 § lagen den 28 september 1928 (nr 377) om skogsaccis.

Härigenom förordnas, att 16 § lagen den 28 september 1928 om skogsaccis skall erhålla följande ändrade lydelse:

16 §.

Om debitering, uppbörd, indrivning, avkortning, avskrivning, efterkrav, preskription och restitution av skogsaccis samt om indrivningsavgift beträffande sådan skatt stadgas i uppbördsförordningen.

Det åligger debiteringsförrättare att i skogsaccislängden införa uträknad skogsaccis.

Slutlig debetsedel skall för varje — — — belöpande skogsaccis.

Har vid — — — erforderlig rättelse.

Genom länsstyrelsens försorg skall före den 1 mars till kommunalnämnden eller drätselkammaren överlämnas av landskontoret för nästföregående kalenderår upprättad fullständig redovisning över i sammanhang med kronoskatterna debiterad och uppburen skogsaccis.

Till länsstyrelsen inflytande skogsaccis skall en gång i månaden utanordnas till vederbörande kommunalnämnd eller drätselkammare och skall i samband härmed av influtna utskylder, vilka ännu ej fördelats å utskyldstitlar till kommunalnämnden eller drätselkammaren i avräkning utanordnas så stort belopp, som i förhållande till hela det debiterade utskyldsbeloppet belöper å skogsaccis till kommunen eller staden.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1941.

I fråga om före lagens ikraftträdande debiterad skogsaccis skola beträffande uppbörd, indrivning, avkortning, avskrivning, preskription, restitution och redovisning samt indrivningsavgift äldre bestämmelser gälla.

Förslag

till

Lag angående ändring i 17 kap. handelsbalken.

Härigenom förordnas, att i 17 kap. handelsbalken 6, 11 och 12 §§, 6 och 11 §§ i nedan angivna delar, skola hava följande ändrade lydelse:

6 §.

Den — — — förfallodagen. Företräde till betalning som nyss sagts äge jämväl kommun eller annan menighet för fastighetsskatt, vilken skall utgå för fast egendom och utgöras av den, som innehaft egendomen med äganderätt eller ock med fideikommissrätt eller eljest på grund av testamente, i den mån skatten förfallit till betalning under sistförflutna eller löpande uppboordsår. Samma förmånsrätt — — — lämnat.

Därefter — — — lika rätt.

Enahanda förmånsrätt — — — förmedlat lånet.

Har delägare — — — dock ej rum.

11 §.

Därefter skola, utan förmånsrätt sig emellan, gäldas: kyrkors, fattigkassors och socknemagasiners fordringar hos deras föreståndare; kronans, rikets ständers, kommuners och andra menigheters samt allmänna av Konungen stadfästade kassors, penningeverks och inrättingars fordringar hos de tjänstemän, som äro satta att deras inkomster uppbära, för vad av sådan uppbörd hos dem innestår; fordringar — — — är sagd.

Sedan uttages — — — utgiva.

Förmånsrätt — — — enligt 4 §.

12 §.

Därnäst skola pensionsavgifter enligt lagen om folkpensionering utgå med förmånsrätt, såvitt de förfallit eller förfalla till betalning under sistförflutna eller löpande uppboordsår.

Sist skola, i den mån ej bättre rätt äger rum jämlikt 6 §, med förmånsrätt ur gäldenärens egendom så i fast som löst gäldas med lika rätt sinsemellan: utskylder till kronan, vad enligt lag om försäkring för olycksfall i arbete statsverket må hava förskjutit på grund av gäldenärens underlåtenhet att erlægga försäkrings- eller tilläggsavgift, skogsvårdsavgift, landstingsmedel, tingshusmedel, vägskatt, allmän kommunalskatt och skogsaccis, samtliga utskylder och avgifter såvitt de förfallit eller förfalla till betalning under sistförflutna eller löpande uppboordsår.

Av de i denna paragraf omförmälda utskylder och avgifter skola samtliga utskylder och avgifter, som förfallit till betalning under sistförflutna uppbördsåret, åtnjuta förmånsrätt framför sådana, som förfallit eller förfalla till betalning under löpande uppbördsår.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1941; dock att beträffande utskylder, som debiterats för år 1940 eller tidigare år, äldre lag skall tillämpas.

Förslag

till

Lag om ändrad lydelse av 11 och 21 §§ lagen den 14 juni 1917 (nr 380) om införsel i avlöning, pension eller livränta.

Härigenom förordnas, att 11 och 21 §§ lagen den 14 juni 1917 om införsel i avlöning, pension eller livränta, 21 § sådant detta lagrum lyder enligt lagarna den 3 april 1925 (nr 71) och den 20 april 1934 (nr 128), skola, i nedan angivna delar, erhålla följande ändrade lydelse:

11 §.

Det åligge arbetsgivaren att, då det för en underhållsskyldig innehållna beloppet uppgår till etthundra kronor eller mera, insätta beloppet å av utmätningsmannen angivet tjänstepostgirokonto. Där utmätningsmannen föreskriver, att innehållet belopp eljest skall insättas å tjänstepostgirokonto, skall insättning ske å av utmätningsmannen föreskriven tid, dock högst en gång i månaden. I annat fall låte utmätningsmannen — — — är förfallet.

21 §.

Häftar — — — undantag:

- 1) Vad — — — yttrande.
- 2) Sedan tre år förflutit efter utgången av det uppbördsår, under vilket utskylderna eller avgifterna förfallit till betalning, må ej införsel beviljas eller meddelat beslut om införsel äga tillämpning.
- 3) Beviljas — — — betalning.
- 4) Vad — — — tillämpning.
- 5) För — — — denne.
- 6) Arbetsgivaren — — — innehållits.
- 7) I fråga om — — — bestämmelser.
- 8) Finnes — — — förordna. Konungen äger ock på framställning av länsstyrelse förordna, att visst exekutionsbiträde må inom angivet indrivningsdistrikt å landet handlägga sådana ärenden.

Har på grund av förordnande, som i 8) sägs, exekutionsbiträde att handlägga ärenden angående införsel, skall vad om utmätningsman gäller tillämpas å sådant biträde.

Blankett till intyg, som i 6) omförmäles, skall utan kostnad tillhandahållas arbetsgivaren av utmätningsmannen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1941.

Beträffande tillämpningen av 21 § 2) skall iakttagas, att beträffande utskylder eller avgifter, som förfallit till betalning före lagens ikraftträdande, äldre bestämmelse skall gälla och att under tiden därefter intill dess tre uppbördsår förflutit från lagens ikraftträdande vad som är stadgat om uppbördsår jämväl skall gälla tid före lagens ikraftträdande, därvid tiden från och med den 1 juli ett år till och med den 30 juni därpå följande år skall motsvara ett uppbördsår.

F ö r s l a g

till

Lag angående ändrad lydelse av 20 § konkurslagen den 13 maj 1921.

Häri genom förordnas, att 20 § konkurslagen den 13 maj 1921 skall i nedan angivna del erhålla följande ändrade lydelse.

20 §.

Kungörelse — — — bestämts.

Sedan — — — innehåll; skolande sådan underrättelse alltid meddelas, beträffande landet och stad, där magistrat ej finnes, länsstyrelsen, beträffande Stockholm överståthållarämbetet och beträffande annan magistratsstad uppbördskamreraren.

Breven — — — utsatta dag.

Varder — — — ovan sägs; och skall, om gäldenären enligt bouppteckningen äger fastighet utom rättens domvärjo, kallelsebrev tillställas den i andra stycket angivna myndigheten för den ort, där fastigheten är belägen, där så ej tidigare skett.

Om — — — bouppteckningsed.

Att — — — paragraf.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1941.

Förslag

till

Förordning angående ändrad lydelse av 2 och 5 §§ förordningen den 16 december 1927 (nr 462) angående understöd av skatte- utjämningsmedel åt synnerligt skattetyngda kommuner.

Härigenom förordnas, att 2 och 5 §§ förordningen den 16 december 1927 angående understöd av skatteutjämningsmedel åt synnerligt skattetyngda kommuner skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

2 §.

1 mom. För att understöd skall kunna erhållas erfordras

- a) att den kommunalskatt — — — beskattningsbar inkomst; samt
- b) att de utgifter — — — fem kronor 50 öre för etthundra kronor beskattningsbar inkomst.

2 mom. Om synnerliga skäl därtill äro, må stad så ock annat kommunområde, ändock att det ej uppfyller de i 1 mom. b) angivna betingelser, kunna — — — avsevärd försämring.

5 §.

1 mom. Understöd, som avses i 2 § 1 mom., skall före den 1 januari påföljande år till beloppet preliminärt beräknas inom finansdepartementet.

Sålunda beräknat understöd skall vid debitering enligt 7 § uppbördsförordningen för uppbördsåret tillgodoräknas de skattskyldiga efter storleken av de för envar skattskyldig enligt kommunalskattelagen uträknade skatte-kronor och skatteören genom avdrag å det belopp, som eljest bort debiteras.

Understiger beviljat understöd det preliminärt beräknade med belopp, motsvarande minst en krona för etthundra kronor inkomst, skall hela skillnadsbeloppet av debiteringsförrättaren påföras de skattskyldiga i särskild uppbördslängd. Överstiger beviljat understöd vad som preliminärt beräknats med belopp, motsvarande minst en krona för etthundra kronor inkomst, förordnar Kungl. Maj:t, huru skillnadsbeloppet skall komma vederbörande skattskyldiga till godo. Eljest skall det överskjutande beloppet tillfalla den kommun, den församling eller det skoldistrikt, som gjort ansökning om understödet.

Beträffande understöd, som avses i 2 § 2 mom., förordnar Kungl. Maj:t, huru understödet skall komma vederbörande skattskyldiga till godo.

2 mom. Skall på grund av förordnande, som i 1 mom. tredje eller fjärde stycket avses, återbetalning ske av erlagda utskylder, äger den skattskyldige icke åtnjuta ränta å belopp, som återbetalas.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1941.

Förslag

till

Kungörelse om ändring i vissa delar av kungörelsen den 28 september 1928 (nr 366) angående utbetalande av understöd av skatteutjämningsmedel åt synnerligt skatte-tyngda kommuner.

Härigenom förordnas, att mom. 1, 2 och 5 av kungörelsen den 28 september 1928 angående utbetalande av understöd av skatteutjämningsmedel åt synnerligt skattetyngda kommuner skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

Mom. 1. Ansökning — — — länsstyrelsen. Ansökningen bör ingivas, om sökanden är landskommun, före den 5 oktober samt, om sökanden är stadskommun, före den 1 november det löpande året.

Vid ansökningen — — — av länsstyrelserna.

Mom. 2. Det åligger — — — komplettering samt att till Kungl. Maj:t insända från landskommuner inkomna ansökningar senast den 15 oktober och från stadskommuner inkomna ansökningar senast den 10 november det löpande året.

Efter förberedande granskning inom finansdepartementet återsändas inkomna ansökningshandlingar till länsstyrelsen, som har att efter inhämtande av de upplysningar, som ytterligare må vara behöfliga, avgiva utlåtande över ansökningarna. I sådant utlåtande skall särskilt angivas, huruvida anledning förefinnes att tillämpa någon av de i 2 § 2 mom., 4 § 1 mom. b) eller c) eller 3 mom. i förenämnda förordning meddelade föreskrifter, samt, därest så anses vara förhållandet, med vilket belopp understöd enligt länsstyrelsens mening bör utgå.

Går utlåtande, som i andra stycket sägs, kommunen emot, bör länsstyrelsen genast därom underrätta kommunen.

Mom. 5. Skall understöd jämlikt 5 § i ovannämnda förordning tillgodokomma de skattskyldiga genom återbetalning, åligger det debiteringsförrättaren att upprätta och till länsstyrelsen översända en särskild längd, upptagan- den för envar skattskyldig det belopp, som tillgodokommer honom.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1941.

Förslag

till

Kungörelse angående ändring i vissa delar av kungörelsen den 18 december 1925 (nr 498) med vissa bestämmelser angående exekutionsbiträden.

Härigenom förordnas, *dels* att 2, 4, 4 a, 5, 8 och 9 §§ kungörelsen den 18 december 1925 med visa bestämmelser angående exekutionsbiträden skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, *dels* att de i 5 och 8 §§ nya lydelsen omförmälda formulären nrs 1 a—f, 2 och 3 samt 5 skola hava det innehåll härvid fogade bilagor utvisa *dels ock* att det i 8 § nya lydelsen omförmälda formuläret nr 4 skall hava samma lydelse som det nuvarande formuläret nr 2 och det i 9 § nya lydelsen omförmälda formuläret nr 6 samma lydelse som det nuvarande formuläret nr 4.

2 §.

Exekutionsbiträde åligger att i avseende å indrivning, som åt honom uppdragits enligt uppbördsförordningen eller förordningen — — — stadgas.

4 §.

Då — — — ankomma.

Exekutionsbiträde må genom tjänstebrev anmana den, som enligt till exekutionsbiträdet överlämnade handlingar häftar för oguldna utskylder eller avgifter, som uppbäras i sammanhang med utskylder, eller för böter, att fullgöra sin betalningsskyldighet.

4 a §.

Angående skyldighet för exekutionsbiträde att utfärda särskilt kvitto (*indrivningskvitto*) å medel, som han uppbär enligt uppbördsförordningen eller förordningen — — — medel.

5 §.

Exekutionsbiträde skall den 1 och den 16 i varje månad efter avslutande av föregående dags räkenskaper och, om utmätningsmannen så finner nödigt, därjämte å tider, denne bestämmer, redovisa hos exekutionsbiträdet inestående medel, som av honom indrivits, dock att avbetalningar å utskylder och andra medel skola redovisas allenast den 1 i varje månad, ävensom avgeva redovisning för sådana indrivningsposter, beträffande vilka, då redovisningen sker, vederbörlig utredning föreligger om att hinder för indrivning mött.

Redovisning sker genom avlämnande dels av redovisningsräkningar, däri

samtliga poster, som redovisningen avser, skola upptagas dels ock ett sammandrag därav. Redovisningsräkningarna upprättas enligt bifogade formulär, såvitt angår poster, vilka finnas upptagna för indrivning i till exekutionsbiträdet överlämnade restlängder, enligt formulär nrs 1 a—f samt, såvitt angår poster, vilka finnas upptagna i till exekutionsbiträdet överlämnade restlängdsutdrag och poster avseende andra medel än utskylder, enligt formulär nr 2. Sammandraget upprättas enligt bifogade formulär nr 3.

Formulären nrs 1 a—f användas:

nr 1 a vid redovisning för poster, som blivit i sin helhet erlagda under den tid redovisningen avser,

nr 1 b vid redovisning för poster, varå avbetalning skett,

nr 1 c vid redovisning för poster, som på grund av bristande tillgång icke kunnat uttagas,

nr 1 d vid redovisning för poster, vilka icke kunnat uttagas av den orsak att vederbörande betalningsskyldiga varit okända eller avflyttat till känd ort utom den utmätningsmans distrikt, under vilken exekutionsbiträdet lyder, eller vilka eljest enligt vunnen upplysning sannolikt kunna uttagas i sådan ort,

nr 1 e vid redovisning för poster, vilka icke kunnat uttagas av den orsak att vederbörande betalningsskyldiga avflyttat till annat indrivningsdistrikt inom utmätningsmannens distrikt eller vilka enligt vunnen upplysning eljest antagas kunna uttagas i sådant indrivningsdistrikt, samt

nr 1 f vid redovisning av poster, beträffande vilka jämlikt bestämmelserna i 42 § uppbördsförordningen betalningsskyldighet upphört och ytterligare indrivningsåtgärd icke skall äga rum.

Varje redovisningsräkning skall vara summerad och egenhändigt under-tecknad. I avseende å redovisningen enligt formulären nrs 1 a—f iakttages därjämte, att å varje redovisningsräkning samtliga poster tillhörande samma restlängd skola upptagas för sig och särskilt summeras.

Räkningarna numreras i löpande följd för varje kalenderår, särskilt för de olika slagen av räkningar. Har visst ärende slutredovisats, bör anteckning därom göras i redovisningsräkning enligt formulär nrs 1 b och 2. Sammandragsuppgifterna numreras i löpande följd för varje kalenderår.

Räkningarna utskrivs genom självkopiering, räkning enligt formulär nrs 1 e och 2 i två exemplar och eljest i tre exemplar. Huvudskriften samt, utom i fråga om räkning enligt formulär nrs 1 e och 2, första kopian av räkning överlämnas till utmätningsmannen. En kopia behålles av exekutionsbiträdet för att av honom förvaras och må ej uttagas ur vederbörande blankethäfte.

Redovisning för poster, beträffande vilka hinder för indrivningen mött, skall vara åtföljd av föreskrivna hindersbevis.

8 §.

Exekutionsbiträde åligger att i enlighet med de vid denna kungörelse fogade formulären nrs 4 och 5 föra dagbok över alla i 2 § avsedda ärenden ävensom kassabok över indrivna, mottagna och utbetalta medel.

I dagboken skola ärendena införas i fortlöpande följd. I ärende, i vilket restlängd avlämnats, skola de anteckningar, som enligt formuläret nr 4 skola införas i dagbokens åttonde kolumn, i stället införas i restlängd.

Anteckning om åtgärd, som i 4 § andra stycket sägs, skall göras i den dagbok eller restlängd, i vilken den med åtgärden avsedda posten upptagits.

I kassaboken skall exekutionsbiträde dag för dag införa: å debetsidan varje särskilt belopp, som influtit kontant eller över postgiro, med angivande i förekommande fall av exekutionsbiträdet tillkommande indrivningsavgift, samt å kreditsidan dels varje sammandragsuppgifts slutsummor för kontant redovisade medel och i förekommande fall exekutionsbiträdet tillkommande indrivningsavgift för de i sammandragsuppgiften avsedda poster dels ock, särskilt för varje utbetalning, i övrigt utbetalta medel.

Kassaboken skall avslutas för varje redovisningsperiod och i förekommande fall behållning överföras till nästa redovisningsperiod.

9 §.

Utmätningssmannen — — — tjänsteåligganden.

För — — — iakttagas. Utmätningssmannen skall vidare söka förvissa sig därom, att av exekutionsbiträde meddelade bevis om hinder för indrivning på grund av bristande tillgångar äro riktiga. För övervakning av exekutionsbiträdes verksamhet bör utmätningssmannen årligen anmana ett flertal personer, som häfta för utskylder, vilka det ankommer å exekutionsbiträdet att indriva och som ännu ej redovisats, så ock ett flertal i de från exekutionsbiträdet inkomna hindrbevis avsedda personer, som icke uppenbarligen sakna tillgångar, att betala dem påförda belopp. Anmaning — — — upptagits.

Sedan exekutionsbiträde till utmätningssman återställt blanketthäfte, som i andra stycket sägs, skall utmätningssmannen, så snart ske kan, jämföra de därtill hörande kopia-bladen med från exekutionsbiträdet inkomna redovisningsräkningar ävensom förvissa sig om att samtliga kopia-blad och makulerade eller oanvända kvittoblanketter finnas.

Minst en gång om året skall utmätningssmannen verkställa inventering hos varje honom underställt exekutionsbiträde. Mellan två inventeringar må dock ej längre tid förflyta än ett och ett halvt år. Då — — — ofördröjligen. Vid inventering — — — fogade formuläret nr 6, så framt ej — — — undantag.

Utmätningssmannen skall därjämte en gång varje uppbördsår under december, januari eller februari månad genomgå samtliga till exekutionsbiträdet överlämnade exemplar av restlängder och restlängdsutdrag samt därvid jämföra dessa med hos utmätningssmannen förda anteckningar beträffande motsvarande utskyldsposter. Sådan granskning bör dock, där ej särskilda skäl till annat föranlåda, icke företagas i månad, då inventering sker. Över granskningen skall föras särskilt protokoll, vari skall angivas, förutom tid, då granskningen ägt rum, de anmärkningar rörande indrivningsarbetets bedrivande, vartill densamma givit anledning, och de erinringar, som på grund därav framställts.

Avskrift av inventeringsprotokoll skall sist å åttonde dagen efter förrättningen överlämnas, å landet och i fögderistad till länsstyrelsen och, om i sådan stad finnes särskild överexekutor, till denne samt i magistratsstad till uppbördskamreraren och magistraten. Utvisar till uppbördskamrerare eller magistrat överlämnat protokoll, att tillgrepp, förskingring eller brist i fråga om tjänstemedel föreligger, skall uppbördskamreraren eller magistraten därom underrätta länsstyrelsen. Har sådan underrättelse ingått eller utvisar till länsstyrelsen överlämnat protokoll förhållande, som nyss nämnts, åligger det länsstyrelsen att lämna riksräkenskapsverket meddelande om vad sålunda förekommit. Avskrift av protokoll över granskning, som i femte stycket sägs, skall sist å åttonde dagen efter granskningens avslutande överlämnas, å landet och i fögderistad till länsstyrelsen samt i magistratsstad till uppbördskamreraren och länsstyrelsen.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1941; dock att utan hinder härav befintligt förråd av blanketter till exekutionsbiträdes redovisningsräkningar enligt hittills gällande formulär må användas i stället för blanketter till redovisningsräkning enligt formulär nr 2, samt att de nya bestämmelserna icke skola äga tillämpning i fråga om utskylder, som finnas uppförda i restlängd, upprättad enligt bestämmelserna i uppbördsreglementet den 14 december 1917 eller restindrivningsförordningen den 13 november 1931, i fråga om vilka medel de äldre bestämmelserna alltjämt skola gälla.

(Huvudskrift.*)

Redovisningsräkning nr

..... indrivningsdistrikt

Redovisningsräkningen avser i överlämnad restlängd upptagna utskyldsposter, vilka blivit
i sin helhet erlagda under den tid, redovisningen avser.

Nummer å debetsedel	Den betalningsskyldiges namn	Belopp, som redovisas kontant	Anmärkningar

(Å blankettens baksida tryckas samma kolumner som å framsidan.)

Restlängds år och nr skrivs som rubrik tvärs över kolumnerna. Underskriften anbringas omedelbart under summan.

Exekutionsbiträde må ej göra anteckningar annat än å blankettens framsida.

* **Kopiorna** avfattas lika med huvudskriften. Å båda anbringas i övre högra hörnet ordet **Kopia**. Å andra kopian anbringas i nedre vänstra hörnet orden **Må ej uttagas ur blankethäftet**.

(Huvudskrift.*)

Redovisningsräkning nr

..... indrivningsdistrikt

Redovisningsräkningen avser **avbetalningar** å i överlämnad restlängd
upptagna utskyldsposter.

Om utskyldspost, varå avbetalning ej tidigare skett, blivit under den tid redovisningen
avser genom avbetalningar helt gulden, skall posten i sin helhet redovisas enligt
formulär nr 1 a.

Nummer å debetsedel	Den betalningsskyldiges namn	Belopp, som redovisas kontant	Anmärkningar ¹

(Å blankettens baksida tryckas samma kolumner som å framsidan.)

Restlängds år och nr skrivs som rubrik tvärs över kolumnerna. Underskriften anbringas omedelbart under summan.

Exekutionsbiträde må ej göra anteckningar annat än å blankettens framsida.

¹ Då genom redovisad avbetalning en utskyldspost blivit slutligt gulden, antecknas här »slutbet.»

* **Kopiorna** avfattas lika med huvudskriften. Å båda anbringas i övre högra hörnet ordet **Kopia.** Å andra kopian anbringas i nedre vänstra hörnet orden **Må ej uttagas ur blanketthäftet.**

(Huvudskrift.*)

Redovisningsräkning nr

..... indrivningsdistrikt

Redovisningsräkningen avser i överlämnad restlängd upptagna utskyldsposter, vilka icke kunnat uttagas av den orsak att vederbörande betalningsskyldiga varit **okända** eller **avflyttat** till känd ort **utom det utmätningmansdistrikt**, indrivningsdistriktet tillhör, eller vilka eljest enligt vunnna upplysning sannolikt kunna uttagas i sådan ort.

Nummer å debetsedel	Den betalningsskyldiges namn	Belopp, som redovisas	Anteckning om huruvida den betalningsskyldige är okänd och om vunnna upplysning varest utskylderna eljest kunna uttagas (den betalningsskyldiges adress, arbetsanställning o. d.)

(Å blankettens baksida tryckas samma kolumner som å framsidan.)

Restlängds år och nr skrivs som rubrik tvärs över kolumnerna. Underskriften anbringas omedelbart under summan.

Exekutionsbiträde må ej göra anteckningar annat än å blankettens framsida.

* **Kopiorna** avfattas lika med huvudskriften. Å båda anbringas i övre högra hörnet ordet **Kopia**. Å andra kopian anbringas i nedre vänstra hörnet orden **Må ej uttagas ur blankethäftet**.

(Huvudskrift.*)

Redovisningsräkning nr

..... indrivningsdistrikt

Redovisningsräkningen avser i överlämnad restlängd upptagna utskyldsposter, vilka icke kunnat uttagas av den orsak att vederbörande betalningsskyldiga avflyttat till annat indrivningsdistrikt inom utmätningsmannens distrikt eller vilka enligt vunnen upplysning eljest antagas kunna uttagas i sådant indrivningsdistrikt.

Nummer å debetsedel	Den betalningsskyldiges namn	Belopp, som redo- visas	Anteckning om vunnen upplysning varest utskylderna kunna uttagas (den betalningsskyldiges adress, arbetsan- ställning o. d.)

Restlängds år och nr skrivs som rubrik tvärs över kolumnerna. Underskriften anbringas omedelbart under summan.

* **Kopia** avfattas lika med huvudskriften, varjämte å densamma anbringas: i övre högra hörnet ordet **Kopia** och i nedre vänstra hörnet orden **Må ej uttagas ur blankethäftet.**

(Huvudskrift.*)

Redovisningsräkning nr

..... indrivningsdistrikt.

Redovisningsräkningen avser *utskyldsposter, upptagna i överlämnade restlängsutdrag samt andra medel än utskylder.*

Ärendets beteckning i utmätningmannens orderskrivelse eller nummer å debetsedel eller i bötesliggare	Den betalningsskyldiges namn	Belopp, som redovisas		Anteckning om hinder för redovisning, om avbetalning samt om slutavbetalning m. m. ¹
		kontant	med bevis om hinder	

¹ Om utskyldspost, å vilken avbetalning ej tidigare skett, blivit genom avbetalningar helt erlagd under den tid redovisningen avser, redovisas posten endast i sin helhet. Då avbetalning redovisas antecknas »arbet.» och då slutavbetalning redovisas »slutbet.»

* **Kopia** avfattas lika med huvudskriften, varjämte å densamma anbringas: i övre högra hörnet ordet *Kopia* och i nedre vänstra hörnet orden Må ej uttagas ur blankethäftet.

(Huvudskrift.*)

Sammandragsuppgift nr

..... indrivningsdistrikt.

Redovisningsräkning		Redovisade			
		antal poster	belopp		
			kontant	med bevis om hinder	
nr					
	enligt Formulär nr 1 a				
	» » » 1 b				
	» » » 1 c				
	» » » 1 d				
	» » » 1 e				
	» » » 1 f				
	» » » 2				
	Summa

Kontant redovisade utskylder (i förekommande fall jämte statsverket tillkommande andel i indrivningsavgift), böter eller andra medel hava girerats till utmätningmannens tjänstepostgirokonto kr.

..... den 19.....

* **Kopia** avfattas lika med huvudskriften, varjämte å densamma anbringas: i övre högra hörnet ordet **Kopia** och i nedre vänstra hörnet orden **Må ej uttagas ur blanketthäftet.**

(Första sidan.)

..... indrivningsdistrikt.

Kassabok för år 19.....

förd av

.....
Exekutionsbiträde.

(Andra sidan.)

Nr å block för in- driv- nings- kvitton och kvit- tots nr	Månad och dag	Betaling erlagd av:	Ären- dets beteck- ning	Debet- sedelns nr	Influtna belopp						
					Utskylder m. m.		Exek. biträdet tillkom- mande indr.avg.	Summa			
					kontant	över postgiro					

(Tredje sidan.)

Månad och dag	Utbetalt till:	Nummer å sam- man- drags- uppgift	Till utmät- ningsmannen redovisade eller eljest utbetalta belopp	Exek. biträdet tillkom- mande indr.avg.	Summa avförda belopp

Förslag

till

Kungörelse angående ändring i vissa delar av kungörelsen den 13 november 1931 (nr 396) med föreskrifter angående medelsförvaltningen i länen.

Härigenom förordnas, att i kungörelsen den 13 november 1931 med föreskrifter angående medelsförvaltningen i länen *dels* §§ 1, 2, 3 och 6, § 8 mom. 1 och 3 samt §§ 9, 11, 12, 15, 18, 19, 22—24, 27, 47 och 51 skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, *dels ock* skall införas en ny paragraf, benämnd § 17 a, av nedan angivet innehåll:

§ 1.

Mom. 1. Då debiteringsförrättare, enligt vad i uppbördsförordningen stadgas, till länsstyrelsen avlämnar avskrift av uppbördsbok, skola vid densamma till bestyrkande av den verkställda förskottsdebiteringens riktighet fogas:

1) sammandrag av årets fastighetslängder, inkomstlängder, förmögenhetslängder, skogsaccislängder och skogsvårdsavgiftslängder;

2) förteckningar å grundskatt, trosspassevolansavgift, annuiteter å förskott till avlösning av frälseräntor, avbetalningar å avdikningslån jämte övriga under statsverkets förvaltning stående fonders inkomster, i den mån dessa icke verificeras av de här ovan omförmälda sammandrag eller särskilda längder eller uppgifter;

3) i förordningen angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter föreskriven längd över debitering av bevillning för skogsfång på allmänningar samt för kolningsfriheter; samt

4) bestyrkt avskrift av länsstyrelsens meddelande om föregående års grunder för debitering av allmän kommunalskatt, skogsaccis, landstingsmedel, tingshusmedel och vägskatt.

Då debiteringsförrättaren till länsstyrelsen avlämnar uppbördsbok, skola till bestyrkande av den slutliga debiteringens riktighet fogas:

1) uppgift om antalet vägskattekronor och vägskatteören, för vilka vägskatt påförts de skattskyldiga; samt

2) länsstyrelsens meddelande om grunderna för debitering av allmän kommunalskatt, skogsaccis, landstingsmedel, tingshusmedel och vägskatt.

Mom. 2. Vid avlämnande enligt uppbördsförordningen av särskild uppbördslängd skall debiteringsförrättare bifoga — — — debitering.

Mom. 3. Angående överlämnande till länsstyrelse av avskrifter av man-

talslängder med tillhörande uppgifter är stadgat i 169 § 1 mom. och 171 § folkbokföringsförordningen. I händelse dessa längder icke äro inbundna, har länsstyrelsen att ombestyras deras inbindning och senast den 1 juli insända dem till riksräkenskapsverket. Där — — — vid tidpunkten för längdavskriftens insändande — — — kammararkivet.

Inkomstlängderna, förmögenhetslängderna, taxeringsnämndernas protokoll — — — påföljande år.

Fastighetslängderna — — — kammararkivet.

Då — — — protokoll.

§ 2.

Mom. 1. Det åligger i stad med magistrat uppbördskamreraren och i annan ort landsfiskal att i enlighet med — — — förskott. Därjämte har uppbördskamrerare att — — — handlexpediter.

Mom. 2. Kassajournal — — — utmätningsmans befattning, och i stad med magistrat av uppbördskamrerare samt å landet av landsfiskal — — — utmätningsman.

§ 3.

Mom. 1. Månadsräkningen skall upptaga varje särskilt slag av medel, som uppbördskamrerare eller landsfiskal — — — landskontoret.

Mom. 2. I månadsräkningen skall den, som avgiver räkningen, påföra sig — — — avskrivning eller eljest redovisat med hinder, influtit — — — redovisa.

Mom. 3. Vid månadsräkningen — — — jämlikt uppbördsförordningen, förordningen angående bevillningsavgifter — — — åligger uppbördskamrerare och landsfiskal — — — uppdebiterade uppbördsmedel — — — sålunda:

vid varje månadsräkning.

Uppgift å uppdebiterade uppbördsmedel;

» » » böter;

» » » övriga medel;

» » influtna uppbördsmedel;

» » » böter;

» » » övriga medel;

» » utbetalade böter;

» » » övriga medel;

vid månadsräkningarna för mars, — — — avtjänade böter;

vid månadsräkningarna för juni — — — oredovisade böter.

Angående avgivande av balanslängd å oredovisade uppbördsmedel är stadgat i 50 § uppbördsförordningen.

Mom. 4. De i mom. 3 omförmälda uppgifter skola i nedan angivna hänseenden verificeras.

uppgiften å uppdebiterade uppbördsmedel, i den mån — — — postverkets kvitton; samt

övriga uppgifter och längder med i uppbördsförordningen och förordningen om bötesredovisningen föreskrivna bevis och handlingar.

De — — — höra.

§ 6.

I en — — — till uppbördskamrerare eller landsfiskal — — — ankommit.

§ 8.

Mom. 1. Kassajournalen — — — stadsfogde i stad med magistrat skall till uppbördskamreraren samt stadsfogde — — — månadsavslutningen.

Mom. 3. Indrivningsavgifter, — — —, som för journalen, såvida de icke insatts å vederbörandes tjänstepostgirokonto. Ej heller — — — därtill.

§ 9.

I den handräkningsdagbok, som omförmäles i uppbördsförordningen skola — — — bötesredovisningen.

§ 11.

Mom. 1. Hos envar befattningshavare, som enligt — — — årligen. Då — — — så ock, då han avvikit ur tjänsten — — — ofördröjligen. Inventering — — — med magistrat av uppbördskamreraren samt hos stadsfogde — — — förordnar. Länsstyrelsen äger, där så befinnes lämpligt, förordna någon dess tjänsteman att förrätta inventering hos stadsfogde i stad med magistrat.

Vid — — — undantag. Senast femton dagar efter förrättningen skall protokollet tillställas länsstyrelsen ävensom, då fråga är om stadsfogde i stad med magistrat, denna och då fråga är om stadsfogde i sådan stad utan magistrat, där särskild överexekutor finnes, denne. Protokollet — — — inventeringen.

Mom. 2. Då uppbördskamrerare, landsfiskal, stadsfogde eller — — —, då fråga är om stad med magistrat, uppbördskamreraren på grund av särskilda skäl — — — tjänsten. Det andra, försett med vikariens erkännande — — — i stad med magistrat, uppbördskamreraren. Vad sålunda — — — förordnandet.

§ 12.

Tredje söckendagen före varje månads utgång skola uppbördskamrerare och landsfiskal — — — hänförliga medel. Innestå bland ifrågavarande medel delbetalningar å böter eller, i fråga om hos uppbördskamrerare innestående medel, delbetalningar å utskylder, skall insättningen icke omfatta dessa medel, såvida icke riksräkenskapsverket beträffande redovisningen — — — mött.

§ 15.

Från — — — för år.

Vid sidan av konton för kommunalskatt och vägskatt böra i och för medlens redovisning till vederbörande föras särskilda konton med varje

kommun, municipalsamhälle och vägdistrikt. Sådana särskilda konton böra uppläggas även i andra fall, då sådant anses erforderligt.

I inkomst- och utgiftsböckerna — — — stadgat.

För — — — utgiftsböckerna.

§ 17 a.

Landskontor skall före utgången av juli och uppbördskamrerare före den 20 juli varje år dels upprätta en redovisningslängd över alla vid sistlidne maj månads utgång oredovisade utskylder avseende då löpande uppbördsåret med fördelning av utskylderna å vederbörliga titlar dels ock i de jämlikt 50 § 2 mom. uppbördsförordningen till länsstyrelsen eller uppbördskamreraren överlämnade balanslängder över utskylder, avseende tidigare uppbördsår, verkställa fördelning av de oredovisade utskylderna å titlar.

Före den 15 augusti varje år skola landskontor och uppbördskamrerare meddela kommuner, municipalsamhällen, landsting, tingshusbyggnadsskyldiga och vägdistrikt, huru mycket av det sist förflutna uppbördsårets utskylder, som intill utgången av maj månad redovisats såsom influtet för varje sådan menighet.

§ 18.

Mom. 1. I uppbördsredogörelsen, — — — upptagna, vid månadens slut oredovisade medel samt influtna medel avseende löpande uppbördsåret motsvara de belopp, vilka vid kassabokföringen blivit under månaden omförda från titeln »löpande uppbördsårets debiteringar» till titeln »löpande uppbördsårets influtna utskylder» och övriga influtna medel motsvara de belopp, vilka vid kassabokföringen blivit under månaden omförda från titlarna »statsmedelsdebiteringar» och »diversemedelsdebiteringar» till vederbörliga titlar.

Uppbördsredogörelsen skall verificeras

i avseende å uppdebiterade medel med jämlikt § 1 mom. 1 1) och 2) och mom. 2 samt jämlikt § 3 mom. 3 avlämnade handlingar och uppgifter även som landskontorets uppgift — — — sammandrag,

i fråga om — — — i anledning av längder och sammandrag över uppbördsmedel, som anmälas till avkortning eller avskrivning, och

beträffande de vid maj månads utgång oredovisade utskylder med de enligt uppbördsförordningen av uppbördskamrerare och landsfiskaler avlämnade, i landskontoret granskade balanslängder med tillhörande handlingar och av länsstyrelsen uppgjorda balanslängder jämte över längderna upprättat sammandrag.

De — — — följd.

Mom. 2. Vid uppbördsredogörelsen för juni månad skall fogas vederbörligen summerade sammandrag över dels de varje månad under uppbördsåret influtna, under titeln »löpande uppbördsårets influtna utskylder» redovisade medel dels ock de under samma tider avkortade och avskrivna, under titeln »avkortningar och avskrivningar å löpande uppbördsårets utskylder» redovisade medel; skolande slutsummorna vara fördelade å utskyldstitlar.

§ 19.

Bötesredogörelsen, som upprättas månadsvis, utgör en sammanfattning av uppbördskamrerarnas och landsfiskalernas — — — böter.

Vad i § 18 mom. 1 beträffande uppbördsredogörelsen sägs — — — sker med uppbördskamrerars och landsfiskalers — — — sammandrag.

§ 22.

Beträffande — — — före utgången av nästföljande månad insändas till riksräkenskapsverket; dock att i § 18 omnämnda balanslängder skola insändas först i samband med uppbördsredogörelsen för augusti månad.

Vid översändandet av uppbördsredogörelsen för augusti månad samt bötesredogörelserna — — — vidtagits.

Till — — — upprätta.

3) Huvudboken — — — stadgat.

Vid — — — Utgiftsrester.

Riksräkenskapsverket — — — erforderliga.

4) Avräkningarna — — — föreskriven.

§ 23.

Räkningar — — — föreskriven.

Över förvaltningen av landsting och andra menigheter samt enskilda fonder och inrättningar tillhörande medel, som uppbäras i sammanhang med upp-
börden eller eljest — — — för kalenderår enligt fastställda formulär.

Räkningarna avlämnas i två exemplar till vederbörande senast den 1 mars påföljande år. Det ena — — — § 22 1) och 2).

§ 24.

Till kontroll därå att uppbördskamrerare och landsfiskal — — — uppbördskamrerare eller landsfiskal.

Tillika — — — polisreglementet.

§ 27.

I fråga om — — — å statsverkets checkräkning, avskrifter av mantalslängder och särskilda bilagor därtill med tillhörande uppgifter,

fastighetslängder — — — fastighetstaxering,

inkomstlängder och förmögenhetslängder jämte — — — tolv centimeter.

§ 47.

Uppstår för uppbördskamrerare eller landsfiskal — — — avstängd.

§ 51.

Vad — — — beträffande denne.

Denna kungörelse länder till efterrättelse från och med den 1 juli 1941.¹

¹ Därjämte torde vissa övergångsbestämmelser erfordras.

Förslag

till

Kungörelse angående ändring i vissa delar av kungörelsen den 22 oktober 1886 (nr 80 s. 11) angående uppbörd av avgifter till vissa på ömsesidighet grundade försäkringsanstalter.

Härigenom förordnas, dels att 1, 2 och 8 §§ kungörelsen den 22 oktober 1886 angående uppbörd av avgifter till vissa på ömsesidighet grundade försäkringsanstalter skola upphöra att gälla, dels ock att 5 § samma kungörelse skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

5 §.

Skall — — — uppbördsstämman till utmätningsmannen i det distrikt, där indrivningen — — — eller av indrivningsavgift. Det åligger utmätningsmannen att i vederbörlig ordning indriva och till styrelsen redovisa de resterande avgifterna.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1941; dock att beträffande uppbörd, indrivning och redovisning av dessförinnan debiterade avgifter och indrivning av i dessförinnan till Konungens befallningshavande översänd restlängd upptagna avgifter de äldre bestämmelserna fortfarande skola gälla.

Förslag

till

Kungörelse om ändrad lydelse av § 2 mom. 5 instruktionen för riksräkenskapsverket den 17 december 1920 (nr 869).

Härigenom förordnas, att § 2 mom. 5 instruktionen för riksräkenskapsverket den 17 december 1920 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

Därest — — — åtgärd.

Befinnes vid granskningen inom riksräkenskapsverket inom tre år efter slutet av det uppbördsår, under vilket enligt verkställd debitering utskylder

skolat av någon erläggas, att utskylderna blivit honom obehörigen eller till för högt belopp påförda, skall riksräkenskapsverket därom underrätta vederbörlig länsstyrelse.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1941.

Förslag

till

Lag angående ändrad lydelse av 5 § lagen den 10 juli 1899 om ersättning av allmänna medel i vissa fall för skada, som förorsakats av ämbets- eller tjänstemän med flera.¹

Härigenom förordnas, att 5 § lagen den 10 juli 1899 om ersättning av allmänna medel i vissa fall för skada, som förorsakats av ämbets- eller tjänstemän med flera skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges:

5 §.

Vad förut — — — redovisning emottagits.

I fall, som i denna paragraf sagda äro, skall dock ersättning av allmänna medel ej utgå för vad ledamot i magistrat, uppbördskamrerare eller stadsfogde tillgriper och förskingrar av stadens medel.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1941.

Förslag

till

Lag angående ändrad lydelse av 7 § 2 mom. lagen den 14 juni 1918 (nr 422) om fattigvården.

Härigenom förordnas, att 7 § 2 mom. lagen den 14 juni 1918 om fattigvården — vilket lagrum ändrats genom lag den 30 juni 1920 (nr 390) — skall i nedan angivna del erhålla följande ändrade lydelse:

7 §.

2 mom. Fattigvårdssamhälle, som — — — med iakttagande därav, att, i stället — — — och fattigvårdsfullmäktige;

¹ Lagen har erhållit förestående rubrik genom lag den 6 juni 1925 (nr 178).

att fattigvårdsstämma — — — sammanslutna kommunerna;

att såsom — — — kommunernas röstlängder;

att vid — — — valförrättare; samt

att uttaxering, som fattigvårdsstämma beslutat, skall anmälas hos de särskilda kommunernas kommunalnämnder, vilka det åligger att på sätt i lagen om kommunalstyrelse på landet är stadgat anmäla dessa avgifter till länsstyrelsen för debitering och uppbörd i samband med övriga kommunalutskylder samt att redovisa till dem inflytande medel till fattigvårdsstyrelsen.

Konungen äger — — — inom samhället.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1941.

Förslag

till

Lag om ändring i vissa delar av lagen den 28 juni 1935 (nr 434) om folkpensionering.

Härigenom förordnas, att i lagen den 28 juni 1935 om folkpensionering dels 18 § skall upphöra att gälla dels ock 16 och 17 §§ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges:

16 §.

Angående — — — stadgat. Rättelse — — — inom natt och år efter det slutlig debetsedel avseende avgiften blivit klaganden tillställd.

Vill — — — befallningshavande.

17 §.

Pensionsavgifterna — — — kronouppbörden.

Pensionsavgift, vars erläggande — — — avgiftspliktige.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1941; dock att i fråga om rätt för arbetsgivare, som före sagda dag erlagt pensionsavgift för avgiftspliktig, att av denne tillkommande kontant avlöning till ersättning för sitt utlägg innehålla det erlagda beloppet vad i 18 § är stadgat fortfarande skall gälla.

Förslag

till

Lag om ändring i lagen den 16 oktober 1908 (nr 110, sid. 1) angående lindring i främmande trosbekännares skattskyldighet till svenska kyrkan samt hennes prästerskap och betjäning.

Härigenom förordnas, *dels* att rubriken till lagen den 16 oktober 1908 angående lindring i främmande trosbekännares skattskyldighet till svenska kyrkan samt hennes prästerskap och betjäning skall erhålla följande ändrade lydelse: »Lag om befrielse i vissa fall för främmande trosbekännare från skyldighet att erlägga skatt till svenska kyrkan samt hennes prästerskap och betjäning ävensom om lindring i vissa fall i sådan skattskyldighet», *dels ock* att lagen skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges:

Med upphävande — — — som följer:

Avgifter till svenska kyrkan eller hennes prästerskap eller betjäning, vilka efter kyrkostämmas beslut eller eljest uttaxeras, skola icke påföras medlem av sådan i riket befintlig församling av främmande kristna eller mosaiska trosbekännare, vilken äger rätt till offentlig religionsövning, såvida den främmande trosbekännaren före det uppbördsår, varom fråga är, i laga ordning övergått till eller eljest rättsligen tillhört och fortfarande tillhör den främmande församlingen och vid uppbördsårets början är mantalsskriven i ort, där vården om den löpande civila folkbokföringen handhaves av kommunen.¹

Därest medlem av sådan församling, som i första stycket sägs, vid uppbördsårets början är mantalsskriven i ort, där vården om den löpande civila folkbokföringen handhaves av församling inom svenska kyrkan, skola avgifter, som i samma stycke avses, under där angivna förutsättningar i övrigt för till kommunal inkomstskatt beskattningsbar inkomst påföras sådan medlem med allenast hälften av det belopp, som eljest bort utgå.

I ändamål, att sådan befrielse från eller lindring i skattskyldighet, som i första och andra styckena omförmäles, må tillgodokomma — — — tiden från och med uppbördsårets början (den 1 juli) tillhört och fortfarande — — — utfärdas och före den 1 november tillställas vederbörlig folkbokföringsmyndighet för den ort, där den främmande trosbekännaren är folkbokförd, som har att ofördröjligen översända intyget, behörigen granskat, å landet, var till i denna lag jämväl räknas stad, där magistrat ej finnes, till häradsskrivaren och i stad till uppbördskamreraren.

Äro — — — äga rum.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1943.

¹ Jfr del II, sid. 182 och 366 o. f.

KAP. 1.

Uppbördsförfarandet enligt gällande bestämmelser. Resultatet av uppbörd.

Förfarandet beträffande kronouppbörd.

Stadgandena om uppboerd av kronoutschylder återfinnas i uppboerdsreglementet den 14 december 1917 ävensom särskilt uppboerdsreglemente för Stockholm och kungörelser med särskilda bestämmelser i fråga om kronouppbörd i vissa andra magistratsstäder. Till kronoutschylder hänföras i uppboerdsreglementet årliga utschylder och avgifter till kronan samt sådana utschylder och avgifter, som enligt allmän författning eller med tillämpning av särskilda av Kungl. Maj:t meddelade stadganden uppbäras och redovisas i sammanhang med kronouppbörd.

De vid kronouppbörd i hela riket år 1935 debiterade utschylderna uppgingo till omkring 317 miljoner kronor. Av denna summa utgjorde i runt tal statsskatterna 189 miljoner kronor, eller 60 procent, skatter av kommunal natur 94 miljoner kronor, eller 30 procent, statliga försäkringsavgifter 24·5 miljoner kronor, eller närmare 8 procent, och försäkringsavgifter till bolag 4·5 miljoner kronor, eller 1·4 procent. Återstoden utgjordes av riddarhusmedel, ledamotsavgifter till hushållningssällskap, avbetalningar å avdikningslån, annuiter å egnahemslån och å förskott för avlösning av frälseräntor, skogsvårdsavgift, debetsedelslösen samt å diverse mindre allmänt förekommande titlar debiterade belopp. En närmare specifikation av de år 1935 debiterade kronoutschylderna återfinnes i Tab. 10, av vilken framgår, med vilka belopp olika utschyldstitlar debiterats å landsbygden med fögderistäder å ena sidan och i magistratsstäderna å andra sidan. Tab. 8 och 9 utvisa motsvarande siffror för åren 1933 och 1934.

Utschyldstitlarna.

Statsskatter: *Statlig inkomst- och förmögenhetsskatt* är den största å kronodebetsdeln uppförda utschyldstiteln. Den uppgick år 1935 till mer än 156 miljoner kronor, eller närmare 50 procent av hela debiterade uppbörd.

Särskild skatt å förmögenhet, som införts från och med år 1934, debiterades år 1935 med 12·5 miljoner kronor.

Utskiftningsskatt och ersättningsskatt för bolag debiterades år 1935 med 253 000 kronor.¹

Prästerskapets till statsverket indragna tionde är en under avskrivning ställd objektskatt å fast egendom. Den utgår enligt lagen den 9 december 1910 om indragning till statsverket och avskrivning av prästerskapets tionde samt om ersättning därför. Avskrivning sker under loppet av tjuugu ecklesiastikår, räknade för varje pastorat från och med det år, då inom pastoratet indragning av tionden vidtagits. År 1935 debiterades denna utskyldstitel med 1:24 miljoner kronor. Det belopp, som skall erläggas, minskas årligen enligt i angivna lag fastställda grunder för avskrivningen. Vad som ej förfallit till betalning den 30 april 1944 skall helt avskrivas.

Statsverkets inkomster av förevarande skattetitler uppgingo för budgetåret 1937/1938 till i runt tal 854 000 kronor och lära med nu gällande bestämmelser om indragning till statsverket av ifrågavarande avgifter för tiden från och med budgetåret 1938/1939 kunna beräknas till ungefärligen följande belopp:

Budgetår	Kronor	Budgetår	Kronor
1938/1939	654 700	1941/1942	225 800
1939/1940	499 800	1942/1943	139 600
1940/1941	353 500	1943/1944	82 400

Fråga har tidigare genom motion i riksdagen väckts om ett påskyndat avskrivande av ifrågavarande avgifter, därvid i ett av kammarkollegiet och statskontoret den 21 mars 1934 gemensamt avgivet utlåtande i anledning av motionen bland annat anförts, att dylikt avskrivande icke borde vidtagas, förrän det statsfinansiella läget vore sådant, att budgeten kunde bära förlusten av ifrågavarande inkomst i dess helhet. I anslutning härtill må erinras om att varje inskränkning av antalet titlar medför en förenkling av arbetet med debitering och redovisning och att ett avskrivande av utskyldstiteln i fråga före övergången till det nya uppbördssystemet sålunda synes ur uppbördssynpunkt önskvärt.

Mantalspenningar, extra inkomst- och förmögenhetsskatt samt utjämningskatt hava avskaffats från och med utgången av år 1938.

Kommunala skatter: *Landstingsmedel* utgå efter de enligt kommunal-skattelagen påförda skattekröner och skatteören och debiteras enligt den av landstinget för varje år beslutade skatteprocenten. Enligt 48 § lagen den 20 juni 1924 om landsting ombesörjer länsstyrelsen, på av landsting därom framställd begäran, att de av landstinget till uttaxering beslutade medel debiteras och indrivs genom vederbörande i sammanhang med kronoskatterna samt insätts i riksbanken inom den tid och med det ansvar, som är stadgat för kronans uppbörd. I förordning den 30 juni 1933 äro föreskrifter meddelade angående ersättning för debitering och uppbörd av landstingsmedel. Uppbörderna av landstingsmedel behöver sålunda icke ske i samman-

¹ Enligt förordning den 10 juni 1938 om särskild skatt å aktiebolags inkomst (Sv. förf.-saml. nr 238) skall för år 1938 till staten av svenskt aktiebolag erläggas särskild inkomstskatt.

hang med kronouppbörd, men uppbörd av landstingsmedel i annan ordning förekommer ej. Landstingsmedel debiterades år 1935 med 68·5 miljoner kronor, motsvarande 21·6 procent av hela den sagda år debiterade kronouppbörd.

Vägskatt. Enligt lagen den 7 juni 1934 om vägdistrikt skall rikets landsbygd vara indelad i vägdistrikt, vilka distrikt äga beskattningsrätt på sätt i nämnda lag närmare stadgas. Medlem av vägdistrikt är envar, som är medlem av kommun inom distriktet. Vägdistriktets medelsbehov skall, i den mån det ej fylls genom andra inkomster, täckas genom uttaxering. Vägskatt utgöres av skattskyldig i förhållande till det antal vägskatte kronor och vägskatteören, som påföras honom enligt följande i 56 § lagen om vägdistrikt angivna grunder. För varje skatte krona och skatteöre, som enligt kommunalskattelagen påförts skattskyldig såsom underlag för fastighets skatt, påföras honom såvitt angår jordbruksfastighets jordbruksvärde samt tomt- och industrivärde så ock annan fastighet en och en halv vägskatte krona respektive ett och ett halvt vägskatteöre samt såvitt angår jordbruksfastighets skogsvärde en och tre fjärdedels vägskatte krona respektive ett och tre fjärdedels vägskatteöre. Vad som icke uppgår till helt vägskatteöre bortfaller. Ethundra vägskatteören bilda en vägskatte krona. För varje skatte krona och skatteöre, som enligt kommunalskattelagen påförts skattskyldig såsom underlag för kommunal inkomstskatt, påföres honom en vägskatte krona respektive ett vägskatteöre; dock skall i fråga om fysisk person, som för kommunal inkomstskatt i hemortskommunen påförts mindre än tre skatte kronor, någon vägskatt därstädes icke debiteras. Beträffande äkta makar skall, därest de i fråga om taxering till kommunal inkomstskatt icke äro att anse såsom av varandra oberoende skattskyldiga, befrielse enligt vad nyss sagts äga rum, allenast om makarna påförts sammanlagt mindre än tre skatte kronor.

Häradsskrivarna skola varje år före juni månads utgång till vägstyrelsen insända förteckning, som för varje kommun inom vägdistriktet summariskt upptager antalet vägskatte kronor. Vägstyrelsen låter däröver upprätta sammandrag, upptagande summan för hela vägdistriktet. Enligt 59 § lagen om vägdistrikt skall vad om debitering, uppbörd, indrivning och redovisning av landstingsmedel är stadgat, äga motsvarande tillämpning beträffande vägskatt. Vägdistrikten givas alltså härigenom samma möjlighet som landstingen att låta sin uppbörd ske genom de statliga organen i sammanhang med kronouppbörd. Att så sker är också det vanligaste. Det förekommer emellertid, att vägdistrikt uttaga sin skatt i den ordning, som brukar tillämpas för kommunala utskylders uttagande.

Vägskatt debiterades vid kronouppbörd år 1935 till ett belopp av 22·9 miljoner kronor, motsvarande 7·2 procent av hela det debiterade beloppet.

Tingshusmedel. Enligt lag den 5 juni 1909 angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll av tingshus och häradsfängelse skola alla de, vilka inom tingslaget erlægga kommunalutskylder, deltaga i kostnaderna för uppförande och underhåll av tingshus och häradsfängelse

efter de grunder, som gälla för utgörande av kommunalutskylder i allmänhet. I avsaknad av enhetliga bestämmelser om uppbörden av tingshusmedel har denna i vissa tingslag verkställt i samband med kronouppbörden och i andra i samband med kommunaluppbörden, allt eftersom de tingshusbyggnadsskyldige vänt sig till länsstyrelsen eller till kommunal myndighet med begäran om förmedling av uppbörden av ifrågavarande medel. Genom förordning den 30 juni 1933 har fastslagits skyldighet för länsstyrelse att på begäran ombesörja, att av tingshusbyggnadsskyldige till uttaxering beslutade medel debiteras och indrivs i sammanhang med kronoutskylderna. Ersättning utgår till debiteringsförrättaren med tre procent å det belopp, som varje år debiterats, och till statsverket med två procent å samma belopp. I samband med kronouppbörden debiterades år 1935 tingshusmedel till ett belopp av omkring 670 000 kronor.

Kommunal progressivskatt för gemensamt kommunalt ändamål liksom *sjukvårdsavgiften* hava avskaffats från och med utgången av år 1938.

Statliga försäkringsavgifter: Pensionsavgifter. Enligt lagen om folkpensionering den 28 juni 1935, som trätt i kraft den 1 januari 1937, uppbäras och redovisas pensionsavgifterna i sammanhang med kronouppbörden.

Påföring av pensionsavgifter skall med ledning av taxeringslängden verkställas av den, som har att debitera kronoutskylder, enligt följande grunder. Pensionsavgift erlägges ej av någon för år före det, under vilket han fyller aderton år, eller efter det, under vilket han fyllt sextiofem år, eller för år, för vilket han icke är i riket mantalsskriven. Pensionsavgift erlägges ej heller av person, som åtnjuter folkpension, invalidunderstöd eller blindhetsersättning eller är omhändertagen av allmänna fattigvården för varaktig försörjning. Från avgiftsplikt undantages likaledes den, som ej tidigare fått avgift sig påförd och som befinnes varaktigt arbetsförmögen. Efter det avgiftsbelopp förfallit till betalning, medför dock varken inträffande av sådan omständighet som ovan nämnts eller dödsfall eller förlust av svenskt medborgarskap befrielse från skyldighet att erlägga detta belopp. Beloppet av den pensionsavgift, som skall av envar avgiftspliktig årligen erläggas, utgör sex kronor eller, om han enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för året har taxerat belopp överstigande 600 kronor, en procent av det taxerade beloppet. Om avgiftspliktig är gift med annan avgiftspliktig och mantalsskriven såsom tillhörande samma hushåll som sin make, skola de för makarna så beräknade avgiftsbeloppen sammanläggas och skall vardera makens pensionsavgift utgöra hälften av det sammanlagda beloppet. Högsta pensionsavgift är 20 kronor. Pensionsavgift, som enligt ovan angivna grunder ej skulle vara bestämd till helt antal kronor, skall med utslutande av öretalet utgå efter närmast lägre hela krontal.

Jämlikt den förut gällande lagen om allmän pensionsförsäkring den 30 juni 1913 debiterades tilläggsavgifter i samband med kronoutskylderna, under det att grundavgifterna uppburos av kommunerna, dock att Konungen ägde för viss kommun förordna, att uppbörd jämväl av grundavgifter skulle

ske i samband med kronouppbörden. På grund av sådant förordnande uppbyros pensionsgrundavgifter tillsammans med kronoutskylderna i åtskilliga magistratsstäder, bland dessa Stockholm, Göteborg och Malmö samt i enstaka landskommuner.

Olycksfallsförsäkringsavgifter debiteras i samband med kronouppbörden enligt förordningen den 31 mars 1922 angående uppbörd av avgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete. Omfattar försäkring arbetare, som användas i rörelse, företag eller annan verksamhet, vari i regel minst fem arbetare äro anställda, skola dock avgifterna, där ej Konungen annorlunda förordnar, uttagas direkt av riksförsäkringsanstalten genom postförskott eller, om riksförsäkringsanstalten anser sådant påkallat, erläggas genom inbetalning å riksförsäkringsanstaltens postgirokonto eller genom insändande till anstalten av postremissväxel eller check eller på annat sätt, som anstalten finner lämpligt föreskriva. Även i fråga om försäkring av mindre omfattning må, på ansökan av arbetsgivare eller där omständigheterna eljest därtill föranleda, riksförsäkringsanstalten föreskriva, att avgifterna skola uppbäras på detta sätt. Olycksfallsförsäkringsavgifter debiterades vid kronouppbörden år 1935 med 4 475 270 kronor.

Försäkringsavgifter till bolag: Enligt kungörelse den 22 oktober 1886 angående uppbörd av avgifter till vissa på ömsesidighet grundade försäkringsanstalter må på ömsesidighet grundad brand-, hagelskade- eller kreatursförsäkringsanstalt, vars reglemente blivit fastställt av Kungl. Maj:t eller länsstyrelse och vars verksamhet omfattar minst ett härad, få avgifter för delägare på landet till anstalten debiterade, indrivna och redovisade i sammanhang med kronouppbörden. Såsom villkor härför är stadgat, att det vid prövning befinnes, att anstaltens reglemente innehåller nödiga bestämmelser med avseende å uttaxering av delägarnas avgifter. Prövningen tillhör Kungl. Maj:t, om bolagets verksamhet omfattar mer än ett län, men eljest länsstyrelse. Försäkringsavgifter av nu ifrågavarande slag torde numera ej i samma utsträckning som tidigare debiteras å kronobetsedel. Hela beloppet av dylika vid kronouppbörden påförda avgifter utgjorde år 1935 något över 45 miljoner kronor. Härav utgjordes största delen av kreatursförsäkringsavgifter, vilka debiterades inom samtliga län till ett belopp av 3 624 597 kronor. Brandstodsmedel debiterades samma år vid kronouppbörden inom Kalmar, Göteborgs och Bohus, Skaraborgs, Örebro, Jämtlands och Västerbottens län med sammanlagt 723 268 kronor, hästförsäkringsavgifter inom Stockholms, Göteborgs och Bohus, Västmanlands, Kopparbergs, Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län med tillhopa 74 815 kronor och andra försäkringsavgifter inom Göteborgs och Bohus, Älvsborgs, Skaraborgs, Örebro och Västmanlands län med 106 639 kronor.

Frivilliga ledamotsavgifter: Vid kronouppbörden år 1935 debiterades *riddarhusmedel* med 30 890 kronor och *ledamotsavgifter till hushållnings-sällskap* med 237 036 kronor. Om den förra avgiften stadgas i riddarhus-

ordningen den 22 juni 1866 § 5 mom. 1 och om de senare avgifterna i nådigt brev den 29 augusti 1919 angående uppbörd av årsavgifter för hushållnings-sällskapen i sammanhang med kronouppbörd.

Diverse titlar: Å kronodebetsedel förekomma jämväl *avbetalningar å avdikningslån, annuiteter å egnahemslån och annuiteter å förskott för avlösning av frälseräntor*. De belopp, med vilka dessa titlar debiterades vid kronouppbörd åren 1933—1935 framgå av Tab. 8—10. *Skogsvårdsavgift* debiteras och uppbäres i samband med kronoutskylderna enligt 3 § förordningen den 11 oktober 1912 om skogsvårdsavgift och kungörelsen den 8 februari 1918 angående uppbörd av skogsvårdsavgifter m. m. Dylik avgift erlägges av den, som är skyldig erlägga skogsaccis, med 1'3 procent av taxerade rotvärdet å sådant avverkat virke, som enligt gällande bestämmelser taxerats till skogsaccis. De influtna medlen fördelas sålunda, att av de inom varje landstingsområde influtna avgifterna sådana medel, som erlagts för virke från skyddskogar, överlämnas till domänstyrelsen och av övriga medel 90 procent tillhandahållas skogsvårdsstyrelsen inom vederbörande landstingsområde och 10 procent redovisas till statskontoret för att av Kungl. Maj:t kunna fördelas mellan samtliga skogsvårdsstyrelser vid förefallande behov. Skogsvårdsavgift debiterades år 1935 till ett belopp av något mer än 1'7 miljon kronor.

Debetsedelslösen. Enligt kungörelse den 3 december 1897 angående ersättning till vederbörande tjänstemän för utfärdande av debetsedlar äger den, som utfärdar debetsedel, att såsom ersättning för detta bestyr åtnjuta och å debetsedeln upptaga: för varje sådan sedel, vars slutsumma icke överstiger 7 kronor, 3 öre, och däröver till och med 75 kronor, 12 öre samt för debetsedel å högre belopp 50 öre. I Stockholm upptages debetsedelslösen i debetsedel litt. B (kommunaldebetsedeln), då sådan utfärdas, men eljest å kronodebetsedel. År 1935 påfördes debetsedelslösen med 546 355 kronor.

Förutom nu nämnda, mera allmänt utgående utskylder och avgifter ingå i kronouppbörd åren även ett flertal, i obetydlig utsträckning debiterade titlar, avseende bland annat kvarstående rester av äldre skatteformer, vissa lokalt utgående allmänna avgifter, annuiteter å lån ur vissa fonder och vissa kommunala medel. Vid kronouppbörd åren 1935 påfördes dylika titlar till ett belopp av närmare 298 000 kronor. Härav utgjordes omkring 214 000 kronor av lasarets- m. fl. medel i Gävle stad, vilka medel efter det staden utträtt ur landstinget på grund av nådigt brev den 14 april 1893 till länsstyrelsen i Gävleborgs län påföras å kronodebetsedeln. Enligt beslut av stadsfullmäktige den 31 maj 1937 uttagas emellertid nämnda medel numera vid kommunaluppbörden. Av övriga till ett sammanlagt belopp av omkring 84 000 kronor debiterade titlar utgjorde: 30 766 kronor vattenavgifter till befrämjande av fisket inom landet, 1 200 kronor särskilda medel för fiskets befrämjande, inemot 4 000 kronor avgifter enligt 4 kap. 14 § och 2 kap. 10 § vattenlagen, 8 777 kronor bidrag till Olandsåns sänkning (inom Stockholms och Uppsala län), något över 2 000 kronor avgifter till åtgärder för fiskets uppehållande i Motala ströms vattenområde, avgifter till Strolångens sjösänkingsbolag och

avgifter till fiskodling och andra åtgärder för fiskets uppehållande i Svartåns vattensystem (inom Östergötlands län), 11 562 kronor domänstyrelsens medel, omkring 5 700 kronor annuiteter till Västerbottens och Norrbottens bostadsförbättrings- och nybyggeslånefond, 3 800 kronor allmänna nödhjälpsfondens medel, 5 566 kronor skolavgift, inemot 5 000 kronor f. d. hospitalsfondens medel, 2 842 kronor grundskatt, 1 700 kronor tomtöresavgift, något mer än 1 600 kronor fiskredskapslån samt tillhopa något över 700 kronor trosspassevolansavgift, skogsrekognitionsavgift, avgäld, kronotjonde, jordskyldsmedel ävensom skogs- och stubbören, omkring 850 kronor bevillningsavgift för särskilda förmåner och rättigheter, 710 kronor cellfängelseavgift (inom Göteborgs och Bohus län), 331 kronor fängelseunderhållsavgift (inom Gävleborgs län), 243 kronor statens fiskredskapsfonds medel, 231 kronor Västerbottens lappfonds medel samt tillhopa ej fullt 100 kronor ersättning åt pastor i Annerstad, suveränitetsavgift, Vadstenas krigsmanshuskassas medel och ljunskogsvägröjningsmedel.

Debiteringen.

Å landet och i stad, där magistrat ej finnes (fögderistad) verkställs debiteringen av kronoutskylder av vederbörande häradsskrivare. I magistratsstad (utom Stockholm) verkställs debiteringen av sådana utskylder av magistraten eller, där särskild tjänsteman finnes därtill förordnad, av denne under magistratens inseende och ansvar. I Stockholm debiteras utskylderna av vederbörande taxeringsinspektörer. Kronoutskylder, som förfalla till betalning under allmän uppbördstermin eller, i magistratsstad, å allmän uppbördsstämma, debiteras i uppbördsbok. Utskylder, som icke påföras de skattskyldiga i uppbördsbok, skola upptagas i särskild uppbördslängd. Å landet upprättas uppbördsbok och uppbördslängd särskilt för varje till fögderi hörande kommun eller del av kommun.

Det första ledet i debiteringsarbetet är, att uppbördsboken »tillskrives», d. v. s. de skattskyldigas namn, bostadsort och postadress införas, så att stommen till uppbördsboken föreligger. Detta arbete plägar flerstädes på landet vara avslutat i maj månad. Debiteringen måste vara helt avslutad och uppbördsboken summerad i god tid före den dag, då debetsedlarna skola vara utsända. Å landet skola debetsedlarna sist sju dagar före första uppbördsterminens början med posten tillsändas de skattskyldiga. I stad skola de senast sju dagar före första uppbördsstämmans början tillhandahållas de skattskyldiga. Beträffande utskylder, som förfalla under särskild uppbördstermin (jfr sid. 104 o. f.), skall vad sålunda gäller om utsändandet av debetsedlar hava motsvarande tillämpning.

Uträknandet av de belopp, som under de olika utskyldstitlarna skola påföras de skattskyldiga, och införandet i uppbördsboken av uppgifter här om kan uppenbarligen ske först sedan de uppgifter, som erfordras för debiteringens verkställande, blivit kända för debiteringsförrättaren. När detta inträffar, är i viss mån beroende av varje utskyldstitels särskilda na-

tur. Redan före debiteringens påbörjande äger debiteringsförrättaren kännedom om vad som skall debiteras å vissa titlar. Så är förhållandet i fråga om tionde samt, i regel, annuiteter å förskott för avlösning av frälseräntor och avbetalningar å avdiktningsslån. Mantalspenningar och sjukvårdsavgift hava kunnat debiteras med ledning av mantalslängderna. De ömsesidiga försäkringsanstalterna tillhandahålla regelmässigt sina längder för debitering av försäkringsavgifter senast i juli. Tämligen tidigt på året äro riddarhusets och hushållningssällskapens matriklar tillgängliga till ledning vid debitering av riddarhusmedel och ledamotsavgifter till hushållningssällskap.

Beträffande sådana utskylder, som utgå efter taxering, alltså efter det skatteunderlaget blivit fastställt i sådan särskild ordning, som bestämmes i skatteförfattningarna, erfordras ytterligare, innan debitering kan verkställas, att utdebiteringsgrunden fastställas. I fråga om principen för utdebiteringsgrundens fastställande föreligger härvidlag en väsentlig olikhet emellan å ena sidan sådana skatter, som brukas benämnas *kvotsskatter*, och å andra sidan sådana skatter, som i överensstämmelse med sin natur pläga betecknas såsom *repartitionsskatter*. Beträffande kvotsskatterna bestämmes skattesatsen utan direkt sammanhang med det genom taxeringen fastställda skatteunderlaget. Skattesatsen föreligger antingen fixerad i vederbörande författning angående skatten i fråga, såsom beträffande skogsvårdsavgiften, som är till beloppet fastställd i förordningen om skogsvårdsavgift, eller fastställas den genom särskilt beslut, såsom i fråga om den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten. Denna debiteras efter ett av riksdagen varje år fastställt procenttal av stadgade grundbelopp, varmed skatten skall för det ifrågakörande året utgå. Efter den omläggning av den direkta statsbeskattningen, som vidtagits år 1938, kommer att för varje år fastställas med vilket procenttal av de för olika grupper av skattskyldiga enligt särskilda normer uträknade grundbelopp, som botten-skatt skall för året utgå; tilläggsskatten är däremot oberoende av sagda procenttal. Pensionsavgift är att i förevarande hänseende jämställa med en kvotsskatt, i fråga om vilken skattesatsen blivit bestämd i vederbörande författning, i detta fall lagen om folkpensionering. Repartitionsskatter hava sitt namn därav, att sedan skattebehovet fastställts, den för dess täckande erforderliga skatten utslås på beskattningsföremålen, varvid debiteringsgrunden framkommer genom division av skattebehovet med tillgängliga antalet beskattningsföremål (vanligen skatte-kronor och skatteören) enligt senast verkställda taxering. Repartitionsskatten är den typiska formen för de skatter, som uttagas av kommuner och andra menigheter, som hava beskattningsrätt gentemot sina medlemmar. Av repartitionsskatter förekomma å kronodebetsdeln landstingsskatt, tingshusmedel och vägs-katt.

Debiteringen av kvotsskatterna kan i de fall, då skattesatsen är fixerad genom stadgande i vederbörande skatteförfattning, ske så snart taxeringen blivit känd. Så är alltså fallet med särskild skatt å förmögenhet, skogsvårdsavgift, pensionsavgift, utskiftningsskatt och ersättningsskatt för bolag. I de fall däremot, då skattesatsen för året skall bestämmas genom särskilt beslut,

såsom i fråga om inkomst- och förmögenhetsskatt, måste beslutet härom avvaktas,¹ innan debiteringen kan påbörjas. Debiteringen av repartitionsskattorna kan ej ske, förrän vederbörande beslutande korporation fastställt den skattesats, efter vilken de skola utgå. Av vad tidigare nämnts om repartitionsskatternas natur torde framgå, att detta i sin tur förutsätter dels att beskattningsunderlaget blivit känt och dels att det utgiftsbehov för vederbörande kommunala menighet, som för det kommande räkenskapsåret skall täckas med skatten i fråga, blivit beräknat och till beloppet fastställt.

För antagande och fastställande av utgifts- och inkomststaterna för de kommunala menigheter, vilkas skatter debiteras och uppbäras i sammanhang med kronouppbörden, gälla för närvarande följande regler. Förslag till landstings utgifts- och inkomststat för kommande kalenderår upprättas av dess förvaltningsutskott. Förslaget behandlas därefter vid landstingets lagtima möte, som tager sin början den första måndagen i september och i regel avslutas inom en vecka. Vägdistrikt fastställer sin utgifts- och inkomststat vid den ordinarie vägstämma, som skall hållas under senare hälften av augusti. Beträffande tingshusbyggnadsskyldige finnas inga bestämmelser angående tid för fastställande av utgifts- och inkomststat. Vilja de tingshusbyggnadsskyldige påkalla länsstyrelsens biträde för ombesörjande av till uttaxering beslutade medels debitering och indrivning i sammanhang med kronoskatterna, skall uppgift om det till uttaxering beslutade beloppet vara länsstyrelsen tillhanda senast före den 1 september. I länen avsluta taxeringsnämnderna sitt arbete i maj. De ordinarie länsprövningsnämnderna skola hava avslutat sina sammanträden senast den 10 oktober och protokollen skola vara justerade senast den 18 i samma månad. Av vad nyss nämnts om tiderna för statbeslutens fattande av sådana kommunala menigheter, vilkas skatter uppbäras vid kronouppbörden, framgår att den för skattesatsens fastställande erforderliga kännedomen om beskattningsunderlaget måste grundas på de av taxeringsnämnd åsatta taxeringarna.

Enligt gällande författningar anknyter debiteringen av de utskyldstitlar, som äro beroende av taxeringen, till denna sådan den föreligger enligt vederbörande prövningsnämnds beslut. Över prövningsnämndens beslut anförda besvär uppehålla icke debitering och uppbörd.

I länen påbörjas debiteringen av de skatter, som utgå på grund av taxering, redan innan prövningsnämndens arbete avslutats och verkställes därvid på grundval av taxeringsnämndens beslut. Dessa bliva kända genom taxeringslängderna, vilka skola avlämnas till debiteringsförrättaren senast den 20 maj. Först uträknas och införes i taxeringslängden det antal skatte-kronor och skatteören, som på grund av taxeringen till allmän kommunal-skatt skall påföras envar, som är skyldig erlägga sådan skatt. Inkomst- och förmögenhetsskatt påföres sedan det procenttal, efter vilket skatten skall utgå, blivit känt. De uträknade skattebeloppen införes i taxeringsläng-

¹ Riksdagens beslut om inkomst- och förmögenhetsskattens procenttal och Kungl. Maj:ts beslut om utjämningskattens procenttal publicerades i Sv. förf.-saml. år 1935 den 18 juni, år 1936 den 27 juni, år 1937 den 26 juni och år 1938 den 13 juni.

den och sedermera i uppbördsboken. Senast den 15 juli insändas sammandrag av taxeringslängderna till länsstyrelsen. Härefter verkställes debitering av landstingsskatt och andra i förhållande till skattekronor och skatteören utgående utskylder. Debiteringen härav kan enligt vad ovan nämnts börja först sedan landsting och andra vederbörande fattat beslut om skattesatserna. Den ordinarie länsprövningsnämndens sammanträden för handläggning av ärenden, som gälla det löpande årets taxering, hållas under tiden mellan den 15 juli, då besvärstiden till länsprövningsnämnden utgår, och den 10 oktober, då som nämnts dess arbete skall vara avslutat. Länsprövningsnämndens protokoll justeras inom 14 dagar efter varje sammanträdes slut, dock senast den 18 oktober. Nämndens ändringslängder skola för varje sammanträde inom 8 dagar efter protokollets justering, dock senast den 20 oktober, översändas till vederbörande debiteringsförrättare. Den ordinarie mellankommunala prövningsnämnden sammanträder å sådan tid, att nämndens arbete kan vara avslutat senast den 5 oktober. Nämndens ändringslängder översändas senast den 14 oktober till vederbörande länsstyrelse, som har att inom fyra dagar efter mottagandet till debiteringsförrättarna expediera ändringslängder, upptagande den mellankommunala prövningsnämndens beslut. Därest genom beslut av prövningsnämnd (länsprövningsnämnd eller den mellankommunala prövningsnämnden) ändring sker i taxering, för vilken utskylder redan uträknats, eller ny taxering tillkommer, verkställes i länen rättelse i debiteringen före utsändande av debetsedlarna. I allmänhet avföras utskyldsposterna för de i uppbördsboken redan upptagna skattskyldiga, vilkas taxeringar ändrats av prövningsnämnden, specifikt i slutet av uppbördsboken, varefter i enlighet med prövningsnämndens beslut utskylder specifikt påföras samtliga i ändringslängden upptagna skattskyldiga. Summan av de avförda posterna subtraheras från och summan av de påförda posterna adderas till sammandragets slutsumma. Detta kallas *omslut*. Emellertid lära debiteringsförrättarna stundom gå till väga på annat sätt. Sålunda förekommer, att de på prövningsnämndens beslut beroende utskyldsbeloppen uträknas och införas i uppbördsboken först sedan prövningsnämndens arbete blivit avslutat. Härigenom undgås det dubbelarbete, som följer av det förstnämnda förfaringssättet. Denna metod torde komma till användning företrädesvis inom sådana taxeringsdistrikt, beträffande vilka antingen ett förhållandevis stort antal ändringar äro att förvänta eller prövningsnämndens beslut antagas bliva kända tämligen tidigt, under det att den förstnämnda metoden i regel användes i distrikt, där ett fåtal ändringar pläga förekomma eller där prövningsnämndens beslut fattas senare. En tredje metod lärer vara, att de redan debiterade beloppen ändras i enlighet med prövningsnämndens beslut och att summeringen härefter rättas. I Stockholm äro taxeringsnämnderna ej skyldiga att hava avslutat sina arbeten förrän den 15 juni. Besvärstiden till den ordinarie prövningsnämnden utgår först den 10 augusti och nämndens sammanträden skola vara avslutade senast den 31 oktober. I Stockholm har enligt uppgift varit vanligt att påbörja debiteringen omedelbart efter bekantgö-

randet av riksdagsbeslutet om skatteprocenten, även om taxeringsnämnderna vid denna tidpunkt icke avslutat sitt arbete. Därvid har början gjorts med de delar av taxeringslängden, som hunnit färdigställas. Debetsedlarna utskickas i september. Därest genom beslut av prövningsnämnden ändring sker i taxering, för vilken utskylder redan uträknats, eller ny taxering tillkommer, utfärdas i Stockholm rättad eller ny debetsedel efter prövningsnämndsarbetets avslutande men före uppborðsstämmans början.

Skogsvårdsavgift skall av vederbörande debiteringsförrättare uträknas och införas i en kopia av skogsaccislängden, benämnd skogsvårdsavgiftslängd, varefter avgiftsbeloppen överföras till uppborðsboken. Arbetet härmed kan påbörjas så snart skogsaccislängden blivit från taxeringsnämnden överlämnad, vilket skall ske senast den 5 juni i länen. Enligt kungörelse den 29 januari 1937 angående påföring, debitering, uppborð och redovisning av pensionsavgifter enligt lagen den 28 juni 1935 om folkpensionering skall den, som har att debitera kronoutskylder, verkställa påföring av pensionsavgifter i den av mantalsskrivningsförrättaren jämlikt samma kungörelse upprättade pensionsavgiftsförteckningen. För varje avgiftspliktig person skall där antecknas beloppet av den pensionsavgift han har att erlägga. Till grund skall därvid läggas den fastställda taxeringen för året. Om ändring av debitering av skogsvårdsavgift och pensionsavgift på grund av prövningsnämndens beslut gäller detsamma som ovan anförts om ändring av debitering av inkomst- och förmögenhetsskatten och andra skatter.

Uppborðen.

Uppborð av utskylder, som debiterats i uppborðsbok. Den allmänna uppborðen förrättas på landet och i fögderistäderna genom postverkets försorg och äger rum under två allmänna uppborðsterminer, den första från och med den 10 till och med den 20 november taxeringsåret och den andra från och med den 25 april till och med den 5 maj nästföljande år. Skattskyldig har att under uppborðstermin å vilken fast postanstalt som helst inom riket med företeende av den för honom utfärdade debetsedeln jämte bifogad, för uppborðsterminen avsedd skattepostanvisning, portofritt inbetala honom påförda utskylder, som förfalla till betalning under uppborðsterminen. I stad med magistrat förrättas uppborðen vid två allmänna uppborðsstämmor, som äga rum, den första viss dag eller vissa dagar under tiden från och med den 5 till och med den 20 november taxeringsåret och den andra viss dag eller vissa dagar under tiden från och med den 25 april till och med den 5 maj nästföljande år. Magistraten skall till länsstyrelsen inkomma med förslag angående tider och ställen för uppborðen. Länsstyrelsen åligger att genom allmän kungörelse på lämpligt sätt underrätta de skattskyldiga om tider och ställen för de allmänna uppborðsstämmorna och den ordning, som därvid skall iakttagas. I särskilda kungörelser hava meddelats ytterligare bestämmelser beträffande kronouppborðen i vissa magistratsstäder, av det innehåll att de allmänna uppborðsstämmorna kunna hållas utom av

kronouppbörds-kassör eller motsvarande tjänsteman jämväl av bank, med vilken magistraten därom träffat avtal. Debetsedlarna skola i stad, där upp-
börden ordnats på angivet sätt, vara försedda med frånskiljbara talonger,
avsedda att, om inbetalning sker till bank, frånskiljas och tjäna till veri-
fikationer vid bankernas redovisande av influtna medel. Bestämmelser om
sålunda under medverkan av banker ordnad uppbörd meddelades genom
kungörelsen den 21 augusti 1935 i fråga om kronouppbörden i Kristianstad,
vilken kungörelse sedermera förklarats skola äga tillämplighet i fråga om
kronouppbörden i ytterligare ett tiotal magistratsstäder. I fråga om
kronouppbörden i Lund gäller enligt kungörelsen den 24 juli 1934 särskilda
regler. De allmänna uppbördsstämorna hållas där av drätselkammaren
samt av de banker, med vilka drätselkammaren träffat avtal om uppbördens
förrättande. I Stockholm handhaves kronouppbörden enligt uppbördsregle-
mentet för Stockholm av överståthållarämbetets avdelning för skatteärenden
genom uppbördsintendentens försorg. Den årliga kronouppbörden försig-
går vid två uppbördsstämmor, som skola vara avslutade, den första den 20
november taxeringsåret och den andra den 5 maj nästföljande år. Vid de
allmänna uppbördsstämmorna skall uppbörden, i den mån densamma ej
sker å överståthållarämbetets avdelning för skatteärenden, verkställas av post-
verket och de banker, med vilka överståthållarämbetet därom träffat avtal.

Under förutsättning att vad den skattskyldige å kronodebetsedel å landet
påföres i statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, utjämningskatt, lands-
tingsskatt, tingshusmedel, vägs-katt och annuiteter å avdikningslån uppgår
till sammanlagt minst tio kronor, förfalla dessa utskylder till betalning med
hälften av sina belopp under vardera uppbördsterminen. Vad som i övrigt
påföres skattskyldig å debetsedel förfaller till betalning under första upp-
bördsterminen. I stad förfaller under samma förutsättning vad som påförts
den skattskyldige i statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, utjämningskatt,
landstingsskatt och annuiteter å avdikningslån till betalning med hälften av
sina belopp vid vardera uppbördsstämman och vad som eljest påförts den
skattskyldige vid första uppbördsstämman. I Stockholm förfalla, under
förutsättning att vad skattskyldig påföres i statlig inkomst- och förmögen-
hetsskatt och utjämningskatt uppgår till sammanlagt minst tio kronor,
dessa utskylder till betalning vid vardera uppbördsstämman och vad som
eljest påförts den skattskyldige vid första stämman. Från och med år 1938
inräknas särskild förmögenhetsskatt bland de »delbara» utskyldstitlarna.

Skattskyldig, vars kronoutskylder förfalla till betalning under båda upp-
bördsterminerna på landet eller vid båda uppbördsstämmorna i stad, må vid
första tillfället erlægga jämväl den del av utskylderna, som förfaller till be-
talning först vid andra betalningstillfället. Vid inbetalning under uppbörds-
termin frånskiljer postverket i sådant fall båda de vid debetsedeln fästade
skattepostanvisningarna och i fråga om uppbördsstämma i sådan stad, där
inbetalning må ske till bank, vederbörande bank båda de vid debetsedeln
fästade talongerna. Kommittén har verkställt en utredning angående den
omfattning, i vilken vid andra uppbörden förfallande utskyldsbelopp inbe-

talas redan vid första uppbördstillfället. Resultatet av denna utredning, som avsett utskylderna för åren 1932—1935, har sammanfattats i tablån här nedan (jfr Tab. 3, 4 b, 5 och 6).

Tablå, utvisande i vilken omfattning vid andra uppbörden förfallande kronoutskylder influtit redan vid första uppbörden.

Å r	Debetsedlar			Belopp		
	Antal	Procent av antalet utfärdade debetsedlar	Procent av antalet debetsedlar att betala vid 2:a uppbörden	Kronor	Procent av summa debiterade utskylder	Procent av utskylder att betala vid 2:a uppbörden
L a n d s b y g d :						
1932	77 803	3·32	7·19	2 870 023	2·13	5·61
1933	98 619	4·24	9·36	3 677 629	2·84	7·24
1934	111 507	4·67	10·66	3 932 950	2·98	7·64
1935	120 553	4·99	10·90	4 499 554	3·06	7·80
M a g i s t r a t s s t ä d e r :						
1932	47 566	3·74	7·30	2 583 932	1·73	4·15
1933	53 780	4·17	8·24	2 827 347	1·98	4·68
1934	55 161	4·25	8·55	3 129 617	2·12	5·21
1935	61 734	4·54	8·71	3 934 762	2·32	5·68
H e l a r i k e t :						
1932	125 369	3·46	7·23	5 453 955	1·92	4·80
1933	152 399	4·21	8·93	6 504 976	2·39	5·85
1934	166 668	4·52	9·85	7 062 567	2·52	6·33
1935	182 287	4·83	10·05	8 434 316	2·66	6·64

Postverket emottager icke under annan tid än under uppbördstermin skattepostanvisning å kronoutskylder, som under uppbördstermin förfallit till betalning eller i enlighet med vad ovan sagts eljest då fått erläggas. Ej heller emottager postverket skattepostanvisning å kronoutskylder å annat belopp än det som sålunda må erläggas, dock med de undantag, som föranledas därav, att pensionsavgifter kunna särskilt erläggas och att frivillig årsavgift till hushållningssällskap kan undantagas från inbetalning. Därest någon vill begagna sig av honom enligt 17 § lagen om folkpensionering medgiven rätt att särskilt erlägga pensionsavgift, har han att enligt formulär, som tillhandahålles å postanstalt, utskriva särskild å vederbörande länsstyrelse utställd skattepostanvisning jämte utdrag av debetsedeln i erforderliga delar. Kvitto erhålles då å utdraget av debetsedeln. Enahanda gäller, därest arbetsgivare enligt 18 § nämnda lag utan sammanhang med kronoutskylderna erlägger pensionsavgift för den, som hos honom har tjänst eller arbetsanställning. Skattskyldig, för vilken pensionsavgift genom särskild skattepostan-

visning sålunda guldits, äger att under första uppbördsterminen inbetala återstoden av honom påförda utskylder, som förfalla under denna termin. Om någon vill erlägga honom å kronodebetsedel påförda, under första uppbördsterminen eller under såväl första som andra uppbördsterminen till betalning förfallna utskylder med undantag av honom påförd frivillig årsavgift till hushållningssällskap, har den skattskyldige att enligt å postanstalt tillhandahållet formulär utskrivna särskild, å länsstyrelsen ställd skattepostanvisning å det belopp, han sålunda vill erlägga. Den skattskyldige skall tillika såväl å debetsedeln som å postanvisningen anmärka det belopp, som han icke erlägger, och att detta belopp utgör sådan avgift, varom fråga är. Vederbörande postfunktionär utfärdar härefter å debetsedeln kvitto å vad som erlagts. Ej heller vid uppbördsstämman i stad emottages annat belopp än det, som förfaller till betalning vid stämman, eller i fråga om inbetalning vid första stämman, vad som förfaller vid båda stämmorna, dock med de undantag, som föranledas dels av nyssberörda bestämmelser i 17 och 18 §§ lagen om folkpensionering och dels av uppbörds mannen medgiven rätt att på grund av förhållanden, som yppa sig vid uppbördsstämman, medgiva den avkortning, vartill han anser anledning föreligga.

Inbetalning under uppbördstermin å landet skall ske med kontanter eller med å postverket ställd postremissväxel, utfärdad av riksbanken eller annan bank, för vilken Kungl. Maj:t fastställt reglemente. Skattepostanvisningarna befordras utan kostnad för den skattskyldige. Inbetalning vid uppbördsstämman i stad kan ske med kontanter, med postremissväxel, utfärdad av sådan bank som nyss sagts, och ställd till eller överlåten å uppbörds mannen eller bank, med vilken avtal om uppbörd må hava träffats, eller, där fråga är om uppbörd genom bank eller, såsom fallet är i Lund, genom drätselkammaren, med check, därest denna av vederbörande kassör godkännes. I Göteborg må inbetalning jämlikt kungörelse den 31 oktober 1930 fullgöras därigenom, att skattskyldig på eget ansvar insänder utskyldsbeloppet medelst skattepostanvisning, dock med iakttagande av de begränsningar och villkor, länsstyrelsen kan i samband med generalpoststyrelsen fastställa, eller sålunda att skattskyldig till vederbörande uppbörds kassör avlämnar eller med posten på eget ansvar insänder skattebeloppet i check eller i postremissväxel ställd till uppbörds kassören att betalas av bankkontor i Göteborg, dock med iakttagande av de bestämmelser länsstyrelsen meddelar.

Inbetalning vid uppbördsstämman må ock kunna fullgöras sålunda, att skattskyldig till uppbörds mannen i betalt brev med posten på eget ansvar insänder jämte debetsedel eller debetsedlar, utskyldsbeloppet i sådan postremissväxel, utfärdad av bank som nyss sagts, och ställd till eller överlåten å magistraten. För att sådan inbetalning skall anses verkställd vid uppbördsstämman skall försändelsen hava kommit uppbörds mannen tillhanda senast å uppbördsstämman sista dag. Likaledes må inbetalning kunna fullgöras därigenom, att skattskyldig på egen bekostnad insätter utskyldsbeloppet å vederbörande uppbörds mans tjänstepostgirokonto. För att dylik inbetalning skall anses fullgjord vid uppbördsstämman, skall inbetalningskortet hava av-

lämnats å postanstalt eller, där inbetalningen sker medelst girokort, detta hava ankommit till postgirokontoret i Stockholm senast å uppbördsstämmans näst sista dag.

Vid uppbördsstämma i stad skall en ledamot av magistraten eller annan av magistraten utsedd kontrollant närvara och i en särskild kontrollängd anteckna de erlagda och av uppbördsmanen kvitterade beloppen samt meddela bevis därom å debetsedel, som företetts vid uppbördsstämman eller insänts till uppbördsmanen, eller å särskilt kvitto, som meddelats å pensionsavgift, som erlagts för sig utan att debetsedel företetts. Utan kontrollantens bevis är uppbördsmanens kvitto ej gällande mot kronan. Vid uppbörd genom banks försorg skall kvitto vara undertecknat av två tjänstemän i vederbörande bank och vid uppbörd genom drättselkammaren i Lund av två drättselkammarens tjänstemän. Det åligger postgirokontoret att till magistraten översända för uppbördsmanen avsedda kuponger, vilka höra till inbetalnings- eller girokort och som avse inbetalning av utskylder vid uppbördsstämma i stad; och skall magistraten för granskning tillhandahålla kupongerna åt kontrollanten, som har att efter verkställd granskning överlämna dem till uppbördsmanen. Över postremissväxlar, som under uppbördsstämman med posten inkomma till uppbördsman i stad, skall denne upprätta förteckning, vilken, försedd med attest av magistraten eller av magistraten utsedd person, för granskning uppvisas för kontrollanten. Kontrollängden skall för varje uppbördsdag summeras; åliggande det kontrollanten att med näst avgående post till länsstyrelsen insända rapport om den under samma uppbördsdag influtna uppbördssumman samt att efter uppbördsstämmans slut omedelbart överlämna kontrollängden till magistraten att av denna myndighet förvaras. Inbetalning över postgiro, varom uppbördsman i stad erhåller underrättelse först efter uppbördsstämmas slut men som likväl jämlikt bestämmelserna i uppbördsreglementet § 12 mom. 1, skall anses fullgjord vid uppbördsstämman, antecknas av kontrollanten i särskild kontrollängd. Det åligger kontrollanten att om sålunda influtna utskylder lämna länsstyrelsen underrättelse i ovan stadgad ordning och att ofördröjligen överlämna den särskilda kontrollängden till magistraten för förvaring.

I den mån under uppbördsterminerna å landet inbetalta skattepostanvisningar ankomma till postkontoret i vederbörande residensstad, insätter postkontoret dag för dag å statsverkets checkräkning i riksbanken för länsstyrelsens räkning anvisningarnas sammanlagda belopp. Anvisningarna sorteras kommunvis i nummerföljd och överlämnas till länsstyrelsen jämte i två exemplar upprättade förteckningar över desamma, upptagande nummer och belopp. Med ledning av dessa verifikationer antecknas å landskontoret de gjorde inbetalningarna i uppbördsböckerna. Skattepostanvisningarna skola av länsstyrelsen senast inom sex månader efter uppbördsterminens utgång återställas till postkontoret för att vara tillgängliga vid revision.

Uppbörd av utskylder, som debiterats i särskild uppbördslängd. För erläggande å landet av kronoutskylder, som finnas upptagna i särskild, av hä-

radsskrivare upprättad uppbördslängd, må länsstyrelse, där så befinnes böra äga rum och annat uppbördssätt ej är i särskild författning stadgat, efter samråd med generalpoststyrelsen bestämma särskild uppbördstermin. Eljest erläggas sådana utskylder å tid, som länsstyrelsen äger i varje särskilt fall bestämma. I stad erläggas kronoutskylder, som finnas upptagna i särskild uppbördslängd, där länsstyrelsen finner så böra ske, vid särskild uppbördsstämma men uttagas eljest i den ordning, som länsstyrelsen äger i varje särskilt fall bestämma. Uppbörd av utskylder, som debiterats i särskild uppbördslängd, må även kunna efter länsstyrelsens förordnande verkställas av vederbörande landsfiskal eller annan landsstatstjänsteman eller i sådan fögderistad, där stadsfogde finnes, av denne. Som kontrollant skall härvid fungera häradsskrivaren eller av länsstyrelsen särskilt utsedd person. Om kontrollantens åligganden och om kontrollängd gäller i tillämpliga delar vad ovan sagts beträffande utskylder, som debiterats i uppbördsbok, dock att kontrollängden för landet skall överlämnas till länsstyrelsen.

Restindrivningen.

Bestämmelser om restindrivningen återfinnas i uppbördsreglementet och i restindrivningsförordningen den 13 november 1931. Efter varje uppbördstermin, respektive uppbördsstämma upprättas restlängd över till betalning förfallna men icke guldna kronoutskylder. Försummar skattskyldig, som är berättigad att erlägga utskylderna under två terminer eller uppbördsstämmer, att vid den första terminen eller stämman erlägga vad som då skolat betalas, är jämväl vad som eljest skolat erläggas först vid det senare betalningstillfället till omedelbar betalning förfallet. Restlängd för landsbygden och fögderistäderna upprättas på landskontoret, särskilt för varje kommun eller kommundel. Restlängd skall skyndsamt upprättas i två exemplar, varav det ena inom en månad efter uppbördsterminens slut skall för resternas indrivning översändas till vederbörande utmätningsman. I magistratsstad åligger det uppbörds mannen att genast låta upprätta restlängd över förfallna, men vid vederbörande uppbördsstämma icke guldna kronoutskylder. Ett exemplar av restlängden skall senast en månad efter uppbördsstämmans slut av uppbörds mannen överlämnas till utmätningsmannen för indrivning av däri upptagna belopp. Indrivningen av restförda utskylder omhänderhaves av vederbörande utmätningsman, å landet landsfiskal eller annan särskilt förordnad utmätningsman, i fögderistad stadsfogde eller, där sådan ej finnes, landsfiskal eller särskilt förordnad utmätningsman och i magistratsstad stadsfogde eller, där sådan ej finnes, magistraten. För sådant ändamål åligger det utmätningsmannen att förrätta utmätning eller bevilja införsel ävensom avgiva redovisning. Utmätningsman må åt exekutionsbiträde å landet eller exekutionsbiträde i stad, utsedd i Stockholm av överståthållarämbetet, i magistratsstäder av magistraten och i fögderistad av länsstyrelsen uppdraga att verkställa indrivning av utskylder och för så-

dant ändamål förrätta utmätning av lös egendom eller, där fråga är om stad, beträffande vilken Konungen därom förordnat, jämväl bevilja införsel. Sistnämnda möjlighet infördes genom lag den 20 april 1934, varigenom i 21 § lagen den 14 juni 1917 om införsel i avlöning, pension eller livränta gjordes ett tillägg av innehåll att, där beträffande viss stad finnes erforderligt, att ärenden angående införsel till gäldande av utskylder eller avgifter skola kunna handläggas jämväl av exekutionsbiträde, Konungen äger därom förordna och att i ty fall vad om utmättingsman gäller skall tillämpas å sådant biträde. Närmare bestämmelser om exekutionsbiträdes handhavande av indrivning och redovisning meddelas i kungörelsen den 18 december 1925 med vissa bestämmelser angående exekutionsbiträden.

Vid indrivningen av restförda utskylder har den skattskyldige att utöver utskyldernas belopp erlægga indrivningsavgift, som beräknas efter tre öre för varje full krona av de resterande utskyldernas slutsumma, då densamma ej överstiger tjugufem kronor, dock ej mindre än tjugufem öre, och efter sex öre för varje full krona av berörda slutsumma, när denna överstiger tjugufem kronor. Därest skattskyldig, som är berättigad att erlægga sina utskylder under två uppbördsterminer eller -stämmor, försummar att före utgången av första uppbördsterminen eller -stämman erlægga vad av utskylderna som då förfallit, är, som i det föregående nämnts, jämväl den del av utskylderna förfallen till omedelbar betalning, som eljest skolat förfalla först vid det senare betalningstillfället. Hela beloppet restföres och den skattskyldige har att erlægga å det sålunda restförda beloppet beräknad indrivningsavgift. Sistnämnda regel mildras emellertid av stadgandet, att indrivningsavgift icke skall utgå, därest skattskyldig under dylika förhållanden inom sju dagar efter första uppbördsterminens eller -stämmans utgång till utmättingsmannen i orten inbetalar debetsedelns hela belopp. Indrivningsavgiften tillfaller den utmättingsman, inom vilkens distrikt medlen uttagits, dock att, när utmättingsman i eller för indrivningen anlitat exekutionsbiträde, denne må uppbära hälften av indrivningsavgiften för medel, med vilkas indrivande han sålunda tagit befattning. Där i stad finnas meddelade särskilda föreskrifter rörande dispositionen av sådan avgift, skola dessa föreskrifter fortfarande tills vidare tillämpas.

Bestämmelser om s. k. indrivningskvitto finnas både i uppbörsreglementet § 17 mom. 2 och i restindrivningsförordningen 6 §. Enligt förstnämnda lagrum skall, därest kronoutskylder här i riket inbetalas annorledes än å uppbörsstämma eller genom skattepostanvisning, å det inbetalta beloppet utfärdas särskilt kvitto (*indrivningskvitto*), där ej annat föreskrives i restindrivningsförordningen. I nämnda förordning stadgas följande. Utmättingsman eller exekutionsbiträde skall å medel, som han uppbär enligt restindrivningsförordningen, utfärda indrivningskvitto. Då belopp, som innehållits vid införsel, insändes över postgiro, skall indrivningskvitto emellertid icke utfärdas. Kvittot skall vid betalningstillfället lämnas till den, som erlagt beloppet, eller där så icke kan ske, såsom då beloppet översänts med posten, tillställas honom i tjänstbrev. Annat kvitto än indrivningskvitto är icke gällande i de fall

utfärdande av sådant kvitto är föreskrivet. Där utmätt lös egendom av utmätningsman säljes å auktion, behöver han icke utfärda särskilt kvitto för varje inropspost, utan kvittot, som skall lämnas till gäldenären, må avse hela inropssumman. Indrivningskvitto skall tecknas å härför avsedd blankett. Vid kvittots utskrivande skall så förfaras, att vad som tecknas å blanketten kopieras å ett till densamma hörande kopiablad. Vid emottagande av belopp, som vid införsel förfarande innehållits från flera gäldenärer, behöver å kvittot ej antecknas gäldenärernas namn utan antecknas arbetsgivarens (pensions- eller livräntegivarens) namn och antalet gäldenärer. Specificering med angivande av varje gäldenärs namn, det från honom uttagna beloppet och vad det avser skall dock i så fall göras å kopia-bladet. Formulär till indrivningskvittot fastställles av riksräkenskapsverket. Kvittona, som äro bundna i block, rekvireras från riksräkenskapsverket. De tillhandahållas på statsverkets bekostnad, utom beträffande magistratsstäder, som få erlägga betalning för dem till av riksräkenskapsverket fastställt pris, motsvarande statsverkets självkostnad. Riksräkenskapsverket meddelar närmare bestämmelser om kvittoblanketternas användning, tillhandahållande, förvaring och redovisning. Dylika enhetligt fastställda kvittot skola användas över hela landet med undantag av städerna Stockholm och Göteborg. I Stockholm tillkommer det överståthållarämbetet och i Göteborg länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län att, i den mån ej särskilda föreskrifter utfärdats av Kungl. Maj:t, meddela bestämmelser angående indrivningskvittot.

Kan skattskyldig, som ej behörigen erlagt sina kronoutskylder, icke anträffas inom den kommun å landet eller den fögderistad, där utskylderna blivit honom påförda, åligger det vederbörande utmätningsman att ofördröjligen låta noga undersöka, huruvida annan är pliktig att ansvara för utskylderna samt om tillgång för dessas gäldande eljest förefinnes, i vilket fall utskylderna skola genom vederbörandes försorg uttagas. Kunnat utskylderna icke sålunda uttagas, skall utmätningsman till pastorsämbetet i vederbörande församling överlämna den debetsedel, som utfärdats för den skattskyldige, eller, där debetsedeln ej är tillgänglig, ett restlängdsutdrag. Debetsedeln eller utdraget bör vara försett med intyg av vederbörande utmätningsman, exekutionsbiträde eller polisman, att den skattskyldige blivit inom den kommun, där utskylderna påförts, förgäves eftersökt, att därvid utrönt, att han i orten saknar utmätningsbara tillgångar, att husbonde eller annan ej är pliktig att ansvara för utskylderna helt eller delvis samt, om upplysningar därom kunnat erhållas, att den skattskyldige begivit sig till viss annan ort.

Pastorsämbetet har att inom en vecka efter emottagandet återställa handlingen till utmätningsmannen och därvid skriftligen meddela hos pastorsämbetet tillgängliga upplysningar om den skattskyldiges kyrkoskrivningsort och vistelseort samt födelsetid. För detta utredningsförfarande använder man oftast restlängdsutdrag, å vilka formulär till vederbörande myndighets uppgifter finnas tryckta. Om debetsedeln är tillgänglig, brukar vederbörande myndighet påstämpla det gängse formuläret till uppgiften. Utredningen inom debiteringsorten bör bedrivas skyndsamt och vara slutförd senast två månader

efter det restlängd kommit landsfiskalen tillhanda. Om man vid denna utredning erhållit upplysning om att den skattskyldige vistas inom riket å utom utmätningsmannens distrikt, skall utmätningsmannen hos utmätningsmannen i denna ort begära handräckning för resternas uttagande och för ändamålet översända utdraget eller debetsedeln till honom. Härefter vidtager samma utredningsförfarande å denna ort. Om den skattskyldige ej heller här anträffas, fortsättes, sedan ärendet återredovisats till sökanden och handräckningsbegäran skett, efterspanandet å annan ort, där det gjorts sannolikt, att han uppehåller sig.

Beträffande i magistratsstad debiterade kronoutskylder är förfarandet analogt. Om skattskyldig icke kan anträffas inom staden, åligger det utmätningsmannen att ofördröjligen låta noga undersöka, huruvida annan är pliktig att ansvara för utskylderna eller om utmätningsbara tillgångar finnas till deras gäldande. Om denna undersökning giver ett negativt resultat, skall utmätningsmannen, sedan han eller vederbörande stadsfiskal, exekutionsbiträde eller polisman meddelat intyg om de upplysningar, som vunnits om den skattskyldiges vistelseort, översända debetsedeln eller restlängdsutdraget till vederbörande pastorsämbete. Pastorsämbetet skall inom 14 dagar därefter överlämna handlingen till magistraten, försedd med upplysningar i ovan nämnda avseenden. Om det gjorts sannolikt, att den skattskyldige vistas å annan ort inom riket, åligger det magistraten att inleda samma efterspanings- och handräckningsförfarande, som nyss nämnts.

Utmätningsmannen i handräckningsorten, d. v. s. den ort, där handräckning begärts, skall intill dess uppdraget slutredovisats, lämna månatlig redovisning till den som sökt handräckningen genom att före den 20 i varje månad över postgiro leverera influtna medel. Han skall i övrigt så skyndsamt ombesörja handräckningen att, så vitt på honom beror, slutredovisning kommer sökanden tillhanda inom fyra månader efter det han emottagit begäran om handräckning.

Vid indrivning av restantier, då den skattskyldige vistas å känd ort utom riket, är krav genom förmedling av beskickning eller konsulat ett generellt användbart medel. Därest skattskyldig, som häftar för restförda kronoutskylder, vilka icke kunnat här i riket uttagas, enligt vunnen upplysning vistas å känd ort utom riket, åligger det å landet och i fögderistad utmätningsman och i magistratsstad magistraten att under vissa förutsättningar göra anmälan därom hos länsstyrelsen. Dessa förutsättningar äro, att beloppet överstiger 15 kronor och att med det främmande landet ej föreligger konvention, som möjliggör direkt handräckningsförfarande. Den sista förutsättningen är dock ej ovillkorlig. Såvitt ske kan, skall länsstyrelsen vidtaga åtgärd för att den skattskyldige genom vederbörande beskickning eller konsulat anmanas att dit erlægga utskylderna.

Om med främmande stat träffats konvention, som möjliggör, att handräckning kan erhållas i det främmande landet för indrivning av utskylder, åligger det utmätningsman respektive magistrat, om utskylderna ej kunnat här uttagas och om anledning finnes att antaga, att de skola kunna handräcknings-

vis uttagas i den främmande staten, att, på sätt särskilt stadgats, vidtaga de åtgärder, som erfordras för att erhålla handräckning. Sådana åtgärder behöva ej hava föregåtts av krav genom beskickning eller konsulat på sätt ovan nämnts. Men om å andra sidan dylikt krav har skett utan att utskylderna frivilligt inbetalats, skall vederbörande beskickning eller konsulat i land, med vilket konvention om handräckning träffats, för den händelse beskickningen eller konsulatet har anledning antaga, att utskylderna skulle kunna uttagas genom sådan handräckning, underrätta länsstyrelsen (respektive överståthållarämbetet) härom.

Tredje söckendagen före varje månads utgång skall för landet och fögderistad utmätningsmannen och för magistratsstad magistraten till landskontoret avlämna eller insända uppgift å de kronoutsylder, som influtit efter avgivandet av motsvarande rapport nästföregående månad. De influtna medlen skola samtidigt insättas å statsverkets checkräkning i riksbanken för länsstyrelsens räkning. Nyssnämnda uppgift ingår i den s. k. månadsräkningen, som varje uppbördsredogörare har att avgiva. Månadsräkningen, som förutom kronouppbördsmedel jämväl avser andra medel, såsom bötesmedel och expeditionsmedel, är uppställd i balansform. I en särskild bilaga till månadsräkningen, den s. k. influtnabilagan, upptagas de influtna och i riksbanken insatta kronouppbördsmedlen. För landet och fögderistad skall denna uppgift upptaga varje särskild utskyldspost, fördelad å de olika utskyldstitlarna och vara vederbörligen summerad. För magistratsstad skall uppgiften summariskt angiva huru de influtna medlen fördela sig på olika utskyldstitlar. Jämlikt § 20 uppbördsreglementet äger riksräkenskapsverket att, i den mån så påkallas, utan hinder av nu nämnda regler meddela särskilda föreskrifter i fråga om redovisning av medel, som utgöra delbetalning av kronoutsylder. Med stöd härav har riksräkenskapsverket i cirkulär till länsstyrelserna i samtliga län den 19 januari 1932 bland annat föreskrivit, att kronouppbördsmedel, som hos länsstyrelserna underlydande redogörare efter indrivning inflyta genom avbetalning och icke innefatta slutlikvid, skola, sedan de omedelbart uppdebiterats i kassajournalen, balanseras från månad till månad, till dess utskylderna blivit till fullo guldna eller hinder uppkommit för vidare indrivning, då medlen skola i vanlig ordning avföras i kassajournalen samt upptagas i månadsräkningen och dess bilagor. Då viss tvekan uppstått hos redogörare beträffande fördelningen å de olika utskyldstitlarna av belopp, som icke kunnat helt indrivnas, har riksräkenskapsverket i cirkulär den 13 april 1933 meddelat, huru enligt ämbetsverkets mening fördelning i sådant fall bör ske. Denna fråga beröres närmare i det följande i samband med frågan om förmånsrätten för olika slag av utskylder.

Om exekutionsbiträdes redovisning meddelas regler i förutnämnda kungörelse den 18 december 1925 med vissa bestämmelser angående exekutionsbiträden med däri vidtagna ändringar. Exekutionsbiträde skall minst två gånger i månaden å tider, som utmätningsmannen bestämmer, redovisa hos exekutionsbiträdet innestående medel, som av honom indrivits, ävensom avgiva redovisning för sådana indrivningsposter, beträffande vilka, då redovis-

ning sker, vederbörlig utredning föreligger om att hinder för indrivning mött. Redovisning sker genom avlämnande av redovisningsräkning enligt fastställt formulär. Redovisningsräkningarna, som i fråga om kronoutskylder utskrivs genom självkopiering i två exemplar, varav det ena behålles av exekutionsbiträdet, skola numreras i löpande följd. De indrivna medlen, vilka enligt särskilda bestämmelser skola insättas å exekutivbiträdes tjänstepostgirokonto, levereras vid redovisningen till utmätningssmannen förmedelst girering till dennes tjänstepostgirokonto. Exekutionsbiträde äger ej förfoga över medel, som innestå å hans tjänstepostgirokonto, annorledes än genom girering till vederbörande utmätningssmans tjänstepostgirokonto. Redovisning för poster, beträffande vilka hinder för indrivning mött, skall vara åtföljd av föreskrivna hindersbevis.

Avkortning och avskrivning av kronoutskylder beslutas av länsstyrelsen.

Avkortning må äga rum:

1) då, enligt vad uppenbart är, utskyld påförts annan person än som vederbort, i vilket fall i sammanhang med avkortningsbeslutet skall förordnas om beloppets uttagande hos den rätteligen skattskyldige, såvitt denne icke på grund av inträdd preskription är fri från betalningsskyldighet;

2) därest utskyld påförts skattskyldig dubbelt eller med för högt belopp;

3) då någon vunnit nedsättning i eller befrielse från honom åsatt taxering;

4) då den skattskyldige saknar utmätningssbara tillgångar till utskyldernas gäldande och införsel i honom tillkommande avlöning, pension eller livränta enligt gällande bestämmelser icke kan äga rum, dock att utskyld eller avgift, för vilken fast egendom svarar, icke må avkortas, med mindre det blivit utrett, att betalning icke kunnat erhållas ur egendomen;

5) om införsel beviljats till utskyldernas gäldande och arbetsgivaren befinnes sakna utmätningssbara tillgångar till gäldande av innehållet belopp, i fråga om vad som svarar mot sålunda innehållet belopp;

6) av mantalspenningar och sjukvårdsavgift för den, som avlidit före den 1 maj det år ifrågavarande utskylder utgå; och

7) pensionsavgift, om sådant skäl till upphävande av avgiftspåföring föreligger, som avses i 15 § tredje stycket lagen om folkpensionering.

Enligt § 23 uppbördsreglementet åligger det för landet och fögderistad utmätningssman samt för magistratsstad magistraten att tre gånger om året i månaderna april, augusti och december å tionde söckendagen före månadens utgång hos länsstyrelsen till avkortning anmäla restantier, vilka enligt tillgängliga intyg eller andra handlingar må avkortas. Vid anmälan skall fogas en längd — avkortningslängd — upptagande samtliga till avkortning upptagna utskyldsposter, fördelade på de särskilda utgiftstitlarna och åtföljda av bevis om de förhållanden, som ligga till grund för avkortningsanmälningen. Någon utredning om de olika avkortningsgrundernas inbördes förekomst torde för närvarande knappast vara möjligt att förebringa, när de belopp, som bliva föremål för avkortning, icke i bokföringen särskiljas med hänsyn till de olika avkortningsanledningarna. Det torde emellertid få

anses sannolikt, att minst 90 procent av de fall, då avkortning medgives, grundas på det förhållandet, att den skattskyldige saknar utmättningsbara tillgångar till utskyldernas gäldande och att införsel i honom tillkommande avlöning, pension eller livränta icke kan äga rum. Verifikationerna till avkortningslängden, vilka alltså i regel utgöras av restlängdsutdrag eller avskrifter av debetsedlar med åtecknade bevis om att hinder för indrivningen mött, ingå till riksräkenskapsverket såsom verifikationer till länsstyrelsens avkortningsbeslut. Uppbördsreglementet föreskriver i fråga om utskylder, som anmälas till avkortning på grund av bristande tillgång i den ort, där utskylderna påförts den skattskyldige, att avkortningslängden, åtföljd av utmättningsmannens bevis om bristande tillgång till utskyldernas gäldande, skall vara granskad i magistratsstad av en magistratsperson och två ledamöter ur årets taxeringsnämnd, i fögderistad av kommunalborgmästare och två ledamöter i årets taxeringsnämnd samt i annan kommun av kommunalnämnden. Om denna granskning och vad därvid förekommit skall intyg tecknas å längden i stad av dem, som verkställt granskningen, och i annan kommun av kommunalnämndens ordförande och två av dess övriga ledamöter.

Till avskrivning skola på samma tider, som gälla i fråga om anmälan till avkortning, anmälas kronoutskylder, som utestå hos skattskyldiga, om vilkas vistelseort upplysning icke kunnat vinnas eller vilka jämlikt meddelade upplysningar antagits uppehålla sig å viss ort, men icke kunnat där anträffas.

Utskylder må även anmälas till avskrivning då skattskyldig vistas å utrikes ort och minst två år förflutit från det åtgärd av beskickning eller konsulat vidtagits för beloppets utfående, utan att detsamma influtit; då skattskyldig vistas å utrikes ort och anmaning att gälda utskylderna ej kan genom beskickning eller konsulat tillställas honom; samt då beloppet av de utskylder, för vilka till utlandet avflyttad eller därstädes eljest bosatt skattskyldig häftar, icke överstiger 15 kronor. Avskrivningslängden skall vara åtföljd av vederbörliga bevis om att den skattskyldige blivit förgäves efterspanad, att ingen annan är pliktig att ansvara för utskylderna och att tillgång för dessas gäldande ej heller i övrigt förefinnes, vederbörande pastorsämbetes upplysningar samt i fråga om skattskyldiga, som avflyttat till utlandet eller eljest äro där bosatta, fullständiga bevis om de förhållanden, på vilka anmälingen grundas.

Sedan avkortning av kronoutskylder skett, skola åtgärder för utskyldernas indrivning icke vidare äga rum. Har avskrivning blivit medgiven, kvarstår likväl den skattskyldiges betalningsskyldighet, i händelse han framdeles skulle anträffas. I sådant fall eller, därest kännedom om hans vistelseort skulle erhållas, böra de obetalda utskylderna åter uppföras i räkenskapen för att bliva föremål för förnyade åtgärder.

I fråga om avkortning av pensionsavgift är att märka, att jämlikt stadgandet i 5 § lagen den 28 juni 1935 om folkpensionering avgiftspliktig äkta make svarar jämväl för andra maken påförd pensionsavgift för tid under äktenskapet, då makarna äro mantalsskrivna såsom tillhörande samma hushåll.

I fråga om landstingsmedel stadgas i 50 § lagen om landsting att, där debitering av landstingsmedel sker genom länsstyrelsens försorg, länsstyrelsen beslutar om avskrivning och avkortning av landstingsmedel under de förutsättningar och i den ordning, som stadgas om avkortning och avskrivning av utskylder till kronan. Vad vägskatten beträffar skall enligt 59 § lagen den 7 juni 1934 om vägdistrikt, vad om debitering, uppbörd, indrivning och redovisning av landstingsmedel är stadgat, äga motsvarande tillämpning beträffande vägskatt. I fråga om övriga i samband med kronoutskylderna uppburna och indrivna utskylder och avgifter saknas särskilda regler om avkortning och avskrivning. I praxis torde härvidlag ingen åtskillnad göras. Det förhållandet, att, då vissa försäkringsavgifter föreligga till avkortning, vederbörande försäkringsbolags medgivande till avkortning inhämtas, torde få betraktas som en rent formell åtgärd i avseende på behörigheten att bevilja avkortning, som vissa länsstyrelser efter framställning av vederbörande bolag gått i författning om till underlättande av försäkringsbolagens bokföring.

Beträffande landstingsmedel, vägskatt och tingshusmedel till den del sagda utskylder utgå för fast egendom, samt prästerskapets till statsverket indragna tionde, annuiter å avdikningslån och förskott för avlösning av frälseräntor bör observeras, att avkortning icke må förekomma med mindre det blivit utrett, att betalning icke kan utgå ur fastigheten. I restlängderna finnes en kolumn, upptagande enligt kommunalskattelagen påförda skattekronor och skatteören för fastighet. Med ledning av uppgifterna härom och skattekvoten för landstingsmedel, vägskatt och tingshusmedel kan vederbörande utmättningsman uträkna det belopp, för vilket den fasta egendomen svarar. Det torde emellertid ofta förekomma, att sådan uträkning i stället på begäran utföres av vederbörande debiteringsförrättare.

Två gånger om året, i augusti och december, skola på landet och i fögderistad utmättningsmannen och i magistratsstad magistraten upprätta och i samband med månadsräkningen till landskontoret avlämna eller insända balanslängder över alla då oredovisade kronoutskylder. Dessa längder äro att betrakta icke blott såsom förteckningar över statsverkets fordringar å oguldna utskylder hos enskilda personer utan även såsom specifikationer av länsstyrelsernas fordringar hos de underlydande redogörarna. I den längd, som avlämnas i augusti, skola alla utestående restantier redovisas post för post. I den andra längden upptagas restantierna post för post, med fördelning på de olika utskyldstitlarna, dock att utskylderna för löpande året, över vilka restlängd emottagits kort tid före balanslängdens upprättande, ej behöva upptagas post för post utan endast summariskt med fördelning på de olika titlarna. I balanslängderna skola i en anmärkningskolumn angivas i fråga om varje restantiepost, som beror på sökt handräckning, uppgift om den eller de utmättningsmän, hos vilka handräckning blivit sökt och när detta skett, och i fråga om poster, som äro beroende på åtgärd inom distriktet eller staden, noggrann uppgift om de åtgärder, som vidtagits, och om det hinder, som mött för indrivningen. I stor utsträckning torde förekomma,

att uppbördsreglementets föreskrifter i sistnämnda avseende så tillvida ej efterlevas, som i anmärkningskolumnen endast införes en uppgift därom, att posterna äro beroende på åtgärd av vederbörande exekutionsbiträde eller stadsfogde. Tidigare skulle även de i augustilängden uppförda restantieposterna vara fördelade på de olika utskyldstitlarna, men, då arbetet med utskrivandet av restantiernas fördelning på titlar är förhållandevis tidsödande, gjordes, sedan förslag härom framstälts av de sakkunniga, som 1930 avgåvo betänkande med förslag angående skärpta kontrollföreskrifter rörande landsfiskalers och med dem jämställda befattningshavares medelsförvaltning m. m., i arbetsbesparande syfte den inskränkningen, att specifikation över restantiernas fördelning på de olika utskyldstitlarna icke skulle ske i augustilängden utan endast i decemberlängden. Syftet med balanslängderna är givetvis, att de skola utgöra verifikation till de oredovisade utskylderna och att man med ledning av dem skall kunna granska och tillse, att restindrivningen icke obehörigen fördröjes. Denna granskning torde, delvis av skäl, som framgå av vad nyss nämnts angående den bristande fullständigheten i avseende på anteckningarna i längderna om åtgärder, som vidtagits och om hinder, som mött för indrivningen, företrädesvis inriktas på kontroll över att begärd handräckning ej förbliver oredovisad längre tid än som är medgiven. Nyssnämnda sakkunniga framhöllo, att ehuru det ur kontrollsynpunkt eller för själva räkenskapen ej torde erfordras, att balanslängderna specifikt upptoge utskyldsbeloppens fördelning på titlar, det syntes kunna vara lämpligt, att redogörarna en gång årligen utredde, att slutsumornas fördelning överensstämde med de särskilda utskyldsposternas fördelning enligt restlängderna.

Enligt kungörelsen den 18 december 1925 med vissa bestämmelser angående exekutionsbiträden är utmättningsman pliktig att övervaka, att honom underställda exekutionsbiträden behörigen fullgöra sina tjänsteåligganden. Sålunda skall utmättningsman tillse, att indrivningen bedrivs med tillbörlig skyndsamhet, att redovisning sker å behöriga tider, att indrivningskvitto utfärdas å indrivna medel och att dylika medel i rätt tid insättas å tjänstpostgirokonto samt att gällande föreskrifter om återställande av utlämnade häften blanketter till indrivningskvitton iakttagas. Utmättningsman skall vidare söka förvissa sig om att av exekutionsbiträde utfärdade hindersbevis äro riktiga. Detta sker genom stickprovsundersökningar på så sätt, att utmättningsmannen årligen av de i bevisen avsedda personer, som icke uppenbarligen sakna tillgångar, gör ett lämpligt urval och i tjänstebrev tillskriver dessa personer med anmaning att betala dem påförda belopp. I förutnämnda kungörelse meddelas vidare bestämmelser om skyldighet för utmättningsman att inventera honom underlydande exekutionsbiträde dels minst en gång om året och dels ofördröjligen, då exekutionsbiträde tillträtt tjänsten, avgått eller avlidit, avvikit ur tjänsten eller beträffs med tillgrepp, förskingring eller brist i fråga om i tjänsten omhänderthavda medel.

Kontrollen över indrivningen av restförda kronoutskylder utövas av länsstyrelserna, magistraterna och riksräkenskapsverket. Från länsstyrelsernas

sida utövas kontroll dels genom fortlöpande granskning av de utav utmätningmän och magistrater ingiva redovisningarna, dels ock genom årliga inventeringar. Den fortlöpande kontrollen å landskontoret omfattar, förutom kontroll å redovisningen av influtna medel, granskning av föreslagna avkortningar och avskrivningar samt insända balanslängder. Beträffande inventeringsverksamheten gäller, jämlikt föreskrift i § 11 kungörelsen den 13 november 1931 med föreskrifter angående medelsförvaltningen i länen, att inventering hos utmätningssman och kronokassör skall förrättas minst en gång årligen. Inventering hos stadsfogde verkställs i magistratsstad av magistraten eller någon dess ledamot samt hos annan utmätningssman av den tjänsteman hos länsstyrelsen, som länsstyrelsen därtill förordnar. Vid inventeringen skall medelsförvaltningen granskas med den fullständighet, som ett av Kungl. Maj:t fastställt formulär till inventeringsprotokoll utvisar. Den övervakning av indrivningen och redovisningen av utestående kronoutskylder, som enligt gällande instruktion åligger riksräkenskapsverket, utövas dels genom fortlöpande granskning av uppbördsredogörelserna, som månatligen avgivas av länsstyrelserna, och vid vilka bland annat finnas bilagda avlämnade balanslängder samt protokoll över hos utmätningssmän och kronokassörer verkställda inventeringar, dels ock genom hos länsstyrelserna och dem underställda redogörare verkställda inventeringar och undersökningar rörande redovisningsväsendet. Vad beträffar den av länsstyrelserna utövade kontrollen å restindrivningen, må i avseende å inventeringarna erinras, att desamma, på sätt framgår av det fastställda formuläret till inventeringsprotokoll, huvudsakligen avse att vara en kontroll å redovisningen av de medel, som utmätningssmännen i denna sin egenskap uppburit. Någon generell skyldighet för inventeringsförrättaren att specifikt granska restförda poster kan icke anses föreligga och en dylik granskning skulle ej heller medhinnas med den begränsade arbetskraft, som står till buds för ifrågakvarande arbete. Granskningen torde huvudsakligen få gå ut på att konstatera, om onormalt stora balanser kunna anses förefinnas, samt att inhämta förklaringar häröver.

Bokföringen av kronouppbördsmedlen.

Länsstyrelsernas uppbördsbokföring avser redovisandet av de genom debiteringen uppkomna fordringarna. Dessa äro från länsstyrelsens sida ur bokföringssynpunkt i första hand att betrakta som fordringar hos uppbördsredogörarna, d. v. s. landskontoret, landsfiskalerna och magistraterna. Varje månad upprättas å landskontoret med ledning av de av samtliga uppbördsredogörare avgivna månadsräkningarna uppbördsredogörelse, vari för varje särskild utskyldstitel upptages å debetsidan det belopp, som vid månadens början utestod oredovisat, och det belopp, som under månaden har uppdebiterats, samt å kreditsidan vad som under månaden har influtit, vad som har avkortats och avskrivits och vad som vid månadens slut utestår oredovisat. Slutsummorna av de i uppbördsredogörelsen specifikt

upptagna riksstatsmedlen och diversemedlen överföras härefter till en debiteringsrapport. Till denna överföras även motsvarande siffror från en på liknande sätt upprättad bötesredogörelse. Uppbördsbokföringen inordnas i länets kassabokföring som regel månadsvis med ledning av debiteringsrapporten. Tillvägagångssättet kan i korthet angivas på följande sätt. Ett samlingskonto för uppbördsredogörare belastas med de under månaden verkställda debiteringarna av statsmedel och diversemedel. Motsvarande belopp gottskrivas, till den del de avse statsmedel, ett konto för statsmedelsdebiteringar och, till den del de avse övriga medel, ett konto för diversemedelsdebiteringar. Redogörarna gottskriva sig i sina månadsräkningar dels de medel, som influtit och insatts i riksbanken, dels ock de medel, som anmälts till avkortning och avskrivning. De belopp, som sålunda redovisats, skola i länsstyrelsens räkenskaper gottskrivas uppbördsredogörarnas konto samt de influtna beloppen avföras, till den del de avse statsmedel, å kontot för statsmedelsdebiteringar och till övrig del å kontot för diversemedelsdebiteringar. Å ett konto för avkortningar och avskrivningar avföras samtliga under månaden avkortade och avskrivna belopp, varvid statsmedel och diversemedel hållas åtskilda. De under månaden influtna och i riksbanken insatta statsmedlen uppdebiteras såsom inkomst å vederbörliga i riksstaten upptagna titlar genom omföring från kontot för statsmedelsdebiteringar och de övriga medlen såsom inkomster å vederbörliga fond- och diversemedelstitlar genom omföring från kontot för diversemedelsdebiteringar. När länsstyrelsen upprättar bokslut, balanseras i huvudboken samtliga av uppbördsredogörarna ej redovisade restantier såsom tillgång, varjämte den del av restantierna, som utgör diversemedel och följaktligen ej skall tillkomma statsverket, redovisas såsom skuld. Debiteringsrapporten med bilagda uppbörds- och bötesredogörelser insändes månatligen till riksräkenskapsverket för att därstädes bliva föremål för granskning och central bokföring. Härvid utövar riksräkenskapsverket kontroll däröver att statsmedel och diversemedel hållas behörigen åtskilda i bokföringen.

Förfarandet beträffande kommunaluppbörden.

Stadganden om uppbörd av kommunalutskylder återfinnas i kommunalagarna. Uppbördsreglementet för Stockholm avser även kommunaluppbörden.

Den vid kommunaluppbörden i landskommunerna, municipalsamhällena, häri inberäknat de köpingar som ej utgöra egna kommuner, och städerna årligen debiterade allmänna kommunalskatten uppgick enligt statistiska centralbyråns preliminära uppgifter i medeltal för femårsperioden 1931—1935 sammanlagt till närmare 366 miljoner kronor. Dessa uppgifter avse de under nämnda år beslutade, på samma års taxeringar grundade utdebiteringarna. Motsvarande siffra för den kommunala progressivskatten utgjorde i runt tal 15 miljoner kronor, varav över 2½ miljoner kronor avsågo

landskommunerna och inemot 12·5 miljoner kronor städerna. Skogsaccis debiterades för samma femårsperiod med i medeltal närmare 2·5 miljoner kronor. På städerna belöpte härav ej fullt 11 000 kronor. Personliga avgifter debiterades under samma tid i medeltal med sammanlagt något mera än 1·1 miljon kronor, varav i städerna 0·4 miljon kronor.

Utskyldstitlarna.

Såsom framgår av det ovan nämnda avser kommunaluppbörden följande titlar:

allmän kommunalskatt, under vilken titel även inbegripes avgifter till kyrka och skola samt till prästerskapets avlöning;

skogsaccis, som dock icke behöver uppbäras i sammanhang med den allmänna kommunaluppbörden;¹

kommunal progressivskatt, vilken skatt emellertid icke vidare skall utgå från och med utgången av år 1938; samt

personlig avgift till skolan, vilken avgift emellertid icke vidare skall utgå från och med den 1 januari 1939.

Därjämte debiteras och uppbäres vägskatt i viss utsträckning i sammanhang med kommunaluppbörden. Enligt 1891 års lag om väghållningsbesvärets utgörande på landet ombesörjde länsstyrelsen, på vägstyrelsens därom framställda begäran, att vägskatten blev i sammanhang med kronoskatterna debiterad, indriven och redovisad. De väghållningsskyldiga ägde dock besluta, att vägskattens debitering, uppbörd och redovisning skulle överlämnas åt kommunalnämnd, därest överenskommelse därom träffades, eller åt utsedda förtroendemän. I sådan händelse gällde i tillämpliga delar vad om kommunalutskylder fanns stadgat. Som förut nämnts skall jämlikt 59 § lagen om vägdistrikt vad om debitering, uppbörd, indrivning och redovisning av landstingsmedel är stadgat, äga motsvarande tillämpning beträffande vägskatt. Bestämmelser angående förfarandet vid debitering, uppbörd, indrivning och redovisning av vägskatt annorledes än genom länsstyrelsens försorg hava meddelats genom kungörelse den 13 augusti 1936. Beträffande klagan över debiteringen så ock i fråga om uppbörd och redovisning av vägskatt ävensom indrivning av restantier skall vid uppbörd annorledes än genom länsstyrelsens försorg vad om kommunalutskylder finnes stadgat äga motsvarande tillämpning, därvid emellertid skall iakttagas, dels att, där uppbörden sker annorledes än genom kommunalnämnden, vad om denna nämnd stadgas i stället skall gälla vägstyrelsen samt att den kommunalstämma eller kommunalfullmäktige tillkommande beslutanderätt skall utövas av vägstämman, dels ock att fråga om avkortning eller avskrivning av vägskatt skall, evad uppbörden sker genom kommunalnämnd eller ej, hänskjutas till länsstyrelsens

¹ Användes icke dylikt gemensamt uppbördsförfarande, skall jämlikt 16 § lagen den 28 september 1928 om skogsaccis uppbörd av skogsaccis verkställas av kommunalnämnden, respektive drättselkammaren, efter utgången av oktober det år, då virkestaxeringen ägt rum. I Stockholm verkställs uppbörd av skogsaccis å första kommunaluppbördsstämman.

avgörande enligt de i sådant hänseende för kronoutskylder gällande grunder.

Beträffande tingshusmedel har länsstyrelsen, såsom tidigare nämnts, jämlikt förordningen den 30 juni 1933 om debitering och uppbörd av tingshusmedel att på därom framställd begäran ombesörja att av tingshusbyggnadsskyldige till uttaxering beslutade medel debiteras och indrivs i sammanhang med kronoskatterna. Enligt de sakkunniga, som den 17 december 1936 avgåvo betänkande angående revision av bestämmelserna om tingshusbyggnadsskyldigheten (statens off. utredn. 1936: 37), förekommer detta av lagen anvisade uppbördssätt allenast i ett femtiotal tingslag, under det att det i de flesta tingslagen tillgår så, att det till uttaxering beslutade beloppet fördelas på de i tingslaget ingående kommunerna, vilka inleverera var och en sin lott till tingshusstyrelsen eller kassaförvaltaren samt uttaga motsvarande summa av kommunmedlemmarna.

I detta sammanhang skall vidare anmärkas, att enligt 1913 års lag om pensionsförsäkring pensionsgrundavgifterna i vissa kommuner upptogos i sammanhang med de allmänna kommunalutskylderna men i andra debiterades å särskilda debetsedlar och uppbyros å särskild uppbördsstämma.

Slutligen må nämnas, att flerstädes, särskilt i städer, köpingar och municipalsamhällen, i samband med uppbörden av kommunalutskylder uppbäras kommunala avgifter av olika slag, såsom sotnings-, renhållnings- och snöskottningsavgifter.

Debiteringen.

Debitering av kommunalutskylder verkställs på landet av kommunalnämnden. I större kommuner brukar bestyret med debiteringen dock ofta närmast handhavas av någon avlönad tjänsteman. Kommittén har verkställt en utredning rörande den omfattning, i vilken landskommunerna för debiteringens och uppbördens handhavande anlita särskilda tjänstemän eller avlönade biträden. Uppgifter härom, avseende år 1935, hava inkommit från 2 411 landskommuner. Enligt dessa verkställdes debitering och uppbörd i 2 237 kommuner, motsvarande närmare 93 procent av nyssnämnda antal, enbart av kommunala förtroendemän, medan i 174 kommuner, motsvarande något mer än 7 procent av samma antal, debiteringen och uppbörden verkställdes av särskilda kommunala tjänstemän eller av kommunala förtroendemän med avlönade biträden. Till den förstnämnda gruppen hava hänförts 7 kommuner, i vilka debiterings- och uppbördslängd upprättades av häradskrivaren. I stad, utom Stockholm, åligger det magistraten eller, där sådan ej finnes, drätselkammaren att låta upprätta debiterings- och uppbördslängd å kommunalutskylderna. I regel verkställs debiteringen av någon drätselkammarens tjänsteman. Det åligger drätselkammaren att utfärda debetsedlar och låta tillställa de skattskyldiga desamma. I Stockholm debiteras kommunalutskylderna av vederbörande taxeringsinspektör.

Den allmänna kommunalskatten är en repartitionsskatt (jfr sid. 97). Debi-

tering förutsätter alltså, att den beslutade uttaxeringen per skattekrone och skatteöre blivit fastställd och detta i sin tur förutsätter, att såväl skatteunderlaget som det utgiftsbehov, som genom uttaxeringen skall täckas, äro kända. För antagande och fastställande av primärkommunernas utgifts- och inkomststater gälla för närvarande följande regler. Förslag till utgifts- och inkomststat för det kommande kalenderåret skall i fråga om kommun på landet uppgöras av kommunalnämnden före september månads utgång. Kommunala nämnder och styrelser för särskilda förvaltningsbestyr skola före den 1 september hava till kommunalnämnden ingivit sina förslag till specialstater. Kommunalnämndens statförslag behandlas vid den ordinarie kommunalstämma eller det ordinarie sammanträde med kommunalfullmäktige, som skall hållas under tiden från och med den 1 oktober till och med den 15 november. I stad skall förslaget till utgifts- och inkomststat uppgöras före november månads utgång. Förslagen till specialstater skola dessförinnan hava ingivits till drättselkammaren å tid, som utsatts av magistraten eller i fögderistad av drättselkammaren. Statförslaget behandlas vid det ordinarie stadsfullmäktigesammanträde, som skall hållas före december månads utgång.

Uppbörden.

Jämlikt lagen om kommunalstyrelse på landet skall uppbördsstämma hållas före februari månads utgång av kommunalnämnden eller på dess ansvar av vissa dess medlemmar eller kommunens tjänstemän, såvida icke kommunalstämman eller, där kommunalfullmäktige finnas, dessa om tiden och sättet för uppbörden annorledes förordna. I stad skall enligt lagen om kommunalstyrelse i stad uppbörden verkställas av drättselkammaren, med iakttagande av därom i drättselkammarens reglemente givna föreskrifter, å tid och i ordning, som bestämmas av stadsfullmäktige. I Stockholm verkställas kommunaluppbörden vid tre av de fem allmänna uppbördsstämmor, som enligt uppbördsreglementet för Stockholm årligen skola äga rum. En av kommittén verkställd utredning om antalet uppbördsstämmor för kommunaluppbörd och de tider, då dessa stämmor höllas, under år 1935 har givit vid handen följande. Uppgifter hava erhållits från 2 408 landskommuner. I 1 372 av dessa, motsvarande 57 procent av hela antalet, förrättades kommunaluppbörd vid två stämmor, i 885 kommuner, motsvarande närmare 37 procent av hela antalet, ägde uppbörden rum vid tre stämmor, i 105 kommuner eller något mer än 4 procent av hela antalet, höllas fyra stämmor och i 43 kommuner förrättades uppbörden vid en stämma.¹ I 2 kommuner höllas fem uppbördsstämmor och i 1 kommun sex stämmor. Av 184 municipalsamhällen förrättade 90, motsvarande 49 procent av antalet, uppbörd vid två stämmor, 85 eller 46 procent

¹ Anledning finnes att antaga, att uppbörd å tre eller flera stämmor företrädesvis förekommer i de större landskommunerna. Enligt uppgifter, som publicerats i samband med 1930 års utredning om kronouppbördens delning och avse kommunaluppbörden år 1930 i 652 s. k. fullmäktigkommuner (d. v. s. med minst 1 500 invånare), förekommo tre årliga kommunaluppbördsstämmor i 325 (motsvarande omkring 50 procent) av dessa kommuner och fyra årliga kommunaluppbördsstämmor i 38 (motsvarande omkring 6 procent) av samma kommuner.

uppbörd vid en stämma och 9 uppbörd vid tre stämmor. Vad städerna beträffar, verkställdes uppbörden i 96 städer eller 84 procent av hela antalet vid tre stämmor och i 13 städer, motsvarande något över 11 procent, vid fyra stämmor. I 3 städer höllos fem uppbördsstämmor och i 2 städer två stämmor.

Vad så beträffar de tider, då kommunala uppbördsstämmor hållas, framgår av den verkställda utredningen, att i fråga om landskommunerna uppbördsstämmor företrädesvis höllos i februari (90 procent av antalet landskommuner), juli (44 0/0), september (35 0/0), augusti (28 0/0) och juni (16 0/0). Uppbördsstämmor förekommo även i mars (7 0/0), maj (9 0/0) och oktober (7 0/0), medan uppbörd under övriga av årets månader förekom endast i undantagsfall. Sålunda förekommo uppbördsstämmor i april i två procent av antalet kommuner, i januari i allenast en procent och i november i lika obetydlig utsträckning, medan uppbörd ägde rum i december endast i 7 kommuner, motsvarande 0,3 procent. De uppbördsstämmor, som uppgivits äga rum under sistnämnda båda månader, lära i allmänhet hava avsett uppbörd av skogsaccis. I municipalsamhällena höllos uppbördsstämmor företrädesvis i februari (35 0/0), mars (27 0/0), juli (21 0/0) och augusti (23 0/0). Vidare förekommo uppbördsstämmor mera allmänt i april (13 0/0), maj (9 0/0), juni (11 0/0) och september (13 0/0), medan under övriga månader uppbörd endast undantagsvis förekom. I städerna voro de vanligaste uppbördsstäderna mars (79 0/0), juni (67 0/0) och september (81 0/0). Tämligen allmänt förekom uppbörd även under juli (24 0/0), augusti (17 0/0) och februari (14 0/0). Undantagsvis ägde uppbörd rum i april (6 0/0), i maj (8 0/0) och i oktober (6 0/0), medan i stad i intet fall uppbörd ägde rum under någon av årets övriga tre månader, januari, november och december. Av de inkomna uppgifterna framgår, att uppbördsstämmor endast sällan förlagts så, att de sträckt sig över ett månadsskifte. Sålunda förekommo uppbördsstämmor, som sträckte sig över månadsskiftet februari—mars i 39 landskommuner och 5 städer, medan övriga fall icke äro nämnvärda.

I vissa städer och även i åtskilliga landskommuner får inbetalning av kommunalutskylder, förutom å uppbördsstämma, ske genom förmedling av banker eller genom beloppets insändande medelst postanvisning eller inbetalningskort, som vidfogats debetsedeln på motsvarande sätt som i fråga om krono-uppbörden ävensom genom skattebeloppets insändande i check eller postremissväxel. Inbetalning kan i allmänhet även ske genom beloppets insättande på vederbörande kommuns postgirokonto. Postgirot började anlitas av kommuner för kommunalskatteuppbörd första gången år 1926 och har sedan kommit till användning i ett allt större antal kommuner. Praktiskt taget alla kommuner hava numera öppnat postgirokonto. En väsentligt bidragande orsak till denna utveckling torde hava varit en kungörelse den 10 november 1933, varigenom bland annat förordnades att såsom villkor för utbetalande av bidrag av statsmedel till kommuner m. fl. menigheter skulle gälla, att postgirokonto öppnats för den kassa, som hade att emottaga medlen. Enligt från postgirokontoret erhållen uppgift är det endast ett sextiotal kommuner, huvudsakligen i Malmöhus, Skaraborgs och Östergötlands län, som år 1938

icke hava öppnat postgirokonto. Ett antal kommuner förrätta uppbörden uteslutande genom förmedling av postverket och anordna sålunda inga vanliga uppbördsstämmor. Erforderliga debetsedlar med vidfästade inbetalningskort tillhandahållas av postgirokontoret till självkostnadspris. Inom vissa kommuner hava postanstalterna, efter framställning från kommunerna i fråga, av generalpoststyrelsen ålagts att vid skatteinbetalningen fastsätta kvitto å inbetalningen å debetsedeln på sätt som sker vid inbetalning av kronoskatt genom postverket. De kommuner, till vilka kommunalskatten mera allmänt erlägges genom inbetalning till postgirokonto, vidkännas i regel inbetalningsavgifterna själva, så att inbetalningen sker avgiftsfritt för den skattskyldige.

Enligt av kommittén infordrade uppgifter om sättet för kommunaluppbördens verkställande under år 1935 skulle systemet med uteslutande uppbördsstämmor tillämpas i omkring 1 500 landskommuner, flertalet av municipalsamhällena och ett trettiotal städer. Sådan uppbörd i förening med uppbörd över posten förekom i mer än 700 landskommuner, ett femtiotal municipalsamhällena och 36 städer. Ett uppbördssystem med uppbörd vid stämma men med möjlighet att även verkställa inbetalning över posten eller i bank, förekom i ett sextiotal landskommuner och 20 städer. Uteslutande genom postverkets förmedling verkställdes uppbörden i ett hundratal landskommuner och municipalsamhällena. I några få landskommuner och municipalsamhällena samt i 2 städer skedde uppbörden helt genom banks förmedling.

Beträffande frågan huru stor del av det debiterade utskyldsbeloppet, som förfaller till betalning vid varje särskilt uppbördstillfälle, gälla skilda regler. Det vanliga torde vara, att kommunalutskylderna, åtminstone om de överstiga visst belopp, förfalla till betalning med lika delar vid varje särskild uppbörd, den skattskyldige givetvis obetaget att vid ett tidigare uppbördstillfälle erlägga jämväl vad som eljest behövt erläggas först vid senare uppbördstillfällen. I detta sammanhang böra observeras bestämmelserna i 2 § 1 mom. c) i förordningen den 16 december 1927 angående understöd av skatteutjämningsmedel åt synnerligt skattetyngda kommuner, enligt vilka för att understöd av skatteutjämningsmedel skall kunna erhållas erfordras, att beslut i laga ordning fattats, att uppbörd av minst hälften av den under det löpande året beslutade kommunalskatten skall verkställas tidigast efter utgången av juni månad påföljande år.

Restindrivningen.

Jämlikt 76 § lagen om kommunalstyrelse på landet skall kommunalnämnden efter uppbördsstämman upprätta restlängd å de skattskyldiga, som ej vid uppbördsstämman behörigen guldit sin skatt och för vilka ej avkortning eller avskrivning i laga ordning ägt rum. På landet skall i kommuner, där två eller flera exekutionsbiträden med skilda tjänstgöringsområden äro anställda, restlängd upprättas särskilt för varje sådant område. Restlängden

skall inom två månader efter uppbördsstämman slut i två summerade exemplar insändas till länsstyrelsen, som utan avgift meddelar kommunalnämnden bevis om mottagandet och efter verkställande av erforderliga anteckningar översänder båda exemplaren till utmätningsmannen i orten för indrivning och redovisning av de i längden uppförda utskylderna. Det ena restlängdsexemplaret skall jämlikt 3 § restindrivningsförfordningen av utmätningsmannen överlämnas till exekutionsbiträde, åt vilken indrivning av i restlängden upptagna utskylder uppdrages. I stad åligger det enligt 71 § lagen om kommunalstyrelse i stad drätselkammaren att upprätta restlängd. I magistratsstad skall restlängden summerad jämte berättelse, huru uppbörden utfallit, överlämnas till magistraten, som låter indriva och till drätselkammaren redovisa de resterande utskylderna. I fögderistad skall restlängden summerad tillställas den, som är utmätningsman för staden, och det åligger denne att indriva och till drätselkammaren redovisa utskylderna. Restlängden upprättas enligt formulär, som fastställs av Konungen. I magistratsstad äger magistraten meddela de närmare föreskrifter rörande restlängds upprättande, som i övrigt prövas erforderliga. (Före en 1932 vidtagen ändring i lagen om kommunalstyrelse i stad skulle i stad, där ej magistraten eller ledamot av magistraten är överexekutor, restlängden insändas till länsstyrelsen inom samma tid, som gäller i fråga om insändandet av restlängd på landet, varefter länsstyrelsen översände restlängden till vederbörande utmätningsman.) De anteckningar, som länsstyrelse har att verkställa beträffande dit inkomna restlängder, avse företrädesvis beloppet av varje till vederbörande utmätningsman vidarebefordrad restlängd, detta till underlättande av debetkontrollen vid fullgörandet av länsstyrelsen åliggande skyldighet att verkställa inventering hos utmätningsman.

Å restförda kommunalutskylder har den skattskyldige att erlægga indrivningsavgift, beräknad efter tre öre å varje full krona av det oguldna utskyldsbeloppet, dock ej mindre än tjugufem öre. Där uppbörden sker vid flera stämmor än en, hava olika vägar valts för restföringen. I vissa kommuner tillämpas den anordning, att beträffande skattskyldig, som ej betalar vid första uppbörden, genast restföres det belopp, som han vid nämnda uppbörd skulle betalat, men ej mera. Betalar han ej heller vid andra uppbörden, restföres då det vid denna senare uppbörd förfallna utskyldsbeloppet o. s. v. För en så ordnad restindrivning erfordras, att restlängder upprättas efter varje uppbörd. Den som vid en tidigare uppbördsstämma icke i vederbörlig ordning erlagt sina utskylder, har alltså möjlighet att vid följande uppbördsstämmor betala då förfallande belopp och har, om han begagnar sig av denna möjlighet, att erlægga indrivningsavgift allenast för det efter den försummade uppbördsstämman restförda beloppet. Ett dylikt förfaringsätt har ansetts motiverat bland annat av hänsyn till sådana skattskyldiga, vilka av tillfälliga orsaker, måhända utan eget förvållande, försummat att betala vid första uppbörden. Systemet är emellertid förbundet med betydande olägenheter. Erfarenheten från kommuner, inom vilka ett sådant förfaringsätt tillämpas, visar att personer, som upptagits i restlängd efter en tidi-

gare uppbördsstämma, ofta underlåta att betala även vid de följande. Restlängderna bliva därför ungefär lika omfattande och upptaga med få undantag samma personer. Mot dessa måste alltså indrivningsåtgärder vidtagas flera gånger med ringa mellantid. Härigenom försvåras indrivningsarbetet och drager större kostnad än om hela utskyldsbeloppet kunnat på en gång indrivnas. Såväl den skattskyldige som, vid införsel, hans arbetsgivare besväras av upprepade indrivningsåtgärder. Då handräckning måste begäras särskilt för varje restlängd, förorsakas med detta system betydande merarbete för de tjänstemän, som handhåva indrivningen. Nu berörda olägenheter undvikas enligt ett i åtskilliga kommuner tillämpat system, innebärande att restlängd utskrivs först efter sista uppbördsstämman. Denna ordning innefattar ännu större tillmötesgående mot de skattskyldiga än nyssnämnda ordning. För kommunens kassa är däremot förfarandet mindre förmånligt. Erfarenheten visar nämligen, att systemet framkallar benägenhet hos de skattskyldiga att försumma tidigare uppbördsstämmor och att resultatet av skatteindrivningen försämras genom dennas försenande. I flertalet kommuner tillämpas emellertid en tredje metod. Denna innebär, att om den skattskyldige icke å första uppbördsstämman betalar vad han då har att erlægga, hela utskyldsbeloppet för året anses genast till betalning förfallet och i sin helhet restföres. Detta system föranleder blott *en* större restlängd. De restlängder, som måste upprättas efter senare uppbörder, avse blott skattskyldiga, som betalat vid tidigare uppbörd men försummat att betala vid en senare, och bliva därför föga omfattande. Den, som restföres efter första uppbörden, får betala indrivningsavgift för hela det å debetsedeln uppförda utskyldsbeloppet. Detta anses utgöra ett kraftigt påtryckningsmedel för den skattskyldige att söka redan vid första uppbörden fullgöra sin skattskyldighet. Dessutom förekommer i några kommuner en eller annan kombination av ovan beskrivna förfaringssätt. Kommittén har infordrat uppgifter om den i de olika kommunerna under år 1935 tillämpade ordningen för restföring av kommunalutskylder. Uppgifterna hava sammanförts i vidstående tablå.

Bestämmelserna om indrivning av kommunalutskylder återfinnas i restriktionsförfordningen. Om utskylderna icke kunna uttagas å den ort, där de debiterats, utan böra uttagas å annan ort, skall i magistratsstad utmätningssmannen inom två månader efter indrivningens påkallande anmäla förhållandet till magistraten, som har att skyndsamt påkalla handräckning hos utmätningssmannen å den senare orten. I fögderistad och på landet skall utmätningssmannen själv inom samma tid så förfara. Vid begäran om handräckning skall debetsedel upptagande de utskylder, som skola indrivnas, översändas till utmätningssmannen i handräckningsorten. Det åligger vederbörande uppbördsman att senast tre dagar efter emottagen rekvisition ställa debetsedlar till förfogande. Försummar han detta, utsträcker i motsvarande mån den tid, som utmätningssmannen har till förfogande för att begära handräckning och lämna redovisning. Debetsedeln skall, då den översändes till utmätningssmannen i handräckningsorten, vara försedd med intyg om den betalningsskyldiges kyrkoskrivnings- och vistelseort, meddelat

Tablå, utvisande i vilken omfattning olika metoder för restföring av kommunalutskylder tillämpas.

	Antal kommuner, som lämnat användbara uppgifter	Antal kommuner, i vilka endast förflutna uppberdsstämmors belopp restförs och där restföring sker				Antal kommuner, i vilka även belopp, som eljest skolat förfalla först vid kommande stämma, restförs		
		efter varje stämma	efter första och sista stämman	efter mellanstämma och sista stämman	endast efter sista stämman	hela beloppet		till viss del ¹
						efter första stämma, vid vilken inbetalning försumrats	efter senare stämma ända, vid vilken inbetalning först försumrats	
Landskommuner (köpingar och municipalsamhällen inräknade)	2 329	660	25	18	262	1 223	89	52
Stockholm	1	1	—	—	—	—	—	—
Göteborg ...	1	—	—	—	—	—	1	—
Malmö	1	1	—	—	—	—	—	—
Övriga städer	108	10	—	—	—	89	9	—

¹ Detta förfaringsätt förekommer endast vid restföring efter första stämman.

av pastorsämbetet i debiteringsorten. I restindrivningsförordningen finnes ingen bestämmelse om viss tid, inom vilken pastorsämbetet skall hava åtecknat sådant intyg (jfr sid. 107 ovan). Föranleder inkommen redovisning förnyad handräckning, skall sådan omedelbart begäras. Utmättningsman, av vilken handräckning begärts, skall redovisa på samma sätt som i fråga om kronoutskylder, med slutredovisning inom 4 månader och under tiden dessförinnan redovisning senast den 20 i varje månad, dock att månadsredovisning behöver ske, endast såframt i ärendet inestående medel uppgå till minst 100 kronor. Dylig begränsning i den månatliga redovisningsskyldigheten saknas i fråga om indrivna kronorestantier.

Restindrivningsförordningen saknar bestämmelser om krav genom konsulat eller beskickning i främmande land. I fråga om handräckning för uttagande å utrikes ort av restförda kommunalutskylder infördes år 1935 i 5 § 2 mom. nämnda förordning stadgande om skyldighet för utmättningsman, respektive magistrat, att under samma förutsättningar och på samma sätt, som nyss nämnts i fråga om kronoutskylder, vidtaga åtgärder för erhållande av handräckning.

Bestämmelserna om redovisning av indrivna restförda kommunalutskylder återfinnas i restindrivningsförordningen 7 § 2 mom. Utmättningsmannen har att »snarast möjligt» redovisa ärendet till sökanden. Det åligger utmättningsmannen att under senare hälften av varje månad, så framt beloppet av inlutna i ärendet inestående medel uppgår till minst etthundra kronor, avgiva

redovisning för dessa medel ävensom för sådana poster, för vilkas indrivning hinder enligt vederbörlig utredning mött. Redovisning skall ske på så sätt, att utmätningsmannen avlämnar ett sammandrag rörande indrivningen jämte tillhörande bilagor och de slutliga hindersbevis, som utfärdats. Bilagorna utgöras av exekutionsbiträdenas redovisningsräkningar — som i fråga om kommunalutskylder utskrivs med två kopior — samt utmätningsmannens egen förteckning över poster, som redovisas utöver de i redovisningsräkningarna upptagna. För ändamålet skall användas fastställda formulär. Sammandraget och bilagorna avlämnas av utmätningsmannen i två exemplar, varav det ena återställs till honom av sökanden med påskrift om redovisningens godkännande samt med kvitto å redovisade medel och hindersbevis. De indrivna medlen skola av utmätningsmannen, där kommunen har postgirokonto, gireras till detta samt eljest levereras genom att till kommunen utfärdas utbetalningskort å medlen. Som i det föregående nämnts, hava numera praktiskt taget alla kommuner postgirokonto. I Stockholm äger överståthållarämbetet och i annan magistratsstad magistraten föreskriva, att utmätningsman skall avgiva redovisning tidigare eller i annan ordning än vad nyss sagts.

Avkortning av kommunalutskylder verkställs på landet av kommunalnämnden och i stad av drätselkammaren.

Avkortning skall verkställas:

a) då beslut i laga ordning fattats om efterskänkande av påförda utskylder¹ eller då, utan att sådant beslut fattats, rätt att utfå utskylder i följd av ackord i konkurs eller i ackordsförhandling utan konkurs icke längre föreligger; samt

b) då någon efter besvär över taxering eller debitering vunnit nedsättning i eller befrielse från honom påförda utskylder.

Sedan avkortning av kommunalutskylder ägt rum, skola åtgärder för utskyldernas indrivande icke vidare företagas. Den avkortning, som skall verkställas av kommunalnämnd eller drätselkammare är en verkställighetsåtgärd, som skall vidtagas sedan själva fordringsrätten upphört på grund av något av de bland förutsättningarna för avkortning uppräknade förhållandena.

Den i fråga om kronoutskyldernas avkortning vanligaste avkortningsgrunden, nämligen hinder på grund av bristande tillgång, återfinnes ej i kommunallagarna såsom direkt avkortningsanledning. Kommunalnämnd och drätselkammare kunna alltså ej verkställa avkortning på grund av bevis om hinder. Drätselkammare och kommunalnämnd må däremot besluta om avskrivning av utskylder på grund av fattigdom, men härigenom efterskänkes ej betalningsskyldigheten.

För kommunalrepresentations beslut om efterskänkande av oguldna kommunalutskylder erfordras två tredjedelar av de i omröstningen deltagandes röster, dock erfordras ej sådan majoritet, där fråga är om antagande av ackord. Efterskänkande må enligt kommunallagarna, där fråga ej är om

¹ Sådant beslut fattas på landet av kommunalstämma, kommunalfullmäktige, kyrkostämma eller kyrkofullmäktige och i stad av stadsfullmäktige, allmän rådstuga, kyrkostämma eller kyrkofullmäktige.

antagande av ackord, beslutas allenast där, efter prövning av varje särskilt fall, verkligt ömmande omständigheter befunnits föreligga. Det torde vara uteslutet, att genom ett generellt beslut efterskänka utskylder för vissa, på ett eller annat sätt bestämda kategorier av skattskyldiga. Föreligga i särskilt fall ej verkligt ömmande omständigheter, kan beslut om eftergift upphävas på den grund, att den beslutande överskridit sin befogenhet. Undantaget för antagande av ackord får en begränsad tillämpning därigenom, att kommunalutskylder för sista och löpande året enligt 17 kap. 12 § handelsbalken utgå med förmånsrätt.

Avskrivning av kommunalutskylder må beslutas av kommunalnämnden, respektive drätselkammaren.

De förutsättningar, under vilka avskrivning må beslutas, äro:

- a) att den skattskyldige saknar utmättningsbara tillgångar till utskyldernas gäldande och att införsel i honom tillkommande avlöning, pension eller livränta icke kan äga rum,
- b) att upplysning om den skattskyldiges vistelseort icke kunnat vinnas eller den skattskyldige icke kunnat anträffas å ort, där han enligt inhämtade upplysningar antagits uppehålla sig, samt
- c) att den skattskyldige vistas å utrikes ort och utsikt att utfå utskylderna på den grund ej förefinnes.

I kommunallagarna stadgas vidare, att den skattskyldiges betalningsskyldighet kvarstår utan hinder av att avskrivning av kommunalutskylder ägt rum och att i händelse framdeles anledning skulle föreligga till antagande, att de obetalta utskylderna kunna uttagas, åtgärder ånyo skola vidtagas för utskyldernas indrivande och redovisning.

Den väsentligaste skillnaden mellan avkortning av kronoutskylder och kommunalutskylder är alltså den, att det vanligaste skälet till att restantier ej erläggas, nämligen hinder på grund av bristande tillgång, i fråga om kronoutskylder föranleder, att restantierna i fråga skola anmälas till avkortning hos länsstyrelsen, men i fråga om kommunalutskylder föranleder, att kommunalnämnd eller drätselkammare må avskriva restantierna, medan sistnämnda myndigheter icke kunna verkställa avkortning förrän vederbörande kommunala representation beslutat efterskänka utskylderna.

Som i det föregående nämnts, kvarstår den skattskyldiges betalningsskyldighet, fastän avskrivning ägt rum. Huruvida utmättningsman, då kommunalutskylder av honom redovisats med bevis om hinder, på sökandens begäran vore skyldig att vidtaga förnyade åtgärder för indrivning av sålunda utestående medel, var tidigare föremål för tvekan. För undvikande av vidare tvivelsmål infördes genom nu gällande restindrivningsförrättning bestämmelser därom, att skyldighet i nämnda avseende icke åligger utmättningsman, med mindre det av sökanden göres sannolikt, att medlen kunna helt eller delvis uttagas. Sådan förnyad indrivning skall påkallas i samma ordning som den tidigare. Över utskylder, som avkortats eller avskrivits före upprättandet av restlängd, skall kommunalnämnd, respektive drätselkammare, upprätta särskild avkortnings- och avskrivningslängd enligt fast-

ställt formulär med angivande tillika av avkortnings- eller avskrivningsorsaken.

I fråga om kontrollen över indrivningen av kommunalutskylder må framhållas, att de inventeringar, som det åligger länsstyrelse att förrätta hos utmätningsman, huvudsakligen innebära en kontroll å redovisningen av uppburna medel och som regel icke omfatta granskning av restförda poster i avseende å möjligheten att indriva utestående belopp. Det torde förden skull väsentligen ankomma på kommunalnämnd respektive drätselkammare att hålla hand däröver att kommunalskatterestantierna bliva indrivna och redovisade.

Resultatet av uppbörden.

Uppgifter om i vilken utsträckning 1922—1935 års kronoutskylder influtit i vederbörlig ordning eller restförts hava sammanställts i Tab. 7. Av denna tabell framgår, att på *landsbygden* och i *fögderistäderna* antalet debetsedlar, som uppförts å restlängd, utgjort högst 26·44 procent (1932), lägst 22·28 procent (1929) och i medeltal 23·49 procent av samtliga utfärdade debetsedlar samt att de restförda beloppen uppgått till högst 14·88 procent (1922), lägst 10·28 procent (1935) och i medeltal 12·73 procent av summan av de debiterade utskylderna. I *magistratsstäderna* utgjorde motsvarande procenttal i fråga om antalet debetsedlar högst 47·47 procent (1922), lägst 38·08 procent (1935) och i medeltal 42·59 procent samt beträffande beloppen högst 14·35 procent (1923), lägst 10·29 procent (1935) och i medeltal 12·84 procent.

Av 1924 års uppbördssakkunnigas redogörelse för kommunaluppbörden i riket år 1923 framgår, att å *landsbygden* och i *fögderistäderna* antalet debetsedlar, som uppförts å restlängd, utgjort 30·49 procent av samtliga utfärdade debetsedlar samt att de restförda beloppen uppgått till 17·77 procent av summan av de debiterade utskylderna. För *magistratsstäderna* utgjorde motsvarande procenttal 48·68 procent och 21·19 procent. Inom kommittén har verkställts undersökning angående i vilken utsträckning kommunalutskylder influtit i vederbörlig ordning eller restförts samt om restindrivningens förlopp m. fl. förhållanden, varom mera nedan. På grund av det synnerligen omfattande arbete, som är förenat med primäruppgifternas insamlande och bearbetande hava uppgifter icke ansetts böra införskaffas i samma utsträckning beträffande kommunalutskylderna som beträffande kronoutskylderna utan har undersökningen begränsats. Kommittén har emellertid ansett lämpligt att låta undersökningen omfatta två års utskylder och har med hänsyn till olikheter i konjunkturförloppet och möjligheten att under en längre tid följa restindrivningen för undersökningen utvalt åren 1930 och 1933. Resultatet av undersökningen har sammanställts i Tab. 11 och 12. Utredningen giver vid handen, att å *landsbygden* och i *fögderistäderna* antalet debetsedlar, som uppförts å restlängd, utgjort år

	Kronoutskyldor					Kommunalutskyldor					
	Debetsedlar		Belopp		Kronor	Debetsedlar		Belopp		Kronor	
	% av antalet utfärdade debetsedlar	% av summa rest-förda ut-skyldor	% av summa debiterade ut-skyldor	% av summa rest-förda ut-skyldor		% av antalet utfärdade debetsedlar	% av summa rest-förda ut-skyldor	% av summa debiterade ut-skyldor			
Debiterat	3 459 882	—	301 659 359	—	3 101 341	—	349 121 747	—	—	—	—
Influtet vid uppörd	2 468 101	71·33	264 219 655	87·59	2 109 850	68·03	291 589 183	83·52	—	—	—
Restfört	991 781	28·67	37 439 704	12·41	991 491	31·97	57 532 564	16·48	—	—	—
Efter indrivning influtet 1931	530 587	15·34	22 964 702	7·61	344 455	11·11	18 707 074	5·36	—	—	32·52
» 1932	49 485	1·43	4·99	0·92	211 635	6·82	15 328 888	4·39	—	—	26·64
» 1933	8 915	0·26	540 044	0·18	51 758	1·67	3 365 586	0·96	—	—	5·85
» influtna utskyldor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» 1931—1933	588 987	17·03	26 269 100	8·71	607 848	19·60	37 401 048	10·71	—	—	65·01
Avkortat före 1933 års utgång	359 729	10·40	9 686 791	3·21	—	—	—	—	—	—	—
Avskrivet » » »	39 438	1·14	1 113 059	0·37	—	—	—	—	—	—	—
Oredovisat vid » » »	3 627	0·10	370 754	0·12	—	—	—	—	—	—	—
Efter indrivning influtet 1934	—	—	—	—	21 555	0·70	1 276 611	0·37	—	—	2·22
» 1935	—	—	—	—	6 294	0·20	294 200	0·08	—	—	0·51
» » » 1931—1935	—	—	—	—	635 697	20·50	38 971 859	11·16	—	—	67·74
Avkortat vid 1935 års utgång	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Avskrivet » » »	—	—	—	—	88 611	2·86	5 256 004	1·51	—	—	9·14
Oredovisat » » »	—	—	—	—	189 096	6·09	10 446 906	2·99	—	—	18·16
» » » » »	—	—	—	—	78 087	2·52	2 867 795	0·82	—	—	4·96
<i>1930 års utskyldor</i>											
Debiterat	3 615 704	—	272 593 116	—	3 176 539	—	376 132 539	—	—	—	—
Influtet vid uppörd	2 474 828	68·45	236 063 358	86·60	2 178 833	68·59	310 513 188	82·55	—	—	—
Restfört	1 140 876	31·55	36 529 758	13·40	997 706	31·41	65 619 341	17·45	—	—	—
Efter indrivning influtet 1934	587 828	16·25	20 841 241	7·65	318 490	10·03	18 978 909	5·05	—	—	28·92
» 1935	80 193	2·22	4 233 615	1·55	246 058	7·75	20 375 528	5·42	—	—	31·05
» » » 1936 t. o. m. 30/6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » » 1934—1936 t. o. m. 30/6	11 896	0·33	659 932	0·24	40 966	1·29	3 163 655	0·84	—	—	4·82
Avkortat t. o. m. 30/6 1936	679 917	18·80	25 734 788	9·44	605 514	19·07	42 518 132	11·31	—	—	64·79
Avskrivet » » »	410 142	11·34	8 538 932	3·13	85 242	2·68	6 218 155	1·65	—	—	9·48
Oredovisat » » »	24 438	0·68	504 951	0·19	101 828	3·20	5 643 749	1·50	—	—	8·60
Oredovisat den 1/7 1936	26 379	0·73	1 751 087	0·64	205 122	6·46	11 239 315	2·99	—	—	17·13
<i>1933 års utskyldor</i>											

1930 28·50 procent och år 1933 27·49 procent av samtliga utfärdade debetsedlar samt att de restförda beloppen uppgått till år 1930 15·35 procent och år 1933 15·18 procent av summan av de debiterade utskylderna. För *magistratsstäderna* utgjorde motsvarande procenttal i fråga om debetsedlarnas antal år 1930 39·34 procent och år 1933 39·59 procent samt i fråga om de restförda utskyldsbeloppen år 1930 17·24 procent och år 1933 18·72 procent.

Av vad ovan anförts framgår, att resultatet av den ordinarie uppbörden av kronoutskylder i magistratsstäderna i fråga om antalet skattskyldiga, som i vederbörlig ordning fullgjort sin utskyldsbetalning, är väsentligt sämre än för landsbygden och fögderistäderna.

Beträffande restindrivningen hava 1930 och 1933 års krono- och kommunalutskylder gjorts till föremål för särskilda undersökningar i syfte att åskådliggöra resultatet av indrivningen en följd av år. Resultaten av dessa undersökningar hava sammanfattats, vad beträffar kronoutskylderna i Tab. 1 och 4 a samt vad beträffar kommunalutskylderna i Tab. 11 och 12. I tabellerna redovisas år för år efter indrivning influtna belopp med angivande av dels huru stor del det varje år efter indrivning influtna beloppet utgör i procent av såväl de debiterade utskyldernas summa som av det restförda beloppet och dels huru stor del antalet av de debetsedlar, som efter indrivning varje år blivit slutligt guldna, utgör i procent av antalet utfärdade debetsedlar och av antalet debetsedlar, som uppförts å restlängd. I fråga om båda slagen av 1930 års utskylder meddelas en sammanfattning av indrivningens resultat vid utgången av år 1933 med angivande av huru mycket som efter indrivning influtit, avkortats, avskrivits och utestått oredovisat. I fråga om kommunalutskylderna har indrivningen även på motsvarande sätt följts fram till 1935 års utgång. Vad beträffar 1933 års utskylder har undersökningen i fråga om båda slagen av utskylder fullföljts fram till den 1 juli 1936.

Såsom av tablån å sid. 127 kan utläsas, hade av 1930 års kronoutskylder, 301 659 359 kronor, vid 1933 års utgång influtit 290 488 755 kronor (96·30 %) samt avkortats och avskrivits 10 799 850 kronor (3·58 %). Ett belopp av 370 754 kronor (0·12 %) återstod sålunda att redovisa. Då preskriptionstiden för uttagande av dylika utskylder vid sagda tid utgått, torde sistnämnda belopp få anses förlorat. Vid sådant förhållande utgör förlusten å 1930 års kronoutskylder sammanlagt 11 170 604 kronor (3·70 %). Av samma års kommunalutskylder, 349 121 747 kronor, hade vid 1935 års utgång influtit 330 561 042 kronor (94·68 %), avkortats och avskrivits 15 702 910 kronor (4·50 %) och återstodo oredovisade 2 857 795 kronor (0·82 %). Med hänsyn till den längre preskriptionstiden för kommunalutskylder (10 år) kan icke siffermässigt belysas, huru mycket av avskrivet eller oredovisat belopp, som bör anses slutligen förlorat. Skatteförlusten torde emellertid kunna beräknas till minst 5 procent eller omkring 17·5 miljoner kronor. Av 1930 års krono- och kommunalutskylder, 650 781 106 kronor, kunna alltså i runt tal 28·6 miljoner kronor (4·4 %) anses såsom förlorade.

För att en exakt jämförelse skulle kunna göras mellan resultaten av indrivningen av 1930 och 1933 års utskylder, skulle undersökningen av sistnämnda års utskylder hava fullföljts fram till 1938 års utgång. Detta har uppenbarligen icke kunnat ske. Vad beträffar 1933 års utskylder har undersökningen angående resultatet av restindrivningen fullföljts endast till den 1 juli 1936. Med hänsyn till att indrivningen sålunda kunnat följas endast omkring två och ett halvt år, försvåras beräkningen av det slutliga resultatet.

Under första halvåret 1936 hade, som av tablån framgår, influtit 1·81 procent av de restförda kronoutskyldernas summa. Med hänsyn till under hand erhållna upplysningar om indrivningsresultatet i vissa orter under senare halvåret 1936 torde kunna antagas, att under hela året 1936 influtit omkring 3 procent. Vid 1936 års utgång hade på grund av den med år 1932 införda delningen av kronouppbördens preskriptionstiden ej utgått för de utskylder, som förfallit till betalning våren 1934, utan utgick densamma först vid utgången av år 1937. Med hänsyn till under hand erhållna upplysningar om resultatet av indrivningen av ifrågavarande utskylder år 1937 och de jämförelsevis goda konjunkturen torde kunna antagas, att under 1937 influtit ytterligare 1 procent av de restförda kronoutskylderna för år 1933. Av 1933 års kronoutskylder, 272 593 116 kronor, skulle sålunda hava influtit omkring 262·6 miljoner kronor, eller 96·3 procent, medan återstoden, omkring 10 miljoner kronor eller 3·7 procent, torde få anses som förlorade. Vad beträffar samma års kommunalutskylder, 376 132 529 kronor, hade intill den 1 juli 1936 influtit 353 031 310 kronor (93·86 %), avkortats och avskrivits 11 861 904 kronor (3·15 %) och återstodo oredovisade 11 239 315 kronor (2·99 %). Såsom förut anmärkts beträffande 1930 års kommunalutskylder kan icke siffermässigt beläggas huru mycket av avskrivna eller oredovisade belopp som bör anses slutligen förlorat. Den slutliga skatteförlusten torde emellertid böra beräknas till omkring 5 procent eller i runt tal 18·8 miljoner kronor. Av 1933 års krono- och kommunalutskylder, 648 725 645 kronor, skulle alltså 28·8 miljoner kronor (4·4 %) få anses förlorade.

En undersökning av antalet skattskyldiga, av vilka 1930 års utskylder icke helt kunnat uttagas, utvisar, att i fråga om kronoutskylderna av antalet personer, som uppförts å restlängd, 991 781, vid preskriptionstidens slut utskylderna icke kunnat uttagas av 402 794 personer (omkring 40 % av antalet restförda och 11·6 % av hela antalet skattskyldiga) samt att i fråga om kommunalutskylderna av antalet personer, som uppförts å restlängd,¹ 991 491, utskylderna vid 1935 års slut icke kunnat uttagas av omkring 355 794 personer (omkring 36 % av hela antalet restförda och 11·5 % av hela antalet skattskyldiga).

Såsom framgår av Tab. 7 återspeglas de allmänna konjunkturväxlingarna påtagligt i resultat av den ordinarie uppbörden.

¹ Antalet i restlängd upptagna debetsedlar.

Tab. 1 och 4 a samt 11 och 12 synas giva vid handen, att uppbördsresultatet ganska avsevärt växlar allt efter de olika landsändarnas sociala struktur. I detta sammanhang bör anmärkas, att den omständigheten, att å landsbygden i rikets nordligaste delar antalet skattskyldiga, som ej erlägga sina utskylder i vederbörlig ordning, är förhållandevis stort, torde stå i viss relation till de större avstånden.

Vidare bör påpekas, att antalet restförda i de största städerna, Stockholm och Göteborg, är påfallande stort i förhållande till andra städer och landsbygden, under det att beträffande antalet skattskyldiga, från vilka utskylderna icke kunnat efter restindrivning uttagas, någon större skillnad icke föreligger mellan å ena sidan Stockholm och Göteborg och å andra sidan riket i övrigt.

KAP. 2.

Brister i det nuvarande uppbördsförfarandet.

Såsom i kap. 1 närmare utvecklats och såsom ytterligare framgår av där åberopade statistiska utredningar erlägger ett förhållandevis mycket stort antal skattskyldiga icke i vederbörlig ordning sina utskylder, i följd varav ett betydande antal utskyldsposter, tillhoppa uppgående till ansevärliga belopp, måste göras till föremål för indrivningsåtgärder. Ehuru detta missförhållande, såsom nedan kommer att vidare beröras, icke uteslutande är beroende av uppbördssystemet och hur än uppbörden anordnas bristande vilja hos den skattskyldige att fullgöra sina förpliktelser ofta är orsaken till att utskylder bliva restförda, synas angivna förhållanden giva vid handen, att det nuvarande systemet för uppbördens verkställande är behäftat med brister. Av vad i samma kapitel anförts och av oförmälda statistiska utredningar, såvitt angår det slutliga resultatet av uppbörden, framgår även, att utskylder icke kunna ens efter indrivning uttagas av ett väsentligt antal skattskyldiga. Detta förhållande synes visa, att icke heller restindrivningsförfarandet i fråga om effektivitet fyller de anspråk, som böra kunna ställas på detsamma.

Bristerna i det nuvarande uppbördssystemet torde kunna hänföras till i huvudsak följande förhållanden. Alltför lång tid förflyter från det inkomst förvärvats eller förmögenhet deklarerats till dess den å samma inkomst eller förmögenhet belöpande skatten uppbäres. Olägenheterna härav, särskilt vid inträde i pensionsåldern och vid dödsfall, äro så påtagliga och så allmänt kända, att de icke torde behöva här närmare utvecklas. Den nuvarande åtskillnaden mellan den mera enhetliga ordningen för uppbörden av kronoutsylder å ena sidan och de från ort till ort starkt växlande reglerna för uppbörden av utskylder till kommunen å andra sidan framstår såsom mindre rationell, detta icke minst med hänsyn till att, såsom i det föregående nämnts, i sammanhang med kronouppbörden även uppbäras vissa utskylder av kommunal natur. Med nuvarande system med särskild uppbörd av krono- och kommunalutskylder äro möjligheterna att jämnt fördela den samfälliga skatteutgiften på lämpligt antal uppbördstillfällen mycket begränsade. Om kommunalskattens fördelning å olika betalningstillfällen och om i vilken ordning oguldna sådana utskylder skola uppföras å restlängd finnas inga bestämmelser. Antalet uppbördstillfällen för kommunalutskylders erläggande varierar från ort till annan liksom ock de tider, då

uppbördsstämmer hållas. Befolkningens alltmer ökade rörlighet har på senare tid gjort olägenheterna av nu nämnda förhållanden särskilt märkbara.

Uppbördens förrättande endast en viss dag eller ett fåtal dagar å ett enda ställe, såsom fallet i allmänhet är med kommunaluppbörden och med kronouppbörden i städerna, måste sägas vara en ur flera synpunkter föråldrad ordning. Från den enskildes synpunkt är denna betalningsform obekväm. Därest den skattskyldige har lång väg till uppbördsstället eller av annan orsak har svårt att iakttaga den för uppbörden utsatta tiden, torde det ofta förekomma, att redan av sådana skäl inbetalning i rätt tid, åtminstone då det gäller smärre utskyldsbelopp, underlåtes. Den förhållandevis låga indrivningsavgiften torde härvidlag ej utgöra något verksamt korrektiv. Emellertid förekommer det i ganska stor utsträckning, att kommunalutskylder emottagas även under viss tid efter de utsatta uppbördsstämmorna och härvid betraktas såsom erlagda i rätt tid, varjämte upprättandet av restlängder ofta torde påbörjas först sedan avsevärd tid förflutit efter vederbörande uppbördsstämmas slut. Ett sådant förfarande, som väl föranledes av ett behov av smidigare betalningsformer, torde mindre väl överensstämma med kommunallagarnas bestämmelser om att restlängd skall upprättas »å de skattskyldiga, som ej vid uppbördsstämman behörigen guldit sin skatt och för vilka ej avkortning eller avskrivning i laga ordning ägt rum». Det lär även förekomma, att utskylder, som redan blivit uppförda i restlängd, erläggas direkt till uppbördsförrättaren, vanligen kommunalnämndsordföranden, utan att indrivningsavgift erlægges, ett förfarande som lätt förorsakar irritation i förhållandet mellan uppbörds- och indrivningsförrättare.

I den mån inbetalning av kommunalutskylder kan ske över postgiro är det att märka, att detta utom i sådana kommuner, som uteslutande verkställa sin uppbörd över postgiro, sker på den skattskyldiges egen bekostnad. Samma är förhållandet vid kronouppbörden i magistratsstad, därest skattskyldig vill inbetala utskylderna å vederbörande uppbördsmans tjänstepostgirokonto. I fråga om de möjligheter, som för närvarande finnas att i sådan stad anlita posten vid inbetalningen av kronoutskylder, gälla olika regler med avseende å huruvida inbetalning skall anses fullgjord vid uppbördsstämman. Därest skattskyldig i betalt brev insänder debetsedeln jämte utskyldsbeloppet i postremissväxel eller i förekommande fall i check, skall försändelsen, för att inbetalningen skall anses verkställd vid uppbördsstämman, hava kommit uppbördsmannen tillhanda senast å uppbördsstämmans sista dag. För att inbetalning genom utskyldsbeloppets insättande å vederbörande uppbördsmans tjänstepostgirokonto skall anses fullgjord vid uppbördsstämman, skall inbetalningskortet hava avlämnats å postanstalt eller, där inbetalningen sker medelst girokort, detta hava ankommit till postgirokontoret i Stockholm senast å uppbördsstämmans näst sista dag. Det torde vara naturligt, att nu nämnda, olikartade regler förorsaka en viss villrådighet.

Det är uppenbart, att den nuvarande åtskillnaden mellan debitering, uppbörd och indrivning av egentliga kronoutskylder och i sammanhang med

dessa uppburna utskylder och avgifter å ena sidan samt kommunalutskylder å andra sidan, då båda slagen av utskylder i stort sett avse samma skattskyldiga, måste föranleda dubbelarbete. Sålunda sker nu utskrift av två särskilda uppborrdslängder med huvudsakligen ensartat innehåll i fråga om de skattskyldigas namn och vistelseort m. fl. förhållanden samt av dubbla debetsedlar. Visserligen torde redan nu i ett flertal magistratsstäder till undvikande av dubbelarbete vid debiteringen ett visst samarbete äga rum mellan krono- och kommunaluppborrdskontoren, exempelvis i den formen att kommunaluppborrdskassören erhåller en kopia av de av kronokassören upprättade längderna och sålunda ej behöver upprätta helt nya längder, eller sålunda att man inrättat gemensamt uppborrdskontor, men även i dylika fall kan visst dubbelarbete ej undvikas. Även i avseende å det egentliga uppborrdsförfarandet vållas uppenbarligen onödigt arbete med nuvarande förfarande. För den skattskyldige måste det också vara olämpligt att utskylderna uppåras i olika ordning. För denne torde det vara mest naturligt att betrakta all skatt som ett och samma slags utgift. Att den skattskyldige måste handskas med särskilda debetsedlar för de båda slagen av utskylder vållar honom givetvis visst besvär liksom än mer det förhållandet, att uppborna ej äga rum å för hela riket enhetliga, under året jämnt fördelade tider. Sistnämnda förhållanden torde för den skattskyldige försvåra överblicken över skatternas inordnande bland hans utgifter och därmed också ett systematiskt avsättande av medel till deras betalande. Här erinras om att enligt uppborrdreglementet för Stockholm uppborrderna dock sker i samma ordning för krono- och kommunalutskylder. Vad restindrivningen beträffar, föranleder det nuvarande systemet med skilda uppborrdssätt ett dubbelarbete i avseende på restlängdernas utskrivande, expedierande, indrivande och redovisning, i det att skatterestantier, upptagna i restlängder, vilka överlämnats till utmätningsman för indrivning, från exekutionsbiträdenas och utmätningsmannens sida bliva föremål för åtgärder i olika ordning, allt eftersom fråga är om utskylder av ena eller andra slaget. Olägenheten härav är så mycket mera påtaglig, som personer, vilka försumma att i rätt tid erlägga utskylder av det ena slaget, enligt vad erfarenheten visar, jämväl i stor utsträckning försumma att i rätt tid erlägga det andra slaget av utskylder och därför ofta återfinnas i restlängderna såväl över kronoutskylder som över kommunalutskylder. Härigenom betungas indrivningsarbetet med redovisandet av ett onödigt stort antal restförda poster. Till följd av olikheten mellan kronoutskylder och kommunalutskylder i fråga om förmånsrätt och preskriptionstid gör sig vid indrivningen ofta en viss konkurrens gällande mellan de båda slagen av utskylder. Detta förhållande framträder ej minst, då viss indrivningsåtgärd vidtagits för uttagande av vissa utskylder, exempelvis införsel meddelats för uttagande av oguldna kommunalutskylder, men begäran om handräckning för uttagande av oguldna kronoutskylder hos samme skattskyldige härefter inkommer till utmätningsmannen. Det förekommer då, att utmätningsmannen avbryter den för kommunalutskyldernas uttagande meddelade införseln och meddelar nytt införselbeslut för

uttagande av de oguldna kronoutskylderna eller också att han låter genom införseliförfarandet uttagna medel i första hand komma sistnämnda utskylder till godo. Då vid utskyldernas uttagande genom införsel den skattskyldige ej erhåller något indrivningskvitto utan detta lämnas till arbetsgivaren, kan det ofta inträffa, att den skattskyldige svävar i okunnighet om vilka utskylder han har erlagt, särskilt som kvittot på det av arbetsgivaren levererade beloppet icke behöver specificeras, då det avser flera anställda.

Den uppsikt över indrivningsförrättarnas medelsförvaltning, som utövas genom föreskrivna inventeringar, försvåras uppenbarligen därigenom, att kronoutskylder och kommunalutskylder redovisas på olika sätt. Den kontroll över utmätningmännens redovisning av kronoutskylder, som består däri, att de utestående oredovisade restantierna två gånger om året specificeras i särskilda balanslängder, saknas i fråga om redovisningen av kommunalutskylder. Att indrivningsverksamheten i fråga om restförda kommunalutskylder bedrivs med tillbörlig effektivitet torde det ankomma på vederbörande kommun att kontrollera, vilket medför, att härvidlag mindre enhetliga principer tillämpas.

Restindrivningsförfarandet är behäftat med allvarliga brister, sammanhängande med den för närvarande i många avseenden mindre tillfredsställande folkbokföringen. Det tidigare skildrade efterspaningsförfarandet, då skattskyldig ej kunnat anträffas i den ort, där utskylderna påförts honom, med dess omständliga och föga effektiva efterforskande hos de lokala pastorsämbetena har visat sig vara alltför tidsödande och synes ej motsvara de krav å större snabbhet, som följa av befolkningens tilltagande rörlighet. Härigenom förhindras ofta ett snabbt handräkningsförfarande, och möjligheterna att utfå restförda utskylder bliva mindre. Beträffande i utlandet vistade skattskyldiga saknas ofta effektiva indrivningsmedel, ehuru på senare år med vissa länder avtal hava träffats, som möjliggöra ett handräkningsförfarande för utskylders uttagande. De maktmedel, som kunna komma till användning vid indrivningsförfarandet äro i vissa fall begränsade. Kännedomen härom torde stundom inverka menligt på uppbördsresultatet. Detta torde framför allt gälla vissa kategorier av skattskyldiga, gentemot vilka ett införseliförfarande icke är tillämpligt, framför allt egna företagare och anställda, som uppbära inkomster i annan form än fast avlöning. Bland dylika kategorier av skattskyldiga torde notoriska skatteskolare i stort antal återfinnas. Emot det generellt användbara maktmedlet utmätning förstå dessa ofta att skydda sig.

Det torde icke kunna undvikas, att, huru uppbörden än ordnas, restantier likväl måste uppkomma och att, även med ett aldrig så effektivt indrivningsförfarande, debiterade utskylder i viss utsträckning måste komma att bliva föremål för avkortning och avskrivning. Redan av tekniska orsaker, exempelvis felaktigheter vid debiteringen i en eller annan form, har man alltid att räkna med en viss avkortningsprocent. Vidare måste man räkna med ojämnheter i det för debiteringen grundläggande taxeringsförfarandet. Dettas syfte är ju, att den påförda skatten skall såvitt möjligt anpassas efter den

skattskyldiges betalningsförmåga. Det torde icke kunna frångöras, att huru omsorgsfullt taxeringsreglerna än avvägas och tillämpas, en viss felmarginal härvidlag alltid måste förefinnas och fall förkomma, där det är tvivelaktigt, huruvida de påförda utskylderna motsvara den verkliga skatteförmågan. Emellertid kan ifrågasättas, huruvida icke avkortning i betydlig omfattning förekommit, där sådan rätteligen icke bort ske. En närmare prövning av frågan huruvida avkortning i det enskilda fallet är materiellt behörig eller icke torde försvåras av de nuvarande hindersbevisens schablonmässiga avfattning, som föranleder, att såväl utmätningssmannens granskning av dylika bevis som den avkortningsbeviljande myndighetens prövning får en mera formell karaktär än som är önskvärd.

Vad speciellt beträffar magistratsstäderna torde nu gällande regler om kontrollen över kronouppbörderna och dess redovisning lämna åtskilligt övrigt att önska. Sålunda må framhållas, att förfaringssättet med upprättande av en kontrollängd med hänsyn till att betalning verkställs exempelvis i postanvisning och i check, trots sin omständlighet icke anses erbjuda en tillräckligt effektiv kontroll. Kontrollantens längd upprättas enligt de skattskyldigas vid uppbordestämman föredragna debetsedlar. Att granska de inbetalda skatteposterna emot den i uppbordeboken verkställda debiteringen torde däremot icke ingå i kontrollantens åligganden. Någon kontroll däröver att de utfärdade debetsedlarna upptaga det belopp, som påförts den skattskyldige i uppbordeboken, torde därför ej utövas. Med nuvarande för städernas kronouppbörd gällande ordning har länsstyrelsen, utom vid inventeringar, möjlighet till kontroll endast över dagssummorna av de vid uppbordestämmor inbetalda medlen genom kontrollantens uppgifter. Länsstyrelsens möjligheter att kontrollera redovisningen av inbetalda medel äro mycket begränsade. Detta framträder ej minst vid granskningen av avkortnings- och avskrivningslängderna. En fortlöpande kontroll däröver, att ej ett och samma belopp flera gånger anmäles till avkortning eller avskrivning och redogöraren därigenom obehörigen erhåller ett tillgodohavande, torde vara praktiskt taget omöjlig, alldenstund länsstyrelsen ej erhåller något exemplar av restlängden för anteckningars verkställande. En oförmlighet i nu gällande ordning är även det förhållandet, att i ett stort antal magistratsstäder befattningarna såsom kronouppbörds-kassör och stadsfogde innehavas av en och samma person. Här må slutligen erinras om att den granskning av bevis om hinder för utskylders uttagande, som jämlikt uppbordestreglementet för närvarande åligger magistratsperson, måste anses föga effektiv med hänsyn till att vederbörande magistratsperson, som endast i undantagsfall torde hava någon befattning med indrivningen, i allmänhet icke kan hava någon kännedom om de särskilda skattskyldigas ekonomiska förhållanden.

Uppbördsfrågans tidigare behandling.

Frågans behandling i riksdagen.

Den senaste mera väsentliga reformen av uppbördsväsendet genomfördes år 1917. Då avskaffades nämligen kronofogdeinstitutionen och kronouppbördsstämmorna på landsbygden ersattes med en för de skattskyldiga bekvämare betalningsform, nämligen inbetalning genom postverket, vilken kunde ske när som helst under en relativt lång uppbördstermin. Fördelen härav visade sig emellertid icke uppväga de svårigheter i avseende på skattebetalningen, som blevo en följd av de under kristiden oerhört ökade uttaxeringarna. De skatter till stat och kommun, som grundade sig på taxering, uppgingo före världskriget (år 1913) till omkring 150 miljoner kronor. År 1920 hade de stigit till över 800 miljoner kronor, krigskonjunkturskatten oberäknad. Då penningvärdet stegrades, skattebetalarnas antal genom krisen decimerades och likviderna på grund härav ytterligare försvårades, sattes hela uppbördssystemet på ett allvarligt prov, varvid avigsidorna starkt trädde i dagen. 1921 års riksdag begärde hos Kungl. Maj:t utredning rörande vilka åtgärder, som lämpligen borde vidtagas för åvägabringande av en rationell skatteuppbörd. Denna riksdagens framställning föranleddes dels av två i riksdagens båda kamrar väckta motioner, i vilka såsom en framkomlig väg till uppbördsproblemets lösning angivits åstadkommandet av en allmän och obligatorisk förskottsavsättning till skatteändamål, dels ock av en inom andra kammaren väckt motion, vari påyrkades utredning för utrönande, huruvida och i vad mån något kunde åtgöras för uttagande av påförda utskylder av försumliga och tredskande skattskyldiga. I riksdagens skrivelse förordades vissa åtgärder i syfte att underlätta skattebetalningen, såsom ändamålsenligt ordnade uppbördsterminer. Huvudvikten ansågs böra läggas på indrivningsförfarandets effektivitet gentemot skattesolkare samt på att uppmuntra skattebetalarna själva till enkla och praktiska åtgärder i syfte att underlätta skattebetalningen. I motioner vid de närmast följande årens riksdagar, vilka emellertid avslogos med hänsyn till den redan år 1921 avlåtna riksdagsskrivelsen, hemställdes, bland annat, att riksdagen ville anhålla om utredning, huruvida en förenkling av skatteuppbördsväsendet kunde åstadkommas genom att uppbörden av krono- och kommunalskatt anförtroddes åt samma myndigheter, huruvida och på vilket sätt åtgärder kunde vidtagas för att åstadkomma, att stat och kom-

mun bereddes större säkerhet för skatternas erläggande särskilt med hänsyn till de förhållanden, som inträdde vid ekonomiska kristider, och huruvida en omläggning av debiteringsväsendet kunde ske i så måtto, att samtliga direkta skatter påfördes den skattskyldige i en och samma debetsedel.

I samband med framläggandet av förslag till bestämmelser om krono-uppbördens uppdelning på terminer yttrade dåvarande chefen för finansdepartementet i proposition vid 1931 års riksdag bland annat, att möjligheten av skatteuppbördens anordnande medelst förskottsbetalningar utan obligatorisk medverkan av löngivare torde böra närmare undersökas, vilket yttrande icke föranledde någon erinran vare sig från bevillningsutskottets eller riksdagens sida. I vid 1932 års riksdag inom båda kamrarna väckta likalydande motioner hemställdes, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om sådan ändring i uppbördsreglementet, att uppbörd av kronoskatt måtte i stad, där sådant ansåges lämpligt, kunna överlåtas å bankinrättning, som erhållit Kungl. Maj:ts oktroj. Enligt motionärerna skulle betydande fördelar kunna vinnas genom en dylik anordning. I anledning av berörda motioner anhöll riksdagen, sedan vederbörande utskott inhämtat yttrande över motionerna från statskontoret och riksräkenskapsverket, i skrivelse till Konungen, att frågan måtte komma under prövning vid den i utsikt ställda reformeringen av uppbördsväsendet. I en vid 1933 års riksdag inom andra kammaren väckt motion hemställdes, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att den tidigare begärda utredningen rörande åvägabringandet av en rationell skatteuppbörd måtte med beaktande av de i motionen framhållna synpunkterna utvidgas att avse möjligheten överhuvud taget att förlägga skatteuppbörden så nära källan av skatteinkomsten som möjligt samt att de förslag, vartill utredningen kunde föranleda, så snart som möjligt måtte föreläggas riksdagen. I motionen framhölls, att en annan skatteuppbörd än den alltjämt i vårt land gällande otvivelaktigt skulle hava, i all synnerhet under dåvarande ekonomiska betryck, räddat betydande skattebelopp både för stat och kommuner. I avgivet yttrande över den ifrågavarande motionen hänvisade riksräkenskapsverket, som i likhet med vad i motionen framhållits fann det vara en angelägenhet av vikt att en effektiv uppbördsreform komme till stånd, till sitt över 1924 års uppbördssakkunnigas betänkande avgivna yttrande. Utskottet — som förklarade sig beakta de olägenheter, vilka vore förknippade med uppbördsväsendets nuvarande organisationsform, och utgå från att frågan om skatteuppbördens mera rationella ordnande till det allmännas gagn och enskildas bekvämlighet gjordes till föremål för de ytterligare överväganden och utredningar, som tidigare angivits såsom en nödvändig förutsättning för framläggandet av mera genomgripande reformplaner — fann ej omständigheter föreligga, som motiverade vidtagandet av omedelbara åtgärder för att tillmötesgå motionärens krav utan ansåg det lämpligare, att resultaten av de i utsikt ställda utredningarna avbidades. På grund härav hemställde utskottet, att motionen icke måtte föranleda till någon åtgärd, vilket även blev kammarens beslut. Slutligen har behovet av en effektivare

restindrivning m. fl. i samband därmed stående frågor bragts på tal vid 1938 års riksdag genom en i första kammaren framställd interpellation.

Tidigare, ej genomförda förslag till uppbördens ordnande.

1924 års uppbördssakkunnigas förslag och yttranden i anledning av detsamma.

År 1924 tillsattes sakkunniga, benämnda 1924 års uppbördssakkunniga, med uppgift att uppdraga riktlinjer för en allmän revision av uppbörds- och indrivningsväsendet. I direktiven för de sakkunnigas arbete framhölls, att de sakkunniga borde angripa uppbördsproblemet i hela dess vidd och därvid pröva olika framkomliga vägar. Samtidigt framhölls emellertid, att frågan om avdrag å lönen för anställda till täckande av skatter syntes så viktig och de fördelar, som därmed stode att vinna, så många och obestridliga, att ett allvarligt försök borde göras att komma till rätta med detta problem. Särskilt syntes uppslaget om obligatoriska förskottsavsättningar för-tjäna beaktande, men, framhölls det vidare, även utan förskotts-förfarande borde ett avdragssystem kunna anordnas, om ock fördelarna därmed icke bleve desamma, nämligen så, att avdragen verkställdes efter det skatternas belopp fastställes. I dylikt fall vore det emellertid synnerligen angeläget, att förfallotiden för skatten bestämdes så tidigt som möjligt. Det borde sålunda övervägas, huruvida icke med ledning av taxeringsnämnds beslut — och således utan avvaktande av prövningsnämnds utslag — avdragsförfarandet skulle kunna börja, i allt fall såvitt avsåge kronoskatten, under budgetårets första månad eller juli månad. För effektivare åtgärder gentemot skatteskolkare borde former sökas för en efter praktiska grunder ordnad samverkan mellan mantalsskrivnings- samt uppbörds- och exekutionsmyndigheter. De sakkunniga avgåvo 1929 betänkande med förslag till rationell skatteuppbörd. De framlagda riktlinjerna voro i huvudsak av följande innebörd.

Den ordinarie uppbörden. Statliga och kommunala utskylder skulle debiteras å gemensam debetsedel och uppbäras i ett sammanhang. Betalningen skulle i hela riket ske över postgiro. För skattskyldiga, anställda i allmän eller enskild tjänst, skulle det i regel åligga vederbörande redogörare eller arbetsgivare att ombesörja skattemedels innehållande ur den anställdes avlöning samt att å föreskrivna tider insända sålunda innehållna medel till uppbördsmyndigheten. Övriga skattskyldiga skulle själva insända sina utskylder till uppbördsmyndigheten. Uppbördsmyndighet, vilken jämväl skulle hava att ombesörja debiteringen, skulle vara, i Stockholm överståthållarämbetet för uppbördsärenden, i Göteborg och Malmö magistraten genom en underlydande uppbördsavdelning samt i övrigt länsstyrelsen genom en inom landskontoret inrättad särskild uppbördsavdelning, bestående av ett

skattekontor och ett mantalskontor. Utskylderna skulle erläggas dels i förskott under tiden 25 februari—24 november, för anställda månadsvis och för företagare kvartalsvis, och dels, sedan debitering ägt rum på grundval av prövningsnämndernas beslut, i efterskott under tiden 25 januari—24 februari med vad som utöver förskottsbeloppen erfordrades för utskyldernas fulla gäldande. Förskottsavsättningarna skulle i regel uppgå, för anställda för varje månad till en tiondel av nästföregående års sammanlagda utskyldsbelopp och för egna företagare för varje kvartal till tre tiondelar av utskylderna för nästföregående år, dock att förskottsavsättningarna alltid skulle jämnas till helt kronor. För skattskyldig, som för nästföregående år icke haft att erlägga utskylder, skulle förskottsavsättningar i förekommande fall beräknas på grundval av en preliminär uppskattning av blivande utskylders belopp. Budgetåret för kommuner, församlingar, skoldistrikt, fattigvårdssamhällen, municipalsamhällen och tingslag — däremot ej för landstingsområden och vägdistrikt — skulle omläggas till att avse tiden 1 juli—30 juni. Förslaget innebär i avseende på folkbokföringens ordnande skildras i annat sammanhang. Här må dock erinras om att civil folkbokföring skulle äga rum hos uppbördsmyndigheten under samverkan med pastorsämbetena, ävensom därom att löngivare enligt förslaget skulle vara skyldig att lämna uppbördsmyndigheten uppgift om anställd personal dels en gång årligen rörande samtliga hos honom anställda personer och dels där emellan rörande inträffade förändringar i anställningsförhållandena.

För den händelse man ej skulle vilja anlita löngivarnas obligatoriska medverkan vid skattebetalningen, skisserade de sakkunniga ett alternativt förslag med förskottsavsättningar utan medverkan av löngivare. Löntagarna skulle då få betala sin skatt själva liksom de egna företagarna, men antalet uppbördsterminer finge inskränkas till 4, högst 5 per år, med hänsyn bland annat till portokostnaderna för de många likviderna. Merkostnaden för det senare alternativet beräknades till 1 miljon kronor vid fyra uppbördsterminer och 1½ miljon kronor vid fem terminer. Det vore även härvid nödvändigt att ändra det kommunala budgetåret.

Fråginge man helt tanken på förskottsavsättningar, kunde dock enligt de sakkunniga vissa förbättringar genomföras i uppbördsväsendet, vilka då borde gå ut på bekväma betalningsformer, förkortning av tiden mellan inkomstförvärv och uppbörd samt skärpta indrivningsåtgärder. Även härvid krävdes dock omläggning av det kommunala budgetåret, om man skulle vinna någon bättring i fråga om de egentliga kommunalskatterna. Den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten och övriga kvotskatter kunde möjligen debiteras på grundval av taxeringsnämndernas beslut. I övrigt förordades ökat antal uppbördsterminer å landsbygden, uppbörd över postgiro, ökat antal uppbördsstämmor i städerna samt gemensam uppbörd för krono- och kommunalutskylder genom statliga organ. Andra åtgärder borde vara förbättrad folkbokföring och därmed sammanhörande under rättelseväsen, upprättande av länsregister över den mantalsskrivna befolkningen, införande av skattemärken och understödjande av intressekontor.

Över de sakkunnigas betänkande avgåvos efter remiss utlåtanden av ett stort antal myndigheter och sammanslutningar. I de avgivna yttrandena vitsordades allmänt behovet av en reform av uppbördsväsendet. Mot vissa av huvudtankarna i det framlagda förslaget till en sådan reform, såsom mot tanken att tvångsvis låta göra förskottsavsättningar av anställdas avlöning under löngivarnas medverkan och ansvar, riktades däremot en så gott som enhällig kritik, medan i fråga om lämpligheten av andra av de föreslagna huvudlinjerna, såsom sammanslagningen av krono- och kommunaluppbörden samt omläggningen av det kommunala budgetåret, delade meningar kommo till synes.

Allmänt framhölls, att de sakkunniga sett alltför förhoppningsfullt på möjligheterna att med det föreslagna systemet nedbringa skatterestantierna. Många av de hörda myndigheterna betvivlade möjligheten av att praktiskt genomföra det föreslagna uppbördssystemet. Önskvärdheten av skattebetalningens fördelning på flera inbetalningstillfällen underströks däremot genomgående.

Om de föreslagna betalningarna av ännu icke slutligt debiterad skatt yttrade *kammarrätten*:

Förslaget nödvändiggjorde, att avsättningarnas storlek regelmässigt bestämdes efter schablonmässiga grunder, i allmänhet efter senaste kända utskyldsbelopp. Detta summariska förfaringssätt kunde väl passa vid ett skattesystem, som, på sätt fallet vore i Österrike, medgäve att förskottsavsättningarna bleve definitiva, men stämde dåligt tillsammans med det svenska skattesystemet, som avsåge att utröna den verkliga inkomsten och skattekraften genom de mest detaljrika bestämmelser. Det måste befaras, att förskottsavsättningarnas fastställande på angivet sätt skulle kunna i enskilda fall vålla allvarliga olägenheter eller åtminstone verka orättvist med avseende å skattskyldiga, vilkas inkomster av någon orsak befunne sig i nedgående. En sådan skattskyldig hade visserligen möjlighet att erhålla jämkning i förskottsavsättningarnas belopp, men resultatet av en framställning om jämkning måste alltid vara beroende av utredningens beskaffenhet och vore därför oviss.

Riksräkenskapsverket — som i sitt yttrande framlade ett eget förslag till uppbördsfrågans lösning som återgives å sid. 151 o. f. — framhöll, att svårigheten med förskottslikvider berodde på vanskligheten att rätt avväga förskottsavsättningarna. Därvid invercade ändringar i skatteprocent, utdebiteringskvot och familjeförhållanden, men de största svårigheterna hänförde sig till de varje år nytillkommande skattskyldiga. Den föreslagna förhandsuppskattningen bleve här osäker och måste föranleda ett stort antal ansökningar om jämkning. *Landsorganisationen* ifrågasatte, huruvida ett system med förskottsinbetalningar kunde vara av något väsentligt värde för underlättande av skattebetalningen. I och för sig torde det vara önskvärt, att inbetalningen av påförda utskylder finge göras så nära som möjligt efter den tid, för vilken skatten erlades, men för det stora antalet löntagare vore nog en sådan anordning av mindre intresse. Liknande synpunkter anlades av *föreningen Sveriges landsfiskaler*. *Svenska arbetsgivareföreningen* framhöll, att de sakkunniga vid beräklandet av den förskottslikvid, som arbetsgivarna skulle utbetala, syntes hava utgått från den uppfattningen, att ar-

betarnas månadsförtjänst i regel vore tämligen konstant, såsom fallet vore med tjänstemäns avlöning. Man hade väntat sig några föreskrifter om huru det skulle förfaras, ifall arbetarnas arbetsförtjänst upphörde under någon tid, utan att de därför avskedades, t. ex. därigenom att arbetsnedläggelse skedde. Även för säsongindustrien skulle ett system med lika månatliga avdrag för skatten, oberoende av den under månaden utgående arbetsförtjänsten, kunna leda till svårigheter. *Svenska lantarbetsgivarnas centralförening* påpekade, att förskottslikviderna för jordbrukets vidkommande skulle medföra särskilda svårigheter med hänsyn till att naturaförmåner såsom bostad, bränsle, potatisland, mjölk, spannmål m. m. utgjorde en viktig del av lönevillkoren. Dessa naturaförmåner växlade i värde, icke blott på skilda orter utan även från det ena året till det andra. Här spelade bland annat priset förändeligheten på marknaden en avgörande roll. *Stockholms handelskammare*, *Sveriges industriförbund* och *svenska bankföreningen* betonade, att det föreslagna sättet för bestämmande av förskottsavsättningarnas storlek särskilt vid starkt växlande konjunkturer kunde medföra betänkliga konsekvenser för den enskilde näringsidkaren.

Länsstyrelserna framhöllo tämligen allmänt, att beräkandet av förskottsavsättningar på sätt de sakkunniga föreslagit ofta skulle komma att medföra svårigheter samt leda till många klagomål och ett mycket betungande arbete för skattekontoren. *Länsstyrelsen i Skaraborgs län* liksom *svenska landstingsförbundet* ansåg det omöjligt att på ett rättvist sätt bestämma förskottsbetalningarnas storlek. I fråga om under året nytillträdande skattskyldiga skulle förskottsavsättningarna enligt flera länsstyrelser mening komma att verka obilligt såväl i fråga om anställda som i fråga om egna företagare. Under första anställningsåret vore avlöningen, även om den skulle överstiga det skattefria existensminimum, likväl oftast så obetydlig, medan i säkerligen icke så få fall vederbörande hade att dragas med dryga försäkringspremier samt skuldräntor och andra utgifter i samband med sin utbildning, att det finge anses önskvärt, att han icke pressades alltför hårt i ekonomiskt avseende. Motsvarande gällde i fråga om egna företagare, vilkas ekonomiska resurser givetvis vore hårt anlitade vid tiden för verksamhetens början. *Järnvägsstyrelsen* fann det utan vidare uppenbart, att ett system med förskottsbetalningar, hur det än ordnades, innebure större omgång och ökat uppbördsarbete jämfört med rådande ordning.

Förslaget om obligatorisk medverkan från arbetsgivarnas sida vid skattens uttagande mötte ett så gott som enhälligt motstånd. Man förmenade, att detta skulle innebära ett slags införsel-förfarande eller i varje fall ett tvångsförfarande, som det ej vore berättigat att tillämpa mot den enskilde utan att denne på något vis brustit i fullgörandet av sina skyldigheter mot det allmänna. Ett sådant ekonomiskt målsmanskap skulle framstå såsom orättvist, när det drabbade endast anställda personer, medan övriga skulle få förtroendet att på eget ansvar fullgöra sina ifrågavarande skyldigheter. Dyliga synpunkter anlades av bland andra såväl *svenska arbetsgivareföreningen* som *landsorganisationen*.

Förslaget att kronoutskylderna och de kommunala utskylderna skulle sammanföras till gemensam debitering och uppbörd tillstyrktes av överbäggande antalet hörda myndigheter och organisationer. Av de centrala ämbetsverken framförde likväl *statskontoret* den äsikten, att kommunernas medverkan i fråga om uppbördsväsendet hade sådan betydelse, att man icke utan tvingande skäl borde avstå från kommunernas erfarenhet på området. Länsstyrelserna, som berett landstingens förvaltningsutskott och vissa kommuner tillfälle att yttra sig över de sakkunnigas förslag i vissa delar, gävo uttryck åt skilda uppfattningar. Ehuru flertalet av desamma utan vidare tillstyrkte den föreslagna reformen i denna del, framförde vissa länsstyrelser betänkligheter, grundade bland annat därpå, att ett sammanförande av uppbörden av krono- och kommunalutskylderna förmenades komma att förutsätta en omläggning av det kommunala budgetåret, som enligt dessa länsstyrelserns äsikt skulle vara förenad med betydande olägenheter. *Länsstyrelserna i Blekinge, Kristianstads, Göteborgs och Bohus, Skaraborgs, Värmlands, Örebro, Kopparbergs och Jämtlands län* tillstyrkte förslaget under alla förhållanden liksom *överståthållarämbetet*, som dock ansåg ett sammanförande av krono- och kommunalutskylderna vara oundvikligen förenat med en omläggning av det kommunala budgetåret, vilket emellertid för Stockholms del skulle stöta på betydande svårigheter, enär med dåvarande organisation av ämbetets uppbördsavdelning och med avdelningen åvilande arbetsuppgifter icke ens approximativa uppgifter om det kommunala skatteunderlaget kunde lämnas förrän i juli månad. Vissa av de uppräknade länsstyrelserna hade mera utförligt motiverat sitt tillstyrkande av den ifrågasatta sammanslagningen. Sålunda framhöll *länsstyrelsen i Värmlands län*:

Redan för närvarande åläge en mycket väsentlig del av kommunaluppbörden, nämligen restantieindrivningen, länsstyrelsen underlydande redogörare. Att den kommunala självbestämmanderätten skulle trädas för nära, därest statsverket omhändertog debiteringen och uppbörden av kommunalutskylderna, ansåge länsstyrelsen icke vara fallet. Debitering och uppbörd av landstingsmedel och, i flertalet fall, vägs katt vore ju överlåten åt den statliga myndigheten. I vissa fall förekomme, att häradskrivaren efter frivilligt åtagande verkställde debitering av kommunal uttaxering. En sammanslagning av krono- och kommunaluppbörd skulle medföra en obestridlig fördel däri, att debiteringsarbetet kunde förenklas. Kommunerna skulle långt tidigare och under betryggande former få in sin uppbörd. Största fördelen för det allmänna skulle emellertid ligga däri, att de kommunala restantiernas redovisning komme under ett enhetligt system och under effektiv kontroll.

Länsstyrelsen i Kopparbergs län framhöll, att genom ett sammanförande på en debetsedel av krono- och kommunalutskylder och den gemensamma skatteinbetalningens uppdelning på flera terminer ett av flertalet skattskyldiga länge närt önskemål skulle uppfyllas.

Vissa länsstyrelser anslöto sig visserligen till tanken på gemensam debitering och uppbörd av de olika slagen av utskylder men ville samtidigt betona de olägenheter, som vore förenade med en därav möjligen nödvändig jord omläggning av kommunernas budgetår. Så var fallet med *länsstyrelserna i Östergötlands, Kronobergs, Kalmar, Malmöhus, Västmanlands och Gäble-*

borgs län. Av dessa framhöllo *länsstyrelserna i Östergötlands och Kronobergs län*, att värdet av en dylik sammanslagning dock vore omstritt, särskilt med hänsyn till förhållandena i medelstora och större städer, varjämte *länsstyrelserna i Malmöhus och Gävleborgs län* förmenade, att övergången till en för båda slagen av utskylder gemensam debitering och uppbörd lämpligen borde göras frivillig för kommunerna och därigenom komma att genomföras så småningom.

Länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala och Älvsborgs län avstyrkte däremot ett sammanförande av debitering och uppbörd av de olika utskyldsslagen och *länsstyrelserna i Södermanlands och Hallands län* ställde sig tveksamma inför en sådan anordning. *Länsstyrelsen i Stockholms län* framhöll, att förslaget härom innebure många tilltalande moment, men framhöll tillika dels att allvarligt motstånd torde möta, därest en omläggning av kommunernas budgetår skulle utgöra en förutsättning därför och dels att kommunerna ofta kunde handhava sin uppbörd och sitt indrivningsväsende på ett sätt, som vore mera smidigt och mindre byråkratiskt än det statliga uppbördsväsendet. *Länsstyrelsen i Uppsala län* framkastade den tanken, att landstingsskatten skulle utbrytas från kronouppbörden och göras till föremål för särskild uppbörd och debitering, eventuellt genom landstingens egen försorg. *Länsstyrelsen i Älvsborgs län* framlade ett eget förslag till förbättrat uppbördssystem, vilket dock endast avsåg kronouppbörden. Fördelarna av ett överflyttande av kommunalutskyldernas debitering och uppbörd till de statliga organen förmenade sagda länsstyrelse vara tvivelaktiga. För städernas vidkommande kunde detta icke anses påkallat vare sig i de skattskyldigas intresse eller med hänsyn till det ekonomiska resultatet för kommunen. För landskommunernas innevånare tillkomme en direkt olägenhet, nämligen i händelse av feldebitering, då vederbörande skattskyldige finge underkasta sig skriftväxling med uppbördsmyndigheten, avvakta dess beslut och sedan kanske hava besvär för restitutioners erhållande, under det att han nu kunde personligen vända sig till debiteringsförrättaren och omedelbart få saken ordnad. *Länsstyrelsen* erinrade vidare om olägenheterna av en omläggning av det kommunala budgetåret, särskilt för städernas del, med hänsyn till de allmänna arbetena men även för jordbrukskommunernas vidkommande, under framhållande, att en sammanslagning av uppbörden av de olika slagen av utskylder syntes förutsätta en dylik omläggning. *Länsstyrelsen i Södermanlands län* framhöll, att genom en sammanslagning av krono- och kommunalutskyldernas debitering och uppbörd oegentligheter inom kommunalförvaltningen skulle kunna förhindras och restindrivningen kontrolleras, men ställde sig tveksam till förslaget att överflytta debitering och uppbörd av kommunalmedel till statliga myndigheter på grund av faran för att, särskilt i mindre kommuner, avsevärda skiljaktigheter kunde uppstå mellan i staterna beräknade och verkliga debiterade inkomstbelopp. *Svenska stadsförbundet* anförde i sitt yttrande:

För en gemensam uppbörd av de olika utskylderna talade uppenbarligen flera skäl. Som bekant ansågos magistratsstäderna sedan gammalt skyldiga att bekosta

och besörja uppbörden av kronoutskylderna. Uppbörd av kronoutskylder och stadsutskylder verkställdes i nämnda städer av olika organ. Särskilda debiteringslängder måste nu föras och särskilda restlängder uppgöras. En större enhetlighet och rationellare användning av hela uppbörds- och indrivningsarbetet torde vara att vänta, om uppbörden finge omhänderhavas av ett organ. De sakkunniga avvisade utan vidare tanken att låta kommunerna ombesörja uppbörden av kronoutskylderna. Sannolikt hade de funnit en sådan anordning föga lämplig i det system, som de framlagt för landet i sin helhet. För magistratsstädernas del syntes emellertid en närmare undersökning hava varit på sin plats av ett alternativ med ett stadens uppbördsverk för alla utskylder. Likaväl som staten skulle tjänstgöra som kommunalt uppbördsverk mot ersättning av städerna, kunde väl städerna tänkas hålla ett gemensamt uppbördsverk för egna och statens utskylder. En likformig lösning för hela landet torde så mycket mindre vara nödvändig, som de flesta av städerna redan nu i uppbördsavseende intogo en särställning i förhållande till landskommunerna vad av kronouppbörden beträffade. I saknad av en närmare utredning låte det sig emellertid icke göra att taga ståndpunkt till ett dylikt projekt. Från städernas synpunkt syntes det i vart fall mycket litet tilltalande att överlåta uppbörden av kommunalutskylder på statens organ, som i mycket måste komma att sakna en för ifrågavarande arbetsuppgifter värdefull person- och lokalkännedom.

Svenska landskommunernas förbund framhöll, att det icke vore säkert, att ett sammanförande av den statliga och den kommunala skatteuppbörden odelat skulle vara till fördel för ett rationellt uppbördssystem. Det hade onekligen viss betydelse, att kommunernas förtroendemän genom att de för rättade uppbörden mera personligt kunde följa uppbördsresultatet och ingripa mot de egentliga skatteskokarna. Inom stora delar av riket hade den kontroll, som kommunmedlemmarna utövade på varandra, åstadkommit otroligt goda resultat i uppbördsavseende.

Sveriges häradskrivarförening framhöll, att en fortsatt undersökning borde inrikta sig på att med bibehållande i huvudsak av den nuvarande organisationen åstadkomma en uppdelning av uppbörden på lämpligt antal terminer, antingen densamma skulle avse endast kronoskatten eller samtliga skatter sammanslagna. *Sveriges stadskamerala förening*, som underströk olägenheterna av en omläggning av kommunernas budgetår, framhöll, att de sakkunnigas förslag skulle kunna genomföras utan en sådan omläggning under förutsättning att tidpunkten för budgetbehandlingen flyttades från december till november eller att tiden för den slutliga uppbördsterminen framflyttades en månad.

Den föreslagna omläggningen av budgetåret för primärkommuner och kommunala menigheter samt för tingslag tillstyrktes i allmänhet av de centrala ämbetsverk, som upptogo frågan till behandling, såsom *kammarkollegiet*, *statistiska centralbyrån*, *riksräkenskapsverket* och *kommerskollegiet*. *Statskontoret* ansåg det emellertid vara otvivelaktigt, att en omläggning av det kommunala räkenskapsåret måste bereda kommunerna väsentliga olägenheter. Såsom av det föregående framgick hade flera länsstyrelser vid behandlandet av frågan om sammanslagning av debitering och uppbörd av kronoutskylder och kommunalutskylder framhållit, att en sådan sammanslagning, ehuru i och för sig önskvärd, syntes förutsätta viss omläggning av det kommunala budgetåret, vilken omläggning skulle innebära olägenheter, som

icke finge förbises. Vissa länsstyrelser nöjde sig med att framhålla, att en omläggning av budgetåret skulle medföra olägenheter för kommunerna, andra åter ingingo på en värdesättning av dessa svårigheter och funno sig därefter böra avstyrka eller tillstyrka en omläggning, medan slutligen vissa länsstyrelser lämnade förslaget i denna del utan anmärkning eller utan vidare tillstyrkte en sådan omläggning.

Länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Malmöhus, Hallands, Älvsborgs, Västmanlands och Gävleborgs län framhöllo sålunda, att den ifrågasatta omläggningsen skulle för kommunerna medföra svårigheter, som icke finge förbises. I sådant avseende fäste *länsstyrelserna i Stockholms och Östergötlands län* uppmärksamheten särskilt på de svårigheter, som för jordbrukskommunerna skulle föranledas därav, att räkenskapsarbetet komme att förläggas till den för jordbruket brådaste tiden, medan *länsstyrelsen i Älvsborgs län* särskilt framhöll de svårigheter, som för städernas del skulle bli en följd av att kostnaderna för de allmänna arbeten, som väsentligen utföras under den varmare årstiden, komme att uppdelas på två räkenskapsår.

Länsstyrelserna i Kalmar och Västerbottens län funno övervägande skäl tala för att en omläggning av det kommunala budgetåret icke borde ske. Det borde undersökas, huruvida gemensam debitering och uppbörd likväl kunde ske, i vilket avseende sistnämnda länsstyrelse föreslog, att de kommunala statbesluten skulle fattas så tidigt, att gemensam uppbörd av krono- och kommunalutskylder kunde påbörjas i november. Trots de påvisbara svårigheter, som härav skulle uppstå, särskilt i jordbrukskommunerna, ansågo *länsstyrelserna i Blekinge och Jämtlands län*, att det kommunala budgetåret borde för möjliggörande av en inknappning av tiden mellan inkomstförvärv och skatteuppbörd omläggas till överensstämmelse med det statliga. Sistnämnda länsstyrelse framhöll såsom sin åsikt, att när en dylik omläggning hunnit verka några år, arbetet i kommunerna skulle kunna ordnas så praktiskt, att svårigheterna icke bleve oöverstigliga.

Länsstyrelserna i Kristianstads, Göteborgs och Bohus, Skaraborgs, Värmlands och Örebro län tillstyrkte eller förklarade sig intet hava att erinra emot de sakkunnigas förslag i denna del. *Länsstyrelsen i Värmlands län* erinrade om att härmed vissa fördelar skulle vinnas.

Från de kommunala sammanslutningarnas sida liksom från vissa föreningar av kommunala befattningshavare framfördes invändningar mot förslaget om en omläggning av det kommunala budgetåret. Rörande de skäl, som härvid förebragtes, hänvisas till framställningen å sid. 171 o. f.

De sakkunnigas förslag om uppbördens förrättande över postgiro föranledde i allmänhet icke någon erinran från de hörda myndigheternas och sammanslutningarnas sida. Uppbördens förrättande genom postverkets försorg tillstyrktes allmänt, men man ingick ej på frågan, vilken postal betalningsform, som närmast borde komma till användning. Dock framhöll *länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län*, att de sakkunniga ej förebragt något bärande skäl för användandet av postgirot såsom mellanhand. *Generalpost-*

styrelsen framhöll emellertid, att de sakkunnigas förslag på denna punkt inbar, att arbetet med inbetalningskortens fördelning och förtecknande jämte översändande till vederbörande uppbördsmyndigheter, vilket vore samma arbete som med gällande regler i fråga om kronouppbördens verkställdes av de särskilda skatteavdelningarna vid postkontoren i residensstäderna, skulle komma att centraliseras till postgirokontoret. Detta arbete vore emellertid av den beskaffenheten, att det icke kunde vinna i effektivitet genom en centralisering. Sorteringsarbetet bleve i så fall mera komplicerat, rättelser och dylikt finge ordnas genom korrespondens mellan postgirokontoret och uppbördsmyndigheterna ute i landet och det enligt styrelsens erfarenhet från kronoskatteuppbördens värdefulla personliga samarbetet mellan postkontoren i residensstäderna och uppbördsmyndigheterna ginge förlorat. Lokalhyror och arbetslöner vore väsentligt högre i Stockholm än å flertalet andra orter i riket. Slutligen skulle en redovisning över postgirokontoret medföra, att influtna medel mindre snabbt komme uppbördsmyndigheten tillhanda. Ur postverkets synpunkt förelåge intet hinder för ordnande av skatteuppbördens i huvudsaklig överensstämmelse med de sakkunnigas förslag, dock med den avvikelse, att uppbördens verkställdes utan förmedling av postgiroörelsen.

Restindrivningen. Restlängder skulle utskrivas å skattekontoren efter utgången av vart och ett av de tre förskottskvartalen ävensom efter den slutliga uppbördsterminens utgång och därefter för indrivning överlämnas till vederbörande utmätningsman. Specificering å utskyldstitlar skulle förekomma endast i den restlängd, som utskreves efter den slutliga uppbördsterminen, och ej heller i denna restlängd genomföras i vidare mån än som motiverades därav, att någon utskyld åtnjöte särskild förmånsrätt, såsom pensionsförsäkringsavgift, fastighetsskatt och prästerskapets till statsverket indragna tionde. Utmätningssmannen skulle nämligen vid inleverering av indrivna utskylder icke behöva redovisa dessa fördelade på titlar i annan mån än som erfordrades för tillämpning av förmånsrättsbestämmelserna.

Någon anledning att föreslå ändrade huvudgrunder för restindrivningen finnes icke. Det borde såsom förut ankomma på vederbörande utmätningsman på landet och i stad att efter emottagandet av restlängd ombesörja indrivningen med biträde av underlydande exekutionspersonal. Däremot erfordrades ändring av åtskilliga detaljföreskrifter. Till följd av kommunaluppbördens sammanförande med kronouppbördens skulle föreskrifterna rörande indrivning av kommunalutskylder och därmed sammanhängande utskylder och avgifter i allt väsentligt bliva obehövlige och de för indrivning av kronoutskylder meddelade föreskrifterna omedelbart tillämplige. Uppbördsmyndigheten skulle själv bliva redogörare för restantierna och redovisningen av desamma ordnas såsom handräckningsförfarande åt nämnda myndighet. Utmätningssmannen skulle redovisa till uppbördsmyndigheten, icke allenast då den skattskyldige anträffats inom utmätningsmannens distrikt, utan även då detta icke varit fallet. Om den restförde begivit sig till annat

distrikt eller om anledning funnes till antagande, att han ägde utmättningsbara tillgångar inom annat distrikt än det, där utskylderna påförts honom, skulle uppbördsmyndigheten själv begära handräckning för utskyldernas uttagande genom hänvändelse till utmättningsmannen i den ort, där den skattskyldige uppehölle sig eller där man kunde antaga, att tillgångar funnes. Då uppbördsmyndigheten sålunda påfordrade handräckning för uttagande av restantier, borde i regel handräckning i första hand begäras hos utmättningsmannen i den ort, där den skattskyldige enligt hos uppbördsmyndigheten förda anteckningar för tillfället befunne sig eller, om han under den uppbördstermin, det restförda beloppet avsåge, innehaft anställning, hos utmättningsmannen i det distrikt, inom vilket han haft anställning. I enlighet med principerna för det föreslagna uppbördssystemet borde nämligen, då det gällde person med anställning, indrivningen av restantier i första hand riktas mot den arbetsgivare, som genom sin försummelse att innehålla medel till skatten föranlett, att denna blivit restförd. Indrivningsåtgärder mot en dylik arbetsgivare skulle dock som regel icke böra påkallas i andra fall än då han underlåtit efterkomma påminnelse från uppbördsmyndighet om att fullgöra inbetalningar å utskylder för sina anställda. Såsom ovan nämnts (jfr sid. 139), skulle en civil folkbokföring äga rum hos uppbördsmyndigheten och löngivare vara skyldig att lämna uppbördsmyndigheten vissa uppgifter om anställd personal. Avkortnings- och avskrivningslängderna skulle icke vidare behöva upprättas av indrivningsförrättarna utan kunna uppgöras omedelbart av uppbördsmyndigheten. Beträffande kommunalutskylders avkortning och avskrivning finge samma bestämmelser anses böra gälla som i fråga om kronoutskylderna. Beträffande upprättandet av redovisningsräkningarna över kommunala medel kunde man lämpligen förfara på samma sätt som i fråga om redovisning av landstingsmedel. Vid ett genomförande av förslaget om löngivarnas medverkan vid skatteuppbörd, skulle införselinstitutet förlora sin dominerande betydelse som indrivningsmedel gentemot anställda. Om en person med anställning komme på restlängd, skulle detta i vanliga fall bero på försummelse av hans arbetsgivare, och det indrivningsförfarande, som det i så fall skulle bliva fråga om, komme att innebära ett verkställande av uppbördsmyndighetens för arbetsgivaren lämnade föreskrift att inleverera innehållna medel. Men om löntagaren saknat anställning under den uppbördstermin utskylderna avsågo eller, om anställningen varit så tillfällig, att anmälningsskyldighet icke ålegat arbetsgivaren, kunde likväl ett införseliförfarande bliva tillämpligt, då den restskyldige erhöle nytt mera stadigvarande arbete. För sådant fall skulle vanliga införselregler gälla, men innan beslut om införsel meddelades, borde indrivningsförrättaren hava från skattekontoret inhämtat nödiga upplysningar om de skattebelopp, som den restförde hade att i vanlig ordning erlägga under den tid ett införseliförfarande skulle komma i fråga. De sakkunniga förordade utan närmare motivering men med erinran om att vid åtskilliga tillfällen önskemål i sådan riktning framförts, att de för kronoutskylder gällande reglerna om indrivningsprovision skulle bliva tillämpliga beträffande alla slag av utskylder. Därest anledningen till att utskylder kom-

mit på restlängd vore att söka i en försummelse av vederbörande löngivare eller redogörare, borde denne åläggas skyldighet att erlægga indrivningsprovisionen. I samband med frågan om utarbetandet av närmare detaljföreskrifter för genomförande av den föreslagna omläggningen av uppbörden och restindrivningen borde enligt de sakkunnigas mening särskild uppmärksamhet ägnas åt frågan om fördelningen av indrivningsavgiften mellan utmätningsman och av honom anlitat biträde. Därest utmätningsmannen icke vidare komme att fungera som redogörare för indrivningen av restantier utan redovisningen härav ankomme på uppbördsmyndigheten, torde nämligen anledning finnas att giva annan regel för fördelningen av indrivningsavgiften än den dittillsvarande.

Beträffande restförda utskylders fördelning å titlar framhöllo de sakkunniga, att det vid indrivning av under förskottstermin förfallet utskyldsbelopp icke kunde angivas, huru beloppet skulle fördelas på utskyldstitlar, utan att en sådan fördelning kunde verkställas först sedan debitering av utskylderna avslutats. Därest skatteuppbörden omlades på det föreslagna sättet, skulle det oftare än förut inträffa, att utskylder endast delvis gäldades, t. ex. på det sätt att utskylderna för någon förskottstermin icke erlades eller så, att förskottsbetalning fullgjordes, men under slutlig uppbördstermin förfallet belopp restfördes. Föreskrifter om huru dylika avbetalningar skulle vid redovisningen fördelas å titlar syntes erforderliga. Olikheten i förmånsrätt mellan krono- och kommunalutskylder syntes de sakkunniga icke längre behöva upprätthållas, sedan uppbördsförfarandet blivit gemensamt för samtliga utskylder, utan dessa borde äga lika rätt, i den mån de icke utginge av fastighet. Om samtliga utskylder bleve föremål för gemensamt uppbörds- och indrivningsförfarande torde vidare enligt de sakkunnigas mening samma preskriptionsbestämmelser böra gälla för alla slag av utskylder. Den för kronoutskylderna gällande preskriptionstiden vore väl kort, medan en tioårig preskriptionstid finge anses väl lång. Däremot syntes de sakkunniga skäl tala för att preskriptionstiden sattes till fem år såsom i fråga om eftertaxering vore stadgat, och som i Finland vore fallet med avseende på såväl stats- som kommunalutskylder.

I yttrandena över uppbördssakkunnigas förslag framhölls såsom ovan nämnts genomgående, att de sakkunniga räknat alltför optimistiskt i fråga om möjligheterna att genom den föreslagna uppbördsreformen nedbringa restantierna. Allmänt påpekades, att en förbättring av restindrivningen vore önskvärd. Sålunda förordade flera länsstyrelser liksom flera handelskammare utan närmare motivering åtgärder till vinnande av större effektivitet i indrivningsförfarandet. *Länsstyrelsen i Värmlands län* framhöll, att mot restindrivningen med fog kunde göras den erinran, att densamma ägde rum alltför lång tid efter det inkomsten uppburits. Flera års utdebiteringar hopades ofta på en gång med påföljd, att stora avkortningar måste göras. Kommunerna finge, även om utskylderna i sinom tid kunde redovisas, alltför länge ligga ute med sina fordringar. Jämväl den betalningsskyldige kunde med skäl invända, att

restindrivningen, särskilt vid införselsystemet, verkade onödigt hårt. Arbetsgivarna överhopades i många fall av det för dem betungande införseliförfarandet. Länsstyrelsen ifrågasatte, huruvida det icke vore lämpligt att låta restindrivningen och redovisningen av alla utskylder följa samma regler samt att söka för övervakandet av hela detta arbete vinna en enhetlig kontroll. Å andra sidan gjorde *föreningen Sveriges stadsfogdar* gällande, att de sakkunniga alltför mycket underskattat indrivningsförfarandets effektivitet. Det exekutiva förfarande, som huvudsakligen tillämpades vid skatteindrivning, vore införsel. Denna exekutionsform vore mycket effektiv, smidig och praktisk och lämpade sig synnerligen väl att handhavas av myndighet, som funnes i omedelbar närhet av gäldenären, så att denne i förekommande fall lätt kunde göra framställning om jämkning e. d. Föreningen ville emellertid utan vidare motivering framhålla önskvärdheten av ett ökat antal exekutionsbiträden för skatteindrivning på de många håll, där erfarenheten visat behov därav. Åtskilliga myndigheter och sammanslutningar framhöllo betydelsen av en förbättrad folkbokföring och ett sammanförande av vissa folkbokföringsuppgifter till de centrala uppborgsmyndigheterna för vinnande av en effektiv restindrivning. Sålunda tillstyrkte *överståthållarämbetet* inrättande hos länsstyrelserna av adressregister och ansåg det mest effektiva sättet för att komma till rätta med de skattskyldiga, som icke självmant ville ordna sina förpliktelser gentemot det allmänna, vara, att varje arbetsgivare ålades att vid verkande påföljd periodvis till länsstyrelsen (i Stockholm mantalskontoret) göra anmälan om nyanställda arbetare. *Kommerskollegium* förordade, att vid det fortsatta utredningsarbete, som torde vara erforderligt, såsom syftemål närmast borde uppställas bland annat en förbättrad folkbokföring samt åläggande för arbetsgivarna att periodvis verkställa anmälan till någon central myndighet rörande anställda arbetare och annan personal. Ett flertal handelskammare, som förordade en mera begränsad uppborgsreform, betonade att sådana anstalter borde vidtagas, som vore ägnade att giva ökad effekt åt indrivningsväsendet, och betonade härvid, att en starkare kontroll över folkbokföringen måste tillmätas en stor betydelse och således vore att förorda. *Handelskammaren i Gävle* framhöll, att ett första mål att härvid sträva efter syntes vara ernåendet av en lättare identifiering av de anställda. Handelskammaren tänkte närmast på skogsarbetare och andra tillfälligt anställda. Till stor utsträckning syntes uppstående skatterestantier just grunda sig på otillförlitliga uppgifter till underlättande av den skattskyldiges identifiering. Denna brist torde kunna hjälpas genom införandet av särskilda folkbokföringskort. Vidare syntes restindrivningsförfarandet kunna påskyndas genom folkbokföringsåtgärder, som onödiggjorde det nuvarande systemet, enligt vilket en debetsedel skickades från den ena ändan av landet till den andra för vederbörandes eftersökning. *Handelskammaren i Skåne* förklarade sig intet hava att erinra däremot, att arbetsgivarna ålades lagstadgad skyldighet att till central myndighet verkställa anmälan rörande antagande av arbetare eller annan personal i deras tjänst. *Sveriges stadskamerala förening* förmenade, att helt säkert mycket skulle kunna vinnas genom en mera systematisk

etterforskning av anställda, som ändrat vistelseort eller växlat anställning, och erinrade om det härför i Stockholm använda tillvägagångssättet. Arbetsgivarernas medverkan skulle därvid vara av stort värde, därest de vid vites påföljd ålades att till indrivningsmyndigheten anmäla antagande av arbetare eller annan personal. *Föreningen åklagare i Sveriges köpingar* ansåg det största hindret för ett effektivt indrivningsväsende vara indrivningsdistriktens storlek i fråga om folkmängd. *Svenska stadsförbundet* framhöll, att vad förbundet anfört därom, att det från städernas synpunkt syntes mycket litet tilltalande att överlåta uppbörden av kommunalutskylder på statens organ, som i mycket måste komma att sakna en för ifrågavarande arbetsuppgifter värdefull person- och lokalkännedom, i ännu högre grad gällde indrivningen av vad som icke influtit vid uppboordsstämmorna. Mot de sakkunnigas förslag, att en statens myndighet och icke stadens egna organ skulle bestämma, när försöken att få in utestående skatt skulle uppgivas, ville förbundet inlägga en bestämd gensaga. Städerna kunde icke avsäga sig sin rätt att själva bestämma, när ett skattekrav skulle anses utsiktslöst. *Svenska landskommunernas förbund* anförde:

Stora brister vidlåde restindrivningen och denna borde underkastas en ingående reformering. Fråga vore om icke länsstyrelserna borde utgöra det egentliga organet för övervakning härutinnan och om de icke borde sköta redovisningen av restindrivningen även av kommunalutskylderna. Under sådana förhållanden skulle indrivningsmännen sortera direkt under länsstyrelsen eller den tjänsteman inom länsstyrelsen, som torde böra tillsättas för en sådan uppgift, och landsfiskalerna tagas i anspråk för indrivningen först sedan det visat sig, att utmätning måste tillgripas. Det kunde sägas, att restindrivningen försigginge i tvenne etapper, i första hand sökte indrivningsmannen att utfä kontanter och i förhoppning härom vidtoges icke utmätning omedelbart. Han nöjde sig med avbetalningar och löften om att till viss dag få pengar. Först då dessa löften icke infriades, tillgreps utmätningssårfarandet. Utmätningarna hade emellertid förlorat i betydelse som instrument för skatteindrivning, sedan värdet av den från utmätning fredade tillgången höjts till nuvarande belopp. Däremot hade införsel i lön eller pension blivit ett verksamt instrument vid skatterestantiernas indrivning. Införsel i lön vore emellertid en mera lätthanterlig anordning än utmätning och kunde sannolikt utan fara för missbruk helt överlämnas till fjärdingsmännen vid indrivning av skatterestantierna. Landsfiskalerna skulle därför utan skada kunna avkopplas från restindrivningen i fråga om de första åtgärderna. Härigenom skulle fjärdingsmännen kunna komma i åtnjutande av en större del av indrivningsprovisionen och därför lägga i dagen ett större intresse för indrivningen. Samtidigt syntes emellertid införselinstitutet böra i vissa avseenden reformeras.

Länsstyrelserna i Malmöhus och Norrbottens län framhöll, att restlängdsskrivning fyra gånger om året säkerligen bleve mycket betungande. I sistnämnda län med dess 30 landskommuner och städer bleve detta årligen 120 restlängder. Då en restlängd, åtminstone i sagda län med dess på grund av långa avstånd och andra säregna förhållanden svåra indrivningsmöjligheter, hade en livslängd av minst 4 à 5 år, bleve alltså antalet restlängder, som skattekontoret ständigt hade att handskas med, minst 500 à 600. *Länsstyrelsen i Stockholms län* framhöll i fråga om kommunalrestantiernas indrivning, att enligt gällande system kommunerna, vilkas verkställande or-

gan ofta vore väl förtrogna med vederbörandes förhållanden, snabbt och behändigt kunde ordna med avkortningar och återuppdebiteringar. Särskilt avkortning kunde, exempelvis vid feltaxeringar, lätt vinnas utan att den tidsödande proceduren med beslut av beskattningsmyndighet behövde tillgripas. Kommunerna övervakade ofta restindrivningen med stort intresse. Visade det sig, att skattskyldig, som erhållit avkortning, komme i goda omständigheter, brukade de kommunala organen föranstalta om återuppdebitering av utskylderna med förnyade indrivningsförsök. I regel torde också avkortningsprocenten för kommunala utskylder vara lägre än beträffande statliga utskylder. Det kunde förtjäna att i detta sammanhang omnämnas, att två kommuner i länet inrättat särskilda kommunala uppbördsverk för indrivning genom särskilt förordnade utmätningmän av kommunala restantier. Länsstyrelsen förordade förändrade föreskrifter rörande själva indrivningsförfarandet som ett verksamt medel för vinnande av en förbättring i uppbördsresultatet.

Det föreslagna överflyttandet till uppbördsmyndigheten av redovisningen av restantierna och restindrivningens ordnande såsom handräkningsförfarande åt uppbördsmyndigheten ansågs av *riksräkenskapsverket* bliva en följd av skatteuppbördens centralisering. Ur kontrollsynpunkt torde en dylik anordning enligt verkets mening komma att medföra vissa fördelar framför det gällande systemet. I det av ämbetsverket framlagda förslaget till uppbördens ordnande förutsattes redovisningen skola ske på sådant sätt. *Föreningen Sveriges landsfiskaler* fann förslaget i denna del vara ganska tilltalande men ifrågasatte dock, huruvida icke det gällande sättet för handräkning förmedelst direkt skriftväxling vore både snabbare och för staten billigare. *Sveriges häradskrivarförening* framhöll, att med den föreslagna omläggningen av handräkningsförfarandet arbetet för uppbördsverket skulle bliva avsevärt belastat. *Statskontoret* framhöll önskvärdheten av att, oberoende av huruvida de sakkunnigas förslag i övrigt helt eller delvis genomfördes, enhetliga bestämmelser fastställdes rörande indrivningsprovision, liksom ock beträffande preskriptionstid för olika slag av utskylder. De gällande föreskrifterna härom, vilka vore sinsemellan mycket olikartade, skapade nämligen osäkerhet och främjade en icke önskvärd konkurrens. *Kammarrätten* förordade förslaget att höja indrivningsavgiften för kommunalutskylder till överensstämmelse med vad som gällde kronoutskylder. *Pensionsstyrelsen* framhöll, att bestämmelse borde införas om att pensionsavgift skulle utgå med förmånsrätt framför utskylder. Jämväl i övrigt syntes till befördran av önskvärd reda och likformighet i redovisningen föreskrifter böra meddelas rörande fördelningen av influtna medel på olika uppbördstitlar i sådana fall, då icke hela det belopp, som debiterats, influtit.

Riksräkenskapsverkets förslag.

Medan ett flertal myndigheter och organisationer i sina yttranden över uppbördssakkunnigas förslag framlade program för mera begränsade reformer inom den bestående ordningens ram, avgav såsom förut nämnts *riks-*

räkenskapsverket i sitt utlåtande ett förslag till en generell lösning av uppbördsfrågan av i huvudsak följande innehåll. Debitering, uppbörd och folkbokföring skulle centraliseras till länsstyrelserna respektive de tre största städerna. Gemensam debetsedel skulle upprättas för krono- och kommunalutskylder. Budgetåret för primärkommuner, landsting, väghållningsdistrikt och tingslag skulle omläggas till att avse tiden 1 juli—30 juni. Uttaxeringen skulle fastställas med ledning av taxeringsnämndernas beslut utan hänsyn till prövningsnämndernas ändringsbeslut. Debitering av såväl krono- som kommunalutskylder skulle verkställas så tidigt under själva taxeringsåret, att den gemensamma debetsedeln kunde tillställas den skattskyldige senast den 15 oktober. Skattebetalningen skulle ombesörjas av den skattskyldige själv och verkställas genom postverket. Skatteuppbörden skulle fördelas på 8 uppbördsterminer under varje budgetår; varje uppbördstermin skulle omfatta 10 dagar; uppbördsterminerna skulle förläggas till tiden omkring månadsskiftena den 1 augusti, 1 september, 1 november, 1 december, 1 februari, 1 mars, 1 maj och 1 juni. Under var och en av de två första uppbördsterminerna under budgetåret skulle förskottsavsättning äga rum med belopp, motsvarande $\frac{1}{8}$ av nästföregående budgetårs sammanlagda utskylder. Under budgetårets till tiden efter debetsedeln utsändande förlagda 6 uppbördsterminer skulle återstående utskyldssumma gäldas med lika belopp under varje uppbördstermin. För budgetåret nytillkomna skattskyldiga skulle icke erlägga förskottsbetalningar utan skulle för dessa skattskyldiga skattebetalningen fördelas med lika belopp på de uppbördsterminer under budgetåret, som inträffade efter debetsedeln utsändande. Vid debetsedeln översändande till den skattskyldige skulle bifogas vederbörligen färdigställda inbetalningskort, avsedda att användas för inbetalningen av dels de skattebelopp, som förfölle till betalning vid de 6 uppbördsterminer, som infölle efter tidpunkten för debetsedeln utsändande, dels de två förskottsavsättningarna under nästföljande budgetår.

Restlängd över restförda skattebelopp skulle upprättas fyra gånger årligen. Utmätningmannens befattning med indrivningen av restförda skattebelopp skulle ordnas såsom handräkningsförfarande åt uppbördsmyndigheten och sistnämnda myndighet själv ombesörja upprättandet av redogörelse för restindrivningen.

Tidigare förslag till ändring i fråga om kronouppbördens handhavande i magistratsstäderna.

Frågan om handhavandet av kronouppbörden i magistratsstäderna har tidigare varit föremål för utredning.

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 1 december 1914 dagtecknad framställning hemställde styrelsen för föreningen Sveriges stadsdomare, att magistraterna måtte befrias från ansvaret för kronouppbörden m. m. I anledning av det samband, detta spörsmål ägde med frågan om städernas särskilda skyl-

digheter och rättigheter överhuvud taget i förhållande till staten, uppdrogs enligt av Kungl. Maj:t den 21 november 1919 lämnat bemyndigande åt dåvarande byråchefen för lagärenden i finansdepartementet T. Nothin att verkställa en förberedande utredning rörande denna fråga. Till fullgörande av det sålunda givna uppdraget avlämnades ett i november 1921 dagtecknat betänkande, däri på anförda skäl förordades en avveckling av städernas särskilda rättigheter och skyldigheter i förhållande till staten. Enligt den för denna avveckling framlagda planen skulle — genom omorganisation av städernas uppborrdsväsen, i huvudsak åsyftande uppborrdens uppdragande åt postverket — frågan om magistraterna åvilande ansvar med avseende å kronoutskylderna få sin lösning. Omorganisationen ansågs emellertid icke kunna genomföras utan tidsutdräkt och i avbidan härpå tillkallades enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 5 februari 1922 inom finansdepartementet tre sakkunniga att biträda med utarbetande av förslag, avseende magistraternas befriande i visst avseende från ansvar för kronouppborrden m. m. Denna utredning ledde till ett den 30 december 1922 avgivet betänkande med förslag i sådant syfte. Över förslaget hördes åtskilliga myndigheter, men har det samma icke blivit föremål för vidare åtgärd av Kungl. Maj:t.

1924 års uppborrdssakkunniga föreslogo, att magistrats befattning med kronouppborrden skulle upphöra. Det förutsattes, att en statlig myndighet skulle omhänderhava debitering och redovisning av skatterna. Uppborrdsmyndighet skulle vara länsstyrelsen i länet, i Stockholm överståthållarämbetets avdelning för uppborrdsärenden. För Göteborg och Malmö förordade de sakkunniga inrättandet av särskilda uppborrdsförvaltningar, underordnade magistraten. Dessa uppborrdsförvaltningar skulle förestås av en tjänsteman, som skulle lyda direkt under magistraten och för densamma föredraga sådana frågor, vilka icke omedelbart kunde avgöras av avdelningens tjänstemän. I övrigt skulle avdelningarna organiseras i huvudsaklig överensstämmelse med länsstyrelsernas uppborrdsavdelningar. De sakkunniga föreslogo däremot, att magistrat allfort skulle handhava uppborrden av bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter samt indrivning och redovisning av böter.

KAP. 4.

Kommitténs direktiv. Allmänna synpunkter på en reform.

Kommitténs direktiv. Vid anmälan inför Kungl. Maj:t den 28 februari 1936 av frågan om igångsättande av utredning rörande skatteuppbörd och folkbokföring m. m. anförde chefen för finansdepartementet efter att ha lämnat en kortfattad redogörelse för innebörden av det förslag till frågans lösning, som framlades av 1924 års uppbördssakkunniga, och över nämnda förslag avgivna yttranden följande:

»I yttrande till statsrådsprotokollet den 6 mars 1931 vid anmälan av fråga om ändrad tid för kronuppbörden anförde dåvarande chefen för finansdepartementet, att det av 1924 års uppbördssakkunniga avgivna betänkandet icke utan ytterligare utredningar och överväganden kunde läggas till grund för förslag till reformering av uppbörds- och indrivningsväsendet. Då sådana ytterligare utredningar förmodades komma att draga avsevärd tid, hade departementschefen funnit sig böra undersöka, huruvida icke i avbidan på resultatet av sådana utredningar de mest kännbara bristerna i det dittills tillämpade systemet kunde afhjälpas genom en lagstiftning av mindre genomgripande natur än den, som ifrågasatts av nämnda sakkunniga. I sådant avseende förordade departementschefen uppdelning av kronuppbörden på två terminer. Sedan ett förslag i ämnet genom proposition nr 186 underställts yttrande av 1931 års riksdag, utfärdades den 13 november 1931 kungörelser om ändringar i uppbördsförfattningarna, varigenom bestämdes, att kronuppbörden skulle äga rum i två perioder, den ena förlagd till november månad under taxeringsåret och den andra förlagd till slutet av april och början av maj det nästföljande året.

Några utredningar rörande en mera genomgripande omläggning av skatteuppbörden jämte andra därmed sammanhängande frågor igångsattes ej i berörda sammanhang — och ha ej heller senare igångsatts — men departementschefen angav i nämnda yttrande till statsrådsprotokollet vissa riktlinjer för ett blivande utredningsarbete. Sålunda uttalades, att då införandet av skattelikvid medelst förskottsbetalningar, för anställda under medverkan av löngivare, på grund av den mot de sakkunigas förslag i detta avseende riktade kritiken icke syntes böra komma i fråga, borde enligt departementschefens uppfattning närmare undersökas möjligheten av skatteuppbördens anordnande medelst förskottsbetalningar utan obligatorisk medverkan av löngivare. Föremål för ytterligare undersökningar syntes vidare böra bli frågan om sammanslagning av debitering och uppbörd av statliga och kommunala utskylder samt delning av denna gemensamma uppbörd å lämpligt antal terminer. Därest man ville ernå, att uppbörden bleve avslutad under första hälften av kalenderåret näst efter taxeringsåret, kunde en dylik sammanslagning enligt departementschefens mening dock näppe- ligen komma till stånd utan att budgetåret för kommuner, församlingar, skol- distrikt, fattigvårdssamhällen, municipalsamhällen och tingslag samt måhända jäm-

väl landsting och väghållningsdistrikt bleve omlagt till att omfatta samma tid som det statliga budgetåret eller sålunda tiden 1 juli—30 juni. Vidare syntes, i anslutning till vad 1930 års riksdag redan uttalat, frågan om civilbokföringen böra bliva föremål för särskild utredning. Detsamma ansåg departementschefen böra bliva fallet beträffande frågan om ett mera rationellt ordnande av indrivningsväsendet.»

Efter att hava i korthet sammanfattat, vad som under senare år förekommit i avseende på frågan om civilbokföringens och särskilt mantalsskrivningsförfarandets ordnande fortsatte departementschefen:

»Med behandlingen av frågan om uppbördens och folkbokföringens organisation sammanhänger nära frågan om en reglering av häradsskrivarnas ställning; det är nämligen dessa tjänstemän som nu å landet handhava såväl mantalsskrivningen som debiteringen av kronoutskylder. Med hänsyn till den ifrågasatta ändrade uppbördsorganisationen ha ledigblivna häradsskrivarbefattningar sedan slutet av år 1923 satts på vakans, och denna vakanssättning har nu tagit sådan omfattning att närmare $\frac{2}{3}$ av samtliga tjänster icke ha ordinarie innehavare. Då åtskilliga av de förordnade innehava ordinarie anställning hos länsstyrelse, har följden blivit att jämväl ordinarie tjänster vid länsstyrelserna i växande omfattning kommit att uppehållas av förordnade tjänstemän.

Såsom redan nämnts innebar 1924 års uppbördssakkunnigas förslag, att häradsskrivarnas göromål skulle övertagas av de föreslagna uppbördsavdelningarna hos länsstyrelserna. Jag vill i detta sammanhang erinra, att häradsskrivarnas ställning var föremål för omnämmande i propositionen nr 148 till 1935 års riksdag rörande vissa ändringar i taxeringsförordningen. Länsstyrelsen i Örebro län m. fl. hade påtalat, att taxeringsnämndsordförandena och kronoombuden alltför mycket togos i anspråk för arbete av rent teknisk art, framför allt längdföringen, och föreslagit, att förandet av taxeringslängderna överflyttades från taxeringsnämnderna till häradsskrivarna; i taxeringsnämnderna skulle i så fall endast göras vederbörliga anteckningar om meddelade beslut å deklarationerna eller andra handlingar, vilka därefter skulle överlämnas till häradsskrivarkontoren för längdföring. Jag anförde i anledning därav i mitt yttrande till statsrådsprotokollet, då propositionen beslöts, följande: 'För egen del är jag benägen tro, att utvecklingen på taxeringsväsendets område måste gå i den riktningen, att åtskilliga av de uppgifter, som nu handhavas såsom bisysslor av tjänstemän eller andra, påläggas tjänstemän att i tjänsten fullgöras. Särskilt gäller naturligtvis detta i fråga om de mera tekniska uppgifterna. Berörda förslag angående längdföringen går därför enligt min mening i rätt riktning. Att jag dock icke för närvarande kan föreslå åtgärder av detta slag beror närmast därpå, att frågan så ingripande berör häradsskrivarnas ställning att den lämpligen torde kunna lösas endast i samband med den allmänna omprövning härav, som sedan en tid stått på dagordningen; jag vill härvidlag erinra, att även länsstyrelsen i Örebro län förutsätter, att genomförande av förslaget skulle nödvändiggöra anställande hos häradsskrivarna av statsavlönade assistenter. Det förefaller mig för egen del sannolikt, att lösningen av dessa frågor snarast kommer att sökas efter de linjer, som 1924 års uppbördssakkunniga angivit, d. v. s. häradsskrivareuppgifternas inflyttning till särskilda uppbördsavdelningar i länsstyrelserna. Detta spörsmål sammanhänger emellertid också med föreliggande reformfrågor beträffande mantalsskrivningsväsendet och åklagarväsendet.' — Detta yttrande föranledde ej något särskilt uttalande av bevillningsutskottet eller riksdagen.

De i det föregående omnämnda reformfrågorna ha i vissa avseenden aktualiserats genom det förslag angående omorganisation av landsfiskals- och stadsfiskalsbe-

fattningarna, som den 24 oktober 1935 avlämnats av särskilda av chefen för justitiedepartementet jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande tillkallade utredningsmän. Detta förslag upptager nämligen den redan tidigare framförda tanken, att landsfiskalernas nuvarande arbetsuppgifter skola uppdelas å två skilda slag av befattningshavare på det sätt, att landsfiskalerna bibehållas såsom åklagare samt lokala ordnings- och kriminalpolischefer, medan utsökningsgöromålen, däri inbegripet även indrivning och redovisning av skatter och böter, överflyttas på nya lokala befattningshavare, förslagsvis benämnda häradsfogdar. I utredningsmännens promemoria anföres, att därest arbetet på en allmän uppbördsreform igångsattes, syntes måhända — med hänsyn till den ovissa verkan av en dylik reform på restindrivningsverksamheten — vid åklagarreformens genomförande endast det antal häradsfogdebefattningar böra besättas med ordinarie innehavare, som svarade mot det antal ordinarie landsfiskaler som överginge till denna verksamhet, medan återstoden skulle tillsättas endast på förordnande tillsvidare; utredningsmännen förklara sig emellertid icke vilja förorda en sådan lösning. Tre av de tio utredningsmännen ha vid promemorian fogat ett särskilt yttrande, vari de på anförda skäl förklara sig icke för närvarande kunna bestämt förorda tudelningsförslaget. I detta yttrande framhålls, att landsfiskalernas arbetsuppgifter kunde komma att i olika avseenden beröras av en nyreglering på de områden, som jag i det föregående omnämmt, samt att det särskilt tedde sig svårt att innan åtminstone principiell ståndpunkt tagits till vissa dithörande frågor genomföra en landsfiskalsreform, som innebure inrättande av nya häradsfogdetjänster avsedda huvudsakligen för restindrivningen.

Även oavsett sistnämnda fråga om landsfiskalstjänsternas eventuella omorganisation synes det mig önskvärt att omsider söka ernå en lösning av de vittgående och viktiga organisationsproblem, som jag i det föregående antytt.

Vad först angår uppbörden är det utan tvivel en olägenhet med nuvarande system, att så lång tid förflyter mellan inkomstens åtnjutande och uppbörden av den å inkomsten belöpande skatten. Under denna tid kan den skattskyldiges betalningsförmåga avsevärt försämrats, och en skatt som han utan svårighet kunnat bära, därest uppbörden skett i närmare anslutning till inkomstens förvärvande, är det måhända icke möjligt för honom att erlagga, när uppbördstiden är inne. Den år 1931 genomförda delningen av kronouppbörden i två terminer innebar i detta avseende icke någon förbättring; tvärtom framflyttades därvid tiden för en del av kronouppbörden. En med den nu nämnda sammanhängande olägenhet med gällande system är, att skattebetalningen i väsentlig mån är beroende av den skattskyldiges egen goda vilja. Inkomsttagare utan fast anställning och i saknad av utmätningsbara tillgångar kan alltför lätt undandraga sig betalningen av påförda skatter, och indrivningsförfarandet når honom ofta icke eller alltför sent.

Enligt givna direktiv sökte 1924 års uppbördssakkunniga utforma en ordning, enligt vilken icke blott tiden mellan skatteunderlagets tillgodonjutande och skatteuppbörden skulle förkortas utan även uttagande av skatter av den stora massan anställda skulle säkerställas. Deras förslag synes emellertid förutsätta så omfattande anordningar och i övrigt vara förenat med sådana nackdelar att det — såsom ock framhållits i flertalet yttranden och av min företrädare i det förut omnämnda yttrandet till statsrådsprotokollet den 6 mars 1931 — knappast kan komma till genomförande. Svårigheterna torde i själva verket bottna i vårt skattesystem, som i olikhet mot andra länders, där liknande anordningar med framgång genomförts, rör sig med ett stort antal skatteformer av repartitionsskatts natur. Vid sådant förhållande torde en fortsatt utredning av frågan om ett ändrat uppbördsförfarande böra inriktas på vägar, som närmare än de av 1924 års uppbörds-sakkunniga beträdda ansluta sig till de av ålder i vårt land använda. Utan tvivel bör det vara möjligt att även på dylikt sätt åstadkomma avsevärda förbättringar.»

Departementschefen fann det vidare förtjäna anmärkas, att riksräkenskapsverkets yttrande över uppbördssakkunnigas förslag innehöle en plan för en mera begränsad uppbördsreform och lämnade en sammanfattning av de mera väsentliga punkterna däri. De uppslag, som sålunda framförts, syntes böra komma under övervägande vid utredningen. Självfallet borde vid denna även andra utvägar förutsättningslöst prövas. Vid utredningen borde kontakt sökas dels med de sakkunniga rörande länsstyrelsernas organisation, som jämlikt Kungl. Maj:ts den 28 juni 1935 givna bemyndigande tillkallats av chefen för socialdepartementet, dels ock med de sakkunniga, som jämlikt Kungl. Maj:ts den 28 februari 1936 givna bemyndigande tillkallades för fortsatt utredning angående omorganisation av landsfiskals- och stadsfiskalsbefattningarna.

Allmänna synpunkter på en reform. En sammanfattning av vad tidigare anförts om det nu gällande uppbördsförfarandet och om bristerna däri samt om tidigare framkomna förslag till uppbördsfrågans lösning torde giva vid handen, att de önskemål, som inför en reformering av uppbördsväsendet ur såväl det allmännas som den enskilde medborgarens synpunkter träda i förgrunden, väsentligen äro följande. Uppbörden av skatten bör ske närmare tidpunkten för inkomstens förvärvande än vad nu är fallet. Stora fördelar skulle obestriddigen vinnas genom att uppbörd av kronoutskylder och kommunalutskylder sammanföres. Den enskildes sammanlagda skattebörd bör fördelas på ett lämpligt antal betalningstillfällen, så avvägt, att den skattskyldiges möjligheter att erlægga utskylderna underlättas utan att det allmänna därför vållas onödigt stora kostnader. Betalningstillfällena böra så jämnt som möjligt fördelas över hela året med iakttagande av att månader, vilka i utgiftshänseende äro tyngda av andra regelbundet återkommande större utgifter, sådana som exempelvis kvartalshyra, ej ytterligare belastas med skatteutbetalning. Å andra sidan bör, om möjligt, tillfälle beredas den skattskyldige att, om han så önskar, erlægga sina utskylder på en gång eller genom förskottsavsättningar vid tidpunkter, som han själv må finna lämpliga. Uppbördsterminerna böra utsträckas över en ej alltför knappt tillmätt tidsperiod, som alltid bör vara förlagd till samma dagar i de månader, då uppbörd skall äga rum. Ej minst med hänsyn till befolkningens alltmer ökade rörlighet torde tiderna böra vara enhetliga för hela riket. På grund av de goda erfarenheter, som vunnits av postverkets ombesörjande av kronouppbörden på landet, och särskilt med hänsyn till de goda möjligheter till kontroll över uppbördens redovisning, som ett sådant system visat sig medföra, torde postverket i allmänhet böra ombesörja uppbörden. Systemet med kontant inbetalning till en viss uppbördsförrättare måste anses föråldrat och bör enligt moderna principer ersättas med ett system, innebärande att alla medel inbetalas för uppbördsredogörarens räkning över posten eller i bank och därefter enligt en för effektiv kontroll tillgänglig metod redovisas till honom medelst kassabesked i en eller annan form.

En förenkling av indrivningsförfarandet framstår även såsom ett allmänt önskemål. Detta syfte torde delvis vinnas genom ett sammanförande av krono- och kommunaluppbörden. Då utskyldsbelopp, som ej hava i rätt

tid erlagts, föreligga till indrivning, kan uppställas den frågan, huruvida det från det allmännas sida är ur ekonomisk synpunkt fördelaktigt att låta dessa belopp, oberoende av deras storlek, bliva föremål för ett ofta kostsamt indrivningsförfarande eller huruvida det icke vore ur sådan synpunkt lämpligare att omedelbart avskriva de fordringar, som grunda sig på restförda utskylder, uppgående endast till mindre belopp. Härvidlag torde emellertid böra beaktas, dels att skatten, huru liten den än må vara, är ett uttryck för den enskilde medborgarens med hänsyn till hans förmåga avvägda förpliktelser gentemot samhället och dels att det stora antalet gäldenärer vid skatteindrivningen måste förläna varje eftergift en vida allvarigare innebörd än om saken gällde ett privat företag. Från dessa synpunkter sett torde böra eftersträvas en sådan effektivitet hos indrivningsförfarandet att, om möjligt, förutom det att skatteförlusterna nedbringas till det minsta möjliga, den enskilde skattebetalaren varaktigt bibringas den uppfattningen, att det även bäst överensstämmer med hans egna privatekonomiska intressen att i mån av förmåga i behörig ordning uppfylla sina förpliktelser mot det allmänna.

KAP. 5.

Olika möjligheter till förkortande av tiden mellan inkomstförvärvet och skattens erläggande.

Allmänna synpunkter.

Beträffande spørsmålet om en förkortning av tiden mellan inkomstens förvärvande och uttagandet av å densamma belöpande skatt inställer sig givetvis först den frågan, huruvida man icke skulle kunna uttaga skatten redan »vid källan», d. v. s. samtidigt som inkomsten uppbäres. Härvid måste man emellertid hålla i minnet, att vårt skattesystem rör sig med en mångfald skattetitlar av olika natur och att i samband med de egentliga skatterna uppbäras ett flertal allmänna avgifter. Även om man begränsade skatteuppbörden till att avse endast egentliga skatter till stat och kommun, skulle man, enär flera av dessa såsom tidigare å sid. 97 omnämnts hava karaktären av repartitionsskatter, likväl icke kunna slutligt fastställa grunderna för uttagandet av dessa skatter, innan såväl utgiftsbehovet som skatteunderlaget kan överblickas. Skatteunderlaget fastställes för närvarande genom det på självdeklarationerna grundade taxeringsförfarandet. Genom detaljrika bestämmelser och effektiva arbetsmetoder vid taxeringsarbetet åsyftar vårt skatte- och taxeringssystem att med ytterlig noggrannhet utröna den verkliga, skattepliktiga inkomsten och att anpassa utskylderna till den individuella skatteförmågan. En dylik noggrann avvägning i det enskilda fallet torde vara den ordning, som bäst överensstämmer med vårt folks rättsmedvetande. Därest man ville slutgiltigt uttaga skatten redan vid inkomstförvärvet, bleve man tvingad att tillämpa schablonmässiga regler för beskattningen. Om man vill eftersträva att, i den mån det är möjligt med bibehållande av vårt system med en å individuell taxering grundad skattskyldighet, uttaga skatten redan samtidigt med inkomstförvärvet, återstår möjligheten att förskottsvis upptaga skatt efter en mera summarisk grund och därefter vidtaga korrigeringar, sedan den exakta debiteringen blivit verkställd. Varje sådant system måste emellertid i viss utsträckning medföra dubbelarbete och ökade kostnader.

Uppbörd under medverkan av arbetsgivare.

Mot det av 1924 års uppbördssakkunniga framlagda förslaget om förskottsbetalningar, beräknade i visst förhållande till den skattskyldiges utskyldsbelopp under nästföregående år och, i fråga om anställda, uttagna genom löngivarens försorg, gjordes såsom tidigare nämnts sådana invändningar och uttalades allmänt sådana betänkligheter, att tanken på ett så ordnat system har måst övergivas.

Uppbörd på grundval av särskilda uppgifter angående beräknad inkomst.

Vid övervägande av möjligheterna för skatteuppbördens anordnande i närmare anslutning till inkomstförvärvet än vad nu är fallet och utan medverkan av arbetsgivare har kommittén på ett tidigt stadium av sitt arbete undersökt, huruvida debitering skulle kunna ske på grundval av särskild av den skattskyldige avgiven uppgift angående hans beräknade inkomst under det löpande eller nästföljande året och uppbörd därefter äga rum i enlighet med sådan debitering redan under inkomståret med korrigerings i en eller annan form, sedan inkomsten taxerats i samma ordning som nu. Efter ingående prövning har kommittén emellertid av flera skäl, för vilka redogöres här nedan, funnit en dylik utväg icke framkomlig. Enär en uppbörd anordnad på dylikt sätt gjorts till föremål för två förslag, vilka sedermera genom särskilda remisser överlämnats till kommittén för att tagas i övervägande vid fullgörandet av kommitténs uppdrag, skola dessa förslag här nedan upptagas till granskning.

I särskilda till chefen för finansdepartementet inkomna skrivelser den 3 april 1934 och den 9 oktober 1937 från *f. d. professorn Karl Ljungberg* och den 30 september 1937 från *överståthållaren Torsten Nothin* hava framhållits vissa olägenheter, som vidlåda nuvarande uppbördssystem. Sålunda har härvid påpekats de betänkliga konsekvenserna i vissa fall av att utskylderna uppbäras lång tid efter förvärvandet av den inkomst utskylderna avse, vilka konsekvenser göra sig särskilt påmint för den enskilde i sådana fall, då vid tiden för utskyldernas erläggande den skattskyldiges inkomst väsentligt minskats eller helt upphört. I sådant avseende har särskilt erinrats om de svårigheter, som uppkomma för skattskyldig vid arbetslöshet eller annan oförutsedd minskning i inkomsterna och vid inträde i pensionsåldern samt för efterlevande änka och barn att erlagga utskylder, som belöpa på en avliden familjeförsörjares inkomst.

I förutnämnda av överståthållaren Nothin ingivna skrivelse har därjämte framhållits, att utskyldernas uppbärande först sedan lång tid förflutit efter inkomstförvärvet även för statens vidkommande medförde olägenheter. Sålunda finge staten med nu gällande system på grund av de för den enskilde

kännbara olägenheter, som ovan anförts, dragas med ett proportionsvis större procenttal restantier än om skatten betalades närmare inkomstförvärvet. Ju högre skattesatsen måste sättas, desto mera ökades svårigheterna att uttaga utskylderna, sedan längre tid förflutit mellan inkomstförvärvet och tidpunkten för utskyldernas erläggande. Härtill komme ett rent psykologiskt moment, i det att skatten ansåges mera »orättvis» och därför bleve svårare att utkräva, när inkomsten sjunkit vid tidpunkten för uppbörden, ett förhållande, som särskilt framträdde, om skattesatsen under den mellanliggande tiden måst höjas.

För att råda bot på missförhållanden av ovan antydd art hava i de ingivna skrivelserna framlagts förslag till ett reformerat uppbördssystem, varigenom inkomsten i stort sett skulle komma att beskattas redan under det löpande inkomståret. Förslagen hava det gemensamt, att utskylderna skulle i första hand utgå efter en av den skattskyldige avgiven förhandsberäkning av den inkomst, han kunde komma att åtnjuta under den närmast följande tiden.

I sin första skrift har professor Ljungberg efter en vidlyftig motivering för sitt förslag lämnat en sammanfattning av detsamma, varav här må återgivas följande:

»Mitt förslag innebär att:

1:o den under ett visst år inbetalade skatten skall, med den justering som nämnes i mom. 2, utgöra skattebetalning för just detta år;

2:o sedan genom självdeklaration i början av nästa år den verkliga inkomsten blivit fastställd äger justering rum, så att skatt för skillnaden mellan den verkliga inkomsten och den förut beskattade erlägges.

Om t. ex. en person under år 1935 skattat för en antagen eller förslagsvis uppgiven inkomst av 8 300 kronor och sedan i februari 1936 deklarerar för en verklig inkomst av 8 500 kronor, är han skyldig, att utom löpande årets skatt, inbetala skatt för 200 kronor på ungefär samma tider och sätt, som han enligt nuvarande system skulle betala skatt för hela inkomsten 8 500 kronor. — Egentligen är han skyldig skillnaden i skatt mellan 8 500 kronor och 8 300 kronor, vilket på grund av progressiviteten icke är detsamma som skatt för 200 kronor. —

Genom detta betalningssätt för skatten blir man sålunda aldrig till något kommande år skyldig skatt för större inkomstbelopp än skillnaden mellan den verkliga inkomsten och den, för vilken skatt under ett år betalats, vilket, som ovan framhållits, är av mycket stor betydelse vid plötsliga inkomstminskningar såsom genom dödsfall, mistad plats o. d.

Klart är att utom själva grundprincipen behöva alltid en del detaljfrågor klargöras för att förslaget skall kunna genomföras.

En sådan fråga är, huru skall den inkomst bestämmas, efter vilken det löpande årets skatt skall beräknas. Jag vill föreslå att skattedragaren skall hava rätt att före en viss datum exempelvis 1 december ange, efter vilken antagen inkomst han önskar betala skatt för nästa år. Använder han sig ej av denna rätt, skall skatten automatiskt utgå efter en antagen inkomst lika med den senast deklarerade inkomsten. Ett fel i den provisoriskt uppgivna inkomsten har ingen betydelse, emedan rättelse alltid skall äga rum, då den verkliga inkomsten blivit deklarerad. Tydligt är att om denna är mindre än den, efter vilken skatt blivit betald, skall även justering nedåt äga rum, så att det för mycket betalade avräknas på nästa års skatt.

Deklarationsblanketterna böra ändras så att på desamma kan införas icke endast verkliga inkomsten utan även de belopp, för vilka skatt betalats. Detta bör lämpligen styrkas genom bifogande av dubletter eller särskilda bilagor till skattesedlarna.

Möjlighet bör även finnas, att under ett löpande år göra anmälan till skattemyndigheterna om årets inkomst undergår stor och plötslig ändring för att åstadkomma justering även under själva skatteåret.

Huvudsaken är, att man så smidigt som möjligt anpassar sig efter de verkliga förhållandena, så att skatten aldrig blir mer betungande, än som är absolut nödvändigt för att stat och kommun skola erhålla de rätta skattebeloppen efter den verkliga intjänade inkomsten.»

I sin senare skrift har Ljungberg till utvecklande av sitt förslag anfört, bland annat, följande:

»För att lättare kunna klarlägga, huru reformförslaget verkar, vill jag med ett konkret exempel tydliggöra detsamma och tar detta för ett år, då förslaget tänkes vara så genomfört, att övergångsbestämmelserna upphört att tillämpas. Vi antaga sålunda, att en viss person i enlighet med utfärdade bestämmelser i Nov. 1940 uppger 12 000 kr. som sannolik inkomst för året 1941. Han har för år 1939 i Febr. 1940 deklarerat en inkomst av t. ex. 11 600 kronor och denna deklARATION har även efter granskning godkänts. Under år 1939 har han betalat skatt för en antagen inkomst av 11 000 kr.

Debetsedeln för 1941 års kronoskatt skall under dessa förutsättningar upptaga

1. kronoskatt å 12 000 kr. beräknad enligt för 1941 beslutade skattesatser.
2. kronoskatt å den för år 1939 deklarerade inkomsten 11 600 beräknad enligt 1939 års skattesatser.
3. för år 1939 betalad kronoskatt å beloppet 11 000 kr.

Den kronoskatt, som skall betalas under år 1941, är sålunda: den under mom. 1 angivna skatten jämte skillnaden mellan de under mom. 2 och 3 angivna skattebeloppen. Momentet 1. kan specificeras på ungefär samma sätt, som nu brukas, men under momenten 2. och 3. behöva endast slutsummorna upptagas.

På alldeles samma sätt uppställs debetsedeln för kommunalskatten.

Reformen inskränker sig sålunda beträffande debetsedlarna till att tvänne rader för momenten 2 och 3 tillkomma.

Om den skattskyldige icke i rätt tid inkommer med uppgift om, huru mycket han anser som sannolik inkomst för skatteåret, bör den senaste deklARATIONsuppgiften, d. v. s. i detta exempel 11 600 kr., läggas till grund för den för år 1941 preliminärt beräknade inkomsten. I Februari 1942 deklarerar alldeles som nu är föreskrivet den verkliga inkomsten för år 1941. Skulle den i vårt exempel vara 12 300 kr., skall till den skatt, som beräknas för 1943, i ena fallet läggas skillnaden i skatt å 12 300 kr. och å 12 000 kr. och i andra fallet skillnaden i skatt å 12 300 kr. och å 11 600 kr. Detta visar att det är tämligen likgiltigt, om den för året såsom sannolik upptagna inkomsten uppskattas något olika. Någon verklig prövning av den som sannolik uppgivna inkomsten — i exemplet 12 000 kr. — behöver därför icke förekomma. DeklARATION skall som nu endast ske på verklig inkomst och prövningen vara helt lika den nuvarande. Det är endast i det fall, att en person som sannolik uppger en betydligt mindre inkomst än den som framkommit vid den senaste deklARATIONEN, som en förklaring angående orsaken kan vara lämplig, nödvändig är den dock icke. Ett dylikt förhållande inträffar t. ex. det år en person övergår i pensionsåldern.

I detta exempel har jag utgått från, att den för ett visst år deklarerade inkomsten är större än den, för vilken skatt betalats, i vilket fall en viss summa skulle tilläggas det löpande årets skatt. Skulle motsatsen äga rum, skall naturligtvis avdrag i stället göras.

Övergångsbestämmelserna kunna göras mycket enkla. Ett beslut erfordras endast om t. ex. reformen skulle tillämpas efter 1938, att den skatt, som betalas under året 1938, skall anses utgöra skatt för just detta år. Man behöver ej tala om att efterskänka någon skatt. Som jämförelse kan erinras om, att när vi för ett trettiotal år sedan övergingo från det förutvarande systemet med en av en taxeringsnämnd bestämd årsinkomst såsom grund för det löpande årets skatt till det nuvarande med deklarationsplikt och skatten betald två år efter inkomståret, betalades under övergångstiden skatt tvänne gånger för samma år. Då talades aldrig om, att man rent formellt sett borde slippa betala skatt ett år.»

Överståthållare Nothins förslag med tillhörande övergångsregler har följande lydelse:

»Samtidigt som den skattskyldige i början av året avgiver sin självdeklaration, avseende föregående års inkomst, skall han därjämte avlämna en kortfattad uppgift, i vilken angives den beskattningsbara inkomst han beräknar komma att åtnjuta under det löpande året (alltså det, under vilket deklarationen och ifrågavarande uppgift avgives). I den mån denna beräknade inkomst understiger den inkomst, som åtnjuts under föregående år och som uppgivits i deklarationen, bör skälet härför i korthet angivas. På grundval av berörda uppgift sker, utan föregående granskning av beskattningsnämnd, en preliminär utdebitering av skatt, hänförande sig till det löpande årets beräknade inkomst. Intet synes hindra att denna utdebitering samt utsändandet av debetsedlarna sker så tidigt, att skälig del av skatten kan förfalla till betalning redan under försommaren. (För att förhindra en kollision med kommunaluppbörden i juni kan denna senare lämpligen framflyttas till april under vilken månad någon kronouppbörd icke för framtiden skulle behöva äga rum.) Återstående belopp av skatten erlägges i oktober eller november. Motsvarande skyldighet att avgiva preliminär deklaration bör åvila under året nytillträdande inkomsttagare så snart fast anställning vunnits eller inkomsten eljest kan överblickas. På grundval av denna preliminära inkomstuppgift sker utdebitering till lämplig uppbördstid (med nu rådande uppbördsförfarande med allt mera ökad inbetalning genom banker och post vinnes ökad möjlighet att mottaga betalningar successivt under året).

När deklarationen påföljande år avlämnats och den beskattningsbara inkomsten jämte den därå belöpande skatten därefter av beskattningsnämnden slutligen fastställts, sker en utjämning på så sätt, att om för mycken skatt erlagts redan vid juniuppbörden, överskottet omedelbart restitueras jämte skälig ränta därå. Har för liten skatt blivit betald, utdebiteras skillnaden till betalning under november månad (= nuvarande första uppbördsstämman). Om det vid jämförelse mellan sistnämnda deklaration och den i samband med föregående års deklaration avlämnade uppgiften befinnes, att den skattskyldige i nämnda uppgift uppenbarligen beräknat sina inkomster för lågt i avsikt att erhålla ett icke avsett anstånd med skattens betalning, bör beskattningsnämnden äga rätt att å skillnaden eller skälig del därav pålägga antingen vanlig indrivningsprocent eller ock annan lämpligt avvägd ränta.

Övergångstiden. En övergång till detta system medför i längden inga olägenheter för staten, då det ju för denna är likgiltigt, om skatten beräknas på löpande eller på föregående års inkomst.

Det första året den nya ordningen tillämpas blir gången följande: Under förutsättning att den preliminära skatten, såsom ovan ifrågasatts, delvis erlägges under årets första hälft, bör under övergångsåret den skattskyldige *dels* vid denna preliminära skatteuppbörd tillgodoräknas vad han under april månad erlagt å andra kronouppbördsstämman enligt äldre ordningen till slutbetalning av sin under före-

gående år debiterade skatt, *dels ock* vid novemberuppbörden, i anledning av sin samma år avgivna deklaration för föregående år betala den skatt, som belöper å detta år, minskad med den preliminära skatten för det löpande året. Härigenom får den skattskyldige ingen ökad pålaga och staten får sin budgetberäkning helt tryggad. I den mån det under första året överhuvud inträder en förskjutning blir det någon skatteökning för staten, nämligen med skatterna för nytillkommande skattskyldiga samt för de fall, där den skattskyldige i sin preliminära deklaration räknat med förhöjd inkomst.

För följande år fungerar det nya systemet enligt tidigare angivna riktlinjer. Som redan framhållits innebär det nya systemet med betalning av skatten redan under inkomståret, att ett efterskänkande i viss mån sker av ett års retroaktiv skatt på alla händer. Denna eftergift kompenseras teoretiskt helt därav, att för nya inkomstagare eller inkomstökningar skattskyldigheten inträder ett år tidigare. Då väl i genomsnitt skatteunderlaget under årens lopp ökas, innebär detta en något ökad intäkt för staten.

I verkligheten torde det emellertid ställa sig så, att en del av dessa nya inkomster bli beskattade först efteråt. Staten måste därför under ett övergångsår (det första eller det andra) taga den föga kännbara olägenheten av att en del skatteällor (genom dödsfall o. dyl.) försvinna ett år tidigare än beräknat, under det att kompensationen kommer först året efteråt. För de följande budgetåren kan staten räkna med, att dessa i efterskott verkställda beskattningar helt kompensera det nyssnämnda frånfallet av vissa skatter.»

Kommittén vill i det följande ägna de två förslagen en närmare granskning. Emedan förslagen äro byggda på samma princip har granskningen närmast anknutits till ett av dem, nämligen överståthållare Nothins förslag, som är mest utarbetat i detaljerna.

Enär det är en obestriddlig fördel, att utskylderna uttagas så nära inkomstförvärvet som möjligt, är förslagets syfte att ordna uppbörd redan under inkomståret synnerligen beaktansvärt. Å andra sidan måste man fordra, att förslagets genomförande icke väsentligen förminskar den rättvisa och jämlikhet i beskattningen, som är en av det nuvarande systemets dyrköpta fördelar, och att icke alltför stora tekniska svårigheter följa inom taxerings- och uppbördsväsendet samt vid budgetberäkning för stat och kommun.

Ett system sådant som det föreslagna synes, under förutsättning att det är tekniskt genomförbart, kunna med fördel tillämpas endast på sådana kategorier av skattskyldiga, i främsta rummet löntagare, vilka kunna med någon större säkerhet i förväg beräkna sin årsinkomst. Men för andra kategorier, bland andra stora grupper av näringsidkare, måste verkliga svårigheter möta att göra tillförlitliga förhandsberäkningar av den blivande årsinkomsten, även om man anser sig kunna räkna med deras goda vilja att göra beräkningarna så samvetsgrant som möjligt. Näringsidkarna i allmänhet äro för sin inkomst beroende av konjunkturerna och jordbrukarna därjämte av årsväxten under det löpande året.

Att under året »nyttillträdande» skattskyldiga, d. v. s. sådana som tidigare ej haft någon inkomst, skulle så snart de börja förvärva inkomster ingiva uppgift om det belopp, vartill dessa kunna beräknas komma att uppgå under den närmaste framtiden, och genast börja erlägga utskylder, som ännu icke blivit fastställda, torde icke vara lämpligt. Mer än eljest skulle i dessa

fall den enskildes inkomstskatt, exempelvis för en nystartad verksamhet, bliva byggd på ovissa faktorer och det måste ofta från början vara osäkert, om ens något enligt gällande skatteregler beskattningsbart belopp kommer att uppstå i de särskilda fallen.

Från synpunkten av statens och kommunernas intresse av att debiterade utskylder verkligen inflyta torde den föreslagna reformen ej vara av större värde, enär möjligheterna till ett gott slutligt uppbördsresultat bland löntagarna, den största kategori av skattebetalare, beträffande vilken det nya systemet skulle med verklig fördel kunna användas, redan med nu gällande system äro mycket stora, bland annat på grund av införselinstitutets tillämplighet. Gentemot notoriska skattesolkare skulle det föreslagna systemet knappast giva starkare maktmedel än det nuvarande, ty beträffande sådana torde blott uppbörd genom arbetsgivares medverkan och andra tvångsförfaranden giva förbättrade resultat. Däremot skulle givetvis genom den föreslagna förkortningen av tiden mellan inkomstförvärvet och uppbörden i enskilda fall ett förbättrat uppbördsresultat kunna ernås, alldenstund risken för skatteförluster vid dödsfall och nedgång i inkomsten skulle minskas, åtminstone beträffande löntagare.

Från den enskildes synpunkt bör observeras de möjligheter till förskottsreservering av medel vid lämpliga tidpunkter, som anslutning till intressekontor redan nu erbjuder, såväl i allmänhet som speciellt inför övergången i pensionsåldern. Beträffande de ofta påpekade svårigheter att betala skatter, som inställa sig för de efterlevande till en avliden familjeförsörjare, må erinras om att skatterna i sådana fall, därest behållningen i boet icke överstiger visst belopp, må av vederbörande beskattningsnämnd helt eller delvis efterskänkas för två år. Därest ur beskattningssynpunkt betänkligheter ej anses föreligga däremot, skulle en ovillkorlig rätt för de efterlevande att under vissa omständigheter befrias från skyldighet att erlägga skatt för den avlidnes inkomst kunna fastställas.

Lämpligheten av det korrektiv mot ett åsidosättande av de föreslagna bestämmelserna, som förordats, nämligen att differenser mellan den i förhandsuppgiften beräknade inkomsten och sedermera deklarerad inkomst i vissa fall skulle medföra sådana konsekvenser som att indrivningsprovision eller ränta skulle beräknas å skillnadsbeloppet, måste starkt ifrågasättas. Med hänsyn till svårigheten för ett stort antal skattskyldiga att med någon större grad av säkerhet på förhand beräkna årsinkomsten, skulle redan förefintligheten av dylika bestämmelser skapa en stark olust. Sådana bestämmelser skulle vidare innebära risk för godtycklig tillämpning eller i allt fall ojämnhet i tillämpningen, vilket skulle medföra en onödig irritation hos de skattskyldiga. Ett rättvist avgörande från myndighets sida torde i många fall bliva svårt för att icke säga omöjligt. Den stadga i skattefrågornas prövning, som alltmera vunnits, skulle i viss mån äventyras och besvärsmålen skulle med all sannolikhet väsentligt öka i antal och svårighetsgrad.

Även vad taxeringen beträffar skulle ett ökat tekniskt arbete bliva följ-

den. Där förhandsuppgifter saknas, måste komplettering i någon form ske av uppgiftsmaterialet, som dessutom måste tekniskt bearbetas och sammanställas i form av längder med uträknade beskattningsbara belopp, vilka ju icke kunna utfinnas av allmänheten. Samtidigt måste den vanliga taxeringen bibehållas i full utsträckning. Att kostnaderna för det allmänna härigenom skulle väsentligt ökas torde vara uppenbart.

I de direktiv, som vid kommitténs tillsättande meddelades för en förnyad utredning om en uppbördsreform, lades särskild vikt vid en utredning av frågan om kronouppbördens förenande med kommunaluppbörden. Därmed sammanhängande förenkling av uppbördsväsendet och större möjligheter till jämnare fördelning av en persons sammanlagda skattebelopp å lämpligt antal terminer hade nämligen sedan länge framstått såsom ett av de viktigaste syftena med en uppbördsreform, hur en sådan än i övrigt genomfördes. Detta förhållande med därav betingade konsekvenser i avseende på debitering m. m. synes ingen av förslagsställarna hava tagit behörig hänsyn till. Då de kommunala skatterna, såsom tidigare framhållits, i allmänhet hava karaktären av repartitionsskatter, kunna de ej slutgiltigt debiteras, förrän såväl skatteunderlaget blivit känt som även utgifts- och inkomststat för det kommande året blivit fastställt. Enligt överståthållare Nothins förslag skulle uppbörden av kronoutskylderna äga rum i juni samt i oktober eller november under inkomståret med slutlig korrigeringsenast i november taxeringsåret. Förslagsställaren har tydligen tagit sikte på den nuvarande kronouppbörden i Stockholm, där inga repartitionsskatter ingå. Om man emellertid medräknar även de repartitionsskatter, som för närvarande inom landet uppbäras i samband med kronouppbörden, d. v. s. landstingsskatt, vägskatt och tingshusskatt, så visar det sig, att förslagets genomförande skulle medföra mycket stora svårigheter. Det skulle bland annat innebära, att betalningen av kronoutskylder skulle påbörjas nära ett och ett halft år tidigare än nu. Som skattebetalarna under övergångstiden icke skola betala både de nya och de gamla skatterna, måste endera efterskänkas. Enligt förslaget skulle praktiskt taget ett års statsskatt efterskänkas, men om repartitionsskatterna yttras i detta avseende intet. I verkligheten skulle kronoutskylder motsvarande ett och ett halvt års uppbörd (tre uppbördstillfällen) behöva efterskänkas, om extra belastning av de skattskyldiga skall kunna undvikas. Om systemet utsträckes till att gälla även allmän kommunalskatt, skulle vid övergången två års dylik skatt behöva efterskänkas. Men efterskänkande av skatter är med nu rådande direkta beskattning en högst allvarlig sak. Det ginge väl an, om skattebetalarna hade eller uppvisade år från år tämligen oförändrade inkomster. Men för många enskilda näringsidkare, ja för hela kategorier av sådana, kan inkomstnivån veterligen starkt växla från år till annat. Måste en sådan skattskyldig visa låg inkomst under ett »frihetsår», blir han missgynnad, visar han då hög inkomst, missgynnas stat och kommun. Härtill kommer, att de vid taxeringen gällande reglerna för värdering av varulager och avskrivning av inventarier skulle kunna föranleda mindre nog-

räknade skattskyldiga att visa stora inkomster under »frihetsår» men så mycket mindre inkomster under följande år, då beskattning sker i vanlig ordning. Det sagda gäller i princip, även om man uppdelar skattebefrielsen på ett flertal år i syfte att vinna utjämning.

Med det föreslagna systemet — tillämpat på en sammanslagen krono- och kommunaluppbörd — föreligger stor risk för en ojämn belastning på de olika betalningsterminerna genom de förhållandevis stora avräkningar, som i enskilda fall måste ske dels på grund av den för andra än löntagare vidsträckta felmarginalen mellan den förhandsberäknade och den slutligt taxerade inkomsten och dels på grund av de ändringar i uttaxeringsgrunderna, som ofta åtfölja konjunkturväxlingar.

Vid avräkningarna enligt förslaget, då man skall få fram den korrigerade, slutliga debiteringen, möta andra svårigheter därigenom, att en del skattebetalare under tiden flyttat från en kommun till annan. Avräkningarna för dessa måste som regel komma att ske på deras nya boningsort, där de äro mantalsskrivna för taxeringsåret (året efter inkomståret). Avräkningarna bleve särskilt besvärliga, om exempelvis för högt eller för lågt beräknad landstingsskatt till ett landsting skulle avräknas å den nya skatten till ett annat landsting. Systemet kräver i flertalet enskilda fall, då flyttning skett, försändande av avräkningskort e. d. mellan uppbördsmyndigheterna och förutsätter ett kostsam utbyggande av dessas organisation. I ett stort antal fall skulle restitution av skatt behöva ske.

Huru budgetberäkningen hos stat och kommun skall ske enligt den nya ordningen framgår icke av förslagen. Men eftersom de under inkomståret förskottsvis upptagna utskylderna uppenbarligen måste användas till att täcka samma års utgifter, får man förutsätta, att budgetberäkningen måste grundas icke som nu på kännedom om det taxerade skatteunderlaget utan på en uppskattning av de inkomster, som komma att uppgivas i de förhandsuppgifter, som avlämnas under inkomståret. En sådan budgetberäkning måste inrymma en mångfald av ökade osäkerhetsmoment. Vad beträffar »nyttillträdande» skattskyldiga torde svårigheterna att verkställa någon som helst beräkning ligga i öppen dag.

Som slutomdöme om båda de föreliggande reformförslagen vill kommitén uttala, att de oundgängligen förutsätta dels ett förenklat, summariskt förfarande vid såväl taxeringen som debiteringen och dels synnerligen genomgripande förändringar i sättet för beräkandet av budgeten för stat och kommun.

Uppbörd på grundval av ännu ej granskade deklarationsuppgifter.

Man kan i detta sammanhang icke förbigå frågan, huruvida en debitering skulle kunna verkställas på grundval av de av taxeringsnämnd ännu ej granskade självdeklarationerna och korrigerig verkställas, sedan taxering ägt

rum. Då emellertid självdeklaration i många fall ej avgives och de i självdeklaration lämnade uppgifterna i ett betydande antal fall icke torde kunna godtagas utan justeringar från taxeringsnämndens sida, skulle deklarationsuppgifterna redan av denna orsak icke med fördel kunna läggas till grund för debiteringen. I alla händelser skulle ett tidsödande dubbelarbete bliva följden. Mot den tänkta anordningen kan i övrigt riktas åtskilliga av de anmärkningar, som ovan framställts mot förslagen att grunda debiteringen på preliminära inkomstuppgifter, som lämnas av de skattskyldiga vid ingången av inkomståret. Bland annat skulle betydande tekniska svårigheter uppstå vid övergången till den nya ordningen ävensom vid budgetberäkningen inom kommunerna.

Uppbörd på grundval av verkställd taxering.

Förkortning av tiden för taxeringsförfarandet. Av skäl, som torde framgå av den i det föregående förda diskussionen, bör enligt kommitténs åsikt uppbörd ske på grundval av verkställd taxering. Däremot torde debitering kunna ske utan att länsprövningsnämndernas beslut behöva avvaktas. Då det gäller att under denna förutsättning finna en möjlighet till förkortande av tiden mellan förvärvet av inkomst och erläggandet av därå belöpande skatt, frågar man sig om icke den jämförelsevis långa tid, som taxeringsförfarandet för närvarande kräver, kan förkortas. Vad då först tiden för avgivande av deklarationer beträffar, torde det icke vara möjligt att ytterligare avknappa denna. En stor grupp skattskyldiga, omfattande i synnerhet löntagare, skulle väl kunna avgiva deklaration redan den 1 februari, men för andra grupper, omfattande förnämligast handelsbokföringspliktiga, torde det icke vara möjligt att vinna en översikt över den ekonomiska ställningen så tidigt, att deklarationstiden skulle kunna inknappas för dem. Då det vidare får antagas vara omöjligt för vederbörande arbetsgivare att nämnvärt tidigare än nu inkomma med stadgade löneuppgifter och taxeringsnämnderna knappast kunna påräkna att erhålla mantalslängderna tidigare än nu är fallet, skulle i varje fall tidsvinsten genom en eventuell förkortning av deklarationstiden icke kunna till fullo utnyttjas för taxeringsarbetets påskyndande. Däremot kan det ifrågasättas, om icke någon förkortning av taxeringstiden skulle kunna vinnas genom att taxeringsnämndsordförandena och kronoombuden på landsbygden befriades från längdföring och att detta arbete, liksom nu sker i magistratsstäderna, lades på debiteringsförrättarna. I taxeringsnämnderna skulle i så fall endast göras vederbörliga anteckningar om meddelade beslut å deklarationerna eller andra handlingar, vilka därefter skulle överlämnas till häradsskrivarkontoren för längdföring, på sätt för närvarande sker i magistratsstäderna, där det tekniska arbetet med taxeringslängdernas avslutande sker å kronouppbördskontoren. Då emellertid en sådan ordning visserligen skulle vara ägnad att förkorta taxeringsperioden men å andra sidan i motsvarande mån skulle hindra debiteringsarbetets påbörjande hos häradsskrivarna, har kommittén

icke härutinnan velat framställa något förslag. Däremot har kommittén ansett det vara ur arbetsteknisk synpunkt lämpligt, att det s. k. tillskrivandet av inkomsttaxeringslängderna, d. v. s. införandet däri av de skattskyldigas namn och adresser, även å landet övertages av mantalsskrivningsförrättarna, vilka redan nu mot särskild ersättning flerstädes verkställa detta arbete.

Om alltså taxeringsnämndernas arbete icke kan så avsevärt underlättas, att taxeringstiden därigenom kan förkortas, så synes det i allt fall vara möjligt att fastighetstaxeringen under år, då allmän fastighetstaxering icke äger rum, allmänt avslutas omkring en månd tidigare än för närvarande skall ske och att taxeringen för inkomst och förmögenhet till underlättande av debiteringsarbetets fortgång inom vissa taxeringsdistrikt, där arbetet med taxeringen anses mindre krävande, avslutas tidigare än nu är föreskrivet. I många fall torde i sistnämnda syfte en rationalisering av taxeringsnämndernas arbete kunna åvägbringas därigenom, att mera invecklade taxeringar, som måste göras till föremål för utredningar och skriftväxling, upptagas i särskilda längder, som lämnas å nu bestämd tid, medan taxeringar av enklare beskaffenhet införas i inkomsttaxeringslängder, uppdelade å mindre delar av kommunerna, vilka längder avlämnas successivt tidigare än de särskilda längderna. Genom en sådan anordning skulle debiteringen kunna påbörjas tidigare än nu är fallet, åtminstone i vissa distrikt. Kommittén ifrågasätter alltså, utan att dock i förevarande hänseende framlägga utarbetade förslag, att tiden för avslutandet av taxeringsarbetet skall inom vissa gränser få bestämmas av länsstyrelsen med hänsyn tagen till förhållandena i varje särskilt taxeringsdistrikt.

Omläggning av kommunernas och vissa andra menigheters budgetår.

Den utväg, som synes ligga närmast till hands för beredande av möjlighet att vid en gemensam uppbörd av allmänna utskylder påbörja skatteuppbörden vid avsevärt tidigare tidpunkt än vad nu är fallet, torde vara att omlägga budgetåret för kommuner och andra menigheter med beskattningsrätt till att, i stället för att såsom nu sammanfalla med kalenderår, omfatta ett på annat sätt bestämt räkenskapsår. Om en sådan omläggning skulle genomföras, synes densamma icke böra företagas på annat sätt än så, att budgetåret i likhet med det statliga komme att omfatta tiden den 1 juli—den 30 juni. Den närmare innebörden av en dylik omläggning skall här nedan göras till föremål för undersökning.

Ur uppbördssynpunkt skulle det uppenbarligen medföra betydande fördelar, om det statliga och det kommunala budgetåret sammanföll. De kommunala utdebiteringsbesluten skulle då föreligga ett halvår tidigare än vad nu är fallet, definitiv debitering av samtliga skattetitlar skulle kunna verkställas redan under juli månad och en på slutgiltig debitering grundad uppbörd taga sin början i augusti eller september under taxeringsåret. I fråga om vissa avgifter til riksförsäkringsanstalten skulle däremot — därest dessa, som nu uppbäras vid kronuppbörden, även i fortsättningen skulle uttagas i samband med den allmänna uppbörden — svårigheter föreligga för riks-

försäkringsanstalten att i tillräckligt god tid hinna verkställa erforderliga uträkningar. Då vidare prövningsnämnderna ej avsluta sitt arbete förrän i oktober och då detta arbete icke kan tänkas kunna avslutas tidigare än vad nu sker, skulle det bliva nödvändigt att, för beaktande av prövningsnämndernas ändringar i taxeringarna, vidtagna korrigeringar i den verkställda debiteringen. I de fall, då ändring företoges, finge man sålunda tillställa vederbörande skattskyldige ny debetsedel och i förekommande fall verkställa restitution. Den verkställda debiteringen finge sålunda härvid endast karaktär av en preliminär debitering. Beträffande de kommuner, som erhålla bidrag av skatteutjämningsmedel, skulle, lika litet som nu, en slutlig debitering av allmän kommunalskatt kunna verkställas, innan Kungl. Maj:ts beslut om skatteutjämningsbidragen föreläge, såvida man icke ville tillgripa ett restitutionsförfarande, vilket emellertid på grund av de därmed förenade kostnaderna icke torde vara att tillråda. Kungl. Maj:ts beslut om bidrag av skatteutjämningsmedel föreligger med nu gällande ordning först i slutet av juli eller i början av augusti året efter taxeringsåret. Gällande förordning angående understöd av skatteutjämningsmedel åt synnerligt skattetyngda kommuner stadgar såsom förutsättning för att understöd skall kunna erhållas, bland annat, att beslut i laga ordning fattats, att uppbörd av minst hälften utav den under det löpande året beslutade kommunalskatten skall verkställas tidigast efter utgången av juni månad påföljande år. Även om tiden för det till grund för skatteutjämningsbeslutet liggande förberedande arbetet skulle kunna inknappas och ändring skulle ske i fråga om berörda förutsättning för åtnjutande av understöd av skatteutjämningsmedel, torde det ligga i sakens natur, att ett beslut om bidrag av sådana medel grundat på, bland annat, vederbörande kommuns räkenskaper för senast förflutna budgetår, sedan desamma blivit ur vissa synpunkter granskade, icke skulle kunna föreligga redan omedelbart efter utgången av samma budgetår. Även vid en omläggning av kommunernas budgetår skulle sålunda ett eventuellt understöd av skatteutjämningsmedel ej kunna beaktas vid en i juli under taxeringsåret verkställd debitering, och man bleve för att undvika restitutionsförfarande sålunda nödsakad att verkställa en ytterligare, slutlig debitering. I vilken utsträckning detta skulle behöva förekomma belyses därav, att i vissa län samtliga landskommuner för närvarande åtnjuta understöd av skatteutjämningsmedel. Vid en omläggning av det kommunala budgetåret på sätt ovan nämnts torde, om uppbörden skulle kunna fördelas på tillräckligt antal terminer, densamma dock kunna avslutas i maj eller juni året efter taxeringsåret. Utom den tidsvinst i fråga om avslutandet av kommunaluppbörden, som sålunda kunde ernås, skulle en sådan ordning innebära en obestridlig fördel därutinnan, att — fränsett kommuner, som åtnjuta skatteutjämningsbidrag — endast en debetsedel, upptagande definitivt uträknad skatt, skulle behöva tillställas den skattskyldige utom i de jämförelsevis få fall, då taxering ändrats av prövningsnämnd. Förskotts betalning av ännu icke fastställd skatt skulle alltså icke behöva allmänt förekomma. I detta sammanhang kan nämnas, att överensstämmelse mellan det statliga och

det kommunala budgetåret ur systematisk synpunkt avgjort vore att föredraga. Därigenom skulle även regleringen av statens och kommunernas mellanhavanden förenklas samt redovisningen och kontrollen underlättas såväl med avseende på de kommunala skatter, som uppbäras genom statens försorg, som ifråga om de statsbidrag av olika slag, som till följd av statens ingripande på det kommunala området utgå för de förvaltningsutgifter, som i samband med detta statsingripande blivit kommunerna anförtrodda, ävensom i fråga om de bidrag av skatteutjämningsmedel, som i allt större utsträckning komma kommunerna till del. Av nu rådande olikformighet mellan statens och kommunernas räkenskapsår föranledas svårigheter vid beräkning samt utbetalning av olika slag av statsbidrag. Dessa svårigheter komma uppenbarligen att bli alla mera kännbara, om utvecklingen går mot ett mera omfattande ingripande från statens sida i den kommunala verksamheten. Grunderna för de till kommunerna utgående statsbidragen fastställas i vissa fall för kalenderår och i vissa fall för tidsperiod, som sammanfaller med det statliga budgetåret. Det senare är numera förhållandet med en betydande grupp av statsbidrag, nämligen bidragen till folkskoleväsendet. Vid de kommunala staternas uppgörande föranleder detta ovisshet rörande storleken av ifrågakvarande statsbidrag för det kommunala budgetårets senare hälft. Nu anmärkta olägenhet liksom ock det missförhållandet, att de till ett visst redovisningsår hänförliga statsbidragen icke i kommunernas räkenskaper kunna redovisas under ett och samma räkenskapsår, skulle försvinna, därest det kommunala budgetåret bringades att sammanfalla med det statliga. I fråga om de statsbidrag, vilkas grunder fastställas för kalenderår, torde den bristande kongruensen kunna föranleda ur statlig budgetsynpunkt mindre önskvärda förskjutningar mellan olika budgetår av utgiftsbelastningen å vederbörande riksstatsanslag. Att statsbidrag äro anknutna till kalenderår torde överhuvud taget få anses vara ägnat att försvåra beräkningen av anslagen å riksstaten. Genom att kommunernas budgetår bringades att sammanfalla med det statliga budgetåret skulle även den bristande överensstämmelsen mellan församlingarnas budgetår och kyrkofondens räkenskapsår komma att försvinna. Enligt av kammarkollegiet avgivet yttrande över uppördssakkunnigas betänkande framträda olägenheterna av den bristande kongruensen härvidlag synnerligast däruti, att med nuvarande förhållande full exakthet och reda knappast kan ernås i fråga om de kyrkliga menigheternas och kyrkofondens inbördes ekonomiska mellanhavanden för en viss tidsperiod. Man torde ej heller kunna förbise, att även ur statistisk synpunkt obestriddliga fördelar skulle stå att vinna, därest statens och kommunernas budgetår komme att sammanfalla, framför allt så tillvida som härigenom skulle beredas ett underlag för en fullständig översikt över statens och kommunernas finanser.

Emellertid skulle en omläggning av det kommunala budgetåret vara förenad med vissa olägenheter. Som nackdelar av en omläggning hava bland annat framhållits följande. I kommuner med övervägande jordbrukande befolkning skulle svårigheter möta för de kommunala nämnderna att un-

der den för jordbruket bråda arbetstiden under våren och försommaren hinna ägna erforderlig tid åt budgetberedningen och under högsommaren åt räkenskapsavslutningen. Även om de kommuner, där detta arbete utföres av oavlönade kommunala förtroendemän, i allmänhet äro små och arbetets omfång till följd därav begränsat och man i större kommuner, där arbetet med budget och räkenskapsavslutning är mera betungande, för sådant arbete använder avlönad personal, torde man i detta sammanhang icke böra underskatta nämnda svårigheter. Såsom en ytterligare nackdel har framhållits, att i städer och stadsliknande samhällen samt vägdistrikt förberedelserna för den nya budgeten skulle komma att taga sin början just vid den tid, då gatuarbeten m. fl. arbeten av säsongkaraktär igångsättas. Kostnader för dylika arbeten skulle komma att uppdelas på två skilda budgetår. De betänkliga konsekvenser detta skulle medföra framträda, även om man beaktar det förhållandet, att gatu- och vägarbeten numera ofta planeras för perioder av flera år, så mycket tydligare som det löpande årets arbeten — alldenstund dylika arbeten företrädesvis äro koncentrerade till den varmare årstiden — knappast hunnit påbörjas och i varje fall ej skulle kunna överblickas vid den tidpunkt, då det bleve nödvändigt att fatta beslut om uttaxering för det nästkommande budgetåret. Därest det kommunala budgetåret sammanföll med det statliga, skulle de kommunala staterna komma att uppgöras vid en tidpunkt, då tillförlitliga uppgifter ännu saknades om skatteunderlaget. Det förberedande budgetarbetet finge taga sin början redan i april, med andra ord, innan ännu ens taxeringsnämnderna avslutat sitt arbete. Ett sådant förhållande måste ingiva betänkligheter. Även om man redan på ett tidigt stadium av taxeringsarbetet kan vinna en uppfattning, som i regel är tillfyllest, om huruvida en mera väsentlig ökning eller minskning av skatteunderlaget är att förvänta, torde det vara uppenbart, att det under vissa förhållanden, i synnerhet under nedåtgående konjunkturer med därav föranledd nödvändighet att iakttaga största sparsamhet vid budgetbehandlingen, erfordras en noggrann kännedom om storleken av de medel, med vilka man har att röra sig. Under lågkonjunkturer torde understundom icke ens de av taxeringsnämnd påförda taxeringarna utgöra en betryggande grundval, enär, särskilt för små kommuner, av prövningsnämnderna vidtagna ändringar i taxeringen kunna medföra allvarliga följder. Det förberedande budgetarbetet i primärkommunerna skulle vidare infalla inom riksdagsperioden. Detta måste medföra, att riksdagsmäns deltagande i det kommunala budgetarbetet skulle försvåras, en konsekvens som icke torde vara önskvärd.

I fråga om en omläggning av landstingens budgetår möta i de flesta hänseenden enahanda svårigheter som i fråga om primärkommunerna. Vådorna av en bristande kännedom om skatteunderlagets storlek vid budgetarbetet skulle i lika hög grad framträda för landstingskommunerna som i avseende på primärkommunerna. Att landstingen för närvarande nödgas fastställa sin budget utan kännedom om det slutliga taxeringsutfallet, torde anses vara en icke önskvärd följd av att landstingens lagtima möte av

skäl, som bero av den nuvarande ordningen för uppbörden, måste hållas så tidigt som nu är fallet. Olägenheterna av att budgetförberedelserna skulle komma att infalla under riksdagsperioden framträda än starkare i fråga om landstingens sammanträden och de förberedande arbetena därför. Även om landstingens sammanträden kunde förläggas till slutet av juni efter riksdagsarbetets avslutande, skulle likväl det viktiga förberedande arbetet infalla under riksdagsperioden, och om landstingsmötena förlades tidigare på våren, skulle de av riksdagens ledamöter, som tillika vore landstingsmän, nödgas avbryta riksdagsarbetet för att delta både i de förberedande nämndernas och i landstingets sammanträden. Antalet landstingsmän, som tillika äro riksdagsledamöter, är jämförelsevis stort, och ett stort antal av dessa äro tillika ledamöter av vederbörande landstings förvaltningsutskott. Landstingsmötena torde pågå under 4 till 6 dagar. Antalet dagar för förvaltningsutskottens sammanträden växlar starkt inom olika landstingsområden, från ett par dagar och upp till ett avsevärt antal dagar. Även om de olika landstingens sammanträden förlades till skilda dagar, givetvis med det undantag att de landsting, som äro samordnade i fråga om val till riksdagens första kammare, sammanträdde samtidigt, torde likväl med nu gällande regler om tiden för riksdagens sammanträden landstingsmötenas förläggande till första kalenderhalvåret komma att medföra avsevärda svårigheter.

Själva övergången från kalenderår till ett på annat sätt bestämt räkenskapsår såsom grundval för de kommunala räkenskapernas förande och avslutande måste utan tvivel medföra svårigheter — fastän av övergående natur — särskilt i kommuner, som redan nu visat sig sakna möjligheter att ordna den kommunala bokföringen på ett tillfredsställande sätt.

Utan att taga ställning till frågan, huruvida en omläggning av det kommunala budgetåret är praktiskt möjlig och lämplig att nu genomföra eller till frågan vilket av de emot en sådan omläggning anförda skälen, som i förhållande till de övriga är det mest vägande, har kommittén funnit de skäl, som anförts mot en omläggning, föranleda till att i första hand andra utvägar böra sökas för genomförande av den åsyftade uppbördsreformen, i all synnerhet som genom det system för debiteringens och uppbördens anordnande, för vilket här nedan redogöres, torde vinnas i det närmaste samma fördelar, som om det kommunala budgetåret omlades.

Möjligheten av tidigare beslut angående kommuners och andra menigheters stater. I det följande skall med några ord beröras frågan, huruvida de kommunala uttaxeringsbesluten skulle kunna utan någon omläggning av budgetåret fattas så mycket tidigare än för närvarande, att debiteringen av de till uttaxering beslutade utskylderna skulle kunna påbörjas avsevärt tidigare än nu är fallet. I fråga om landstingsskatt och vägs katt, vilka båda skatter regelmässigt debiteras och uttagas i samband med kronouppbörden, varför debiteringen måste vara avslutad senast första dagarna i november, sker uttaxeringens fastställande redan nu avsevärd tid — nära

fyra månader — före ingången av det räkenskapsår, vars utgifter uttaxeringen avser att täcka. De specialstater, som avse driften av lasarett och undervisningsanstalter m. fl. av landsting drivna eller understödda inrättningar, måste upprättas i så god tid att vederbörande förvaltningsutskott skall hinna beakta dem vid utarbetandet av förslaget till utgifts- och inkomststat. Det torde vara uppenbart, att upprättandet av en mera exakt budgetberäkning för det kommande räkenskapsåret erbjuder större svårigheter allt eftersom den måste ske på ett tidigare stadium av det löpande räkenskapsåret. För att uttaxeringen för det kommande året skulle kunna läggas till grund för en i juli månad — då grunden för debitering av inkomst- och förmögenhetsskatt är känd och debitering av denna skatt alltså skulle kunna ske — verkställd debitering av landstingsskatten, skulle det vara nödvändigt, att uttaxeringen fastställdes redan på våren eller försommaren. De nyss angivna svårigheterna i avseende på budgetberäkningen skulle under sådana förhållanden framträda med än större skärpa. De planer på en ändring av landstingens sammanträdestid, som tidigare framkommit, hava också åsyftat ett framflyttande av denna till oktober eller november. På motsvarande sätt som i fråga om landstingen skulle det bliva nödvändigt att ändra tiden för vägdistriktens beslut om uttaxering för det kommande året. Samma svårigheter, som enligt vad ovan framhållits skulle vara förknippade med ett tidigare fastställande av utgifts- och inkomststaterna för landsting och vägdistrikt, framträda i fråga om möjligheten att på motsvarande sätt ändra tiden för fastställandet av primärkommunernas stater. I synnerhet i större städer torde det på grund av det komplicerade och tidskrävande budgetarbetet knappast vara möjligt att skrida till ett fastställande av uttaxeringen tidigare än någon månad före det nya räkenskapsårets ingång.

KAP. 6.

Grundlinjerna för den föreslagna reformen.

Efter vilka riktlinjer man än vill söka genomföra en reform av uppbördsväsendet har det synts kommittén, att en sammanslagning av debitering och uppbörd av statliga och kommunala utskylder bör ske. En sådan ordning innebär avgjort en rationalisering, som ur skilda synpunkter är önskvärd. För den skattskyldige kommer en sammanslagning att innebära minskat besvär samt större reda och ordning. Skattebetalningen kan också förenklas och underlättas därigenom att en sådan uppbörd medger en jämnare fördelning av skattebeloppen på olika betalningstillfällen. Genom en sammanslagning kommer åtskilligt nu nödvändigt dubbelarbete att bortfalla (jfr sid. 133) och vinnes större överskådlighet beträffande den totala skattebördan å olika orter samt bättre överblick över i vilken utsträckning utskylder erläggas i vederbörlig ordning, bliva föremål för indrivningsåtgärder och slutligen avkortas eller avskrivs.

En sammanslagning av krono- och kommunaluppbörden förutsätter uppenbarligen, att beträffande förmånsrätt, preskription, avkortning och avskrivning m. fl. förhållanden, för vilka nu olika regler gälla för de båda slagen av utskylder, samma regler bliva tillämpliga. Såsom å andra ställen i betänkandet närmare avhandlas, har kommittén funnit, att önskvärd enhetlighet i dessa hänseenden kan genomföras.

För ett praktiskt genomförande av sammanslagningen erfordras vidare, att uppbördstitlarnas antal i möjligaste mån nedbringas. Som framgår av framställningen i kap. 1 behöver man vid en uppbördsreforms genomförande icke vidare räkna med mantalspenningar, sjukvårdsavgift, extra inkomst- och förmögenhetsskatt, utjämningskatt och kommunal progressivskatt för gemensamt kommunalt ändamål, vilka skattetitlar för närvarande förekomma å kronodebetsedeln, samt icke heller med personlig avgift till skolan och kommunal progressivskatt bland kommunalutskylderna. Den å kronodebetsedeln förekommande skattetiteln prästerskapets till statsverket indragna tionde kommer också på sätt i sagda kapitel nämnts att helt bortfalla inom den närmaste framtiden (jfr sid. 91). För att begränsa antalet utskyldstitlar anser kommittén, att avgifter till försäkringsbolag samt frivilliga ledamotsavgifter, såsom avgifter till hushållningssällskap och riddarhuskapitationsavgift böra uteslutas från uppbörden. Vederbörande kunna över postgiro eller på annat lämpligt sätt själva ombesörja uppbörden av dessa avgifter. En

omläggning av uppbörden av berörda avgifter torde icke heller medföra sådana olägenheter, att desamma böra hindra det åsyftade nedbringandet av utskyldstitlarnas antal. Beträffande hushållningssällskapen kan nämnas, att enligt vad en inom kommittén verkställd utredning givit vid handen sju hushållningssällskap redan för närvarande upptaga sina medlemsavgifter genom postförskott eller eljest utan sammanhang med kronouppbörden samt att en del av medlemsavgifterna till ytterligare ett hushållningssällskap uttagas genom postförskott. Enligt vad två av berörda hushållningssällskap meddelat, skulle ett uttagande av medlemsavgifterna i samband med kronouppbörden medföra olägenhet i olika hänseenden (ökat arbete och oregelbunden uppbörd). Vid sådant förhållande och då en omläggning i förevarande hänseende ur uppbördssynpunkt måste vara ett önskemål av icke ringa betydelse, har kommittén ansett av flertalet övriga hushållningssällskap anförda betänkligheter mot den föreslagna ändringen icke böra tillmätas avgörande betydelse. Kommittén anser vidare, att debiteringen och redovisningen av utskylder kunna underlättas genom att kommunalutskylder, landstingsmedel och tingshusmedel debiteras såsom en titel med angivande i varje uppbördsbok eller -längd av det kvotal eller procenttal av de sålunda sammanförda titlarnas debiterade belopp, som belöper å varje titel. I detta sammanhang må slutligen nämnas, att enligt kommitténs förslag debetsedelslösen icke vidare skall förekomma.

Beträffande frågan om handhavandet av den samlade uppbörden finner kommittén, att uppbörden, frånsett magistratsstäderna, bör handhas av länsstyrelserna. Kommittén vill ingalunda underskatta betydelsen av kommunernas erfarenhet och förmåga att på sätt nu sker handhava sin egen uppbörd, men då debitering och uppbörd av kommunalutskylder på landet i de flesta fall ombesörjas av kommunala förtroendemän och en sådan ordning av lätt insedda skäl icke torde vara förenlig med det mera invecklade tekniska förfarande, som, om samtliga med en sammanslagning av krono- och kommunaluppbörden åsyftade fördelar skola kunna vinnas, nödvändiggöres av sammanslagningen, torde kommunerna icke lämpligen kunna handhava den gemensamma uppbörden. Av praktiska skäl är det icke lämpligt att göra någon skillnad mellan fögderistäderna, där debitering och uppbörd av kommunalutskylder som regel torde ombesörjas av för dessa uppgifter utbildade yrkesmän, och landskommunerna.

Mot statens övertagande av den sammanslagna uppbörden kan måhända invändas, att uppbörden av kommunalutskylder på landsbygden och i fögderistäderna härigenom skulle fördyras. Huruvida så blir fallet kan svårigen siffermässigt påvisas med någon större grad av säkerhet.¹ Även om någon ökad kostnad skulle uppkomma, är dock enligt kommitténs förmenande den rationalisering med därav följande förbättring av uppbördsresultatet, som kan vinnas genom sammanslagningen — för vars genomförande

¹ Enligt en i del III av betänkandet intagen approximativ beräkning, grundad på statistiska uppgifter för vissa kommuner, kunna kostnaderna för kommunaluppbörden å rikets landsbygd och i fögderistäderna beräknas till 1 000 000 kronor årligen.

enligt vad nyss nämnts förutsattes, att även kommunaluppbörden handhaves av staten — så betydande, att den måste anses mer än väl uppväga den merkostnad för kommunaluppbörden i och för sig, som till äventyrs må uppkomma. Sammanslagningen medför i varje fall icke något merarbete utan en arbetsbesparing för det allmänna.¹ Det är i detta sammanhang att märka, att kommittén icke ifrågasätter, att landskommunerna och fögderistäderna skola utgiva någon ersättning till statsverket för statens befattning med kommunaluppbörden. Då kommuns utskylder skola uppbäras i sammanhang med de statliga utskylderna med eller mot kommunens vilja och utan avseende å om kommunen kunnat till lägre kostnad föranstalta om uppbörd av utskylderna i annan ordning, har det icke ansetts befogat att av landskommunerna eller fögderistäderna, vilka icke hava att vidkännas någon kostnad för kronouppbörden, kräva ersättning för den del av uppbördskostnaderna, som skulle kunna anses belöpa å kommunalutskylderna. Vad angår handhavandet av uppbörden i magistratsstäderna hänvisas till framställningen å sid. 245 o. f. Här må endast nämnas, att enligt kommitténs förslag uppbördsväsendet i dessa städer skall handhavas av en särskild kommunal befattningshavare, uppbördskamrerare. Införandet av lika regler för alla kommuner beträffande tid och ordning för uppbördens förrättande och ordningen för oguldna utskylders uttagande kan med hänsyn till angelägenheten av att i dessa hänseenden likformighet bliver rådande icke anses innebära ett otillbörligt intrång i den kommunala självbestämmanderätten. Själva verkställandet av den ordinarie uppbörden kan uppenbarligen icke anses innebära någon utövning av beslutanderätt. Kommunerna böra självfallet icke betagas sin rätt att bestämma, när det skall anses utsiktslöst att göra ett krav å kommunen tillkommande utskylder gällande. De bestämmelser, som kommittén föreslår för kommunernas medverkan vid avskrivningsförfarandet, torde innebära tillräckliga garantier för att kommunernas intressen härutinnan icke bliva eftersatta. Här må erinras om att enligt det av kommittén föreslagna uppbördssystemet *avkortning* endast kommer att avse fall, då skattskyldigheten upphört av den orsak, att någon grund för skattefordringen icke längre är för handen, under det att *avskrivning* kommer att avse övriga fall, då debiterade utskylder skola avföras ur räkenskaperna. Avkortning av utskylder på grund av fattigdom, på sätt nu sker beträffande kronoutskylder, skall sålunda icke äga rum, utan skola utskylder av sådan anledning i stället avskrivas. En annan invändning mot statens omhändertagande av uppbörden, som tidigare framstälts och väl även torde komma att riktas mot kommitténs förslag, innebär, att kommunala förtroendemän eller tjänstemän med sin ingående orts- och personkännedom skulle förmå ombesörja uppbörden på ett smidigare och effektivare sätt än ett statligt uppbördsorgan. Det är dock att märka, att de för-

¹ Kommittén har beträffande vissa kommuner verkställt en undersökning av antalet debiterade poster och debiterade belopp m. m. enligt 1935 års kronouppbördsbok och samma års kommunala uppbördslängd samt enligt en med hänsyn till kommitténs förslag till uppbördens ordnande modifierad uppbördsbok, tillämpad å samma års utskylder. Jfr Tab. 13, Stickprovsundersökning C.

hållanden, som härvid torde avses, i sin mån bidra till den ojämnhet i tillämpningen och brist på överskådlighet, som måste anses utgöra en väsentlig olägenhet hos det nuvarande uppbördssystemet. Vad beträffar den ordinarie uppbörden böra bestämmelser meddelas, som för de olika orternas behov inrymma tillfredsställande möjligheter med avseende å utskyldernas erläggande, så att icke med hänsyn till särskilda förhållanden avvikelser, ägnade att såsom nyss nämnts försvåra överskådlighet över uppbördsväsendet och föranleda olika behandling av de skattskyldiga, skola behöva förekomma. Enligt kommitténs förslag är det avsett, att kommunal myndighets medverkan vid avskrivning av utskylder fortfarande skall bibehållas och att restindrivningen skall verkställas av exekutionsbiträden, vilka i de flesta fall också äga god Orts- och personkänedom. Härigenom bliva enligt kommitténs förmenande i det föreslagna uppbördssystemet de särskilda förutsättningar för ett smidigt och effektivt uppbördsförfarande, som kommunernas medverkan vid uppbörden samt de kommunala förtroendemännens och tjänstemännens erfarenhet utgöra, väl tillvaratagna.

Som tidigare i annat sammanhang nämnts, äro erfarenheterna av postverkets ombesörjande av kronuppbörden på landet och i fögderistäderna i allt väsentligt goda. Ett system med anlåtande av postverket för den ordinarie uppbördens ombesörjande medför särskilda fördelar med hänsyn till den större möjlighet till kontroll över uppbördens redovisning, som därigenom erhålles. Kommittén finner därför övertvägande skäl tala för att uppbörden i fortsättningen anförtros åt postverket. Emellertid anser kommittén, att för magistratsstäder vid sidan härav möjlighet bör lämnas öppen att med bank träffa avtal om förrättande av uppbörd, varvid bankens kvitto skall äga samma giltighet som postverkets. Däremot böra enligt kommitténs förmenande vid den allmänna uppbörden utskylder icke få inbetalas omedelbart till den för uppbörden i sådan stad ansvarige tjänstemannen.

Angående det sätt, på vilket uppbörden genom postverket skall ske, må anföras följande. Huvudparten av arbetet med skatteuppbörden vilar på inbetalningspostanstalterna. Om skatteinbetalning sker medelst skattepostanvisning eller medelst skatteinbetalningskort, är för dessa postanstalter utan betydelse. Göromålen i samband med mottagandet bliva i båda fallen exakt lika och redovisningen kommer icke heller för dessa postanstalters vidkommande att förete några större olikheter. Detsamma kan sägas om de göromål, som sammanhånga med redovisningen till uppbördsmyndigheterna från de särskilda skatteavdelningarna respektive postgirokontoret. I kostnads hänseende kunna således de båda systemen anses i det närmaste likvärdiga. Den mest framträdande skillnaden mellan systemen skulle bestå däri, att redovisningen till uppbördsmyndigheterna komme att, därest skattepostanvisningssystemet tillämpades, ske genom postkontoren i de orter, dit uppbördsmyndigheterna äro förlagda, men vid uppbörd genom postgiro centraliseras till Stockholm. Enligt kommitténs förmenande skulle det vara önskvärt, om inbetalningskupong å debetsedel kunde så inrättas, att densamma bleve användbar både såsom postanvisning och girokort samt för inbetalning i bank.

Något hinder för att anordna inbetalningskupong å debetsedel så, att den blir användbar för skatteinbetalning i bank, torde icke möta, oavsett vilket uppördssystem som kommer att tillämpas. Däremot synes det vara förenat med vissa tekniska svårigheter att anordna kupongen för användning jämväl såsom girokort. Andra utvägar finnas emellertid för ordnandet av denna detalj. Det nuvarande systemet med skatteinbetalning medelst skattepostanvisning, vilket tillämpats alltsedan kronouppbörden på landet och i fögderistäderna från och med år 1918 anförtroddes postverket, har fungerat synnerligen tillfredsställande. Generalpoststyrelsen har ansett lämpligast att bygga vidare på detta system och har för sin del förordnat tillämpning av uppörd medelst skattepostanvisningar. Styrelsen har icke velat förorda nedsättning av inbetalningsavgifterna, därest uppörden skulle anses böra verkställas genom postgiro. Det torde vara ett önskemål att, även om postgirosystem införes för skatteuppörden, de nuvarande skatteavdelningarna vid postkontoren i residensstäderna bibehållas eller andra anordningar vidtagas, så att länsstyrelserna kunna erhålla biträde med utredning av tveksamma fall vid avprickningen av uppörden i uppördsböckerna. De frågor, i vilka samråd mellan skatteavdelningarna och länsstyrelserna pläгат ske, torde vanligen hava gällt otydligheter beträffande debetsedels nummer och belopp å skattepostanvisning, redovisning av felaktigt mottagna belopp, avseende tidigare uppördsterminer, samt identifiering av i postverkets inbetalningsjournaler bokförda skattebelopp, då de skattepostanvisningar beloppen hänfört sig till saknats, enär de av förbiseende icke frånskilts debetsedlarna vid inbetalningen. Värdet av det personliga samarbetet vid utredning av dylika fall har vitsordats av länsstyrelserna och föreståndare för postverkets skatteavdelningar. Om, såsom generalpoststyrelsen föreslagit, systemet med skattepostanvisningar bibehålles, skulle de ifrågavarande skatteavdelningarna komma att fortsätta sin verksamhet och erforderlig utredning av tveksamma fall såsom hittills kunna ske genom dylikt samarbete. Skulle uppörden komma att ske över postgiro, bleve skatteavdelningarna för postverkets vidkommande obehövlige. Därest de ändock bibehölles, skulle de icke kunna tjäna det önskade syftet på annat sätt än såsom förmedlare mellan postgirokontoret och uppördsmyndigheterna. Kommittén har därför ansett sig böra förorda, att uppörden normalt skall ske medelst postanvisning. Emellertid föreslår kommittén särskilda anordningar till underlättande av utskylds betalning över postgiro i fall då sådant betalningssätt må ställa sig bekvämare för den skattskyldige (jfr 19 § förslaget till uppördsförordning).

Kommittén har sökt tillgodose det så ofta uttalade önskemålet att uppörden skall ske tidigare efter inkomstens förvärvande än vad nu är fallet. Då enligt kommitténs åsikt till grund för uppörden bör ligga en med ledning av taxering i hittills bruklig ordning verkställd debitering, inses lätt, att vid genomförandet av en reform de möjligheter, som stå att vinna i förevarande hänseende, äro begränsade. Såsom i kap. 5 närmare utvecklats, föranledes sagda begränsning ytterst av hänsyn till den enskilde medborgarens befogade anspråk på rättvisa vid beskattningen och trygghet mot att

icke bliva avkrävd utskylder, som måhända skulle stå i uppenbart missförhållande till de inkomster, utskylderna avse. Med en sådan begränsning komma visserligen vissa nackdelar, som äro förbundna med det nuvarande uppbördssystemet, att kvarstå, men enligt kommitténs förmenande äro dessa av jämförelsevis ringa betydelse. Det är tydligt, att ingen tidsvinst kan göras, om man fasthåller vid att debiteringen, då debetsedlar först utsläppas, skall i allt grunda sig på den av prövningsnämnderna fastställda taxeringen. Tvärtom skulle genom kommunalutskyldernas medtagande den sammanlagda uppbördens början förskjutas ett par månader framåt i förhållande till den tid, då kronouppbörden för närvarande börjar. Önskemålet om tidigare uppbörd kan därför — under den ovan angivna förutsättningen att uppbörden skall grunda sig på årets taxering — tillgodoses endast om en preliminär debitering grundas på taxeringsnämndernas, av prövningsnämnden ännu ej granskade resultat¹ och om på grund av den sålunda verkställda debiteringen uppbörd till en början äger rum av förskott å det utskyldsbelopp, som sedermera vid en med ledning av prövningsnämndernas beslut verkställd slutlig debitering må bliva fastställt. Kommittén föreslår en sådan ordning, därvid givetvis de i vidsträckt mening kommunala skatterna måste vid förskottsdebiteringen upptagas med schablonmässigt beräknade belopp. Enligt kommitténs förslag skall principiellt hälften av det samlade utskyldsbelopp, som kan förväntas bliva fastställt, uttagas genom dylik förskottsbetalning. Beträffande smärre utskyldsbelopp, förslagsvis mindre än 10 kronor, anser kommittén emellertid, att förskottsbetalning icke bör äga rum, då såsom nedan närmare angives, så små utskyldsbelopp icke torde böra delas på flera betalningstillfällen och beloppet i sådant fall uppenbarligen bör utgå först efter den slutliga debiteringen. Då utskyldsbeloppet utgöres endast av pensionsavgift, föreligger dock särskild anledning att uttaga beloppet så tidigt som möjligt. I detta sammanhang hänvisas till vad i kap. 7 anföres om förmånsrätt för dylika avgifter. Kommittén föreslår därför att, om utskyldsbeloppet utgöres av endast pensionsavgift, detsamma skall, även om det uppgår endast till ett mindre belopp, i sin helhet uttagas i samma ordning som förskott å utskylder. Av praktiska skäl har i sådant fall det utskyldsbelopp, som skall i sin helhet uttagas i angivna ordning, föreslagits till högst 12 kronor (lägsta sammanlagda pensionsavgiften för äkta makar). Då utskylder av anledning som nyss nämnts skola utgå i samma ordning som förskott, anser kommittén, att slutlig debetsedel icke skall behöva tillställas den skattskyldige utan förskottsdebetsedeln i stället förses med anmärkning därom att, såvida den skattskyldiges taxering icke ändras av prövningsnämnden, någon slutlig debetsedel icke kommer att utfärdas.

Förskottsdebiteringen sker som ovan nämnts på grundval av taxeringsnämndernas beslut. De skattskyldigas utskylder beräknas enligt de för det

¹ Av antalet taxeringar år 1935, som kan beräknas hava utgjort omkring 3 210 000 (= hela antalet kronodebetsedlar, minskat med antalet debetsedlar, som beräknas hava upptagit endast personella skatter), blevo allenast 43 822 eller 1·36 % ändrade i länsprövningsnämnd. Genom prövningsnämndernas ändringar undergick det enligt taxeringsnämndernas beslut framkomna skatteunderlaget en nettoökning av 189 270 skattekröner (0·44 %).

löpande året gällande grunder utom beträffande kommunalutskylder, landstingsmedel, tingshusmedel och vägskatt, som upptagas approximativt med ledning av det föregående årets uttaxering av sistnämnda skatter men på grundval av det skatteunderlag, som enligt taxeringsnämnds beslut för det löpande året uträknats för utgörande av allmän kommunalskatt. Kommunalutskylder, landstingsmedel, tingshusmedel och vägskatt debiteras i en gemensam post, därvid beträffande vägskatt hänsyn icke kan tagas till den förhöjning, som gäller för vägskatt, som utgår av fastighet. Skogsaccisen måste, om den skall medtagas vid förskottsdebiteringen, uträknas med ledning av föregående årets skattesats men på grundval av det löpande årets virkestaxering. Övriga medel, t. ex. annuiteter av olika slag, upptagas i förekommande fall med sina bestämda belopp. Om den totala utskyldssumma, som härigenom erhålles för varje skattskyldig, ej understiger 10 kronor, påföres halva beloppet å förskottsuppbörden. Förskottsdebiteringen kan påbörjas vad beträffar andra utskylder än inkomst- och förmögenhetsskatt och avgifter till riksförsäkringsanstalten, så snart taxeringslängderna föreligga färdiga, beträffande inkomst- och förmögenhetsskatten så snart riksdagens beslut om skatteprocenten blivit känt och beträffande avgifter till riksförsäkringsanstalten, så snart från anstalten inkommit nödiga uppgifter till grund för debiteringen. Det är för vinnande av en såvitt möjligt jämn fördelning av alla en skattskyldigs utskylder önskvärt, att även sagda avgifter kunna medräknas vid förskottsdebiteringen. För närvarande torde emellertid uppgifter för debitering av olycksfallsförsäkringsavgifterna som regel icke föreligga förrän i mitten av augusti. För att avgifterna i fråga skola kunna vinna avseende vid förskottsberäkningen synes alltså riksförsäkringsanstaltens arbete med avgifternas fastställande behöva slutföras tidigare än nu sker. Kommittén har icke ansett nödigt att närmare undersöka möjligheterna härför och de kostnader för eventuellt erforderlig förstärkning av arbetskrafterna, som därav må föranledas. Skulle berörda arbete inom ämbetsverket av ett eller annat skäl icke lämpligen kunna avslutas tidigare, får debiteringen av olycksfallsförsäkringsavgifterna verkställas först vid den slutliga debiteringen.¹ I varje fall bör förskottsdebiteringen vara avslutad så tidigt, att debetsedlarna kunna utsändas senast tio dagar före den första uppbördsterminen, vilken såsom nedan närmare anges skall förläggas till början av augusti.

¹ Därest olycksfallsförsäkringsavgifterna icke skulle kunna påföras förrän i samband med den slutliga debiteringen, skulle medlen i stort sett bliva tillgängliga för riksförsäkringsanstalten först omkring ett halvt år senare, än vad nu är fallet. En sådan ordning skulle, enligt vad som inhämtats från riksförsäkringsanstalten, nödvändiggöra en väsentlig omläggning av anstaltens medelsdisposition. Emellertid vill det synas, att dylik olägenhet skulle för anstaltens del kunna undvikas, därest anstalten — som redan nu äger att vid emottagandet av redovisning över vid kronouppbörden influtna olycksfallsförsäkringsavgifter från vederbörande riksstatsanslag tillgodogöra sig ett belopp, motsvarande summan av påförda men i behörig ordning ej influtna avgifter — finge efter avgiftsförteckningarnas upprättande tillgodogöra sig hela det påförda avgiftsbeloppet från vederbörligt riksstatsanslag. Att olycksfallsförsäkringsavgifterna i förekommande fall bliva fördelade å samtliga uppbördstillfällen, torde emellertid vara av vikt, enär sådan avgift i enskilda fall kan uppgå till väsentligt belopp i förhållande till övriga en skattskyldig påförda utskylder.

Sedan under höstens lopp kännedom erhållits om de av prövningsnämnderna fastställda taxeringarna och om de uttaxeringar, som under det löpande året beslutats av landsting, vägdistrikt, tingshusbyggnadsskyldige, kommuner och municipalsamhällen, debiteras samtliga härav beroende skatter och avgifter definitivt, och fördelas den exakta utskyldssumman, i förekommande fall efter avdrag av tidigare förskottsvis påförda belopp, å efterskotts-uppbörden.

Det är uppenbarligen ett berättigat önskemål, att gäldandet av utskylder får ske medelst delbetalningar å för den skattskyldige lämpliga tider eller med andra ord att uppbörden fördelas på lämpligt antal terminer. Kommittén anser, att för vinnande av reda i uppbördsväsendet och utnyttjande av alla möjligheter till rationalisering av arbetet uppbördsterminerna böra bestämmas till samma tider (samma dagar under året) för hela riket. Vad beträffar frågan om uppbördens delning på ett större eller mindre antal terminer, måste den lösas med hänsyn tagen dels till vad som kan anses mest lämpligt för de skattskyldiga och dels till kostnaderna för uppbörden, vilka ju måste bli större alltefter antalet uppbördsterminer.¹ Önskemålet att genom lämplig fördelning å terminer för den skattskyldige underlätta utskyldsbetalningen torde göra sig gällande med olika styrka, allt eftersom utskylderna uppgå till större eller mindre belopp. Det är enligt kommitténs åsikt därför icke nödvändigt eller ens lämpligt, att utskylderna för alla skattskyldiga delas på flera terminer eller på lika antal terminer. Såsom på annat ställe i betänkandet redan påpekats (jfr sid. 157) böra betalningstillfällena fördelas så jämnt som möjligt över hela året och skattebetalning icke förekomma under vissa med andra större utgifter regelmässigt betungade månader.

Utifrån angivna synpunkter anser kommittén, att utskyldsbetalningen bör fördelas på högst sex uppbördstillfällen. Utskylder skola, där ej annat kan bli stadgat eller av länsstyrelse för visst undantagsfall, såsom i anledning av eftertaxering, bestämmas, förfalla till betalning under allmän uppbördstermin. Belopp, vilka påförts skattskyldig såsom förskott eller efterskott, fördelas å terminer enligt följande grunder. Förskotts- eller efterskottsbelopp under 10 kronor skall i sin helhet erläggas under en termin, förskottsbelopp under första och efterskottsbelopp under fjärde terminen. Belopp, som uppgår till 10 men icke till 20 kronor, skall delas på två terminer, förskottsbelopp på första och tredje samt efterskottsbelopp på fjärde och sjätte terminerna. Belopp, som uppgår till minst 20 kronor, skall delas på tre terminer, förskottsbelopp på de tre första och efterskottsbelopp på de tre sista terminerna.² Då debiterat belopp skall delas på flera terminer, fördelas

¹ Generalpoststyrelsen har beräknat, att en avgift av 20 öre för varje skatteinbetalning, oberoende av inbetalningarnas medelbelopp, ungefärligen motsvarar postverkets kostnader.

² Kommittén har beträffande vissa kommuner verkställt en undersökning av huru kronobetsedlarna fördela sig efter storleken av det påförda skattebeloppet dels enligt 1935 års krono-uppbördsbok och dels enligt en med hänsyn till kommitténs förslag om krono- och kommunal-uppbördens sammanförande modifierad uppbördsbok för samma år. Jfr Tab. 13, Stickprovsundersökning A och B.

detsamma lika på de terminer, som ifrågakomma, med iakttagande av att vad som skall utgå under varje termin utom den fjärde jämnas till helt antal kronor. Skattskyldig, vars utskylder få erläggas vid mer än ett uppbördstillfälle, skall äga att vid ett tidigare uppbördstillfälle erlägga jämväl vad som av debetsedelns belopp förfaller till betalning först vid det eller de närmast följande uppbördstillfällena. De allmänna uppbördsterminerna förläggas till månaderna augusti, september, november, februari, mars och maj. Att uppbörden förläggas till sagda månader, torde efter vad som anförts icke erfordra någon närmare motivering. Det är uppenbart, att vid avvägandet av vilka månader, som skola vara uppbörds- månader, hänsyn icke kan tagas till sådana omständigheter som att vissa yrkeskategorier av skattskyldiga, t. ex. jordbrukare och säsongarbetare, åtnjuta sina inkomster företrädesvis under vissa tider av året. I detta sammanhang erinras emellertid om att kommittén föreslår särskilda åtgärder för underlättandet av förskottsavsättning för utskyldsbetalning. I fråga om uppbördsterminernas längd har av generalpoststyrelsen framhållits, att det skulle vara till förmån för det postala arbetet, om uppbördsterminerna gjordes kortare än de nuvarande, som sträcka sig över 11 dagar. Det har nämligen vid kronouppbörden för landsbygden och fögderistäderna visat sig, att inbetalningarna till största delen verkställes den första och de sista av uppbördsperiodens dagar, medan frekvensen under mellandagarna varit rätt obetydlig. Samma erfarenhet har gjorts beträffande uppbörden för Stockholms stad, ehuru uppbördsterminerna där omfatta endast 9 dagar. Postverkets personal har ansetts kunna utnyttjas bättre, om uppbördsterminernas längd bestämmes till 7, högst 8 dagar. För de skattskyldiga, som uppbära sina inkomster vid månadsskifte, vore det lämpligt, om uppbördsterminerna förlades så, att de sträckte sig över ett månadsskifte. Betydelsen härav bör emellertid icke överskattas, särskilt som anställda med månadslön i stor utsträckning ordna sin skattebetalning genom intressekontor och därigenom kunna få sin skattebörd fördelad på årets alla månader, i vilket fall tiderna för uppbördsterminerna för dem bliva av mindre betydelse. För industriarbetare, som lyfta avlöningen varje vecka, och för lantbrukare, köpmän och utövare av fria yrken torde det icke vara av större betydelse, om skatten betalas den sista eller första dagen i månaden eller några dagar senare. För att det postala arbetet skall bliva så jämnt som möjligt fördelat under månad, då uppbörd äger rum, är det angeläget, att uppbördsterminerna förläggas till tider, som icke sammanfalla med perioder, då anhopning av andra göromål förekommer. Postverkets egentliga arbete löper någorlunda jämnt under c:a 25 dagar i månaden för att starkt stegras dagarna närmast före och efter månadsskiftet. En period av arbetsanhopning infaller emellertid den 15 och följande dagar, då folkpensionerna utbetalas. Generalpoststyrelsen har av denna anledning ansett önskvärt, att uppbörden icke påbörjas före den 5 och icke avslutas senare än den 14 i månaden. Valdes den 14 i månaden såsom sista uppbördsdag skulle emellertid, när denna dag vore helgdag och uppbördsterminen således förlängdes till påföljande vardag, in-

träffa, att sista uppbördsdagen sammanföle med första dagen för folkpensionsutbetalningarna, vilket vore synnerligen olägligt i och för sig men särskilt med hänsyn till att arbetet dag efter helgdag är mera krävande än andra veckodagar. Med beaktande av de anförda synpunkterna anser kommittén, att uppbördsterminerna lämpligen böra omfatta tiden från och med den 5 till och med den 12 i de ovan nämnda månaderna. Varje uppbördstermin kommer således att omfatta åtta dagar, utom då sista dagen infaller å helgdag, i vilket fall terminen enligt särskild, redan gällande allmän författning kommer att förlängas till och med nästa vardag. Då uppbördsterminerna taga sin början så tidigt i månaden som den 5, torde goda betingelser föreligga för att även skattskyldig, som åtnjuter sina inkomster månadsvis, icke skall eftersätta skattebetalningen för andra utgifter.

Beträffande restindrivningen vore det givetvis ur effektivitetens synpunkt mest fördelaktigt, att restföring skedde efter varje uppbördstermin och att, så snart skattskyldig icke i vederbörlig ordning betalat under en uppbördstermin förfallande utskylder, hans å samma debetsedel påförda utskylder, som skulle förfalla under senare terminer, även omedelbart förföle till betalning. Å andra sidan kunde det måhända ur den skattskyldiges synpunkt anses mest överensstämmande med rättvisa och billighet, att icke vid något tillfälle utskylder restfördes utöver belopp, som icke erlagts under den uppbördstermin, då detsamma enligt debetsedeln förfallit till betalning. Emellertid skulle, särskilt då antalet uppbördsterminer är så stort som sex, ett system med restföring efter varje uppbördstermin vara förenat med alltför stora anordningar och kostnader. Det torde ej heller för ernående av en effektiv restindrivning vara nödvändigt, att restföring sker efter varje uppbördstillfälle, i all synnerhet som ganska många skattskyldiga icke komma att få sin utskyldsbetalning delad på ett så stort antal terminer som sex.¹ I detta sammanhang bör också beaktas, att man har anledning förvänta, att reformen kommer att medföra en minskning i antalet restförda. Ett system, innebärande att debetsedelns hela oguldna belopp under alla förhållanden skulle restföras så snart under någon termin betalning icke skett, skulle också mången gång för den skattskyldige te sig obilligt och måhända minska hans möjlighet att i vederbörlig ordning erlägga framdeles förfallande utskylder. I vilken ordning restföring skall ske måste därför avgöras med hänsyn, å ena sidan, till vad som är lämpligt ur effektivitets-, kostnads- och arbetssynpunkt samt, å andra sidan, till verkningarna å den skattskyldiges ekonomiska ställning, som icke bör onödigtvis försämrans. Kommittén har sökt att anordna restföringen på sådant sätt, att skälig hänsyn toges till nu anförda synpunkter. Enligt kommitténs förslag sker restföring efter andra, tredje, femte och sjätte uppbördsterminerna. Efter andra och femte terminerna restföras belopp, som försumrats under dessa eller under närmast föregående uppbördstermin. Underlåter någon, som fått sin skatt å förskotts- eller efterskottsuppbörden uppdelad på tre terminer att erlägga under de båda första terminerna förfallande

¹ Jfr Tab. 13, Stickprovsundersökning B.

belopp, skall det för sista terminen påförda beloppet jämväl vara till omedelbar betalning förfallet. För skattskyldig, som fått sitt förskotts- eller efterskottsbelopp uppdelat å två terminer och försummar erlægga å den första av dessa förfallande belopp, skall vid nästföljande restföringstillfälle till betalning även anses förfallet det belopp, som skall erläggas under den senare terminen.

Det är uppenbart, att det för vinnande av effektivitet vid restindrivning-
en är av största vikt, att den skattskyldige så snabbt som möjligt kan
träffas av indrivningsåtgärder. I annat sammanhang har påpekats, att det
nuvarande restindrivningsförfarandet är behäftat med allvarliga brister,
sammanhängande med den för närvarande i många avseenden mindre till-
fredsställande folkbokföringen. Genom kommitténs förslag till folkbok-
föringens ordnande torde skapas förutsättningar för de tjänstemän, som
handhava indrivningsverksamheten, att väsentligt snabbare än som för när-
varande är möjligt komma i kontakt med skattskyldiga, som försummat att
i vederbörlig ordning betala sina utskylder, eller annorledes göra skattekrav
gällande. Kommittén föreslår nämligen, bland annat, inrättande vid läns-
styrelserna av centrala adressregister över de inom länet folkbokförda per-
sonerna och skyldighet för arbetsgivare att anmäla nyanställningar genom
att till vederbörande utmättningsman insända anställningskort.¹ Dessa vi-
darebefordras till länsstyrelsen samt överlämnas i förekommande fall till
annan länsstyrelse för att förvaras i anslutning till den anställdes kort (cen-
tralkort) i något av de hos länsstyrelsen förda folkbokföringsregister.

Restlängd upprättas av länsstyrelse eller uppbördskamrerare, särskilt för
varje indrivningsdistrikt.² Innan restlängd översändes till utmättningsman,
skall (jfr 28 § förslaget till uppbördsförordning) i förekommande fall däri
göras anteckning om skedda adressförändringar och införas de ytterligare
uppgifter, som må vara av betydelse för utskyldernas indrivande, såsom
uppgift om anställning e. d., och som kunna framgå av för länsstyrelsen
eller uppbördskamreraren tillgängliga flyttningsanmälningar³ eller folkbok-
föringsregister. Om restlängder skulle komma att upprättas med användan-
de av adresseringsmaskin, skulle uppgift om den anställning vederbörande i
förekommande fall innehade enligt senast avlämnad mantalsuppgift kunna
präglas å hans adressplåt och direkt avtryckas i restlängden. Då läns-
styrelserna och uppbördskamrerarna sålunda komma att omedelbart äga
tillgång till senaste uppgifter angående en persons folkbokföring och läns-
styrelserna till uppgifter angående anställning,⁴ synes det kommittén lämp-

¹ Jfr 116 o. f. §§ förslaget till folkbokföringsförordning. Skyldighet att göra anställningsan-
mälan föreslås skola inträda, 1) då person, som anställdes för en tid av minst fyra veckor i följd,
börjat sin anställning, och 2) då person, utan att avtal om anställning för sådan tid träffats,
under två på varandra följande månader innehaft anställning under en sammanlagd tid av
minst trettio arbetsdagar.

² Jfr 1 § förslaget till uppbördsförordning och 5 § förslaget till folkbokföringsförordning.

³ Jfr 107 § förslaget till folkbokföringsförordning.

⁴ Om så befinnes lämpligt, skulle anställningsanmälningar i magistratsstäderna under för-
sändandet från utmättningsmannen till länsstyrelsen kunna passera uppbördskamreraren (jfr
118 § förslaget till folkbokföringsförordning).

ligt att dessa myndigheter till undvikande av omgång vid indrivningsarbetet genast för handräckningsåtgärd omhändertaga de säkerligen icke få fall, då skattskyldig flyttat till annat utmätningsmansdistrikt eller omständigheterna eljest göra sannolikt, att utskylderna kunna uttagas i annan ort, och indrivningsförsök i det distrikt, där utskylderna påförts honom, kan antagas icke medföra resultat. Det är att märka, att sagda myndigheter alltfört komma att äga eller lätt kunna förskaffa sig tillgång till senare inkommande uppgifter av det slag som nyss nämnts. Utmättningsman kan däremot i de flesta fall icke erhålla kännedom om förändringar beträffande inom hans distrikt restfödda personers folkbokföring och anställning annorledes än genom av honom själv eller vederbörande exekutionsbiträde verkställd särskild efterforskning av den skattskyldige. För åvägabringande av önskvärd enhetlighet och för att nyssnämnda uppgifter skola kunna fortlöpande utnyttjas anser kommittén, att även i de fall, då utskylder icke kunnat uttagas inom det utmätningsmansdistrikt, där de påförts den skattskyldige, men anledning förekommer till antagande, att utskylderna kunna uttagas i annat utmätningsmansdistrikt, begäran om handräckning bör ombesörjas av länsstyrelsen eller uppborrdskamreraren. Däremot torde det vara förenat med minsta omgång och besvär att, om utmätningsman beträffande utskylder, som enligt till honom överlämnad restlängd skola uttagas inom hans distrikt, finner indrivningsåtgärder böra vidtagas i annat indrivningsdistrikt inom hans eget tjänstgöringsområde än det, där utskylderna påförts, han direkt föranstaltar om åtgärder för utskyldernas indrivande därstädes. Kommittén anser sålunda, att man genom att låta länsstyrelse och uppborrdskamrerare ombesörja handräckning, då utskylder skola uttagas inom annat utmätningsmansdistrikt än där de blivit påförda, kan vinna ett av huvudsyftena med en reform på restindrivningens område nämligen att med större snabbhet än som hittills varit möjligt kunna nå den skattskyldige med indrivningsåtgärder. Visserligen kommer en centralisering av en del av indrivningsarbetet på sätt nyss nämnts att i vissa fall innebära en omgång, i det att, om utskylder, för vilkas uttagande länsstyrelsen eller uppborrdskamreraren begärt handräckning hos en eller flera utmätningsmän, icke kunnat till fullo uttagas, ärendet måste för åtgärd, som i 44 § förslaget till uppborrdsförordning sägs, överlämnas till utmätningsmannen i det distrikt, inom vilket utskylderna påförts den skattskyldige.¹ Det är emellertid att märka, att den föreskrivna kommunala granskningen icke bör äga rum förrän länsstyrelsens eller uppborrdskamrerarens ovan angivna möjligheter att träffa den skattskyldige med indrivningsåtgärd blivit utnyttjade och utskylderna likväl icke kunnat uttagas. Vidare bör i detta sammanhang be-

¹ Länsstyrelsen skulle givetvis kunna direkt till vederbörande kommunala myndighet överlämna till länsstyrelsen i handräckningsärenden inkomna hindersbevis, men då utmätningsman regelmässigt har att till samma myndighet överlämna hindersbevis (44 och 46 §§ förslaget till uppborrdsförordning) och då det ur indrivningssynpunkt torde vara en fördel, att alla bevis om hinder för uttagande av utskylder, som påförts skattskyldig inom utmätningsmannens distrikt, passera denne, torde de direkt till länsstyrelsen inkomna hindersbevisen böra överlämnas till utmätningsmannen för vidare befordran till den kommunala myndigheten.

aktas, att i de fall, då det föreslagna systemet för handräckningsförfarandet kan anses medföra större omgång i förhållande till det nuvarande förfarandet, olägenheten härav är av mindre betydelse, då därigenom endast kan vållas någon tidsutdräkt med avseende å avskrivningen av viss utskyldspost, när utsikt att utfå densamma icke finnes.¹ Att handräckningen ombesörjes av länsstyrelserna och uppbördskamrerarna medgiver större möjlighet till översikt och enhetlighet i fråga om denna viktiga del av indrivningsverksamheten. För de befattningshavare vid länsstyrelserna, som hava att utöva kontroll över indrivningsarbetets bedrivande, torde den praktiska erfarenhet av arbetet med indrivningen, som det omedelbara utförandet av arbetet med handräckningsärendena måste vara ägnat att skänka, jämväl vara till gagn. Med en sådan ordning torde även goda betingelser föreligga för att stadgade tider för redovisning av utskylder, för vilkas uttagande handräckning begärts, bliva iakttagna. Länsstyrelserna och uppbördskamrerarna skola såsom redogörare för dylika utskylder tillse, att handräckningsmyndigheternas redovisning icke otillbörligen fördröjes. Överhuvud taget torde arbetet med handräcknings sökande, bokföring och redovisning av på grund av handräckningsförfarande influerna medel samt kontroll över att begärd handräckning redovisas i behörig tid till stor del vara av sådan natur, att detsamma vid en centralisering kan i avsevärd mån rationaliseras. Arbetet skulle i så fall kunna utföras av för ändamålet särskilt avdelad och utbildad personal med användande av arbetsbesparande metoder såsom registersystem med signalanordningar för olika ändamål. Slutligen torde vid en centralisering kostnaderna för materiel och utskrift m. m. kunna nedbringas därigenom att ofta handräckning samtidigt kan begäras hos en utmättningsman för ett flertal utskyldsposter, vilka eljest skulle föranlett särskilda handräcknings skrivelser, och redovisning likaledes kan samtidigt avgivnas i ett flertal handräckningsärenden, där med nuvarande system särskilda skrivelser erfordras. Även kostnaderna för postbefordran måste härigenom komma att nedbringas.

Enligt kommitténs åsikt bör i princip gälla, att indrivningsarbetet utföres av exekutionsbiträdena, under det att utmättningsmännen — förutom att de i regel hava att meddela beslut om införsel² och föranstalta om utmätt egendoms försäljning m. m. — skola hava att övervaka och kontrollera, att indrivningen bedrivs med tillbörlig snabbhet och omsorg samt att influerna medel i behörig ordning redovisas. Självfallet bör utmättningsmannen, där anledning förekommer till antagande att utskylder kunna lämpligast indrivnas annorledes än genom exekutionsbiträdes försorg eller att eljest omedelbara åtgärder från hans sida kunna anses påkallade, själv föranstalta om utskyldernas uttagande. Utmättningsmannen skall alltså närmast under länsstyrelsen eller uppbördskamreraren vara ansvarig för utskyldernas behöriga indrivande. På landet och i fögderistad skall utmättningsmannen fort-

¹ Jfr emellertid stadgandet i 46 § förslaget till uppbördsförordning om ordningen för utskylders anmälande till avskrivning.

² Jfr 21 § lagen om införsel i avlöning, pension eller livränta med den lydelse, detta lagrum skulle erhålla enligt kommitténs förslag till ändring däri.

farande vara redogörare för utskylder, som stå oredovisade i till honom överlämnade restlängder. För undvikande av onödigt dubbelarbete föreslår kommittén, att såväl utmätningsman som exekutionsbiträde skola erhålla ett exemplar av restlängd. Genom de ändringar kommittén föreslår med avseende å redovisningen, för vilka redogöres här nedan, och genom handräckningsärendenas överflyttande till länsstyrelserna och uppborrdskamrerarna, torde utmätningsmännen erhålla sådan lättnad i sin befattning med restindrivningen, att bättre tid vinnes för deras övervakande och kontrollerande verksamhet. Här må nämnas, att kommittén föreslår, att det utöver redan nu föreskriven inventeringsskyldighet skall åligga utmätningsmannen att en gång under uppborrdsåret i december, januari eller februari månad genomgå samtliga till exekutionsbiträde överlämnade exemplar av restlängder och restlängdsutdrag, därvid han skall hava att jämföra av exekutionsbiträdet gjorda anteckningar med hos utmätningsmannen förda anteckningar beträffande motsvarande utskyldsposter samt att till länsstyrelsen insända protokoll över sådan granskning.

Såsom torde framgå av redogörelsen här nedan för det föreslagna redovisningssystemet, kommer detsamma att bereda länsstyrelserna och uppborrdskamrerarna möjlighet att med ledning av till sagda myndigheter inkommande redovisningshandlingar erhålla översikt över indrivningsarbetets fortskridande och bedrivande i olika indrivningsdistrikt. För ett rationellt utnyttjande av de upplysningar angående indrivningsarbetets bedrivande, som sålunda komma att stå uppborrdsmyndigheterna till buds, samt för vinnande av en översikt över indrivningsverksamheten för riket i dess helhet och för tillvaratagandet för framtiden i önskvärd omfattning av sådana uppgifter föreslår kommittén, såsom på annat ställe i betänkandet närmare avhandlas (jfr sid. 345 o. f.), upprättandet av en fortlöpande uppborrdsstatistik.

Det av kommittén föreslagna systemet gör måhända än mer angeläget än för närvarande, att utskyldsposter, vilka det ej finnes utsikt att indriva, icke onödigtvis tynga räkenskapen. Å andra sidan har kommittén funnit behov föreligga av mera noggranna bestämmelser angående den utredning, som bör förebringas om att utskylder icke kunna uttagas. I sådant syfte föreslår kommittén, som i annat sammanhang närmare utvecklas (jfr sid. 239 o. f.), att hindersbevis avfattas mera utförligt än nu sker, så att omständigheterna i det enskilda fallet tydligt framgå av hindersbeviset, samt att varje av exekutionsbiträde utfärdat hindersbevis skall vara försett med av utmätningsmannen egenhändigt underskriven anteckning därom, att han icke äger kännedom om något mot beviset stridande förhållande. Härigenom möjliggöres, att länsstyrelsens prövning av avkortnings- och avskrivningsfrågor icke behöver inskränkas till en granskning av att de formella förutsättningarna äro för handen utan även kan, mer än nu är möjligt, taga sikte på de materiella förhållandena, därvid länsstyrelsen i tveksamma fall torde kunna vinna för ärendets behöriga avgörande erforderliga ytterligare upplysningar i tillgängliga folkbokföringsregister och balanslängder. För att de möjligheter att vinna ytterligare upplysning rörande den skattskyldiges vistelseort, anställ-

ning och andra omständigheter av betydelse, som sålunda stå länsstyrelserna till buds, skola kunna med fördel utnyttjas föreslås, att avskrivning av utskylder ej må äga rum förrän efter utgången av det uppbördsår, under vilket utskylderna förfallit till betalning¹ och att avskrivning av utskylder av den anledning, att upplysning icke kunnat vinnas om den skattskyldiges vistelseort eller att skattskyldig icke kunnat anträffas å ort, där han enligt inhämtad upplysning antagits uppehålla sig, icke må äga rum, förrän två år förflutit efter det bevis om sådant hinder först utfärdats. Kommittén har vidare ansett lämpligt, att jämväl hindersbevis, som avses i sistnämnda fall, granskas av kommunal myndighet i den ort, där utskylderna blivit påförda.

Vid en sammanslagning av uppbörden av krono- och kommunalutskylder synes utskylders bevakande i konkurs böra, oavsett om fråga är om statliga eller kommunala utskylder, ankomma på uppbördsmyndigheterna eller dem underordnade tjänstemän. Självfallet böra jämväl kommuner och andra menigheter äga att bevaka dem tillkommande utskylder, men sådan bevakning torde icke erfordras annat än beträffande avskrivna utskylder. Med nuvarande ordning torde det ofta vara förenat med olägenhet och medföra risk för förluster för vederbörande utmätningsman eller det allmänna, att utskylder i konkurs skola bevakas av utmätningsmannen i den ort, där utskylderna påförts, i det att denne, om konkursgäldenären icke har sitt hemvist inom distriktet, icke erhåller underrättelse om konkursen. Med beaktande härav och då handräckningen skall handhavas av länsstyrelserna och uppbörds-kamrerarna, har kommittén ansett lämpligt, att bestyret med utskylders bevakande i konkurs anförtros dessa myndigheter. I överensstämmelse härmed föreslås, att föreskrivna konkurskallelser skola tillställas sådan myndighet.

Kommittén har funnit skäl föreslå den ändring i nu gällande ordning, att det exekutionsbiträde, som verkställt indrivning av restförda utskylder, eller om indrivningen skett annorledes än genom exekutionsbiträdes försorg, det exekutionsbiträde, som normalt skulle hava anlitats för indrivningen, skall med viss begränsning erhålla hela indrivningsavgiften.² Härigenom torde en anledning till irritation i förhållandet mellan utmätningsman och exekutionsbiträde komma att försvinna.

Enligt kommitténs förslag sker postverkets redovisning av den ordinarie uppbörden, i likhet med vad nu är fallet beträffande kronouppbörden, genom att vederbörande postkontor dag för dag å statsverkets checkräkning i riksbanken för länsstyrelsens räkning insätter sammanlagda beloppet av till postkontoret ankomna skattepostanvisningar. Kommittén har emellertid velat lämna möjlighet öppen för länsstyrelse och uppbörds-kamrerare att, allt efter vad de finna lämpligt med hänsyn till organisationen av arbetet med inbetalningarnas avprickande i uppbördsbok eller uppbördslängd be-

¹ Att utskylder, som förfalla till betalning under allmän uppbördstermin, ej skola avskrivas förrän efter uppbördsårets utgång har ansetts lämpligt även med hänsyn till det föreslagna systemet för utskylders fördelning på titlar.

² Angående indrivningsavgift, jfr sid. 231—234.

stämma, huruvida vederbörande postkontor skall avlämna anvisningarna jämte över dem upprättad förteckning för varje dag eller för längre tidsperiod. Redovisningen av utskylder, som erlagts genom inbetalning till bank, sker på motsvarande sätt. Därest uppbörd skett såväl genom postverket som genom banks försorg, skulle det givetvis underlätta uppbördsmyndigheternas arbete, om även de skattepostanvisningsblanketter, som avse till bank gjorda inbetalningar, finge överlämnas till postkontoret och därefter, ordnade i nummerföljd tillika med till postkontoret ankomna skattepostanvisningar, överlämnas till uppbördsmyndighet. Kommittén har emellertid ansett sig icke böra närmare ingå på denna detalj utan endast rikta uppmärksamheten på densamma. Redovisningen av utskylder, som influtit vid uppbördsstämma eller eljest inbetalats till särskild uppbördsförrättare, sker på samma sätt som för närvarande är fallet med i sådan ordning uppburna kronoutskylder.

Beträffande redovisningen av efter indrivning influtna medel ävensom för sådana poster, för vilkas indrivning enligt vederbörlig utredning hinder mött, innebär det av kommittén föreslagna systemet en kombination av de förfaringsätt, som för närvarande komma till användning vid motsvarande redovisning av kronoutskylder och kommunalutskylder, därvid dock vissa förenklingar genomförts. Kommittén föreslår sålunda, att utskyldsposter, vilka varit föremål för indrivningsåtgärd av exekutionsbiträde, skola redovisas till utmätningsmannen å särskilda redovisningsräkningar, allt eftersom exekutionsbitrådets åtgärd påkallats genom överlämnande av restlängd för indrivningsdistriktet eller genom överlämnande av restlängdsutdrag.¹ Inom förstnämnda grupp redovisas posterna å särskilda redovisningsräkningar, allt eftersom 1) de blivit i sin helhet erlagda under den tid redovisningen avser, 2) avbetalning skett å desamma under samma tid, 3) posterna på grund av bristande tillgång icke kunnat uttagas, 4) posterna icke kunnat uttagas av den orsak att vederbörande betalningsskyldiga varit okända eller avflyttat till känd ort utom det utmätningsmansdistrikt, indrivningsdistriktet tillhör, eller eljest enligt vunen upplysning sannolikt kunna uttagas i sådan ort, 5) posterna icke kunnat uttagas av den orsak, att vederbörande betalningsskyldiga avflyttat till annat indrivningsdistrikt inom utmätningsmannens distrikt eller enligt vunen upplysning eljest antagas kunna uttagas i sådant indrivningsdistrikt eller 6) betalningsskyldighet för desamma upphört och ytterligare indrivningsåtgärd därför icke skall äga rum. Denna åtskilnad betingas av praktiska skäl. Då posterna skola å redovisningsräkningarna upptagas restlängdsvis och räkningarna efter granskning och i förekommande fall rättelse av utmätningsmannen samt fullständigande med poster, som skola av utmätningsmannen redovisas utöver de av exekutionsbiträdet upptagna,² skola översändas till länsstyrelsen eller uppbördskamreraren, kunna

¹ Till sistnämnda grupp hänföres även redovisning för andra medel än utskylder, t. ex. böter.

² Detta kan ske antingen genom att utmätningsmannen direkt å av exekutionsbiträdet ingiven av honom undertecknad redovisningsräkning uppför de ytterligare poster, som skola redovisas i samma ordning, och bestyrker det sålunda gjorda tillägget med sin namnteckning eller genom att utmätningsmannen upptager sådana poster å en särskild blankett av samma slag och bifogar densamma.

desamma nämligen tjäna såsom allegat för en i vissa avseenden till länsstyrelsen centraliserad bokföring. En sålunda ordnad redovisning torde även erfordras för ett praktiskt sammanställande av ovan nämnda uppbördsstatistik och för att densamma skall kunna utnyttjas vid kontrollen över indrivningsarbetets bedrivande. Tidigare saknades uttryckliga föreskrifter beträffande redovisningen av avbetalningar å restförda kronoutskylder och förfors härutinnan på olika sätt. Än redovisades avbetalningarna av exekutionsbiträdena först sedan utskylderna blivit till fullo guldna eller hinder uppkommit för vidare indrivning, än balanserades verkställda avbetalningar i utmätningsmannens räkenskaper och än inlevererades de, fördelade å titlar, omedelbart till uppbördsmyndigheten. Då ett balanserande av avbetalningarna i exekutionsbiträdenas räkenskaper visat sig medföra olägenhet och risk för att medlen icke skulle i behörig ordning redovisas samt fördelningen på titlar beträffande efter indrivning redovisade poster lämpligast ansågs kunna utföras av utmätningsmannen, föreskrev riksräkenskapsverket för vinnande av enhetlighet i berörda hänseende i cirkulär den 19 januari 1932, att kronoppbördsmedel, som hos länsstyrelserna underlydande redogörare efter indrivning inflöte genom avbetalning och icke innefattade slutlikvid, skulle, sedan de omedelbart uppdebiterats i kassajournalen, balanseras från månad till månad, till dess utskylderna blivit till fullo guldna eller hinder uppkommit för vidare indrivning, då medlen i vanlig ordning skulle avföras i kassajournalen samt upptagas i månadsräkningen och dess bilagor. Såsom nedan närmare utvecklas skola utmätningsmännen enligt kommitténs förslag icke verkställa fördelning på titlar och kunna överhuvud taget icke verkställa sådan fördelning. En av orsakerna till att avbetalningarna för närvarande balanseras i utmätningsmännens räkenskaper, nämligen att dessa skola redovisa utskylderna fördelade på titlar, kommer sålunda icke längre att föreligga, om kommitténs förslag i denna del genomföres. De sakkunniga, som tillkallats för fortsatt utredning angående omorganisation av landsfiskals- och stadsfiskalsbefattningarna, hava framfört önskemål om att landsfiskalernas nuvarande bestyr med kassabokföringen av avbetalningsposter måtte lättas. Arbetet med bokföring av avbetalningar torde vara av den natur, att det genom att utföras centralt för större områden kan i viss mån rationaliseras. Ett sådant system medger ock, som tidigare påpekats, bättre möjlighet för vederbörande uppbördsmyndighet än för närvarande att erhålla översikt över indrivningsarbetets fortskridande och bedrivande i olika indrivningsdistrikt. I detta sammanhang må framhållas, att det med hänsyn till önskvärdheten av att bokföringen av statens inkomster och utstående tillgodohavanden vid varje tidpunkt giver en så riktig bild av de verkliga förhållandena som möjligt, så att icke inkomster till oberäkneliga och måhända väsentliga belopp längre tid ligga dolda å oredovisade debiteringskonton, icke är lämpligt, att avbetalningarna balanseras hos utmätningsmännen. En snabbare redovisning av avbetalningarna torde även innebära en fördel därutinnan, att inbetalta uppbördsmedel tidigare än vad nu är fallet bliva insatta å statsverkets checkräkning. Kommittén har av an-

förda skäl funnit lämpligt föreslå, att på sätt ovan beskrivits vederbörande redogörare utom uppbördskamrerare omedelbart skola redovisa inflytande avbetalningsposter till länsstyrelsen utan att avvakta det slutliga resultatet av indrivningen.

För att utmätningssmannen skall vinna nödig översikt över indrivningens gång och kunna rätt övervaka indrivningsarbetet, måste denne göra anteckning i restlängd eller handräkningsdagbok om till honom redovisade avbetalningar. Att avbetalningar sålunda måste post för post antecknas såväl hos utmätningssmannen som hos uppbördsmyndigheten bör emellertid icke gentemot de skäl, som ovan anförts till förmån för den föreslagna ordningen, tillmätas större betydelse, i synnerhet som med nuvarande ordning avbetalningsposter hos utmätningssmännen ofta pläga bokföras även i för ändamålet upplagda hjälpregister.

Det har tidigare påpekats, att kommitténs förslag att utskyldposter, vilka varit föremål för indrivningsåtgärd, skola redovisas i särskilda redovisningsräkningar allt efter det olika resultatet av indrivningen, betingas av praktiska skäl. Till belysande av den närmare innebörden härav må här lämnas en kort redogörelse för den ordning, i vilken de olika redovisningsräkningarna bliva föremål för vidare åtgärder. I detta sammanhang bör nämnas, att utmätningssmännen i de i 39 § förslaget till uppbördsförordning föreskrivna sammandragsuppgifter, varigenom de hava att fullgöra sin redovisning till vederbörande uppbördsmyndighet, skola upptaga sammanlagda beloppet av de till redovisning förekommande utskyldsposterna för varje restlängd, fördelat på vad som influtit, vad som redovisas med hinder och efter avgivandet av närmast föregående uppgift anmälts eller anmäles till avkortning och avskrivning.¹ Vid sådan sammandragsuppgift skola såsom bilagor fogas redovisningsräkningar och i förekommande fall därtill hörande hindersbevis. Uppdelningen i olika grupper av utskyldposter, beträffande vilka exekutionsbiträdes åtgärd påkallats genom överlämnande av restlängd för indrivningsdistriktet, möjliggör, att redovisningsräkningar avseende poster, om vilka anteckning skall göras i utmätningssmannens restlängdsexemplar, kunna utan vidare särskiljas från andra räkningar och efter sådan åtgärd vidarebefordras såsom verifikation till motsvarande poster i utmätningssmannens sammandragsuppgift. Poster, beträffande vilka exekutionsbiträdes åtgärd påkallats genom överlämnande av restlängdsutdrag, måste däremot göras till föremål för de särskilda åtgärder av utmätningssmannen, som ankomma å denne (t. ex. redovisning till myndighet, som begärt handräkning, indrivningens överlämnande till annat under utmätningssmannen lydande exekutionsbiträde o. d.). Att inom förstnämnda grupp utskyldposter skola redovisas i särskilda redovisningsräkningar allt efter resultatet av indrivningen föranledes av önskemålet att utskyldsposterna skola kunna med minsta möjliga besvär särskiljas dels med hänsyn till de åtgärder, som utmätningssmannen har att vidtaga i an-

¹ Det är att märka att enligt kommitténs förslag utskylder skola anmälas till avkortning och avskrivning i viss annan ordning än för närvarande är fallet (jfr 46 § förslaget till uppbördsförordning).

ledning av utav exekutionsbiträdet avgiven redovisning, och dels med hänsyn till de olika åtgärder, vilka skola hos uppbördsmyndigheten vidtagas beträffande samtliga av utmätningssmannen redovisade poster. Sålunda måste utskyldsposter, vilka icke kunnat uttagas av den orsak, att vederbörande betalningsskyldiga avflyttat till annat indrivningsdistrikt inom utmätningssmannens distrikt eller vilka eljest sannolikt kunna uttagas i sådant indrivningsdistrikt, bli va föremål för vidare åtgärder från utmätningssmannens sida (vanligen indrivningens överlämnande till exekutionsbiträdet i det andra indrivningsdistriktet), under det att redovisningsräkningarna rörande övriga poster kunna vidarebefordras till uppbördsmyndigheten såsom verifikationer till utmätningssmannens sammandragsuppgift. Sistnämnda redovisningsräkningar bli va hos uppbördsmyndigheten föremål för olika åtgärder. Räkning, som avser i sin helhet erlagda poster, kommer sålunda att föranleda posternas inprickande såsom betalda i vederbörande restlängd. Med ledning av räkning avseende avbetalningar sker bokföring av de inbetalta beloppen. De till räkning avseende poster, vilka på grund av bristande tillgång icke kunnat uttagas, hörande hindersbevis bli va hos länsstyrelsen* föremål för prövning, huruvida avskrivning skall ske. Hindersbevis, som bilagts redovisningsräkningar avseende poster, vilka icke kunnat uttagas av den orsak, att vederbörande betalningsskyldiga varit okända eller avflyttat till känd ort utom det utmätningssmansdistrikt, där utskylderna påförts, bli va efter inhämtande av upplysningar ur de för uppbördsmyndigheten tillgängliga folkbokföringsregister i förekommande fall föremål för handräckningsförfarande eller i sinom tid för avskrivning. Hindersbevis och övriga bilagor, som höra till redovisningsräkning avseende poster, för vilka betalningsskyldigheten angivits hava upphört (jfr 42 § förslaget till uppbördsförfordning), bli va hos länsstyrelsen* föremål för prövning, huruvida avkortning skall äga rum. Finner uppbördsmyndighet, att utskyldspost, som redovisats med hinder, bör göras till föremål för ytterligare indrivningsförsök, har myndigheten — oavsett om den fortsatta indrivningen skall ske i det utmätningssmansdistrikt, där utskylderna påförts den skattskyldige, eller i annat sådant distrikt — att begära handräckning för postens uttagande. Då avkortning eller avskrivning av belopp, som anmälts till sådan åtgärd vägrats, behöver sålunda icke såsom nu är fallet ändring ske i utmätningssmannens senaste ingående balans, ett förfarande, som ur bokföringssynpunkt är mindre egentligt.

I fråga om nu gällande skyldighet för exekutionsbiträde att å sitt tjänstepostgirokonto insätta i tjänsten uppburna medel och i samband med redovisnings avgivande till utmätningssman girera kontant redovisat belopp till dennes tjänstepostgirokonto föreslås ingen ändring. Kommittén har haft under övervägande lämpligheten av att föreskrift lämnades därom, att på grund av införsel innehållna medel alltid skulle inlevereras över postgiro, vilket skulle innebära möjlighet till bättre kontroll, men har ansett, att

* I magistratsstad överlämnas dylik räkning jämte bilagor jämlikt 45 § förslaget till uppbördsförfordning av utmätningssmannen till uppbördskamreraren, som därefter jämlikt 46 § översänder densamma till länsstyrelsen.

en sådan skyldighet skulle för vissa mindre arbetsgivare vara onödigt betungande. Kommittén föreslår emellertid, att då för en skattskyldig innehållna medel uppgå till visst högre belopp, medlen alltid skola insättas å av utmätningssmannen angivet tjänstepostgirokonto (Jfr förslaget till ändring i 11 § lagen om införsel i avlöning, pension eller livränta och motiven därtill, sid. 64 och 259 o. f.).

Ett uppbördssystem, sådant som det av kommittén föreslagna, vilket innebär, att uppbörd till en början äger rum av preliminärt beräknade förskott å ännu ej slutligt debiterade utskylder, att såväl förskottsuppbörden som den slutliga uppbörden kan fördelas å så många uppbördsterminer som tre med bibehållen möjlighet för den skattskyldige att vid tidigare betalningstillfälle jämväl erlægga vid närmast följande uppbördstillfälle eller uppbördstillfällen förfallande belopp samt att restföring sker efter växlande grunder allt efter det antal uppbördstillfällen, å vilket utskylderna förfalla till betalning, förutsätter en mera summarisk ordning för uppbördsbokföringen. Den år 1931 genomförda delningen av kronouppbörden på två terminer föranledde, att i fråga om de delbara utskyldstitlarna bokföring måste ske av approximativt beräknade belopp för de olika titlarna. Bibehållandet av en sådan ordning med av det nya uppbördssystemet föranlett än vidsträcktare approximeringsförfarande torde icke komma i fråga. Vid övervägande av frågan om bokföringens ordnande, därvid kommittén haft uppmärksamheten riktad jämväl på bokföringsmaskiners användbarhet för ifrågavarande ändamål, har kommittén funnit, att fördelningen av resultatet av det löpande uppbördsårets uppbörd på de olika utskyldstitlarna principiellt bör ske först efter det den ordinarie uppbörden för året avslutats. I överensstämmelse härmed kunna fördelarna av en negativ metod för fördelningen på titlar i största utsträckning utnyttjas. Med negativ metod avses i förevarande sammanhang, att fördelning på titlar av den influtna uppbörden icke sker post för post utan att de poster, som *icke* blivit till fullo gulda vid den sista uppbördsterminens slut, samt avkortade belopp fördelas å utskyldstitlar, varefter den totalsumma för varje titel, som på detta sätt erhållits, fråndrages summan av vad som debiterats å titeln. Återstoden utgör vad som å vederbörande titel influtit under uppbörden. I den mån för viss person restförda utskylder i sin helhet influtit intill utgången av maj månad det uppbördsår, under vilket de blivit påförda, torde utskylderna vid fördelningen å titlar kunna behandlas efter samma metod som de i vederbörlig ordning erlagda utskylderna. Sker under uppbördsåret avkortning¹ av förskottsbelopp eller av slutligt debiterat belopp, måste posten i sin helhet fördelas på titlar. Detta verkställles lämpligen i en för ändamålet upplagd liggare. Utskylder, som utestå redovisade vid utgången av maj månad, fördelas å titlar i en för ändamålet upplagd längd, *redovisningslängd* (jfr § 17 a förslaget till kungörelse angående ändring i vissa delar av kungörelsen med föreskrifter angående medelsförvaltningen i länen). Först sedan sådan längd upprättats, kan fullständig

¹ Jämlikt 43 § förslaget till uppbördsförordning må *avskrivning* av utskylder ej äga rum förrän efter utgången av det uppbördsår, under vilket utskylderna blivit påförda.

stämning mellan debiterade och redovisade belopp erhållas å de olika utskyldstitlarna. Influtna avbetalningar å de i redovisningslängden upptagna utskylderna torde lämpligen icke böra medtagas i denna och fördelas å titlar utan balanseras å den titel, varå de blivit bokförda. Som av det anförda framgår, kunna i bokföringen statsmedelsdebiteringar och diversemedelsdebiteringar, avseende löpande uppbördsårets utskylder, ej hållas åtskilda, förrän redovisningslängd upprättats. Detta torde ej heller vara erforderligt, om blott vid upprättandet av länsstyrelsens bokslut för budgetåret sådan åtskillnad kan göras. Så bör också kunna ske, ehuru bokslutet torde komma att något fördröjas. Intill dess fördelning å statsmedelsdebiteringar och diversemedelsdebiteringar kan verkställas, bokföras de debiterade utskylderna å en interimstitel »löpande uppbördsårets debiteringar». Efter redovisningslängdens upprättande kunna restantier bokföras i samma ordning som för närvarande gäller beträffande kronoutskylder, dock att fördelning å titlar verkställas av uppbördsmyndigheten.

Vad beträffar frågan om tid och sätt för kommuners och andra menigheters förseende med skattemedel efter en sammanslagning av krono- och kommunaluppbörden, finner kommittén detta kunna ske i ungefär samma ordning som nu gäller för landstingen och vägdistriktet. Redovisning över i sammanhang med kronoutskylderna debiterade och uppburna landstingsmedel, kommunalutskylder, tingshusmedel och vägskatt avseende det sistförflutna uppbördsåret föreslås skola av länsstyrelsen överlämnas till vederbörande landstings förvaltningsutskott, kommunalnämnd, municipalnämnd eller drätselkammare, tingshusstyrelse och vägstyrelse före den 15 augusti. Dessförinnan kunna lämpligen, i avbidan på redovisningen, förslagsvis en gång i månaden, till kommuner och andra menigheter i förskott utanordnas dels medel, som influtit vid den ordinarie uppbörden under det löpande uppbördsåret jämte efter indrivning influtna medel, som avse samma uppbördsår, i förhållande till respektive menighets andel i hela den debiterade uppbörden dels ock efter indrivning influtna restantier avseende tidigare uppbördsår, efter exakt avräkning. Enär kalenderåret är räkenskapsår för berörda menigheter, bör för varje kalenderår upprättas årsräkning för desamma.

Speciella frågor rörande debitering, uppbörd och indrivning.

Understöd av skatteutjämningsmedel.

Gällande bestämmelser om understöd av skatteutjämningsmedel och utbetalande av sådant understöd äro meddelade i förordningen den 16 december 1927 angående understöd av skatteutjämningsmedel åt synnerligt skattetyngda kommuner och kungörelsen den 28 september 1928 angående utbetalande av sådant understöd. För att kommunområde skall kunna erhålla understöd av skatteutjämningsmedel erfordras, att vissa i 2 § 1 mom. nämnda förordning angivna betingelser blivit uppfyllda, bland annat att beslut i laga ordning fattats, att uppbörd av minst hälften utav den under det löpande året beslutade kommunalskatten skall verkställas tidigast efter utgången av juni månad påföljande år. Om synnerliga skäl föreligga, kan understöd dock erhållas utan att vissa eljest erforderliga betingelser, bland annat den ovanberörda, uppfyllts (2 § 2 mom. förordningen). Ansökning om understöd skall, ställd till Kungl. Maj:t, ingivas till länsstyrelsen. Ansökningen bör ingivas, om sökanden är landskommun, före den 20 november löpande året samt, om sökanden är stadskommun, före den 20 januari påföljande år. Ansökning, som inkommer efter den tid, inom vilken ansökning sålunda bör ingivas, kan emellertid bliva föremål för prövning i behörig ordning. Vid ansökningen skola fogas — förutom under det löpande året beslutade utgifts- och inkomststater för kommunen och församlingen samt i förekommande fall skoldistriktet och municipalsamhället — vissa närmare angivna uppgifter. Länsstyrelsen har att tillse, att ansökning åtföljes av erforderliga handlingar och uppgifter, att, i den mån så erfordras, sörja för dessas komplettering och att inhämta upplysningar, som ytterligare kunna anses behövliga. Länsstyrelsen har slutligen att med eget utlåtande insända ansökningarna till Kungl. Maj:t, ansökningar inkomna från landskommuner före den 20 december det löpande året och ansökningar inkomna från stadskommuner före den 20 februari påföljande år. I utlåtandet skall särskilt angivas, huruvida anledning förefinnes att tillämpa vissa i förordningen meddelade föreskrifter och, om så anses vara förhållandet, med vilket belopp understöd enligt länsstyrelsens mening bör utgå. Understöd, som avses i 2 § 1 mom. förordningen, skall komma de skattskyldiga till godo efter storleken av vars och ens kommunalskatt genom avkortning å skatte-

belopp, som förfalla vid uppbörd efter utgången av juni månad påföljande år. Överstiger avkortningsbelopp vad den skattskyldige vid sådan uppbörd har att erlægga, tillfaller det överskjutande beloppet den kommun, den församling eller det skoldistrikt, som gjort ansökning om understödet. På sistnämnda sätt förfares, om kommunområde sammanfaller med kommun, församling, skoldistrikt eller municipalsamhälle, med understöd, som icke överstiger 50 öre för etthundra kronor inkomst. Om understöd skall komma de skattskyldiga till godo genom avkortning å vid uppbörd förfallande skattebelopp, åligger det kommunen att låta upprätta avkortningslängd, upptagande det belopp, som skall komma envar skattskyldig till godo. Beträffande understöd, som avses i 2 § 2 mom. förordningen, bestämmer Kungl. Maj:t, huru detsamma skall komma vederbörande skattskyldiga till godo.

Skatteutjämningsärendena, som under de senare åren uppgått till omkring 1 300 om året, beredas inom finansdepartementet å dess kommunala byrå. Ärendena behandlas i största utsträckning länsvis. Ansökningarna bliva härvid till en början föremål för en förberedande granskning, grundad på kommunernas utgifts- och inkomststater samt övriga vid ansökningarna fogade uppgifter och länsstyrelsernas utlåtanden. Den slutliga granskningen vidtager först sedan efter utgången av det löpande året preliminära sammandrag över kommunernas räkenskaper för detta år inkommit. Sådana sammandrag böra vara inkomna till länsstyrelserna, från landskommunerna senast den 5 mars och från stadskommunerna senast den 5 april påföljande år samt skola av länsstyrelserna granskas och insändas till Kungl. Maj:t. Byrån måste såväl under den förberedande som den slutliga granskningen beträffande ett mycket stort antal ärenden infordra kompletterande upplysningar och handlingar. Kungl. Maj:ts beslut om understöd plägar meddelas i slutet av maj eller början av juni. Emellertid brukar därefter åtgå ytterligare någon månad, innan beslutet i samtliga understödsärenden hinner expedieras till länsstyrelserna för kommunernas underrättande, då bland annat den i 4 § 5 mom. förordningen föreskrivna fördelningen av understöden dessförinnan måste äga rum.

Vid genomförandet av en uppbördsreform sådan som den av kommittén föreslagna, vilken bland annat innebär, att uppbörden av kommunalutskylder avslutas väsentligt tidigare än vad nu är fallet och att sådan uppbörd sker samtidigt med uppbörden av de statliga utskylderna och normalt förrättas uteslutande genom postverket eller banker, uppkommer det spörsmålet, huru understöd av skatteutjämningsmedel skola kunna komma vederbörande skattskyldiga till godo annorledes än genom avkortning å redan debiterade utskylder eller genom restitution. Sistnämnda utvägar torde nämligen på grund av de besvär och kostnader, som skulle vara förenade med ett dylikt förfarande, såvitt möjligt icke böra komma till användning. Särskilt torde avkortning för sådant ändamål svårligen kunna ske med det ifrågasatta uppbördssystemet.

De nu gällande bestämmelserna för beviljande och utbetalning av understöd av skatteutjämningsmedel äro föremål för övervägande inom kommu-

nalskatteberedningen. Enligt vad kommittén, som beträffande ifrågavarande spörsmål haft överläggningar med beredningen, inhämtat, har beredningen ännu ej kunnat taga slutlig ståndpunkt till dessa frågor. Kommittén har därför under förarbetena till det nu framlagda förslaget till uppbördens ordnande haft att närmast undersöka, huruvida de nu gällande bestämmelserna låta sig förenas med ett nytt uppbördssystem enligt ovan antydda riktlinjer, och att föreslå de ändringar i gällande bestämmelser, som ansetts erforderliga för åstadkommandet av en tillfredsställande lösning av frågorna om uppbördens ordnande och uppbördsväsendets organisation. I detta sammanhang skall emellertid anmärkas, att enligt vad kommittén inhämtat från kommunalskatteberedningen det torde få antagas, att samtliga ansökningar om understöd av skatteutjämningsmedel även vid det skatteutjämningsystem, beredningen nu närmast överväger, måste underkastas granskning inom finansdepartementet samt att några hundratal ansökningar måste granskas än mera noggrant än som nu sker och från delvis andra synpunkter. Den tid, som åtgår för dylika ärendens beredning, torde därför, såvida icke en högst väsentlig ökning skall äga rum av de arbetskrafter, som för närvarande disponeras för ändamålet, icke kunna nämnvärt förkortas.

Förevarande spörsmål skulle kunna lösas på ur uppbördssynpunkt fördelaktigaste sätt, därest understödet finge utan vidare överlämnas till kommunen och ingå i dess stat för att såmedelst nedbringa den uttaxering, som kommer att beslutas vid den näst därefter följande budgetbehandlingen. Med hänsyn till det motstånd, tidigare förslag om en sådan ordning för understödets utbetalande mött (jfr Statens off. utredn. 1925: 35, sid. 62—64, och propositionen nr 205 till 1927 års riksdag, sid. 44 o. 45), torde emellertid vara tvivelaktigt, huruvida en ändring i sådan riktning kan genomföras. Kommittén finner sig därför böra visa på de utvägar, vilka vid ett huvudsakligt bibehållande av nuvarande system för skatteutjämningsunderstödens tillgodonjutande stå till buds, samt framlägga förslag till de i så fall erforderliga författningsändringarna. Skulle det sedermera, när kommunalskatteberedningen avslutat sitt arbete på förevarande område, visa sig möjligt att slopa »avkortningssystemet», skulle detta ur uppbördssynpunkt enbart innebära en förenkling.

Vid ett genomförande av den föreslagna uppbördsreformen torde under angivna förutsättningar sådana anordningar böra vidtagas, att beviljat understöd som regel kommer de skattskyldiga till godo på det sätt, att vid debiteringen avdrages ett belopp, motsvarande den minskning i uttaxeringen, som föranledes av understödet. Därest primärkommunernas budgetår omlades att avse samma tid som det statliga budgetåret, skulle understöd av skatteutjämningsmedel utan större svårighet kunna komma vederbörande skattskyldiga till godo genom att vid en slutlig debitering, som kunde ske före kalenderårets slut, avdrag verkställdes å utskylderna. Såsom ovan (sid. 173) omnämnts, har kommittén ansett sig icke böra förorda en sådan omläggning. Emellertid anser kommittén, att hinder icke bör möta, att en sådan princip för understödets tillgodonjutande kombineras med den först här ovan

angivna så, att en del av understödet tillgodoräknas de skattskyldiga genom avdrag vid debiteringen, medan återstående del — beroende på storleken — antingen utan vidare överlämnas till kommunen för att ingå i dess budget eller efter Kungl. Maj:ts prövning kommer de skattskyldiga till godo genom avdrag vid debiteringen eller genom restitution.

En sådan kombination förutsätter, att understöd åt kommunerna beräknas i två omgångar. En utväg är, att understödet uppdelas så, att understöd utdelas med visst bestämt belopp vid två särskilda tillfällen. Den första tilldelningen av understöd skulle i så fall ske efter en summarisk granskning av ansökningarna, därvid skulle slutgiltigt bestämmas det minsta belopp, som varje kommun kunde påräkna i understöd. Det sålunda bestämda beloppet skulle komma de skattskyldiga till godo genom avdrag vid debitering enligt 7 § förslaget till uppbördsförordning. Den senare tilldelningen av de belopp, som ytterligare kunde tillkomma kommun i understöd, skulle ske efter en mera grundlig granskning och utredning. Vad som efter sådan slutlig granskning tilldelades kommunen skulle ingå i kommunens budget för nästa år. Enligt detta alternativ skulle den sista prövningen icke behöva vara verkställd tidigare än att resultatet därav kunde beaktas vid budgetarbetet på hösten. Om man vid den första tilldelningen av understöd iakttog en viss försiktighet, torde det endast i undantagsfall kunna förekomma, att kommun vid den första tilldelningen erhöle mera än vad som bort tillkomma kommunen. En annan utväg är att beslut om understöd meddelas allenast en gång efter slutlig prövning av behovet men att dessförinnan efter en förberedande granskning av ansökningarna den sannolika storleken av understöden beräknas och vid debiteringen så anses, som om understöd skolat utgå med sålunda beräknade belopp, vilka belopp skulle komma de skattskyldiga till godo genom avdrag på sätt nyss nämnts. Erhöle kommun sedermera understöd med lägre belopp än som tidigare beräknats, skulle, därest skillnadsbeloppet, fördelat på antalet skattekrönor i kommunen, uppginge till visst högre belopp för skattekrona, hela skillnadsbeloppet påföras de skattskyldiga i särskild uppbördslängd. Skulle skillnadsbeloppet ej uppgå till så stort belopp för skattekrona, finge motsvarande belopp betraktas såsom oförutsedd utgift. Erhöle kommunen större understöd än vad som preliminärt beräknats, skulle, om skillnadsbeloppet uppginge till visst högre belopp för skattekrona, Kungl. Maj:t förordna, huru detsamma skulle komma vederbörande skattskyldiga till godo. I annat fall skulle hela skillnadsbeloppet tillfalla den kommun, som gjort ansökning om understödet, och upptagas i kommunens utgifts- och inkomststat för nästföljande år.

Mot båda de anförda alternativen kunna visserligen riktas samma principiella invändningar, som tidigare framställts mot att understöd får ingå i budgeten för nästföljande år. Vid bägge alternativen torde dock, om ansökning ingivits inom behörig tid, de belopp, som skulle täckas av eller tillfalla kommunen, bliva förhållandevis så små, att olägenheten av anordningen icke bör tillmätas någon större betydelse. Den omständigheten att understöd, som beviljades kommun, vilken ingivit ansökan senare än som bort ske, möj-

ligen icke till någon del skulle kunna komma de skattskyldiga till godo genom avdrag vid debiteringen, finner kommittén ej heller behöva utgöra hinder för en sådan lösning. Därest kommunerna lojalt söka ställa sig till efterrättelse meddelade bestämmelser om tider, inom vilka ansökningar böra vara ingivna, torde detta förhållande kunna inträffa endast i undantagsfall och, där rättvisa och billighet oundgängligen syntes kräva, att understödet komme just de skattedragare till godo, vilkas beräknade skattebörda legat till grund för understödets beviljande, skulle Kungl. Maj:t kunna förordna om åtgärder i sådant syfte. Även enligt nuvarande system har man ansett understöd, motsvarande visst mindre belopp per skattekrona, kunna utan vidare överlämnas till kommunen. Ur granskningsarbetets synpunkt synes en anordning enligt något av de berörda alternativen innebära en fördel med hänsyn till att arbetet skulle kunna något jämnare fördelas över hela året än nu är möjligt.

För att understöd helt eller delvis skall kunna komma de skattskyldiga till godo genom avdrag vid debiteringen måste sådana ändringar vidtagas i de nu gällande bestämmelserna, att understöd kan bli till storleken bestämt eller åtminstone till sin sannolika storlek beräknat så tidigt, att hänsyn härtill kan tagas vid slutlig debitering enligt 7 § förslaget till uppbördsförordning.

I fråga om sålunda erforderliga ändringar gäller det till en början att undersöka, huruvida icke ansökningar om understöd kunna ingivas tidigare än vad nu är fallet. De för ingivande av ansökning nu stadgade tiderna äro fastställda med hänsyn till kommunallagarnas bestämmelser om uppgörande av förslag till utgifts- och inkomststat och om fastställande av sådan stat (jfr sid. 118 ovan). I det stora antal kommuner, i vilka skatteunderlag, skattebehov och behov av understöd av skatteutjämningsmedel äro tämligen oförändrade från år till annat, torde det icke vara förenat med några svårigheter att uppgöra förslag till utgifts- och inkomststat och fastställa sådan stat väsentligt tidigare än vad nu sker. Även i kommuner, vilka icke bruka ingiva ansökan om understöd, torde, om behov av sådant skulle uppstå, detta som regel visa sig så tidigt, att utan olägenhet förslag till utgifts- och inkomststat kan uppgöras och fastställandet av sådan stat ske ett par månader tidigare än vad nu är fallet. Kommittén föreslår därför ändringar i kommunallagarna i förevarande avseende (jfr förslagen till lag om ändring i vissa delar av lagen om kommunalstyrelse på landet 17 och 62 §§, lag om ändring i vissa delar av lagen om kommunalstyrelse i stad 19, 39 och 57 §§, lag angående ändring i vissa delar av lagen om församlingsstyrelse, 14 §, och lag angående ändrad lydelse av 6 § lagen om skolstyrelse i vissa kommuner). Vidtagas sålunda föreslagna ändringar, böra motsvarande ändringar kunna ske i fråga om de tider, inom vilka ansökningar om understöd böra ingivas. Kommittén föreslår jämväl av ovanberörda förslag till ändringar i kommunallagarna betingade jämkningar i dessa tider (jfr förslaget till ändring av kungörelsen den 28 september 1928 angående utbetalande av understöd av skatteutjämningsmedel åt synnerligt skattetyngda kommuner, mom. 1). Un-

dantagsvis kan det emellertid vid en budgetbehandling, som avslutas senare än som enligt kommitténs förslag förutsatts skola ske för det fall att ansökning skall göras om understöd av skatteutjämningsmedel, visa sig, att behov av dylikt understöd föreligger. Enligt kommitténs förmenande bör därför lika litet som nu den omständigheten att ansökan inkommer efter den tid, inom vilken enligt nyssnämnda stadgande ansökning bör ingivas, föranleda till att ansökningen lämnas utan avseende.

Enligt kommitténs åsikt skulle arbetet med den förberedande granskningen av ansökningarna — vilket åtminstone beträffande ansökningar, som ingivits inom de föreskrivna tiderna, bör vara avslutat i så god tid, att resultatet därav kan beaktas vid debitering enligt 7 § förslaget till uppbördsförordning — kunna påbörjas väsentligt tidigare och utföras snabbare, om länsstyrelsens befattning med ansökningarna, innan dessa insändes till Kungl. Maj:t, inskränktes till att ansökningarna kompletterades med föreskrivna bilagor. Härför torde nämligen icke behöva åtgå mer än högst tio dagar. För att granskningsarbetet inom departementet skall kunna så snart som möjligt taga sin början, böra ansökningshandlingarna insändas allt eftersom de bliva kompletta.

Det är uppenbart, att det här ovan berörda första alternativet, enligt vilket den förberedande granskningen skulle kunna resultera i ett beslut om understöd med visst belopp, som under alla förhållanden skulle tillkomma en kommun, förutsätter, att den förberedande granskningen göres mera ingående än om granskningen, såsom enligt det andra alternativet, endast skall avse en preliminär beräkning av understödets storlek. Kan icke en mera ingående första granskning ske, måste nämligen vid meddelandet av beslut om den första tilldelningen iakttagas den allra största försiktighet och återhållsamhet, så att varje kommun därvid endast erhöle en mindre del av det understöd, kommunen kunde förväntas slutligen erhålla, vilket icke skulle överensstämma med syftet med anordnandet av två särskilda beslut. Innan ett beslut av angivna innebörd meddelas, torde det vidare vara nödvändigt att inhämta utlåtande av vederbörande länsstyrelse. Enligt kommitténs förmenande skulle den tid,¹ som skulle kunna disponeras för den förberedande granskningen, icke medgiva en sådan mera ingående utredning. Kommittén anser därför, att erforderliga ändringar böra genomföras i anslutning till det andra alternativet.

Angående den närmare utformningen av bestämmelserna om huru understöd skall komma de skattskyldiga till godo hänvisas till förslaget till ändrad lydelse av 5 § i 1927 års förordning. Det belopp för skattekrona, som skillnaden mellan det beräknade och det erhållna understödet måste uppgå till för att ny utdebitering skall få förekomma, har kommittén ansett böra bestämmas till en krona. Likaså har det belopp för skattekrona, som skillnaden mellan erhållet och beräknat understöd minst skall utgöra för att det överskjutande beloppet icke skall utan vidare överlämnas till kommunen,

¹ Tiden från ansökningarnas insändande till Kungl. Maj:t och till dess Kungl. Maj:ts beslut måste vara känt för debiteringsförrättarna.

ansetts kunna bestämmas till en krona. Enligt kommitténs förmenande torde det under sådana förhållanden endast i undantagsfall behöva förekomma, att fråga uppkommer om särskild debitering eller restitution i anledning av beslut om understöd av skatteutjämningsmedel. Den nackdel, som består däri, att understödet sålunda måhända till en del icke kommer just de skattedragare till godo, vilkas beräknade skattebörda legat till grund för avvägningen av understödets storlek, torde få anses vara mindre än de fördelar, som vinnas genom den föreslagna anordningen. I detta sammanhang må erinras därom, att med nu gällande bestämmelser kommunernas besvär med upprättande av avkortningslängd m. m. är mycket betydande. Då det nuvarande stadgandet i 5 § andra stycket av förordningen om att understöd, som icke överstiger 50 öre för etthundra kronor inkomst, skall tillfalla den kommun, den församling eller det skoldistrikt, som gjort ansökning om understödet, torde hava tillkommit för att kommunerna icke mer än nödigt skulle betungas med det arbete, som vållas genom ett avkortningsförfarande, saknas anledning att, om den av kommittén förordade ordningen för understödets tillgodonjutande genomföres, bibehålla detta stadgande. Där enligt vad ovan nämnts skillnadsbelopp mellan erhållet och beräknat understöd icke utan vidare må överlämnas till kommunen, har kommittén ansett Kungl. Maj:t böra förordna, huru skillnadsbeloppet skall komma vederbörande skattskyldiga till godo. Därigenom kunna de särskilda omständigheterna i varje fall vinna beaktande och hänsyn tagas till vad som kan vara praktiskt. Sålunda torde, såvida det icke är fråga om väsentligt större skillnadsbelopp än nyss angivits, restitution icke böra ske i kommun, där befolkningen är jämförelsevis stationär.

Angående skatteutjämningsärendenas vidare behandling må här anföras följande. Vid den förberedande granskningen, som bör vara avslutad före den 1 januari,¹ skall understöd till varje kommun, från vilken ansökan ingivits inom i mom. 1 av ovanberörda kungörelse angiven tid, och såvitt möjligt understöd till kommun, från vilken ansökan ingivits senare, till beloppet preliminärt beräknas. Det sålunda beräknade beloppet skall meddelas länsstyrelsen för vederbörande debiteringsförrättares underrättande. För att debiteringsarbetet skall kunna medhinnas under den därför avsedda tiden och kunna bedrivas på sätt, som ur arbetssynpunkt kan vara lämpligast, torde den förberedande granskningen icke böra verkställas länsvis utan planeras med hänsyn till de svårigheter, som möta, för debiteringens färdigställande i olika orter. Det bör sålunda tillses, att om i ett fögderi ansökan om understöd av skatteutjämningsmedel inkommit från ett flertal kommuner, granskningsarbetet beträffande dessa påskyndas och meddelande om beräknat understöd avlåtes, allt eftersom granskningen beträffande de olika kommunerna hinner avslutas, så att varje debiteringsförrättare erhåller tillräcklig tid för debiteringsarbetets utförande. Efter den förberedande gransk-

¹ Under övergångstiden, då den fjärde uppbördsterminen äger rum först i mars, behöver granskningen icke vara avslutad förrän den 1 februari.

ningen skall ansökning jämte bilagor återsändas till vederbörande länsstyrelse, som har att efter inhämtande av de upplysningar, som ytterligare må vara behövlige, avgiva utlåtande över ansökningen,¹ av det innehåll, som nu är stadgat.

Förmånsrätt för utskylder.

Gällande bestämmelser. Kronan åtnjuter förmånsrätt enligt 17 kap. 12 § handelsbalken för direkta utskylder till staten för sista och löpande året. Samma förmånsrätt åtnjuter kronan för vad statsverket enligt lag om försäkring för olycksfall i arbete må hava förskjutit på grund av gäldenärens underlåtenhet att erlægga försäkrings- eller tilläggsavgift för sista och löpande året. För prästerskapets till statsverket indragna tionde, årliga avbetalnings- och räntebelopp i anledning av avlösning av vissa frälseräntor och årliga avbetalnings- och räntebelopp i anledning av lån från statens avdikningslånefond åtnjuter kronan förmånsrätt enligt 17 kap. 6 § handelsbalken, där ej avgälden stått inne längre än ett år efter förfalldagen. (Jfr lagarna den 22 maj 1891, innefattande tillägg till 17 kap. 6 § handelsbalken, den 8 november 1912 om avlösning av vissa frälseräntor, § 13, och den 14 juni 1929 om kronans förmånsrätt för avdikningslån, 2 §.)

Förmånsrätt enligt 17 kap. 12 § handelsbalken men *efter* den rätt, kronan har enligt samma lagrum, tillkommer med lika rätt dem emellan kommunalutskylder, skogsaccis, vägs katt och tingshusmedel (häradsmedel) samt landstingsmedel, samtliga för sista och löpande året. I den mån utskyld till kommun eller annan menighet skall utgå för fast egendom, åtnjuter kommunen eller menigheten dock härför förmånsrätt enligt 17 kap. 6 § handelsbalken, såvida skatten ej stått inne längre än ett år efter förfalldagen.

Kommun åtnjuter vidare samma förmånsrätt som för kommunalutskylder för vad kommunen enligt lag må hava utgivit på grund av gäldenärens underlåtenhet att erlægga pensionsavgift. Sedan numera enligt lagen den 28 juni 1935 om folkpensionering, som trätt i kraft den 1 januari 1937, skyldighet för kommun att utgiva visst belopp i anledning av att avgiftspliktig underlåtit att erlægga pensionsavgift icke längre föreligger, torde sistberörda förmånsrätt icke vidare kunna förekomma.

Har fastighet blivit utmätningsvis försåld, är densamma enligt 134 § utskönlagen i köparens hand »fri från ränta, utskyld eller annan för egendomen utgående avgift, som före försäljningsdagen till betalning förfallit».

Med utskylder för löpande året menas, såvitt gäller inkomst, utskylder avseende nästföregående års inkomster och med utskylder för sista året utskylder avseende inkomster under året närmast före sagda år. (Jfr Nytt Juridiskt Arkiv I 1924 sid. 576.) Fastighetsskatt för löpande året grundar sig på fastighetstaxeringen och skogsaccis på virkestaxeringen för samma år.

¹ Givetvis bör, om det anses önskvärt och det med hänsyn till debiteringsarbetet medhinner, utlåtande inhämtas från länsstyrelsen redan under den förberedande granskningen.

I detta sammanhang må anmärkas, att enligt 17 § lagen den 28 juni 1935 om folkpensionering pensionsavgift må kunna särskilt erläggas.

Vid restindrivningen händer det ofta, att utskylderna endast delvis gäldas, och fråga uppkommer då, huru de influtna beloppen skola fördelas å skilda utskyldstitlar. Särskilda bestämmelser i ämnet äro icke meddelade i vidare mån än att genom en kungörelse den 29 januari 1937 angående påföring, debitering, uppbörd och redovisning av pensionsavgifter enligt lagen den 28 juni 1935 om folkpensionering bestämts, att om restfört kronoutskyldsbelopp, vari pensionsavgift ingår, endast delvis erlagts, vad som erlagts i första hand skall anses vara pensionsavgift, såvida den betalningsskyldige icke tillkännagivit annan önskan, och att, om debetsedel upptager pensionsavgifter för äkta makar och erlagt belopp ej är tillräckligt för täckning av båda makarnas avgifter, vad som erlagts skall fördelas lika å avgifterna. Be- träffande fördelningen i övrigt av kronouppbördsmedel har utbildat sig en praxis, vilken åtminstone sedan riksräkenskapsverket — som enligt 20 § upp- bördreglementet äger meddela särskilda föreskrifter i fråga om redovisning av medel, som utgöra delbetalning av kronoutskylder och influtit efter in- drivning — i ett cirkulär till länsstyrelserna den 13 april 1933 upptagit frå- gan, kan anses vara stadgad. Enligt ämbetsverkets mening bör fördelningen av delbelopp, vilka icke kunnat helt indrivnas, äga rum i enlighet med följande regel: medlen skola i första hand tillgodoföras titeln »pensionsavgift» och i andra hand övriga titlar med fördelning huvudsakligen i proportion till å desamma debiterade belopp, dock att i de fall, då den skattskyldige ut- tryckligen förklarar inbetalt belopp gälla utskyld eller avgift, för vilken fast egendom svarar, det erlagda beloppet skall tillgodoföras häremot svarande titel. Fördelningen av blott delvis erlagda utskylder, som debiterats å kom- munalskattsedel, torde i tvistiga fall anses böra rätteligen ske enligt samma regel i tillämpliga delar. I detta sammanhang må anmärkas, att utmätning av fast egendom för i kommunal restlängd upptagna utskylder, för vilka sådan egendom svarar, ej äger rum med mindre sådant enligt beslut av kommunalnämnden (drätselkammaren, municipalnämnden) särskilt begärts.

Angående frågan i vilken inbördes ordning en skattskyldig i olika kom- muner påförda, resterande krono- och kommunalutskylder skola indrivnas och redovisas, förefinnas inga uttryckliga bestämmelser. Enligt vad kommit- tén inhämtat synas emellertid utmätningmännen i allmänhet förfara på följande sätt. Utskylder uttagas i den ordning distriktets restlängder och be- gäran om handräckning från andra utmätningmän inkomma till utmät- ningssmannen. Äro sådana omständigheter för handen, att införselinstitutet kan och bör begagnas, beviljas införsel för utskylderna. Föreliggande vid inför- sels beviljande samtidigt till indrivning utskylder, upptagna i olika restläng- der eller handräckningsansökningar, uppföras utskylderna å beslutet efter ålder med den äldsta först. Är fråga om krono- och kommunalutskylder av samma år, antecknas kronoutskylderna före kommunalutskylderna med hän- syn till den kortare preskriptionstiden för förstnämnda slag av utskylder. Influtna belopp tillgodoföras de olika skatterna i den ordning de upptagits

å beslutet, så att äldre utskylder bliva fullt betalda före yngre. Inkommer, medan införsel pågår, begäran om handräckning rörande andra utskylder, upphäves icke införselbeslutet, utan meddelas förordnande angående de senare utskylderna, sedan medlen enligt det första beslutet blivit innehållna. Undantag från denna regel göres emellertid för det fall, att den nya begäran om handräckning gäller s. k. nödlidande skatt, d. v. s. utskylder, som äro så gamla, att den tid, inom vilken införsel kan beviljas, håller på att utlöpa. Vid sådant förhållande upphäves gällande beslut med hänsyn till preskriptionsbestämmelsen i 21 § 2) lagen om införsel i avlöning, pension eller livränta och nytt förordnande utfärdas för den »nödlidande» skatten jämte återstående, på det förra beslutet ännu icke innehållna utskyldsmedel eller också tillföras sedermera influtna medel utan ytterligare beslut i första hand den »nödlidande» skatten. Föreskriften om fördelning av innehållet belopp i 7 § 2 stycket nyssnämnda lag anses icke kunna tillämpas beträffande utskylder, då den korta preskriptionstiden för kronoutskylder ofta lägger hinder i vägen för fördelning samt en tillämpning av bestämmelsen skulle möta alltför stora praktiska svårigheter, åtminstone i industridistriktet och distriktet utanför de större städerna, på grund av det i jämförelse med ärenden rörande införsel för uttagande av underhållsbidrag stora antalet ärenden angående införsel för uttagande av utskylder. Enligt uppgift uppgår exempelvis i ett av landsfiskalsdistriktet i närheten av Stockholm antalet pågående skatteinförselar till 2 000 à 3 000 för år, medan de införselärenden, som avse underhållsbidrag, stanna vid 50 à 100. Vid utmätning för utskylder tillämpas bestämmelserna i 17 kap. 8 § handelsbalken. Ovan beskrivna, allmännast förekommande ordning för uttagande av en och samme skattskyldig påförda resterande utskylder från två eller flera kommuner torde få anses vara den riktigaste. Kommittén har emellertid inhämtat, att vid fördelningen av efter indrivning influtna medel skilda förfaringsätt tillämpas. Såsom framgår av handlingarna i ett av riksdagens justitieombudsman nyligen handlagt ärende i anledning av anmälan av kommunalnämnden i Lidens kommun, har visst annat förfarande än det ovan beskrivna, vilket förfarande föranlett väsentlig ekonomisk förlust för kommunen, icke ansetts såsom tjänstefel för vederbörande utmättningsman. Enligt vad kommittén inhämtat äro tvister mellan kommuner och utmättningsmän om den inbördes ordning, i vilken en skattskyldig i olika kommuner påförda resterande utskylder skola indrivnas och redovisas, icke sällsynta. I ett i berörda ärende avgivet yttrande har ock riksräkenskapsverket förklarat, att enligt ämbetsverkets mening det vore av behovet påkallat, att föreskrifter i ämnet utfärdades till ledning för utmättningsmännen vid handhavandet av indrivningsverksamheten.

Tidigare förslag. 1924 års uppbördssakkunniga anförde i sitt betänkande:

»Det torde böra lämnas föreskrift, huru avbetalningar å utskylder skola vid redovisning å titlar fördelas mellan dessa. Därvid synes befogat att låta inbetalta belopp i första hand avse avgifter enligt lagen om allmän pensionsförsäkring. I

sista hand böra belopp tillgodoföras de titlar, vilka hava bästa förmånsrätt, således fastighetsskatt.

Övriga titlar böra äga lika rätt, vadan å dessa belöpande belopp böra fördelas proportionellt efter de debiterade beloppen. Har utmätning ägt rum, fördelas vad därvid kunnat uttagas efter samma regel, dock med iakttagande att belopp, som för gäldande av fastighetsskatt uttagits ur fast egendom, givetvis redovisas såsom avseende samma slags utskylder, under vilkas titel de uttagits. Självfallet är likaledes, att föreskrift, som den skattskyldige vid betalningen meddelat angående fördelningen å olika utskyldstitlar, skall iakttagas.»

Redan vid den diskussion angående lagen om allmän pensionsförsäkring, som förekom vid 1913 års riksdag, framställdes från olika håll krav på förmånsrätt för pensionsavgifter framför utskylder och andra allmänna avgifter. Man stannade emellertid då vid en föreskrift, att pensionsavgift kunde få särskilt erläggas, vilken föreskrift, såsom ovan nämnts, återfinnes jämväl i 17 § lagen om folkpensionering. Från pensionsstyrelsens sida har vid skilda tillfällen gjorts hemställan om uttryckligt stadgande rörande obligatorisk förmånsrätt för pensionsavgift. Av propositionen rörande den nu gällande lagen om folkpensionering framgår ock, att förutom pensionsstyrelsen även vissa andra myndigheter i avgivna yttranden över 1928 års pensionsförsäkringskommittés betänkande givit uttryck åt enahanda önskemål. Sagda kommitté har emellertid själv icke närmare ingått på denna fråga. Föredragande departementschefen yttrade i detta hänseende, att i lagen om folkpensionering icke torde böra intagas andra och flera bestämmelser berörande uppbörden av pensionsavgifterna än dem kommittén föreslagit. Beträffande förmånsrätt för pensionsavgifter framför andra utskylder borde förslag därom icke lämpligen utarbetas, förrän förslaget till lag om folkpensionering blivit antaget av statsmakterna. Om emellertid i denna lag upptoges den i propositionen föreslagna bestämmelsen, att avgiftspliktig ägde erlägga pensionsavgiften särskilt, kunde i administrativ väg föreskrivas, att indrivet belopp i första hand skulle tillgodoräknas den betalningsskyldige såsom pensionsavgift, därest han icke tillkännagåve annan önskan. (Jfr ovanberörda kungörelse den 29 januari 1937.)

I underdånig skrivelse den 11 juli 1936 med förslag beträffande de nya och ändrade författningsföreskrifter, som borde meddelas i anledning av den nya lagen om folkpensionering, ifrågasatte pensionsstyrelsen, huruvida icke bestämmelserna i 17 kap. 12 § handelsbalken vore av den grundläggande betydelse, att en ändring av denna paragraf finge anses utgöra förutsättning för andra i författningssväg lämnade föreskrifter om förmånsrätt för pensionsavgift, och framlade jämväl förslag till sådan ändring av nyssnämnda lagrum, innebärande att pensionsavgiften skulle åtnjuta förmånsrätt framför övriga i lagrummet omförmälda utskylder och avgifter. Förslaget, som tillstyrktes eller lämnades utan erinran av de däröver hörda myndigheterna, har ännu icke föranlett någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Kommitténs förslag. För ett rationellt utnyttjande av de fördelar, som kunna vinnas genom en sammanslagning av debitering och uppbörd av stat-

liga och andra utskylder, erfordras enligt kommitténs förmenande, att de olika slag av utskylder och allmänna avgifter, som äro föremål för gemensam debitering och uppbörd — med undantag för pensionsavgifter — få åtnjuta samma förmånsrätt, i den mån de icke skola utgå för fastighet. Utskyldernas och avgifternas likaberättigande i fråga om förmånsrätt torde även vara en förutsättning för att statliga utskylder och allmänna avgifter samt andra utskylder skola kunna likställas i preskriptionshänseende. (Jfr sid. 211 nedan.) Kommittén föreslår därför, att alla utskylder och allmänna avgifter, som icke utgå för fastighet — med nyssnämnda undantag, varom mera nedan — skola åtnjuta samma förmånsrätt enligt 17 kap. 12 § handelsbalken, varav torde följa, att influtna belopp skola proportionellt fördelas mellan ifrågavarande skattetitlar, såvida den betalningsskyldige icke tillkännagivit annan önskan. Med nu gällande bestämmelser kunna utskylder, som debiterats på grundval av en under ett och samma år verkställd taxering komma att åtnjuta eller icke åtnjuta förmånsrätt, allt eftersom de grundats å taxering i vanlig ordning eller å eftertaxering. En sådan ordning finner kommittén icke tillfredsställande. Enligt kommitténs åsikt bör förmånsrätten icke, såsom för närvarande sker, anknytas till det år, då den skattskyldige haft den inkomst, utskylderna avse eller då fastighet blivit taxerad, utan till det uppbördsår, då utskylderna eller avgifterna förfalla till betalning, oavsett om debiteringen skett i vanlig ordning eller i anledning av eftertaxering. Kommittén föreslår därför, att förmånsrätten skall avse utskylder och avgifter, såvitt de förfallit eller förfalla till betalning under sistförflutna eller löpande uppbördsår.

Som ovan nämnts har kommittén funnit, att, ehuru eljest samma förmånsrätt bör gälla för olika slag av utskylder och allmänna avgifter, som debiteras och uppbäras i ett sammanhang, detta icke nödvändigt behöver vara fallet i fråga om pensionsavgifter. Beträffande dessa avgifter finner kommittén fastmer övertvägande skäl tala för att desamma böra åtnjuta förmånsrätt framför andra utskylder och allmänna avgifter. Särskilt må här nämnas, att genom en sådan anordning möjliggöres, att pensionsavgifterna kunna redovisas snabbare än övriga utskylder och avgifter och att den enskildes förhållanden med avseende å erläggandet av pensionsavgifter, vilket har betydelse vid bestämmandet av pension för honom, så snart som möjligt blir klarlagt. Även om pensionsavgiften enligt lagen om folkpensionering ej längre i samma grad som tidigare har karaktär av försäkringsavgift, förefaller det meningslöst att i vissa fall uppskjuta inlevereringen av densamma så lång tid, som måste åtgå, innan uppbörden kan i sin helhet redovisas. För närvarande gälla också beträffande redovisningen av dessa avgifter särskilda bestämmelser. I detta sammanhang må vidare erinras därom, att bestämmelser av sådan innebörd som de nu gällande, att pensionsavgift må kunna särskilt erläggas och att, om sådan avgift för den avgiftspliktige erlagts av dennes arbetsgivare, den avgiftspliktige äger särskilt erlægga återstoden av honom påförda utskylder, av tekniska skäl icke kunna bibehållas vid ett anordnande av uppbörden enligt kommitténs förslag.

Med hänsyn till innehållet i de ovan berörda, i administrativ ordning tillkomna bestämmelserna angående redovisningen av sådana utskylder, vilka icke kunnat helt indrivras, torde den av kommittén föreslagna bättre förmånsrätten för pensionsavgifter i förhållande till andra utskylder i sak icke innebära någon ändring av betydelse.

Enligt kommitténs förmenande böra av de utskylder och avgifter, som avses i 17 kap. 12 § handelsbalken, de, som förfallit till betalning under sistförflutna uppbördsåret, åtnjuta förmånsrätt framför dem, som förfallit eller förfalla till betalning under det löpande uppbördsåret. I övrigt torde den praxis i fråga om ordningen för uttagande av äldre utskylder, som enligt vad ovan angivits får anses gängse, böra i administrativ ordning fastställas.

Beträffande förmånsrätten för sådana utskylder och avgifter, vilka skola utgå för fast egendom, har kommittén ej funnit anledning föreslå annan ändring än att förmånsrätten anknytes till det uppbördsår, då utskylderna eller avgifterna förfallit till betalning. Härav torde icke föranledas någon ändring av omförmälda stadgande i utsköningslagen.

Efterkrav och preskription av utskylder.

Gällande bestämmelser. För statliga utskylder, som blivit obehörigen utslutna från debitering eller debiterats till för ringa belopp, är den skattskyldige fortfarande ansvarig, därest krav delgives honom inom tre år efter slutet av det år, under vilket utskylderna skolat erläggas, samt utslag i målet är meddelat inom två år, efter det kravet hos honom anställdes. (Jfr uppbördsreglementet, § 29.) Genom reservationskrav jämlikt kungörelsen den 17 december 1920 angående anställande av reservationskrav avbrytes preskription, som nyss nämnts, och ny preskriptionstid börjar löpa från kravets anställande.

Bestämmelser om preskription av skattskyldig påförda statliga utskylder hava meddelats i åtskilliga äldre författningar, vilka fortfarande gälla. I kammarkollegiets cirkulärbrev till landshövdingarna den 11 maj 1724 och den 20 december 1729, jämförda med nådiga resolutionen på allmogens allmänna besvär den 16 mars 1739 ävensom med instruktionerna för kammarkollegiet den 11 oktober 1734 och för landshövdingarna den 4 november 1734, finnas sålunda intagna bestämmelser av innehåll att kronofogden, som skall indriva och uppbära räntorna, icke äger utfordra någon restantie efter tre års förlopp ifrån det årets slut, för vilket räntan eller uppbörden beräknas. Med hänsyn till meddelade föreskrifter om uppbörden och om räkenskapernas avslutande har den tid av tre år, inom vilken krav mot skattskyldig kan äga rum, tidigare ansetts skola räknas från utgången av det s. k. uppbördsåret eller den 1 maj året efter det kalenderår uppbörden avser (jfr nådig resolution den 30 januari 1798 och finansdepartementets skrivelse till kammarrätten den 30 januari 1885). Numera är emellertid enligt ett Kungl. Maj:ts utslag den 7 februari 1930 fastslaget, att med hänsyn till de i upp-

bördsreglementet den 14 december 1917 upptagna bestämmelser om tiden för uppbörden av statliga utskylder och om efterkrav av sådana utskylder tiden för preskription av resterande statliga utskylder skall räknas från slutet av det kalenderår, under vilket utskylderna skolat erläggas (jfr Nytt Juridiskt Arkiv I 1930 sid. 167). Frågan huruvida innebörden av dessa preskriptionsbestämmelser kan utsträckas därhän, att indrivning av utskylder till staten icke får ske efter preskriptionstidens utgång, även om krav blivit framställt dessförinnan, har emellertid icke blivit löst genom utslaget, enär krav icke framställts inom preskriptionstiden. I ett annat mål om indrivning av kronoutskylder har emellertid även sistnämnda fråga, i vad angår utskylder till kronan, kommit under omprövning, ehuru icke i högsta instans. Hos överståthållarämbetet hade landsfiskalen i Danderyds distrikt i december 1927 anhållit om handräckning för uttagande av kronoutskylder samt landstingsmedel och övriga å kronodebetsedel upptagna utskylder m. m. enligt restlängdsutdrag för år 1923 för Täby socken i Stockholms län, påförda en person, vilken sedermera avflyttat till Stockholm. Utskylderna synas hava blivit delvis erlagda under preskriptionstiden. Genom resolution i januari 1928 hade överståthållarämbetet förklarat utskylderna icke kunna mot föreskrift i nådiga resolutionerna den 16 mars 1739 och den 30 januari 1798 den skattskyldige avfordras. Häröver hade landsfiskalen anfört besvär hos Kungl. Maj:t, som överlämnade ärendet för prövning till kammarrätten. Kammarrätten, som i utslag den 20 maj 1930 fann besvären icke kunna komma under prövning i vidare mån, än i vad de avsåge utskylder till kronan, fann icke skäl att göra ändring i överklagade resolutionen, såvitt den avsåg samma utskylder. Innehållet i ovanberörda äldre bestämmelser giver vid handen, att preskription av debiterade utskylder till staten icke kan avbrytas.

Beträffande andra utskylder än statliga finnes icke någon motsvarighet till ovanberörda stadgande i uppbördsreglementet (§ 29). I fråga om sådana utskylder gälla därför de vanliga bestämmelserna om preskription av fordran och avbrott av sådan preskription i förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om kallelse å okända borgenärer.

Tidigare förslag till ändringar i fråga om preskription av utskylder. 1924 års uppbördssakkunniga anförde i sitt betänkande: Blev — såsom de sakkunniga föreslogo — samtliga utskylder föremål för gemensamt uppbörds- och indrivningsförfarande, torde samma preskriptionsbestämmelser böra gälla för alla slag av utskylder. Den för de statliga utskylderna gällande preskriptionstiden vore väl kort, under det att tioårig preskriptionstid torde få anses väl lång. Däremot syntes skäl tala för att preskriptionstiden sattes till fem år såsom vore stadgat i fråga om eftertaxering. Dylig tidsbestämelse för preskription av såväl stats- som kommunalutskylder gällde även i Finland.

Med anledning av likalydande motioner, nr 104 i första kammaren och nr 268 i andra kammaren, vid 1932 års riksdag anhöll riksdagen i en skrivelse till Kungl. Maj:t om utredning rörande preskriptionstiden för resterande

kronoutskylder och framläggande av det förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

I motionerna anfördes, bland annat, att med hänsyn till att å kronodebet-sedeln förekomme avgifter, som rätteligen vore av kommunal natur (t. ex. landstingsmedel, tingshusmedel och vägskatt) samt med hänsyn till att jäm-väl kronans rätt borde bevakas, där något stode att vinna, preskriptionstiden för resterande kronoutskylder borde fastställas till fem år efter slutet av det kalenderår, under vilket utskylderna skolat erläggas.

Det utskott inom första kammaren, till vilket motionen i denna kammare hänvisades, inhämtade yttrande över motionen från riksräkenskapsverket, som i avgivet yttrande anförde, bland annat: Riksräkenskapsverket, som ti-digare haft under övervägande att ingå till Kungl. Maj:t med förslag, att tiden för preskription av resterande kronoutskylder skulle genom ny för-fattning tydligt fastslås, men ställt sig avvaktande med hänsyn till den påtänkta uppbördsreformen, finge för sin del tillstyrka, att utredning verk-ställdes rörande ett utsträckande av preskriptionstiden för resterande krono-utskylder. För den händelse en sådan utsträckning skulle anses påkallad, borde enligt riksräkenskapsverkets förmenande samma preskriptionstid fast-ställas jämväl för kronoutskylder, som påförts på grund av anmärkning vid kronoräkenskaperna. De nya bestämmelserna borde erhålla sådan avfatt-ning, att därav tydligt framginge, i vilken mån utskylderna kunde uttagas efter preskriptionstidens utgång i sådana fall, där krav skett dessförinnan. I detta sammanhang ville riksräkenskapsverket framhålla önskvärldheten av att preskriptionstiden för kommunala utskylder fastställdes lika med tiden för kronoutskylder, enär inga bärande skäl syntes kunna förebringas för behov av olika tider för de båda slagen av utskylder.

I riksdagens skrivelse anfördes, bland annat: I likhet med motionärerna och riksräkenskapsverket ansåge riksdagen, att utredningen borde taga sikte på en utsträckning av preskriptionstiden för kronoutskylder. Skillnaden mellan preskriptionstiden för kronoutskylder, tre år, och den för kommu-nalutskylder, tio år, vore enligt riksdagens mening alltför stor och ej betingad av några bärande skäl, varför en höjning av preskriptionstiden för krono-utskylder till närmande av den för kommunalutskylder torde vara berättigad.

I skrivelse den 5 juni 1934, nr 307, i anledning av riksdagens år 1933 för-samlade revisorers berättelse anhöll riksdagen, under punkten 2, att Kungl. Maj:t måtte taga under övervägande vad revisorerna i nämnda berättelse anført i fråga om uppbörd och indrivning av kronoutskylder i Stockholm, varvid revisorerna även fäst uppmärksamheten på huruvida icke enhetliga preskriptionsbestämmelser borde införas för såväl krono- som kommunal-utskylder.

Kommitténs förslag. För tillvaratagande av de fördelar, som kunna vin-nas genom den av kommittén föreslagna sammanslagningen av debitering och uppbörd av statliga och andra utskylder, böra för de olika slagen av

utskylder införas samma bestämmelser i fråga om preskription. Kommittén anser vidare, att ifråga om samtliga allmänna utskylder, som förfalla till betalning under ett och samma uppbördsår, preskriptionstiden bör utgå vid samma tidpunkt.

Beträffande utskylder, som i vederbörlig ordning påförts den skattskyldige, har kommittén funnit preskriptionstiden böra bestämmas till fem år efter utgången av det uppbördsår, under vilket utskylderna enligt verkställd debitering skolat erläggas. Detta innebär en förlängning av preskriptionstiden för statliga utskylder med omkring två år och en förkortning av preskriptionstiden för övriga utskylder med omkring fem år. Mot en förlängning av preskriptionstiden för statliga utskylder, vilken tid för närvarande måste anses väl kort, torde några befogade erinringar knappast kunna göras. Däremot kunna givetvis invändningar resas mot en så avsevärd förkortning av preskriptionstiden för övriga utskylder, som av kommittén föreslås. Det torde stundom inträffa, att indrivning av kommunalutskylder äger rum även efter ganska lång tid. Kommittén vill dock erinra om att det av kommittén föreslagna uppbörds- och indrivningssystemet bör vara ägnat att medföra bättre uppbörds- och indrivningsresultat än för närvarande. I detta sammanhang bör även framhållas, att kommittén föreslår, att statliga och övriga utskylder skola åtnjuta samma förmånsrätt, vilket förhållande torde medföra, att andra utskylder än statliga kunna beräknas komma att uttagas inom betydligt kortare tid än nu är fallet. Såsom framgår av 52 § av förslaget till uppbördsförordning skall preskriptionen i fråga om debiterade utskylder icke kunna avbrytas.

Den tid, inom vilken efterkrav av utskylder, som obehörigen uteslutits från debitering eller påförts till för ringa belopp, må ske, har kommittén funnit böra tillmätas kortare än nyss angivna preskriptionstid. Den tid härför, som är stadgad i § 29 uppbördsreglementet, torde vara bestämd med hänsyn till den riksräkenskapsverket åliggande granskningsskyldighet i fråga om debiteringen och uppbörden av de statliga utskylderna. Kommittén, som förutsätter, att riksräkenskapsverkets revision beträffande debiteringen och uppbörden av de statliga utskylderna alltfört skall bibehållas efter förfarandets omläggning enligt kommitténs förslag, har inhämtat, att för nämnda ämbetsverks del anledning icke föreligger till förlängning av den sålunda stadgade tiden. Den föreslagna sammanslagningen av debiteringen av statliga och andra utskylder torde icke giva anledning till åvägabringandet av en statlig revision av debiteringen av andra utskylder än statliga. Då samtliga kommunalskatter numera utgå proportionellt efter skattechronorna, kan debiteringens slutsumma lätt kontrolleras av den, som känner skattekvot och skatteunderlag. Dylig revision av landstingsmedel, vägskatt och tingshusmedel, som debiterats och uppburits i samband med de statliga utskylderna, har ju ej heller hittills ansetts erforderlig. Den i angivna författningsrum stadgade tiden torde vara till fyllest för att giva kommuner och andra menigheter tillfälle att bevaka sin rätt i fråga om debitering av dem tillkommande utskylder. Kommittén har därför ansett, att den tid, inom vilken

efterkrav av från debitering obehörigen uteslutna eller till för ringa belopp påförda utskylder skall få ske, bör bestämmas till tre år efter utgången av det uppbördsår, under vilket utskylderna, om debitering i vederbörlig ordning skett, skolat erläggas. Därjämte har den ytterligare inskränkning i möjligheten att utkräva ej debiterade eller till för ringa belopp påförda utskylder, som för närvarande gäller beträffande statliga utskylder, eller att utslag i målet måste vara meddelat inom två år efter det kravet hos den skattskyldige anställdes, ansetts böra bibehållas och gälla alla utskylder. Beträffande efterkrav av utskylder bör preskriptionen kunna avbrytas genom reservationskrav på sätt nu är stadgat.

Restitution av utskylder m. m.

Gällande bestämmelser. Envar, som vinner nedsättning i eller befrielse från honom påförda kronoutskylder, till vilka även hänföras sådana utskylder och avgifter, som uppbäras och redovisas i sammanhang med kronouppbörden, är berättigad att, efter ansökning hos länsstyrelsen i det län, varest debiteringen skett, kostnadsfritt återbekomma vad han för mycket erlagt. Därest någon, utan att sådant fall, som nyss nämnts, är för handen, hos länsstyrelsen visar, att för samma år mer än en pensionsavgift erlagts för honom, skall länsstyrelsen återbetala vad som finnes erlagt utöver den högsta avgiftens belopp (uppbördsreglementet, § 21). Den, som hos länsstyrelsen klagat över obehörig eller oriktig debitering av kommunalutskylder, är förbehållen rätt att, därest hans besvär godkänns, få det för mycket erlagda åter (lagen om kommunalstyrelse på landet, 74 § sista stycket, och lagen om kommunalstyrelse i stad, 69 § sista stycket).

Envar, som efter besvär över taxering eller debitering vinner nedsättning i eller befrielse från honom påförd utskyld eller avgift till stat eller kommun eller från annan allmän utskyld eller avgift, äger vid återbekommandet av det belopp, han för mycket erlagt, tillika erhålla ränta därå efter fem för hundra om året från och med den dag, beloppet visas vara av honom guld, till den dag, detsamma återbekommes; dock att ränta ej må utgå för längre tid än till dess trettio dagar förflutit, efter det Kungl. Maj:ts beslut i besvärsmålet meddelats eller underordnad myndighets beslut däri tagit åt sig laga kraft (förordningen den 2 maj 1919 angående rätt till ränta vid restitution av utskylder m. m.). Vad sålunda stadgats gäller emellertid ej med avseende å återbetalning av pensionsavgift (förordning den 2 april 1937).

Före tillkomsten av 1919 års förordning utgick icke ränta vid restitution. Angående tillkomsten av förordningen må här nämnas följande. I en vid 1918 års riksdag inom första kammaren väckt motion, nr 97, föreslogs, att de skattskyldiga skulle medgivas anstånd med inbetalning av tvistiga skattebelopp mot ställande av säkerhet för desamma. Bevillningsutskottet yttrade härom bland annat följande. Av större betydelse än ränteförluster kunde det i många fall vara, att den skattskyldige under den långa tid en taxe-

ringstvist genom alla instanser toge i anspråk vore berövad dispositionen av det omtvistade skattebeloppet. Utskottet ville giva motionärerna rätt däruti, att de olägenheter, som härigenom tillskyndades den skattskyldige och för vilka han icke finge någon gottgörelse, icke vore förenliga med rättvisa och billighet. Om en av motionärerna föreslagen anordning med ställande av säkerhet skulle möta för stora svårigheter, t. ex. med hänsyn till statens eller kommunernas behov av omedelbar tillgång till debiterade skattebelopp eller på grund av risken för i uppskovssyfte väckta skattetvister, torde andra utvägar kunna erbjuda sig. Ett minimum av rättvisa vore skyldighet för vederbörande skattemottagare att gottgöra ränta å belopp, som restituerades. Utskottet hänvisade till en utredning, som då redan igångsatts av Kungl. Maj:t i anledning av en framställning den 8 november 1917 från Sveriges industriförbund, i vilken framställning bland annat föreslagits, att skattskyldig skulle å restituerade belopp erhålla ränta efter förslagsvis fem procent för den tid, som förflutit, sedan skatten erlades. I en vid 1919 års riksdag framlagd proposition, nr 104, i förevarande ämne framhöll dåvarande chefen för finansdepartementet, bland annat, att det svårigen låte sig förnekas, att det förhållandet, att klagomål över taxeringen icke befriade skattskyldig från att i behörig ordning inbetala honom påförda utskylder, vore ägnat att många gånger medföra betydande ekonomiska olägenheter för de skattskyldiga, därigenom att de under avsevärd tid utan att ens erhålla någon ränta måste ligga ute med skattebelopp, som de slutligen förklarades berättigade återfå. Det syntes därför departementschefen bäst överensstamma med rättvisa och billighet, att den, som på grund av ändring i taxeringen ägde återbekomma erlagt utskyldsbelopp, i gengäld för det han under tiden måst ligga ute med detsamma, berättigades att erhålla någon ränta därå. Den räntefot, efter vilken sådan räntegottgörelse borde utgå, föreslogs i propositionen skäligen böra bestämmas till fem procent. Bevillningsutskottet erinrade i sitt i anledning av propositionen avgivna betänkande, att Kungl. Maj:ts förslag innefattade en lösning av frågan i den snävare form, som utskottet år 1918 betecknat som ett minimum av rättvisa. Då under alla omständigheter förslaget innebure en avsevärd fördel för de skattskyldiga, syntes det böra bifallas. Detta blev även riksdagens beslut.

I fråga om de annuiteter å avdikningslån, som uppbäras i samband med kronouppbörderna och av länsstyrelserna årligen redovisas till statskontoret för att gottgöras vederbörande av statskontoret förvaltade fond, råder viss tveksamhet, huruvida ränta skall utgå vid restitution. Enligt statskontorets uppfattning ingå ej dessa annuiteter under de i 1919 års förordning avsedda »utskylder och avgifter». På grund härav torde länsstyrelserna i allmänhet ej medgiva räntegottgörelse vid restitution av obehörigen påförda och inbetalade annuiteter.

Tidigare förslag. I skrivelse till Kungl. Maj:t den 20 augusti 1924 framhöll *riksräkenskapsverket* bland annat, att det med hänsyn till de i många fall svårtydbara bestämmelserna i skatteförfattningarna knappast vore tänk-

bart, att den skattskyldige såsom regel skulle kunna märka eventuella felräkningar och dylikt, som kunde förekomma vid skatternas uträknande. Riksräkenskapsverket höll därför före, att det vore med billighet och rättvisa förenligt, att restitution skulle kunna äga rum jämväl i de fall, då ämbetsverket vid sin granskning uppmärksammat, att skattebelopp på enskildas bekostnad oriktigt kommit statsverket till godo. Ämbetsverket ansåg sig därför böra underställa denna fråga Kungl. Maj:ts prövning.

Riksräkenskapsverkets berörda framställning överlämnades till 1923 års *taxerings-sakkunniga* och 1924 års *uppbördssakkunniga* för att tagas i övervägande vid fullgörandet av lämnade uppdrag.

I betänkande den 30 juni 1925 framhöllo förstnämnda sakkunniga, att en rationell lösning av förevarande spörsmål enligt de sakkunnigas uppfattning borde inriktas mindre på att åstadkomma olika möjligheter för vinnande av restitution än på ett noggrannare taxerings- och debiteringsförfarande. I sådant syfte föreslogo de sakkunniga vissa åtgärder, som enligt de sakkunnigas uppfattning skulle medföra minskning i antalet felaktigheter i taxeringslängderna.

1924 års *uppbördssakkunniga* anförde i anledning av ifrågavarande framställning bland annat följande. Beträffande debitering och uppbörd förutsatte de sakkunniga, att riksräkenskapsverkets revision alltfört skulle bibehållas även efter förfarandets omläggning enligt de sakkunnigas förslag. I samband med den fortsatta behandling av frågan om uppbördsförfadets omläggning, som ställts i utsikt enligt de för de sakkunniga meddelade direktiven, torde fråga uppkomma jämväl rörande tiden för framställande av anmärkning mot verkställd debitering. I dylikt samband torde även behandling böra ägnas åt frågan om fastställande av enhetlig preskriptionstid för samtliga slag av utskylder. Det syntes de sakkunniga lämpligt, att den av riksräkenskapsverket väckta frågan om restitution av för högt påförda utskylder, i den mån anledningen härtill vore oriktig debitering, i dylikt samband komme under övervägande; och torde därvid enahanda spörsmål beträffande utskylder av kommunal natur föreligga.

I en interpellation, som vid 1938 års riksdag framställdes i andra kammaren, har den av riksräkenskapsverket väckta frågan åter bragts på tal. I interpellationen anfördes bland annat följande. Enligt gällande instruktioner för de statsmyndigheter, vilka verkställde granskning av statsverkets räkenskaper, ålåg det vederbörande tjänsteman, bland annat, att tillse att inkomsterna uppburits och redovisats samt utgifterna verkstälts och bokförts i enlighet med riksstat, specialstater, utfärdade författningar och eljest givna stadganden ävensom att i övrigt vid förvaltningen av kronans medel och andra tillgångar gällande föreskrifter blivit följda samt nödig sparsamhet och statens bästa iakttagits. Enligt vad interpellanten hade sig bekant, torde talan endast föras i sådana fall, då statens intresse blivit åsidosatt exempelvis därigenom, att inkomster influtit med för litet belopp eller utgifter verkstälts med högre belopp, än som rätteligen bort ske. Däremot torde icke någon skyldighet föreligga för vederbörande ämbetsverk att vidtaga åt-

gärder för rättelse i sådana fall, då den enskildes intresse trätts för nära därigenom att denne verkställt större inbetalning eller erhållit lägre ersättning, än som enligt gällande grunder bort ifrågakomma. Särskilt i sådana fall då de reglerande föreskrifterna vore av mera invecklad natur — såsom exempelvis skatteförfattningarna — syntes felaktigheter staten till godo och den enskilde till nackdel lika lätt kunna uppkomma som motsatta förhållandet. Det torde visserligen åligga den enskilde att kontrollera, att den inbetalning han hade att verkställa vore riktig liksom att den ersättning han ägde uppbära vore rätt beräknad. I många fall och särskilt då det gällde skatteinbetalning torde emellertid flertalet av de enskilda skattskyldiga knappast vara kompetenta eller äga möjlighet att verkställa sådan kontroll. Till följd härav kunde det inträffa och hade även i ett flertal fall ägt rum, att en felaktig debitering den enskilde till nackdel icke blivit av honom påtalad i därför föreskriven ordning. Då de granskande myndigheterna icke heller vidtogs åtgärder, då de vid sin granskning observerade felaktigheter av angiven art, bleve det begångna misstaget icke rättat. Då det torde vara ett allmänt intresse, att åtgärder vidtoges för att icke blott statsverkets utan även den enskilde medborgarens intresse i angivna hänseende bleve på bästa sätt tillgodosedda, ville interpellanten till chefen för finansdepartementet framställa en fråga, huruvida departementschefen hade för avsikt att vidtaga sådana åtgärder, att granskning av de statliga beskattningslängderna kunde omfatta kontroll jämväl däröver, att den skattskyldige icke erlagt högre skattebelopp än som rätteligen bort ske samt att den skattskyldige, i de fall, då sådant förhållande konstaterats, bereddes möjlighet att återfå det för mycket erlagda beloppet.

Riksräkenskapsverket, som anmodats avgiva utlåtande över interpellationen, anförde i avgivet yttrande bland annat: Granskningen i riksräkenskapsverket av de statliga taxeringslängderna avsåge huvudsakligen kontroll av den utav häradskrivare m. fl. debiteringsförrättare verkställda debiteringen. På grund av att ämbetsverkets granskning sålunda begränsats till att väsentligen avse av debiteringsförrättare verkställda uträkningar av skattebelopp, vore de felaktigheter, som vid denna granskning kunde konstateras, i regel av rent siffermässig art. Kontrollen av de påförda skattebeloppen hade i fråga om andra skattskyldiga än svenska aktiebolag av praktiska skäl begränsats att normalt avse de fall, då det beskattningsbara beloppet överstege 1 000 kronor. Då vid granskningen uppmärksammades, att skattskyldig debiterats för lågt belopp och felet uppginge till minst 30 kronor, framställdes anmärkning. Uppmärksammades däremot vid granskningen, att skattskyldig debiterats för högt belopp, saknade riksräkenskapsverket möjlighet att vidtaga annan åtgärd än att lämna vederbörande underrättelse om feldebiteringen. Granskningen inom riksräkenskapsverket av taxeringslängderna vore emellertid icke avslutad inom sådan tid, att meddelande om vid denna granskning uppmärksammas felaktighet i debiteringen kunde vara den skattskyldige till handa inom den för besvär avgivande utsatta tiden. I anslutning till 1923 års taxeringssakkunnigas förslag

och i enlighet med vissa av 1926 års besparingssakkunniga framställda förslag hade genom beslut av 1927 års riksdag kontrollen av ortsavdragen samt de beskattningsbara beloppen för andra skattskyldiga än svenska aktiebolag överflyttats till prövningsnämnderna. Härigenom och då debiteringsförrättarna numera vunnit större rutin i fråga om uträknande av skattebeloppen, hade antalet av vid granskningen i riksräkenskapsverket konstaterade felaktigheter i taxeringslängderna avsevärt minskats. Under år 1924 framställda skatteanmärkningar hade sålunda uppgått till 2 742, medan motsvarande antal åren 1935—1937 varit respektive 55, 106 och 65. De anmärkta beloppen för sistnämnda tre år hade uppgått till respektive 20 912, 50 264 och 35 456 kronor. Vad åter anginge för högt debiterade skattebelopp hade vid granskningen av 1934, 1935 och 1936 års taxeringslängder enligt av vederbörande granskningstjänstemän förda anteckningar antalet fall, då skattskyldig debiterats med mer än 30 kronor för högt belopp, uppgått till respektive 29, 18 och 62 stycken å tillhoppa respektive 20 439, 18 919 och 39 472 kronor. Beträffande dessa feldebiteringar vore dock att märka, att den omständigheten att skatt debiterats med för högt belopp icke behövde innebära, att för mycket skatt blivit uttagen. Ändring i debiteringen kunde nämligen hava ägt rum till följd av besvär eller ock kunde skattebelopp hava blivit helt eller delvis avkortade. Ehuru antalet fall, där för hög debitering konstaterats, icke i och för sig vore så stort, ansåge riksräkenskapsverket dock rättvisan kräva, att åtgärder vidtoges för vinnande av rättelse även i de fall, då skattskyldig påförts för hög skatt. Detta syntes kunna ske på olika sätt. Sålunda skulle riksräkenskapsverket exempelvis kunna åläggas att i de fall, då skattskyldig debiterats för högt belopp, härom underrätta vederbörande länsstyrelse. Länsstyrelsen skulle vara skyldig att efter i ärendet verkställd utredning till den skattskyldige restituera, vad som på grund av den felaktiga debiteringen för mycket erlagts. Ett annat sätt vore att ålägga riksräkenskapsverket att underrätta den skattskyldige angående vid granskning uppmärksammas felaktighet i debiteringen, varigenom denne skulle bliva satt i tillfälle att över debiteringen anföra besvär. Härvid vore dock att märka, att besvär över debitering av skatt enligt uppbördsreglementet § 7 skulle ske inom natt och år efter det skatten blivit avkrävd. Granskningen inom riksräkenskapsverket av taxeringslängderna vore emellertid icke avslutad inom den för besvärs avgivande utsatta tiden. Slutligen kunde framhållas att, såsom ovan nämnts, i fråga om andra skattskyldiga än svenska aktiebolag allenast sådana skattedebiteringar, där det till inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbara beloppet överstege 1 000 kronor, normalt vore föremål för granskning inom ämbetsverket. Därest den av interpellanten antydda reformen skulle genomföras, kunde det ifrågasättas, huruvida icke granskningen rättvisligen borde utsträckas att omfatta även lägre beskattningsbara belopp. En dylik ändring skulle dock nödvändiggöra en ej obetydlig ökning av den med granskningsarbetet sysselsatta personalen.

I sitt svar å interpellationen anförde *departementschefen* bland annat:

Antalet fall, där för hög debitering kunnat konstateras, vore numera jämförelsevis ringa och det antal fall, då för högt belopp uttagits, säkerligen än lägre. Huruvida den skattskyldiges besvärsmått likväl borde kompletteras med ett restitutionsförfarande på statlig myndighets initiativ, vore en ingalunda lättlost fråga, till vilken departementschefen icke vore beredd att intaga någon bestämd ståndpunkt. Emellertid komme departementschefen att hava sin uppmärksamhet riktad på frågan och, därest möjlighet yppade sig, föreslå åtgärder i det syfte, interpellationen avsåge.

I en den 9 augusti 1934 dagtecknad skrivelse till Kungl. Maj:t hemställde *överståthållarämbetet*, att Kungl. Maj:t måtte utverka riksdagens bemyndigande att för varje år fastställa den räntefot, efter vilken ränta skulle utgå vid restitution av utskylder och avgifter av nu ifrågavarande slag liksom vid eftergift eller restitution av arvsskatt och skatt för gåva. Det syntes ämbetet, att denna ränta borde stå i nära överensstämmelse med den räntesats, till vilken staten själv hade att verkställa upplåning vid tillfället för räntefotens fastställande. Till stöd för sin uppfattning anförde ämbetet, att det visserligen vore riktigt, att en skattskyldig, som erhöle restitution av utskylder, finge skälig ränta å av honom för mycket erlagda skattebelopp, men att räntefoten därvid icke borde vara så hög, att den skattskyldige bereddes obehörig vinst. En ränta av fem procent vore med dåvarande läge på penningmarknaden enligt ämbetets mening alltför hög. Över *överståthållarämbetets* framställning avgåvo statskontoret, riksräkenskapsverket och kamrarrätten utlåtanden och anförde därvid i huvudsak följande. *Statskontoret*: I likhet med *överståthållarämbetet* ansågo statskontoret, att riksdagens bemyndigande borde inhämtas om rätt för Kungl. Maj:t att bestämma den räntesats, efter vilken ränta å restituerade medel skulle utgå. Härvid borde dock föreskrivas en begränsning uppåt, förslagsvis till fem procent. Statskontoret ifrågasatte emellertid, om det kunde vara lämpligt, att ett dylikt fastställande ägde rum för ett år i sänder. Förhållanden kunde inträffa, som gjorde det önskvärt, att med längre eller kortare mellanrum än ett år vidtaga ändring i nu ifrågavarande avseende. Vid fastställandet av räntan syntes ledning kunna hämtas av vid tidpunkten ifråga utgående ränta å depositionsräkning ävensom av den effektiva räntan å statsobligationer. *Riksräkenskapsverket*: Föreskrifter om en räntefot av fem procent stode i överensstämmelse med ett flertal bestämmelser rörande ränteberäkning inom det offentlighetsrättsliga området. I de vid förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt fogade, jämyäl för förordningen om arvsskatt och skatt för gåva avsedda tabellerna för uträkning av kapitalvärden räknades med en räntefot av fem procent. Även i andra offentlighetsrättsliga författningar räknades med samma räntefot, och på det civilrättsliga området förekomme även enahanda ränteberäkningsnorm. Utginge man från att bestämmelserna om ränta vid restitution av utskylder m. m. tillkommit väsentligen för att bereda skattskyldig skydd mot ränteförlust, ansågo riksräkenskapsverket en räntefot av fem procent väl hög under nuvarande läge å penningmarknaden. Med hänsyn härtill syntes vissa skäl tala för att i förevarande

fall räntefoten avvägdes i närmare överensstämmelse med det växlande allmänna ränteläget. Emellertid vore att märka, att för enskilda företagare och andra skattskyldiga den upplåningsränta, dessa måste vidkännas, direkt eller indirekt, för inbetalningar av skatt, torde ligga väsentligt över statslåneräntan. Riksräkenskapsverket ansåge, att det icke läte sig göra att begränsa en lagändring i antydd riktning till att avse allenast de av överståthållarämbetet åsyftade fallen av restitution utan borde en sådan ändring avse samtliga hithörande bestämmelser å det skatterättsliga området. Vad som kunde befinnas böra gälla för nämnda område, torde kunna antagas äga giltighet även för det offentlighetsrättsliga området i övrigt. Det kunde dessutom ifrågasättas, om icke en ändring av ifrågavarande räntesatser komme att få konsekvenser beträffande jämväl å det privaträttsliga området meddelade bestämmelser av ifrågavarande slag. Härigenom ansåge riksräkenskapsverket, att frågan erhöles en sådan räckvidd, att ett ställningstagande till densamma krävde en utredning av ingående och omfattande beskaffenhet. Riksräkenskapsverket kunde fördenskull ej finna annat än att den av överståthållarämbetet väckta frågan måste prövas i ett vidsträcktare sammanhang, varför ämbetsverket ansåge sig icke kunna tillstyrka bifall till överståthållarämbetets förslag, sådant det föreläge. *Kammarrätten*: Med hänsyn till fluktuationerna å penningmarknaden funne kammarrätten önskvärdt, att den vid restitution av utskylder m. m. utgående räntan gjordes så tillvida rörlig, att räntefoten bestämdes för ett år i sänder. Däremot kunde kammarrätten icke instämma i överståthållarämbetets förslag angående räntefotens fastställande. Kammarrätten ansåge det bäst överensstamma med syftet med ifrågavarande stadgande om rätt till ränta, att räntan bestämdes så, att den skattskyldige i regel kunde antagas bekomma full ersättning för den ränteutgift, han själv haft eller skulle haft, därest han varit tvungen att genom lån anskaffa medel för betalning av det sedermera återbekomna beloppet. Då räntesatsen för enskilda lån så gott som undantagslöst torde överstiga räntan å statens lån, kunde en restitutionsränta, som utginge allenast med vad staten själv behövde erlægga vid upplåning, icke anses innefatta full gottgörelse. En ledamot i kammarrätten ansåg, att en maximigräns av fem procent och en minimigräns av tre procent borde fastställas för ifrågavarande räntesats samt att en höjning eller sänkning av räntesatsen borde ifrågakomma allenast vid avsevärda förändringar på penningmarknaden. Två ledamöter ville avstyrka överståthållarämbetets förslag på den grund, att räntan i förevarande fall utgjorde en gottgörelse för vissa olägenheter, varåt lagstiftarna av praktiska skäl givit formen av en räntegottgörelse, samt att ämbetets förslag innebure ett principiellt avsteg från ifrågavarande förordnings grund och mening.

I en vid 1935 års riksdag inom första kammaren väckt motion, nr 3, hemställdes, att riksdagen för sin del måtte besluta sådan ändrad lydelse av förordningen den 2 maj 1919 angående rätt till ränta vid restitution av utskylder m. m., att den som ägde återbekomma dylika utskylder tillika skulle äga erhålla ränta därå efter postsparbankens vid tidpunkten för återbe-

kommandet gällande inlåningsränta. Som motivering för detta förslag anfördes i motionen följande. Vid tiden för tillkomsten av 1919 års förordning hade fem procent ränta i förevarande avseende ansetts skälig. De höga räntesatserna under kristiden förklarade, att man vid den tiden ansett en ränta å fem procent ej vara hög. Utvecklingen sedermera och framförallt de senare årens visade dock, att den som exempelvis genom egen vårdslöshet dubbeltaxerats och erlagt utskylder efter i den ena kommunen oriktigt påförd taxering, varefter han så småningom återfinge dessa, i själva verket gjort en särdeles förmånlig penningplacering. Detta kunde icke hava varit lagstiftarens mening. Det torde vara rättvist, icke minst med hänsyn till kommunernas intresse av frågan, att nu företaga ändring i förordningen med avseende å räntans storlek. Erfarenheten hade visat, att en fixerad räntesats icke vore tillfredsställande. Bättre syntes vara att i detta avseende anknyta till inlåningsräntan vid den tidpunkt, då utskylder av det slag, varom här vore fråga, skulle återbetalas. Och därvid borde postsparbankens inlåningsränta få vara bestämmande, emedan den ej växlade lika ofta som privatbankernas. Bevillningsutskottet anförde i anledning av motionen. Syftet med ifrågavarande bestämmelse om rätt till ränta vid restitution av utskylder m. m. hade varit att bereda skattskyldig, vilken åsatts taxering, som sedermera nedsattes, skydd mot ränteförlust. Givet vore, att den skattskyldige icke borde beredas någon vinst i anledning av att han påförts oriktig taxering. Det vore därför önskvärt, att räntefoten i förevarande fall avvägs så, att densamma så nära som möjligt anslöte sig till det allmänna ränteläget under den tid, tvist angående den skattskyldiges taxering påginge. Att på sätt i motionen föreslagits anknyta räntesatsen till den tidpunkt, då utskylderna skulle återbetalas, syntes icke tillfredsställande liksom ej heller att bestämma räntesatsen efter en medeltalsränta för viss längre tid eller efter den å statslån eller andra dylika lån utgående räntan. Även under nuvarande ränteläge torde nämligen inträffa, att skattskyldiga vid förekommande upplåning av medel för gäldande av påförda utskylder finge vidkännas en ränta, som låge väsentligt över räntesatsen i berörda fall. Härtill komme, att en räntefot av fem procent i förevarande fall icke torde kunna anses vara så hög, att densamma kunde uppmuntra de skattskyldiga att fördröja framläggandet av erforderlig utredning i tvister angående taxering för att därigenom söka uppskjuta avgörandet under en längre tid och på detta eller annat sätt söka förskaffa sig obehörig räntevinst. Då dessutom, såsom riksräkenskapsverket framhållit, en räntefot av fem procent fastställts icke blott för ifrågavarande fall utan jämväl för vissa andra fall inom det offentlighetsrättsliga området, syntes skäl tala för att ifrågavarande spörsmål icke såges för sig utan i ett större sammanhang. Med hänsyn härtill och då frågan redan vore föremål för Kungl. Maj:ts uppmärksamhet, hade utskottet icke ansett skäl föreligga att föreslå någon åtgärd i anledning av motionen. Motionen avslogs också av båda kamrarna.

Enligt vad kommittén inhämtat har vidare styrelsen för svenska landskommunernas förbund i en den 18 januari 1937 dagtecknad skrivelse hos

Kungl. Maj:t hemställt, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga sådan åtgärd, att räntesatsen vid restitution av utskylder m. m. måtte sänkas till med dåvarande ränteläge överensstämmande storlek.

Ovannämnda bestämmelse, att ränta vid återbetalning av pensionsavgift enligt lagen om folkpensionering icke skall utgå, tillkom år 1937 på förslag av Kungl. Maj:t. I sitt av riksdagen godkända betänkande uttalade därvid bevillningsutskottet, att utskottet ansåge praktiska skäl tala för att ränta ej skulle beräknas vid återbetalning av nämnda avgift.

I en motion vid 1938 års riksdag, nr 29 i andra kammaren, hemställdes, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa skyndsamt utredning samt för riksdagen framlägga de förslag, som därav kunde föranledas, angående huruvida skäl föreläge att bibehålla räntegottgörelse vid restitution av skatter och utskylder samt, om räntegottgörelse ansåges alltjämt böra utgå, angående denna räntegottgörelses bringande i bättre överensstämmelse med nuvarande ränteläge, samt därjämte närmare precisera bestämmelserna för vilka fall dylik gottgörelse skulle lämnas. I motionen anfördes bland annat. Förordningen den 2 maj 1919 angående rätt till ränta vid restitution av utskylder m. m. hade tillkommit vid en tidpunkt med avsevärt högre ränteläge än vad som för närvarande vore gällande. Det torde numera knappast vara befogat att alltjämt bibehålla en räntegottgörelse, som vore ungefär dubbel mot gällande inlåningsränta vid bankerna. Därjämte syntes frågan, huruvida räntegottgörelse överhuvud taget skulle erläggas, böra prövas. För en skattskyldig, som vunne nedsättning i sin taxering och därmed erhöle återbäring av erlagda skattebelopp, innebure redan detta en så betydande favör, att någon ytterligare gottgörelse i ränteavseende knappast kunde anses motiverad. Man borde därjämte taga i betraktande de svårigheter, som ofta yppade sig vid taxering av i synnerhet vissa fastigheter i industri- och vattenkraftsanläggningar, i vilka fall justeringar kunde uppgå till avsevärda belopp. Exempel finnes, där kommuner beträffande just sådana skatteobjekt, utom restitution av betydande skattebelopp, haft att erlægga 10 000 kronor och däröver i räntegottgörelse. Slutligen syntes oklarhet råda, huruvida räntegottgörelse skulle utgå även i fråga om sådana fall, då befrielse från eller nedsättning av erlagda skattebelopp endast berott på ändrad fördelning av påförd skatt emellan olika kommuner och taxeringsdistrikt.

Bevillningsutskottet, till vilket motionen hänvisats, hemställde, att, enär enligt vad utskottet inhämtat det i motionen berörda spörsmålet vore föremål för 1936 års uppborrdskommittés närmare övervägande och kommittén beräknades komma att slutföra sitt uppdrag under år 1938, motionen icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd. Detta blev också riksdagens beslut.

Riksdagens år 1937 församlade revisorer fäste i sin berättelse riksdagens uppmärksamhet vid vissa fall, då skattskyldig uppburit ränta å restituerade skattebelopp, som endast överflyttats från en kommun till en annan eller från ett taxeringsdistrikt till ett annat inom samma kommun, under det att

någon räntegottgörelse icke erlagts å de efterdebiterade beloppen. I avslutning härtill anmärkte revisorerna, att de av dem gjorda iakttagelserna otvetydigt syntes giva vid handen, att ett reglerande av rätten till räntegottgörelse i dylika fall måste verkställas samt att föreliggande spörsmål tarvade en utredning, som utan dröjsmål borde komma till stånd. Revisorerna ville med hänsyn till vad sålunda förekommit påkalla åtgärder från riksdagens sida i detta ärende.

I utlåtande i anledning av revisorernas berättelse yttrade statsutskottet bland annat följande. Vad revisorerna anfört syntes utskottet giva vid handen, att nuvarande bestämmelser angående rätt till ränta vid restitution av utskylder m. m. icke vore i alla avseenden fullt tillfredsställande. Då utskottet, som således helt anslöte sig till de av revisorerna anförda synpunkterna, vore av den uppfattningen, att detta spörsmål borde bliva föremål för närmare utredning, hemställde utskottet, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning i syfte att i av revisorerna anmärkta avseenden åvägabrinda ändring i gällande bestämmelser rörande rätt till räntegottgörelse.

I skrivelse till Kungl. Maj:t anhöll riksdagen, som anslöt sig till de av revisorerna anförda synpunkterna, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning i angivna syfte.

Kommitténs förslag. Kommittén finner de nu gällande bestämmelserna om restitution och ränta vid restitution av utskylder medföra olägenheter i åtskilliga hänseenden. Sålunda måste det anses som ett missförhållande, att utskylder, som felaktigt påförts en person i en kommun och blivit där erlagda, på ansökan skola restitueras, därvid vederbörande tillika skall åtnjuta ränta även i sådana fall, då samma person har att i stället erlägga utskylder — måhända till högre belopp — i annan kommun eller häftar för restförda utskylder. Även om den myndighet, som handlägger restitutionsärendet, utan att någon skyldighet därtill föreligger sätter sig i förbindelse med uppborrdsmyndigheten för den ort, där vederbörande rätteligen har att utgöra utskylder, för att säkerställa erläggandet av sistnämnda utskylder, vilket nu ofta lär vara fallet, torde det väl kunna tänkas, att de sedermera rätteligen påförda utskylderna icke kunna uttagas hos den skattskyldige. Enligt kommitténs förmenande bör restitution kunna erhållas allenast om och i den mån den skattskyldige erlagt för mycket med hänsyn tagen till hans vid tiden för restitutionsbeslutet förfallna skatteskulder, oavsett var dessa rätteligen skola infrias. Den skattskyldige bör sålunda endast utfå den del av erlagda beloppet, som överstiger det utskyldsbelopp, som han i stället rätteligen må hava att utgöra i annan ort eller som restförts. Återstoden av det på grund av den undanröjda debiteringen erlagda utskyldsbeloppet bör gottskrivas den skattskyldige till gäldande av de utskylder, han enligt behörig debitering har att utgöra. Kommittén anser det vidare förenligt med rättvisa och billighet, att därest vid granskning av statsmyndighet befinnes, att utskylder påförts nå-

gon felaktigt eller till för högt belopp, vad som erlagts för mycket skall kunna restitueras till vederbörande utan hinder däraf, att tiden för ingivande av besvär över debiteringen må vara tilländalupen. Sådan restitution bör utan framställning från den därtill berättigade verkställas av vederbörlig länsstyrelse. För sådant ändamål bör det ankomma på riksräkenskapsverket, att om ämbetsverket vid fullgörandet av detsamma åliggande granskning eller eljest inom tre år efter slutet av det uppbördsår, under vilket enligt verkställd debitering utskylder skolat av någon erläggas, funnit anledning förekomma därtill, att utskylderna blivit obehörigen eller till för högt belopp påförda, därom underrätta vederbörande länsstyrelse, som har att verkställa utredning i ärendet och i förekommande fall utan ansökning kostnadsfritt till den person, varom fråga är, restituera vad som för mycket erlagts. Då denna riksräkenskapsverkets uppgift måste anses vara allenast sekundär i förhållande till ämbetsverkets uppgift att utöva kontroll å statens inkomster, kan enligt kommitténs åsikt en sådan ändring icke föräntleda, att den ämbetsverket åliggande granskningen av debiteringen utsträcker utöver vad som hittills varit brukligt eller ur andra synpunkter må anses lämpligt.

Vad därefter beträffar bestämmelserna om ränta vid restitution av utskylder och allmänna avgifter, torde väl en räntefot av fem procent under nuvarande förhållanden å penningmarknaden vara alltför hög, om bestämmelserna skola hava till ändamål allenast att bereda skattskyldig skydd mot ränteförlust. Den effektiva medelräntefoten för statens totala upplåning, d. v. s. för den samlade statsskulden, är för närvarande inemot fyra procent. Medelräntefoten för ett års nyupplåning är lägre, för budgetåret 1937/1938 3·01 procent. Vid ett fortsatt oförändrat ränteläge kommer givetvis även medelräntefoten för den totala upplåningen att nedgå, allt eftersom äldre högprocentiga obligationslån utlöpa och konverteras till nu gällande låga räntefot. Emellertid anser kommittén, att även andra synpunkter måste beaktas vid bedömandet av vilken räntefot, som må anses skälig i förevarande avseende. Sålunda torde det ej få förbises, att räntegottgörelsen bör utgöra ersättning ej endast för den beräknade ränteförlusten utan även för de kostnader och olägenheter i övrigt, som tillskyndats den skattskyldige genom den felaktiga taxeringen eller debiteringen. Kommittén delar även de synpunkter rörande den principiella räckvidden av räntefotens förändrande, som riksräkenskapsverket framfört i sitt utlåtande över överståthållarämbetets ovanberörda framställning. Då enligt kommitténs förslag den, som eljest är berättigad återfå utskylder, som debiterats i en ort, men i stället har att utgöra utskylder, vilka skola debiteras i annan ort, eller häftar för restförda utskylder, skall äga återbekomma allenast vad av det erlagda beloppet, som överstiger det belopp — i förekommande fall jämte indrivningsavgift — han sålunda har att utgöra, föreligger enligt kommitténs förmenande än mindre anledning att göra ändring i fråga om räntefoten. Om räntefoten bibehålles vid fem procent, skulle hinder icke behöva möta att i fråga om den tid, ränteberäkningen skall avse, stadga mera schematiska be-

stämmelser, vilket ur arbetssynpunkt måste anses önskvärt, särskilt med hänsyn till att utskylderna enligt kommitténs förslag kunna förfalla till betalning vid ett flertal terminer. Av ovan anförda, såväl principiella som praktiska skäl har kommittén funnit sig böra förorda bibehållande av den nuvarande räntefoten.

På grund av nu gällande bestämmelser har skattskyldig kunnat uppbära ränta å restituerade skattebelopp, där taxering endast överflyttats från en kommun till en annan eller från ett taxeringsdistrikt till ett annat inom samma kommun. Det har sålunda kunnat förekomma, att en kommun, som uppburit utskylder, vilka sedermera befunnits, helt eller delvis, rätteligen tillkomma annan kommun, vid restitution av de sålunda uppburna utskylderna nödgats utgiva ränta å hela det återbetalade beloppet och att den andra kommunen samtidigt lidit förlust genom att icke i behörig tid få uppbära densamma tillkommande utskyldsbelopp eller erhålla ränta å sedermera inbetalt belopp, under det att den skattskyldige måste anses hava gjort en obehörig vinst genom att erhålla ränta å belopp, han rätteligen i stället skulle hava erlagt till den sistberörda kommunen. Förarbetena till 1919 års förordning angående rätt till ränta vid restitution av utskylder m. m. utvisa, att man vid förordningens tillkomst närmast haft uppmärksamheten riktad på sådana fall, där en skattskyldig erhållit en verklig nedsättning av eller befrielse från erlagda utskylder. Däremot innehålla förarbetena icke något uttalande om de fall, där befrielsen från eller nedsättningen av de erlagda skattebeloppen endast berott på ändrad fördelning av det beskattningsbara beloppet mellan olika kommuner eller taxeringsdistrikt.

Då enligt kommitténs förslag restitution icke skall ske av belopp, som rätteligen tillkommit annan kommun än den, för vilken debitering skett, och ränta förty ej heller skall utgå å detta belopp, skulle sistsagda kommun kunna komma att göra en i vissa fall icke obetydlig vinst på den andras bekostnad genom att kanske under avsevärd tid utan ränteutgift få tillgodogöra sig ett utskyldsbelopp, som icke tillkommit densamma. Kommittén finner därför skäligt, att, därest den vinst, som sålunda kan anses uppkomma, skulle uppgå till något större belopp, förslagsvis 50 kronor, gottgörelse bör utgå till den andra kommunen. Om den räntefot, enligt vilken sådan gottgörelse skall beräknas, sättes så lågt, som föreslagits, eller lika med den räntefot, som vid tiden för beslutet om restitution tillämpas av postsparbanken vid inlåning, torde den kommun, till förmån för vilken utskylderna ursprungligen debiterats, icke under några förhållanden kunna anses lida skada genom en sådan ersättningskyldighet.

Enligt kommitténs förmenande bör ränta utgå även vid restitution av obehörigen påförda annuiteter av olika slag. Då i de föreslagna bestämmelserna angående debitering, uppbörd och restitution annuiteter helt jämställts med övriga utskylder och allmänna avgifter, torde i fortsättningen någon tvekan icke behöva föreligga därom att vid restitution av obehörigen eller till för högt belopp påförda annuiteter ränta bör utgå som vid restitution av annat utskyldsbelopp.

Restituerade belopp, som avse statliga utskylder, bokföras jämte ränta såsom utgifter å vederbörande inkomstitel. De i budgetredovisningen redovisade utgifterna å dessa inkomstitlar utgöras sålunda huvudsakligen av restitutioner. På motsvarande sätt bokföras restitutioner och i samband med dessa lämnade räntegottgörelser i fråga om andra utskylder och avgifter än statliga hos länsstyrelsen såsom utgifter å vederbörande diversemedelstitlar, exempelvis landstingsmedel, och avräknas sålunda vid medelsleveranserna från länsstyrelsen. Bokföring och redovisning av restitutioner torde i fortsättningen böra ske på samma sätt som för närvarande, varvid med kommunala utskylder lämpligen kan förfaras på samma sätt som nu sker beträffande landstingsmedel.

Indrivningsavgift.

I § 17 mom. 1 uppbördsreglementet stadgas, att skattskyldig, vilken underlåtit att inbetala sina kronoutskylder i föreskriven tid och ordning, åligger att vid indrivningen av resterande utskylder erlægga avgift, beräknad efter tre öre för varje full krona av resterande utskyldernas slutsumma, då densamma ej överstiger tjugufem kronor, dock ej mindre än tjugufem öre, och efter sex öre för varje full krona av berörda slutsumma, när denna överstiger tjugufem kronor. Vad sålunda stadgats rörande skyldighet att erlægga indrivningsavgift skall icke äga tillämpning, därest skattskyldig, som är berättigad att erlægga honom påförda kronoutskylder i två terminer men försummat att inom utgången av första uppbördsterminen erlægga vad av utskylderna å nämnda termin belöper, inom sju dagar efter första uppbördsterminens utgång till utmätningsmannen i orten inbetalar debetsedelns hela belopp.

I 76 § tredje stycket lagen om kommunalstyrelse på landet och 71 § tredje stycket lagen om kommunalstyrelse i stad stadgas, att vid indrivandet av resterande utskylder därutöver uttages en avgift av tre öre å varje full krona av det oguldna utskyldsbeloppet, dock ej mindre än tjugufem öre.

Jämlikt 12 § restindrivningsförrordningen äger för indrivning av krono- och kommunalutskylder den utmätningsman, inom vilkens distrikt medlen uttagits, åtnjuta ersättning med stadgad indrivningsavgift, dock att när utmätningsman i eller för indrivningen anlitat exekutionsbiträde, denne må uppbära hälften av indrivningsavgiften för medel, med vilkas indrivande han sålunda tagit befattning. Där i stad finnas meddelade särskilda föreskrifter rörande dispositionen av sådan avgift, skola dessa föreskrifter fortfarande tills vidare tillämpas. I åtskilliga städer har i samband med löne- regleringar bestämts, att indrivningsavgift eller del därav skall tillfalla staden.

Kommittén finner, att skattskyldig vid försummelse att i vederbörlig ordning erlægga utskylder bör drabbas av viss påföljd i form av skyldighet att erlægga indrivningsavgift. Bibehållandet av en dylik påföljd torde vara oundgängligt som ett allmänt korrektiv mot sådan försummelse. En indrivningsavgift torde, i den mån den tillfaller den eller de tjänstemän, som verkställer indrivningen av de restförda utskylderna, även kunna utgöra en ersättning

för det med indrivningen förenade arbetet. Andelar i indrivningsavgifter torde för närvarande utgöra en icke oväsentlig del av exekutionsbiträdenas inkomst. Indrivningsavgiften utgör slutligen för den som omedelbart verkställer indrivningen helt visst en verksam drivfjäder till energiskt arbete för utskyldernas utkrävande. Huruvida indrivningsavgiften, i den mån densamma till någon del tillkommer utmätningsman, som har att övervaka restindrivningen och i förekommande fall själv indriva restfört utskyldsbelopp, bör tillmätas någon betydelse för indrivningens snabba och effektiva utförande torde däremot kunna ifrågasättas.

Frågan om indrivningsavgifternas storlek och om vem desamma skola tillfalla har tidigare vid upprepade tillfällen varit föremål för behandling.

Sålunda stadgades beträffande kronoutskylderna i statskontorets kungörelse den 8 december 1836 angående förändring i tiden för uppborädsstämornas hållande samt om återupplivande av stämmoböterna att, därest utskylderna ej erlades å stämman, skulle utgå stämmoböter med 12 skillingar banco utan avseende å debetsedelns summa. Hälften av böterna skulle tillfalla uppboräds mannen, hälften församlingens fattiga. Enligt kungörelsen den 15 juli 1841 angående förändrade grunder för beräkningen och fördelningen av stämmoböterna skulle dessa utgå enligt en skala, där lägsta beloppet var 4 skillingar och det högsta, som inträdde vid ett skattebelopp å 200 riksdaler, utgjorde 3 riksdaler. Uppboräds mannen fick behålla $\frac{1}{3}$ av stämmoböterna, återstoden tillföll de fattiga.

Enligt 1862 års lag om kommunalstyrelse på landet ägde kronofogde för indrivna kommunalutskylder »beräkna tre procents uppborädsprovision» och enligt kungörelse den 29 juni 1866 »att såsom uppborädsprovision jämväl uttaga hos den restskyldige tre procent av det resterande beloppet». I 1862 års lag om kommunalstyrelse i stad fanns ingen motsvarande bestämmelse. Genom kungörelse den 8 september 1868 infördes emellertid i sagda lag ett stadgande att vid indrivandet av oguldna kommunalutskylder finge därutöver hos den restskyldige uttagas tre procent av det resterande beloppet.

Enligt 6 § 4 mom. av stadgan angående fjärdingsmän den 1 juni 1850 enligt den lydelse detta författningsrum erhöi genom kungörelse den 19 maj 1876 ägde fjärdingsman, då hans biträde anlätades för indrivning av blaänd annat olikviderade kronouppborädsmedel åtnjuta hälften av uppboräds mannens andel i stadgade stämmoböter eller medgiven uppborädsprovision.

I betänkande och förslag angående dels allmän tjänste- och lönerreglering för landsstaten och dels uppboräds- och redovisningsväsendet för landet, som avgåvos den 13 oktober 1875 av särskilda kommitterade, föreslogs, att skattskyldig, som underlåte att inbetala sina kronoutskylder i föreskriven tid och ordning, skulle till den person, som verkställde indrivningen, utgiva ersättning därför, benämnd indrivningsavgift, beräknad efter tre öre för varje full krona av debetsedelns slutsumma, dock med minst tio öre. I anledning av motion vid 1884 års riksdag anhöll riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t, att Kungl. Maj:t måtte taga under överbägande om och huruledes då stadgade stämmoböter kunde utbytas mot viss indrivningsavgift i huvudsaklig

överensstämmelse med nyssberörda förslag. I skrivelsen anfördes bland annat, att indrivningen i allmänhet, vad landet beträffade, besörjdes av den på kommunernas bekostnad avlönade fjärdingsmannen. Med avseende därpå, att de utskylder, varom vore fråga, skulle gäldas till staten, kunde det icke vara en obillig fordran, att den, som verkställde berörda indrivning, därför erhöle ersättning i främsta rummet för de med indrivningen förenade kostnaderna samt därjämte även någon gottgörelse för besväret. Med anledning av riksdagsskrivelsen inforrades gemensamt utlåtande från *statskontoret* och *kammarrätten*, vilka myndigheter i avgivet utlåtande anförde bland annat:

Ämbetsverken ansåge den omständigheten, att kronofogdarne genom stämmoböternas upphörande skulle gå i mistning av den dem vid senaste löneregleringen tillförsäkrade inkomst av dessa böter, icke vara avsevärd, helst denna inkomst varit ringa och förlusten därav motvägdes av en ej obetydlig minskning i göromål. Någon påföljd för underlåtenhet att vid uppbörsstämma betala utskylder borde emellertid finnas bestämd, och torde, såsom riksdagen hemställt och av länsstyrelserna även ifrågasatts, en förändring uti ifrågavarande hänseende lämpligast böra ske genom stämmoböternas utbytande mot en indrivningsavgift, som helt och hållet tillfölle indrivningsförrättaren.

En sedermera i anledning av riksdagens skrivelse utfärdad kungörelse den 20 maj 1887 överensstämde ordagrant med ett av ämbetsverken i utlåtandet framställt förslag. I kungörelsen föreskrevs, att dylik avgift vid uttagande av kronoutskylder skulle utgå med tre öre för varje full krona av debetsedelns slutsumma, dock ej med mindre än tio öre eller mera än fem kronor. Denna bestämmelse återkom oförändrad i uppöbordsreglementet den 10 maj 1895, § 17.

I instruktionen för fjärdingsmännen den 29 september 1899 tillades fjärdingsman fortfarande allenast hälften av uppöbordsmannen tillkommande indrivningsavgift och uppöbordsprovision.

I uppöbordsreglementet den 19 maj 1911 vidtogs endast den förändringen i de tidigare bestämmelserna, att maximering av indrivningsavgiften icke längre förekom.

Alltsedan år 1908 utgick enligt detta år fastställt uppöbordsreglemente för Stockholms stad indrivningsavgiften för där påförda kronoutskylder med sex öre för varje krona av debetsedelns slutsumma, så snart de resterande utskylderna överstego 15 kronor och eljest med tre öre för varje krona av slutsumman. *Sakkunniga rörande organisation av fögderiförvaltningen* föreslog i ett den 19 december 1912 framlagt betänkande, att denna bestämmelse skulle utsträckas till hela landet.

Såsom motiv för den föreslagna ändringen anfördes följande:

»En av oss emotsedd invändning är den, att friheten för den skattskyldige att under loppet av 15 dagar vid vilken postanstalt han behagar avbördas sig sin kronoskatt skall, långt ifrån att vara ägnad att befordra punktlighet, snarare verka tvärtom. Med kännedom om den mänskliga naturen kan det med skäl befaras, menar man, att antalet restskyldige skall genom den föreslagna anordningen ökas till stort men för uppöbordsförvaltningen och i all synnerhet för restindrivarna. Här-

om lärer icke någon kunna på förhand uttala ett säkert omdöme. För vår del äro vi böjda att antaga motsatsen.

Men vi äro sinnade föreslå, att indrivningsavgiften skall något höjas, ungefärligen efter samma grunder, som nu tillämpas i Stockholm, och av en sådan åtgärd lärer mycket i det anmärkta avseendet vara att vänta.»

Förslaget lämnades i allmänhet utan erinran av de hörda myndigheterna. En länsstyrelse uttalade dock tvekan om riktigheten av en progressiv skala för indrivningsavgiftens bestämmande, varemot en annan föreslog sex procent över hela linjen, enär det oftast vore svårast att få ut de mindre skattebeloppen.

I ett hos *justitiekanslersämbetet* handlagt ärende i fråga om rätt för fjärdingsman, eventuellt länsman, som av kronofogde beordras indriva å restlängd uppförda kronoutsyldes, att helt eller delvis tillgodogöra sig den i uppbördsreglementet för indrivning bestämda ersättning, yttrade ämbetet, att ehuru väl det borde vara uppenbart, att meningens varit, att indrivningsavgiften skulle *odelad* tillfalla den, som verkställde det egentliga indrivningsarbetet, tveksamhet härutinnan dock på grund av vissa anförda omständigheter måste råda, och att enligt vad justitiekanslersämbetet inhämtat, författningarna uti ifrågakomna delar tillämpades olika inom rikets fögderier. I underdånig skrivelse den 13 januari 1912 anmälde ämbetet för Kungl. Maj:t vad i sagda ärende förekommit för den åtgärd, vartill omständigheterna kunde föranleda.

Statskontoret och *kammarrätten*, till vilka ämbetsverk ärendet remitterats för gemensamt utlåtande, infortrade yttranden från samtliga länsstyrelser. De från länsstyrelserna infortrade yttrandena voro i de flesta fall åtföljda av yttranden från kronofogdar, i många fall även av yttranden från länsmän och fjärdingsmän. I fråga om förtydligande lagstiftningsåtgärder, som kunde anses böra vidtagas, gingo de flesta uttalanden från fjärdingsmän ut på att fjärdingsman, som verkställt indrivning, borde åtnjuta hela indrivningsavgiften, under det att länsmännen och kronofogdarna i allmänhet yrkade på delaktighet var för sin egen tjänsteklass i nämnda avgift. 15 länsstyrelser ansågo, att indrivningsavgiften borde *odelad* tillfalla fjärdingsmannen, om denne verkställde indrivningen. Flera av dessa påpekade, att hänsyn härtill borde tagas vid blivande lönereglering för kronofogdarna. De övriga länsstyrelserna ansågo, att indrivningsavgiften borde fördelas, nämligen om länsmannen erhållit indrivningsorder och fjärdingsmannen verkställt indrivningen. De båda ämbetsverken yttrade i sitt utlåtande, bland annat, följande:

Ämbetsverken ansågo i likhet med justitiekanslersämbetet uppenbart, att då indrivningsavgift infördes i stället för stämmoböter, densamma var avsedd att *odelad* tillfalla indrivningsförrättaren. Emellertid hade vid utfärdandet av kungörelsen den 20 maj 1887 ändring icke blivit verkställd i stadgan angående fjärdingsmän, enligt vilken fjärdingsman skulle äga åtnjuta hälften av uppbördsmannens andel i stadgade stämmoböter. Och när instruktion för fjärdingsmän utfärdades den 29 september 1899, hade i denna influtit en bestämmelse, att fjärdingsman för av honom indrivna kronouppbördsmedel hade rättighet att åtnjuta hälften av uppbördsman tillkommande indrivningsavgift. Till följd härav syntes den ursprungliga avsikten med indrivningsavgiften på de flesta håll hava råkat i glömska. Vad

beträffade den av justitiekanslersämbetet väckta frågan om förtydligande lagstiftningsåtgärder, måste sådana åtgärder framstå såsom av behovet synnerligen påkallade. Såsom förut nämnts, var indrivningsavgiften, när den infördes, avsedd att helt och hållet tillfalla indrivningsförrättaren, en anordning för vilken statskontoret och kammarrätten redan tidigare uttalat sig, och i överensstämmelse varmed även § 17 i gällande uppbördsreglemente vore avfattad. Då ämbetsverken fortfarande vore av den åsikten, att denna bestämmelse vore rättvis och lämplig, ansåge ämbetsverken, att genom ändring av § 2 mom. 4 i instruktionen för fjärdingsmännen den 29 september 1899 nämnda instruktion borde bringas i överensstämmelse med uppbördsreglementet. Ämbetsverken ville ansluta sig till den av fögderiförvaltnings-sakkunniga uttalade åsikten, att indrivningsavgiften borde höjas till likhet med vad för Stockholms stad vore bestämt eller således till sex öre för varje krona av debetsedelns slutsumma för det fall, att denna summa överstege 15 kronor. I händelse av bifall härtill bleve det möjligt, att med bibehållande av den för fjärdingsmannen ursprungligen avsedda inkomsten tillförsäkra även den tjänsteman, som stode i ansvar för indrivningen, vare sig nu detta bleve kronofogden eller länsman-
nen, del i indrivningsavgiften.

I ett av sakkunniga för revision av uppbördsreglementet den 15 november 1913 framlagt förslag till uppbördsreglemente föreslogs, att indrivningsavgiften beträffande kronoutskylder skulle beräknas efter tre öre å varje full krona å utskyldernas slutsumma, då densamma ej överstege 15 kronor, dock ej mindre än till tio öre, och efter sex öre å varje full krona av berörda slutsumma, när denna överstege 15 kronor.

Vid 1913 års riksdag bragtes frågan om vem indrivningsavgiften borde tillkomma på tal genom en motion, nr 249 inom andra kammaren, i vilken hemställdes, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om en sådan ändring i gällande bestämmelser och instruktioner, att indrivningsavgiften och uppbördsprovisionen vid indrivning av krono- och kommunalutskylder m. m. skulle oavkortade tillkomma den, som i sista hand verkställde indrivningen. Det tillfälliga utskott, till vilket denna motion hänvisades, sade sig till fullo dela motionärens synpunkter. Men då statskontoret och kammarrätten vore sysselsatta med den i motionen berörda frågans utredning, inskränkte sig utskottet till att uttala sin förhoppning om att den av Kungl. Maj:t igångsatta utredningen i ärendet snarast måtte leda till det resultat, som med motionen avsetts att vinnas.

År 1917 tillkommo nu gällande bestämmelser, såvitt angår kronoutskylderna, med undantag av en i samband med kronouppbördens delning på terminer år 1931 tillkommen bestämmelse, innebärande undantag i visst fall från skyldighet att erlägga indrivningsavgift.

1924 års uppbördssakkunniga yttrade i sitt år 1929 avgivna betänkande beträffande indrivningsavgiften, bland annat, följande:

»Vid åtskilliga tillfällen har framförts önskemål, att indrivningsavgiften för kommunalutskylder och pensionsavgifter måtte förhöjas att utgå efter de beträffande kronoutskylderna stadgade grunder, varigenom ett förbättrat uppbördsresultat förmenas skola vinnas. Även om efter uppbördsförfarandets omläggning i enlighet med de sakkunnigas förslag storleken av indrivningsavgiften icke kommer att bliva av så stor betydelse som under nuvarande förhållanden, förorda de sakkunniga, att

de för kronoutskylderna gällande bestämmelserna skola bliva tillämpliga beträffande alla slag av utskylder. — — —

I samband med frågan om utarbetande av närmare detaljföreskrifter för genomförandet av de sakkunnigas förslag till omläggning av skatteuppbörden och restindrivningen torde särskild uppmärksamhet böra ägnas frågan om fördelning av indrivningsavgiften mellan utmätningsman och av honom anlitat biträde.»

I Kungl. Maj:ts proposition till 1930 års riksdag med förslag till nya kommunallagar upptogs stadganden, som i fråga om indrivningsavgiftens storlek helt anslöto sig till vad enligt 1917 års uppbördsreglemente gäller i fråga om kronoutskylder. Avgiften skulle alltså utgå med sex öre för varje fullkrona av de resterande utskyldernas slutsumma, så snart de resterande utskylderna överstege 25 kronor, men eljest utgöra tre öre för varje krona av utskyldernas slutsumma. I det år 1928 framlagda förslag till revision av kommunallagarna, som låg till grund för propositionen, hade föreslagits en höjning av indrivningsprovisionen för kommunalutskylder till samma grunder som gällde för kronoutskylder. Såsom motivering härtill anfördes:

»Påföljden för uraktlåtenhet att gälda utskylderna hade skärpts till överensstämmelse med gällande uppbördsreglemente. Nuvarande föreskrift uppmuntrade, enligt erfarenhetens vittnesbörd, alltför mycket därtill, att skattskyldig låte avhämta utskylderna och ej bekymrade sig om att direkt eller genom anlåtande av s. k. intressekontor eller dylikt inbetala desamma. Det hade ansetts lämpligt att undvika uttrycket uppbördsprovision och lämna öppet, huru den uttagna procenten skulle disponeras. Det hade uttryckligen sagts, att bestämmelserna avsåge varje särskild uppbördsstämma.»

I yttranden över förslaget avstyrktes den föreslagna höjningen av överståthållarämbetet samt tre länsstyrelser ävensom kommunalfullmäktige i 9 kommuner och stadsfullmäktige i 11 städer. De skäl, som därvid anfördes, voro i huvudsak, att påföljden, vilken företrädesvis drabbade de mindre bemedlade, komme att träffa betydligt hårdare än vid indrivning av kronoutskylder, då kommunalutskylderna i regel uppginge till högre belopp, att höjningen näppeligen kunde antagas skola fylla sitt syfte att förmå notoriska skattesolkare att betala samt att den nuvarande uppbördsprovisionen vore fullt tillräcklig. Förhöjningen tillstyrktes av en länsstyrelse samt kommunalfullmäktige i en kommun och stadsfullmäktige i en stad.

I propositionen anförde chefen för finansdepartementet:

»Den föreslagna skärpningen av påföljden för underlåtenhet att i rätt tid erlägga förfallna utskylder anser jag mig böra tillstyrka. Nu föreskrivna uppbördsprovision synes vara allt för låg och innebär icke en tillräckligt kraftig påtryckning å försumligena skattebetalare. Det torde av flera skäl vara lämpligt, att samma regler gälla beträffande kommunal- och kronoutskylder. Med hänsyn därtill, att det måste dröja en avsevärd tid innan en reform av uppbördsväsendet kan bliva genomförd, synes det olämpligt att i avbidan på en dylik reform uppskjuta lösningen av nu förevarande detaljsspörsmål. Jag har emellertid givit stadgandet en sådan avfattning, att uppbördsprovision allenast får uttagas å de belopp, som skolat erläggas vid stämman, men ej å sådana belopp, som skolat gäldas vid senare stämmor men som enligt kommuns beslut på grund av underlåtenheten att betala första delbeloppet jämväl anses hava förfallit till betalning.»

I motioner, nrs 287 och 288 i första kammaren samt nrs 445 och 446 i andra kammaren, vid samma års riksdag hemställdes, att indrivningsavgiften skulle beräknas efter tre öre å varje full krona av slutsumman å de utskylder, som skolat erläggas vid uppborðsstämman, dock ej mindre än 25 öre.

På förslag av konstitutionsutskottet beslöt riksdagen, att ifrågavarande stadganden skulle erhålla sin nuvarande lydelse. Utskottets motivering var följande:

»Enligt utskottets mening föreligga icke tillräckliga skäl för den av Kungl. Maj:t föreslagna höjningen av uppborðsprovisionen. Särskilt vill utskottet framhålla, att en dylik höjning huvudsakligen skulle drabba de mindre bemedlade samt att, med hänsyn bland annat till att kommunalutskylderna i regel uppgå till högre belopp än kronoutskylderna, det icke synes behöfligt att höja den kommunala uppborðsprovisionen till samma belopp som den statliga. Härtill kommer, att frågan om en lämpligare ordning över huvud för uppborð och indrivning av utskylder är föremål för utredning; resultatet av denna utredning bör i varje fall avvaktas, innan en ändring i föreslagen riktning vidtages.»

I en till socialdepartementet den 13 februari 1931 inkommen framställning hemställde riksförbundet för fjärdingsmän och polismän om — jämte annat — sådan ändring i gällande bestämmelser, att polis- eller fjärdingsman alltid skulle äga rätt till halva indrivningsprovisionen å i restlängd uppförda belopp, tillhörande hans tjänstgöringsområde.

I år 1931 avgivet betänkande med förslag till löneroglering för landsfogdar, lappfogdar och landsfiskaler anförde *1928 års lönekommitté*, bland annat, följande beträffande vissa nya föreskrifter om restindrivning:

»Till förhindrande av att landsfiskal vid restlängdernas utsändande till underlydande exekutionsbiträden för egen del förbehåller sig indrivning av större restantposter i syfte att därigenom uppbringa den landsfiskalen tillkommande inkomsten av indrivningsavgifterna, har lönekommittén ansett lämpligt att i restindrivningsföroordningen § 3 införa en särskild föreskrift av innehåll, att utmätningsman å landet från åtgärd av fjärdingsman eller exekutionsbetjänt icke bör undantaga andra utskyldsposter än sådana, beträffande vilka fjärdingsman eller exekutionsbetjänt ansåges icke kunna verkställa indrivningsåtgärd.»

I två inom andra kammaren vid 1932 års riksdag väckta motioner, nrs 391 och 411, hemställdes, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i restindrivningsföroordningen att fjärdingsman eller exekutionsbetjänt alltid skulle äga rätt att åtnjuta halva indrivningsavgiften å i restlängd uppförda poster, tillhörande hans tjänstgöringsområde.

Andra kammarens femte tillfälliga utskott, till vilket motionerna hänvisades, hemställde i utlåtande över desamma, att motionerna icke måtte föranleda till någon åtgärd.

I skrivelse till Kungl. Maj:t anhöll emellertid riksdagen om sådant stadgande i restindrivningsföroordningen, att där för indrivning av restantier, hörande till krono- och kommunaluppborðen, utmätningsman anlitat exekutionsbiträde vid indrivningen, detta måtte erhålla hälften av indrivningsavgiften för på så sätt indrivna medel inom exekutionsbiträdets tjänstgöringsområde. I skrivelsen anfördes följande:

»Rådande förhållanden på området äro enligt riksdagens mening i många fall mindre tillfredsställande. Gällande föreskrifter erhålla enligt vad riksdagen har sig bekant på skilda platser olika tillämpning. Det arbete med restindrivningen, som fjärdingsman eller exekutionsbetjänt utför, blir därigenom ersatt enligt olika grunder. Detta måste anses mindre lyckligt och ägnat att av vederbörande uppfattas såsom en orättvisa. De skilda förfaringssätten torde bero på den formulering, som givits åt hithörande bestämmelser i restindrivningsförordningen. Det förefaller riksdagen oriktigt, att exekutionsbiträdet kan få utföra allt grovarbete för medlens indrivning, men, om dessa sedermera av den betalningsskyldige insändas eller överlämnas direkt till utmätningsmannen, går förlustig andel i provisionen. Givetvis äro också exekutionsbiträdenas löner avvägda med hänsyn till de inkomster, som åtnjutas av dem i form av indrivningsavgifter.»

I en den 9 november 1932 dagtecknad till Kungl. Maj:t ställd skrift hemställde styrelsen för svenska exekutionsmännens riksförbund, att sådan ändring måtte vidtagas i restindrivningsförordningen att det skulle åligga utmätningsman att åt exekutionsbiträde uppdraga att verkställa indrivning samt att bestämmelser i övrigt måtte ufärdas, »så att möjlighet icke lämnas utmätningsman att tillgodogöra sig någon del av indrivningsprovisionen enligt gottfinnande».

Med anledning av berörda framställning hemställde föreningen Sveriges landsfiskaler, att Kungl. Maj:t måtte underkänna de sålunda framlagda förslagen till ändringar i restindrivningsförordningen.

Vad beträffar storleken av indrivningsavgiften är det till en början uppenbart, att avgiften vid en sammanslagning av krono- och kommunaluppbörden bör utgå efter enhetlig grund för alla utskylder, som uppbäras gemensamt. Enligt ett i utlandet tillämpat system beräknas indrivningsavgift efter en stigande skala alltefter den tid, som förflyter, innan utskylderna gäldas. En efter sådan grund beräknad indrivningsavgift utövar helt visst en kraftig påtryckning på den skattskyldige men torde å andra sidan ofta framstå såsom oskäligen. Det kan däremot ifrågasättas, om icke indrivningsavgiften bör, oberoende av det restförda beloppets storlek, utgå efter samma procent med lämpligt avvägt minimibelopp. En sådan ordning torde med hänsyn till samtliga de syften, indrivningsavgiften enligt kommitténs förmenande bör tjäna, vara mest rationell. Då utskylderna enligt gällande skattesystem i väsentlig omfattning bliva avvägda med hänsyn till den individuella skatteförmågan och då genom de av kommittén föreslagna bestämmelserna rörande uppbördens fördelning på terminer flertalet skattskyldiga torde erhålla förbättrade möjligheter att i vederbörlig ordning betala sina utskylder, torde enligt kommitténs förmenande intet skäl föreligga att tillämpa skilda grunder för indrivningsavgiftens beräkning i fråga om olika utskyldsbelopp. Kommittén anser därför, att indrivningsavgift alltid bör beräknas efter samma grund. En höjning av den nuvarande indrivningsavgiften för kommunalutskylder och för kronoutskylder å lägre belopp än 25 kronor, vilken för närvarande utgår med tre öre för varje full krona av de restförda utskyldernas slutsumma, skulle mest kännbart drabba de mindre bemedlade. Då en avgift av tre öre per

krona ansetts till fyllest beträffande kommunalutskylderna, oavsett det restförda beloppets storlek, samt då med den av kommittén föreslagna ordningen för restindrivningen skattskyldig, som icke i vederbörlig ordning erlagt sina utskylder, kommer att träffas med indrivningsåtgärder snabbare än vad nu är fallet och restindrivningen även i övrigt torde bli mera effektiv än för närvarande, finner kommittén indrivningsavgiftens syfte att vara ett verksamt korrektiv mot försumlighet att i behörig ordning erlægga utskylder kunna vinnas, om avgiften bestämmes till tre öre för varje full krona av de vid varje restföringstillfälle restförda utskyldernas summa, dock lägst 25 öre. En sålunda bestämd avgift torde även — under förutsättning att ändamålsenliga bestämmelser meddelas angående dispositionen av avgiften — vara tillräcklig för att indrivningsavgiftens syfte att utgöra en ersättning för det med indrivningen förenade arbetet och en sporre för vederbörande indrivningsförrättare skall bli tillgodosett.

Vad därefter beträffar frågan om vem indrivningsavgiften bör tillfalla, finner kommittén övervägande skäl tala för att indrivningsavgiften helt skall tillkomma den som omedelbart har att verkställa indrivningen. Såsom i annat sammanhang nämnts (jfr sid. 187) bör enligt kommitténs åsikt i princip gälla, att indrivningsarbetet skall utföras av exekutionsbiträdena, under det att utmätningsmännen — förutom att de hava att i regel meddela beslut om införsel och skola föranstalta om utmätt egendoms försäljning m. m. — hava att övervaka och kontrollera, att indrivningen bedrivs med tillbörlig snabbhet och omsorg samt att influtna medel i behörig ordning redovisas. Självfallet bör emellertid utmätningsmannen, som närmast under länsstyrelsen eller uppborrdskamreraren är ansvarig för utskyldernas behöriga indrivande, i de undantagsfall, där anledning förekommer till antagande, att utskylder kunna lämpligast indrivnas annorledes än genom exekutionsbiträdes försorg eller att eljest omedelbara åtgärder från hans sida kunna anses påkallade, själv ombesörja utskyldernas uttagande. Kommittén anser, att indrivningsavgiften med hänsyn till berörda allmänna grunder för indrivningsväsendets ordnande bör tillkomma det exekutionsbiträde, som verkställt indrivningen av de restförda utskylderna, eller om indrivningen skett annorledes än genom exekutionsbiträdes försorg, det exekutionsbiträde, som normalt skulle hava anlåtats i och för indrivningen. Den omständigheten att utmätningsman i undantagsfall själv kommer att verkställa indrivningen anser kommittén icke böra föranleda till att indrivningsavgiften eller andel däri tillägges denne. Då indrivningsavgiften i vissa fall kan uppgå till jämförelsevis höga belopp, kan det emellertid icke anses skäligt, att densamma städse oavkortad tillfaller vederbörande exekutionsbiträde, utan bör maximering ske av det belopp, som skall tillfalla exekutionsbiträdet, och överskjutande del av indrivningsavgiften ingå till statsverket.

Därest exekutionsbiträdena i större utsträckning erhöle inkomster i form av indrivningsavgift, skulle i många fall, då exekutionsbiträdes avlöning tillmätts alltför knappt, en höjning av hans inkomster kunna ske utan kommunens betungande. I andra fall skulle kommuns kostnader för avlöande

av exekutionsbiträde möjligen kunna nedbringas. Då skyldigheten att avlöna exekutionsbiträde åvilar kommunerna, torde det vara skäligt, att dessa erhålla lättnad i kostnaderna härför. Indrivningsavgifternas disponerande för avlöning åt exekutionsbiträdena torde icke heller föregripa en blivande reform i fråga om bestridandet av kostnaderna för landsbygdens polisväsen.

Emellertid utgör landsfiskal tillkommande indrivningsavgift för närvarande en icke oväsentlig del av dennes inkomster i tjänsten. Landsfiskalernas avlöningsförhållanden äro föremål för utredning av de sakkunniga, som den 17 december 1937 tillkallats för fortsatt utredning angående omorganisation av landsfiskals- och stadsfiskalsbefattningarna. Nämnda sakkunniga torde inom en nära framtid framlägga förslag till löneroglering för landsfiskalerna. Vid det samråd, som enligt givna direktiv ägt rum mellan sagda sakkunniga och kommittén, har kommittén inhämtat, att de sakkunniga hava för avsikt att föreslå, att landsfiskalerna icke vidare skola erhålla någon del av indrivningsavgiften. På grund härav har kommittén, ehuru de sakkunnigas förslag ännu ej föreligger, ansett den omständigheten att landsfiskalerna för närvarande uppbära inkomst i form av indrivningsavgift icke böra utgöra hinder för framläggande av förslag till en ändring i enlighet med ovan angivna riktlinjer. Kommittén föreslår sålunda, att det exekutionsbiträde, som verkställt indrivning av restförda utskylder, eller om indrivningen skett annorledes än genom exekutionsbiträdes försorg, det exekutionsbiträde, som i vanlig ordning skulle hava anlåtats i och för indrivningen, skall bekomma hela indrivningsavgiften, i den mån den icke överstiger femtio kronor samt att överskjutande belopp skall redovisas tillika med utskylderna och tillfalla statsverket.¹ Där för stad eller annan ort finnas meddelade särskilda föreskrifter angående dispositionen av indrivningsavgift, skola dessa föreskrifter dock fortfarande tills vidare tillämpas med den jämkning, som må föranledas av sammanslagningen av krono- och kommunalutskylder. Indrivningsavgift för utskylder uttagna i utlandet föreslås skola av vederbörande länsstyrelse redovisas till statsverket.

Om efter genomförandet av den föreslagna uppbördsreformen restindrivning skulle förekomma i ungefär samma omfattning som för närvarande, torde de föreslagna bestämmelserna angående indrivningsavgift föranleda en väsentlig ökning av exekutionsbiträdenas inkomster. Därest kommitténs förslag till uppbördens ordnande i väsentliga delar genomföres, torde emellertid restantierna kunna förväntas komma att nedgå. I vad mån så blir fallet kan dock icke med tillförlitlighet beräknas. Följaktligen kan ej heller några säkra slutsatser dragas angående verkningarna av kommitténs förslag med avseende å exekutionsbiträdenas inkomster. Enligt kommitténs förmenande torde reformen dock i allmänhet medföra någon ökning av desamma.

Skulle en fördelning av indrivningsavgiften mellan utmätningsman och exekutionsbiträde anses böra bibehållas, finner kommittén till undvikande av irritation i förhållandet mellan dessa befattningshavare dock lämpligt, att exekutionsbiträde erhåller samma andel i indrivningsavgiften, vare sig

¹ Jfr sid. 257.

han själv verkställer indrivningen eller icke. Därest sådan fördelning skall ske, torde emellertid frågan om indrivningsavgiftens storlek komma i annat läge, i det att den indrivningsavgift, som skall tillfalla exekutionsbiträdet, om densamma skall utgöra ersättning för det med indrivningen förenade arbetet och vara en sporre till nitiskt indrivningsarbete, icke får bliva alltför lågt. Slutligen vill kommittén erinra om att, därest landsfiskalerna icke skola åtnjuta någon del av indrivningsavgiften, ett generellt indragande till statsverket av viss andel i indrivningsavgiften skulle vara förenat med mycket stora olägenheter ur bokförings- och kontrollsynpunkt, delvis sammanhängande med den vidsträckta användningen av handräckningsförfarande för utskylders uttagande och magistratsstädernas särställning i uppbörds-hänseende.

Behörighet att meddela beslut om införsel till gäldande av utskylder och avgifter.

Gällande bestämmelser. Enligt lagen den 14 juni 1917 om införsel i avlöning, pension eller livränta, som ursprungligen avsåg endast införsel för vissa underhållsbidrag men genom lag den 31 december 1918 utsträcktes att gälla även beträffande oguldna utskylder och allmänna avgifter, tillkommer behörigheten att meddela beslut om införsel endast utmätningsman. Finnes beträffande viss stad erforderligt, att ärenden angående införsel till gäldande av utskylder eller avgifter skola kunna handläggas jämväl av exekutionsbiträde, äger Konungen därom förordna; och skall i ty fall vad om utmätningsman gäller tillämpas å sådant biträde. En följd av sistnämnda stadgande är, att klagan över exekutionsbiträdes förfarande skall föras i samma ordning som klagan över utmätningsmans förfarande, d. v. s. hos överexekutor.

Tidigare förslag. Fråga om en sådan utvidgning av behörigheten att meddela beslut om införsel, att sådan rätt även skulle tillkomma exekutionsbiträden, har tidigare flera gånger väckts såväl genom framställningar till Kungl. Maj:t som genom motioner i riksdagen. Sålunda hemställde riksförbundet för fjärdingsmän och polismän i en till socialdepartementet den 30 november 1928 inkommen skrivelse bland annat om sådan ändring av lagen om införsel, att formella synpunkter icke finge utgöra hinder för polis- eller fjärdingsman att meddela beslut om införsel och med sitt namn underteckna införselhandling. Genom beslut den 31 december 1928 förordnade Kungl. Maj:t, att framställningen icke skulle föranleda någon åtgärd. Den 13 februari 1931 ingav förbundet en ny framställning i ämnet, vilken icke heller föranlett någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Vid 1932 års riksdag yrkades i två inom andra kammaren väckta motioner, nr 267 och 369, att riksdagen skulle avlåta skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om sådan lagändring, att exekutionsbiträde och fjärdingsman tillerkändes rätt att vid indrivning av utskylder och allmänna avgifter med-

delas beslut om införsel. Vederbörande utskott hemställde, att motionerna icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda. Såsom skäl härför anförde utskottet, efter en redogörelse för vad som tidigare förekommit, bland annat följande:

»Då meddelande av beslut om införsel förbehållits utmätningsmännen själva, jämväl när fråga vore om utskylder, under det att exekutionsbiträdena tillerkänts befogenhet att beträffande sådana restantieposter, som utmätningsmannen givit dem uppdrag att indriva, även verkställa utmätning, måste detta förhållande antagas ha haft sin grund däri, att handhavandet av det förra förfarandet i motsats till det senare ansetts icke lämpligen böra anförtros exekutionsbiträdena. En sådan uppfattning torde också ha skäl för sig. Att utmätning skedde för indrivning av utskylder torde jämförelsevis sällan inträffa och exekutionsbiträdenas befogenhet härutinnan inskränkte sig till att taga lös egendom i mät; den vidare handläggningen av ärendet ankomme å utmätningsmannen. Införselinstitutet hade däremot synnerligen vidsträckt användning i indrivningsverksamheten, och förordnande om införsel innebure ofta ett vittgående och långvarigt ingrepp i vederbörandes ekonomiska förhållanden. Fastställandet av det belopp, som vid varje avlöningstillfälle skulle innehållas, samt det minimibelopp, som skulle förbehållas löntagaren, kunde tydligen innefatta en mycket grannlaga prövning av stor vikt för den enskilde. Av största vikt syntes dessutom vara, att enhetliga grunder för dessa beslut i görligaste mån tillämpades. Detta skulle svårigen kunna ske, om i ett och samma samhälle, kanske hos en och samme arbetsgivare, olika exekutionsbiträden hade att självständigt förordna om införsel för skatt. Måhända kunde också antagas, att ett ordentligt fullgörande av skyldigheterna från arbetsgivarnas sida snarare kunde förväntas, därest införselförfarandet handhades av tjänstemän med större auktoritet än exekutionsbiträdena.

Det hittills tillämpade förfarings sättet i fråga om meddelande av beslut om införsel för skatt syntes sålunda utskottet böra bibehållas. Samma uppfattning hade tydligen hysts av Kungl. Maj:t, då ny restindrivningsförfordning jämte andra författningar på detta område nyligen utfärdats utan att i förevarande avseende någon ändring ägt rum, ehuru fråga därom varit väckt.»

Båda kamrarna biföllo utskottets hemställan.

Kungl. Maj:t föreslog genom proposition, nr 125, vid 1934 års riksdag riksdagen att antaga de nu gällande bestämmelserna därom, att där beträffande viss stad finnes erforderligt, att ärenden angående införsel till gäldande av utskylder eller avgifter skola kunna handläggas jämväl av exekutionsbiträde, Konungen därom äger förordna. Föredragande departementschefen anförde därvid:

»Av vad i ärendet förekommit, framgår att oaktat enligt gällande bestämmelser meddelande av beslut om införsel skall ankomma å utmätningsmännen, såväl i Stockholm som i vissa andra större städer exekutionsbiträdena alltsedan införselinstitutet erhållit tillämpning jämväl i avseende å skatt självständigt meddelat beslut om införsel till gäldande av utskylder och allmänna avgifter. På grund av det stora antalet sådana införselärenden har det nämligen icke varit möjligt för utmätningsmännen att själva hinna handlägga desamma. Då det sålunda tillämpade förfarings sättet icke läser hava varit förenat med några olägenheter, torde knappast böra ifrågakomma att söka åvägabringa ändring i praxis därhän att den kommer i överensstämmelse med lagens föreskrifter. I stället synes man nu böra träffa sådana bestämmelser att hinder författningenslign ej möter att i de städer, där så prövas erforderligt, tillämpa förfarings sättet.

Då behov att kunna anlita exekutionsbiträden för handläggning av ifrågavarande ärenden föreligger endast beträffande de större städerna, saknas anledning att nu helt allmänt tillägga nämnda befattningshavare behörighet att handlägga dessa ärenden. Härutinnan må jämväl erinras att förslag i sådan riktning så sent som år 1932 varit föremål för riksdagens prövning utan att vinna någondera kammarens bifall. Å andra sidan torde man ej heller böra i lagen uppdraga någon bestämmd gräns i förevarande hänseende mellan de olika städerna allt efter deras storlek. Däremot synes frågan lämpligen kunna lösas på det sätt, att Kungl. Maj:t i lagen bemyndigas att tillägga exekutionsbiträde i stad behörighet att handlägga ärenden angående införsel för skatt. Med en sådan anordning skulle följa möjlighet att i varje särskilt fall pröva såväl behovet av utsträckt behörighet för exekutionsbiträde som ock huruvida därav kunde föranledas olägenhet.»

I en motion, nr 546 i andra kammaren, vid samma års riksdag hemställdes, att riksdagen måtte besluta sådant tillägg till Kungl. Maj:ts ovan nämnda förslag, att Konungen skulle äga meddela dylikt förordnande »jämväl för viss del av landsbygden». I motionen anfördes, bland annat:

»Det vore väl en tidsfråga, när exekutionsbiträden även på landsbygden (fjärdingsmännen) måste övertaga handläggningen av ifrågakomna införselärenden.

Naturligtvis kunde det inte förnekas, att handhavandet av befogenhet att meddela införsel vore ett ytterst grannliga uppdrag, men det borde ock framhållas, att fjärdingsmännen i de allra flesta fall vore, genom sin intima kontakt med människorna inom respektive tjänstgöringsområden, så väl förtrogna med folkets levnadsvillkor och i det enskilda fallet i regel så bra underkunniga om gäldenärs levnads- och familjeförhållanden, bostadsförhållanden, underhållningsskyldighet, inkomstmöjligheter m. m., att en dylik kännedom beträffande de omständigheter, som vore av betydelse för och vid bestämmande av införselbeloppen, uppvägd vad som eventuellt bruste i juridiskt vetande.

Därest fjärdingsmännen finge befogenhet att efter utmätningsmans uppdrag meddela införsel för uttagande av utskylder och allmänna avgifter, borde av praktiska skäl utmätningsmannen likväl äga befogenhet att, om så skulle anses påfordras, vidtaga jämkning i fjärdingsmannens införselbeslut. Man torde även kunna tänka sig, att av fjärdingsmannen meddelat införselbeslut skulle underställas utmätningsmannens prövning, men givetvis skulle fjärdingsmannens beslut gå i verkställighet, så länge detsamma icke upphävts av utmätningsmannen.

Det torde väl knappast behöva tilläggas, att, därest fjärdingsmännen finge befogenhet att meddela införselbeslut, detta skulle innebära större skyndsamhet i handläggningen av dylika ärenden (då onödig omgång skulle försvinna) jämte ett avsevärt minskat besvär för utmätningsmännen. Och sist men inte minst: Otvivelsaktigt skulle såväl det allmänna — stat och kommun — som jämväl enskilda hava nytta och gagn av, att en föråldrad och otidsenlig lag på grund av åberopade omständigheter äntligen bleve ersatt med bestämmelser, som bättre motsvarade kravet på ett modernt och framför allt praktiskt indrivningsförfarande.»

Vederbörande utskott erinrade om att utskottet redan i ett utlåtande år 1932 framhållit, att besluten om införsel innefattade en mycket grannliga prövning av stor vikt för den enskilde och att utskottet fördensskull icke ansett lämpligt, att meddelandet av dylika beslut anförtroddes exekutionsbiträdena. Med hänsyn till den begränsade innebörden av Kungl. Maj:ts förslag och då exekutionsbiträdena i de större städerna kunde antagas vara kompetenta att handlägga ifrågavarande införselärenden, ansåge utskottet sig härutinnan kunna frånträda sina tidigare uttalade betänkligheter. Vad

beträffade den genom motionen väckta frågan om att Kungl. Maj:t skulle tilläggas befogenhet att jämväl för viss del av landsbygden förordna, att exekutionsbiträde skulle äga att handlägga ärenden angående införsel till gäldande av utskylder eller avgifter, vidhölle utskottet sin år 1932 uttalade uppfattning. Utskottet hemställde, att propositionen måtte av riksdagen bifallas samt att den i ämnet väckta motionen måtte anses härigenom besvarad.

Vid utskottsutlåtandet fanns fogad en reservation av herr Lindqvist, som anförde, att av den i ämnet väckta motionen framginge, att icke endast i de större städerna svårigheter uppstått att tillämpa föreskriften att utmätningsmännen själva skulle handlägga förekommande införselärenden, och fördenskull ansåg, att den befogenhet, som enligt propositionen skulle tillkomma Kungl. Maj:t i fråga om stad, borde utsträckas att omfatta även stadsliknande samhällen.

Riksdagen biföll utskottets hemställan. Av vad som förekom vid frågans behandling i riksdagen må här anföras ett yttrande av herr Linnér:

»Jag har i princip alldeles samma åsikt som motionären, att det kan tänkas, att man får gå ett steg längre och tillgodose dessa landsbygdspolismän i viss mån genom utsträckt befogenhet. Jag fattar Kungl. Maj:ts förslag så, att det är ett försök, som göres, och faller det väl ut, kan man tänka sig, att man skall kunna taga ett nytt steg. Men om man skall göra detta, är det min bestämda övertygelse, att då får man icke formulera lagbestämmelsen så som skett i reservationen. Jag vill bara påpeka en enda omständighet. Det är, att områdena för de stadsliknande samhällena sammanfalla icke med fjärdingsmannadistriktet. Mycket ofta är det så, att ett litet område på grund av sin anhopade bebyggelse behöver förklaras för stadsliknande samhälle i stadsplanelagens mening; men det är icke alls säkert, att där föreligger behov av en speciell anordning för exekution. Skall man taga ett steg till, får man använda en annan terminologi i lagstiftningen än vad som skett i reservationen.

Vidare är det så, som också motionären framhållit, att det nog är framför allt lösarbetare, som det här gäller. Men dem träffar man icke i de stadsliknande samhällena utan till stor del utanför dem. Detta behov täckes icke alls genom reservationen.»

Kommitténs förslag. I vissa större utmätningsmansdistrikt å landet torde förhållandena i indrivningshänseende ej nämnvärt skilja sig från förhållandena i större städer. Exekutionsbiträdena i dylika distrikt, som exempelvis omfatta tättbebyggda förorter till större städer, torde ofta i avseende på såväl kompetens som formerna för organisationen av sitt indrivningsarbete vara jämförbara med motsvarande biträden i stad. Med hänsyn, bland annat, till nu anförda omständigheter och till det förhållandet, att det av kommittén föreslagna sättet för exekutionsbiträdenas redovisning torde bereda utmätningsmännen större möjligheter att erhålla översikt över indrivningsarbetets bedrivande än som för närvarande är fallet, har kommittén ansett, att möjlighet bör lämnas öppen att även åt visst exekutionsbiträde å landet meddela behörighet att inom det indrivningsdistrikt, där han tjänstgör, besluta om införsel för uttagande av oguldna utskylder och avgifter. I fall, då sådan behörighet meddelats, bör enligt kommitténs mening vad

om utmättningsman gäller tillämpas å exekutionsbiträdet. Kommittén, som till fullo inser vikten av att införselärenden handhavas endast av därtill kompetenta befattningshavare, vill som sin åsikt uttala, att den föreslagna möjligheten till undantag från de vanliga reglerna bör komma till användning endast i sådana fall, då förhållandena å viss ort göra detta särskilt påkallat och samtidigt förutsättningar för ett rätt handhavande av införselärendena uppenbarligen äro för handen.

Hindersbevis.

För närvarande saknas närmare bestämmelser om huru hinderbevis skola vara avfattade.

Om vad som genom dylika bevis skall styrkas gäller följande. I fråga om kronoutskylder stadgas i § 14 mom. 2 uppbördsreglementet beträffande utskylder, som ej kunnat uttagas av den orsak, att vederbörande skattskyldige ej kunnat anträffas, att debetsedel eller restlängdsutdrag i sådant fall bör vara försett med intyg, att den skattskyldige blivit i den kommun, där utskylderna påförts honom, förgäves eftersökt samt att utskylderna icke kunnat uttagas vid undersökning till utrönande av huruvida annan är pliktig att ansvara för utskylderna eller tillgång för dessas gäldande eljest förefinnes, ävensom med uppgift, enligt tillgängliga upplysningar, om den ort, dit den skattskyldige, enligt vad känt är eller antagas kan, begivit sig. Enligt § 23 uppbördsreglementet skola kronoutskylder, vilka enligt tillgängliga intyg eller andra handlingar må avkortas, i viss ordning anmälas till sådan åtgärd. Vid sådan anmälan skall fogas avkortningslängd, vilken skall åtföljas av bevis om de förhållanden, på vilka anmälan grundas. Jämlikt § 22 uppbördsreglementet må avkortning äga rum, bland annat, »då den skattskyldige saknar utmättningsbara tillgångar till utskyldernas gäldande och införsel i honom tillkommande avlöning, pension eller livränta enligt gällande bestämmelser icke kan äga rum». Bevis om hinder, som ovan nämnts, plägar avfattas i härmed överensstämmande ordalag.

Angående bevis om hinder för indrivning av kommunalutskylder finnes ingen annan bestämmelse än att i 7 § 2 mom. restindrivningsförordningen är stadgat, att utmättningsmans redovisning sker genom avlämnande av ett sammandrag rörande indrivningen jämte bland annat »slutliga hinderbevis». I detta sammanhang må erinras om att jämlikt 78 § 2 mom. lagen om kommunalstyrelse på landet och 73 § 2 mom. lagen om kommunalstyrelse i stad avskrivning av kommunalutskylder må beslutas, bland annat, »då den skattskyldige saknar utmättningsbara tillgångar till utskyldernas gäldande och införsel i honom tillkommande avlöning, pension eller livränta icke kan äga rum» samt »då upplysning om den skattskyldiges vistelseort icke kunnat vinnas eller den skattskyldige icke kunnat anträffas å ort, där han enligt inhämtade upplysningar antagits uppehålla sig». Bevis om hinder av angivna slag pläga avfattas enligt samma formulär som hinderbevis, avseende kronoutskylder.

Såsom i kap. 2 anmärkts torde en närmare prövning av frågan, huruvida avkortning är materiellt behörig eller icke, försvåras av de nuvarande hindersbevisens schablonmässiga avfattning, som föranleder, att såväl den granskning, som utmättningsman har att underkasta dylika bevis, som den avkortningsbeviljande myndighetens prövning får en mera formell karaktär än som är önskvärdt. Kommittén finner sålunda behov föreligga av mera noggranna bestämmelser angående den utredning, som bör förebringas om var en skattskyldig kan anträffas och därom att utsikt att utfå utskylder icke finnes. Kommittén föreslår, att hindersbevis skola upprättas efter fastställt formulär. Avser bevis, att vederbörande skattskyldige ej kunnat anträffas, bör detsamma innehålla uppgift enligt tillgängliga upplysningar¹ — förutom såsom för närvarande är brukligt därom att den skattskyldige blivit förgäves eftersökt, att annan icke är pliktig att ansvara för utskylderna, att tillgång till dessas gäldande ej heller eljest finnes samt om ort, dit den skattskyldige begivit sig — om tid för utflyttning till annan ort och, såvitt ske kan, om postadress och i förekommande fall arbetsanställning ävensom med uppgift om från vem upplysningar inhämtats. Avser bevis, att på grund av bristande tillgång till utskyldernas gäldande utsikt att utfå desamma icke finnes, bör beviset innehålla uppgifter i olika avseenden för bedömande av den skattskyldiges betalningsförmåga, såsom om inkomst, arbetsförmåga, sjukdom, lyte, försörjningsplikt, arbetslöshet och, därest den skattskyldige besitter lös egendom till värde överstigande vad som må undantagas från utmätning, om orsaken till att utmätning ej skett, samt om den skattskyldiges utsikter att i framtiden erhålla erforderliga tillgångar till utskyldernas gäldande.

Enligt 5 § kungörelsen den 18 december 1925 med vissa bestämmelser angående exekutionsbiträden skall exekutionsbiträdes redovisning för poster, beträffande vilka hinder för indrivning mött, vara åtföljd av »föreskrivna hindersbevis».

Beträffande skyldigheten att utfärda hindersbevis eller svara för riktigheten av sådant bevis gäller beträffande kronoutskylder, att intyg om att skattskyldig blivit förgäves eftersökt, att annan icke är pliktig att ansvara för utskylderna och att tillgång för dessas gäldande eljest icke förefinnes, skall vara utfärdad av »vederbörande utmättningsman, exekutionsbiträde eller polisman» (§§ 14 och 15 uppbördsreglementet). Utgör bristande tillgång hinder för indrivningen, skall i fråga om längd över utskylder, som anmälas till avkortning på grund av bristande tillgång i den ort, där utskylderna påförts, längden vara åtföljd av utmättningsmannens bevis om sådant hinder (§ 23), medan däremot beträffande redovisning av handräck-

¹ Från vem upplysningar i varje särskilt fall böra inhämtas, torde utfärdaren av beviset lämpligast själv äga avgöra, men upplysningar torde som regel böra införskaffas från vederbörande folkregisterförare, kommunalnämndsordförande eller annan kommunal förtroendeman, förutvarande arbetsgivare och hyresvärd. För att ärendet så snabbt som möjligt skall kunna redovisas böra upplysningar från folkregisterförare och kommunal myndighet såvitt möjligt inhämtas annorledes än genom skriftväxling. Sådana upplysningar torde i de flesta fall kunna erhållas per telefon.

ningsärende rörande utskylders uttagande någon föreskrift om skyldighet för utmätningsman, hos vilken handräckning begärts, att lämna dylikt bevis icke förefinnes. I förra fallet måste sålunda av exekutionsbiträde utfärdat hindersbevis till riktigheten bestyrkas av utmätningsmannen, under det att i senare fallet sådant tvång icke torde föreligga. Å av blankettkommissionen fastställda blanketter till utdrag av kronorestlängd finnes emellertid tryckt följande anvisning för blankettens ifyllande: »Myndigheter inom samma handräckningsort skola meddela sina intyg gruppvis. Intyg att utskyldsbelopp ej kunnat uttagas enligt lagen om införsel i avlöning m. m. skall vara underskrivet eller attesterat av utmätningsman.» Härav synes framgå, att utmätningsman av blankettkommissionen ansetts skola attestera även sistnämnda slag av hindersbevis. Länsstyrelserna hava förfarit olika i förevarande hänseende, i det att vissa länsstyrelser krävt sådan attest och andra icke.

Angående vem som har att utfärda bevis om hinder för uttagande av kommunalutskylder eller om skyldighet för utmätningsman att attestera dylika bevis, finnas inga bestämmelser utöver ovannämnda stadgande i 7 § 2 mom. restindrivningsförfordningen. Stadgandet torde anses innebära skyldighet för utmätningsmannen att — åtminstone på begäran — bestyrka riktigheten av utfärdat bevis om hinder för utskyldernas uttagande i den ort, där desamma påförts. Frågan om skyldighet för utmätningsman, hos vilken handräckning för uttagande av kommunalutskylder begärts, att attestera av exekutionsbiträde utfärdat bevis om hinder för utskyldernas uttagande eller i allt fall intyga, att utskylderna ej kunnat uttagas enligt lagen om införsel i avlöning m. m., har varit föremål för Kungl. Maj:ts prövning i resolution den 27 november 1936 på besvär av Göteborgs stad (socialdepartementet d. nr 1295). Enligt sagda resolution har sådan skyldighet ansetts icke föreligga. I ett i nämnda ärende av *riksräkenskapsverket* avgivet utlåtande anförde ämbetsverket, bland annat:

»Enligt riksräkenskapsverkets uppfattning bör emellertid utmätningsman, vare sig det gäller krono- eller kommunalutskylder, attestera från exekutionsbiträde erhållet, av utmätningsmannen godkänt hindersbevis för att därigenom intyga, att han — till vilken begäran om handräckningen ingivits — behandlat ärendet, att den person, som utfärdat hindersbeviset, haft hans uppdrag att i egenskap av exekutionsbiträde verkställa undersökning om den skattskyldiges betalningsmöjligheter samt att han icke äger kännedom om något, som strider mot bevisets uppgifter. Attest bör tecknas å den ingivna handlingen, d. v. s. debetsedeln eller restlängdsutdraget.»

I överensstämmelse med vad kommittén i annat sammanhang uttalat om behovet av noggrannare utredning angående hinder, som mött för uttagande av restförda utskylder, samt för möjliggörande av en mera ingående prövning, huruvida avskrivning av sådana utskylder skall ske (jfr sid. 188), föreslår kommittén, att det skall åligga utmätningsman att, därest intyg om hinder meddelats av exekutionsbiträde, förse detsamma med egenhändigt underskriven anteckning därom, att han icke äger kännedom om något mot intyget stridande förhållande (jfr 32 § förslaget till uppbördsförfordning).

Avdrag för utskylder vid taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.

Enligt 4 § gällande förordning om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt får vid taxering avdrag ske från sammanlagda beloppet av den skattskyldiges inkomster för »allmänna skatter, som av den skattskyldige under beskattningsåret här i riket erlagts med undantag av kronoutskylder». Avdraget verkställs under rubriken »allmänna avdrag» i deklaration och taxeringslängd. Vad som får avdragas är alla å *kommunal debetsedel* upptagna allmänna skatter till kommun, municipalsamhälle, församling, skoldistrikt, fattigvårdssamhälle, vägdistrikt, tingshusbyggnad eller prästerskapets avlöning samt av skatterna å *kronodebetsedel*, landstingsmedel, vägs katt, tingshusmedel och prästerskapets till statsverket indragna tionde, allt under förutsättning att skatterna erlagts under beskattningsåret. Speciella skatter, såsom nöjesskatt, hundskatt, skogsaccis och automobilskatt, få icke avdragas i detta sammanhang.

Syftet med avdraget är att i sin mån tillrättalägga taxeringen till statsskatt så att denna skall träffa den verkliga skatteförmågan och att de skattskyldiga skola i möjligaste mån bliva taxerade under likartade förutsättningar. De skatter till olika kommunala enheter, varom här är fråga, äro till storleken synnerligen växlande inom olika kommuner. I en del primärkommuner kan den allmänna kommunalskatten hållas vid 3 à 4 kronor eller ännu lägre, under det att den beslutade utdebiteringen i andra kommuner kan stiga upp till 35 à 40 kronor, allt per skattekrona. Även bland landsting och vägdistrikt förekomma olika skattesatser, ehuru skiljaktigheterna icke äro så stora som mellan primärkommunerna. Om två skattskyldiga med samma inkomst, exempelvis 10 000 kronor, äro bosatta inom olika kommuner och den ene har att betala 1 000 kronor i kommunala skatter, under det att den andre kanske har att betala 2 000 kronor i sådana skatter, så har den senares skatteförmåga, när det gäller taxeringen till statsskatt, antagits vara mindre än den förres. Likställdhet i förevarande hänseende har ansetts uppstå därigenom att båda medgivas avdrag för de kommunala skatterna. Av praktiska skäl har man dock icke kunnat avräkna de kommunala utskylder, som belöpa på beskattningsårets inkomst, emedan dessa utskylder icke äro kända vid taxeringen, utan avdraget gäller de utskylder, som betalats under beskattningsåret. Dessa utskylder avse sålunda ett eller flera tidigare beskattningsår.

Avdraget för kommunala utskylder har uppenbarligen reell betydelse icke blott av nyss angivna skäl utan även på grund av statsbeskattningens progressivitet. Visserligen består själva avdraget huvudsakligen av rent proportionella skatter, men eftersom statsskatten är progressiv, så undantages genom detta skatteavdrag eljest beskattningsbara inkomster, som »ligga i toppen», d. v. s. skulle träffats av den starkare progressionen, i de fall då progression förekommer. Även med avseende på den s. k. degressionen vid

beskattningen inverkar skatteavdraget. Det är sålunda uppenbart, att ifrågavarande avdrag har betydelse vid bestämmandet av skatteskalorna för den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten. Under den tid då kommunal progressivskatt uttagits eller för taxeringsåren 1921—1938 har avdraget haft förhållandevis stor inverkan å skattebördans fördelning, emedan den kommunala progressivskatten, som i sig själv var progressiv, grundats å taxering- en till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.

Vad beträffar det ovan antydda motivet till skatteavdraget, nämligen det växlande skattetrycket inom olika kommuner, är att märka att ojämnheter under tidigare år varit mera framträdande än de nu äro. Understöden till skattetyngda kommuner hava till viss del eliminerat dessa ojämnheter, men rätt väsentliga sådana kvarstå ännu. Även om det fortsatta arbetet med utjämning av det kommunala skattetrycket kommer att göra framsteg, torde man icke kunna förvänta, att ojämnheter skola helt försvinna. På grund härav och med hänsyn till vad som ovan anförts beträffande skatteavdragets inverkan på skatteskalornas konstruktion har kommittén ansett sig böra räkna med att skatteavdraget bibehålles även för framtiden.

Under den tid skatteavdraget hittills varit tillåtet har det visat sig, att svårigheter ej sällan mött för de skattskyldiga att rätt uträkna avdragets belopp. I de städer, som icke deltaga i landsting och där samtliga kommunala utskylder äro sammanförda på en enda skattsedel, hava svårigheterna varit mindre, enär det blott gällt att konstatera vad som betalats å kommunal debetsedel under beskattningsåret. I andra orter, där avdragsgilla utskylder även förekomma på kronodebetsedeln, ställer det sig givetvis vanskligare för de skattskyldiga, emedan dessa måste sammanräkna avdragsbeloppet från olika skattsedlar. Sedan kronouppbörden blivit delad, hava svårigheterna ökat än mera, emedan den skattskyldige som regel under ett och samma beskattningsår betalat dels en kommunaldebetsedel och dels två olika kronodebetsedlar. På dessa debetsedlar finnes icke siffermässigt angivet, huru mycket av exempelvis landstingsskatt eller vägskatt, som faller på den ena eller andra uppborde, men i texten å debetsedelns baksida upplyses, att dessa utskylder äro halverade. Om alltså svårigheterna att utröna skatteavdragets storlek varit rätt betydande hittills, så torde de komma att ökas, om ett system med förskottsuppörd enligt kommitténs förslag genomföres. Så tillvida kommer förslaget visserligen att medföra en lättnad som avdragsgilla och icke avdragsgilla utskylder sammanföras å gemensam debetsedel. Kommittén har emellertid icke ansett det vara ur debiteringsteknisk synpunkt nödvändigt att å förskottsdebetsedeln specificera vilka skatter som där ingå. En skattskyldig, som under beskattningsåret har att betala dels under första halvåret utskylder enligt slutlig debetsedel och dels under andra halvåret den nya förskottsdebetsedeln, måste emellertid kunna utröna, huru stor del av dessa belopp, som utgöra avdragsgilla utskylder. Det skulle för att bereda möjlighet härtill vara nödvändigt att å förskottsdebetsedeln angiva, huru stor del av det därå upptagna beloppet som motsvarar icke-statliga utskylder. Den skattskyldige skulle under förutsättning att förskottsdebetsedeln på an-

givet sätt bleve specificerad, först sammanräkna beloppet av avdragsgilla utskylder å den slutliga debetsedeln, som betalats i början av beskattningsåret, och därifrån avdraga däri ingående utskylder, som enligt tidigare förskottsdebetsedel betalats under senare hälften av det nästföregående året. Härtill skulle läggas avdragsgilla utskylder å den förskottsdebetsedel, som betalats under senare delen av beskattningsåret. Summan av nämnda belopp skulle utgöra skatteavdraget under allmänna avdrag.

Med hänsyn till dessa svårigheter att uträkna skatteavdraget, vilka säkerligen komma att bliva större än under nuvarande ordning, har kommittén övervägt möjligheten av en sådan förändring av statsskatteförordningen, att avdraget skulle komma att avse de utskylder, som erlagts under sistförflutna uppbördsår, d. v. s. det år, som gått till ända den 30 juni beskattningsåret. Härigenom skulle problemet för de skattskyldigas del avsevärt förenklas, ty skattskyldig, som ordentligt betalat förfallna utskylder, skulle kunna å den slutliga debetsedeln direkt sammanräkna de avdragsgilla skatteposterna. Visserligen kommer det belopp, som i så fall skulle få avdragas, icke att motsvara de avdragsgilla skatter, som den skattskyldige under beskattningsåret erlagt, men å andra sidan må framhållas, att det avdrag, som sålunda skulle få äga rum, till beloppet i stort sett skulle motsvara det avdrag, som den skattskyldige för närvarande får göra. Kommittén vill förorda, att en sådan ändring vidtages, men framlägger icke författningsförslag i ämnet.

Sekretesskydd för vissa uppgifter om debitering.

Enligt lag den 17 juni 1938 angående ändrad lydelse av 17 § lagen den 28 maj 1937 om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar, vilken förstnämnda lag träder i kraft den 1 januari 1939, må förmögenhetslängd ävensom prövningsnämnds ändringslängd beträffande taxering till särskild skatt å förmögenhet ej utan den skattskyldiges samtycke utlämnas till annan tidigare än tjuu år efter längdens datum.

Till grund för nämnda lagändring, varigenom visst sekretesskydd sålunda införts för resultatet av taxering till särskild skatt å förmögenhet, har legat ett av 1936 års skattekommitté i dess den 27 november 1937 avgivna betänkande (Statens off. utredn. 1937:42) framfört förslag om införande av sådant skydd.

Sagda kommitté, som fann frågan om sekretesskydd te sig olika beträffande taxeringen till inkomst- och förmögenhetsskatt och taxeringen till särskild skatt å förmögenhet, ansåg sig på anförda skäl icke böra föreslå införande av sådant skydd för resultaten av förstnämnda taxering utan endast för förmögenhetslängd samt den avdelning av ändringslängden, som avser taxering till särskild skatt å förmögenhet.

I anslutning till berörda förslag anförde kommittén:

»Det sekretesskydd, som härigenom beredes rörande förmögenhetstaxering, blir visserligen ej så effektivt, att varje kännedom om förmögenhetssiffrorna blir utesluten. Av uppbördsboken framgår nämligen skattens storlek, och med dess hjälp kunna alltså de beskattningsbara förmögenheterna uträknas. En sådan uträkning kommer dock att kräva viss omgång, och uppbördsboken kommer att utgöra en mindre lättillgänglig källa för förmögenhetsuppgifter än förmögenhetslängden skulle göra. Tillräcklig anledning att i fråga om uppbörden vidtaga särskilda anstalter, som skulle möjliggöra hemlighållandet även av uppgifter rörande debiterad förmögenhetsskatt, synes för närvarande ej föreligga. Däremot skulle det enligt kommitténs mening vara av stort värde, om debetsedlarnas distribution kunde försiggå under sådana former, att ej de uppgifter om de skattskyldigas ekonomiska förhållanden, som framgå av dessa, bliva i onödan tillgängliga för främmande personer.»

I vissa av de över förslaget avgivna yttrandena yrkades, att sekretesskyddet beträffande förmögenhetstaxeringen skulle göras fullständigt. Sveriges industriförbund m. fl. näringsorganisationer samt handelskammaren i Karlstad påkallade sålunda sekretesskydd även för uppbördsboken. Bank- och fondinspektionen uttalade sig till förmån för sekretesskydd för uppgifter rörande debiterad förmögenhetsskatt. I några yttranden underströks kommitténs uttalande om debetsedlarnas distribuering.

Vid anmälan inför Kungl. Maj:t av propositionen till 1938 års riksdag med förslag till omläggning av den direkta statsbeskattningen m. m. anförde chefen för finansdepartementet bland annat:

»Beträffande frågan om sekretesskydd för taxeringsresultaten ansluter jag mig till kommitténs förslag. Jag finner sålunda de skäl, som anförts för beredande av sekretesskydd för förmögenhetslängden jämte motsvarande del av ändringslängden bärande — — —.

I vissa yttranden har ifrågasatts, att sekretesskyddet beträffande förmögenhetstaxeringen skulle göras fullständigt genom införande av skydd jämväl för uppgifterna om debiteringen till särskild skatt å förmögenhet. En dylik utsträckning av skyddet, varigenom uppbördsböckerna till viss del skulle bliva hemliga, skulle emellertid vid nuvarande uppbördsförfarande medföra stora praktiska besvärligheter. Huruvida efter införandet av ett nytt uppbördssystem dessa svårigheter skulle kvarstå kan icke nu avgöras.»

En utsträckning av sekretesskyddet att jämväl avse skydd för uppgifterna om debiteringen till särskild skatt å förmögenhet torde icke kunna genomföras med mindre dessa uppgifter uteslutas ur uppbördsböckerna och inrymmas i andra handlingar. I likhet med 1936 års skattekommitté anser emellertid uppbördskommittén, att tillräcklig anledning att i fråga om uppbörden vidtaga särskilda anstalter, som skulle möjliggöra hemlighållandet även av uppgifter rörande debiterad förmögenhetsskatt, icke föreligger. Såsom skäl mot vidtagandet av sådana anstalter må särskilt åberopas, att det samma skulle föranleda ökade kostnader för uppbörden och försvåra en jämn fördelning av samtliga en skattskyldigs utskylder å de olika uppbördsterminerna. Kommittén har därför ansett sig icke böra föreslå införande av sekretesskydd för uppgifterna om debiteringen till särskild skatt å förmögenhet. Skulle emellertid sådant skydd anses påkallat, torde debiteringen av den särskilda skatten å förmögenhet böra ske i förmögenhetslängden, som för sådant ändamål finge förses med därför avsedda kolumner.

I anslutning till vad ovan anförts angående debetsedlarnas distribution må här erinras om att kommittén föreslagit, att debetsedel vid försändande eller utdelning skall vara innesluten i kuvert eller på annat sätt tillsluten, så att debiteringen icke kan läsas utan förseglingens brytande (jfr 14 § 3 mom. förslaget till uppbördsförordning).

Uppbörden i magistratsstäderna.

Angående uppbördsförfarandet i magistratsstäderna enligt nu gällande bestämmelser och de särskilda brister, som vidlåda detta, hänvisas till framställningen i kap. 1 och 2 ovan. Tidigare förslag till omorganisation av magistratsstädernas uppbördsväsen hava berörts i kap. 3 (jfr sid. 152).

Enligt kommitténs förmenande skulle det vara mest rationellt, att uppbörden av krono- och kommunalutskylder i magistratsstäderna ordnades på samma sätt som för riket i övrigt. Dessa städer hava visserligen av ålder ombesörjt och bekostat uppbörden jämväl av kronoutskylder, men starka skäl kunna åberopas för magistratsstädernas likställande med riket i övrigt beträffande kostnaderna för kronouppbörden. Magistratsstädernas särställning i detta avseende sammanhänger emellertid med andra frågor rörande dessa städers rättigheter och skyldigheter i förhållande till staten. Samtliga dessa frågor synas böra lösas i ett sammanhang. En förutsättning för en slutlig reglering härav, som torde påkalla långt gående ingripanden i städernas organisation och svårlösta avgöranden av ekonomisk art, är att — utom uppbördsfrågan — vissa andra spörsmål, som stå på dagordningen, såsom frågan om rättskipningens ordnande, vinna sin lösning. Under sådana förhållanden har kommittén icke ansett lämpligt att i förevarande sammanhang gå in på frågan om ändrade regler rörande magistratsstädernas skyldighet att bestrida kostnaderna för kronouppbörden utan har förutsatt, att sådan skyldighet tills vidare skall åvila dessa städer. Kommittén vill dock i detta sammanhang understryka, att genom kommitténs förslag några nya bördor icke åläggas magistratsstäderna utan att förslaget tvärtom genom rationalisering av debiterings- och uppbördsarbetet är ägnat att möjliggöra besparingar för dessa städer samt att kostnaderna för själva uppbörden enligt kommitténs förslag försvinna eller i allt fall minskas.

Ett ordnande av uppbörden i magistratsstäderna på samma sätt som för landsbygden och fögderistäderna skulle — därest detta överhuvud taget låte sig förena med ett bibehållande av magistratsstäderna vid deras skyldighet att bestrida kostnaderna för kronouppbörden — medföra en, åtminstone i ett flertal län, väsentlig ansvällning av länsstyrelsernas uppbördsavdelningar. Härav föranledda engångskostnader, bland annat för tillbyggnad, skulle icke rimligen kunna utkrävas av städerna, vilkas nuvarande anordningar för uppbörden bleve obehövlige och måhända icke skulle kunna utnyttjas för annat ändamål. Det skulle även bliva förenat med stora svårigheter att beräkna och av städerna utkräva å dem belöpande andel i de årliga kostna-

derna för uppbörden. Kommittén vill dock lämna öppet, huruvida icke, sedan ovanberörda reglering skett av magistratsstädernas rättigheter och skyldigheter i förhållande till staten, handhavandet av uppbörden beträffande magistratsstäderna möjligen med undantag för de större av dessa, skulle kunna helt övertagas av de statliga myndigheterna. Kommittén har ansett, att en reform beträffande magistratsstäderna för närvarande bör begränsas att avse genomförande av anordningar, som underlätta en sådan utveckling och samtidigt redan nu åt länsstyrelserna inrymma möjlighet till bättre kontroll över uppbörden än för närvarande är fallet. Sammanslagningen av den statliga och kommunala uppbörden nödvändiggör vissa ändringar i den nuvarande ordningen för uppbörden. Ett enhetligt uppbördsverk för alla slags utskylder måste upprättas i magistratsstäderna under ledning av en stadens tjänsteman, uppbördskamrerare. Magistraten bör befrias från befattning med och ansvar för uppbörden. Uppbördskamreraren är debiteringsförrättare beträffande alla utskylder. Såsom på annat ställe nämnts, bör enligt kommitténs förmenande vid den allmänna uppbörden utskylder icke få inbetalas till uppbördskamreraren, utan skall uppbörden verkställas genom postverkets försorg eller genom bank, med vilken staden må hava träffat avtal därom, och skola influtna belopp av postverket eller bank direkt insättas å statsverkets checkräkning för vederbörande länsstyrelses räkning. Uppbördskamrerare skall i uppbördsbok eller uppbördslängd verkställa motsvarande anteckningar som beträffande landsbygden och fögderistäderna verkställas av länsstyrelse. Uppbördskamrerare skall vidare upprätta restlängder och föranstalta om restförda utskylders indrivning genom vederbörande utmätningsmän. Från dessa mottager han över postgiro alla influtna dylika utskylder och redovisar dem månatligen till länsstyrelsen. Uppbördskamrerare är redogörare för uppbörden. Vid redovisningen av den ordinarie uppbörden kan, såsom i annat sammanhang nämnts (jfr sid. 194), den influtna summan icke omedelbart fördelas å de olika utskyldstitlarna. Redovisningen av influtna restantier sker såsom nu månadsvis men med angivande av varje särskild utskyldspost. Influtna avbetalningar balanseras sålunda hos uppbördskamreraren intill dess posterna blivit helt guldna eller till återstående del kunna redovisas med hinder. Utskylderna fördelas å titlar med den inskränkning, som följer av vad ovan sagts beträffande löpande uppbördsårets utskylder. Uppbördskamrerare fullgör i fråga om redovisningslängds upprättande samma uppgifter som länsstyrelse beträffande landsbygd och fögderistäder. Då ett exemplar av restlängd skall överlämnas till länsstyrelsen och länsstyrelsen som nyss nämnts erhåller specificerade uppgifter angående influtna restposter, blir det möjligt för länsstyrelsen att övervaka redovisningen av indrivna restbelopp. Beträffande magistratsstäder med mindre invånarantal än 10 000 förutsätter kommittén regelbunden kontroll genom avprickning i länsstyrelsens restlängdsexemplar. Länsstyrelse torde däremot med avseende å större magistratsstäder endast kunna medhinka stickprovsgranskning. Efter kronuppbördens sammanslagning med kommunaluppbörden hava ifrågavarande städer själva ett starkt intresse av att

genom egna kontrollanordningar övervaka uppbördskamrerarens medelsförvaltning. Inventering av denna förvaltning bör ske genom någon av länsstyrelsen förordnad tjänsteman i likhet med vad nu är fallet beträffande inventering hos kronouppbördstjänsteman i magistratsstad. Sedan magistraten helt avkopplats från uppbördsväsendet, synes det knappast lämpligt att denna myndighet verkställer inventering hos stadsfogde. Inventering av sådan tjänstemans medelsförvaltning torde lämpligast kunna ske genom uppbördskamrerarens försorg. Länsstyrelse bör dock kunna genom någon sin tjänsteman verkställa inventering hos sådan stadsfogde, då anledning därtill finnes. Där magistrat är överexekutor, skall magistraten givetvis alltjämt utöva i utsökningslagen föreskriven tillsyn över stadsfogde i dennes egenskap av utmätningsman.

Genom de statistiska uppgifter, som enligt kommitténs förslag¹ skola upprättas beträffande indrivningen, bliva länsstyrelserna och i sista hand riksräkenskapsverket i stånd att övervaka indrivningsväsendets effektivitet. Det är med hänsyn till statsskattens storlek i magistratsstäderna ett betydande intresse för staten att åstadkomma en god kontroll i berörda hänseende.

I samband med upphörandet av magistratens befattning med kronouppbörden uppstår fråga, huru bör förfaras med vissa på magistraten ankommande göromål, vilka äga samband med kronouppbörden. Kommittén vill i detta avseende framhålla, att den skyldighet att verkställa uppbörd av vissa avgifter samt indrivning och redovisning av böter, som jämlikt förordningen den 23 oktober 1908 angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter samt förordningen den 14 december 1917 angående indrivning och redovisning av böter, nu åvilar magistrat, lämpligen böra överflyttas å uppbördskamrerare.

¹ Jfr sid. 347 o. f.

KAP. 8.

Speciella motiv.

Förslaget till uppbördsförordning.

Här nedan betecknas uppbördsreglementet den 14 december 1917 med UR, restindrivningsförordningen den 13 november 1931 med RF, lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse på landet med LKL och lagen samma dag om kommunalstyrelse i stad med LKS.

1 §.

Indrivningsdistrikt: Jfr kommitténs förslag till folkbokföringsförordning 5 §.

2 §.

Angående uppbörds-kamrerare jfr sid. 245 o. f. och del III, under kap. 2, B.

3 §.

Jfr 9 och 10 §§ samt 11 § 2 mom. De utskylder, som avse titlar, upptagna i formuläret till uppbördsbok, skola regelmässigt uppbäras under allmän uppbördstermin. Länsstyrelsen kan emellertid i undantagsfall, t. ex. då utskylder påförts i anledning av att taxering blivit i högre instans än prövningsnämnd höjd, i anledning av eftertaxering eller i anledning av att på grund av oförutsedda hinder debiteringsarbetet i en ort ej kunnat i vanlig ordning utföras, bestämma, att utskylderna i stället skola uppbäras i sådan ordning, som oförmäles i 9 §. Det förutsättes, att Kungl. Maj:t vid förordnande enligt 1 § 3 mom. att utskylder och avgifter skola uppbäras i samma ordning som allmänna utskylder till staten kan stadga, att uppbörd skall äga rum antingen under allmän uppbördstermin eller i annan ordning på sätt i 9 § avses.

4 §.

Jfr sid. 182 o. f.

5 §.

Jfr sid. 180 o. f.

6 §.

Jfr sid. 180 o. f. Orsaken till att vägskatt vid förskottsdebiteringen beräknas efter enhetlig grund utan hänsynstagande till för fastighet gällande för-

höjning (jfr sid. 92) är angelägenheten att vinna största möjliga förenkling vid förskottsdebiteringen. Härigenom kunna alla de fyra proportionella skatterna förskottsdebiteras gemensamt. Beträffande skogsaccis har det ansetts lämpligt att densamma medtages vid beräkningen av förskottsbelopp, enär denna utskyld särskilt i de norrländska länen kan uppgå till jämförelsevis höga belopp. Att skogsaccisen vid förskottsdebiteringen måste beräknas enligt den nästföregående år bestämda skattesatsen torde icke föränleda alltför stora olägenheter, enär erfarenheten visar, att skattesatsen föga förändras från år till år.

7 §.

Allmän kommunalskatt, landstingsmedel och tingshusmedel föreslås skola påföras i en gemensam post. Detta innebär en betydande förenkling i debiteringsarbetet och torde, då uttaxeringsgrunden för envar av sagda skattetitlar angives å den slutliga debetsedeln, icke föränleda olägenhet för den skattskyldige.

8 §.

1 mom. Jfr sid. 180—183.

2 mom. Såsom framgår av 5 § sista stycket avjämnas beräknat förskottsbelopp så att vad som skall utgå under varje termin kommer att uppgå till helt antal kronor. Beträffande belopp, som skall erläggas enligt slutlig debitering, har det ansetts ur flera synpunkter lämpligt, att öretal icke förekommer annat än vid en av terminerna. På grund härav föresiås, att vad som skall erläggas under annan termin än den fjärde avjämnas till närmast lägre hela antal kronor och att återstoden av beloppet erlägges under fjärde terminen.

9—11 §§.

Jfr motiven till 3 §.

14 §.

2 mom. Jfr motiven till 107 § folkbokföringsförordningen (del II sid. 357) och sid. 294.

3 mom. Jfr sid. 244 o. f. Kommittén har icke velat taga bestämd ståndpunkt till frågan om vilken metod, som bör användas för debetsedlarnas försegling. I Stockholm har tidigare tillämpats ett förfaringssätt med hopvikning av debetsedlarna och tillslutande medelst klisterremсор, men har man numera övergått till att använda fönsterkuvert. Även i ett flertal andra städer utsändas debetsedlar i dylika kuvert.

15 §.

Jfr UR § 5 mom. 1 tredje stycket.

16 §.

Jfr UR § 6. Länsstyrelsen bör i den utsträckning, som kan vara möjlig och lämplig, kontrollsummera uppbördsbok eller särskild uppbördslängd för

magistratsstad och därifrån anteckna summan av å varje särskild utskyldstitel debiterade belopp. Jfr 24 § samt förslaget till ändrad lydelse av LKS 69 § (sid. 57), förslaget till ändrad lydelse av 51 § lagen om landsting (sid. 61) och förslaget till ändrad lydelse av 16 § lagen om skogsaccis (sid 62).

17 §.

Jfr UR § 7 samt LKL 74 § tredje stycket och LKS 69 § tredje stycket.

18 §.

1 mom. Jfr sid. 100 o. f. och 119 o. f. samt 178 o. f.

2 mom. Jfr sid. 104 o. f. samt 178 o. f.

19 §.

1 mom. *andra stycket.* Jfr 21 §. För att i görligaste mån minska besväret med skattebetalningen för skattskyldiga, som bo avlägset från fast postanstalt, har kommittén velat lämna möjlighet öppen för generalpoststyrelsen att, där styrelsen finner sådant lämpligen kunna ske, medgiva inbetalning av utskylder jämväl till postombud eller lantbrevbärare.

tredje stycket. Jfr UR § 12 mom. 1 tredje stycket och sid. 132. Genom den föreslagna bestämmelsen beredes möjlighet för skattskyldig, som innehar postgirokonto, att verkställa inbetalning genom girering. För detta ändamål föreslås inrättande vid postgirokontoret av en särskild skatteavdelning. Girering skulle visserligen kunna tänkas ske direkt till för ändamålet inrättade postgirokonton för länsstyrelserna respektive till uppbörds-kamrerarnas tjänstepostgirokonton, i vilket fall debetsedeln icke skulle behöva bifogas, men en sådan anordning medför risk för att det på grund av ofullständiga eller otydliga anteckningar å girokortet stundom skulle bliva svårt, ja måhända omöjligt, att avgöra vilken post, som avsåges med inbetalningen. För vinnande av kontroll över på dylikt sätt gjorda inbetalningar torde även erfordras särskilda anordningar (jfr UR § 13). Genom att i fall, då inbetalning verkställts genom girering till postgirokontorets skatteavdelning, skattepostanvisning vidarebefordras till behörig länsstyrelse eller uppbörds-kamrerare underlättas inprickningen i uppbördsbok eller särskild uppbördslängd av dylika inbetalningar och möjliggöres effektiv kontroll över uppbörd, som verkställs över postgiro. Den skattskyldige erhåller jämväl på detta sätt behörigt kvitto å debetsedeln (jfr 20 § 1 mom.).

Det kan måhända anses vara mindre följdriktigt, att skatteinbetalning medelst girering skall anses giltig, även om girokort inkommer till postgirokontoret efter uppbördstermins slut, i det att den som använder detta betalnings-sätt erhåller en förmån, som en annan skattebetalare icke får åtnjuta. Innehavare av postgirokonto kan nämligen för skattebetalningen använda medel, som tillförts kontot efter uppbördsterminens slut. Då en inbetalning icke torde kunna anses verkställd förrän överföring till betalningsmottagarens konto sker, får alltså, därest efter terminens slut kontot tillgodoförda medel tagas

i anspråk för skattebetalningen, densamma anses hava verkställt efter terminens slut. Ur skattebetalarens synpunkt måste det emellertid förefalla mest naturligt, att han skall äga att å sista dagen av uppbördsterminen vidtaga på honom beroende betalningsåtgärd, oberoende av vilket betalningssätt som begagnas. Ur det allmännas synpunkt torde det sakna betydelse, att betalningen i de fall, varom fråga är, icke kan anses verkställd förrän en eller annan dag efter terminens utgång, då den skattskyldige likväl före uppbördsterminens slut fullgjort vad på honom ankommer för betalningens verkställande. Det får åligga postgirokontoret att med ledning av datumstämpeln på det kuvert, vari girokortet är inneslutet, konstatera, huruvida försändelsens avlämnande till postbefordran skett i behörig tid.

fjärde stycket. Jfr sid. 292. För skattebetalning genom statens intressekontor innebära nu gällande regler rörande tiden för utskyldsbeloppens erläggande vissa nackdelar, som synts böra avhjälpas genom lämpligt stadgande i uppbördsförordningen. I jämförelse med samtliga kommunala och enskilda intressekontor intar statens intressekontor i så måtto en särställning, att dess klientel är spritt över hela landet. Därest för viss skattebetalning erfordras, att ytterligare belopp tillföres en persons intressekonto, måste beloppet, om personen i fråga är bosatt å avlägsen ort, i många fall inbetalas en eller flera dagar före uppbördsterminens utgång. Skulle beloppet inflyta till intressekontoret först efter terminens slut, är intressekontoret för närvarande icke i tillfälle att i rätt tid betala utskyldsbeloppet. Genom det föreslagna stadgandet har kommittén sökt råda bot på detta missförhållande. Jfr motiven till tredje stycket. Det är att märka, att den skattskyldige jämväl i fall, som avses i detta stycke, före uppbördsterminens utgång skall hava vidtagit de åtgärder för utskyldernas gäldande, som ankomma på honom. Vad som sålunda skall gälla person, som är ansluten till statens intressekontor, har kommittén ansett böra äga motsvarande tillämpning i fråga om person, som är ansluten till postsparbankens skatteförmedling för sjömän.

2 mom. Jfr UR § 12 mom. 1 andra och tredje styckena.

3 mom. Självfallet må inbetalning kunna fullgöras även på det sätt, att den skattskyldige avlämnar skattebeloppet i check, därest densamma enligt gällande instruktioner eller eljest av den eller de tjänstemän, som mottager betalningen, kan godtagas såsom likvid.

20 §.

2 mom. Enär det kommit till kommitténs kännedom, att kontrollängd, som avses i UR § 13, icke alltid undertecknats av kontrollanten, har uttryckligen stadgats, att kontrollängd skall undertecknas.

22 §.

Översändandet av i denna paragraf omförmälda kuponger till magistrat betingas av att magistraten jämlikt 20 § 2 mom. kan hava utsett kontrollant.

24 §.

Jfr UR § 18. Kommittén har velat lämna möjlighet öppen för länsstyrelse och uppbördskamrerare att, om så anses lämpligt, låta anstå med överlämnandet av i paragrafen omförmälda förteckningar, så att desamma komma att avse längre tidsperioder av uppbördstermin eller eventuellt hela uppbördsterminen. Därest arbetet med inprickandet av uppbörden i övrigt kan så organiseras, att det icke kräver längre tid, torde detta arbete förenklas genom att ett större antal postanvisningar på en gång överlämnas, ordnade i nummerföljd. Jfr sid. 189 o. f.

Den tid, inom vilken skattepostanvisningarna skola från länsstyrelse eller uppbördskamrerare återsändas till postkontoret, har av kommittén ansetts böra bestämmas till fyra månader. En förkortning av den nu bestämda tiden, sex månader (jfr UR § 18), är enligt vad kommittén under hand inhämtat från generalpoststyrelsen ett postalt önskemål, därest icke skattepostanvisningarna förses med en särskild kupong, så att anvisningarna kunna kvarbliva hos postverket, såsom nu är fallet beträffande uppbörden i Stockholm.

25 §.

första stycket. Jfr sid. 184 o. f.

andra stycket. Jfr 3 och 9 §§.

26 §.

Jfr sid. 231 o. f.

27 §.

första stycket. Jfr sid. 185 o. f. och 188 samt del III under kap. 2, Alternativ I. Enligt kommitténs förmenande bör restlängd som regel kunna upprättas inom kortare tid än den i paragrafen angivna, men har tiden ansetts böra utsträckas så långt som skett för att densamma icke i något fall skall behöva överskridas.

andra stycket. Kommittén har velat bereda möjlighet att, om det i visst indrivningsdistrikt skulle befinnas lämpligt, anordna restföringen på annat sätt än det föreslagna. Kommittén har därvid närmast tänkt på användande av kort för hela restföringen under ett uppbördsår.

28 §.

första stycket. Jfr sid. 149 o. f. och 185 o. f. ävensom 35 och 107 §§ samt 116 o. f. §§ förslaget till folkbokföringsförordning och motiven därtill (del II, sid. 15, 35 och 38 samt 351 o. f. och 357).

andra stycket. Jfr 34 § och 185 o. f. Indrivningsförsök kan tänkas böra i första hand äga rum i den ort, där den skattskyldige har anställning, även om han icke är där bosatt. Länsstyrelsen eller uppbördskamreraren har att, om den skattskyldige är bosatt i en och har anställning i en annan ort, avgöra, var indrivningsförsök först bör göras. Där ej särskilda skäl anses böra till annat föranleda, torde indrivningsåtgärd först böra vidtagas i

den ort, där den skattskyldige är bosatt. Det har ansetts onödigt, att länsstyrelsen eller uppborrdskamreraren på detta stadium undersöker, huruvida i tillgängliga folkbokföringsregister och i anslutning därtill ordnade anställnings- m. fl. kort (jfr motiven till 35 § förslaget till folkbokföringsförordning, del II sid. 351 o. f.) förekomma uppgifter av betydelse i indrivningshänseende, utan har sådan undersökning ansetts böra inskränkas till de fall, då den skattskyldige enligt vad som framgår av för länsstyrelsen eller uppborrdskamreraren tillgängliga flyttningsanmälningar eller beslut om folkbokföring i viss ort, avflyttat till annan fastighet än som finnes angiven i motsvarande uppborrdsbok eller uppborrdslängd. Jfr 33 §.

29 §.

Jfr kungörelsen den 18 december 1925 med vissa bestämmelser angående exekutionsbiträden med däri föreslagna ändringar (se sid. 68 o. f.) samt sid. 237 o. f.

30 §.

Jfr RF 4 §.

31 §.

Jfr sid. 186 och 187 samt 118 § förslaget till folkbokföringsförordning jämte anvisningar (del II sid. 38 och 170). Det torde för påskyndande och effektivisering av indrivningsarbetet vara lämpligt, att utmätningsman åtminstone i viss utsträckning låter ombesörja avskrift av anställnings- och hyreskort, som passera honom, och på överskådligt sätt förvarar sådana avskrifter eller på lämpligt sätt gör anteckningar om kortens innehåll. Jfr motiven till 28 § andra stycket i tillämpliga delar.

32 §.

första, andra och fjärde styckena. Jfr UR § 14 och RF 5 §.
tredje stycket. Jfr sid. 239 o. f.

33 §.

Jfr UR § 14, RF 5 § och 34 § nedan samt sid. 149 o. f. och 186 ävensom motiven till 28 § andra stycket. Därest av de av länsstyrelsen handhavda folkbokföringsregister och i anslutning därtill ordnade anställnings- m. fl. kort¹ ytterligare upplysningar angående den skattskyldiges vistelseort och, i förekommande fall, anställning icke stå att vinna, bör ett »spaningskort», upptagande den skattskyldiges namn, den restlängd, vari han finnes uppförd, och den myndighet (ev. avdelning inom samma länsstyrelse), å vilken indrivningen närmast ankommer, samt plats för ifyllande av önskade upplysningar, insättas invid den skattskyldiges centralkort och så snart uppgift om folkbokföringsändring eller anställning inkommer, översändas till indrivningsmyndigheten.

¹ Jfr motiven till 35 § förslaget till folkbokföringsförordning, del II sid. 351 o. f.

34 §.

Jfr UR § 15 och RF 5 § samt sid. 185 o. f.

35 §.

Jfr UR § 15 mom. 2 och RF 5 § 2 mom. fjärde stycket. Kommittén har med hänsyn till den ökade användningen av införselörfarandet och det alltmär vanligare sättet att erlägga restförda utskylder genom frivilliga avbetalningar ansett den nu gällande tiden för avgivande av slutredovisning i handräkningsärende, fyra månader, böra utsträckas till sex månader.

36 §.

1 mom. Jfr UR § 16 mom. 1 och sid. 123.

2 mom. Jfr UR § 16 mom. 2 och RF 5 § 2 mom. femte stycket.

37 §.

Jfr UR § 26 andra stycket och sid. 189.

39 §.

1 mom. första stycket. Jfr UR § 19 och RF 7 § 2 mom. samt sid. 109 och 123 o. f. Med den i detta författningsrum omförmälda sammandragsuppgift avses, i fråga om utmätningsman å landet och i fögderistad, månadsräkning, varom närmare stadgas i § 2 mom. 1 och § 3 kungörelsen den 13 november 1931 med föreskrifter angående medelsförvaltningen i länen med däri föreslagna ändringar (jfr sid. 82), såvitt denna avser utskylder. Utmättningsman i magistratsstad skall avgiva motsvarande uppgift för den tid, som för varje stad må bliva bestämd.

andra stycket. Jfr ovannämnda kungörelse och förslaget till ändring däri samt sid. 190.

2 mom. Jfr sid. 109, 135 och 245 o. f. Med den i detta författningsrum omförmälda sammandragsuppgift avses månadsräkning, varom stadgas i § 2 mom. 1 och § 3 ovannämnda kungörelse och förslag till ändring däri, såvitt angår utskylder.

42 §.

Jfr sid. 110 och 124 o. f. samt sid. 177.

43 §.

Jfr sid. 111 och 125 samt sid. 177 och 188 o. f.

44 §.

Jfr sid. 111 och 125 samt 178 och 188 o. f. ävensom 239 o. f. Av praktiska skäl bör, därest avskrivning avstyrkes, bevis härom tecknas å varje särskilt hindersbevis (jfr sid. 193) under det att intyg om granskning i andra fall lämpligen kan tecknas gemensamt för ett flertal hindersbevis å en förteckning över desamma.

45 och 46 §§.

Det åligger i magistratsstad uppbördskamreraren samt på landet eller i fögderistad utmätningsmannen att föranstalta om att hindersbevis förses med intyg, som avses i 44 §.

47 §.

Jfr sid. 135, 188 och 239 o. f.

50 §.

Jfr sid. 112—114 samt 134. Kommittén har ansett till fyllest att endast en balanslängd upprättas årligen, avseende vid maj månads utgång oredovisade utskylder. Kommittén vill i detta sammanhang erinra dels om sitt förslag till ändring av 9 § kungörelsen med vissa bestämmelser angående exekutionsbiträden (sid. 70) av innebörd, att det skall åligga utmätningsman att utöver nu föreskriven inventeringsskyldighet en gång varje uppbördsår under december, januari eller februari månad genomgå samtliga till exekutionsbiträde överlämnade exemplar av restlängder och restlängdsutdrag samt därvid jämföra dessa med hos utmätningsmannen förda anteckningar beträffande motsvarande utskyldsposter, dels ock om kommitténs förslag angående inrättandet av en fortlöpande uppbördsstatistik (jfr sid. 347 o. f.). Den balanslängd, som nu upprättas i december, skall, som i annat sammanhang nämnts (jfr sid. 112), upptaga utskylderna fördelade på de särskilda utskyldstitlarna. Syftet härmed är att vinna kontroll över de restförda utskyldernas fördelning på titlar. Fördelningen på titlar innebär dessutom för den, som avgiver balanslängden, möjlighet att erhålla kontroll över den verkställda summeringen av de i längden upptagna posterna, i det att stämning skall erhållas vid såväl ned- som tvärsummering av längden. Länsstyrelse och uppbördskamrerare hava att låta komplettera mottagna balanslängder över utskylder, avseende tidigare uppbördsår, med fördelning å titlar och i fråga om det löpande uppbördsårets oredovisade utskylder verkställa sådan fördelning i den redovisningslängd, som det jämlikt § 17 a förslaget till kungörelse angående ändring i vissa delar av kungörelsen den 13 november 1931 med föreskrifter angående medelsförvaltningen i länen (jfr sid. 84) åligger nämnda myndigheter att upprätta. Balanslängderna för magistratsstad insändas till länsstyrelsen (jfr 3 mom.). Länsstyrelsen beredes sålunda möjlighet att liksom nu en gång om året erhålla fullständig avstämning i fråga om samtliga oredovisade utskylders fördelning å de olika utskyldstitlarna. Orsaken till att balanslängden över ej redovisade utskylder för löpande uppbördsåret föreslås skola upprättas av länsstyrelsen respektive uppbördskamreraren är, att denna balanslängd endast utgör en kopia av vissa delar av redovisningslängden. Genom den föreslagna anordningen vinnes för utmätningsmännen en betydande arbetsbesparing, då de endast hava att upprätta balanslängd över restantier, avseende tidigare uppbördsår, och befrias från den nu så tidsödande fördelningen på titlar. Då endast en balanslängd om året behöver upprättas och på sätt nyss nämnts arbetet med densammas upprät-

tande väsentligt förenklas, anser kommittén, att betydligt strängare krav kunna ställas på att fullständiga anteckningar verkställas om de åtgärder, som vidtagits, och om hinder, som möta för indrivningen, beträffande varje särskild post. Det bör sålunda i fortsättningen icke få förekomma att, såsom nu ofta sker, i balanslängdens anteckningskolumn anmärkes endast »beroende på åtgärd» e. d. Därest det skulle anses nödvändigt att hava mera än en balanslängd, anser kommittén den balanslängd, som kan ifrågakomma, utöver den av kommittén föreslagna balanslängden över vid maj månads utgång oredovisade restantier, lämpligen böra avse vid september månads utgång oredovisade restantier och, såvitt angår tidigare uppbördsårs utskylder, upptaga desamma post för post. En sådan balanslängd torde böra upprättas av utmätningsmännen. Möjligen skulle densamma för varje indrivningsdistrikt kunna upprättas av exekutionsbiträdena samt därefter granskas och kompletteras av utmätningsmännen.

51 och 52 §§.

Jfr sid. 210 o. f.

53 och 54 §§.

Jfr sid. 221 o. f.

55 §.

3 mom. Uppbördskamrerares ansvar för indrivningens behöriga verkställande avses icke skola omfatta ansvarighet för skada, som förorsakas av utmätningsmäns och exekutionsbiträdens fel eller försummelse i tjänsten.

59 §.

För närvarande finnes ingen bestämmelse, som medger möjlighet att erhalla anstånd med utskylders erläggande. Det har emellertid i praktiken visat sig nödvändigt att i enskilda fall medgiva sådant anstånd. Kommittén har därför ansett lämpligt, att i förordningen uttryckligen angives, att anstånd må medgivas.

60 §.

Jfr förslaget till ändrad lydelse av 17 kap. 6 § handelsbalken (sid. 63).

63 §.

Jfr UR § 5 mom. 1 näst sista stycket. Kommittén har ansett ett översändande av debetsedeln till utmätningsmannen för att vara tillgänglig vid restindrivningen onödigt.

64 §.

Jfr UR § 17 mom. 2, RF 6 § och 68 § nedan. Kommittén anser, att samma formulär för indrivningskvitto bör gälla för hela riket.

65 §.

Jfr sid. 231 o. f. Indrivningsavgift kommer enligt kommitténs förslag att tillfalla statsverket, i den mån den överstiger 50 kronor, d. v. s. då det på en gång restförda beloppet överstiger 1 667 kronor. Då en del av indrivningsavgiften skall tillfalla statsverket, vilket alltså endast undantagsvis torde inträffa, bör den statsverket tillkommande indrivningsavgiften uppdebiteras vid restlängdens upprättande samt i samband därmed uträknas och i restlängden angivas efter vilken grund exekutionsbiträde tillkommande andel i indrivningsavgiften i varje särskilt fall skall utgå. Då den exekutionsbiträde tillkommande indrivningsavgiften icke får överstiga 50 kronor, bliver grunden för beräkning av exekutionsbiträdes andel i inflytande belopp tydligen i dessa undantagsfall växlande, alltefter förhållandet mellan, å ena sidan, den sålunda maximerade andel i indrivningsavgiften, som skall tillfalla exekutionsbiträde, 50 kronor, samt, å andra sidan, det belopp, som skall redovisas, d. v. s. det oguldna utskyldsbeloppet jämte statsverkets andel i indrivningsavgiften. Då grunden kommer att angivas i restlängden, torde det icke medföra någon större olägenhet att den exekutionsbiträde tillkommande indrivningsavgift i dessa fall utgår efter annan grund än den vanliga. I detta sammanhang kan nämnas, att kommittén övervägt en annan princip för genomförandet av en maximering av den exekutionsbiträde tillkommande indrivningsavgiften. Enligt denna princip skulle ett och samma exekutionsbiträde för indrivningen av en restpost, uppgående till 1 667 kronor eller mera, vare sig indrivningen sker på en gång eller ej, äga uppbära hela den efter vanlig grund beräknade indrivningsavgiften, dock högst 50 kronor. Därest flera exekutionsbiträden på grund av handräckningsförfarande eller eljest skulle vara berättigade att erhålla indrivningsavgift, skulle varje sådant exekutionsbiträde dock äga uppbära indrivningsavgift, beräknad efter samma grund med högst 50 kronor. Statsverket tillkommande indrivningsavgift skulle debiteras vid restlängdens upprättande. I den mån statsverkets andel i indrivningsavgiften finge vidkännas minskning på grund av att, sedan ett exekutionsbiträde utfått indrivningsavgift med 50 kronor, ett eller flera andra exekutionsbiträden skulle erhålla ytterligare andel i indrivningsavgiften, finge avkortning av motsvarande belopp ske. En sådan anordning har emellertid kommittén med hänsyn till indrivningens effektivitet icke ansett sig kunna förorda.

68 §.

Beträffande uppbörden i de största städerna torde, därest kommitténs förslag till uppbördens ordnande lägges till grund för en ny lagstiftning, erfordras särskilda bestämmelser. Givetvis bör uppbörden i dessa städer regleras enligt samma materiella bestämmelser, som gälla för riket i övrigt, men beträffande det tekniska förfarandet torde delvis andra regler än de i uppbördsförordningen föreslagna kunna visa sig erforderliga. Sålunda kan det exempelvis befinnas lämpligt att i stället för uppbördsböcker och restlängder kort komma till användning. De särskilda bestämmelser, som må erfordras för

de största städerna — kommittén har därvid närmast avsett Stockholm, Göteborg och Malmö — torde böra utarbetas först efter det städerna hörts över det nu framlagda förslaget och böra representanter för städerna lämpligen deltaga i förarbetena till sådana bestämmelser. På grund härav har kommittén icke ansett lämpligt nu framlägga förslag i detta hänseende.

Förslaget till ändringar i lagen om kommunalstyrelse på landet.

11 och 15 §§.

Då visst kalenderårs utskylder till kommunen enligt kommitténs förslag komma att förfalla till betalning under det närmast efter kalenderårets utgång inträdande uppbördsåret (= tiden från och med den 1 juli taxeringsåret till och med den 30 juni nästföljande år), hava föreskrifter om verkan därav att sådana utskylder icke blivit guldna, i avseende å behörighet i olika avseenden, ansetts böra anknytas till uppbördsår, i stället för kalenderår.

17 och 62 §§.

Jfr sid. 118 och 200.

73 och 74 §§.

Jfr sid. 195.

Förslaget till ändringar i lagen om kommunalstyrelse i stad.

11 och 13 §§.

Jfr motiven till förslaget om ändring i 11 och 15 §§ lagen om kommunalstyrelse på landet.

19, 39 och 57 §§.

Jfr sid. 118 och 200. Att stadsfullmäktigesammanträde respektive allmän rådstuga för fastställande av utgifts- och inkomststat även då understöd av skatteutjämningsmedel ej skall sökas, skall hållas senast före utgången av november månad eller en månad tidigare än för närvarande betingas av nödvändigheten för debiteringsförrättarna att erhålla erforderlig tid för den slutliga debiteringen. Jfr förslaget till uppbördsförordning 4 och 7 §§ samt 14 § 2 mom.

68 och 69 §§.

Jfr sid. 195.

Förslaget till ändringar i lagen om församlingsstyrelse.

12 §.

Jfr motiven till förslaget till ändring i 11 och 15 §§ lagen om kommunalstyrelse på landet.

14 §.

Jfr sid. 200.

Förslaget till ändring i lagen om skolstyrelse i vissa kommuner.

6 §.

Jfr sid. 200.

Förslaget till ändringar i lagen om landsting.

6 §.

Jfr motiven till förslaget till ändring i 11 och 15 §§ lagen om kommunalstyrelse på landet.

49 och 51 §§.

Jfr sid. 195.

Förslaget till ändring i lagen om vägdistrikt.

9 §.

Jfr motiven till förslaget till ändring i 11 och 15 §§ lagen om kommunalstyrelse på landet.

Förslaget till ändring i lagen om skogsaccis.

16 §.

Jfr motiven till 6 § förslaget till uppbördsförordning och sid. 195.

Förslaget till ändring i 17 kap. handelsbalken.

Jfr sid. 206 o. f. samt 60 § förslaget till uppbördsförordning.

Förslaget till ändringar i lagen om införsel i avlöning, pension eller livränta.

11 §.

Erfarenheten har visat, att risk är förenad med att större belopp, som innehållits efter införsel, uppbäras kontant hos arbetsgivarna. Till förebyggande härav skulle kunna stadgas skyldighet för arbetsgivare att, då efter införsel

innehållet belopp, som skall redovisas, uppgår till minst 100 kronor, oavsett om detsamma avser en eller flera anställda, insätta beloppet å anvisat tjänstepostgirokonto. Härigenom skulle emellertid, då en arbetsgivare innehållit ett flertal mindre belopp, avseende olika anställda, utmättningsman eller exekutionsbiträde, till vars tjänstepostgirokonto medlen girerades, åsamkas ett betydande arbete med kassaföring m. m. Även ur redovisningssynpunkt skulle en sådan ordning vara alltför betungande och opraktisk. Genom den i förevarande paragraf föreslagna anordningen har kommittén sökt att i görligaste mån vinna samma syfte och samtidigt undvika berörda olägenheter.

21 §.

2) Då visst kalenderårs utskylder enligt kommitténs förslag komma att förfalla till betalning under det närmast efter kalenderårets utgång inträddande uppbördsåret (= tiden från och med den 1 juli taxeringsåret till och med den 30 juni nästföljande år), har det ansetts lämpligt, att den tid, efter vilken införsel för utskyldernas uttagande ej må beviljas eller meddelat beslut om införsel må äga tillämpning, bestämmes till tre år efter utgången av det uppbördsår, under vilket utskylderna förfallit till betalning.

8) Jfr sid. 237 o. f.

Förslagen till ändringar i förordningen angående understöd av skatteutjämningsmedel åt synnerligt skattetyngda kommuner och kungörelsen angående utbetalande av understöd av skatteutjämningsmedel.

Jfr sid. 196 o. f.

Förslaget till ändringar i kungörelsen med vissa bestämmelser angående exekutionsbiträden.

Erfarenheten har utvisat, att de redan förefintliga maktmedlen vid skatteindrivning icke alltid utnyttjas på ett effektivt sätt. Det är givetvis förenat med svårigheter för indrivningsförrättarna att i olika situationer snabbt kunna avgöra, vilka utvägar som stå till buds gentemot en person, som söker undanhålla sina tillgångar, samt i vilken ordning och inom vilken tid olika åtgärder böra vidtagas. Utförliga anvisningar för indrivningsarbetets bedrivande torde därför böra utarbetas och tillhandahållas befattningshavare, som äro sysselsatta med indrivning av utskylder och böter eller annan handräckningsverksamhet. Detta torde kunna bidra till att åstadkomma en mer systematisk och effektivt bedriven indrivningsverksamhet.

5 §.

Jfr sid. 190 o. f. Det sammandrag över avgivna redovisningsräkningar, som exekutionsbiträde vid varje redovisningstillfälle har att avgiva till ut-

mättningsmannen, utgör reversal å de kontant influtna medel, som exekutionsbiträdet i samband med redovisningens avgivande har att girera till utmättningsmannens tjänstepostgirokonto (se formulär nr 3). Kommittén har haft under övervägande, huruvida icke en särskild sammandragsuppgift borde avlämnas för varje särskild restlängd. Härigenom skulle vinnas den fördel, att å sammandragsuppgifterna lätt kunde för varje särskild restlängd angivas, huru mycket som vid redovisningsperiodens början utestått oredovisat och huru mycket som efter den avgivna redovisningen återstår att redovisa. På detta sätt skulle utmättningsmannen erhålla större möjlighet att snabbt få kännedom om brister i exekutionsbiträdes bokföring. Kommittén har emellertid funnit en dylik ordning medföra, att ett alltför stort antal blanketter skulle behövas vid redovisnings avgivande. God ordning kräver emellertid, att exekutionsbiträdena å lämplig plats i varje restlängd göra anteckning om huru mycket som vid varje särskild redovisningstillfälle blivit redovisat och huru mycket som återstår att redovisa. Kommittén förutsätter jämväl, att till sådant exemplar av restlängd som överlämnas till exekutionsbiträde fogas för ändamålet avsedda särskilda blad. Under dessa förutsättningar bör exekutionsbiträde, om utmättningsman så önskar, vid varje redovisningstillfälle kunna lämna uppgift om huru mycket som återstår att redovisa å varje restlängd, som avses i avgiven redovisning. Såsom framgår av det föreslagna formuläret till restlängdsdagbok (jfr sid. 47) kan utmättningsman med ledning av anteckningarna i sagda bok följa redovisningens gång beträffande varje särskild restlängd.

8 §.

I formuläret till kassabok hava införts kolumner för indrivningskvittos och debetsedels nummer, varjämte särskilda kolumner hava införts för antecknande av influtna belopp, allt eftersom de influtit kontant eller över postgiro.

För vinnande av reda och ordning i exekutionsbiträdes räkenskaper är det av vikt, att exekutionsbiträdet i varje fall tillkommande indrivningsavgift uttages, allt eftersom redovisning sker, så att exekutionsbiträde ej kan åberopa fordran å indrivningsavgift, belöpande å av biträdet tidigare redovisade utskylder.

9 §.

Kommittén har ansett ett behov föreligga att förbättra kontrollen över exekutionsbiträdenas medelsförvaltning genom att föreskriva stickprovsundersökning beträffande icke blott med hindersbevis redovisade poster utan även oredovisade poster ävensom skyldighet för utmättningsman att så snart ske kan granska av exekutionsbiträdena återställda blankethäften till indrivningskvitton.

Jfr även motiveringen till 50 § förslaget till uppbördsförordning och sid. 188.

Förslaget till ändringar i lagen om folkpensionering.

Jfr sid. 207 o. f.

KAP. 9.

Uppmuntran av frivilliga anordningar för förskottsavsättning till gäldande av utskylder.

Frågan om uppmuntran från det allmännas sida åt sådana anstalter, som hava till syftemål att för de skattskyldiga underlätta skattebetalning, d. v. s. att i småposter — företrädesvis vid avlöningstillfällena — uppsamla skattemedel och inleverera dessa till uppbördsmyndigheterna under de fastställda uppbördsterminerna eller -stämmorna (intressekontor, skattekassor o. d.), har under de senaste årtiondena vid flera tillfällen varit under omprövning.

Intressekontorsfrågans tidigare behandling.

Förslag i frågan framlades i en motion, nr 124 i första kammaren, vid 1918 års riksdag, vari hemställdes, att första kammaren ville för sin del besluta, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning angående möjligheten att genom statsbidrag åt organisationer, som avsåge att främja skatteinbetalning, eller genom andra liknande åtgärder åstadkomma minskade restantier och avskrivningar av skatter, samt därefter för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde föranleda. Motionen bifölls av riksdagen, som i samband därmed uttalade, att det syntes kunna ifrågasättas, om icke medlemmarna i sammanslutningar av antytt slag genom att avstå från ränta å i förskott gjorda inbetalningar kunde bidra till förvaltningskostnaderna, helst förvaltningen därigenom skulle i icke oväsentlig grad förenklas. Den skrivelse, som i enlighet med riksdagens ifrågavarande beslut avläts, föranledde emellertid ingen Kungl. Maj:ts åtgärd.

I anledning av motioner, nr 145 i första kammaren och nr 244 i andra kammaren, vid 1921 års riksdag om åtgärder för en mer effektiv skatteuppbörd framhöll riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t, att det vore av vikt för det allmänna att uppmuntra sådana anstalter, som avsåge att i småposter uppsamla och sedermera inbetala skattebelopp. Dylika anstalter vore dels s. k. intressekontor och dels anordningar av arbetsgivare, som efter frivillig överenskommelse innehölle en del av arbetarnas inkomster för att gälda skatterna. Då intressekontoren avsåge såväl krono- som kommunalskatter-

na, syntes det riksdagen böra ankomma på staten lika väl som på kommunerna att stödja dessa anstalter.

Redan under år 1920 hade Kungl. Maj:t haft anledning att överväga frågan om understödandet av intressekontorsrörelsen vid statens verk. Sålunda anvisade Kungl. Maj:t den 16 januari 1920 ett belopp av 400 kronor för bestridande av organisationskostnader för ett intressekontor för riksförsäkringsanstaltens personal. Den 19 maj s. å. hemställde järnvägsstyrelsen, att fem intressekontor måtte inrättas för personalen vid statens järnvägar. Dessa kontor skulle hava till uppgift att verkställa begärda avdrag å avlöning, att göra dessa räntebärande genom insättning i bank, att på förfallodagen inbetala skatter, hyra m. m. samt att utlämna lån. Statens järnvägar skulle ej mindre tillhandahålla lokaler och avlöna föreståndare samt bestrida vissa administrationskostnader för kontoren, motsvarande i allt c:a 11 000 kronor årligen för varje kontor, än även ansvara för de medel, för vilka kontoren vore redovisningsskyldiga gent emot sina medlemmar. I ett den 31 juli 1920 över sagda framställning avgivet utlåtande hänvisade statskontoret till att det i samband med upprättandet av ett intressekontor vid riksförsäkringsanstalten begärda anslaget för den årliga driften ej blivit av Kungl. Maj:t beviljat, varmed Kungl. Maj:t torde avsett, att förvaltningskostnaderna borde bäras av intressekontoret självt. Om liknande principer tillämpades vid bestämmande av statens bidrag till intressekontoren vid statens järnvägar, skulle alltså bidrag icke utgå bland annat till avlöning åt föreståndaren. Statskontoret avstyrkte, att statens järnvägar skulle ansvara för de av intressekontoren förvaltade medlen. I ny skrivelse den 30 november 1920 uttalade järnvägsstyrelsen, att det vore tvivelaktigt, huruvida intressekontoren kunde komma till stånd, därest ej statsbaneförvaltningen kunde åtaga sig att svara för större delen av administrationskostnaderna. Ärendet förelades 1922 års riksdag genom proposition, nr 195, i vilken Kungl. Maj:t anslöt sig till järnvägsstyrelsens mening. Riksdagen uttalade emellertid, att förslaget syntes medföra så stora kostnader för staten, att riksdagen måste ställa sig avvisande mot detsamma.

Sedan generalpoststyrelsen hos Kungl. Maj:t hemställt om ett anslag av 2 000 kronor till centralkassan för postpersonalens fackliga och ekonomiska sammanslutningar att användas till understöd och utveckling av kassans verksamhet, föreslog Kungl. Maj:t i proposition, nr 45, till 1923 års riksdag, att för ändamålet finge av postmedel utbetalas ett belopp av 1 800 kronor. I häröver avgivet yttrande förklarade statskontoret, att det ansåge sig icke böra motsätta sig, att postmedel i någon mån toges i anspråk för ändamålet, ehuru statskontoret väl insåge, att, därest förevarande framställning vunno bifall, liknande anspråk, som icke torde kunna avvisas, komme att framställas för andra statens verk. Då centralkassans stat för år 1922 utvisade en brist av endast 700 kronor, syntes bidraget av postmedel måhända kunna begränsas till 1 000 kronor. Riksdagen anvisade för ändamålet sistnämnda belopp. Jämväl av 1924 och 1925 års riksdagar beviljades postpersonalens centralkassa understöd å enahanda belopp. Sistnämnda riksdag framhöll

dock önskvärdheten av att verksamheten så ordnades, att kassan framdeles kunde bli oberoende av dylikt understöd. Så har tydligen skett, enär framställning om bidrag ej senare förnyats.

I samband med avgivande av förslag till telegrafverkets driftkostnadsstat för år 1924 hade telegrafstyrelsen anhållit om bemyndigande att av telegrafmedel disponera ett belopp av högst 35 000 kronor att i form av räntefritt lån tillhandahållas telegraftjänstemännens skatteinbetalningskassa i Stockholm för underlättande av kassans uppgift att ordna skattebetalningen för den telegrafverkets personal, som vore skattskyldig i Stockholm eller närliggande kommuner. Denna framställning blev av Kungl. Maj:t i proposition, nr 148, förelagd 1924 års riksdag. Då riksdagen tidigare uttalat sig för åtgärder att underlätta en rationell skatteuppbörd och då ett bifall till förslaget skulle avlyfta merarbete för verkets redogörare genom minskande av införsel i lön, ville riksdagen ej motsätta sig lånets beviljande, men uttalade, att detsamma borde under fem år successivt återbetalas. Vid 1929 års riksdag beviljades fortsatt försträckning till telegraftjänstemännens skatteinbetalningskassa. I proposition, nr 19, till 1934 års riksdag föreslogs, att telegrafstyrelsen måtte under en tid av fem år, räknat från och med den 1 juli 1934, få disponera högst 20 000 kronor att i form av räntefritt lån tillhandahållas skatteinbetalningskassan. Under hänvisning till förefintligheten av det då nyligen inrättade statens intressekontor medgav riksdagen berörda lån under allenast två år.

I skrivelse den 10 december 1925 till chefen för finansdepartementet anförde 1924 års *uppbördssakkunniga*, att det för det fortsatta utredningsarbetet rörande en omläggning av uppbördsförfarandet vore önskvärt, om genom postverkets försorg kunde i anslutning till postgiroverören inrättas ett kontor med uppgift att för skattskyldigas räkning mottaga förskottsavsättningar för skatteändamål samt fullgöra skatteinbetalningar till vederbörande uppbördsmyndighet. De sakkunniga anhöllo därför, att bemyndigande måtte utverkas för postverket att inrätta ett dylikt kontor. Genom nådigt brev den 15 januari 1926 bemyndigade Kungl. Maj:t generalpoststyrelsen att tills vidare i anslutning till postgiroverören förmedla betalning av skatt enligt de närmare bestämmelser, som styrelsen meddelade. Samtidigt förordnade Kungl. Maj:t om skyldighet för redogörare hos statsmyndighet att tills vidare enligt de närmare bestämmelser, som av riksräkenskapsverket och generalpoststyrelsen gemensamt utfärdades, till postverket redovisa belopp, som tjänsteman önskade genom avdrag å sin avlöning avsätta till skatt medelst inbetalning å postgirokonto. Ifrågavarande bestämmelser meddelades av de båda ämbetsverken genom kungörelse den 9 februari 1926, vari bland annat stadgades, att befattningshavare i statens tjänst, som önskade genom avdrag å sin avlöning avsätta medel till skatt medelst inbetalning å postgirokonto, hade att ingiva skriftlig anmälan härom till redogöraren hos den myndighet, vilken utbetalade avlöningen, och därvid uppgiva, huru stort belopp, som vid varje avlöningstillfälle skulle avsättas för ändamålet. Postgirokontorets skatteinbetalningsförmedling, som omhänderhades av en sär-

skild »skatteavdelning» inom kontoret, trädde i funktion i medio av februari 1926.

Redogörelse för skatteavdelningens organisation och verksamhet har lämnats i en den 16 februari 1932 dagteknad promemoria av dåvarande byråchefen Döss, vilken promemoria intagits som bilaga till första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 4 vid 1932 års riksdag. I promemorian anföres, bland annat, följande:

»Såsom av innehållet i ovan angivna kungörelser och meddelanden etc. framgår, bygger postgirots skatteförmedlingsverksamhet på systemet med förskottsavsättningar av skatt. Beträffande löntagare sker detta i allmänhet så, att vederbörande avlöningsförrättare vid avlöningstillfällena innehåller överenskommet belopp av lönen. Bemyndigande härtill har av vederbörande löntagare lämnats å nedre delen av den blankett, varå han anmält sin önskan att anlita skattepostgirot. De innehållna medlen redovisas till postgirokontoret genom insättning å postgirokontorets postgirokonto nr 1926 (»skattebetalarnas postgirokonto»). Samtidigt skall till postgirokontoret insändas specifik förteckning över sålunda redovisade medel. Redogörare hos statsmyndighet är (jämlikt kungl. kungörelsen den 15 januari 1926, nr 7) skyldig biträda vid sådan förskottsavsättning. I fråga om privata företag är avlöningsförrättarens medverkan däremot helt beroende av respektive företags inställning till saken.

Personer, som icke äro löntagare eller som av andra skäl icke kunna lämpligen få sina skatteavsättningar gjorda genom löneavdrag, kunna anlita skattepostgirot genom att själva till postgirokontoret insända förskottslikvider för skatteändamål.

Debetsedel skall i god tid insändas till postgirokontoret. Även detta sker i många fall genom förmedling av vederbörande avlöningsförrättare. Sedan skatten genom postgirokontorets försorg till fullo gäldats och försetts med vederbörande skatteuppbördsmyndighets kvitto, återsändes debetsedeln till den skattskyldige.

För arbetet med skattebetalningsuppdragen har inom postgirokontoret upprättats en särskild avdelning, postgirokontorets skatteavdelning. Denna arbetar efter i stort sett samma system som postgirokontoret i övrigt. För varje skattebetalare upplägges sålunda ett konto med sitt särskilda nummer, vilket konto krediteras respektive debiteras gjorda in- och respektive utbetalningar. Genom kontoutdrag, som utfärdas varje kvartal, underrättas de skattskyldiga om förekomna omsättningar samt beloppet av inestående behållning. Skulle denna icke förslå till gäldande av förestående skattebetalning, påminnes skattskyldig om angelägenheten att göra en kompletterande inbetalning.

Postgirokontoret remitterar skattebeloppen till respektive uppbördsmyndigheter antingen genom girering till uppbördsmyndighets postgirokonto eller — i de fall konto saknas — genom utbetalningskort. Samtidigt översändas debetsedlarna för kvittering.

Inga avgifter upptagas för postgirots bestyr med skatteförmedlingen. — — — —

Postgirokontoret har icke funnit anledning vägra de till skattepostgirot anslutna sin medverkan till betalning även av andra större och mera regelbundet återkommande utgiftsposter än skatter. Sålunda har skattepostgirot åtagit sig att förmedla betalning av hyror, försäkringspremier o. d. Tillsägningssättet har härvidlag i stort sett varit detsamma som gällt beträffande skattebetalningen. — — — — —

Angående det ekonomiska resultatet av postgirokontorets skattebetalningsförmedling må i korthet nämnas, att inkomsterna av ifrågavarande verksamhet, vilka endast utgöras av ränteinkomster för å skattekontona inestående medel, för närvarande knappast fullt täcka de å verksamheten belöpande utgifterna. — — — Men

man torde utan tvekan kunna påstå, att skattebetalningsförmedlingen i fråga varit och är till stor nytta för de därtill anslutna enskilda skattskyldiga och att såväl staten som respektive kommuner genom anordningen tillförts avsevärda skattebelopp, som de den förutan icke, i varje fall icke utan kostnader, kunnat uttaga.»

Här nedan meddelas uppgifter å de skattebelopp i runda tal, som årligen gäldades genom skatteavdelningen:

1926 (fr. $15\frac{1}{2}$)	0·4 milj. kr.	1930	4·5 milj. kr.
1927	2·0 » »	1931	4·5 » »
1928	3·0 » »	1932	4·5 » »
1929	4·0 » »	1933	5·5 » »

Från och med år 1934 ägde en viss utökning av verksamheten rum. I samband härmed förändrades skatteavdelningens namn till *statens intressekontor*, varom närmare upplysningar skola lämnas längre fram.

Intressekontorsfrågan upptogs på nytt i en motion, nr 179 i första kammaren, vid 1927 års riksdag. Efter att först hava närmare angivit förutsättningarna för inrättande av intressekontor och redogjort för dylika anstalters olika arbetsuppgifter och arbetssätt, anförde motionären:

»Vad jag här ämnar begära är, att statsmakterna måtte undersöka, om de icke kunde genom ett administrativt förfogande verksamt bidra till att statstjänstemän i gemen finge, om de så önskade, komma i åtnjutande av de fördelar, som intressekontorsrörelsen kan medföra. Vad jag vill föreslå är, att staten erbjuder sin personal samarbete, där personalen önskar driva intressekontorsrörelse, och då först och främst gör allt för att underlätta dylika intressekontors indrivningsarbete, det led i deras verksamhet, som hart när oundgängligen kräver arbetsgivarens medverkan.»

Den enda form av direkt ekonomiskt bidrag, som statsverket behövde lämna, syntes motionären vara ett medgivande för centralkassor (vilka tänktes skola fungera såsom ett slags intressekontor) att anlita vederbörande verks tjänstbrevsrätt för sina rekvisitioner och penningremissor, vilka senare tack vare möjligheten att exempelvis ansluta sig till postgirorörelsen kunde inskränkas till obetydlig omfattning.

Ifrågavarande motion avslogs av första kammaren, varmed frågan för den gången fallit.

Frågan förelades ånyo riksdagen i en motion, nr 230 i första kammaren, vid 1930 års riksdag. Motionen angavs avse »att påkalla riksdagens uppmärksamhet på statens skyldighet som arbetsgivare att medverka till intressekontorsrörelsens främjande bland i statsförvaltningen anställda». Efter en hänvisning till en redogörelse för frågans tidigare behandling i riksdagen uttalades vidare, bland annat, att inrättandet av ett intressekontor lika mycket vore en arbetsgivarens angelägenhet som en angelägenhet för den anställda. I anslutning härtill erinrades om att enskilda arbetsgivare i ett flertal fall energiskt gått in för att realisera intressekontorsidén vid sina företag och icke ens dragit sig för mycket betydande kostnader härför. Motionen utmynnade i en hemställan, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning rörande möjligheterna för staten att medverka till inrättande av och

stöd åt intressekontor eller därmed jämförliga välfärdsanordningar för inom statsförvaltningen anställda. Över motionen infordrades yttranden från statskontoret och generalpoststyrelsen samt vissa personalorganisationer. Statskontoret förklarade sig anse frågan vara av den vikt, att den borde göras till föremål för närmare utredning, samt framkastade i samband därmed tanken på intressekontor, omfattande alla slag av medborgare och tillkomna genom kommunernas medverkan. Generalpoststyrelsen uttalade, att inrättandet av en statlig intressekontorsrörelse enligt något av i motionen angivna olika alternativ, såvitt för det dåvarande kunde bedömas, icke torde medföra något nämnvärt ökat arbete för postanstalterna. Samtliga från personalsammanslutningar gjorda uttalanden underströko livligt önskvärdheten av en statlig utredning av här berörda frågor.

Motionen bifölls av riksdagen, som i sin skrivelse i ärendet för egen del, bland annat, anförde:

»Även riksdagen håller före, att frågan om statens stödjande av intressekontorsrörelsen är av den vikt, att den bör göras till föremål för en närmare utredning. De olika förslag, som i motionen anförts, liksom även statskontorets uppslag böra därvid prövas. Riksdagen, som i frågans nuvarande läge givetvis icke vill förorda något visst av dessa förslag, vill dock påpeka, att redan förslagen och det utredningsmaterial, som riksdagens vederbörande utskott införskaffat, giva vid handen, huru som det syfte, som en intressekontorsrörelse inom statsförvaltningen avser att främja, torde kunna nås genom jämförelsevis obetydliga kostnader för staten och att intressekontor för statsanställda säkerligen läte sig utformas så, att de kunna bliva till tjänst för alla tjänstemannagrupper, oberoende av om dessa äro fåtaliga eller stora. Ehuru väl från statens synpunkt intressekontorens skatteindrivande verksamhet är av mycket stor betydelse, synes det dock riksdagen som om denna verksamhet icke får göras till den alltför dominerande, när frågan skall utredas.»

Ehuru riksdagen sålunda redan till Kungl. Maj:t avlåtit skrivelse i intressekontorsfrågan, återupptogs denna fråga genom en motion, nr 102 i första kammaren, vid 1932 års riksdag. I motionen erinrades om det aktuella kravet på uppbördsreformer och som ett led häri på inrättande av s. k. intressekontor. Efter att hava hänvisat till en redogörelse för verksamheten vid Örebro stads kommunala intressekontor hemställde motionären, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville begära, att Kungl. Maj:t måtte verkställa utredning om det ungefärliga antalet medlemmar, som i landet nu funnes anslutna till intressekontor och skattekontor, samt utreda huruvida statsbidrag till dessas kostnader icke lämpligen borde utgå eller om på annat sätt verksamheten kunde uppmuntras för erhållande av ökad medlemsanslutning och därigenom ett bättre uppbördsresultat.

Motionen avlogs av riksdagen.

I en den 19 oktober 1931 dagtecknad, till finansdepartementet ingiven promemoria föreslog *statstjänarnas centralorganisation*, att samtliga avlöningsförrättare inom statsförvaltningen skulle åläggas skyldighet att, där tjänsteman anmälde sig tillhöra för inkasso- och hjälpverksamhet bildad särskild centralkassa, verkställa det avdrag å vederbörande tjänstemans avlöning, som av centralkassan begärdes, och omedelbart redovisa de sålunda från

avlöningen avdragna medlen till centralkassan medelst tjänstpostgiro, ävensom att verksamtyndighet skulle äga medgiva sådan centralkassa, som av myndigheten prövades kunna godkännas, att för korrespondens och försändning av medel använda myndighetens tjänstbrevsrätt. Härvid förutsattes, att myndighetens prövning av centralkassan närmast skulle avse att konstatera, att erforderlig kontroll funnes anordnad i fråga om medlens redovisning. Under hänvisning till 1930 års riksdagsskrivelse och nyss omförmälda promemoria anbefalldes Kungl. Maj:t genom nådigt brev den 13 november 1931 statskontoret att, med särskilt beaktande av vad i berörda promemoria anförts och förordats, verkställa utredning rörande möjligheterna för staten att medverka till inrättande av och stöd åt intressekontor eller därmed jämförliga välfärdsanordningar för inom statsförvaltningen anställda ävensom att inkomma med det förslag i ämnet, vartill utredningen kunde föranleda.

Statskontoret avgav utlåtande den 11 februari 1932. I detta erinrades först om vad 1930 års riksdag uttalat om vad som borde beaktas vid en dylik utredning. Därefter anförde statskontoret, bland annat:

»Statskontoret är av den uppfattningen, att statens understödjande verksamhet gentemot intressekontor och centralkassor tills vidare bör avse allenast sådana intressekontor och centralkassor, som antingen äro till sitt verksamhetsområde lokalt begränsade eller omfatta viss större personalsammanslutning. Givetvis bör dessutom fordras, att verksamheten är eller kan anses bliva av mera betydande omfattning och att en fast organisation förefinnes såsom underlag för denna verksamhet. Därest så icke skulle vara förhållandet, torde nämligen skattepostgirokontoret kunna fylla det behov av förenkling i fråga om inbetalningen av allmänna avgifter m. m., som gör sig gällande. Det synes böra tillkomma Eders Kungl. Maj:t att efter närmare prövning avgöra, huruvida ett intressekontor eller en centralkassa är av den omfattning och fyller sådana fordringar i övrigt, att statligt understöd bör lämnas densamma. Därest Eders Kungl. Maj:t skulle finna förutsättningarna i nämnda hänseende vara för handen, torde Eders Kungl. Maj:t vilja antingen själv utse någon person att övervaka verksamheten eller uppdraga åt någon myndighet att genom ombud följa denna. Statens representant lär därvid särskilt böra beakta, att kontrollanordningarna beträffande omhändertämda medel äro tillfredsställande och betryggande samt att verksamheten kan anses i fortsättningen tjäna ett mera allmänt ändamål, framför allt beträffande uppbörd av statliga och kommunala skatter och avgifter.

Intressekontor och centralkassor, som sålunda blivit av Eders Kungl. Maj:t godkända för erhållande av statligt understöd, torde böra såväl medgivas rätt att, såsom i promemorian föreslagits, betjäna sig av vederbörande redogörare hos statsmyndigheterna för innehållande, efter anmälan av vederbörande tjänsteman, utav avlöning och det innehållna beloppets översändande till intressekontoret eller centralkassan som ock erhålla tjänstbrevsrätt för korrespondens i inkassoärenden. Statskontoret bortser icke från att genom dessa anordningar ökat arbete i någon mån kommer att åläggas redogörarna samt att detta liksom medgivandet att begagna sig av tjänstbrevsrätten föranleder i någon mån ökade kostnader för statsverket. Då emellertid riksdagen tydligen varit av den mening, att understöd i någon form bör lämnas intressekontor eller därmed jämförliga välfärdsanordningar, torde de nu föreslagna åtgärderna få anses stå i anslutning till det med riksdagsskrivelsen den 21 maj 1930, nr 250, avsedda ändamålet. De centralkassor, som här torde komma i fråga, böra givetvis vara verksamma inom statsförvaltningen, och intressekontoren böra avse statstjänstemännen inom visst område eller viss grupp bland dem.»

Efter tidigare muntliga förhandlingar mellan statsförvaltningens tjänstemannaförening, föreningen Kvinnor i statens tjänst samt centralförvaltningens personalförening å ena och generalpoststyrelsen å andra sidan ingåvo dessa organisationer den 28 oktober 1932 till styrelsen en gemensam framställning i frågan om inrättande av intressekontor för statens befattningshavare. Med anledning av denna framställning avlät generalpoststyrelsen den 29 november 1932 en underdånig skrivelse, vari hemställdes bland annat, att ett intressekontor för statens befattningshavare och sådana f. d. befattningshavare, som åtnjuta statspension, skulle från och med 1933 års ingång tills vidare försöksvis vara anordnat inom postgirokontoret. Över generalpoststyrelsens förslag avgav statskontoret den 14 december 1932 av Kungl. Maj:t begärt utlåtande, vari anfördes bland annat, att statskontoret ej hade något att erinra mot att såsom ett led i den av riksdagen genom skrivelse år 1930 begärda utredningen försöksvis från och med 1933 års ingång intressekontorsrörelse anordnades vid postgirokontoret i enlighet med de allmänna grunder, som angivits i generalpoststyrelsens nyssnämnda i ärendet gjorda framställning.

Genom beslut den 12 oktober 1933 förordnade Kungl. Maj:t, att vid postgirokontoret skulle från 1934 års ingång vara anordnat ett intressekontor för befattningshavare och pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst (statens intressekontor). Tillika utfärdade Kungl. Maj:t den 30 april 1936 vissa bestämmelser i fråga om icke-statsanställdas anlåtande av detta intressekontor.

Nu förefintliga anordningar för ifrågavarande ändamål.

Kommittén har till en början sökt bilda sig en uppfattning i fråga om vilka anstalter av nu ifrågavarande slag, som för närvarande förefinnas, och i vilken omfattning skatter betalas genom förmedling av desamma. Dessa anstalter torde lämpligen kunna uppdelas i följande kategorier, nämligen: 1) intressekontor, skattekassor, skattebetalningsföreningar och andra organisationer för personal inom särskilda företag, 2) intressekontor och dylika anstalter, vilka omhänderhavas eller understödjas av kommuner, 3) sparbankernas (inklusive postsparbankens) skattesparverksamhet och slutligen 4) statens intressekontor.

Intressekontor och andra anstalter för personal inom särskilda företag.

Kommittén har icke funnit erforderligt att göra någon mera fullständig utredning beträffande denna kategori av anstalter. På grund av mångfalden av de olika institutionerna och de synnerligen olikartade förhållanden, varunder dessa arbeta, skulle det också erbjuda stora svårigheter att verkställa en sådan. De upplysningar, kommittén införskaffat, giva emellertid vid handen, att ett stort antal sådana anstalter finnes. Antalet medlemmar i de olika anstalterna växlar högst väsentligt — från några få upp till flera tusen. Arbetsmetoderna hos dessa anstalter torde vara synnerligen olika. I vissa

fall förekomma mera fullständiga intressekontor, vilka förmedla betalning av, förutom skatter — som dock icke alltid obligatoriskt skola betalas genom vederbörande intressekontor — även hyror, försäkringspremier, låneamorteringar, sparavsättningar m. m. I många fall förekommer det, att med rörelsen äro förenade vissa andra välfärdsanordningar för personalen (personalkonsulentverksamhet, anordningar för sjukhjälp, pensionering, utlåningsverksamhet m. m.). Personalen inom vissa företag har bildat s. k. skattebetalningsföreningar, varvid föreningens kassör — eventuellt i samarbete med företagsledningen — omhändertager avdragna lönebelopp och därefter betalar medlemmarnas skatter. Det torde jämväl förekomma, att skattebetalningsverksamheten ombesörjes av företagsledningen genom avdrag å de anställdas löner. I vissa fall ombesörjer företagets kassör eller annan tjänsteman nu ifrågavarande arbete vid sidan av sina vanliga göromål, i vilket fall denne ofta såsom ersättning för sitt besvär torde erhålla räntan å de insatta beloppen under den tid, han disponerar över desamma. Debetsedlarna torde som regel uppsamlas bland personalen av den, som ombesörjer skattebetalningen. I flera företag erhålla de anslutna ränta å medel, som innestå å för var och en av dem öppnat skattekonto e. d. Det finnes till och med företag, som lämna de anslutna högre ränta å inbetalade belopp än vanlig bankränta. Det torde näppeligen förekomma, att de anslutna hava att betala några avgifter för sitt medlemskap i anstalter av ifrågavarande slag. Under alla omständigheter torde detta vara sällsynt.

Intressekontor och andra anstalter, vilka omhänderhavas eller understödjas av kommuner. Dylika anstalter förekomma, såvitt är känt, i några få städer, vilka i regel uppdragit åt drätselkammaren att handhava rörelsen. Städerna torde i allmänhet tillhandahålla för rörelsen erforderlig personal och lokaler m. m. I de flesta fall äro anstalterna öppna endast för i stadens tjänst anställda personer (tjänstemän och arbetare). Flera undantag från denna regel finnas dock. Vissa anstalter ombesörja för de anslutna även andra utbetalningsuppdrag än skattebetalning. Mångenstädes torde viss räntegottgörelse å medel, som innestå å de anslutnas konton, tillerkännas medlemmarna. Nu ifrågavarande medel fruktbargöras av anstalten i fråga antingen i ortsbank eller genom att de ingå i vederbörande stads kassa. Redovisning tillställs i regel de anslutna en gång varje år. Löneavdrag göras på sina håll endast under 10 månader av året, t. ex. så att julmånaden och en sommarmånad bliva avdragsfria. De anslutna hava oftast att själva insända sina debetsedlar till anstalten, men fall förekomma, då debiteringsmyndighet insänder debetsedlarna direkt till anstalten. Den mest omfattande kommunala organisationen av nu ifrågavarande slag torde vara det i anslutning till kommunaluppbördskontoret i Göteborg inrättade s. k. skattegirokontoret. Enligt uppgift voro vid 1937 års utgång 6 735 personer (därav c:a hälften i stadens tjänst anställda tjänstemän och arbetare) anslutna till detta. Då kontoret arbetar efter i viss mån säregna linjer, meddelas här nedan de huvudsakliga bestämmelser, som reglera kontorets mellanhavande med de anslutna.

Anslutning kan ske antingen genom hos affärsföretag e. d. bildade s. k. skatte-kassor eller ock individuellt. Anslutning, vilken bör avse kalenderår, skall ske före utgången av november månad.

Skatte-kassorna betala skatterna för de anslutna månads- eller veckovis genom att till skattegirokontoret inleverera de belopp, som för ändamålet avdragits å ansluten medlems lön. (Under juli och december månader göras inga inbetalningar till skattegirokontoret.) Sedan skatte-kassa bildats, underskriva medlemmarna förbindelser, varigenom arbetsgivaren berättigas göra avdrag å ifrågavarande medlemmars löner för betalning av deras under året förfallande krono- och kommunal-utskylder. Skatte-kassan upprättar förteckning i två exemplar öfver medlemmarna. Båda exemplaren inlämnas till skattegirokontoret, som uträknar delbeloppen för månad eller vecka för de olika medlemmarna och återställer ena exemplaret av förteckningen, vederbörligen ifyllt med avseende å delbeloppen. Summan härav inlevereras månads- eller veckovis mot kvitto till skattegirokontoret. Delbeloppen böra för personer, för vilka skatteavdrag skola göras månadsvis, hållas oförändrade till och med september månad, varefter kassan, med ledning av de av skattegirokontoret under nästföregående augusti månad uppgivna ungefärliga beloppen å årets kronoskatt, har att uträkna delbeloppen för återstående delen av kalenderåret. Vad beträffar personer, för vilka skatteavdrag skola göras veckovis, skola delbeloppen hållas oförändrade till och med sista uppbördsdagen i första kommunaluppbördsstämman, varefter skatte-kassan, med ledning av de å årets debetsedlar upptagna senare förfallande stämmobeloppen, har att uträkna delbeloppen för återstoden av kalenderåret. Skatte-kassan insamlar medlemmarnas debetsedlar och översänder desamma, sedan anteckning av de olika terminsbeloppen skett, snarast möjligt till skattegirokontoret, som med användande av kassans å kontot inestående medel ombestyr betalning av debetsedlarna i fråga. Skatte-kassan skall övervaka att för medlemmarna gjorda och till skattegirokontoret inlevererade löneavdrag täcka varje medlems vid nästinstundande uppbördsstämma förfallande utskylder. Om vid uppbördsstämma full täckning ej skulle finnas för medlems då förfallande utskylder, skall skattegirokontoret underrättas om storleken av det belopp, som för medlemmen i fråga blivit inbetalt. Detta belopp tages som avbetalning å förfallande utskylder och återstående, ogulden del av skattebeloppet restföres i vanlig ordning. Till skattegirokontoret gjorda inbetalningar bokföras å nämnda kontor för kassan, ej specifikt för varje till kassan ansluten medlem. Å skattemedel, som på här ovan angivet sätt erlägges, lämnas räntegottgörelse efter 2½ procent för år för den tid före skattens förfallotid, varunder medlen av staden disponeras. Uträkning av berörda ränta göres av skattegirokontoret med avseende å kassans sammanlagda inbetalningssumma — ej specifikt för varje medlem av kassan. Vid årets slut tillställas kassorna kontoutdrag, utvisande vad varje kassa har till godo i ränta och eventuell överbetalning. Nämnda tillgodohavande utbetalas icke, utan öfverföres till påföljande året. Fördelningen av tillgodohavandet å de olika medlemmarna verkställles av kassan, som minskar det följande årets delbelopp med på varje medlem belöpande andel.

Person, som är anställd i företag, där skatte-kassa icke finnes anordnad, eller av annan anledning ej har möjlighet att ansluta sig till sådan kassa, kan individuellt vinna anslutning till skattegirokontoret genom anmälan till detta. Sedan anslutning vunnits, uträknar skattegirokontoret det på den skattskyldige ankommande delbeloppet av under året förfallande utskylder. Den skattskyldige underrättas skriftligen om storleken av ifrågavarande delbelopp. Delbeloppen kunna, efter den skattskyldiges önskan, avse inbetalning per månad eller vecka; dock skall inbetalning ej göras i juli och december månader, som äro betalningsfria. Skulle i ett företag anställda personer, som anslutit sig till skattegirot, uppgå till fem, äro dessa skyldiga att bilda sådan skatte-kassa, som ovan nämnts.

Resterande utskylder få icke inräknas i här ovan angivna inbetalningar till skattegirokontoret, utan skola restantier betalas till vederbörande skatteexekutor antingen i enlighet med beslut om införsel i lön eller på sätt, varom den skattskyldige kan överenskomma med vederbörande exekutor. Skulle vid uppboordsstämma täckning icke finnas för betalning av då förfallen skatt, uppföres resterande belopp på vanligt sätt å restlängd.

För personer i Göteborgs stads tjänst gälla samma bestämmelser som för de förenämnda skattekontornas medlemmar, dock med följande tillägg: För varje till skattegiroförörelsen ansluten stadens befattningshavare upplägges av skattegirokontoret ett konto, å vilket alla in- och utbetalningar ävensom ränteträkningar bokföras. Kontoutdrag per 31 december, utvisande befattningshavarens tillgodohavande i eventuell överbetalning och ränta vid årets slut, tillställs den skattskyldige snarast möjligt efter den 31 december årligen. Nämnda tillgodohavande utbetalas icke utan överföres till följande året, under vilket år löneavdraget för januari månad minskas med ifrågavarande tillgodohavande.

Sparbankernas skattsparverksamhet. Åtskilliga sparbanker bedriva rörelse i syfte att i småposter uppsamla medel, avsedda för skattebetalning. Enligt vad kommittén inhämtat försiggår detta i regel genom förmedling av s. k. skattesparkassar. Varje dylik kassa omfattar personalen inom ett och samma företag, och varje arbetare eller tjänsteman därstädes äger rätt att anmäla sig till medlemskap. Detta sker genom att en därför avsedd blankett ifylles och inlämnas till företaget i fråga. En sådan anmälan innefattar uppdrag dels för arbetsgivaren att av varje avlöning innehålla ett visst belopp att inlevereras till sparbanken för insättning å vederbörandes konto, dels för sparbanken att med användande av sålunda insatta medel verkställa skattebetalningarna. Så snart medlem erhållit sin debetsedel, skall han inlämna densamma till sparbanken med anteckning om företag, hos vilket han är anställd, och arbetsnummer inom företaget, varefter banken, i den mån medel finnas inestående, erlägger skatten och till vederbörande återställer debetsedeln kvitterad. Sparbankerna torde gottgöra medlemmarna vanlig sparbanksränta å inestående medel. Det förekommer även, att sparbankerna på sätt ovan antytts förmedla betalning även av andra utgifter än skatter (t. ex. hyror och försäkringspremier).

Jämväl postsparbanken verkställer viss skattebetalning, nämligen för sjömän. Detta sker i samband med postsparbankens »sjömanssparverksamhet», vilken avser att möjliggöra för sjömän att få avlöningsmedel genom vederbörande rederis försorg insatta å postsparbanksböcker. Sparmedlen kunna enligt av ägaren lämnade uppdrag av postsparbanken disponeras för gäldande av bland annat vederbörandes utskylder.

Enligt inhämtade upplysningar har postsparbanken alltsedan 1929 eller det år, sparverksamheten i fråga började, sökt på olika sätt underlätta för sjömännen att ansluta sig till postsparbankens sparverksamhet och berett dem möjligheter att bekvämt kunna verkställa insättningar och göra uttag. För att få största möjliga anslutning bedriver postsparbanken en omfattande propaganda. Sjömannens intresse väckes genom broschyrer och affischer, som distribueras genom sjömanshus, konsulat, rederier och personalorganisa-

tioner m. fl., upplysande artiklar i fackpressen och personlig påverkan genom vederbörande personalsammanslutningar. Verksamheten bedrivs i intimt samarbete med svenska kyrkans sjömansvårdsstyrelse samt Svenska sjöfolksförbundet. Sjömanspräster (i utlandet) och sjöfolksförbundets ombudsmän i svenska hamnar äro ombud för postsparbanken. Kungl. Maj:t har årligen medgivit postsparbanken att använda ett visst belopp (för år 1938 4 000 kronor) till ersättning åt ombuden i fråga.

Då en sjöman påmönstrar, erhåller han redan å sjömanshuset en blankett med rubriken »Anmälan om dragsedel å postsparbanken». Denna har han att i förekommande fall ifylla och överlämna till fartygsbefälet för vidare befordran till rederiet. Ena delen av blanketten översändes därifrån till postsparbanken, som, med stöd av erhållna uppgifter och sedan första inbetalningen verkställt och konto öppnats, utfärdar s. k. delägarbevis, vilket innehåller uppgift om serie och nummer å den motbok, postsparbanken utfärdar och sedan tills vidare har i sitt förvar. Delägarbeviset tillställs sedan sjömannen genom rederiet. Av hyran innehållet belopp redovisar vederbörande rederi till postsparbanken genom kostnadsfri insättning på ett av postsparbankens postgirokonton. Redovisningen åtföljes av en insättningslista i tre exemplar, av vilka den ena kvitterad återställs till rederiet. Sjömannen kan även efter mönstringen begära dragsedel å postsparbanken. Han äger även påkalla, att extra avdrag utöver det vanliga göres å hyran vid enstaka tillfällen. Slutligen kan han själv vid postanstalt verkställa insättning på sin i banken deponerade postsparbanksmotbok. I sådant fall skall beloppet medelst inbetalningskort insättas på ett av postsparbankens postgirokonton. Någon avgift utgår icke för inbetalningskortet. Blankett till anmälan om dragsedel å postsparbanken tillhandahålles, förutem av sjömanshusen, även av rederier, fartygsbefäl samt personalsammanslutningarnas ombudsmän.

För en sjöman, som har dragsedel med postsparbanken, arbetar banken, om så önskas, i viss utsträckning som ett intressekontor. Därest han så önskar, åtager sig postsparbanken nämligen att av de innehållna medlen betala skatter, hyror, föräkringspremier, föreningsavgifter m. m. För uttagning av postsparbanksmedel har vederbörande sjöman att skriftligen, med användande av uppsägningsblankett, som tillhandahålles av postanstalt, fartygsbefälhavare, rederi, sjömanshus och konsulat, eller genom annan skriftlig handling hos postsparbanken rekvirera visst belopp, varvid han har att lämna uppgift om delägarbevisets nummer, motbokens serie och nummer, adress samt besked, huru han önskar få medlen översända (genom postgiro, i postanvisning, check e. d.). Även per telefon till postsparbanken kan uppsägning ske av innestående medel. Dessa översändas kostnadsfritt. Önskas medlen telegrafiskt, har vederbörande att vidkännas telegramkostnaderna. Vistas sjömannen å utrikes ort, sker uppsägning lämpligast genom förmedling av vederbörande konsulat. Kontoutdrag expedieras till motboksägaren omedelbart efter utgången av kalenderår och dessutom på sär-

skild begäran. Då en sjöman avmönstrar, erhåller han, mot insändande av delägarbeviset, sin postsparbanksbok, över vilken han då givetvis förfogar i vanlig ordning. Önskar sjöman sedermera åter deponera boken i postsparbanken, har han att insända densamma till banken, som tillställer honom nytt delägarbevis.

Det torde i detta sammanhang bemärkas, att postsparbanken å medel, som insatts av vederbörande rederier, lämnar räntegottgörelse efter för närvarande 2·4 procent. Å vanliga insättningar är postsparbanksräntan för närvarande 2 procent.

I nedanstående tablå meddelas några uppgifter rörande sjömanssparrörelsens utveckling under åren 1929—1937.

Å r	Antal sjömanssparböcker vid årets slut	Insättningar kronor	Uttagningar kronor	Insättningsöverskott kronor
1929	334	101 735	47 467	54 268
1930	694	276 208	138 402	137 806
1931	1 115	401 172	220 122	181 050
1932	1 623	495 223	367 426	127 797
1933	1 915	500 175	343 079	157 096
1934	2 148	598 195	364 538	233 657
1935	2 444	629 184	457 928	171 256
1936	2 615	652 610	475 921	176 689
1937	3 174	668 502	514 302	154 200

Sammanlagda behållningen å i kraft varande sjömanssparböcker vid utgången av år 1937 uppgick till omkring 570 000 kronor.

Av de i maj 1938 löpande 3 422 sjömanssparböckernas ägare voro 34 (0·99 %) sjökaptener, 87 (2·54 %) styrmän, 31 (0·91 %) radiotelegrafister, 14 (0·41 %) övermaskinister, 86 (2·51 %) maskinister, 19 (0·56 %) elektriker, 29 (0·85 %) stewards, 141 (4·12 %) kockar, 175 (5·11 %) uppappare, 31 (0·91 %) båtsmän, 36 (1·05 %) timmermän, 604 (17·65 %) matroser, 334 (9·76 %) jungmän, 350 (10·23 %) motormän, 74 (2·16 %) smörjare, 5 (0·15 %) pumpare, 611 (17·86 %) eldare, 10 (0·29 %) städerskor och 751 (21·95 %) sjöfolk utan angiven tjänstställning.

Statens intressekontor. Kungl. Maj:ts brev till generalpoststyrelsen den 12 oktober 1933 angående inrättande av statens intressekontor har följande lydelse:

»Kungl. Maj:t förordnar, att vid postgirokontoret skall från 1934 års ingång tills vidare vara anordnat ett intressekontor för befattningshavare och pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst, med huvudsaklig uppgift att med medel, som inflyta till intressekontoret genom regelbundna avdrag å vederbörandes avlöning eller pension, ombesörja betalning av skatt samt, jämte skatt, andra mera regelbundet förekommande personliga utgifter.

Kungl. Maj:t har vidare denna dag utfärdat kungörelse angående ombesörjande av avsättning till skatt m. m. genom inbetalning till ett vid postgirokontoret anordnat intressekontor.

Härutöver föreskriver Kungl. Maj:t

att vid utbetalningar från intressekontoret skall iakttagas, att kontoret icke vid något tillfälle har utestående tillgodohavande hos vederbörande befattningshavare till högre belopp än det som enligt träffad överenskommelse månatligen avdrages å hans avlöning för kontorets räkning;

att intressekontoret å tillgodohavanden hos befattningshavarna äger tillgodoräkna sig ränta efter en räntesats av 5 procent;¹

att ränta icke skall utgå för hos intressekontoret innestående medel;

att tjänsteman, som har att utbetala avlöning eller pension varom nu är fråga, skall äga att för korrespondens i intressekontorsärendet begagna sig av vederbörande verks eller pensionsanstalts tjänstebrevsrätt; samt

att generalpoststyrelsen skall hava att snarast möjligt efter varje kalenderårs utgång till Kungl. Maj:t avgiva redogörelse rörande verksamheten vid intressekontoret under året, därvid särskilt skall uppgivas storleken av intressekontorets ränteinkomster samt av dess kostnader för verksamheten, börande, där kostnaderna överstiga ränteinkomsternas belopp, styrelsen hos Kungl. Maj:t göra framställning angående sättet för täckande av nettoutgiften.

Kungl. Maj:t förklarar, att generalpoststyrelsen skall äga meddela de närmare bestämmelser rörande intressekontorets verksamhet, som må finnas erforderliga.»

I den i brevet omnämnda kungörelsen (Sv. förf.-saml. 1933, nr 573) föreskrevs, att myndighet eller tjänsteman, som hade att utbetala avlöning eller pension varom nu är fråga, skulle vara skyldig att tills vidare enligt de närmare bestämmelser, som meddelades av riksräkenskapsverket och generalpoststyrelsen gemensamt, till nämnda intressekontor redovisa belopp, som befattningshavare eller pensionstagare önskade genom avdrag å sin avlöning eller pension avsätta för berörda ändamål.

Genom kungörelse den 9 december 1933 (Sv. förf.-saml. 1933, nr 646) utfärdade generalpoststyrelsen och riksräkenskapsverket gemensamt — för tillämpning från och med den 1 januari 1934 — de närmare bestämmelser, som ämbetsverken jämlikt nyssberörda kungörelse ägde att meddela. I bestämmelserna föreskrevs, bland annat, att befattningshavare eller pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst, som önskade genom regelbundna avdrag å sin avlöning eller pension avsätta medel för betalning av skatt samt, jämte skatt, andra mera regelbundet förekommande utgifter, hade att till statens intressekontor å av generalpoststyrelsen fastställd blankett ingiva skriftlig anmälan härom ävensom bemyndigande för den myndighet eller tjänsteman, som hade att utbetala avlöningen eller pensionen (i kungörelsen benämnd redogöraren), att verkställa avdragen. Intressekontoret skulle till redogöraren översända det erhållna bemyndigandet, sedan detta försetts med, bland annat, numret å det intressekonto, som för befattningshavaren eller pensionstagaren (i kungörelsen benämnd kontoinnehavaren) öppnats hos intressekontoret. Det skulle åligga redogöraren, att, därest på grund av ändring i kontoinnehavares tjänsteförhållanden e. d.

¹ Genom beslut den 29 november 1935 förordnade Kungl. Maj:t, att räntan skulle utgå med *minst* 50 öre för halvår.

annan redogörare skulle verkställa avdrag, till denne översända det av kontoinnehavaren utfärdade bemyndigandet och att samtidigt underrätta intressekontoret om förhållandet. Redogöraren skulle vidare, efter det avlöningsrespektive pensionsmedlen förfallit till betalning, ofördröjligen till intressekontorets postgirokonto inbetala eller girera ett belopp, motsvarande summan av de verkställda avdragen. Samtidigt med beloppets översändande hade redogöraren att till intressekontoret insända i två exemplar upprättad förteckning å de översända medlen.

Utöver vad sålunda föreskrivits utfärdade generalpoststyrelsen i december 1933 särskilda detaljbestämmelser att gälla vid anlitaandet av statens intressekontor för befattningshavare och pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst.

I underdånig skrivelse den 18 juni 1935 lämnade generalpoststyrelsen föreskriven berättelse över statens intressekontors verksamhet under år 1934 m. m. I samband med en redogörelse för den tidigare verksamheten vid postgirokontorets skatteavdelning och med hänvisning till den i det föregående omförmälda promemorian till första kammarens andra tillfälliga utskott vid 1932 års riksdag anförde styrelsen bland annat:

»På sätt i denna promemoria angives, har postgirokontorets skatteavdelning, såsom avsett varit, förmedlat skattebetalning för ej blott statsanställda, för vilka vederbörande redogörare jämlikt ovannämnda kungörelse varit skyldiga att på anmodan innehålla avlöningsmedel, utan även andra personer. Dessa hava huvudsakligen varit löntagare och arbetare i kommunal eller enskild tjänst, vilka själva utverkat respektive arbetsgivares medgivande att innehålla och redovisa skattemedel på sätt blivit ålagt redogörarna vid statliga institutioner. Där så ej kunnat ske eller i fråga om personer, som ej varit löntagare, hava vederbörande haft att själva till skatteavdelningen insända förskottslikvider för skatteändamål.

Såsom även framhållits i nyssnämnda promemoria har postgirokontoret, i den mån önskan därom framförts, icke funnit anledning vägra de till skatteavdelningen anslutna sin medverkan till betalning även av andra större och mera regelbundet återkommande utgiftsposter än skatt. Tillsägagångssättet har härvidlag i stort sett varit detsamma som gällt beträffande skattebetalningen. Denna ursprungligen endast i mera enstaka fall bedrivna förmedlingsverksamhet gavs en större omfattning under loppet av år 1931, då postgirokontoret träffade viss överenskommelse med befattningshavare i Stockholms stads tjänst, innebärande att skatteavdelningen försöksvis skulle fungera såsom ett slags intressekontor för sagda befattningshavare med uppgift att förmedla betalning av, förutom skatt, även hyror, försäkringspremier, telefonavgifter m. m.

Vid inrättandet av 'statens intressekontor' såsom organ för intressekontorsverksamheten bland de statsanställda fann styrelsen det av praktiska skäl vara lämpligt, att detta övertog jämväl den tidigare av 'postgirokontorets skatteavdelning' bedrivna verksamheten. Intressekontoret fick sålunda till uppgift att ombesörja dels den intressekontorsrörelse för befattningshavare och f. d. befattningshavare i statens tjänst, som regleras genom Kungl. Maj:ts brev till generalpoststyrelsen den 12 oktober 1933 och kungl. kungörelsen av samma dag, *dels även* den skattebetalningsförmedling, som är grundad på Kungl. Maj:ts brev till generalpoststyrelsen den 15 januari 1926, och som, sedan nyssnämnda egentliga intressekontorsrörelse för statsanställda kommit till stånd, avser endast icke statsanställda personer. Såsom

tidigare nämnts omfattar dock i vissa fall även den senare betalningsförmedlingen vissa andra personliga utgifter än skatt.

I den av statens intressekontor bedrivna rörelsen är betalning av skatt obligatorisk för varje ansluten. Det förhållandet att regelbunden avsättning för detta ändamål sker just vid tidpunkten för inkomstförvärvet medverkar helt säkert till att skattebelopp — som eljest på grund av bristande omtanke eller försumlighet från skattebetalarens sida eller på grund av iråkad sjukdom, arbetslöshet, inkomstminskning vid inträdd pensionsålder, försämrade konjunkturen eller andra orsaker icke alls skulle inflyta eller ock erläggas först efter viss tidsutdräkt och då i många fall efter ett kostsam indrivningsförfarande — nu regelbundet inbetalas å uppboordsstämmorna. Styrelsen vill i detta sammanhang framhålla den insats, intressekontoret (och tidigare postgirokontorets skatteavdelning) varit och är i tillfälle att göra för inbetalning och avveckling av skatterestantier.

Det torde icke heller böra förbises, att statens intressekontor möjliggör för varje medborgare — var han än är bosatt i landet — att erlägga skatterna genom periodiska (månatligen, per vecka eller liknande) inbetalningar. Intressekontoret är däri genom av betydelse för de personer, som vilja fullgöra skattebetalning, men som vid skattebetalningstillfällena icke mäktat detta, såvida de icke i förväg gjort regelbundna avsättningar.

För staten i egenskap av arbetsgivare för sina anställda tillkommer dessutom den fördelen, att dessas ekonomi kan bliva bättre ordnad — ett förhållande, som, efter vad erfarenheten från andra områden utvisat, befordrar arbetsron och dugligheten hos de anställda. Otvivelaktigt är att intressekontorsverksamheten möjliggjort mera planmässighet i vederbörandes privatekonomiska förvaltning, varförutom det i praktiken visat sig befordra de anslutnas möjligheter att göra besparingar. En uppskattad fördel har även varit att till intressekontoret inlevererade medel stå under statsgaranti.

Som en sammanfattning av det nu anförda torde kunna sägas, att den av staten bedrivna intressekontorsrörelsen för såväl statsanställda som övriga är värdefull både för det allmänna och den enskilde. Generalpoststyrelsen anser därför, att denna intressekontorsrörelse är väl förtjänt att understödjas och finner det motiverat, att statsverket jämväl i fortsättningen ekonomiskt understöder verksamheten.

I första hand synes det statliga understödet böra gälla skatteförmedlingen av vilken det allmänna tillföres en direkt påvisbar nytta.

Vad beträffar nettoutgiften för intressekontorets betalningsförmedling i övrigt, nämligen av hyror, försäkringspremier o. d. kunna givetvis skäl andragas för att staten i sin egenskap av arbetsgivare skulle bestrida denna utgift, i den mån den avser betalningsförmedling för statsanställda. Med hänsyn till de stora utgifter, statsverket skulle ikläda sig redan för intressekontorets skatteförmedling, anser sig generalpoststyrelsen emellertid icke kunna ifrågasätta att jämväl nu nämnda netto- utgift för övrig betalningsförmedling för statsanställda skall i sin helhet läggas på statsverket. Lämpligt synes vara, att de anslutna själva bestrida löpande merkostnader, som uppkomma genom nu berörda betalningsförmedling. Sådana fasta kostnader, som även vid enbart skatteförmedling under alla förhållanden skulle förefinnas, såsom kostnad för lokal och avlöning till en föreståndare, uppläggning av konton m. m. skulle sålunda icke belasta de anslutna. Däremot skulle dessa ersätta de särskilda merkostnader, som för intressekontoret uppstå därigenom att, förutom skatt, även andra uppdrag ingå i betalningsförmedlingen.

Såsom generalpoststyrelsen anför i det föregående har intressekontoret (eller riktigare den dåvarande skatteavdelningen) redan för länge sedan under hand i vissa fall för icke statsanställda personers räkning åtagit sig förmedling av även andra

betalningsuppdrag än sådana, som avse skatt. — — — Intressekontoret räknar emellertid till sitt klientel av icke statsanställda ett icke ringa antal personer, särskilt tjänstemän och arbetare i kommunal tjänst, som gärna önska anlita intressekontoret på ungefär samma sätt, som gäller för statstjänstemän. Hinder härför synes icke heller böra möta, under förutsättning att statsverket därigenom icke tillskyndas några utgifter. Icke statsanställda skulle därför för annan betalningsförmedling än skatt ersätta samtliga nettokostnader — — —.»

Styrelsen meddelade vidare, att nettoutgiften för intressekontorsrörelsen under år 1934 i sin helhet varit 61 245 kronor, varav 31 006 kronor hänförde sig till rörelsen för de statsanställda, samt hemställde, att sistnämnda belopp måtte tillgodoföras postverket. Beträffande intressekontorsrörelsens omfattning m. m. under år 1934 hänvisas till tablån å sid. 282.

På framställning av generalpoststyrelsen medgav Kungl. Maj:t den 26 juli 1935 dels att statens intressekontor finge komma i åtnjutande av tjänstebrevsrätt dels ock att vanliga brevfrändelser till intressekontoret från befattningshavare och pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst, som anlitate intressekontoret, finge avlämnas till postbefordran utan att avsändaren skulle vara skyldig att förse frösendelsen med frimärken eller konstant erlägga belöpande portoavgift.

Statstjänstemännens intressekontorsdelegation, som beretts tillfälle att yttra sig över generalpoststyrelsens nyssnämnda skrivelse, hemställde, att avgift för betalningsuppdrag överhuvud taget icke måtte upptagas av befattningshavare och pensionerad f. d. befattningshavare i statens tjänst. Till stöd härför anförde delegationen bland annat, att av införskaffat material rörande intressekontor vid vissa privatföretag delegationen fått den uppfattningen, att de privata företagen medgåve sina intressekontorsmedlemmar större fördelar än vad statens intressekontor — enligt gällande föreskrifter — vore i tillfälle att erbjuda de statliga befattningshavare, som anslutit sig till detta. Delegationen ville i detta avseende framhålla, att icke något av dessa privata företag uppbure några som helst avgifter av de anslutna. Ett sådant förhållande torde också få anses ligga i intressekontorsidén, och delegationen hade den uppfattningen, att ett införande av de ifrågasatta avgifterna skulle komma att verka hämmande för erhållande av en ur flera synpunkter önskvärd, allmän anslutning till intressekontoret — särskilt från de lägst avlönades sida. Bland annat av den anledningen, att det övervägande antalet intressekontorsmedlemmar utgjordes av befattningshavare i lägre löneställning, för vilka även en låg avgift bleve ekonomiskt kännbar, hölle delegationen före, att upptagande av den föreslagna avgiften skulle vara olämpligt.

Då resultatet av den av intressekontorsdelegationen införskaffade, ovan nämnda utredningen rörande vissa privatföretags intressekontor ur flera synpunkter torde vara av intresse återgives detsamma i efterföljande tablå.

Antal anställda hos företaget	Därav intressekontorsmedlemmar	Betalningsförmedlingens omfattning	Medlems räntegottgörelse å tillgodohavande å intressekontor	Nettoutgift för företaget för intressekontoret per år kronor	Således nettoutgift per intressekontorsmedlem kronor
2 000	1 700	skatter, hyror, försäkringar m. m.	lägst 3·5 %	obekant	
708	636	»	4 %	»	
1 500	1 250	»	2—6 %	minst 5 500	minst 4·40
2 200	791	»	1/2 % över sparbanksränta	c:a 5 000	6·32
—	350	»	»	obekant	
2 700	1 050	»	2 %	5 500	5·23
40	20	»	—	obekant	
67	34	»	—	»	
309	75	»	sparkasseränta	140	1·86
770	740	»	3 %	4 000	5·40
4 500	2 800	»	sparbanksränta	16 000	5·42
1 000	820	»	5 %	7 500	9·14
574	536	»	sparbanksränta	1 700	3·17
1 260	1 260	»	2 %	obekant	
—	1 922	»	4 %	32 000	16·64
525	410	»	5 %	obekant	
1 850	1 300	»	2·5 %	9 000	6·92
1 909	1 388	»	3·75 %	10 000	7·20
3 780	3 641	»	3 %	obekant	
3 541	762	»	4 %	»	
963	206	»	bankränta	»	
600	518	»	5 %	2 500	4·83
4 265	2 621	»	3·5 %	obekant	
428	390	»	något högre än bankränta	»	
81	22	skatter	sparbanksränta	»	
226	182	»	»	»	
110	60	»	—	»	
540	207	»	2 %	»	
—	712	»	2 %	1 500	2·10
900	200	»	bankränta	obekant	
2 725	1 700	skatter, hyror, försäkringar m. m.	1 % över sparkasseränta	»	

Jämväl från statskontoret inforades yttrande i anledning av generalpoststyrelsens skrivelse den 18 juni 1935. I avgivet yttrande anfördes, bland annat, att, såsom ämbetsverket vid skilda tillfällen tidigare framhållit, det syntes vara ett statsintresse att uppmuntra intressekontorsrörelsen och att

i möjligaste mån underlätta inbetalningen av skatter och andra allmänna avgifter genom anlitan­de av intressekontor. Med den allmänna inställning, statskontoret sålunda hade till frågan, vore det enligt ämbetsverkets mening att hälsa med tillfredsställelse, att resultatet av statens intressekontors verksamhet under år 1934 blivit ganska gynnsamt. Med hänsyn till vikten av att vinna ytterligare anslutning till intressekontoret, särskilt från de lägst avlönade befattningshavarna i statens tjänst, ville statskontoret icke motsätta sig det av statstjänstemännens intressekontorsdelegation väckta förslaget, att avgift för betalningsuppdrag åtminstone tills vidare icke skulle upptagas av befattningshavare och f. d. befattningshavare i statens tjänst.

Frågan upptogs av Kungl. Maj:t i 1936 års statsverksproposition. Efter en redogörelse för vad i ärendet förevarit anförde chefen för finansdepartementet bland annat:

»Då beslut fattades om inrättande av statens intressekontor, beräknades, att räntekomsterna av i rörelsen in­nestående medel i stort sett skulle förslå att täcka samtliga med arbetets utförande å postgirokontoret förenade utgifter. Den omständigheten att, enligt vad erfarenheten nu givit vid handen, verksamheten kommer att förorsaka staten vissa kostnader, synes mig icke böra föranleda densamma upphörande. Liksom generalpoststyrelsen och statskontoret hyser jag nämligen den uppfattningen, att intressekontorsrörelsen är värdefull även ur det allmännas synpunkt och att skäl därför föreligga för staten att påtaga sig vissa utgifter för rörelsens bedrivande.

Generalpoststyrelsens i förberörda skrivelse framlagda förslag om ändrade bestämmelser för verksamhetens bedrivande för framtiden innebär i fråga om icke statsanställda personer i huvudsak, att styrelsen skulle bemyndigas att jämväl åt dylika personer ombesörja förmedling av andra uppdrag än betalning av skatt, mot skyldighet för kontoinnehavarna att härför erlagga avgifter motsvarande intressekontorets nettoutgifter för samma betalningsförmedling. Såsom framgår av vad i det föregående anförts, ombesörjer intressekontoret redan nu, utan särskilt bemyndigande, i viss utsträckning dylik förmedling. För min del finner jag ej anledning till erinran mot generalpoststyrelsens förslag i denna del.

Vidare har generalpoststyrelsen föreslagit, att viss avgift skulle uttagas även av befattningshavare och pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst, som anlita intressekontoret för andra uppdrag än betalning av skatt. I likhet med statskontoret anser jag sådana avgifter åtminstone för närvarande icke böra upptagas.

Enligt vad jag sålunda förordat skulle staten fortfarande bestrida nettokostnaderna för intressekontorets verksamhet, såvitt angår skatteförmedlingen samt förmedlingen åt befattningshavare och f. d. befattningshavare i statens tjänst jämväl av andra uppdrag än betalning av skatt.

Såsom generalpoststyrelsen framhållit, torde de på staten belöpande kostnaderna för intressekontorsrörelsen för framtiden icke böra stanna å postverket utan ersättas av allmänna skattemedel. För den år 1934 bedrivna verksamheten har emellertid styrelsen hemställt om gottgörelse för allenast den del av nettoutgiften, som belöper å verksamheten för de statsanställda. Jag tillstyrker, att sådan gottgörelse beredes postverket, och förordar, att ersättningen bestrides från ett under sjunde huvudtiteln anvisat anslag, som torde böra bestämmas till 31 000 kronor.»

Mot vad departementschefen anført gjordes från riksdagens sida icke någon erinran.

De för den utvidgade verksamheten erforderliga nya bestämmelserna utfärdades av Kungl. Maj:t genom brev den 30 april 1936, varigenom förordnades, att statens intressekontor finge med medel, som inflöte till kontoret genom regelbundna inbetalningar, ombesörja betalning av skatt samt, jämte skatt, andra mera regelbundet förekommande personliga utgifter jämväl åt person, som icke vore befattningshavare eller pensionerad f. d. befattningshavare i statens tjänst, att intressekontoret finge verkställa utbetalning för dylik persons räkning eller för pensionerad f. d. befattningshavare i statens tjänst, även om härigenom underskott skulle uppkomma å vederbörandes konto hos kontoret, under förutsättning att för underskottet ställts säkerhet som av generalpoststyrelsen godkänts¹, samt att intressekontoret å tillgodohavande hos kontoinnehavare, som icke vore befattningshavare i statens tjänst, ägde tillgodoräkna sig ränta efter samma grunder, som gällde för sådan befattningshavare.

I samband härmed bemyndigade Kungl. Maj:t generalpoststyrelsen, att av intressekontoinnehavare, som icke vore befattningshavare eller pensionerad f. d. befattningshavare i statens tjänst, för förmedling av andra uppdrag än betalning av skatt upptaga särskild avgift med belopp motsvarande intressekontorets nettoutgifter för nämnda förmedling. Vad sålunda stadgats skulle äga tillämpning från och med den dag, som generalpoststyrelsen bestämde, dock senast från och med den 1 februari 1937.

Av tablån å sid. 282 framgår antalet intressekonton, å dessa verkställda omsättningar m. m. ävensom intressekontorets inkomster (räntor å innestående medel, vilka förvaltas av postgirokontoret, avgifter för icke-statsanställdas andra uppdrag än skatter m. m.) och utgifter för vart och ett av åren 1934—1937. Såsom synes hava intressekontorets nettoutgifter för åren 1935 och 1936 uppgått till 44 307 respektive 59 044 kronor. Av dessa belopp har generalpoststyrelsen begärt och i vanlig ordning tillgodoförts 26 300 respektive 33 000 kronor, d. v. s. den del av kostnaderna, som belöper å de statsanställda. Det bör icke förbises, att i utgiftssummorna ingå, bland annat, kostnaderna för intressekontorets förmedling av betalning av annat än skatter för de statsanställda, vilka betalningsuppdrag, som ovan sagts, äro avgiftsfria för vederbörande.

Till statens intressekontor kan, som tidigare antytts, vilken skattebetalare som helst ansluta sig — antingen vederbörande har anställning eller är egen företagare. I det förra fallet ske i regel de erforderliga avlöningsavdragen (per månad, vecka e. d.) genom vederbörande avlöningsredogörarens försorg, som till intressekontoret på en gång jämte specifikation insänder sammanlagda beloppet å sålunda avdragna medel för samtliga de anställda, vilka begagna sig av intressekontoret. Blanketter till dylik specifikation tillhandahållas av intressekontoret. I det senare fallet har personen i fråga att själv till intressekontoret periodvis inbetala erforderliga belopp. Med hänsyn till bland annat den betydelse, en ordnad ekonomi överhuvud taget

¹ Genom nådigt brev den 5 nov. 1937 förordnade Kungl. Maj:t, att säkerhet för dylikt underskott icke behövde ställas av pensionerad f. d. befattningshavare i statens tjänst.

År	Grupp	Antal intressekonton den 31/12		Inbetalningar		Utbetalningar			Intrassekontorets		Nettoutgift kronor	Anmärkingar
		Antal	Belopp kronor	Antal *	Belopp kronor	Därfv skatter kronor	Inkomster kronor	Utgifter kronor				
1934	Statsanställda	7 970	4 413 204	72 832	4 459 067	3 132 946	18 604	49 610	31 006	I nettoutgiften ingår detta år även beräknade portokostnader för intrassekontorets postförsändelser.		
	Övriga	11 201	4 570 869	72 542	4 587 050	3 243 900	18 731	48 970	30 239			
	Summa	19 171	8 984 073	145 304	9 046 117	6 376 846	37 335	98 580	61 245			
1935	Statsanställda	9 126	6 132 626	111 702	6 084 044	3 491 603	24 041	50 332	26 291			
	Övriga	12 703	5 476 804	95 210	5 441 897	3 745 916	28 181	46 197	18 016			
	Summa	21 829	11 659 430	206 912	11 525 941	7 237 519	52 222	96 529	44 307			
1936	Statsanställda	10 197	7 689 876	150 073	7 619 525	3 783 220	33 429	66 446	33 017			
	Övriga	13 750	6 154 396	105 684	6 104 845	4 101 648	32 428	58 455	26 027			
	Summa	23 947	13 844 272	255 757	13 724 370	7 884 868	65 857	124 901	59 044			
1937	Statsanställda	12 411	10 371 474	192 832	10 318 614	4 948 552	44 670	111 789	67 119			
	Övriga	20 299	8 676 003	141 029	8 429 953	5 238 727	46 983	127 313	80 330			**
	Summa	32 710	19 047 477	333 861	18 748 567	10 207 279	91 653	239 102	147 449			

* Inklusive debiteringar å intrassekonton av räntor och avgifter för andra utbetalningar än skatter.

** I ovan angivna nettoutgifter, vilka under hand meddelats från generalpoststyrelsens bankavdelning, ingå jämväl de särskilda kostnader, som försäkrats intrassekontoret av den å sid. 284 omnämnda betalningsförmedlingen av restförda skatter till överståthållar-ämbetet under tiden den 13 april—31 december 1937, vilka kostnader av sagda bankavdelning beräknats sammanlagt för både statsanställda och övriga till c:a 35 000 kronor.

har i fråga om skattebetalning, förmedlar kontoret för sina anslutna förutom betalning av skatter, vilka obligatoriskt skola betalas genom kontoret, även betalning av andra mera regelbundet förekommande utgifter såsom hyror, försäkringspremier, skol- och föreningsavgifter, telefon-, gas- och elektricitetsavgifter, amorteringar å banklån samt insättningar å sparkasseräkningar m. m. Bokföring av in- och utbetalningar sker av kontoret individuellt för varje ansluten å för var och en upplagt s. k. intressekonto. Specificerad uppgift å verkställda in- och utbetalningar översändes till kontoinnehavarna varje halvår. De anslutna äro skyldiga att tillställa kontoret emottagna debetsedlar. Intet hinder möter mot att innehavare av intressekonto låter intressekontoret likvidera även på sina familjemedlemmar utställda debetsedlar. Därest behållningen å intressekonto icke skulle förslå för nära förestående utgift, avlåter intressekontoret i varje särskilt fall underrättelse till vederbörande i och för verkställande av fyllnadsinbetalning till kontot. Behållningen å intressekonto vid årets (intressekontorsperiodens) utgång överföres i ny räkning till nästa år, såvida icke i varje särskilt fall annorledes begäres. Anslutning till statens intressekontor kan praktiskt taget ske när som helst. Anmälningsblanketter tillhandahållas av postanstalterna eller av intressekontoret. Såsom tidigare antytts, ställa sig intressekontorsförhållandena något olika för befattningshavare och pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst samt övriga anslutna.

Statsanställda. Befattningshavare och pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst äga rättighet att inom vissa gränser överdraga (övertrassera) sina intressekonton. Behov av sådan överdragning uppkommer särskilt, då utgifterna hopa sig vid en viss tidpunkt. För dylik överdragning finnes icke någon egentlig säkerhet. Vederbörande förbinder sig emellertid att ersätta intressekontoret för förlust, som kan uppkomma i anledning av överdragning. Förluster av dylik art hava dock enligt uppgift hittills praktiskt taget icke förekommit. Överdragningsförmånen har visat sig vara mycket uppskattad — icke minst av nytillträdande anslutna, som genom åtnjutande därav icke sällan erhållit en viss möjlighet till sanering av sin ekonomi. För nu ifrågavarande personers korrespondens med intressekontoret (insändande av debetsedlar m. m.) åtnjutes frankeringsfrihet. Enligt numera gällande bestämmelser äro folk- och småkollärare likställda med statstjänstemän i intressekontorsavseende.

Andra personer än statsanställda. Inbetalningar ske antingen genom att arbetsgivare till intressekontoret inbetala belopp, som avdrags å vederbörandes lön, eller ock genom direkta inbetalningar till intressekontoret av vederbörande skattebetalare själva. I vissa fall uppsamlar en av personalen inom ett företag utsedd »förtroendeman» löneavdragsmedel för i företaget anställda och inlevererar det sammanlagda beloppet till intressekontoret. Frankeringsfrihet för postförsändelser (brevförsändelser, inbetalningskort o. d.) till intressekontoret är icke medgiven för nu ifrågavarande personer. Ej heller arbetsgivare, som till intressekontoret insända de anslutnas debetsedlar, vilka ofta uppsamlas av någon tjänsteman hos företaget, specifika-

tioner å inbetalningar m. m., åtnjuta frankeringsfrihet. Någon skyldighet för arbetsgivare att verkställa löneavdrag och till intressekontoret redovisa avdragsbeloppen föreligger icke. I åtminstone ett fall har emellertid överenskommelse härom träffats i kollektivavtal. För varje utbetalning med undantag av skatteutbetalningar upptages en avgift, som motsvarar de för intressekontoret beräknade självkostnaderna. Denna avgift är för närvarande 20 öre men kommer enligt uppgift från och med år 1939 att bli 40 öre. Det kan ordnas så, att nu ifrågavarande avgifter, om så önskas, även kunna erläggas av vederbörande arbetsgivare. Beträffande rätten till överdragning (övertrassering) av intressekonto gälla i stort sett samma bestämmelser som för statstjänstemännen. Dock erfordras för överdragning, att viss säkerhet ställes. Denna bestämmes i varje särskilt fall av generalpoststyrelsen och kan bestå av bankgaranti till erforderligt belopp, deposition e. d.

Överhuvud taget finnes genom statens intressekontor möjlighet för varje arbetsgivare att ordna intressekontorsfrågan, i vad det avser såväl skatterna som andra periodiska utbetalningar, för sina anställda på i stort sett samma villkor, som staten bestämt för sina anställda, och mot skäligen kostnader.

Villkoren för icke-statsanställdas anlåtande av intressekontoret framgår för övrigt av här nedan intagna avtryck av anmälningsblankett jämte bestämmelser.

Sedan några år tillbaka förmedlar intressekontoret betalning även av restförda utskylder. Principen därvid har varit att om möjligt i första hand betala löpande skatter under terminerna eller stämmorna och jämsides därmed, i den mån så låter sig göra och med iakttagande av föreskriven tidsbegränsning i fråga om läggande av införsel m. m., amortera de resterande skatterna. Härigenom har möjlighet beretts vederbörande skattskyldiga att undgå indrivningsavgift å den löpande skatten, vartill kommit, att de så småningom kunnat avbetala de restförda skatterna. Närmare utformad har praxis i detta avseende blivit i vad det gäller betalning av restförda utskylder till överståthållarämbetet. Genom särskild överenskommelse mellan ämbetet och generalpoststyrelsen av den 13 april 1937 har på försök tillämpats följande tillvägagångssätt. Å de från överståthållarämbetets införselavdelning utgående skriftliga anmaningarna om inbetalning av restförda utskylder lämnas underrättelse till de restskyldiga, att införselåtgärd kan undvikas, därest de inom 8 dagar med statens intressekontor träffa överenskommelse om inbetalning genom intressekontoret av såväl restförda som löpande skatter medelst periodiska löneavdrag eller inbetalningar. Genom anteckning å införselbesluten m. m. lämnas meddelande till arbetsgivarna om intressekontorets verksamhet i berörda hänseende med uppmaning tillika att i förekommande fall lämna erforderligt biträde. Ansluter sig skattskyldig, som ännu icke har införsel för skatt, till intressekontoret och träffas där överenskommelse om inbetalning av restförda utskylder, skola indrivningsåtgärder icke vidtagas. Sedan uppgörelse om inbetalning som nu sags träffats, lämnar intressekontoret till införselavdelningen avskrift av en s. k. arbetsblankett. Införselavdelningen verkställer anteckning å registerkort om

Anvisningar för blankettens ifyllande återfinnas
å tredje sidan samt i bifogade bestämmelser.

Ej för befattningshavare och pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst, för vilka särskild blankett kan erhållas hos vederb. avlöningsredogörare eller direkt från intressekontoret.

Anmälan till Statens intressekontor.

Undertecknad får härmed anmäla sig till erhållande av ett intressekonto.

Följande utbetalningar skola f. o. m. den $\frac{1}{8}$ 19 $\overset{38}{\dots}$ tillsvidare expedieras av intressekontoret.

A. Skatter.

Betalning av kontoinnehavarens **skatter** skall ovillkorligen ske genom intressekontoret. Det åligger därför kontoinnehavaren att snarast tillställa intressekontoret **varje** erhållen debetsedel.

Kronoskatt

Kommunalskatt

B. Utbetalningar, som till beloppen m. m. äro fullt kända vid blankettens utskrivande (t. ex. avsättningar till sparbanker o. d. samt hyror ävensom försäkringspremier, i de fall vinstavdrag eller liknande ej förekomma).

1		2		4		5	
				Belopp för dr		Anm. (t. ex. hyra, nummer å försäkringsbrev, sparksparskning, m. m.)	
Betalmottagarens		postgiro- konto nr	Remitteringsdag från intresse- kontoret	Belopp, som varje remitte- ringsdag skall utanordnas	kr.	öre	
namn och adress							
Direktör N.N., Söngar 10, K. Köping		-	$\frac{1}{1}, \frac{1}{4}, \frac{1}{7}, \frac{1}{10}$	250	-	1000	- hyra
Linfors bel. L. 1 agentur, Korr N.N.							
Torggatan 6, O. stad		72118	$\frac{25}{12}, \frac{25}{15}, \frac{25}{8}, \frac{25}{11}$	14	36	57	44 K. 81470
Fors bel. K. Sjöckolan 16		72119	$\frac{25}{14}, \frac{25}{10}$	12	94	25	88 O.L. 4369
K. köpings erkända sjukhassa		72120	$\frac{15}{7}, \frac{15}{4}, \frac{15}{7}, \frac{15}{10}$	8	25	33	- m. 37319
Teresingen K. O. stad		72121	$\frac{10}{2}$	24	-	24	- årsavg.
Postsparbanken		1089	Varje månad	10	-	120	- sparkonto
				Transport		1790	32

¹⁾ Obs! Utbetalning från kontot kan *icke* ske, förrän första inbetalningsbeloppet *influtit* till intressekontoret.

Detta bemyndigande ifylles, om inbetalningarna till
intressekontoret skola förmedlas av arbetsgivaren.

Intressekonto nr¹⁾

Bemyndigande.

Undertecknad medgiver härmed, att för insättning på ett hos Statens
intressekontor för min räkning öppnat intressekonto å min avlöning f. o. m.
den ²⁷ 19 38 tillsvidare avdragas elbhundraålliofve
(185) kronor i månaden
(månaden, veckan e. d.)

X-köpning den 2 juli 19 38

G. A. Andersson
(Egenhändig namnunderskrift)

Takler
(Yrke eller titel)

Täckeri
(Tjänsteställe, arbetsplats, arbetsnummer e. d.)

Intressekontorets datumstämpel.

Intressekontoret översänder
detta bemyndigande till vederb.
arbetsgivare, sedan erfordrigt
komplettering med intressekonto-
nummer m. m. verkställts.

Arbetsgivarens

namn: X-köpings-

lidningen

adress: X-köpning

¹⁾ Antecknas av intressekontoret. Numret skall anges å den förteckning över inbetalningar till Statens intressekontors postgiro-
konto nr 1926, som arbetsgivare har att insända till intressekontoret (se generalpoststyrelsens bestämmelser § 4).

Anvisningar för blankettens ifyllande.

(Genomläs även noga generalpoststyrelsens bestämmelser.)

- A-uppdrag.** Alla skatter under ett helt år upptagas med beräknade belopp. Tag till i överkant! Varje debetsedel, som Ni erhåller, skall insändas till intressekontoret, försedd med anteckning om Edert intressekontonummer. Skattebetalning genom intressekontoret kostar ingenting (se best. § 5).
- B-uppdrag.** Här antecknas sådana periodiska utbetalningar (jfr best. § 1), vilkas belopp och remitteringsdagar vid blankettens ifyllande kunna *exakt* anges. (Radiolicensavgift upptages dock bland C-uppdragen.) *Exempel:* Ni har en försäkring nr A 6543 hos Försäkrings AB. Vega. Premien kr. 36:90 förfaller den 25/1 och 25/1 varje år och skall erläggas till bolagets agentur i X-stad (postgiro-konto nr 4901). Ingen vinståterbäring! Å blanketten antecknas: I kol. 1: *Försäkr. AB. Vegas agentur, X-stad* och *4901*.; i kol. 2: *20/1* och *20/1* (obs. god tid före förfallodag!; jfr best. § 10 d); i kol. 3: *36:90*.; i kol. 4: *73:80* (=hela årsbeloppet) samt i kol. 5: *A 6543*.
Beträffande s. k. sparkonto i postsparbanken se § 10 b i bestämmelserna! Observera, att insättningarna å sparkonto förmedlas avgiftsfritt av intressekontoret.
- C-uppdrag.** Här antecknas övriga periodiska utbetalningar (jfr best. § 1), som Ni önskar, att intressekontoret skall förmedla. I kol. 4 antecknas det *beräknade årsbeloppet*. För utbetalnings verkställande erfordras, att erhållen räkning, formulär till radiolicens jämte licensuppgift, avi, särskilt skriftligt meddelande rörande beloppets exakta storlek e. d. översändes till intressekontoret. Räkning etc. skall före översändandet förses med anteckning om Edert intressekontonummer och önskad remitteringsdag (jfr best. § 10 c och d).
- Om Ni har månadslön,** skall summan av utbetalningsbeloppen (kol. 4) delas med 12. Det belopp, som därvid erhålles, skall avrundas till närmast högre 5- eller 10-tal kronor (t. ex. 127:96 till 130:— kr.).
Om Ni erhåller lön två gånger i månaden, delas summan av utbetalningarna med 24, och *om Ni har veckolön,* med det tal, som motsvarar antalet veckoavlöningar under ett år (i regel 40 å 50). I dessa fall sker avrundning till närmast högre helt kronal (t. ex. 23:46 till 24:— kr.). (Se även best. § 10 e.)
Om inbetalningarna skola ombesörjas av Eder själv, delas utbetalningssumman med det tal, som motsvarar det antal periodiska inbetalningar, som Ni beräknar göra under ett år.
Bestäm gärna de regelbundna löneavdragen eller inbetalningarna till *högre* belopp, än vad uträkningen givit vid handen.
- Anteckna å blanketten alla de uppgifter rörande namn, adress m. m., som enligt texten skola lämnas.
Ifyll *bemyndigandet* och anteckna därvid det belopp, som skall avdragas Eder lön vid varje avlöningstillfälle.
Därest Ni själv önskar till intressekontoret göra periodiska inbetalningar, ifylles givetvis icke bemyndigandet.
- Avskrift av Edra anteckningar bör göras å ett särskilt exemplar av denna blankett och behållas för eventuellt senare behövliga annotationer. Sedan anmälningsblanketten ifyllts, insändes densamma i odelat skick till Statens intressekontor, Drottningg. 31, 3 tr.;
Postadress: Postfack, Stockholm 1.

Bör bevaras.

Dessa bestämmelser gälla i cke för befattningshavare eller pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst.

Bestämmelser**angående anlitande av Statens intressekontor (postgirokonto nr 1926).**

§ 1. Statens intressekontors uppgift är att med medel, som inflyta till detsamma genom regelbundna löneavdrag eller inbetalningar, ombesörja betalning av skatt och andra mera regelbundet förekommande personliga utgifter, såsom hyror, försäkringspremier, gas-, elektricitets-, radiolicens-, telefon-, skol- och föreningsavgifter samt insättningar å sparkasseräkning o. d. Efter prövning i varje särskilt fall förmedlar intressekontoret jämväl betalning av amorteringar och räntor å lån i banker och därmed jämförliga penninginrättningar. Intressekontoret åtager sig däremot icke förmedling av betalningar till avbetalningsfirmor e. d. Av de utgifter, vilkas betalning sålunda förmedlas av intressekontoret, är endast betalning av **skatt obligatorisk** för envar, som begagnar sig av intressekontoret.

Till intressekontoret lämnade uppgifter betraktas som förtroliga.

§ 2. Anslutning till intressekontoret, som kan ske när som helst, erhålles efter anmälan, som skall utskrivas å särskild blankett (Anmälan till Statens intressekontor). Dylig anmälningsblankett tillhandahålles å varje postanstalt i riket, men kan även erhållas efter rekvisition direkt hos intressekontoret. Närmare föreskrifter angående blankettens utskrivande finnas intagna i § 10 här nedan ävensom å själva blanketten.

För varje till intressekontoret ansluten person, i det följande benämnd kontoinnehavare, upplägges ett intressekonto. Kontoinnehavaren erhåller skriftligt besked om kontots nummer. För kontoinnehavarens räkning inbetalade belopp gottskrivas intressekontot. Å detta avföras jämväl verkställda utbetalningar. Utbetalningarna ske genom begagnande av postgiroörelsen.

§ 3. Inbetalningar till intressekontoret kunna ske genom förmedling av arbetsgivaren, **vilket är att föredraga**, eller genom kontoinnehavarens egen försorg. I förstnämnda fallet har kontoinnehavaren att å det vid anmälningsblanketten fogade »bemyndigandets» befullmäktiga arbetsgivaren att vid varje avlöningstillfälle avdraga visst med hänsyn till utbetalningarna på förhand beräknat belopp. I det senare fallet har han att periodvis inbetala erforderligt belopp till intressekontorets postgirokonto nr 1926.

§ 4. Arbetsgivare, som åtagit sig att ombesörja sådana löneavdrag, varom i § 3 är fråga, har att omedelbart efter varje avlöningstillfälle inbetala summan av de avdragna beloppen till Statens intressekontors postgirokonto nr 1926. Samtidigt skall till intressekontoret insändas en specificerad förteckning å de i summan ingående olika avdragsbeloppen. Sådan förteckning skall utskrivas å särskild av intressekontoret tillhandahållen blankett.

§ 5. Intressekontorets förmedling av skattebetalningar ävensom av insättningar å spar-konto hos postsparbanken är kostnadsfri (för sistnämnda förmedling erhåller intressekontoret ersättning av postsparbanken). För förmedling av andra betalningsuppdrag upptages en avgift av 20 öre för varje utbetalning från intressekonto. Avgifterna debiteras intressekonto efter utgången av varje halvår. Dylig debitering sker dock icke, därest arbetsgivaren åtagit sig att betala ifrågasvarande avgifter.

Ränta utgår icke å medel, som innestå å intressekonto.

§ 6. Intressekontoret förbehåller sig rätt att vägra sådan utbetalning, som anses ej lämpligen böra förmedlas av kontoret. Intressekontoret äger rätt att upphöra med sådant intressekonto, vars innehavare utnyttjar kontot på ett sätt, som icke anses stå i överensstämmelse med intressekontorets syftemål. Har konto av denna eller annan anledning avslutats, kommer event. tillgodohavande å kontot att tillställas kontoinnehavaren.

§ 7. Därest behållning å intressekonto icke tillåter beordrad utbetalning, tillställas kontoinnehavare i varje särskilt fall underrättelse härom i och för verkställande av fyllnadsinbetalning till intressekontoret. Dylig underrättelse, i vad det rör skatteutbetalning, kan, därest så önskas, tillställas kontoinnehavaren genom arbetsgivarens förmedling. För sådant ändamål erfordras, att arbetsgivarens namn och adress (firmastämpel) anbringas i övre vänstra hörnet av debetsedeln.

§ 8. Intressekontoret äger att i viss utsträckning verkställa utbetalning från intressekonto, även om underskott härigenom skulle uppstå å kontot. Dylig överdragning å intressekonto får emellertid endast äga rum, under förutsättning att för underskottet ställts säkerhet, som godkänts av generalpoststyrelsen. Intressekonto får överdragas **högst** i sådan omfattning, att intressekontoret icke vid något tillfälle har utestående tillgodohavande hos kontoinnehavaren till högre belopp än det, som månatligen skall inbetalas till kontot. Å sålunda av intressekontoret förskotterat belopp äger kontoret att tillgodoräkna sig ränta efter en räntesats av 5 %, dock minst 50 öre per halvår. Ränta debiteras intressekonto i regel under loppet av det halvår, som närmast följer på det, varunder överdragning ägt rum.

Erforderliga ytterligare upplysningar i nu ifrågasvarande avseende erhållas på begäran från intressekontoret.

§ 9. Snarast möjligt efter utgången av juni och december varje år erhåller kontoinnehavaren kontokurant, å vilken specificerade uppgifter meddelas rörande verkställda in- och utbetalningar m. m.

§ 10. Den i § 2 omnämnda anmälningsblanketten skall ifyllas på sätt den tryckta texten anger. Utskriften skall ske med skrivmaskin, bläck eller anilpenne — **icke** med blyertspenna. Två blanketter böra utskrivas, av vilka den ena behålles av kontoinnehavaren att användas för annotation av eventuella ändringar o. d.

Anmälningsblanketten består av två delar. Å överdelen antecknas bl. a. de utbetalningsuppdrag, som vederbörande önskar, att Statens intressekontor skall ombesörja. Underdelen uppstår dels en blankett till avdragsbemyndigande, dels ock anvisningar för anmälningsblankettens ifyllande.

Betalningsuppdrag åro uppdelade i tre grupper: A-, B- och C-uppdrag.

a) **Grupp A (Skatter).** Alla krono- resp. kommunalutskylder o. dyl., som skola betalas under ett år, medtagas. Beloppen böra beräknas så, att marginal finnes för event. höjningar i utdebiteringarna m. m. **Debetsedel skall ofördröjligen efter mottagandet tillställas intressekontoret.** Någon påminnelse härom från intressekontorets sida kan icke påräknas. Före översändandet skall vederbörandes

intressekontonummer, därest uppgift därå hunnit erhållas, anges i övre **högra** hörnet å debetsedel.

Sedan slutbetalning av debetsedel ägt rum, återställes denna av intressekontoret direkt till vederbörande kontoinnehavare. Återställandet sker antingen i särskild försändelse från intressekontoret eller ock tillsammans med i § 9 omfördäld kontokurant. Skulle emellertid kontoinnehavare av en eller annan anledning vara i behov av debetsedel, innan den hunnit återställas till honom från intressekontoret, översänder detta på begäran dylik debetsedel till kontoinnehavaren.

b) Grupp B (Utbetalningar med fasta belopp och remitteringsdagar). Uppgifterna skola vid anmälan utskrivande meddelas så fullständigt, att intressekontoret kan verkställa utbetalningarna utan att behöva erhålla någon ytterligare underrättelse i det ena eller andra avseendet.

Kontoinnehavare, som så önskar, kan genom intressekontoret varje månad verkställa insättning i postsparbanken med ett varje gång lika stort belopp i helt kronal. Insättning verkställas av intressekontoret **senast** den 10 i varje månad och införes icke i postsparbanksbok utan gottskrives ett för kontoinnehavaren å postsparbanken upplagt **sparkonto**. Å medel, som insatts på dylikt konto, gottgöres vanlig postsparbanksränta.

För uttagning av å sparkonto insatta medel erfordras, att för ändamålet fastställd uppsägningsblankett (postverkets blankett nr 612) ifylles och avlämnas å postanstalt, till lantbrevbärare eller postombud. Dylik blankett kan erhållas å varje postanstalt. Till postanstalt etc. avlämnad uppsägningsblankett vidaresändes av denna omedelbart till postsparbanken utan kostnad för kontoinnehavaren. Uppsågt belopp översändes av postsparbanken till kontoinnehavaren under önskad adress. Under loppet av första kvartalet varje år tillställer postsparbanken kontoinnehavaren ett ränte- och kapitalbesked beträffande behållningen m. m. å hans sparkonto.

Intressekontoret förmedlar regelbundna insättningar även i annan bank.

c) Grupp C (övrige utbetalningar). Räkning, formulär till radiolicens jämte licensuppgift, avi, skriftligt meddelande e. d. rörande varje särskild utbetalning skall i god tid före den dag, beloppet skall av intressekontoret avsändas till betalningsmottagare (**remitteringsdag**), tillställas intressekontoret. Räkning etc. skall i övre **högra** hörnet förses med kontoinnehavarens **intressekontonummer**. I övre **vänstra** hörnet skall anges önskad **remitteringsdag**. Här ovan omfördäld räkning etc. återställas till kontoinnehavare tillsammans med i § 9 omfördäld kontokurant.

d) Vid angivande av remitteringsdag beträffande såväl B- som C-uppdrag bör beaktas, att det åtgår viss tid, innan till utbetalning beordrat belopp kommer betalningsmottagaren **tillhanda**, efter det att detsamma remitterats från intressekontoret. I regel torde dock denna tidrymd inskränka sig till en eller

några få dagar, eftersom intressekontoret å den angivna remitteringsdagen till postgirokontoret för behandling i vanlig ordning överlämnar ett giro- eller utbetalningskort å remissan. Av vikt är emellertid, att vid beordrande av utbetalning av försäkringspremie eller överhuvudtaget sådan remissa, beträffande vilken det är särskilt angeläget, att densamma betalas senast å viss förfallodag, som remitteringsdag anges tillräckligt tidigt datum. Det kvitto från betalningsmottagaren, som av intressekontoret i varje särskilt fall begäres för att å betalningsmottagaren översändas direkt till kontoinnehavaren, bör nämligen hinna ingå till denne före förfallodagen (i förekommande fall före utgången av försäkrings respitid).

e) Det belopp, som periodvis skall avdragas å avlöning och genom arbetsgivarens försorg insättas å intressekonto, erhålles på så sätt, att summan av samtliga å anmälan upptagna utbetalningar divideras med något av nedanstående tal:

a)	Avlöning utbetalas en gång per mån. . .	12
b)	» » två gånger per mån. . .	24
c)	» » per vecka	det

tal, som motsvarar antalet veckoavlöningar under ett år.

Den kvot, som därvid erhålles, avrundas uppåt, därest vederbörande har avlöning enligt a), till närmaste med 5 jämnt delbara kronal, eller, därest vederbörande har avlöning enligt b) eller c), till närmaste belopp i helt kronal. Intet hinder möter dock mot att avdragsbeloppet anges med ett **högre** belopp än det, vartill den sålunda gjorda uträkningen givit vid handen.

Person, som önskar att själv ombesörja inbetalningarna till intressekontoret (jfr § 3), har att dividera sammanlagda beloppet av utbetalningarna med ett tal, motsvarande det antal periodiska inbetalningar, vederbörande beräknar komma att verkställa under ett år. Inbetalning skall ske i helt kronal.

§ 11. Om ändring eller komplettering av tidigare meddelade uppgifter erfordras (t. ex. vid ombyte av hyresvärd, ändring av hyresbelopp etc.), skall intressekontoret härom meddelas skriftlig underrättelse, som skall ha ingått till intressekontoret **senast 8 dagar** före den dag, utbetalning skall verkställas.

Om så med hänsyn till omfattningen av önskade ändringar eller kompletteringar anses lämpligt, bör ny anmälningsblankett utskrivas och insändas till intressekontoret. Dylik blankett skall förses med tydlig anteckning om numret å intressekontot.

Därest kontoinnehavarens bostads- eller postadress ändras, bör meddelande härom tillställas intressekontoret.

§ 12. Behållning, som vid utgången av ett kalenderår förefinnes å intressekonto, överföres i löpande räkning till följande år, såvida icke i varje särskilt fall annorlunda begäres.

Stockholm den 8 december 1936.

KUNGL. GENERALPOSTSTYRELSEN.

åtgärden och dagen, då resterande skattebelopp beräknas vara guldna. Genom signal i vederbörande register utmärkes, att ärendet omhänderhaves av intressekontoret. Visar det sig sedermera, att vederbörande icke i av intressekontoret godkänd ordning fullgör inbetalningarna, företagas omedelbart indrivningsåtgärder. Gäller överenskommelsen skattskyldig, som redan har införsel för skatt, avbrytes införseln och inlevereras till överståthållarämbetet de innehållna medlen. I övrigt förfäres på sätt förut nämnts. Redovisning av uppburna restantiemedel verkställs av intressekontoret en gång i kvartalet med iakttagande av att endast till fullo inbetalda stämmobelopp inlevereras. Intressekontoret övervakar, att den skattskyldige fullgör inbetalningarna i enlighet med den träffade uppgörelsen. Uppgift om sådana restskyldiga, som visat sig icke fullfölja överenskommelsen med intressekontoret, skall lämnas till införselavdelningen för vidtagande av erforderliga indrivningsåtgärder. Erforderliga uppgifter om resterande utskylder lämnas vid telefonförfrågan från intressekontoret. Sådan telefonförfrågan göres omedelbart innan överenskommelsen träffas mellan intressekontoret och den restskyldige.

Enligt uppgift hava omkring 9 000 personer under tiden maj 1937—september 1938 anlitat intressekontoret för amortering av restförda utskylder till överståthållarämbetet i enlighet med ovan angivna principer.

I fråga om förmedlingen av restförda utskylder för landet i övrigt har i regel förfarits så, att vederbörande intressekontoinnehavare, sedan han träffat överenskommelse med indrivningsförrättaren om förmedling genom kontoret av restförda utskylder, å sin betalningsplan (avd. B. å anmälningsblanketten) angivit såväl belopp som remitteringsdagar för likviderna till indrivningsmannen. Vid denna verksamhet har i möjligaste mån tillsetts, att betalning i rätt tid av löpande utskylder icke äventyrats.

Kommitténs förslag.

Kommittén finner anstalter av nu ifrågavarande slag vara till fördel icke blott för de skattskyldiga utan även för det allmänna. För den skattskyldige bliver helt visst utskyldsbetalningen, om densamma verkställs genom regelbundna löneavdrag eller inbetalningar i småposter, mindre kännbar än eljest och han vinner härigenom större möjligheter att kunna i vederbörlig ordning fullgöra sin skattskyldighet och undgå indrivning jämte cärmed förenade extra kostnader. Det allmännas fördel består däri att större punktlighet vinnes vid skattebetalningen, varigenom kostnaderna för indrivning av resterande utskylder minskas, och att utskyldsbetalningen i praktiken kan ske redan vid tiden för inkomstförvärvet, det sistnämnda en fördel särskilt vid tider med nedåtgående konjunkturen, arbetslöshet o. d. Anstalter av nu ifrågavarande slag böra därför enligt kommitténs åsikt i en eller annan form understödjas från statens sida under förutsättning att detta kan ske utan alltför stora kostnader. Att söka tillskapa något eller några nya

slag av anordningar för ifrågavarande ändamål synes kommittén i stort sett icke erforderligt utan anser kommittén, att man i huvudsak bör bygga på de anordningar, som redan finnas och som tillkommit efter i många fall under årtionden gjorda erfarenheter. Det statliga understödet synes lämpligen böra utgå genom kontant bidrag i en eller annan form till anstalterna i fråga. Visserligen är det riktigt, att den verksamhet, som bedrivs av dessa, icke har så stor betydelse, då det gäller att förmå sådana personer, som överhuvud taget icke vilja betala sin skatt (»skattesolkare»), att erlagga sina utskylder i vederbörlig ordning. Verksamheten har emellertid stor betydelse däriigenom, att möjlighet beredes personer, som väl vilja betala sina utskylder men vid betalningstillfällena icke förmå detta, att fullgöra sin utskyldsbetalning. Bland annat av den anledningen, att kommittén, som i annat sammanhang omförmäles, ansett nödvändigt, att antalet uppbördsterminer begränsas till sex, har det synts kommittén särskilt angeläget att träffa sådana anstalter, att *varje skattskyldig i landet beredes möjlighet att kostnadsfritt samt på betryggande sätt förskottsvis verkställa skattebetalning vid för honom lägliga tidpunkter*. Denna möjlighet förefinnes i viss utsträckning redan nu genom statens intressekontor, men böra även övriga redan förefintliga anstalter i möjligaste mån utnyttjas i dylikt lofvärt syfte. Då statens intressekontors verksamhet, såsom tidigare meddelats, möjliggöres genom statsanslag, synes det böra tagas under omprövning, huruvida icke de övriga för skattebetalning i mindre poster verksamma anstalterna böra erhålla någon uppmuntran — icke minst för att stimulera till bildande av nya dylika anstalter. Vid bedömandet av denna fråga får man icke förbise betydelsen av att lokalt verksamma anstalter finnas, vilka självfallet hava särskilda förutsättningar för att nå ett större klientel och vid behov vinna gehör hos detta.

Inom kommittén har vid bedömandet av frågan om kontanta bidrag till sådana anstalter diskuterats möjligheten av att fastställa normalreglemente för sådana privata anstalter, som skulle få åtnjuta statsunderstöd. Detta har emellertid visat sig erbjuda avsevärda svårigheter. Som tidigare framhållits, är de privata anstalternas struktur synnerligen oenhetlig. Många gånger torde organisation i egentlig mening knappast förefinnas. Under sådana förhållanden torde ett dylikt normalreglemente knappast vara möjligt att åstadkomma, om man icke vill insnöra verksamheten i alltför snäva former. Därtill kommer att utbetalningen av ett kontant, statligt förvaltningsbidrag till anstalter av ifrågavarande slag, som ju bleve så att säga »erkända», givetvis skulle medföra behov av kontroll i olika avseenden från statens sida. Krav torde komma att ställas icke endast på att de villkor, som skulle gälla för förvaltningsbidragets erhållande, bleve uppfyllda utan även på att de anslutna finge tillräcklig garanti för att de icke, t. ex. på grund av förskingring av inbetalade skattemedel, kunde få betala skatten två gånger. Den härför erforderliga kontrollen skulle helt säkert betinga en kostnad, som näppeligen stode i proportion till det belopp, som skäligen skulle kunna anslås för uppmuntran av nu ifrågavarande anstalter. För de

fall, skattemedlen helt inginge i exempelvis ett företags räkenskaper, skulle en sådan kontroll för övrigt svårligen kunna utövas.

Kommittén har under ovan angivna förhållanden kommit till den uppfattningen, att understöd åt nu ifrågavarande anstalter böra givas i form av en »rabatt» för de av vederbörande anstalt rättidigt, d. v. s. under vederbörande uppbördsterminer eller -stämmor, förmedlade skattelikviderna. Sådan rabatt synes böra utgå med visst belopp per debetsedel och termin eller stämma, under förutsättning att anstalt på en gång likviderar t. ex. minst 50 debetsedlar.

Som i annat sammanhang nämnts, skall innehavare av postgirokonto äga att erlægga skattelikvid över postgiro, om debetsedel — jämte girokort — insändes direkt till postgirokontorets skatteavdelning. Det torde ligga nära till hands att begagna sig av denna redan förutsedda anordning för nu ifrågavarande anstalters skattebetalningsförmedling. Dessa, som lämpligen borde hava postgirokonto, kunde direkt till postgirokontoret översända de anslutnas debetsedlar och samtidigt tillföra den i förslaget till uppbördsförordning 19 § 1 mom. omförmälda postgirokontorets skatteavdelning för skattebetalningen erforderliga medel. Postgirokontoret kunde sedan på enahanda sätt som postanstalt kvittera debetsedlarna och därefter återställa dessa till vederbörande anstalt. Därjämte kunde postgirokontoret förskottsvis för statsverkets räkning utanordna rabatten till vederbörande anstalt.

Kommittén har i denna fråga samrått med generalpoststyrelsen och har därvid också framkommit, att ifrågavarande anstalters medverkan vid skatteuppbörden torde kunna på ett lämpligt sätt inpassas i uppbördssystemet, varvid man — med de förenklade arbetsmetoder, som ett centralt organ (postgirokontoret) kan använda — torde kunna räkna med en ej obetydlig minskning av det arbete, som mottagandet och kvitterandet av skattebeloppen jämte redovisning till statsverket av desamma eljest skulle föranleda.

Vidkommande storleken av den rabatt, som skulle utgå till anstalt, synes denna böra göras beroende av, huruvida skattebeloppen inbetalas på en gång till postgirokontoret under vederbörande uppbördsperiod eller förskotts-inbetalning sker efter hand som inkassering av medel ägt rum, exempelvis i samband med avlöningsutbetalning. I förra fallet synes rabatten lämpligen kunna begränsas till 5 öre per inbetalt termins- eller stämmobelopp. I det senare fallet torde rabatten böra sättas högre. Kommittén är av den uppfattningen, att om rabatten skall kunna stimulera förskottsbetalning och bildandet av nya anstalter — vilket självfallet vore önskvärt — beloppet bör bestämmas till 15 öre per inbetalt termins- eller stämmobelopp för varje debetsedel. Givetvis måste för åtnjutande av denna senare rabatt uppställas vissa minimifordringar såväl beträffande tiden för förskottsbetalningarnas erläggande som i fråga om inbetalade förskottsbeloppets storlek i förhållande till det totala skattebeloppet. Härvidlag kan det dock av praktiska skäl knappast bliva tal om mera invecklade bestämmelser. Det torde vara tillräckligt att föreskriva, att anstalt för att komma i åtnjutande av den högre rabatten skall senast en månad före uppbördstermin eller -stäm-

mas början hava inbetalt minst hälften av det skattebelopp, som genom dess förmedling skall erläggas vid terminen eller stämman.

Såsom i annat sammanhang närmare beröres (jfr del III under kap. 3 B), har generalpoststyrelsen ansett, att med det föreslagna uppördssystemet ersättning för skatteuppörd i vanlig ordning genom postverkets försorg bör utgå med 20 öre för varje skatteinbetalning. Inom generalpoststyrelsen hava vissa beräkningar gjorts rörande kostnaderna för mottagande och redovisning av skattebeloppen under här ovan antydda förutsättningar, innefattande bland annat att minst 50 debetsedlar på en gång översändas till postgirokontoret. Dessa beräkningar hava givit till resultat, att postverkets självkostnader för bestyret med skattebeloppens kvittering och redovisning jämte porto för debetsedlarnas insändande och de kvitterade debetsedlarnas återsändande till uppdragsgivaren samt utbetalande av rabatten till vederbörande anstalter icke torde — åtminstone icke nämnvärt — överstiga 10 öre per skattepost. Generalpoststyrelsen har därför ansett, att ersättningen till postverket för nu ifrågasatt skatteinbetalningar skulle kunna sättas till 10 öre per debetsedel och termins- eller stämmobelopp. Det synes kommittén skäligt, att det belopp av 10 öre per debetsedel och termin eller stämma, som således kan »inbesparas» för statsverket, därest skattebetalningen på sätt ovan antytts sker direkt till postgirokontoret i stället för å postanstalt, lämpligen skulle kunna användas till rabatt åt anstalterna i fråga. Som förut nämnts, håller kommittén före, att rabatten lämpligen bör utgå med 5 öre, där skattelikvid verkställes under termin eller stämma och med 15 öre, därest sådan göres genom avbetalningar i förskott efter ovan angivna grunder. Då kommittén har anledning förmoda, att förstnämnda kategori kommer att bliva den talrikaste, synes det kommittén, som om den nu föreslagna rabatten icke skulle behöva förorsaka statsverket några utgifter, som åtminstone i väsentlig mån överstege dem, som statsverket skulle hava fått vidkännas, därest inbetalningen av debetsedlarna skett å postanstalt.

Det här ovan angivna förfarandet torde medföra, att varje anstalt måste hava en egen, för de olika skattebetalarna individuellt upplagd bokföring. Därest så skulle anses erforderligt ur kontrollsynpunkt, torde postgirokontoret kunna beträffande varje omsättning på anstaltens postgirokonto tillställa en inom anstalten utsedd förtroendeman e. d. kontoutdrag. Full frihet bör finnas för anstalt att på lämpligt sätt fruktbargöra inestående medel t. ex. genom deras insättning å bankräkning under de tidsperioder, då anstalten kan disponera desamma. Något hinder för att anstalt lämnar de till densamma anslutna ränta å inestående belopp eller åtager sig även andra utbetalningsuppdrag förefinnes givetvis ej. Det kan dessutom ifrågasättas, huruvida icke lämpliga bokföringsblanketter kunde utarbetas av postgirokontoret och tillhandahållas de anstalter, som använda sig av denna skattebetalningsmetod.

Metoden torde lämpa sig för intressekontor, skattekassor m. fl., antingen dessa äro anknutna till affärs- och industriföretag, sparbanker eller jordbrukskreditkassor eller utgöras av skattebetalningsföreningar m. m., med

andra ord för alla organisationer, som hava skattebetalningens underlättande till syftemål.

Såsom tidigare omnämnts, förmedlar redan för närvarande postsparbanken i viss utsträckning skattebetalning från sjömän. Jämväl i detta avseende har kommittén haft överläggningar med generalpoststyrelsen, som förklarar sig icke hava något att erinra mot att denna skattebetalningsförmedling från postsparbankens sida utvidgas. Postsparbankens medverkan därvid måste dock helt naturligt även i fortsättningen bliva begränsad till att omfatta förmedling av skatter i sådana fall, då vederbörande själv förklarar sig villig låta postsparbanken ombesörja skattebetalningen. Genom en ytterligare propaganda har generalpoststyrelsen dock ansett det vara möjligt att väsentligt öka sjömannens intresse för postsparbankens skatteförmedlande verksamhet.

Det torde emellertid icke böra förbises, att svårigheterna att ordna skatteuppbörden för sjömännen på ett tillfredsställande sätt, åtminstone delvis torde sammanhänga med att den skattskyldige sjömannen ofta icke erhåller sin debetsedel i sådan tid, att han överhuvud taget blir i tillfälle att i rätt tid erlägga belopp, som förfaller till betalning vid den första uppbördstermin eller -stämma, en debetsedel avser. För att i någon mån kunna neutralisera berörda olägenhet synes det angeläget, att sjöman, som därom framställt begäran, skall kunna få skattsedel direkt tillställd postsparbanken. Förslag till erforderliga bestämmelser i detta hänseende har också intagits i 14 § 2 mom. i uppbördsförordningen. I övrigt synes det ankomma på generalpoststyrelsen att meddela de ytterligare bestämmelser i nu ifrågavarande avseende, som må kunna befinnas erforderliga. Kommittén vill emellertid icke underlåta att framhålla det synnerligen önskvärda i att skattebetalningen för sjömännen i all möjlig mån underlättas och stimuleras — även om särskilda kostnader därigenom skulle uppstå.

Beträffande statens intressekontor, som i stort sett redan för närvarande torde fylla rimliga anspråk på bekväma och säkra anordningar för förskottsbetalning av skatter, förefinnes enligt kommitténs förmenande möjlighet att utan större kostnadsökning bereda därtill anslutna vissa förmåner, som helt visst skulle verka uppmuntrande på dem, som äro hågade att ansluta sig till intressekontoret, och röna uppskattning av de redan anslutna. Kommittén har särskilt uppmärksammat, att personer, som ej äro befattningshavare eller pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst (inkl. folk- och småskollärare), icke åtnjuta frankeringsfrihet för försändelser till intressekontoret. Det synes kommittén lämpligt, att även ifrågavarande personer och de företag, som för sina anställda anlita statens intressekontor, erhålla dylik frankeringsfrihet i vad det gäller insändande till kontoret såväl av debetsedlar, redovisningshandlingar o. d. som ock av medel. Det är härvid att märka, att statens intressekontor jämväl i fortsättningen torde komma att anlitas av alla dem, som av en eller annan anledning icke vilja eller hava möjlighet att ansluta sig till andra anstalter. Det förhållandet att,

medel, tillförda statens intressekontor, stå under statsgaranti, torde för många vara nog så betydelsefullt.

Kommittén har icke förbisett, att statens intressekontor förorsakar vissa kostnader för statsverket. Det förefaller emellertid kommittén, som om intressekontorets kostnader för skattebetalningen skulle kunna minskas, sedan skatteuppbörden ordnats på sätt kommittén föreslagit. Det är nämligen att märka, att intressekontoret för närvarande har att likvidera skattebelopp till ett mycket stort antal uppbördsmyndigheter med ofta sinsemellan olika uppbördstider. En avsevärd förbättring härutinnan skulle inträda i och med genomförandet av omorganisationen av skatteuppbörden i dess helhet enligt kommitténs förslag. Vissa kostnader för intressekontorets verksamhet, som dock ingår som en icke oviktig faktor i det föreslagna uppbördssystemet, torde emellertid alltjämt bliva ofrånkomliga.

Inom kommittén har vidare diskuterats lämpligheten av att skattskyldig, som på en gång önskar erlägga skatt för t. ex. flera år framåt, beredes tillfälle att göra detta genom statens intressekontor. På förfrågan har generalpoststyrelsen meddelat, att något hinder enligt styrelsens mening ej bör föreligga härför. Något behov av att för de måhända mera sällan förekommande fall, då skattskyldig önskar på angivet sätt i förväg erlägga skatt, vidtaga speciella åtgärder eller utfärda särskilda föreskrifter synes dock ej finnas.

Kommittén har dessutom haft under omprövning, huruvida icke den i det föregående omnämnda metoden att låta skattskyldig under vissa förutsättningar få, efter överenskommelse med statens intressekontor, på längre sikt amortera resterande utskylder till överståthållarämbetet skulle kunna utsträckas att avse hela landet. Ehuru tillvägagångssättet har vissa fördelar, icke minst för dem, som begagna sig av en dylik möjlighet, har det dock syntts kommittén medföra något för stora samt måhända väl dyrbara och invecklade anordningar att utvidga metodens användning genom tvingande föreskrifter på sätt nyss antytts.

Det torde jämväl böra omnämnas, att kommittén övervägt, huruvida icke tvångsanslutning i en eller annan form till statens intressekontor lämpligen borde föreskrivas för s. k. skatteskokare. Starka skäl synas dock tala mot en sådan anordning, som för löntagares del icke torde kunna genomföras utan arbetsgivarens medverkan och vars genomförande sannolikt skulle vara förenat med betydande svårigheter. Kommittén är även av den uppfattningen, att arbetsgivare icke lämpligen bör åläggas att i de fall anställd så önskar verkställa och till intressekontoret inleverera löneavdragsbelopp. Detta utesluter givetvis icke, att åtgärder må — om så anses erforderligt — kunna vidtagas för att på övertygelsens väg förmå arbetsgivare att lämna sina anslutna möjlighet att på lämpligt sätt anlita intressekontoret.

Kommittén får slutligen här nedan sammanfatta de viktigaste av sina förslag, i vad det rör uppmuntran av frivilliga anordningar för förskottsavsättning till gäldande av utskylder.

1) Alla anstalter av vad slag det vara må — intressekontor, skattekontor,

skattebetalningsföreningar, sparbanker, jordbrukskreditkassor m. fl. — ävensom enskilda personer och företag, som förmedla inbetalning av utskylder och hava postgirokonto, skola äga direkt till postgirokontorets skatteavdelning kostnadsfritt insända debetsedlar och vid likvid av dessa medelst girering, som avser betalning av minst 50 debetsedlar, erhålla en rabatt per inbetalt termins- eller stämmobelopp med för varje debetsedel

5 öre, då likvid sker under terminen eller stämman, och med

15 öre, då likvid sker senast en månad före terminens eller stämmans första dag med minst hälften av å terminen eller stämman enligt vederbörande debetsedlar förfallande belopp.

2) Postsparbankens verksamhet i fråga om sjömännens skattebetalning utvidgas.

3) Frankeringsfrihet medgives för samtliga försändelser till statens intressekontor.

4) Statens intressekontor förmedlar skattebetalning för sådana skattskyldiga, vilka på en gång önska erlägga skatt för ett eller flera år framåt.

Särskilda spörsmål.

Taxeringsförfarande och utskyldsbetalning för sjöfolk.

Enligt de vid kommitténs tillsättande meddelade direktiven har kommittén haft att överväga riksdagens skrivelse den 20 april 1934, nr 177, vari riksdagen anhållit, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om utredning rörande sådana ändringar i gällande lagstiftning, att taxeringsförfarandet och utskyldsbetalningen för sjöfolk måtte förenklas och göras mera effektiva än för närvarande vore fallet, ävensom för riksdagen framlägga de förslag, som av utredningen kunde föranledas.

För närvarande gälla inga särskilda bestämmelser för sjöfolk i berörda hänseenden. Tidigare har emellertid så varit fallet. Enligt 1835 års bevillningsförordning hade sålunda sjömanshusen att för sjöfolket verkställa debitering och uppbörd av bevilling. Numera sker taxering i vanlig ordning och debetsedlar utsändas för en sjöfarande under den adress, under vilken han förekommer i mantalslängden. En sjöfarande plägar mantalsskrivas där han har familj eller andra anhöriga eller där han eljest har sitt hemvist, då han icke är till sjöss. (Jfr § 3 mom. 3 mantalsskrivningsförordningen.)

Tidigare framställningar och förslag. *Övermaskinisten J. O. Ohlsson* anhöll i en skrift den 7 mars 1923 till chefen för finansdepartementet, att det måtte varda fartygsbefälhavare ålagt att för gäldande av sjömannens skatter vid avmönstring göra visst procentuellt avdrag å deras löner på samma sätt som skedde för uttagande av hyresavgifterna. Enligt framställningen skulle redovisning ske till vederbörande sjömanshus, vilka hade att vidarebefordra skattemedlen till den statliga respektive kommunala uppbördsmyndighet, som omhänderhade uppbörden å den ort, där den skattskyldige vore hemmahörande. Framställningen överlämnades till 1924 års uppbördssakkunniga för att tagas i övervägande vid fullgörandet av deras uppdrag.

Sagda sakkunniga berörde i sitt betänkande icke särskilt frågan om sjöfolkets skattebetalning. Den av de sakkunniga föreslagna anordningen, att det skulle åligga arbetsgivare att ombesörja skattemedels innehållande ur den anställdes avlöning samt att å föreskrivna tider insända sålunda innehållna medel till vederbörande uppbördsmyndighet, skulle emellertid uppen-

barligen, om densamma genomförts, hava medfört, att de särskilda svårigheter, som på grund av sjöfolkets egenartade levnadsförhållanden möta för skatteinbetalning i rätt tid, blivit undanröjda eller i allt fall mindre märkbara.

I yttranden över de sakkunnigas förslag avstyrktes detsamma av ett flertal arbetsgivareorganisationer under framhållande av, bland annat, att den föreslagna anordningen skulle skapa ökat motsatsförhållande mellan arbetsgivare och arbetare samt att en dylik anordning för sjöfartsnäringens vidkommande skulle komma att medföra synnerliga svårigheter om ej rent av vara omöjlig att genomföra. Styrelsen för *Sveriges allmänna sjöfartsförening* anförde sålunda i avgivet yttrande bland annat:

»Vad särskilt beträffar sjöfarten vill styrelsen framhålla följande. Inom få yrken iärer skiftas anställning så ofta som inom sjömansyrket. Det förekommer sålunda allt som oftast, att en befattning ombord byter innehavare ett flertal gånger inom mycket kort tid. Sjömannen lämnar sin tjänst än i svensk än i utländsk hamn många gånger på så betydande avstånd från hemlandet, att skriftväxling med fartygets befälhavare tager allt för lång tid för att i förslaget avsedda uppgifter angående de anställda skola kunna med tillräcklig skyndsamhet utväxlas. Under sådana förhållanden är det praktiskt taget omöjligt för redaren att fullgöra förpliktelser, som enligt förslaget skola åvila löngivare. Det synes styrelsen, som om de särskilda förhållanden, som sålunda äro rådande med avseende å sjömansyrket, hade bort utgöra grundad anledning för de sakkunniga att till särskilt övervägande upptaga frågan om den förevarande angelägenhetens mest praktiska och ändamålsenliga ordnande i fråga om ombord anställda.»

I en motion, nr 104 i andra kammaren, vid 1934 års riksdag föreslogs, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning för åvägbringande av särskilt skattesystem för sjöfolk.

I motionen anfördes, efter en redogörelse för ovanberörda yttrande av styrelsen för *Sveriges allmänna sjöfartsförening*, följande:

»Sedan detta yttrande avgavs, har det blivit allt mera klart, att det skatteuppbördssystem, som praktiseras och även det som skulle ha praktiserats, därest sakkunnigas förslag blivit genomfört i oförändrat skick, icke tillräckligt smidigt och heller icke tillräckligt effektivt kunnat anpassas efter sjöfolkets förhållanden. Av denna anledning torde det vara skäl att snarast få genomfört ett mera lämpligt och i sin helhet omformat skattesystem för ombordanställda.

En bland de svåraste uppgifterna för sjömännen är självdeklarationen. De flesta sjömän — i varje fall största flertalet av dem, som sysselsätts i utrikes fart — kunna icke avlämna självdeklaration, med påföljd att de taxerats för inkomster, de i verkligheten aldrig haft. Som ovan framhållits byta sjömännen ofta anställning eller tvingas, av en eller annan anledning, som sjömannen själv icke råder över, lämna sin tjänst. Vid varje sådan frivillig eller ofrivillig avmönstring får sjömannen bereda sig på en ganska lång arbetslöshetsperiod. De täta arbetslöshetsperioderna göra att sjömannen ofta blir efter med sin skatt. Inbetalningsterminerna inträffa för många just under tid, då han har det som svårast i ekonomiskt hänseende, kanske vid tidpunkt, då han gått ett par eller flera månader arbetslös. Kommer därtill att hans nästa anställning endast varar ett par månader, blir det även då svårt för honom att betala resterande skatter. Har då även den skattskyldige blivit taxerad för högre inkomst än den han verkligen haft, blir problemet ännu mera komplicerat. När han så kommer ombord i ett fartyg och blir

presenterad en införsel på ett ganska högt belopp och han icke ser sig någon möjlighet att inom rimlig tid betala sina resterande skatter, lämnar han kanske av sådan anledning tjänsten för att söka sin lycka på annat ställe.

Det har flera gånger inträffat, att sjömän, som i flera månader varit arbetslösa, kort tid efter det de erhållit en efterlängtd anställning blivt presenterade införselbeslut på flera hundra kronor. Det är förklarligt, om en sådan person finner det lönlöst att fortsätta sitt arbete, helst om han därtill med ganska stor sannolikhet kan antaga, att anställningen ändå icke varar så länge, att införseln upphört. För arbetsgivareparten, redaren, är det givetvis också förenat med ganska stort besvär att sköta dessa införselar, varför man försöker hålla inne så mycket som möjligt av den skattskyldiges månadslön för att på så sätt snarast bli kvitt besväret. Många fall ha under senare år inträffat, där man innehållit nära nog hela månadslönen för den skattskyldige. Vilka känslor detta skall utlösa hos den det drabbar är lätt förklarligt.

För sjömännen borde det systemet vara infört, att skatten drages av för varje månad efter en på förhand fastställd procentsats. Det synes som det icke skulle vara omöjligt genomföra en sådan ordning. Väl kommer ett sådant förslag att stöta på en hel del motstånd från olika kommuner eller andra korporationer i landet, men detta motstånd torde säkerligen kunna övervinnas utan alltför stora slitningar. Om ett sådant förfarande kunde genomföras, skulle sjömannen betala sin skatt så snart han hade arbete och inkomst och behövde icke som nu befara några svåra efterräkningar.»

Bevillningsutskottet, till vilket motionen hänvisades, yttrade i sitt utlåtande över densamma bland annat:

»De särskilda förhållanden, under vilka sjöfolket arbetar, hava otvivelaktigt medfört svårigheter för sjömän, framför allt de i utrikes sjöfart sysselsatta, att fullgöra dem åliggande skyldigheter att avgiva självdeklaration samt att erlagga påförda utskylder. Nu nämnda omständigheter hava orsakat, att sjömännen i stor omfattning underlåtit att fullgöra sin deklarationsplikt och utskyldsbetalning. I sin ordning har detta medfört att sjömännen ofta obehörigen undgått taxering eller taxerats oriktigt samt att avsevärda belopp, som påförts dem i utskylder, icke kommit att inflyta. Olägenheter hava sålunda uppkommit såväl för de skattskyldiga själva som för det allmänna.

Föreliggande spørsmål kan ingalunda betraktas såsom en fråga av underordnad betydelse. Till ledning för dennas bedömande ur det allmännas ekonomiska synpunkt må framhållas, att kommerskollegium i ett den 5 december 1930 till chefen för handelsdepartementet avgivet yttrande upplyst, att antalet i utrikes sjöfart sysselsatta svenska sjömän beräknats uppgå till omkring 20 000 samt att totala avlöningsbeloppet till dessa — befälhavarnas avlöning frånräknad — kunde beräknas till mellan 30 och 35 miljoner kronor.

Enligt utskottets mening är det knappast möjligt att enbart genom en förbättrad tillämpning av gällande bestämmelser åstadkomma önskvärd rättelse i omfördälda missförhållanden. Utskottet har därför ansett sig böra förorda vidtagande av en utredning för vinnande av mera ändamålsenliga bestämmelser än de nuvarande rörande avgivande av självdeklaration samt erläggande av påförda utskylder för sjöfolk. Därvid bör undersökas, huruvida man icke kunde erhålla ett lätt tillämpligt och enkelt system, vilket samtidigt som det för de skattskyldiga underlättade deklarationspliktens och utskyldsbetalningens fullgörande tryggade det allmännas intresse att utfå utskylderna, utan att sjöfolket i fråga om grunderna för utgörande av de direkta skatterna försattes i en undantagsställning. I fråga om deklarationspliktens fullgörande bör tillses, att särskilda för sjöfolket avpassade formulär utarbetas, som för dem bliva lätt tillgängliga. Beträffande ut-

skyldsbetalningen bör framhållas, att en större snabbhet i fråga om indrivningen är nödvändig för att åstadkomma den önskade effekten. En tänkbar utväg vore, att sjömännen, i likhet med vad å åtskilliga håll gäller i fråga om restaurangpersonal, genom myndigheternas försorg tilldelades särskilda skatteböcker, i vilka de påförda utskylderna infördes. Skatteboken borde kunna ersätta såväl självdeklaration och den löneuppgift arbetsgivaren har att lämna som jämväl debetsedel och kvitto å erlagda utskylder.

Därest en sådan skattebok skall kunna fylla med densamma avsett ändamål, är det uppenbarligen av vikt, att nämnda bok kommer den skattskyldige till handa i så god tid, att utskyldsbetalningen kan påbörjas i och med ingången av året näst efter det taxeringen verkställts. De av kommunerna beslutade utdebiteringarna äro emellertid icke kända inom sådan tid att detta blir möjligt. Det blir därför måhända nödvändigt, att särskild debetsedel å kommunalutskylder utfärdas. Emellertid har utskottet i detta sammanhang velat antyda en särskild synpunkt, som är värd att göras till föremål för beaktande. I fråga om ett stort antal av de i utrikes sjöfart sysselsatta gäller, att sambandet med hemortskommunen är tämligen ringa. Möjligen kan det därför finnas riktigt att dessa, därest så kan ske utan att kommunernas berättigade intressen eftersättas, i fråga om skyldighet att erlagga kommunalutskylder likställas med svenska medborgare, som tillhört svensk beskickning hos utländsk makt eller lönat svenskt konsulat eller beskickningens eller konsulatets betjäning och som på grund av sin tjänst varit bosatt utomlands (se 69 § kommunalskattelagen). Sådana personer taxeras sålunda i Stockholm för gemensamt kommunalt ändamål. Jämlikt förordning den 28 september 1928 skall kommunal inkomstskatt för gemensamt kommunalt ändamål utgöras med 5 öre för varje skatteöre. Måhända vore det ändamålsenligt att för vinnande av effektivitet — ej minst med hänsyn till att på grund av brister i fråga om mantalsskrivningen ett stort antal sjömän sannolikt eljest komme att undgå taxering — en särskild taxeringsnämnd handhar taxering av sjömän.

I frågans nuvarande läge har utskottet icke ansett sig kunna närmare uttala sig om, huruvida de ifrågasatta åtgärderna böra omfatta alla å fartyg anställda personer eller begränsas till vissa grupper. Vissa skäl synas emellertid tala för att åtgärderna icke skola omfatta befälhavare och övriga personer av befälsklass samt icke heller sådana sjömän, som ej äro underkastade skyldighet att på- och avmönstra, medan behovet av ändrade bestämmelser gör sig starkast gällande i fråga om i utrikes sjöfart, särskilt s. k. trampfart, sysselsatta personer.»

Utskottet hemställde, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t an hålla, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om utredning rörande sådana ändringar i gällande lagstiftning, att taxeringsförfarandet och utskyldsbetalningen för sjöfolk förenklades och gjordes mera effektiva än för närvarande vore fallet, ävensom för riksdagen framlägga de förslag, som av utredningen kunde föranledas.

Såsom ovan nämnts avlät riksdagen sådan skrivelse.

Kungl. Maj:t utställde ovannämnda riksdagsskrivelse och utskottsutlåtande på remiss till kommerskollegium, kammarrätten, överståthållarämbetet samt länsstyrelserna i Göteborgs och Bohus, Malmöhus, Östergötlands och Gävleborgs län. På anmodan av kommerskollegium avgåvos yttranden av direktionerna för 12 sjömanshus samt vissa arbetsgivaresammanslutningar och personalorganisationer inom sjöfartsnäringen.

I flertalet avgivna yttranden vitsordades behovet av förbättrade förhållan-

den på förevarande område. *Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* ställde sig dock tveksam till om den ifrågasatta anordningen med särskilt skattesystem för sjöfolk kunde leda till någon förbättring av det resultat, som redan med hittillsvarande möjligheter stode att vinna, eller eljest innefattade fördelar, som för olika vederbörande kunde vara av den betydelse, att ytterligare utredning därom borde föranstaltas. *Sveriges segelfartygsförening* framhöll, att de av bevillningsutskottet framhållna svårigheterna för sjöfolket i förevarande avseende sannolikt icke vore så stora, som man på visst eller vissa håll påstode. I flertalet fall berodde underlåtenheten att deklarerera och betala skatt icke på bristande förmåga utan på bristande vilja.

Vidkommande den ifrågasatta reformens omfattning och karaktär drogs i åtskilliga yttranden i tvivelsmål, huruvida ett verkligt effektivt system skulle kunna vinnas, därest reformprogrammet måste begränsas i enlighet med bevillningsutskottets önskemål, att sjöfolket i fråga om grunderna för de direkta skatternas utgörande icke försattes i undantagsställning. Sålunda yttrade *kommerskollegium*, bland annat, att det enligt kollegiets mening kunde starkt ifrågasättas, huruvida en godtagbar lösning av frågan kunde vinnas utan att sjöfolket med avseende å grunderna för utgörande av de direkta skatterna försattes i en viss undantagsställning, särskilt i fråga om kommunalutskyldernas utgörande. *Kammarrätten* yttrade bland annat:

I det utlåtande, som kammarrätten avgivit över 1924 års uppbördssakkunnigas betänkande, hade på anförda skäl kammarrätten förklarat sig icke kunna tillstyrka de sakkunnigas förslag om ett uppbördsförfarande medelst förskottsavsättning av skatt. Ehuru kammarrätten principiellt vidhölle denna ståndpunkt, ville kammarrätten icke avstyrka, att beträffande det förevarande speciella området, där såsom förut nämnts behovet av ett mera effektivt uppbördsförfarande vore trängande, dylik förskottsavsättning på ett eller annat sätt infördes. Såvitt kammarrätten för närvarande kunde finna, vore det — bortsett från eventuella ändringar i avseende å taxeringsförfarandet — endast på denna väg möjligt att åstadkomma en ur det allmännas synpunkt mera tillfredsställande utskyldsbetalning från sjöfolkets sida än under nuvarande förhållanden ägde rum.

Riksräkenskapsverket fann det mindre tillrådligt ur kontrollsynpunkt att utan tvingande skäl tillämpa skilda uppbördssystem för olika grupper av skattskyldiga och ansåg sig icke kunna förorda, att den av riksdagen begärda utredningen utsträcktes i vidare mån än att lämpligheten av de åtgärder, som föreslagits i syfte att avhjälpa en del av de brister, som för sjöfolkets vidkommande vidlådde nuvarande taxerings- och uppbördsförfarande, toges under närmare övervägande.

Frågan om ändring i själva skattesystemet beträffande sjömän berördes i åtskilliga yttranden. Sålunda uttalade sig fyra sjömanshusdirektioner och *Sveriges allmänna sjöfartsförening* för lämpligheten av att samtliga sjömän finge erlägga skatt — även kommunalskatt — med viss procent av sin inkomst, oberoende av inom vilken kommun de vore mantalsskrivna, och två direktioner ansågo lämpligt, att sjöfolket i fråga om skyldighet att erlägga kommunalutskylder likställdes med person, som avses i 69 § kommunal-skattelagen. *Sveriges radiotelegrafistförening* föreslog, att ett särskilt skatte-

system skulle åvägabringas för visst sjöfolk i utrikes, eventuellt även inrikes fart. *Överståthållarämbetet* förklarade sig mera tilltalat av det i motionen framlagda förslaget än av utskottets förslag, enligt vilket förstnämnda förslag ett sådant system för sjömän skulle införas, att ett visst skattebelopp månadsvis innehölles efter en på förhand bestämd procentsats å den utbetalade avlöningen. *Överståthållarämbetet* och *länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* anförde betänkligheter mot tanken att sjömän skulle taxeras för gemensamt kommunalt ändamål, överståthållarämbetet åtminstone såvitt anginge gifta sjömän, vilka hade sina familjer bosatta här i riket.

I detta sammanhang anförde länsstyrelsen bland annat:

Frånsett att behov och fördel av sådan anordning måste bestridas av länsstyrelsen, kunde erinras om, att det i verkligheten nog icke förhölle sig så som i utskottsbetänkandet antytts, att för ett stort antal av de i utrikes sjöfart sysselsatta sambandet med hemorten vore tämligen ringa. I stället hade sjömannen i hemorten egen familj eller eljest anhöriga, vilka vore beroende av hans ekonomiska stöd; där väntade honom även den hjälp, varav han i tider av arbetslöshet kunde vara i behov. Ett mycket befogat anspråk på vederbörandes kommunal-skatteskronor torde sålunda kunna lokaliserar till en viss kommun. Det förtjänade i detta sammanhang påpekas, att Göteborgs stad hade ett icke oväsentligt ekonomiskt intresse av dessa sjömanstaxeringar. Under hand hade nämligen upplysts, att sjöfolk — i olika slag av sjöfart — i Göteborg årligen torde betala omkring $\frac{1}{4}$ miljon i krono- och kommunalskatter, varav omkring 140 000 kronor genom införsel. Det kunde dock icke bedömas, huru mycket därav, som belöpte å sjömän i utrikes sjöfart.

Beträffande därefter taxeringsspörsmålen och främst frågan om skyldigheten att avgiva självdeklaration gjorde åtskilliga myndigheter och organisationer, vilka föreslog ett uppbördssystem med procentuella löneavdrag, avsedda att utgöra definitiv skattebetalning (jfr nedan), gällande att deklaration endast skulle behöva lämnas av den, som hade annan beskattningsbar inkomst än sådan, som följde med anställningen ombord. *Sveriges radiotelegrafistförening* ansåg, att deklarationsskyldighet borde åläggas gifta samt sådana ogifta, vilka förfogade över beskattningsbar förmögenhet eller andra beskattningsbara medel. Det ogifta sjöfolket komme sålunda att befrias från deklarationskyldigheten, vilket, med hänsyn till »A-uppgiften», läte sig göra utan att respektive kommuners intressen därigenom bleve åsidosatta. Alternativt kunde deklarationsplikten för sjömän göras obligatorisk, men i så fall borde vederbörande tjänsteman ombord åläggas att tillse, att behövligen blankett härför ifylldes före avmönstringen.

I övriga yttranden ifrågasattes icke någon inskränkning i deklarationsplikten för sjöfolk.

I fråga om deklarationsförfarandet, tillhandahållande av deklarationsblanketter samt avgivande av deklarationer må av vad de hörda myndigheterna och organisationerna anført här återgivas följande:

Direktionen för sjömanshuset i Hälsingborg, som föreslog ett system med beskattning av inkomsten vid källan, ansåg, att en förenkling av deklarationsformuläret icke skulle bli av någon större betydelse.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län: Behov av särskild, enklare deklarationsblankett torde knappast vara större för sjöfolk än för många andra grupper av löntagare. Det vore klart, att sjömän på långresa icke kunde fullgöra deklarationsskyldigheten utan att beredas tillgång till vederbörlig deklarationsblankett. Om vid påmönstringen av sjömanshus före dylik långresa genom anslag eller muntligen fästes uppmärksamhet på att deklarationsblankett borde medtagas samt sådan tillhandahålles å sjömanshuset och fartygsbefälhavaren dessutom vore försedd med erforderligt lager av dylika blanketter, torde sjöman lika väl som annan kunna uppsätta sin deklaration. Den omständigheten att med långväga postgång vederbörandes deklaration sedermera inkomme till taxeringsnämnd mer eller mindre försenad borde icke hindra, att deklarationen bleve av taxeringsnämnd behandlad och att även besvärsrätten, om fråga därom i visst fall uppkomme, kunde anses bevarad enligt 39 § 3 mom. taxeringsförordningen. En hänvändelse av vederbörande landskamrerare till de rederier, vilka ägde fartyg i dylik utrikes sjöfart, med begäran om medverkan till att sjöfolket bereddes tillgång till deklarationsblanketter ombord och att dessa postbefordrades till vederbörande i hemorten, torde vara tillfyllest för undanröjande av de svårigheter, som i detta avseende eljest kunde tänkas men i verkligheten icke behöva förekomma.

Länsstyrelsen i Malmöhus län: Vad anginge frågan om särskilt deklarationsformulär för sjömän funne länsstyrelsen härmed knappast vara så mycket att ernå. Däremot vore det givetvis av icke ringa vikt att deklarationsblanketterna bleve för sjöfolket lätt tillgängliga. Detta syntes lämpligen böra ordnas så, att dylika blanketter tillhandahölles genom vederbörande rederi eller befälhavare, vilken senare jämväl borde i görligaste mån hålla hand över att deklarationerna upprättades samt därefter uppsamla och översända dem till vederbörande myndighet. Skulle man anse sig böra gå in för »skatteböcker» i en eller annan form, borde desamma innehålla en förkortad deklarationsblankett, som kunde ur skatteboken avskiljas. Denna blankett borde dock vara så pass fullständig, att i densamma finnes rubriker jämväl för annan inkomst än av tjänst ävensom för de avdrag, vartill den skattskyldige kunde vara berättigad. Å deklarationen borde finnas tydligt angivet det rederi, hos vilket den skattskyldige då vore anställd ävensom fartygets namn. Syftet härmed skulle vara att å taxeringslängd ävensom å debiteringslängd anteckning härom kunde göras. Härmed skulle vinnas, att i händelse av underlåtenhet av den skattskyldige att erlægga sina utskylder, vederbörande utmätningsman bleve i tillfälle att genom restlängden erhålla uppgift om den skattskyldiges arbetsgivare.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län: Det torde vara anledning räkna med att deklarationsplikten skulle komma att fullgöras väsentligt bättre, därest erforderliga blanketter bleve för sjömännen lätt tillgängliga. Länsstyrelsen ville ifrågasätta, huruvida icke arbetsgivare, som hade sjöfolk anställda, lämpligen borde åläggas att vid den tid av året, då deklarationsförfarandet vore aktuellt, genom sina underordnade, fartygsbefälhavarna, tillhandahålla personalen deklarationsblanketter samt att uppsamla deklarationerna och överlämna dem till förvaltningsmyndigheten i hemorten.

Direktionen för sjömanshuset i Västervik: Självdeklaration av sjöfolket bleve betydligt effektivare, om befälhavaren å varje i utrikes sjöfart sysselsatt fartyg ålades, att inom föreskriven tid upptaga de ombord anställdas deklaration samt om så vore nödigt antingen själv eller genom vederbörande befäl, styrman eller maskinist, lämna anvisning hur deklarationsblanketten skulle ifyllas. Vidarebefordrandet av deklarationen till respektive kommuner kunde ske antingen genom befälhavarens eller rederiets försorg.

Sveriges redareförening: De nuvarande deklarationsformulären, vilka måste anses vara av för lekmannen tämligen invecklad art, lämpade sig icke för sjö-

folket. Formulär av enklare beskaffenhet borde därför upprättas, vilka skulle vara lätt tillgängliga för de ombordanställda och därför lämpligen kostnadsfritt tillhandahållas genom alla mönstringsförrättare och befälhavarna ombord. Ifrågasättas kunde, huruvida sjöfolket eller i vart fall de sjömän, vilka vore anställda på fartyg, som trafikerade avlägsna farvatten, borde vara skyldiga att avgiva sin deklaration redan den 15 februari. I många fall vore det omöjligt att inom sagda tid hos vederbörande avlämna deklarationen. Ändring i taxeringsförordningen på denna punkt vore därför motiverad. Därjämte syntes det vara rimligt medgiva, att deklarationen skulle anses vara i vederbörlig ordning avlämnad, om densamma, då fartyget befunde sig i utlandet, inom viss tid ingåves till svensk konsul. Det syntes även böra undersökas, huruvida man icke genom särskilda tilläggsblad i sjömannens motbok, försedda med perforering, skulle kunna använda denna handling i deklarationssyfte. Det perforerade bladet, vilket under den förra delen av varje år skulle insändas till skattemyndigheterna, kunde eventuellt förses med sådana kolumner, som möjliggjorde en deklarerings jämväl av eventuell annan inkomst samt av förmögenhet, och på så sätt ersätta deklaraionsblanketten. Skulle det icke visa sig vara möjligt att praktiskt genomföra denna senare anordning för samtliga sjömän, syntes densamma i vart fall kunna tillämpas å dem, som saknade förmögenhet och icke hade annan inkomst att deklarerera än den, vilken de åtnjutit av sin anställning ombord. Till denna kategori torde det stora flertalet av vårt sjöfolk kunna hänföras.

Sveriges radiotelegrafistförening föreslog som ett alternativ obligatorisk deklaraionsplikt för sjömän, därvid »vederbörande tjänsteman» ombord skulle hava att tillse, att behövlig blankett ifylldes före avmönstringen. Särskild promemoria angående skattesystemet för sjöfolk borde utarbetas och intagas bland annat i sjömans motbok. Likaså borde motboken förses med särskild deklaraionsblankett.

Direktionerna för sjömanshusen i Landskrona, Oskarshamn och Kalmar, vilka tillstyrkte ett uppbördssystem med användande av skattebok (jfr nedan), ansågo, att skatteboken skulle kunna helt eller delvis ersätta deklarationen. Sistnämnda direktion yttrade: Skatteboken skulle jämväl innehålla vissa blad för självdeklaraion, varå bland annat skulle upptagas det belopp, enligt motboken, som den skattskyldige redan erlagt; de inkomster, som intjänats vid sidan om den huvudsakliga tjänsten, avdrag för erlagd kommunalskatt och livförsäkringspremier m. fl. avdrag samt uppgifter till förmögenhetsbeskattning. Detta blad ersatte sålunda helt självdeklaraionen. Skatteboken skulle föras och förvaras av befälhavaren samt redovisas till sjömanshusen, som skulle ansvara för skattebeloppen och insända desamma till taxeringsmyndigheten.

Vad angår frågan om skyldighet för annan än skattskyldig att lämna uppgifter för beskattningsändamål förutsattes i ett flertal yttranden, att den arbetsgivare enligt 33 § taxeringsförordningen åliggande skyldighet att lämna uppgifter för de anställdas taxering skulle bibehållas men att eljest någon sådan uppgiftsskyldighet icke skulle föreligga. I åtskilliga yttranden föreslogs emellertid ändringar även i detta hänseende. Sålunda anförde:

Direktionen för sjömanshuset i Hälsingborg — som föreslog ett uppbördssystem med procentuella löneavdrag, utgörande definitiv skattebetalning, därvid anteckning i sjömannens motbok om såväl intjänt hyra som avdragna skattebelopp skulle göras och bestyrkas av befälhavaren —: Då redaren sålunda komme att befrias från att avlämna taxeringsuppgift enligt formulär A för den del av besättningen, som fullgjorde sin skattebetalning enligt nyssberörda system, finge en dylik taxeringsuppgift, t. ex. formulär A med plats beredd även för det innehållna skattebeloppet samt

sjömannens sjömanshus och registernummer, avlämnas för varje man av befälhavaren till mönstringsförrättaren, som då hade att av den avmönstrade få bekräftat de införda uppgifternas riktighet angående bostad inom mantalsskrivningsorten.

Överståthållarämbetet, som anslöt sig till det i ovanberörda motion föreslagna uppbördssystemet och föreslog att innehållna belopp skulle redovisas som vid införsel: Vid ett sådant förfarande borde rederi åläggas skyldighet att till vederbörande länsstyrelse lämna uppgift å påmönstrat sjöfolk samt inträffade förändringar i besättningen med upplysning för en var om hans mantalsskrivningsort.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län: Till underlättande av kontrollen av de skattskyldigas uppgifter skulle möjligen sjömanshusen kunna åläggas att med ledning av dit inkommande tjänstgörings- och avlöningsuppgifter lämna vederbörande skattemyndigheter sammandragsuppgifter rörande där inskrivna sjömans inkomster.

Sveriges redareförening: Om motböckerna på sätt föreningen föreslog användes i deklarationssyfte, kunde redarna befrias från den nuvarande betungande skyldigheten att lämna inkomstuppgifter enligt särskilt formulär.

Angående frågan om en särskild taxeringsnämnd borde handhava taxeringen av sjömän yppades i de avgivna yttrandena skiljaktiga meningar. Ett par sjömanshusdirektioner ansågo, att en särskild taxeringsnämnd för hela riket borde handhava taxeringen av sjömän. *Länsstyrelsen i Malmöhus län* och *Sveriges redareförening* ansågo den av bevillningsutskottet ifrågasatta anordningen böra tagas under överbägande. I fem yttranden förutsattes, att taxeringen av sjömännen skulle handhavas av de vanliga taxeringsnämnderna. *Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* bestred, att behov av en anordning med taxering av sjöfolk genom en särskild taxeringsnämnd för riket föreläge eller att därigenom skulle vinnas någon fördel.

I ett flertal yttranden framhölls önskvärdheten av att enhetliga normer för beräkning av värdet av sjöfolkets naturaförmåner ombord å fartyg bleve fastställda.

Beträffande ordningen för uppbörden föreslogos i avgivna yttranden olika uppbördssystem, som alla hade det gemensamt, att en del av sjömannens lön skulle innehållas för betalning av hans utskylder. Med hänsyn till lönesättningarnas karaktär kunna de system, som varit uppe till diskussion, indelas i tre grupper, allt eftersom de avsågo, 1) att lön skulle innehållas för gäldande av skatt, som efter taxering och debitering redan blivit vederbörligen fastställd till sitt belopp, 2) att lön skulle innehållas till förskottsbetalning av skatt i avbidan på taxering och debitering och att, sedan skattens belopp blivit genom sistnämnda förfarande fastställt, efterreglering skulle ske i en eller annan form samt 3) att de innehållna lönebeloppen skulle anses utgöra definitiv skattebetalning. Det förstberörda systemet har icke förordats i något yttrande. En kammarrättens yttrande bifogad promemoria, som legat till grund för kammarrättens överläggning i remissärendet, innehåller visserligen en plan för uppbördens ordnande enligt ett sådant system, enligt vilken plan en central uppbördsmyndighet, som borde inrättas i Stockholm för uppbörd av sjömännens skatter, skulle med ledning av dels från fartygsbefälhavarna inkomna uppgifter å ombord anställda sjömän och deras löner dels ock från de lokala uppbördsmyndigheterna införskaffade

upplysningar beräkna varje sjömans skatteskuld till stat och kommun samt fastställa och meddela befälhavaren det procenttal, efter vilket lön skulle innehållas. Kammarrätten fann sig emellertid icke böra uttala någon mening om de särskilda ågärder, som kunde ifrågasättas till ett ordnande av uppbörderna i fråga om sjöfolket, i vidare mån än som framgår av referatet å sid. 301 härövan. Av övriga yttranden må följande här återgivas.

Kommerskollegium: Med hänsyn till de särskilda förhållanden, som rådde be-
träffande sjömansyrket, syntes kollegium frågan om ett system med förskotts-
avsättningar för skatter böra göras till föremål för alldeles särskild uppmärksam-
het vid den kommande utredningen.

Direktionen för sjömanshuset i Stockholm: Det vore givetvis ett önskemål, att
den ifrågasatta procentuella skatten (stats- och kommunalskatt sammanslagen)
bleve reglerad på sådant sätt, att jämkning i skatten vid kalenderårets utgång i
allmänhet icke skulle behöva ifrågakomma för dem, som åtnjutit inkomst allenast
från sjömansyrket, och att dessa personer sålunda genom den månadsvis betalda
skatten bleve definitivt fria från sin skatteplikt för den intjänade hyran. Ju bättre
detta önskemål kunde tillgodoses, dess mera komme man ifrån de olägenheter, som
vore förenade med nu rådande ordning med införsel i lön till ett sammanlagt be-
lopp med i vissa fall ända till 4 à 5 gånger månadshyran. Kunde utan att bestäm-
melserna bleve alltför detaljerade och invecklade den procentuella skatten kon-
strueras under hänsynstagande exempelvis till olika fall av försörjningsplikt, vore
ock åtskilligt vunnet för undvikande av restitution av för mycket erlagd skatt.

Direktionen för sjömanshuset i Hälsingborg: Det uttagna skattebeloppet borde
anses vara definitivt, så att ingen efterreglering borde ske, utom i fall då det gällt
sjömän, som ägt fastighet, kapital eller annan inkomst eller som haft rätt till av-
drag i egenskap av familjeförsörjare. En efterreglering för alla bleve mycket dyr-
bar utan att något nämnvärt därmed skulle kunna vinnas.

Liknande synpunkter som i de två sistberörda yttrandena framfördes i yttranden
av *sjömanshusen i Malmö*, *Landskrona* och *Norrköping* samt av *Sveriges allmän-
na sjöfartsförening* och *Sveriges redareförening*, vilka båda sistnämnda samman-
slutningar dock även framlade alternativa förslag till uppbördens ordnande i enlig-
het med övriga här ovan omförmälda system.

Den procentsats, som skulle tillämpas för utdebitering å sjömans beskattnings-
bara inkomst, föreslogs av *Sveriges radiotelegrafistförening* till 8 procent.

Direktionen för sjömanshuset i Stockholm uttalade ett önskemål om att den
procentuella skatten skulle konstrueras under hänsynstagande till olika fall av för-
sörjningsplikt för undvikande av restitution av för mycket erlagd skatt.

Frågan om procentsatsens storlek berördes endast i ytterligare två yttranden. I
flertalet yttranden har frågan icke uppmärksamats.

Yttrandena lämna i allmänhet intet bidrag till lösande av frågan om sättet
för den efterreglering, som skulle bli nödvändig, därest de innehållna löne-
beloppen icke skulle anses utgöra definitiv skattebetalning. *Direktionerna
för sjömanshusen i Oskarshamn* och *Kalmar* samt *Sveriges redareförening*
föreslogo restitution åt dem, som erlagt för mycket, och efterbeskattning av
dem, vilka betalat för litet. *Sveriges allmänna sjöfartsförening* föreslog, att
den, som erlagt för mycket i skatt genom de procentuella löneavdragen, skulle
äga att tillgodoräkna sig det för mycket inbetalade beloppet vid skattebetal-
ningen under nästföljande år.

I yttrandena förutsattes allmänt, där det icke utsades, att innehållandet av

skattemedel ur sjömannens lön skulle ombesörjas av befälhavaren. Redovisningen borde lämpligen uppdragas åt fartygsbefälhavarna. Då rederierna ofta saknade kännedom om de enskilda sjömännen, syntes det mindre lämpligt att åt dem uppdraga utskyldernas innehållande.

Till underlättande av kontrollen och redovisningen av uppbörden medelst innehållande av lön föreslog, som ovan nämnts, bevillningsutskottet ett system med skatteböcker, i vilka de innehållna medlen skulle kvitteras. Förslaget gillades av sex sjömanshusdirektioner, Sveriges allmänna sjöfartsförening, Stockholms rederiförening samt Svenska sjöfolksförbundet. Av berörda direktioner förordade dock en, nämligen *direktionen för sjömanshuset i Stockholm*, i första hand, att skatteuppbörden skulle verkställas och redovisas i samma ordning som uppbörden av hyresavgifter, varefter direktionen fortsatte: En annan praktikabel utväg syntes vara, att skattebetalningen ordnades med anlitande av ett system med stämplor eller skattemärken, som befälhavaren skulle infästa i en särskild skattebok eller ännu hellre i ett tillägg till sjömannens motbok. Även för en på sådant sätt ordnad skattebetalning skulle redovisning kunna ske via sjömanshus. Kritik mot det föreslagna systemet med skatteböcker anfördes av kommerskollegium, sjömanshusen i Göteborg, Malmö, Hälsingborg och Gävle, överståthållarämbetet och länsstyrelserna i Göteborgs och Bohus län samt Malmöhus län. *Kommerskollegium* fann det sannolikt, att det föreslagna systemet med skattebok, särskilt med hänsyn till nödvändigheten under viss förutsättning av denna boks komplettering i debiteringsavseende med särskild debetsedel å kommunalutskylder, skulle visa sig icke utan mycket stora svårigheter kunna vara ägnat att nämnvärt förbättra det nuvarande uppbördssystemet. Beaktas borde härvid, bland annat, att sjömanshusen endast i begränsad omfattning kände sjömannens adresser, varför stora svårigheter alltjämt måste föreligga att nå dessa med skatteböcker, debetsedlar eller meddelanden härutinnan. Någon erinran i och för sig mot anordnande av skatteredovisning i viss anslutning till det nu gällande systemet för redovisning av sjöfolkets hyresavgifter syntes kollegium icke vara att framställa. I betraktande av önskemålet om systemets enkelhet ifrågasatte emellertid kollegium, huruvida icke en enklare och jämväl ur kontrollsynpunkt mera tillfredsställande utväg vore anlitanDET i någon form av särskilda skattemärken såsom bevis å erlagd skatt. *Länsstyrelsen i Malmöhus län* yttrade: Vidkommande de i betänkanDET omförmälda »skatteböckerna» syntes det länsstyrelsen kunna ifrågasättas huruvida mycket skulle vara att vinna genom att införa sådana för sjömännen. Dessa och restaurangpersonalen kunde i detta hänseende icke jämnställas. *Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* yttrade: Gentemot skattemärkena kunde erinras, att nya arbetsuppgifter därmed skulle uppstå för rederier och fartygsbefäl, vilka för dem icke kunde antagas vara annat än till besvärande olägenhet. Att kronans intresse av kontroll å indrivningen måste tillgodoses torde även vara tydligt; medlen att vinna sådan liksom att skapa garanti för uppbörden vore däremot icke lätta att överblicka. *Kommerskollegium* betonade nödvändigheten av att vid vilken uppbördsform som än anlitanDES utnyttja den in-

tima kontakten mellan sjömanshus och sjöfolk. I enlighet med denna tankegång har i yttrandena i allmänhet förutsatts, att uppbörden skulle av fartygsbefälhavarna redovisas till sjömanshusen. *Direktionen för sjömanshuset i Norrköping* yttrade: Det innehållna skattebeloppet kunde lämpligen av befälhavaren antecknas i särskilda skatteböcker samt insändas direkt till en för riket gemensam myndighet. En annan möjlighet vore, att skatten redovisades till sjömanshusen på samma sätt som hyresavgifterna. Styrelsen för *Sveriges allmänna sjöfartsförening* föreslog, att ett avtryck av anteckningarna i skatte- eller motböckerna på därför avsett duplettupplägg skulle av befälhavaren insändas till rederiet för vidarebefordran jämte ifrågakommande skattebelopp till vederbörande skattemyndighet. Styrelsen anslöt sig till tanken på upprättande av en central skattemyndighet med uppgift att omhändervisa sjöfolkets skattefråga. *Direktionen för sjömanshuset i Hälsingborg* yttrade: Det innehållna skattebeloppet skulle införas i sjömansrullan och vid avmönstringstillfället avlämnas mot kvitto däri till mönstringsförrättaren, som jämväl försåge motbokens skattesida med anteckning, att beloppet mottagits av sjömanshuset. Inkasserade skattebelopp skulle införas i sjömanshusets kassabok och mönstringsliggare för att sedan jämte de av befälhavaren mottagna taxeringsuppgifterna översändas kvartalsvis eller vid årets slut t. ex. till skattemyndighet i stad eller för utom stad mantalsskrivna till vederbörande länsstyrelse för att genom denna överlämnas till hemkommunen. Innehållna skattebelopp för besättningsman, som stannade i tjänsten längre tid än t. ex. ett år utan att ommönstring skedde, borde av befälhavaren redovisas till mönstringsförrättaren i fartygets hemort.

Vidkommande restindrivningen må av yttrandena följande här återgivas.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län: Då länsstyrelsen icke velat direkt styrka någon åtgärd till ifrågasatt ändring i själva uppbördsförfarandet för sjöfolk, berodde detta på att erfarenheterna från skatteindrivningen i Göteborg icke direkt talade för att förhållandena påkallade något sådant specialförfarande. Här kunde från statistiken år 1932 erinras om att vår handelsflottas tonnagetal, 1 750 147 bruttoton, till icke mindre än 702 274 ton belöpte å Göteborgs och Bohus län samt att av de reguljära svenska transoceaniska ångbåtslinjerna, 231 utgående lägenheter, 182 belöpte å fartyg, tillhöriga rederibolag, hemmahörande i Göteborg; övriga två bolag, som expedierat sådana lägenheter, hade särskilda kontor i Göteborg. Skatteindrivningen för i staden mantalsskrivet sjöfolk hade försiggått i sådant samförstånd och samverkan med rederierna i staden, att det tillämpade förfarandet och vunnit resultat nog vore av vikt för bedömning av frågans betydelse även för andra orter. Genom att särskild hamnexekutor med biträde anställdes för skatteindrivning hos sjöfolk — och hamnens arbetare — hade ett system vunnits för detta arbete, som redan hittills nog finge anses hava fungerat tillfredsställande. Å restlängd uppförda sjömän i stadens övriga nitton exekutorsdistrikt överlämnades till hamnexekutorns indrivningsåtgärder. Införsel kunde förmedlas genom rederierna till fartygsbefälhavarna och redovisning kunde lämnas, medan fartyget befunne sig på långresa utan att vederbörandes återkomst till hamn behövde inväntas. Systemet förutsatte, som ovan nämnts, rederiernas medverkan med försändelser och redovisning till och från fartyget under dess resa. Den nu uppkomna frågan om ändrade, effektivare indrivningsåtgärder hade riktat uppmärksamhet på att avsevärd fördel vore att vinna genom ett tillämpande av nämnda system i än

större utsträckning än hittills samt genom realiserande av ett av indrivningsmyndigheterna i Göteborg tidigare närt önskemål, att uppgifter kunde från sjömanshuset omedelbart lämnas till utmätningssmannen (hamnexekutorn) om namn och adress å dem som påmönstrat fartyg; för sjöman hemmahörande å annan ort kunde underrättelse sändas till hemorten. Därigenom kunde, efter undersökning rörande restantier för vederbörande, åtgärd för införsel lättare och snabbare vidtagas hos rederiet — fartygsbefälhavaren — än vad hittills varit möjligt. Dylikt underrättelse-system vore sålunda en viktig, önskvärd reform.

Rederiaktiebolaget Svenska Lloyd: Genom lagstiftningen om införsel i lön till gäldande av förfallna skatter överflyttades den väsentliga delen av arbetet med skatterestantiernas indrivande från myndigheterna till arbetsgivarna. På grund av särarten av sjöfolkets anställningsförhållanden bleve detta arbete av vida större omfattning inom sjöfartsnäringsen än inom övriga verksamhetsområden. Då myndigheterna ålade ett företag ett arbete av detta omfång utan någon som helst kompensation för den tid, arbetskraft och ekonomiska uppoffring detta krävde, vore det rimligt, att desamma åtminstone vidtoge anstalter för att i görligaste mån underlätta arbetets utförande. Detta vore dock ej fallet. Visserligen vore de bolaget tillställda förteckningarna över skatterestantier för i Göteborg hemmahörande hos bolaget anställda personer i stort sett relativt överskådliga och fullständiga, men de sammandrag, som exekutivmyndigheten i Göteborg lämnade bolaget över från andra orter ingångna sådana uppgifter, lämnade i dessa avseenden åtskilligt övrigt att önska. De vore så ofullständiga och icke sällan felaktiga att det för den skattskyldige ibland vore hopplöst att söka identifiera vilket särskilt skattebelopp som avsåges. Härigenom uppkomme missförstånd, då den skattskyldige ofta trodde sig redan ha betalt den skatt det gällde. Förutom den fullständigt onödiga ansvällningen av den förut digra korrespondensen, som klarläggande av sådana missförstånd gäve anledning till, uppstode ofta onödig och icke önskvärd irritation eftersom sjömannen emellanåt frestades tro, att den förmenta dubbeldebiteringen berodde på bristande ordning från rederiets sida.

Förlängning av besvärstiden i skattemål för sjöfolk påyrkades av *Sveriges allmänna sjöfartsförening*. De ombord anställdas besvärsmått i skattefrågor måste anses såsom blott och bart illusorisk, då de överhuvud taget saknade möjlighet, åtminstone under anställning i längre fart, att begagna sig av sin nämnda rätt.

Därest ett särskilt system för taxeringsförfarandet och utskyldsbetalningen för sjöfolk åvägabragtes, ansåg *kommerskollegium*, att detta icke borde gälla sjöfolk, tjänstgörande å fartyg med manskapsförteckning, d. v. s. icke mönstringspliktiga fartyg i ren inrikes fart. Kollegium ifrågasatte, huruvida tillräckliga skäl förelåge att inom ramen för ett nytt skattesystem inrymma även befålet. I varje fall syntes kollegium anledning icke föreligga att låta ett dylikt system omfatta befälhavaren. Systemets begränsning till sjöfolk å mönstringspliktiga fartyg förordades även av fyra sjömanshusdirektioner, *Sveriges allmänna sjöfartsförening* och *Sveriges redareförening*. Av berörda direktioner och sammanslutningar påyrkade en del viss begränsning utöver det sagda. En direktion samt sjöfartsföreningen ville sålunda från systemets tillämplighet undantaga »ombord anställda i närliggande fart», varmed möjligen till en del förstås samma kategori sjöfolk, som avses av *Sveriges segelfartygsförening*, vilken i sitt yttrande bestämt avrådde, att systemet utsträcktes till att omfatta även det å segelfartyg och motorseglare i inrikes- och öster-

sjöfart tjänstgörande sjöfolket. En direktion samt *Sveriges redareförening* ansågo, att systemet överhuvud icke borde omfatta sjöfolk i inrikes fart, en direktion påyrkade undantag för postseglare och fiskare och en annan för besättningen å kronan tillhörigt fartyg, fiske- eller fångstfartyg, isbrytare eller bärgningsfartyg. *Svenska sjöfolksförbundet* framhöll, att systemet icke borde göras obligatoriskt för sjömän i inrikes fart. *Sveriges radiotelegrafistförening* ansåg, att särskilt skattesystem borde åvägabringas för visst sjöfolk i utrikes eventuellt även inrikes fart, och anhöll, att systemet måtte tillämpas även å fartygstelegrafisterna. I fråga om begränsningen efter tjänstegrad ifrågasatte fyra sjömanshusdirektioner samt *Sveriges redareförening*, att allt befäl, och fyra direktioner, att endast befälhavaren borde undantagas från systemets tillämplighet. En sjömanshusdirektion ville därjämte undantaga sjöfolk, som vore ägare av fastighet här i riket, och en annan direktion yttrade, att ingen borde vara fritagen från vanlig deklarationsplikt, i den mån han hade andra förvärvskällor.

Angående övergången till det nya systemet yttrade *Sveriges allmänna sjöfartsförening*: Vid en övergång till en ordning som den ovan antydda krävdes givetvis vissa förfoganden, ägnade att göra densamma så litet kännbar som möjligt för den enskilde sjömannen. Det torde enligt styrelsens åsikt i sådant hänsende kunna ifrågasättas att helt avskryva de efter tidigare grunder för övergångsåret beräknade skattebeloppen.

Kommittén. Det jämförelsevis stora antal skattskyldiga tillhörande ifrågavarande kategori, som i allmänhet icke i vederbörlig ordning fullgör sin utskyldsbetalning utan måste bliva föremål för indrivningsåtgärder, giver vid handen, att nuvarande förhållanden icke äro tillfredsställande. De säregna levnadsförhållanden, som äro utmärkande för de sjöfarande, torde också i och för sig motivera, att beträffande dem vissa åtgärder vidtagas för underlättandet av deras taxering och utskyldsbetalning samt för effektivisering av restindrivningen. I det följande redogöres i särskilda punkter för kommitténs åsikter och förslag i nämnda hänseenden.

Skattesystemet. Det torde ligga utom kommitténs uppdrag att verkställa utredning och framlägga förslag i fråga om grunderna för utgörande av de direkta skatterna, innebärande att sjöfolket härutinnan i ett eller annat hänseende skulle försättas i en undantagsställning.

Med anledning av vad som under den tidigare behandlingen av frågan om taxeringsförfarandet och utskyldsbetalningen för sjöfolk förekommit vill emellertid kommittén tillkännagiva sin uppfattning beträffande några tillhörande spörsmål. Enligt kommitténs åsikt böra, om man för uppbörderna av sjöfolks utskylder skulle övergå till ett system med obligatoriska förskottsavsättningar av lön, varom mera nedan, förskottsavsättningarna icke göras definitiva utan en slutlig reglering ske efter verkställd taxering. Det måste enligt kommitténs förmenande anses olämpligt att beträffande grunderna för bestämmande av skattens belopp införa undantagsbestämmelser för en viss yrkeskategori av skattskyldiga. Dessutom torde det vara förenat med hart

när oöverkomliga svårigheter att, om sådana undantagsbestämmelser likväl skulle införas för ifrågavarande yrkesgrupp eller vissa kategorier däriinom, bestämma en skattesats, som med hänsyn till såväl det allmännas som den enskildes berättigade intressen kunde anses skälig.¹ Kommittén anser emellertid lämpligt, att sjöfarande, som blivit riksbokförd, likställs med sådan svensk medborgare, som avses i 69 § kommunalskatteförordningen och, därest skattskyldighet föreligger, taxeras av den gemensamma taxeringsnämnden samt att allmän kommunalskatt för sådan skattskyldig utgöres i Stockholm för gemensamt kommunalt ändamål. (Angående folkbokföring av sjöfarande hänvisas till del II av kommitténs betänkande: 23 § 5 mom., 25, 26 och 132 §§ förslaget till folkbokföringsförordning, anvisningarna till förstnämnda tre författningsrum och specialmotiveringen till 23 § 5 mom. och 132 §.) Det förutsattes, att sjömanshusen ständigt hållas underrättade om förändringar i folkbokföringshänseende i fråga om där inskrivna sjöfarande. Andra sjöfarande än riksbokförda kunna enligt kommitténs förmenande, även om sambandet med hemortskommunen ofta är ringa, icke utan eftersättande av kommunernas berättigade intressen beskattas på sist antytt sätt, med mindre särskilda åtgärder vidtagas för att kompensera kommunerna för förluster. Sjöfolkets skatter hava för åtskilliga kommuner stor ekonomisk betydelse. Många sjöfarande hava familj eller andra anhöriga, som i hemortskommunerna åtnjuta förmåner av skilda slag, och i många fall måste de sjöfarande själva i tider av arbetslöshet och sjukdom taga kommunens hjälp i anspråk.

Taxeringsspörsmålen. Kommittén vill till en början erinra om att, därest kommitténs förslag till folkbokföringens ordnande genomföres, nu förefintliga brister i fråga om kyrkobokföring och mantalsskrivning, vilka lära hava föranlett, att sjöfarande i stor utsträckning kunnat undgå taxering, torde komma att väsentligt minskas.

Kommittén anser icke skäl föreligga att föreslå, att en särskild taxeringsnämnd skall handhava taxeringen av sjöfarande. (Jfr dock vad ovan anförts angående riksbokförda). Det önskemål att för beräkning av värdet å sjöfolkets naturaförmåner ombord å fartyg skulle tillämpas enhetliga normer, vilket framförts i det ovan berörda remissärendet, torde kunna förverkligas utan att taxeringen av alla sjöfarande verkställs av en och samma taxeringsnämnd. Åtgärder i syfte att vinna större enhetlighet i förevarande hänseende, torde, om så skulle anses erforderligt, kunna vidtagas inom de nuvarande skatteförfattningarnas ram.

Kommittén finner en förenkling av deklarationsformuläret för sjömannens vidkommande icke erforderlig. Däremot kan det ifrågasättas, om icke tiden för avgivande av deklaration bör utsträckas beträffande vissa sjöfarande. Kommittén anser sålunda goda skäl tala för att sjöfarande, som under tiden mellan taxeringsårets början och den 15 februari eller någon del av samma tid varit påmönstrad till utrikes fart och i sin deklaration uppgiver, att så varit fallet, må avgiva deklaration senast den 15 mars. Det synes

¹ Jfr Skattetryckssakkunnigas betänkande (Statens off. utredn. 1936:18), särskilt Tab. 15 å sid. 64.

kommittén lämpligt, att särskilda åtgärder vidtagas för att bereda sjöfolket tillgång till vederbörliga deklarationsblanketter. Såsom tänkbara sådana åtgärder kunna nämnas, att fartygsbefälhavare åläggas att på resa under den tid, då deklaration skall avgivas, tillhandahålla besättningen deklarationsblanketter och göra de sjöfarande uppmärksamma på skyldigheten att avgiva deklaration samt att under samma tid å sjömanshusen och rikets lönade konsulat deklarationsblanketter hållas tillgängliga och det genom anslag eller på annat sätt erinras om deklarationsskyldigheten ävensom lämnas upplysning om var deklarationsblanketter kunna erhållas och varest deklaration kan avgivas. Det bör vidare övervägas, huruvida det icke bör åläggas befälhavare att mottaga och till det sjömanshus, där vederbörande sjöman är inskriven, vidarebefordra till honom överlämnad deklaration samt sjömanshus att till respektive taxeringsnämnder överlämna sålunda inkomna deklara-tioner. I så fall bör deklaration anses i rätt tid avgiven, om den inom den föreskrivna deklarationstiden inkommit till vederbörande sjömanshus. Sjömanshusens medverkan vid översändande av deklara-tioner till taxeringsnämnderna torde förutsätta, att sjömanshus från folkbokföringsmyndighet erhåller underrättelse om förändring av där inskriven sjömans folkbokfö-ringsort eller att sjömanshus i sin ordning för deklara-tionernas översändan-de får anlita länsstyrelserna, vilka genom de föreslagna, dit förlagda folk-bokföringsregistren torde äga för deklara-tionernas överbringande erforderli-ga upplysningar om deklara-nternas rätta beskattningsorter. Underrättelse, som nyss nämnts, erhålla sjömanshusen för närvarande endast beträffande den, som är värnpliktig. Slutligen föreslås, att i de tryckta upplysningarna till ledning vid avgivande av självdeklaration intagas anvisningar om att i förekommande fall i deklaration skall uppgivas, att deklara-nten är inskri-ven vid sjömanshus och i så fall dettas namn, huruvida deklara-nten under be-skattningsåret varit till sjöfart påmönstrad, senaste mantalsskrivnings- och folkbokföringsort och det rederi, hos vilket deklara-nten vid deklarationstill-fället är anställd.

Vad angår frågan om skyldighet för annan än skattskyldig att lämna upp-gifter för sjöfolks taxering, finner kommittén icke skäl att beträffande re-dare föreslå något undantag från den arbetsgivare enligt 33 § taxeringsför-ordningen åliggande skyldighet att lämna uppgifter för de anställdas taxe-ring men anser sig icke heller böra ifrågasätta någon skärpning av upp-giftsskyldigheten såvitt angår sjöfolk. I detta sammanhang må erinras där-om, att genom det av kommittén föreslagna folkbokföringsystemet skapas större möjligheter för att löneuppgifter för sjöfolk, vilka uppgifter för när-varande i betydande utsträckning icke komma vederbörande taxeringsnäm-nder tillhanda, skola kunna, därest de inkommit till obehörig taxerings-nämnd, vidarebefordras till rätt myndighet.¹

¹ Uppgift, som inkommit till obehörig taxeringsnämnd, torde böra överlämnas till länsstyrelsen, som med ledning av därstädes förda folkbokföringsregister (jfr 3 §, 35 § 2 mom. samt 132 och 172 §§ förslaget till folkbokföringsförordning), eventuellt efter hänvändelse till riksmyn-digheten för folkbokföringen (jfr 54 § samma förordning), i de flesta fall kan erhålla upplysning om vilken taxeringsnämnd, som är behörig.

Systemet för den ordinarie uppbörden. Kommittén har övervägt olika möjligheter att anordna den ordinarie uppbörden för sjöfolk så, att skattebetalningen skulle kunna i görligaste mån underlättas och uppbördsresultatet samtidigt förbättras. Ehuru kommittén ansett sig icke böra ifrågasätta införande i allmänhet av ett uppbördsförfarande, grundat på förskottsavsättning till gäldande av utskylder i fråga om anställda under arbetsgivarnas medverkan (jfr sid. 160 ovan), har kommittén ansett frågan om uppbördens anordnande på antytt sätt för sjöfolkets del böra göras till föremål för särskilt övervägande. Kommittén håller också före, att, om det överhuvud taget kan anses lämpligt att för sjöfolket eller vissa kategorier inom denna grupp anordna uppbörden efter väsentligt olika linjer än beträffande andra skattskyldiga, ett uppbördssystem av angivet slag närmast bör ifrågakomma till genomförande. Såsom ovan anförts, anser kommittén, att om ett sådant system införes i fråga om sjöfolkets utskylder, förskottsavsättningarna icke böra göras definitiva utan att en slutlig reglering bör ske efter i vanlig ordning verkställd taxering. Av den ovan lämnade redogörelsen för avgivna yttranden över 1934 års riksdagsskrivelse framgår emellertid, att från olika håll framförts önskemål om att förskottsavsättningarna skola vara slutgiltiga. Genom överläggningar med tjänstemän å sjömanshus, fartygsbefälhavare och andra personer med ingående kännedom om sjöfolkets förhållanden har kommittén erhållit den uppfattningen, att, om sjömännen icke genom förskottsavsättningarna i allmänhet bleve fria från vidare skattskyldighet, en reform enligt ovan antydda riktlinjer ej vore av större värde, i det att ett stort antal skattskyldiga skulle underlåta att i vederbörlig ordning erlagga den del av utskylderna, som icke täcktes genom förskottsavsättningarna, och dessa återstående utskylder därför fortfarande måste bliva föremål för indrivningsåtgärder. Ett genomförande av en reform enligt berörda riktlinjer skulle vidare, enligt vad kommittén funnit, vara förenat med betydande svårigheter och medföra kostnader, som måhända icke skulle stå i rimlig proportion till vad som vore att vinna därmed. Kommittén delar också de betänkligheter ur kontrollsynpunkt, riksräkenskapsverket uttalat mot att utan tvingande skäl tillämpa skilda uppbördssystem för olika grupper av skattskyldiga. Enär kommittén, såsom framgår av vad i kap. 9 anförts angående *postsparbankens skatteförmedling för sjömän*, har grundad anledning antaga, att på annan väg än genom införande av ett särskilt uppbördssystem för sjöfolk möjligheter skola kunna skapas att för de sjöfarande, som vilja i behörig ordning erlagga sina utskylder, underlätta betalningen av desamma och då, på sätt nedan kommer att närmare utvecklas, även restindrivningen torde kunna genom andra åtgärder göras mer effektiv, anser sig kommittén icke böra förorda införande av ett särskilt uppbördssystem för ifrågavarande yrkesgrupp.

Då emellertid inom kommittén ingående övervägts möjligheten av att genomföra ett särskilt uppbördssystem för sjöfolk och i samband därmed utarbetats ett utkast till frågans lösning, vill kommittén i korthet redogöra för detsammes grundlinjer.

Innan en sådan redogörelse lämnas, må här i korthet erinras om de bestämmelser, som för närvarande gälla för den civila redovisningen av sjöfolk.

Att föra förteckning över svenska sjömän, som användas i handelssjöfart, och anteckna deras tjänstgöring å fartyg m. m. åligger enligt förordningen den 13 juli 1911 (nr 86) angående sjömanshusen i riket samt sjöfolks på- och avmönstring m. m. (nedan kallad sjömanshusförordningen) sjömanshusen. Dessa äro för närvarande till antalet 47, vart och ett med sitt distrikt. Distrikten omfatta tillsammans hela riket. Genom beslut vid 1938 års riksdag skall emellertid antalet sjömanshus minskas till 31. Sjömanshusen stå under uppsikt av kommerskollegium. Vid varje sjömanshus skall finnas en ombudsman.

Enligt gällande bestämmelser bör varje svensk medborgare, som å svenskt handelsfartyg idkar sjöfart såsom yrke, vara inskriven vid sjömanshus och inneha sjöfartsbok. För påmönstring å fartyg gäller i regel såsom villkor, att den till påmönstring anmälde skall vara inskriven vid sjömanshus och försedd med sjöfartsbok.

Sjöfartsbok utfärdas för envar sjöman, som inskrives å sjömanshus. Den innehåller, bland annat, uppgifter angående innehavarens namn, sjömanshus, där inskrivning skett, nummer i inskrivningsregistret och dag för utfärdandet, vidare födelseår, -månad och -dag och kyrkobokföringsort samt slutligen blanketter till ifyllande vid varje avmönstring av uppgifter rörande, bland annat, hyresavgifter, som av sjömannen erlagts under tillryggalagd resa.

Bokföringen av sjömännen sker i sjömanshusens inskrivningsregister, mönstringsliggare och däremot svarande rapportböcker, innehållande rapporter angående på- och avmönstringar vid andra sjömanshus, samt manskapsförteckningar.

Själva förteckningen över sjömännen innehålles i inskrivningsregistret, som i civilt avseende innehåller kolumner för anteckning om, bland annat, den inskrivnes namn, år, månad och dag för inskrivningen samt registernummer, födelseår, -månad och -dag, kyrkobokföringsort, tjänstgöring enligt mönstringsliggare och från andra sjömanshus inkomna rapporter ävensom slutligen år och dag för samt anledning till avförande ur registret.

Sjöman skall inskrivas vid det sjömanshus, inom vars distrikt han är kyrkobokförd. Om inskrivningen skall vederbörande pastorsämbete underrättas. Om sjöman, som inskrivits vid sjömanshus, blivit kyrkobokförd i annan församling än den, han förut tillhört, skall han, innan han påmönstras å fartyg, förete sin sjöfartsbok å det sjömanshus, inom vars distrikt den nya kyrkobokföringsorten är belägen. Är detta sjömanshus detsamma som det, vid vilket sjömannen är inskriven, antecknas den nya kyrkobokföringsorten i inskrivningsregistret och sjöfartsboken. I annat fall skall sjömannen inskrivas i sjömanshusets register, ny sjöfartsbok för honom utfärdas och den gamla annulleras samt underrättelse om inskrivningen avsändas till pastorsämbetet i den församling, där sjömannen är kyrkobokförd, och till ombudsmannen vid det sjömanshus, sjömannen senast tillhört. Denne ombudsman skall omedelbart avföra sjömannen ur registret och meddela ombudsmannen vid det sjömanshus, där nu inskrivning skett, huruvida sjömannen erlagt någon hyresavgift.

Beträffande icke värnpliktiga sjömän är angivna sätt det enda, som finnes föreskrivet för sjömanshusombudsmans underrättande om flyttning.

Är däremot inskriven sjöman, som inflytta^t i en församling, värnpliktig, åligger det jämväl vederbörande pastorsämbete eller i Stockholm mantalsintendenten att till sjömanshusombudsmannen avsända underrättelse om flyttningen.

Vid sjömanshus inskriven sjöman, som upphör att utöva sjömansyrket, bör göra anmälan därom till det sjömanshus han tillhör och skall, där så sker, avföras ur registret, därest han ej såsom värnpliktig tillhör marinens eller flygvapnets beväring, i vilket fall han, så länge så är förhållandet, ej avföres ur registret utan

fortfarande kvarstår däri, men med anteckning, att han ej vidare är sjöfarande. Sjöman, som såvitt känt är under fyra på varandra följande kalenderår icke idkat sjöfart å svenska handelsfartyg, skall, ändå att anmälan ej skett, vid slutet av fjärde året avföras ur registret. Dock skall han, därest han såsom värnpliktig tillhör marinens eller flygvapnets beväring, så länge detta är förhållandet, kvarstå i registret, men med anteckning, att han ej vidare är sjöfarande, om sådant är känt, samt i annat fall att hans sysselsättning är okänd.

Visar sig sedermera, att han idkar sjöfart å svenskt handelsfartyg, skall han återinföras i registret med bibehållande av det nummer, varunder han förut varit inskriven eller, därest han kvarstår i registret, berörda anteckning överkorsas.

Huvudstadgandena rörande sjöfolks på- och avmönstring återfinnas i sjömanshusförordningen §§ 32—45. Enligt förordningen är påmönstring av besättning å svenskt fartyg obligatorisk, därest fartyget antingen går i utrikes fart eller ock går i inrikes fart och är att hänföra till passagerarfartyg, i senare fallet såvida fartyget enligt gällande passagerarfartygscertifikat må nyttjas till passagerares befordran i inre kustfart eller vidsträcktare fart samt ej utgår allenast på lustresa eller annan tillfällig resa.

Påmönstring av besättning avslutas med utfärdandet för fartyget av *sjömansrulla* enligt fastställt formulär, gällande för viss tid och upptagande, bland annat, en förteckning över hela besättningen med vissa data beträffande varje medlem av densamma. Sjömansrullan är att betrakta som ett slags officiell bekräftelse på det mellan befälhavaren och besättningen med dess enskilda medlemmar ingångna tjänsteavtalet. Vissa huvudpunkter i detta avtal skola även intagas i den s. k. *motbok*, som befälhavaren vid påmönstringen enligt stadgande i sjömanslagen har att utlämna till envar besättningsman.

Den i det föregående omnämnda mönstringsliggaren är så avfattad, att den förutsättes utgöra en trogen kopia av sjömansrullan respektive, vid mönstring av en eller flera enstaka personer, av vad som i rullan vid sådan mönstring antecknas, och skall föras vid sjömanshus samt av varje annan mönstringsförrättare än sjömanshusombudsman. När på- eller avmönstring ägt rum inför magistratssekreterare eller föreståndare för tullanstalt, skall sådan tjänsteman med först avgående post insända de därvid gjorda mönstringsanteckningarna till sjömanshuset i distriktet att biläggas där förd mönstringsliggare.

När sjömansrulla upphör att gälla eller påmönstrad sjöman entledigas eller eljest när i rullan införd sjöfolks hyresavtal ej vidare är gällande eller när, ändå att hyresavtalet är gällande, sjöman på grund av sjukdom blivit kvarlämnad i land, skall avmönstring ske.

Enligt § 22 mom. 1 sjömanshusförordningen skall vid avmönstring från svenskt fartyg, å vilket besättning påmönstrats för utrikes fart, av befälhavaren samt av var och en av besättningen erläggas en procent av deras under tiden från påmönstringsdagen förtjänta lön eller hyra. Denna avgift benämnes *hyresavgift*.

Hyresavgiften skall av befälhavaren för var och en av besättningen emot kvitto i sjöfartsboken innehållas å hyran samt införas i sjömansrullan och emot kvitto däri avlämnas till vederbörande mönstringsförrättare vid varje avmönstring, därest sådan sker inom riket, men, om avmönstring sker utom riket inför svensk konsul, endast när slutlig avmönstring av besättning äger rum och sjömansrullan avlämnas.

De hyresavgifter, som ej uppbäras vid sjömanshus, skola, där de uppburits av mönstringsförrättare i stad, för varje kalenderår vid årets slut, jämte förteckning däröver enligt av kommerskollegium fastställt formulär, insändas till sjömanshuset i distriktet samt, där de uppburits av mönstringsförrättare vid utom stad belägen tullplats, jämte förteckning därå enligt samma formulär, överlämnas till därvarande sjömanshusombud, som har att vid årets slut insända desamma med därtill hörande förteckningar till sjömanshuset i distriktet.

Särskilda föreskrifter äro vidare meddelade rörande redovisningen till vederbö-

rande sjömanshus av hyresavgifter, som äga samband med besättnings eller sjömäns avmönstring i utlandet inför konsul.

Vid sjömans avmönstring skall mönstringsförrättaren dels utröna, huruvida sjömannen tillgodonjutit honom tillkommande hyra och övriga förmåner, och dels tillse, att beloppet av den hyresavgift, sjömannen författningsenligt har att erlægga, är införd i sjömansrullan, samt att i såväl mönstringsliggaren som sjömansrullan göras vederbörliga anteckningar angående avmönstringen.

Enligt det inom kommittén utarbetade utkastet skulle förskottsavsättningar till gäldande av sjömäns utskylder i likhet med hyresavgiften av befälhavaren för var och en av besättningen emot kvitto i sjöfartsboken innehållas å hyran och införas i sjömansrullan. Förskottsavsättningarna skulle emot kvitto i sjömansrullan avlämnas till vederbörande mönstringsförrättare vid varje avmönstring, därest sådan skedde inom riket, men, om avmönstring skedde utom riket, först när slutlig avmönstring av besättning ägde rum och sjömansrullan avlämnades. Sjöfartsbok och sjömansrulla skulle förses med särskilda kolumner för angivna ändamål. Varje sjömanshus skulle såsom ett intressekontor förvalta de uppburna medlen för de vid sjömanshuset inskrivna sjömannens räkning och betala deras utskylder, för vilket ändamål uppbördsmyndigheterna skulle tillställa sjömanshusen sjömannens debetsedlar. Till dess att vederbörande sjömans utskylder förfölle till betalning, skulle hans förskottsavsättningar vara insatta å bank å särskilt konto med rätt för honom att tillgodoföras därå löpande ränta. Då innehållandet och redovisningen av förskottsavsättningarna skulle verkställas i nära överensstämmelse med det beträffande hyresavgifterna tillämpade förfarandet, skulle det skildrade uppbördssystemet emellertid icke med fördel kunna tillämpas på andra sjömän än dem, som vore påmönstrade för utrikes fart, enär endast sådana sjömän erlægga hyresavgift. Om systemet skulle omfatta jämväl andra sjömän, vore det ofrånkomligt att för uppbörden av förskottsavsättningarna på ett mera kännbart sätt taga arbetsgivarnas medverkan i anspråk. Beträffande sjömän, som icke äro anställda på fartyg i utrikes fart, torde ej heller föreligga samma skäl att tillämpa ett särskilt uppbördssystem. Möjligen borde det ifrågasatta systemet icke tillämpas på befälhavare.

På grund av de meddelanden, de lokala folkbokföringsmyndigheterna erhålla från sjömanshusen, är det möjligt att beträffande envar avgöra, huruvida han är inskriven vid sjömanshus. Vid mantalsskrivningen skulle det åligga pastor (folkregisterförare) att lämna uppgift om berörda förhållande, så att anteckning härom kunde inflyta i mantalslängden och sedermera i taxeringslängden. Av dessa längder skulle debiteringsförrättaren inhämta, om skattskyldig vore inskriven vid sjömanshus. För skattskyldiga sjömän skulle debetsedlar tillställas de sjömanshus, vid vilka de voro inskrivna. Sjömanshusen skulle hava att med ledning av sitt inskrivningsregister avgöra, huruvida sjöman, för vilken debetsedel emottagits, påmönstrats för utrikes fart. Om detta vore fallet, skulle sjömanshuset behålla debetsedeln och ombestyrta utskyldsbetalningen, i den mån gjorda förskottsavsättningar försloge därtill. I andra fall d. v. s. om den inskrivne vore

anställd å fartyg i inrikes fart eller, utan att idka sjöfart, kvarstode i registret, skulle sjömanshuset med besked därom återställa debetsedeln till debiteringsförrättaren. Därest sjömanshus i något fall saknade debetsedel för sjöman, för vilken förskottsavsättning influtit, skulle sjömanshuset genom skriftväxling med vederbörande uppbördsmyndighet söka vinna upplysning angående sjömannens debitering och, om så kunde ske, ombesörja dennes utskyldsbetalning. Likaledes skulle sjömanshus underrätta skattskyldig, då innestående förskottsavsättningar icke försloge till gäldande av förfallna utskylder och därvid uppgiva det felande beloppet. Sjömanshus, som mottagit debetsedel för därstädes inskriven sjöman, skulle, därest sjömanshuset icke kunde inom vederbörlig tid betala sjömannens utskylder, ofödröjligen underrätta uppbördsmyndigheten om anledningen därtill.

Särskilda bestämmelser av invecklad beskaffenhet bleve erforderliga för uppbördens ordnande under övergången till det nya systemet.

För sjömanshusens bestyr med sjöfolkets skattebetalning skulle det bliva nödvändigt att dessa, vilkas personal finge icke oväsentligt utökas, tillerkändes ersättning av statsmedel.

Ett genomförande av ett uppbördssystem, sådant som det, för vilket i stora drag redogjorts här ovan, skulle icke minst beträffande vissa detaljer, som icke berörts i redogörelsen, föranleda stora svårigheter, vilka kommittén emellertid på grund av sitt slutliga ställningstagande till frågan om ett särskilt uppbördssystem för sjöfolk saknar anledning närmare behandla.

Restindrivningen. För att belysa de särskilda svårigheter, som möta vid indrivningen av sjöman påförda utskylder lämnas här nedan en redogörelse för hur indrivning av sådana utskylder för närvarande äger rum i Stockholm och Göteborg. Härvid må påpekas, att det är anledning att antaga, att förfarandet i de flesta andra orter är mera omständligt och tidsödande än i nämnda städer.

S t o c k h o l m. Sedan restlängd upprättats inom överståthållarämbetets skatteavdelning, uppföras för alla restskyldiga de oguldna utskylderna å särskilda indrivningskort, å vilka kort finnas medelst adresseringsmaskin tryckta uppgifter om namn, bostad, födelsetid, födelseort, yrke och beträffande sjöman det sjömanshus, han tillhör, jämte registernummer. Indrivningskort beträffande sjöman överlämnas, om av uppgifterna å kortet icke framgår annat än att den skattskyldige fortfarande idkar sjöfart, till införselavdelningen, som tillställer den skattskyldige en skriftlig anmodan att erlægga det resterande beloppet med tillkännagivande, att därest beloppet icke inom viss tid (8 dagar) inbetalats, införselåtgärd kommer att vidtagas. Vid sådan anmaning finnes fogat ett inbetalningskort, avsett att användas vid utskyldsbetalningen. Erläggas ej utskylderna inom föreskriven tid eller har den skattskyldige ej inom samma tid inkommit med yttrande, som kan föranleda, att ärendet behandlas i annan ordning, föranstaltar införselavdelningen om undersökning å vederbörande sjömanshus om den skattskyldiges anställning (rederi och fartyg). Sedan upplysning härom vunnits, meddelar vederbörande tjänsteman omedelbart beslut om införsel eller överlämnar

kortet till handräckningsavdelningen för sökande av handräckning. Undersökning å sjömanshus påkallas på det sätt, att införselavdelningen till de särskilda sjömanshusen översänder listor över där inskrivna skattskyldiga med anhållan om uppgift om anställning (rederi och fartyg) beträffande de å listan upptagna. Listorna återsändas av sjömanshusen tillika med de begärda uppgifterna. Framgår av indrivningskortet¹, att den skattskyldige icke längre idkar sjöfart, handlägges indrivningsärendet på samma sätt som beträffande skattskyldiga i allmänhet.

Göteborg. Sedan krono- och kommunaluppbördskontoren upprättat restlängder, översändas dessa genom andre stadsfogden till skatteexekutorerna, vilka från mantalskontoret, eventuellt pastorsexpeditionen, införskaffa uppgifter om det sjömanshus, varje skattskyldig sjöman tillhör, och hans registernummer. Med ledning härav inhämtas i förekommande fall från vederbörande sjömanshus — från sjömanshuset i Göteborg vanligen per telefon — upplysningar om den skattskyldiges arbetsanställning. Har den skattskyldige icke förut varit restförd eller finnes eljest särskild anledning antaga, att han kommer att betala utskylderna, sätter sig vederbörande exekutor i förbindelse med den skattskyldige på vanligt sätt för att avkräva honom desamma. I annat fall överlämnas ärendet, om den skattskyldige är anställd å fartyg, hemmahörande i Göteborg, till hamnexekutorn för meddelande av införsel. Är den skattskyldige anställd å fartyg, som icke är hemmahörande i Göteborg, underrättar exekutorn krono- eller kommunaluppbördskontoret, vilket i sin ordning vänder sig till vederbörande utmätningsman i den ort, där fartyget är hemmahörande, med begäran om införsel. I fråga om kronoskatt går ärendet genom magistraten till utmätningsmannen.

Då sjömän, i synnerhet under goda tider, ofta byta anställning och sålunda innehava anställning hos samme arbetsgivare endast förhållandevis kort tid, är det av särskild vikt, att sjömän, som icke i vederbörlig ordning erlægga sina utskylder, så snart som möjligt kunna träffas med indrivningsåtgärder.

Det må erinras om att kommittén på folkbokföringens område föreslår inrättandet vid länsstyrelserna av enligt kortsystem upplagda, centrala register över de inom länet folkbokförda personerna och skyldighet för arbetsgivare att till vederbörande utmätningsman insända anmälningar angående anställning (anställningskort), vilka vidarebefordras till länsstyrelsen och i förekommande fall till annan länsstyrelse samt förvaras i omedelbar anslutning till den anställdes kort i något av de hos länsstyrelsen förda registren (centralkort).² Såsom framgår av 28 § förslaget till uppbördsförordning och moti-

¹ Å de vid tryckningen av restlängder och indrivningskort använda plåtarna finnas upptagna från mantalsuppgifterna hämtade uppgifter om anställning, vilka kunna utvisa, att skattskyldig, som är inskriven å sjömanshus, icke längre idkar sjöfart.

² Jfr 116 o. f. §§ förslaget till folkbokföringsförordning. Skyldighet att göra anställningsanmälan föreslås skola inträda, 1) då person, som anställts för en tid av minst fyra veckor i följd, börjat sin anställning, och 2) då person, utan att avtal om anställning för sådan tid träffats, under två på varandra följande månader innehaft anställning under en sammanlagd tid av minst trettio arbetsdagar.

ven därtill skall i restlängd, innan densamma överlämnas till utmätningsman för indrivning, i förekommande fall göras anteckning om ändrad adress och de ytterligare uppgifter, som må vara av betydelse för utskyldernas indrivande, såsom uppgift om anställning o. d. Beträffande sjömän kunna såväl centralkort som anställningskort föras med anteckning om det sjömanshus han tillhör och hans registernummer, och kan anteckning härom på sätt nyss nämnts göras i restlängden, innan densamma överlämnas för indrivning.¹ Komma adresseringsmaskiner till användning vid utskrivandet av restlängd, kunna uppgifter om sjömanshus och registernummer präglas å vederbörandes plåt och avtryckas i restlängden.² Kompletteras restlängd, såvitt angår sjömän, med uppgifter om sjömanshus och registernummer, torde ytterligare uppgifter härom icke behöva införskaffas annat än om det sedermera skulle visa sig, att den skattskyldige övergått till annat sjömanshus än det sålunda angivna.

Restindrivningen skulle kunna ytterligare effektiviseras, om vederbörande exekutor finge till sjömanshusen översända förteckningar över å restlängd upptagna sjömän med begäran att bliva underrättad icke blott om sådan sjömans anställning, därest senare anställning tillträtts än den som antecknats i restlängden, utan även, därest sjömannen för tillfället icke hade anställning till sjöss, om när han framdeles påmönstrar samt fartygets och rederiets namn. I sistnämnda fall skulle sjömanshus i sitt inskrivningsregister göra anteckning om att upplysning önskades av viss exekutor och i sinom tid, då den efterspanade sjömannen påmönstrade, meddela de önskade uppgifterna. Införsel skulle sedan utan omgång kunna sökas hos rederiet. Måhända måste sjömanshusen erhålla gottgörelse för det ökade arbete, som skulle för dem uppkomma genom en sådan ordning.

Enligt vad kommittén under hand inhämtat, förberedes inom kommerskollegium vissa ändringar i tekniskt hänseende av den nuvarande sjömansregistreringen, vilka ändringar torde komma att innebära, att registreringen å sjömanshusen kommer att ske i enligt kortsystem upplagda register i stället för nu använda fasta böcker. Sålunda skulle införas två särskilda kortregister, vilka här kunna betecknas *inskrivningsregister* och *tjänstgöringsregister*. Inskrivningsregistret skulle innehålla kort, ett för varje inskriven sjöman, upptagande namn, folkbokföringsort och registernummer m. m., och skulle korten i detta register vara uppställda i bokstavsordning efter de inskrivas namn. Tjänstgöringsregistret skulle innehålla kort, likaledes ett för varje inskriven, upptagande anteckningar om vederbörandes sjötjänstgöring och erlagda hyresavgifter. I sistnämnda register skulle korten vara ordnade antingen i bokstavsordning eller efter registernummer enligt inskrivningsregistret.

Genomföres en sådan ändring med avseende å registreringen av sjömännen, torde sjömanshusens medverkan vid efterspaningen av skattskyldiga kunna

¹ Anteckning om sjömanshus och registernummer å anställningskort kan göras av arbetsgivaren.

² Jfr det nuvarande förfarandet i Stockholm.

tagas i anspråk utan att deras arbetsbörd skulle väsentligt ökas med därav föranledd kostnadsökning. I så fall skulle skatteexekutorn, i Stockholm ovannämnda införselavdelning, till vederbörande sjömanshus översända ett kort, »spaningskort», upptagande den skattskyldiges namn och registernummer samt plats för ifyllande av de önskade upplysningarna. Befunnes å sjömanshuset, att den efterspanade innehade viss anställning, skulle spaningskortet genast ifyllas och återsändas. I annat fall skulle kortet insättas invid den efterspanades kort i tjänstgöringsregistret och så snart uppgift inkomme om erhållen anställning (påmonstring) eller om att den skattskyldige icke vidare idkade sjöfart, skulle kortet återsändas med anteckning därom. Sedan uppgift om anställning inkommit till exekutorn, i Stockholm införselavdelningen, kunde införselåtgärd vidtagas med minsta möjliga omgång.

Uppbörd av utskylder beträffande vissa kategorier av skattskyldiga.

Från skilda håll och vid upprepade tillfällen hava framhållits de särskilda svårigheter, som möta vid taxering i fråga om personer, vilka åtnjuta inkomster i form av drickspengar, samt påtalats, att sådana personer i jämförelsevis stor utsträckning underlåta att i vederbörlig ordning erlagga dem påförda utskylder och att, där inkomsten helt åtnjutes i denna form, indrivningsmyndigheterna ofta sakna erforderliga maktmedel för utskyldernas uttagande med påföljd att resultatet av indrivningen bliver i hög grad otillfredsställande. Dessa missförhållanden hava företrädesvis uppmärksamrats beträffande personer, tillhörande hotell- och restaurangpersonalen. Enligt vad kommittén erfarit, erlade sålunda i en medelstor stad av de till nämnda yrkesgrupp hörande skattskyldiga, vilka åren 1933—1935 utgjorde respektive 240, 227 och 231 personer, endast 82, 69 och 80 eller i medeltal 33 procent i vederbörlig ordning sina kronoutskylder. Det sammanlagda restförda beloppet för ifrågavarande år utgjorde respektive 8 848 8 064, och 9 740 kronor. En i början av år 1936 företagen granskning av restlängderna å 1933 och 1934 års kronoutskylder visade, att endast respektive 3 387 och 1 279 kronor av de för sistnämnda år resterande beloppen kunnat indrivras. I riksdagens år 1937 församlade revisorers berättelse (I sid. 87) omnämnes vidare, att ett stort antal servitriser i en norrlandsstad, vilka haft relativt stora beskattningsbara belopp, flera år å rad medgivits avkortning av dem påförda utskylder. Även om de anförda förhållandena icke kunna anses representativa för ifrågavarande yrkesgrupp av skattskyldiga, så giva de dock jämte övriga för kommittén tillgängliga uppgifter otvetydigt vid handen, att inom yrkesgruppen i fråga skattskyldiga i stor utsträckning underlåta att i vederbörlig ordning erlagga sina utskylder och att resultatet av restindrivningen beträffande dessa skattskyldiga är påfallande dåligt.

Flerstädes hava med arbetsgivarnas medverkan särskilda åtgärder vidtagits för att råda bot på de påtalade missförhållandena. Såsom exempel

härpå kan nämnas det i Stockholm m. fl. städer tillämpade systemet med skatteböcker för hotell- och restaurangpersonal.

Till belysande av den vikt spörsmålet om ifrågavarande yrkesgrupps skattebetalning har för det allmänna må här lämnas en kort redogörelse för resultaten av vissa inom socialstyrelsen verkställda undersökningar.

En under åren 1929 och 1930 verkställd undersökning rörande arbetsförhållandena inom hotell- och restaurangnäringen visade följande. Vid de under sommaren 1929 i verksamhet varande företagen sysselsattes tillhopa ej mindre än 67 550 personer, av vilka 43 190 tillhörde den egentliga yrkespersonalen. Drygt fyra femtedelar av samtliga inom näringen sysselsatta personer voro kvinnor. Enbart fast lön åtnjöts av bortåt två tredjedelar av personalen, enbart drickspengar av omkring en fjärdedel, fast lön i förening med drickspengar av c:a en tiondel samt betjäningsavgift, enbart eller i förening med fast lön, av 1 à 2 procent av personalen. Olika kategorier av företag visade i fråga om förekomsten av enbart fast lön knappast några större skillnader. Avlöning i form av enbart drickspengar var ovanlig beträffande ölkaféer och kafékonditorier, där i regel så gott som all personal helt eller delvis åtnjöt fast avlöning. De olika yrkesgrupperna företedde betydande avvikelser i fråga om löneformernas utbredning. Andel i betjäningsavgift syntes sällunda endast förekomma i fråga om hotellpersonal, inom vilken ungefär en tiondel avlöndades efter detta system. Av serveringspersonalen åtnjöt blott ett fåtal enbart fast månadslön. Omkring två tredjedelar av serveringspersonalen hade enbart drickspengar, och en tredjedel erhöll såväl fast lön som drickspengar. Av hotellvaktmästarna antogs över tre femtedelar åtnjuta enbart drickspengar, en fjärdedel drickspengar i förening med fast lön och över en tiondel andel i betjäningsavgift, vare sig enbart eller i förening med fast lön. Beträffande drickspenningsinkomsterna kunde kännedom endast vinnas genom skäligen approximativa beräkningar, men antogs, att de framkalkylerade drickspenningsbeloppen i flertalet fall låge under de verkliga. Enligt de gjorda beräkningarna, som såvitt angår serveringspersonalen grundats å dess omsättningssummor, skulle den genomsnittliga månadsinkomsten vid restaurangföretag, som höllos öppna hela året, för män uppgå till 234 kronor enligt av arbetsgivare lämnade uppgifter och 211 kronor enligt av personalen lämnade uppgifter samt för kvinnor till respektive 187 och 209 kronor. Den kvinnliga personalen syntes erhålla de högsta drickspenningsförtjänsterna (i genomsnitt 253 respektive 275 kronor per månad) inom spritrestauranger av andra klass. Även de manliga anställda uppvisade inom sådana restauranger relativt höga inkomst-siffror (282 respektive 250 kronor), men enligt av arbetsgivare lämnade uppgifter skulle de uppnå något större förtjänster vid folkrestaurangerna (305 kronor) och enligt personalens uppgifter inom vinrestaurangerna (297 kronor). Beträffande hotellpersonalen hade det icke varit möjligt att med tillhjälp av något motsvarande serveringspersonalens omsättningssummor erhålla underlag för någorlunda tillförlitliga kalkyler. Emellertid hade 25 städerskor uppgivit sig erhålla, förutom fri bostad, en genomsnittlig förtjänst

av 145 kronor i månaden och 16 hotellvaktmästare (utan fri bostad) ansett sig erhålla i medeltal 168 kronor i månaden. Personal, som erhöll både fast lön och drickspengar, syntes erhålla ungefär samma arbetsförtjänst som serveringspersonal med enbart drickspengar. Fri kost åtnjöts av nästan samtliga anställda eller något mer än 97 procent. Fri bostad åtnjöts av över två femtedelar av de anställda. Där betjäningsavgifter förekommo, ingingo dessa i en särskild betjäningsavgiftskassa, varur personalen uppbar sina inkomster, i regel två gånger i månaden. Varje anställd erhöll härvid en viss andel av de under perioden influtna avgifterna, vilken andel varierade efter befattningens karaktär.

Enligt en år 1937 verkställd kompletterande undersökning antogs den egentliga yrkespersonalen kunna uppskattas till åtminstone 50 000 personer. Undersökningen visade vidare följande. För serveringspersonal förekom fast lön enbart eller i förening med drickspengar endast undantagsvis vid restauranger; vanligast var garanterad minimiinkomst. Vid ölkaféer och andra kaféer skulle vid flertalet företag hava tillämpats fast lön i förening med drickspengar. Detta kombinerade system förekom dock huvudsakligen i de största städerna, medan å övriga orter uteslutande drickspenningsystem tillämpades vid flertalet företag. Hotellpersonalen erhöll vid flertalet företag sin kontantinkomst i form av drickspengar eller, särskilt i större städer, såsom andel i betjäningsavgifter uppförda på hotellräkningen. Enbart drickspengar förekommo vid en femtedel av året om öppna hotell och restauranger samt vid flertalet säsongföretag.

Som synes har avlöningssystemet med garanterad minimiinkomst blivit allt vanligare. Garanterad minimiinkomst för serveringspersonal torde, i den form och utsträckning, vari den numera förekommer, hava genomförts i samband med 1930, 1935 och 1938 års riksavtal. Densamma utgår enligt följande grunder. Därest efter viss anställningstid den serverandes omsättningssumma vid full arbetstid i medeltal per kalendermånad under en period av två kalendermånader icke uppgår till så mycket, att tio procent därav utgör visst angivet belopp, skall arbetsgivaren utbetala skillnaden. Där minimiinkomst är garanterad, skola servisavgifter eller drickspengar till ett belopp motsvarande tio procent av omsättningssumman varje dag inlevereras till restaurangens kassa och utbetalas sedan i efterskott två gånger i månaden. Kontant lön för hotellpersonal i form av betjäningsavgifter är även en jämförelsevis ny löneform, vilken blivit allt allmänare särskilt i större städer. Betjäningsavgift påföres enligt riksavtalets bestämmelser hotellräkningen varje vecka och avser ersättning för allt arbete av personalen inom hotellet, varvid även viss minimiinkomst garanteras. Vid hotell, där betjäningsavgift införts, få drickspengar icke mottagas, men däremot erhålles ersättning efter viss taxa för extra arbeten utöver de sedvanliga.

I samband med det innevarande år slutna kollektivavtalet träffades mellan vederbörande arbetsgivare och personalsammanslutningar en överenskomst att under den tid, avtalet avser, företaga en gemensam utredning om

drickspenningsystemets slopande och övergång till kontantlönesystem för nu drickspenningsavlönad personal.

Enligt vad kommittén inhämtat har det visat sig, att personer, som förutom drickspengar åtnjuta fast lön, ofta i medvetandet om att införselåtgärder kunna mot dem vidtagas erlægga sina utskylder i vederbörlig ordning. Där så ej sker, utgör införselförfarandet ett verksamt maktmedel för de restförda utskyldernas uttagande. Därest personal, som för närvarande åtnjuter enbart drickspengar, kommer att erhålla fast lön eller sådan lön i förening med drickspengar, bliver införselförfarandet tillämpligt å vederbörande skattskyldiga. Då utsikter synas föreligga, att inom en snar framtid för de viktigaste grupperna av skattskyldiga, som nu åtnjuta sina inkomster i form av drickspengar, avlöningsförhållandena skola bliva så ordnade, att införsel kan äga rum för uttagande av dem påförda utskylder, torde de påtalade missförhållandena med avseende å uppbörderna av utskylder påförda sådana personer komma att väsentligen minskas, särskilt som införselförfarandet enligt den av kommittén föreslagna ordningen för restindrivningen snabbare än nu kan träda i tillämpning. Kommittén finner därför för närvarande icke anledning att beträffande ifrågavarande kategori av skattskyldiga föreslå några särskilda bestämmelser i uppördshänseende.

En annan yrkeskategori av skattskyldiga, som enligt vad kommittén inhämtat i jämförelsevis stor utsträckning underlåter att i vederbörlig ordning erlægga sina utskylder av den orsak, att tjänliga maktmedel saknas för utskyldernas uttagande, utgöres av försäljare m. fl., som åtnjuta sin inkomst i form av provision. Beträffande en sådan person är införselförfarandet ofta nog icke tillämpligt, i det att han vanligen äger direkt tillgodogöra sig avtalad provision genom att uppbära viss del av likvid i anledning av genom hans förmedling slutna avtal.

Ett sätt att råda bot på berörda missförhållande vore möjligen att stadga skyldighet för den, hos vilken den provisionsberättigade är anställd, att efter hänvändelse av exekutionsmyndighet meddela denne, att provision tills vidare icke finge av den provisionsberättigade avdragas utan skulle utbetalas av uppdragsgivaren, vilken skulle hava att vid utbetalande av provision innehålla så stor del därav räknat i procent, som exekutionsmyndigheten funnit skäligen föreskriva, och översända det innehållna beloppet till myndigheten. Genom en sådan ordning skulle emellertid den grupp av företagare, som hava hos sig anställda personer mot avlöning uteslutande i form av provision, tagas i anspråk för den statliga uppördsverksamheten på ett för dem mera betungande sätt än andra företagare. Med hänsyn härtill har kommittén icke funnit lämpligt föreslå införande av ett stadgande av sådan innebörd.

Det har icke heller undgått kommitténs uppmärksamhet, att vissa andra grupper av skattskyldiga, vilka sakna utmättningsbara tillgångar och icke kunna nås med införselinstitutet, i medvetandet härom praktiskt taget undandraga sig all skattebetalning. Kommittén har även undersökt, med vilka tvångsmedel man skulle kunna komma till rätta med dylika notoriskt för-

sumliga medborgare. Sådana medel, som äro fullt effektiva, kunna givetvis tänkas men samtliga äro av mycket långtgående karaktär, såsom förbud mot utövande av näring eller yrke, berövande av vissa medborgerliga rättigheter, tvångsbetalning för de försumligas gäldenärer till indrivningsmyndigheterna m. m. Då åtgärder i sådan riktning icke kunna anses förenliga med vår rättsuppfattning, har kommittén funnit intet kunna åtgöras beträffande dessa beklagliga men dess bättre icke så vanliga förhållanden.

Uppbörd av utskylder beträffande utlänningar och i utlandet vistande svenska medborgare.

Gällande bestämmelser. Angående under vilka förutsättningar skyldighet att erlagga statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, särskild skatt å förmögenhet och allmän kommunalskatt åligger utlänning eller svensk medborgare, som vistas utom riket, äro bestämmelser meddelade i förordningarna den 28 september 1928 om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt och den 17 juni 1938 om särskild skatt å förmögenhet¹ samt kommunalskattelagen den 28 september 1928, för vilka bestämmelser här icke skall närmare redogöras.

Beträffande uppbörden av sådana utskylder, som ovan nämnts, finnas icke andra särskilda bestämmelser än vad som stadgats angående indrivning av ifrågavarande skattskyldigas restförda utskylder. Härom hänvisas till framställningen å sid. 108 o. f. och 123 ovan.

För närvarande föreligga mellan Sverige och Tyska riket samt mellan Sverige och Frankrike överenskommelser, på grund varav handräckning i nämnda utländska stater kan erhållas för indrivning av utskylder. Därjämte pågå underhandlingar angående dylikt avtal med Nordamerikas Förenta Stater.

Enligt förordningen den 18 juni 1864 angående utvidgad näringsfrihet skall på särskild prövning av Kungl. Maj:t bero, om utlänning här i riket må idka handels- eller fabriksrörelse, hantverk eller annan hantering (§ 26 mom. 1). Utlänning, som under kringresande eller kringvandrande vill idka hantverk eller annan hantering, skall söka tillstånd därtill i Stockholm hos överståthållarämbetet och i övriga orter hos Konungens befallningshavande i det län, där hanteringen är avsedd att utövas. Ansökning om Kungl. Maj:ts tillstånd till utövande av näring skall vara åtföljd av vederhäftig borgen eller annan säkerhet för utskylder till staten och kommunen under tre år, och skall, så länge utlänningen vill begagna sig av det meddelade tillståndet, före utgången av den tid, för vilken sådan säkerhet blivit ställd, ny borgen eller säkerhet ställas, varje gång för en tid av tre år. Föreskriften om ställande av säkerhet gäller icke utlänning, som vill här i riket under kringresande eller kringvandrande idka hantverk eller annan hantering, ej heller utlänning, som önskar tillstånd till drivande av masugn eller hytta, stångjärnsbruk, manufakturverk eller annan inrättning, som avser tillgodogörande eller förädling av mineralrikets alster och ej är att anse såsom hantverk.

¹ Jfr även förordningen den 10 juni 1938 om särskild skatt å förmögenhet för år 1938.

Idkar utlänning handel eller annat näringsyrke utan i vederbörlig ordning erhållit tillstånd, överskrider han tillstånd, som meddelats honom, eller bryter han eljest mot näringsfrihetsförordningens bestämmelser, straffas han med böter (31 §).

Enligt lag den 30 maj 1916, innefattande tillägg till lagen den 28 juni 1895 om handelsbolag och enkla bolag, äger utlänning, även om han erhållit Konungens medgivande att i riket idka näring, dock icke här sluta handelsbolag eller ingå i handelsbolag, utan att han erhållit Konungens tillstånd.

Enligt 3 § förordningen den 23 oktober 1908 angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter skall utlänning eller sådan i utlandet bosatt svensk undersåte, som icke för det år, varför uppboörd av kommunal inkomstskatt senast ägt rum, erlagt dylik skatt, då han reser omkring i landet och för egen eller, såsom utskickad, för annans räkning till inledande av handel, med eller utan varuprov, bjuder ut eller slutar handel om utländska varor att framdeles från utlandet levereras, vid ankomsten till riket till närmaste kronouppbördsman i stad avlämna skriftlig uppgift, huru länge han ämnar här kvarstanna, samt därvid för rättigheten att idka dylik handel förskottsvis erlägga en avgift av etthundra kronor för den första tidrymden av trettio på varandra följande dagar, räknade från och med den dag avgiften erlägges, evad han vill under hela denna tidrymd eller blott en del därav begagna sig av rättigheten, och, om verksamheten utan avbrott fortsättes utöver de första trettio dagarna, av femtio kronor för varje i omedelbar anslutning därtill kommande tidrymd av femton dagar. Avgifterna skola, antingen för längre tid på en gång eller för minst den tidrymd, för vilken vid inbetalandet avgift, enligt vad nyss sagts, lägst må erläggas, inbetalas till kronans uppboördsman i stad inom det län, där han vid betalningstiden uppehåller sig. Kvitto å den erlagda avgiften, vilket uttryckligen bör angiva sista dagen i den tidrymd, för vilken avgift blivit erlagd, skall meddelas å tryckta blanketter, som efter rekvisition från statskontoret tillsändas länsstyrelsen för att tillhandahållas kronans uppboördsmän i städerna.

Den utlänning eller med utlänning, enligt vad här ovan sagts, likställde svenske undersåte, som utbjuder eller slutar handel om utländska varor, skall å den ort, varest han först utövar sin verksamhet i landet, innan handel därstädes inledes, i stad inför borgmästare, stadsfiskal eller poliskommisarie eller ock å polisvaktkontor samt å landet inför vederbörande landsfiskal eller ordföranden i socknens kommunalnämnd styrka, att han behörigen erlagt den stadgade avgiften, och skall bevis om sådan anmälan på begäran meddelas. För den, som antingen ej erlagt avgiften eller ock underlåtit att hos vederbörande myndighet förete bevis om avgiftens erläggande, men dock beträdes med att idka dylik handel, är stadgat bötesstraff och är han därjämte i förstnämnda fall skyldig utgiva avgift för den tid, varunder den olovliga handeln utövats. Där i fråga om nu nämnd avgift andra grunder än de ovan stadgade finnas böra gälla i förhållande till viss främmande stat, ankommer på Kungl. Maj:t att utfärda i anledning härav erforderliga föreskrifter. Med stöd av sistberörda stadgande har utfärdats en

kungörelse den 15 juni 1935 med särskilda grunder i fråga om utgörande i vissa fall av bevillningsavgift enligt ovannämnda förordning den 23 oktober 1908. Enligt denna kungörelse skall av den som besöker Sverige i egenskap av resande för ett eller flera företag, som äro registrerade eller hava sin huvudsakliga verksamhet i vissa uppräknade stater, avgift, som omförmäles i nyss nämnda författningsrum, erläggas med vissa lägre belopp än där är sagt, och skall den, som styrker sig vara chef för eller eljest intaga ledande ställning inom sådant företag, vara befriad från skyldighet att erlagga bevillningsavgift, därest han visar, att företaget bedriver affärsverksamhet i Sverige genom en eller flera här bosatta agenter.

Enligt 4 § i 1908 års förordning skall utlänning, som här i riket giver offentlig föreställning eller tillställning av vad slag det vara må, vare sig mot inträdesavgift eller mot avgift, som eljest på ett eller annat sätt fordras, uppbäres eller mottages, där ej sådant fall är för handen, som avses i 3 mom. av samma paragraf, härför utgöra särskild bevillningsavgift med fem procent av bruttoinkomsten. Avgiften beräknas efter vissa närmare angivna grunder. Utlänning, som medverkar vid av svensk eller utlänning given offentlig föreställning, offentligt utförande av musik, såsom kafékoncert o. d. eller vid annan offentlig tillställning, som ej är att hänföra under 3 mom., skall, oavsett huruvida inträdes- eller annan avgift därvid uppbäres eller tillställningen är avgiftsfri, erlagga särskild bevillningsavgift med tio procent av den inkomst, som på grund av hans medverkan tillflyter honom, vare sig denna inkomst utgöres av i penningar bestämd ersättning, naturaförmåner eller andel av inkomsten å tillställning. Avgiften skall i varje fall utgå med minst femtio öre för varje dag medverkan lämnas av utlänning eller ersättning till honom beräknas. För avgiftens erläggande svara tillställningens anordnare. Utländska positivspelare, musikanter, förevisare av djur eller annat, akrobater o. d., vilka driva sitt näringsfång under bar himmel och uppbära allenast frivillig avgift, skola för rättigheten att utöva sådan verksamhet för varje person erlagga särskild bevillningsavgift med femton kronor för varje kalendermånad; och utgår denna bevillningsavgift med nämnda belopp, även om under samma månad uppträdande äger rum å olika orter (4 § 3 mom.). Vad i sagda paragraf stadgas om utlänning äger även tillämpning å i utlandet bosatt svensk undersåte. Enligt en kungörelse den 31 december 1913 angående rätt för utlänning och i utlandet bosatt svensk undersåte att här i riket giva offentlig föreställning m. m. eller att därvid medverka kan utlänning, som är här i riket bosatt, utan sådant ansökningsförfarande, som eljest i kungörelsen föreskrives för utlänningar, giva eller medverka i offentlig föreställning, därest han hos myndighet i hemorten ställt vederhäftig borgen eller annan säkerhet för utskylder till staten och kommunen under tre år.

För bevillningsavgift, som utgår efter den verkliga bruttoinkomsten eller efter viss andel av inkomsten av offentlig föreställning, skall, innan tillståndsbevis må meddelas, till den myndighet, som har att pröva ansöknings-, avlämnas vederhäftig borgen eller annan godkänd säkerhet, avseende hela den

tid, det begärda tillståndet omfattar. Annan enligt 4 § i 1908 års förordning utgående bevillningsavgift skall förskottsvis erläggas till nämnda myndighet, innan tillståndsbevis utfärdas. Därest vederhäftig borgen eller annan godkänd säkerhet ställes, må myndigheten med visst undantag medgiva anstånd med erläggande av bevillningsavgift. Bevillningsavgift, som ej erlägges förskottsvis, skall inbetalas, å landet till landsfiskalen, i stad utan magistrat till landsfiskalen eller, där i staden finnes stadsfogde, till denne samt i annan stad till den myndighet, som utfärdat tillståndsbeviset. Landsfiskal, till vilkens uppbördsdistrikt hör stad, är berättigad att under bibehållet uppbörds- och redovisningsansvar uppdraga åt stadsfiskal eller utmätningsman att uppbära bevillningsavgifter för föreställningar i staden; och åligger det sålunda förordnad uppbördsman att senast å tredje söckendagen efter det bevillningsavgift influtit, till landsfiskalen avlämna sådan avgift jämte redovisningshandlingar. Bevillningsavgift, som ej erlägges förskottsvis, skall till vederbörande inbetalas första söckendagen efter föreställningen eller, där en följd av föreställningar gives i samma landsfiskalsdistrikt eller stad, senast å första söckendagen efter varje veckas utgång för då givna föreställningar. Avgiften må ock inom sålunda föreskriven tid på skattskyldigs eget äventyr med allmänna posten insändas. Erlägges icke bevillningsavgift inom tid, som nu sagts, upphör utfärdat tillståndsbevis att äga gällande kraft, och skall avgiften ofördröjligen hos vederbörande utmätas. Omedelbart efter varje månads utgång skall i stad stadsfiskal eller annan vederbörande tjänsteman till länsstyrelsen meddela skriftlig uppgift å de under månaden givna föreställningar, för vilka bevillningsavgift enligt 4 § 1 eller 2 mom. nämnda förordning skolat utgå, och å ställen, där dessa givits, eller ock, om föreställning ej förekommit, sådant för nämnda myndighet skriftligen anmäla.

I fråga om de efter 1908 års förordning utgående bevillningsavgifter skall, i den mån förordningen icke innehåller särskilda bestämmelser, i tillämpliga delar gälla vad rörande debitering, uppbörd, redovisning, restitution, avskrivning och avkortning, efterkrav samt ansvarighet för debitering, uppbörd och redovisning är eller varder stadgat för kronans medel i allmänhet.

Tidigare förslag och framställningar. Den i vårt land förekommande beskattningen av delägare i inhemska aktiebolag och ekonomiska föreningar för inkomst genom utdelning å aktier, lotter eller andelar i nämnda företag samt för förmögenhet, nedlagd i dylika värdehandlingar, inrymmer icke, såsom fallet är i vissa främmande länder, någon skatt vid källan, d. v. s. företagen äro icke skyldiga att vid utdelningens utbetalande innehålla något belopp till gäldande av de skatter, som skola påföras vederbörande delägare för dylik inkomst och förmögenhet. Företagen äro icke heller på annat sätt ansvariga för behöriga gäldandet av delägarnas skatter. Nämnda förhållande har vid olika tillfällen betecknats såsom en brist i vårt beskattningssystem. Man har härvid erinrat om, dels att den föreskrivna skyldigheten att lämna uppgift om utdelning å aktier, andelar i ekonomiska föreningar m. m. endast i otillräcklig mån motsvarar sitt syftemål, dels att några tvångs-

medel för uttagande i utlandet av skatter, som påförts i utlandet vistande skattskyldiga, som regel icke stå till uppborndsmyndigheternas förfogande. Härav har följden blivit, icke blott att personer undgå taxering för dylik inkomst och förmögenhet, utan även att i utlandet befintliga skattskyldiga i många fall kunna undandraga sig skattebetalning utan att träffas av indrivningsåtgärder.

Utlänningarnas skatteproblem uppmärksammades redan år 1904 i ett av särskilda sakkunniga nämnda år upprättat förslag till förordning om skatt av inkomst och förmögenhet m. m. Förslaget avsåg att förhindra, att i utlandet sig uppehållande skattskyldiga skulle kunna undandraga sig skattebetalning utan att träffas av indrivningsåtgärder. Förslaget upptog nämligen i 29 § ett stadgande av innehåll, att i fråga om skatt för utlännings utdelning å aktier i svenska aktiebolag och för utlännings i sådana aktier nedlagda förmögenhet vederbörande aktiebolag skulle svara för skattens gäldande, i vilket syfte förslaget även innehöll föreskrifter om vissa tekniska åtgärder för att möjliggöra skattens fördelning, där utlänning hade inkomst från flera aktiebolag eller i flera sådana nedlagd förmögenhet. Förslaget i fråga avstyrktes av kammarrätten, som anförde, att detsamma strede mot den grundsats, som eljest gällde nästan oinskränkt i vår lagstiftning, att en var skattskyldig själv hade att svara för skattelikviden och att således icke heller husbonde eller arbetsgivare ansvarade för skattelikviden för hos honom anställda personer. Stadgandet bleve dessutom, enligt kammarrättens mening, svårt att tillämpa samt förutsatte väl, att vederbörande aktiebolag tillerkändes laga rätt att söka sitt åter av vederbörande. Förslaget ledde icke till lagstiftning.

Frågan återupptogs år 1917 av *landskamreraren Otto V. Landén* i en av honom den 31 januari nämnda år till chefen för finansdepartementet avgiven promemoria angående utlännings beskattning. I denna promemoria framställdes och motiverades åtskilliga förslag till bestämmelser i syfte att göra beskattningen av här i riket icke mantalsskrivna svenska medborgare och av utläningar effektiv. Sålunda föreslog Landén vissa ändringar i näringsfrihetsförordningen. Vidare ifrågasatte Landén i anslutning till nyssnämnda förslag från år 1904, bland annat, införande i förordningen den 28 oktober 1910 om inkomst- och förmögenhetsskatt av ett stadgande, enligt vilket för gäldande av skatt, som bleve påförd här i riket icke mantalsskriven svensk medborgare ävensom utlänning och utländskt bolag för utdelning å aktier i svenskt aktiebolag och å lotter i solidariskt bankbolag ävensom för förmögenhet, som vore nedlagd i sådana aktier och lotter, det skulle åligga bolaget att svara lika med den skattskyldige. Därjämte föreslogs, att i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering skulle införas bestämmelse därom, att i fråga om svensk medborgare, som icke vore i riket mantalsskriven, ävensom utlänning och utländskt bolag, vilka bleve taxerade, bland annat, för inkomst genom utdelning å aktier i svenskt aktiebolag eller å lotter i solidariskt bankbolag eller för i sådana aktier och lotter nedlagd förmögen-

het, skulle iakttagas, att sådana skattskyldiga i inkomstlängden bleve upptagna för sig med anteckning för envar, att taxeringen avsåge här omförmäld inkomst eller förmögenhet, och med uppgift å det bolag, som enligt vederbörande skatteförfattning vore jämte den skattskyldige ansvarigt för skattens gäldande.

I motiveringen för nyssberörda förslag angående gäldande av skatt för utdelning å aktier i svenskt aktiebolag m. m. anförde Landén, efter att hava uppehållit sig vid vissa andra föreslagna åtgärder i syfte att giva ökad effekt åt beskattningen av utlänningar för inkomst genom förvärvsverksamhet i Sverige, bland annat följande:

»Men härutöver hava föreslagits stadganden, som avse att undanröja ett här ovan icke berört missförhållande, vilket emellertid på senare tid givit anledning till mer och mer berättigade klagomål. Det har nämligen kommit till min kännedom, att utskylder, som påförts i utlandet bosatta personer för inkomst genom utdelning å aktier och banklotter samt för i sådana tillgångar nedlagd förmögenhet, i växande omfattning blivit oguldna på grund av omöjligheten att indriva desamma, där likvid ej frivilligt erlagts. För avhjälpande av detta missförhållande har jag i huvudsak upptagit de bestämmelser som i samma syfte föreslogos av 1904 års skattesakkunniga — — —. Erfarenheten har visat, att nu gällande bestämmelser om inkomstbeskattning av utlänningar, som äro bosatta utom Sverige, i många fall äro i saknad av effektivitet, i det att påförd skatt i stor omfattning måste avskrivas på grund av omöjligheten att indriva densamma. Ett sådant tillstånd kan givetvis icke få bestå. Den föreslagna utvägen att avhjälpa den anmärkta bristen i lagstiftningen är icke till sin princip främmande för andra länders skattelagstiftning utan tillämpas flerstädes i en eller annan form.»

Över Landéns sistberörda förslag avgåvos utlåtanden av överståthållarämberget, länsstyrelserna i Malmöhus samt Göteborgs och Bohus län ävensom kammarrätten, varjämte handelskammaren i Göteborg och Sveriges allmänna exportförening i samband med yttranden över vissa av Landéns övriga förslag uttalade sig även om det ifrågakvarande förslaget.

Medan nämnda två länsstyrelser icke hade någon erinran att framställa mot förslaget, avstyrktes detsamma i de övrigas utlåtanden.

Överståthållarämberget anförde i huvudsak följande: Erfarenheten visade utan tvevel, att betalning för skatt, som påföres utlänning eller utländskt bolag eller här i riket icke mantalsskriven svensk medborgare för utdelning å aktier i inländskt aktiebolag och å lotter i solidariskt bankbolag ävensom för förmögenhet, som vore nedlagd i sådana aktier eller lotter, ofta nog utebleve, och en förändring härutinnan, om den kunde genomföras utan alltför stora svårigheter och olägenheter, måste anses i hög grad önskvärd. Att den i förslaget inslagna vägen icke vore utan svårigheter torde emellertid icke kunna förnekas. Enligt förslaget skulle bolaget lika med den skattskyldige ansvara för skatten. För att utan ekonomisk risk kunna göra detta, måste bolaget, därest annan överenskommelse i sådant syfte ej kunde träffas med aktieägaren, vara berättigat att av utdelningen innehålla en mot skatten svarande del av utdelningen, en rätt, som förslaget dock icke tillerkände bolaget och detsamma utan särskilt medgivande icke torde äga. Att beräkna storleken av det belopp, som borde innehållas, om bolaget finge rätt därtill, mötte även vissa svårigheter. Vid den tidpunkt, då utdelningen utfölle, vore åtminstone i allmänhet ännu icke definitivt bestämt om den skatt, som skulle utgå. Bolaget torde endast undantagsvis äga kännedom om beloppet av den skattskyldiges hela beskattningsbara inkomst och förmögenhet och kunde således, om skatten vore progressiv, ej

beräkna storleken av det belopp, som fölle på aktieägaren. För att vara på den säkra sidan måste bolaget, särskilt under förhållanden, som nu vore och väl även någon tid framåt bleve rådande, innehålla en rätt hög procent av utdelningen och därefter hava besväret med redovisning för det innehållna. Aktieägaren finge omkring ett par år avvara denna andel, även om han sedermera ej bruste i skattebetalningen. För övrigt kunde bolagen ofta ej veta, å vilka aktier innehållning borde ske. De kände ej, om aktieägarna vore utlänningar eller eljest icke här mantalskrivna, och vid tiden för utdelningen här mantalskrivna svenska medborgare kunde nästkommande taxeringsår hava upphört att vara detta. Skulle bolagen ansvara för vissa aktieägares skattelikvid, torde debetsedlar böra tillställas även bolagen och dessa berättigas att överklaga taxering och debitering, vilket finge anses vara av särskild betydelse, då dubbeltaxering ägt rum. Vad sålunda sagts om aktiebolagen gällde även bankbolag och i någon mån även de andra fall, då enligt förslaget medansvarighet skulle äga rum för gäldandet av annan skatt, ehuru i dessa fall förhållandet kontrahenterna emellan vida lättare syntes kunna utredas. Därest förslaget i denna del vunne godkännande, syntes kunna ifrågasättas, om ej ansvaret för skattebetalning borde utsträckas även till kommunalskatt, påförd på grund av beviljning, som i förslaget avsåges. Fråga torde emellertid vara, om icke åtminstone utlännings skattskyldighet för utdelning å aktier lämpligast kunde ordnas på annan väg än den direkta beskattningens, nämligen genom införande av skyldighet för inländskt aktiebolag att vid utbetalande av utdelning till utlänning stämpelbelägga kupongen. Härvid komme visserligen varken större aktieutdelningar att drabbas av progressiv skatt eller i aktierna nedlagd förmögenhet att bliva föremål för beskattning, men dessa olägenheter, som i någon mån kunde utjämnas genom en högre skatteskala, syntes uppvägas därav, att skatten i allmänhet komme att inflyta till statsverket ett och ett halvt år tidigare än eljest samt att mer eller mindre invecklade och långvariga transaktioner icke behövde förekomma mellan bolagen och vissa deras aktieägare. Ordnares skattskyldigheten för utländska aktieägare på detta sätt, syntes nu gällande bestämmelser för i riket icke mantalskrivna svenska medborgare kunna bibehållas oförändrade, då det torde höra till undantagen, att dessa icke fullgöra sin skyldighet uti ifrågavarande avseende. Huru sättet för skattskyldighetens fullgörande än bestämdes, ansåge sig ämbetet böra ifrågasätta införandet i aktiebolagslagen av föreskrift, att utdelning finge utbetalas endast till inregistrerad aktieägare, enär eljest alla stadganden i detta avseende lätt kunde kringgås.

Även *kammarrätten* och *handelskammaren i Göteborg* gjorde i huvudsak samma erinringar som överståthållarämbetet. *Sveriges allmänna exportförening* framhöll, att det föreslagna tillvägagångssättet skulle komma att medföra ganska stora olägenheter såväl för bolag som för aktieägare och icke kunde gillas av föreningen. Däremot ifrågasatte föreningen, huruvida det icke skulle låta sig göra att belägga utdelningskupongerna med stämpel, som avpassades efter den skatt, som skulle utgå efter fastställd beräkningsgrund. Stämpelavgiften skulle därefter avdragas från utdelningen vid dess utbetalande, och skatten vore därmed betald.

Förslaget i fråga blev icke förelagt riksdagen.

I skrivelse den 11 maj 1921, nr 167, anhöll riksdagen, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning rörande vilka åtgärder, som lämpligen borde vidtagas för åvägabringande av en rationell skatteuppbörd, och för riksdagen framlägga de förslag, vartill en sådan utredning gäve anledning. Över denna skrivelse avgåvos infortrade utlåtanden av överståthållarämbetet och

samtliga länsstyrelser. Därvid fäste *överståhållarämbetet* uppmärksamheten på önskvärdheten av att åtgärder vidtoges för att omlägga utlänningarnas skattskyldighet här i riket. *Länsstyrelsen i Blekinge län* framhöll, att såväl svenska medborgare som utlänningar kunde erhålla pass för resa till utlandet utan att någon som helst undersökning gjordes, om dem åliggande skattskyldighet blivit fullgjord. Därför borde, då pass utfärdades för svensk medborgare, som skulle vistas längre tid utomlands, samt för utlänning ford-
ras bevis för att de fullgjort sin skattskyldighet samt borgen för skatt, som ännu ej förfallit eller ännu icke påförts.

Frågan om utlänningars beskattning berördes jämväl av *inkomstskatte-sakkunniga*, som i sitt år 1923 avlämnade betänkande om inkomst och förmögenhetsskatt¹ föreslogo intagande i förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt av följande stadgande (27 §):

»För nedan angivna fall åligger det den, som verkställer utbetalning till svensk medborgare, som icke är här i riket mantalsskriven, utlänning eller utländskt bolag, att innehålla ett belopp, motsvarande 10 % av vad som skolat utbetalas, samt att till uppbördsmyndigheten i den ort, där den, som verkställt utbetalningen, skall taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt, inbetala det innehållna beloppet. Detta belopp skall användas till gäldande, i den mån det därtill förslår, av den inkomst- och förmögenhetsskatt, som kan komma att påföras den, till vilken utbetalningen skett, med rätt för denne att, om det innehållna beloppet överstiger skattens belopp, utbekomma det överskjutande beloppet i den ordning som är stadgad i fråga om restitution av kronoutsylder.

Nu omförmäld skyldighet åligger

a) aktiebolag, solidariskt bankbolag och ekonomisk förening: i fråga om utdelning, som sker i förhållande till insatsen;

b) huvudredare: i fråga om vinst, som tillkommer någon såsom redare i svenskt fartyg;

c) den, som förvärvat rätt att här i riket tillverka viss vara enligt särskilt förfaringsätt eller att försälja viss vara med användande av särskilt varumärke, därest gottgörelsen för rätten står i förhållande till den årliga tillverkningens eller försäljningens omfattning eller till den årliga vinstens belopp eller eljest utgår på sådant sätt, att rättighetens överlätare blir ekonomiskt intresserad i näring, som för den överlåtna rättighetens utövande bedrives här i riket: i fråga om gottgörelse för rättighetens utövande.»

I betänkandet återopades följande motivering för det föreslagna stadgandet.

»Beträffande här föreslagna bestämmelser hänvisa de sakkunniga till en början till de uttalanden, som gjorts i undertecknad Landéns förut återopade, till chefen för finansdepartementet den 31 januari 1917 avgivna V. P. M. berörande utlänningars beskattning. Erfarenheten från de senaste åren torde hava ådagalagt, att den redan tidigare påtagliga bristen på effektivitet hos de givna bestämmelserna om utlänningars skattskyldighet, särskilt för utdelningar å aktier i svenska bolag, blivit än mera påtaglig, så att ifrågavarande bestämmelser tendera att bliva endast bestämmelser på papperet utan reell betydelse, ett förhållande, som i längden icke kan undgå att nedsätta landets prestige i utlandet. Det synes därför vara en angelägen sak, att mera effektiva bestämmelser på detta område komma till stånd. Angående de anmärkningar, som på sin tid framställdes mot det Landénska förslaget i denna

¹ Betänkandet är undertecknat av dåvarande landskamreraren Otto V. Landén och dåvarande hovrättsrådet Harald Waller.

del av år 1917, hänvisas till en i finansdepartementet gjord sammanfattning av de inkomna yttrandena över förslaget.

De sakkunniga hava i anledning av dessa erinringar ansett sig böra undersöka, huruvida det avsedda ändamålet icke kan i huvudsak vinnas på en något annan väg än den av undertecknad Landén förut föreslagna. Förslaget innehåller sålunda bestämmelser om skyldighet i vissa fall för den, som verkställer utbetalning till här i riket icke mantalsskriven svensk medborgare, till utlänning eller till utländskt bolag, att innehålla en fix procent av det belopp, som skolat utbetalas, samt att till vederbörande uppborndsmyndighet i den ort, där den, som verkställt utbetalningen, skall taxeras, inleverera det innehållna beloppet. Procentsatsen för vad som skall innehållas har satts till 10 %, och denna procentsats torde vara tillräcklig för det stora flertalet fall, så mycket mera som procentsatsen räknas på bruttointäkten. Skulle i något fall det innehållna beloppet icke till fullo täcka påfordr skatt och det återstående beloppet icke kunna indrivras, torde dock, till följd av de nya bestämmelserna, staten erhålla den största delen av skatten, under det att med nuvarande bestämmelser staten skulle gått helt miste om skatt. Det synes innebära en avsevärd lättnad för den, som gör utbetalningen, att det belopp, för vilket han är skyldig ansvara, bestämmes till en fix procent av det utbetalade, och svårigheten att vid aktieutdelningar kontrollera, huruvida den, som uppbär utdelningen, hör till någon av de angivna kategorierna, torde icke vara allt för stor, då det numera är vanligt att den, som lyfter en utdelning, härvid avlämnar uppgift till ledning vid deklarationen. Vederbörande bolag kan därvid fordra, att uppgiften innehåller en förklaring, huruvida den till utdelning berättigade tillhör någon av de angivna kategorierna.

Förslaget i denna del torde nödvändiggöra införande i uppborndsreglementet av bestämmelser rörande behandlingen av belopp, som inbetalats uti den i denna paragraf föreskrivna ordning, men de sakkunniga hava icke haft tillfälle att nu utarbeta förslag till sådana bestämmelser.»

I en i juni 1924 dagtecknad framställning till chefen för finansdepartementet anförde *föreningen Sveriges städers kronouppbördstjänstemän*:

»Det är förvisso Herr Statsrådet bekant, att nuvarande anordningar för beskattning av utländska arbetsanställda äro synnerligen bristfälliga. — Inom föreningen Sveriges städers kronouppbördstjänstemän hava dessa missförhållanden ofta påpekats med exempel från olika orter hurusom nuvarande beskattningssätt förorsakar såväl staten som kommunerna årligen avsevärda förluster.

Vid föreningens senast hållna årsmöte erinrades i detta sammanhang hurusom i en stad i mellersta delen av riket en utländsk firma under åren 1920—1921 verkställt på entreprenad ett omfattande kanalbyggnadsarbete, vid vilket ett tjugutal tyska arbetare, verkmästare och ingenjörer voro anställda och uppburo goda inkomster. Samtliga dessa blevo i vederbörlig ordning mantalsskrivna och inkomst-taxerade. När tiden för kronouppbörden var inne, hade emellertid en del av ifrågavarande anställda redan återvänt till Tyskland och då kommunaluppbörden tog sin början hade samtliga återvänt. Härigenom gick såväl staten som staden miste om en rätt avsevärd skattesumma.

Detta enstaka exempel från en stad har givetvis åtskilliga motsvarigheter varje år inom landet i sin helhet, varför det synes föreningen som om effektiva och skyndsamma åtgärder böra vidtagas för att i framtiden säkerställa det allmänna för dylika förluster.

Föreningen saknar anledning att närmare inlåta sig på detaljerna för ordnandet av effektivare skatteuppbörd för utländska arbetsanställda men anser för sin del lösningen i huvudsak böra läggas så, att arbetsgivarna åläggas skyldighet att innehålla en viss procent av vid varje avlöningstillfälle intjänt belopp för framtida

skattebetalning. Vidare kan exempelvis ett förbud för utländska undersåtar att lämna landet, innan de hos vederbörande polismyndighet styrkt sig hava fullgjort sin skattskyldighet, hava ett visst fog för sig.

Försök att handräkningsvis genom vederbörande beskickningar utfå skattebeloppen lämna i regel negativa resultat.»

Skrivelsen, vilken remitterades till 1924 års uppördssakkunniga, togs av dem i övervägande vid utarbetandet av deras förslag.

1924 års uppördssakkunniga anförde i sitt år 1929 avgivna betänkande beträffande uppörden av skatt för skattskyldiga i utlandet följande:

»Genomföres, på sätt de sakkunniga förordade, skyldighet för löngivare att vid utbetalandet av avlöning till anställda personer verkställa avsättning av medel för gäldande av den anställdes utskylder, erhålles jämväl beträffande utländska skattskyldiga säkerhet för att deras skatter varda åtminstone i allt väsentligt guldna, såvitt de träffa inkomst av tjänst. Några andra svårigheter för genomförande härav torde icke förefinnas än de, som äro beroende därav, att den skattskyldige måhända lämnat landet, innan taxeringen och den definitiva skatteuträkningen verkställts, varigenom han svårligen kan förmås gälda eventuellt återstående belopp. Det torde dock beträffande dessa skattskyldiga ställa sig lättare att på förhand uppskatta de blivande utskyldernas belopp än beträffande inländska skattskyldiga (ortsavdrag förekomma nämligen icke, och allmän kommunalskatt skulle utgöras för gemensamt kommunalt ändamål efter en fix utdebiteringsprocent, för det närvarande 5 %). Avdrag vid löneinkomstens utbetalning kan därför utan större svårighet göras efter sådan procentsats, att utskylderna för dessa skattskyldiga varda i allt väsentligt inbetalda redan genom förskottsavsättningarna.

I fråga om sådana utom riket sig uppehållande fysiska personer eller sådana utländska juridiska personer, vilkas inkomst härflutit av utdelning å aktier, banklotter eller föreningsandelar, torde någon verkligt effektiv skatteuppörd icke kunna åvägbringas, med mindre än det utdelande företaget göres ansvarigt för skattens behöriga erläggande. Härvid är emellertid att beakta svårigheten att redan vid tidpunkten för utdelningens lyftande bestämma vad som skall behöva innehållas för skatten. Avdrag för ränta å skuld, som vilar å aktierna etc., är nämligen tillåtet. Vidare äro de skatter, som utgå för dylik inkomst, progressiva, nämligen statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, kommunal progressivskatt och utjämningsskatt. Vid taxeringen till dessa skatter skall hänsyn jämväl tagas till den skattskyldiges förmögenhet. Med nuvarande bestämmelser kan således icke enbart på grund av utdelningens storlek verkställas exakt beräkning av det blivande utskyldsbeloppet. Innehölles skatt efter en procentsats, som bestämdes likformigt för alla skattskyldiga, oavsett utdelningens belopp och utan hänsyn till förefintlig skuldränta, skulle därav otvivelaktigt följa, om denna procentsats sattes för låg, att en rest komme att uppstå. Denna rest skulle icke kunna tvångsvis uttagas hos den skattskyldige, utan erläggandet vara beroende av den skattskyldiges gottfinnande. Sattes åter procentsatsen förhållandevis hög, riskerade man att i många fall bliva nödgad restituera för mycket inbetald skatt. Villkendera utvägen man än valde, skulle resultatet ur det allmännas synpunkt bliva föga tillfredsställande, och de skattskyldiga skulle otvivelaktigt finna uppördsmetoden besvärande. Under dylika förhållanden ligger den tanken nära till hands, att ifrågavarande inkomst i stället bör beläggas med en fristående proportionell skatt, som uttages vid källan, d. v. s. då utdelningen förfaller till betalning, och att hänsyn till skuldränta eller omkostnader ej må göras. De sakkunniga hava dock ansett sig icke böra närmare ingå på frågan om det närmare utformandet av en sådan skatt, då denna fråga torde ligga vid sidan om de sakkunnigas uppdrag. Därest en dylik lösning anses icke kunna ifrågakomma, torde icke återstå annan utväg än att påbjuda förskottsavsättning-

ar efter enhetlig procentsats med efterföljande tilläggsbetalning eller restitution i analogi med vad som av de sakkunniga förordas beträffande förskottsavsättningar för skatt av arbetslön. Vid vägande av de med denna metod uppstående olägenheterna mot fördelarna att erhålla åtminstone en betydande del av skattebeloppen torde fördelarna få anses betyda mest.

Vilkendera metoden man än väljer, kan befaras, att, om densamma skulle tillämpas allenast å utlänningar och utländska juridiska personer, det utdelande bolaget endast med svårighet kan avgöra, huruvida den till utdelning berättigade bör drabbas av förfarandet eller ej. Det kan även tänkas, att en utlänning, i syfte att undgå skatteavsättningen, överläte den utdelningsberättigade kupongen till någon svensk, som sålunda bleve skattskyldig för utdelningen, men icke drabbades av dylikt innehållande av skatt. Även andra utvägar att kringgå bestämmelserna kunna tänkas.

Annorlunda ställde sig saken, därest skyldighet ålades utdelande företag att innehålla viss del av utdelningen, oavsett vem den utdelningsberättigade än vore. Då skulle den skattskyldige knappast hava intresse av att anlita någon bulvan för utdelningens lyftande eller genom andra konstgrepp söka undgå att drabbas av förfarandet. Emellertid inställa sig därvid vissa andra svårigheter. Tänker man sig ett för alla lika proportionellt avdrag, som skulle utgöra definitiv skatt beträffande de utländska skattskyldiga men för inländska endast avbetalning å blivande, på grund av taxering beroende utskylder, skulle, om procentsatsen sattes förhållandevis hög, avdraget bliva kännbart för sådana skattskyldiga, vilka äro berättigade till mera betydande avdrag från inkomsten för skuldräntor eller i form av orsavsdrag. Sattes åter procentsatsen relativt låg, bleve skattens avkastning beträffande utländska skattskyldiga måhända alltför ringa. Det måste även utfinnas en anordning, varigenom eljest förekommande förskottsavsättningar för skatteändamål jämkades med hänsyn till inflytande förskottsavsättningar på grund av utdelning å aktier etc. Då dessa jämkningar icke kunna tänkas beräknade på förhand, tarvades en individuell prövning för varje gång redovisning skett beträffande medel, som innehållits vid utbetalning av utdelningar. Dylika individuella prövningar skulle otvivelaktigt komplicera det normala uppbördsförfarandet. Det torde dock knappast kunna undvikas, om man överhuvudtaget vill genom innehållande av skatt vid utbetalning av utdelning å aktier el. dyl. vinna garanti för en effektiv skatteuppbörd beträffande utländska skattskyldigas inkomster av ifrågavarande slag.

Emellertid torde frågan om innehållande av skatt vid utbetalning av utdelning å aktier etc. äga nära samband med frågan om aktiebolagens beskattning, vilken fråga är föremål för utredning av särskilda sakkunniga. Vid den fortsatta bearbetning av de sakkunnigas förslag, som enligt de meddelade direktiven är förutsatt, torde frågan om aktiebolagens beskattning måhända hava kommit i sådant läge, att möjligheterna av att åstadkomma förskottsavsättning efter antydda riktlinjer lättare kunna bedömas.

De sakkunniga få därför, under uttalande av sitt förord åt införandet av en särskild kupongskatt i fråga om utdelning å aktier, banklotter och andelar i ekonomiska föreningar, såvitt angår i utlandet bosatta fysiska personer eller utländska juridiska personer, hemställa, att frågan om innehållande av viss del av utdelningen å dylika värdehandlingar jämväl beträffande här i riket bosatta fysiska personer ävensom inländska juridiska personer, blir föremål för ytterligare undersökning i samband med blivande förslag till omläggning av bolagsbeskattningen. Skulle, innan sådan prövning kan äga rum, anses önskvärt att genomföra innehållande av viss del av dylik utdelning för gäldande av utskylder inom ramen av nuvarande beskattningsregler, torde hinder härför icke möta. De individuella jämkningarna av eljest förekommande förskottsavsättningar, som skulle föranledas av en dylik anordning, torde nämligen, ehuru säkerligen ganska omfattande, icke vara så talrika, att uppbördsmyndigheterna skulle vara ur stånd att komma till rätta med densamma.»

I sitt utlåtande över de sakkunnigas betänkande anförde *kammarrätten*, att för utlänningars vidkommande en kupongskatt på aktieutdelning torde kunna delvis verka till förbättring av nu rådande förhållanden. Med avseende å utlänningars löneinkomster kunde man måhända tänka sig procentuella förskottsavsättningar, dock under förutsättning att dessa komme att bilda definitiv skatt. *Riksräkenskapsverket* fann sig böra tillstyrka de sakkunnigas förslag angående införande av en särskild kupongskatt för utdelning å aktier, banklotter och andelar i ekonomiska föreningar, såvitt anginge i utlandet bosatta fysiska personer eller i utländska juridiska personer, och ifrågasatte utredning om innehållande av viss del av utdelningen å dylika värdepapper jämväl beträffande här i riket bosatta fysiska personer även som inländska juridiska personer. *Överståthållarämbetet* meddelade i sitt yttrande följande statistiska uppgifter till belysning av ifrågavarande spörsmål: Av 1923 års kronoutsylder i Stockholm, 54 801 457 kronor, måste 1 830 000 kronor avskrivas eller avkortas. Av sistnämnda belopp beräknades i runt tal 300 000 kronor belöpa å i utlandet bosatta skattskyldiga, mot vilka varje tvångsförfarande utan internationella överenskommelser vore utslutet. *Länsstyrelsen i Västmanlands län* fann goda skäl föreligga för en närmare undersökning av de sakkunnigas förslag om införandet av en särskild kupongskatt på svenska aktier m. fl. värdepapper, vilka innehades av fysiska personer, som vore bosatta i utlandet, eller av utländska juridiska personer. Åtgärder för utfående av utskylder av personer, vilka utflyttade från riket, syntes även vara behövlige. Så länge utskylderna uttoges först under taxeringsåret komme den, som avflyttade till utlandet att »resa från» de utskylder, som belöpte på den inkomst, som intjänats det år, under vilket utflyttningen skedde.

Förevarande spörsmål har även upptagits av *överståthållarämbetet* i en den 8 december 1928 till Kungl. Maj:t avlåten framställning av följande lydelse:

»I 11 § av gällande taxeringsförfordning stadgas bl. a. att styrelse för svenskt aktiebolag är i andra fall än då utdelning å aktie på grund av lag eller bolagsordning icke får uppbäras av annan än den, som i behörig ordning styrkt sin äganderätt till aktien, skyldig att lämna uppgift å delägare, som uppburit utdelning, uppgående till sammanlagt minst 5 kr., samt å utdelningens belopp i den mån ägare av aktie är känd för styrelsen.

Motsvarande stadgande återfinnes i 33 § av taxeringsförfordningen av den 28 september 1928 med i huvudsak endast den ändring att uppgiftsskyldigheten inskränkes till de fall då utdelningen uppgått sammanlagt till minst 10 kr.

För att kunna fullgöra denna uppgiftsskyldighet avfordra i allmänhet bolagen den person, till vilken utdelning utbetalas, uppgift å dennes namn och bostadsadress. Någon skyldighet härtill föreligger dock icke och torde särskilt underlåtas, då utbetalningen sker till utländska aktieägare. Men även i fråga om svenska aktieägare har inträffat, att förfrågan i detta avseende avvisats med den förklaring, att det icke vore känt till vilken utdelningen i angivet fall utbetalats.

Enligt *överståthållarämbetets* mening vore mest praktiskt att ordna skattskyldigheten för aktieutdelning genom införande av en kupongskatt såsom lärers hava skett i flera andra land, och har starka sympatier för en sådan anordning uttalats från ledande håll i ett av de bolag, som har en betydande del av sina aktier placerade

i utlandet. Anses detta emellertid icke böra ske, tillåter ämbetet sig i underdånighet föreslå, att stadgande införes om skyldighet att avfordra den, till vilken utdelning från aktiebolag utbetalas, uppgift om namn och bostadsadress eller med andra ord att den praxis, som enligt vad ovan sagts i allmänhet följes, måtte lagfästas.»

Med stöd av Kungl. Maj:ts den 24 februari 1928 meddelade bemyndigande tillkallade chefen för finansdepartementet den 1 mars 1928 tre sakkunniga, benämnda *1928 års bolagsskatteberedning*, att inom finansdepartementet biträda med utredning av frågan om aktiebolagens, de solidariska bankbolagens, kommanditbolagens och de ekonomiska föreningarnas beskattning samt sådana frågor, som därmed ägde samband.

Bolagsskatteberedningens arbete resulterade i, bland annat, ett den 18 december 1931 framlagt förslag till förordning om kupongskatt. Angående de huvudgrunder, efter vilka förslaget utformats, anförde beredningen, bland annat, följande:

»Då svenskt aktiebolag eller svenskt solidariskt bankbolag verkställer utdelning å aktier eller lotter, skall det åligga bolaget att av utdelningen innehålla och till staten såsom inkomst- och förmögenhetsskatt erlægga viss procent av utdelningens belopp. Skatt, som skall sålunda erläggas, benämnes kupongskatt. Bolagets styrelse skall inom viss kort tid, förslagsvis sist å fjortonde dagen efter den, då utdelningen blivit tillgänglig att lyfta, lämna Kungl. Maj:ts befallningshavande i det län, inom vilket styrelsen har sitt säte, underrättelse om vad beslutet om utdelning innehåller och tillika inbetala kupongskattens belopp i dess helhet, utan hänsyn till om utdelningen inom nämnda tid blivit lyftad eller icke. Försumlighet att inom föreskriven tid inbetala kupongskatt skall föranleda skyldighet för bolaget att erlægga dröjsmålsränta på sådan storlek, att bolaget i eget intresse måste finna angeläget att icke försumma den rättidiga inbetalningen. För rättande av försummelse från bolagets styrelse vid fullgörandet av dess skyldigheter i angivna hänseenden skall Kungl. Maj:ts befallningshavande äga förelägga styrelsen lämpligt vite. Befallningshavanden skall därjämte äga att förordna om tvångsvis uttagande av resterande kupongskatt hos bolaget. När utdelningen lyftes, skall mottagaren erhålla ett bevis av styrelsen om den på utdelningen belöpande kupongskatten.

Har utdelningen tillfallit en person, som icke är bosatt i Sverige och som icke heller stadigvarande vistas härstädes, eller har utdelningen tillfallit utländskt bolag, skall någon taxering för inkomst genom utdelningen icke äga rum, utan den innehållna kupongskatten skall i sådant fall utgöra den enda skatt, som här i riket drabbar utdelningen. För övriga mottagare av utdelning skall däremot taxering i vanlig ordning verkställas, i den mån skattskyldighet för utdelningen föreligger. För dessa skattskyldiga skall kupongskatten avräknas å den statliga inkomst- och förmögenhetsskatt, som på grund av taxeringen påföres.

Att på ett samtidigt enkelt och betryggande sätt anordna dylik avräkning har befunnits vara förenat med vissa svårigheter. Skulle, såsom i Finland gäller, det ankomma på den skattskyldige att i deklaration eller vid skatteuppbörden påkalla sådan avräkning, kan befaras, att härav skulle uppkomma åtskilliga svårigheter för såväl den skattskyldige som myndigheterna. Särskilt vad angår landsbygden skulle, vid det förhållande att uppbörden äger rum genom postverkets försorg, det knappast vara möjligt att vid uppbördstillfället verkställa en sådan avräkning. Och det torde vara förenat med en viss risk för att det utfärdade beviset om kupongskattens innehållande komme på villovägar, därest det skulle krävas, att det bifogas deklarationen.

Beredningen har därför stannat vid att föreslå den anordningen, att det skall

åligga taxeringsmyndigheten att alltid, när skattskyldig taxeras för aktieutdelning, för vilken kupongskatt författningsenligt skall utgöras, verkställa anteckning uti inkomstlängden om den på utdelningen belöpande kupongskatten, utan att det utfärdade beviset behöver vara företett. Beredningen har härvid ansett sig kunna förutsätta såsom nästan undantagslös regel, att kupongskatten i fråga skall hava influens i kronans kassa vid tiden för taxeringen. De tvångsmedel, som stå till Kungl. Maj:ts befallningshavandes förfogande för framtvingande av behörig leverans av kupongskatt, torde nämligen vara så effektiva, att risken för underlåten leverans av kupongskatt är synnerligen ringa. Det är vid riktig tillämpning av föreskrifterna endast för det fall att vederbörande bolag, sedan det beslutat utdelning, men innan kupongskatten hunnit levereras, blir insolvent, som dylik risk kan tänkas föreligga, men ett dylikt fall torde vara så sällsynt, att man icke behöver räkna med detsamma. För övrigt må erinras om att det allmänna å ett annat område, där betydligt större risk för insolvens hos den, som förmedlar uttagande av skatt, förefinnes, nämligen vid införselsförfarandet, ansett sig böra bära denna risk. Blir en arbetsgivare, som på grund av införselsbeslut för en hos honom anställd person innehållit något belopp ur dennes avlöning såsom skatt, oförmögen att leverera det innehållna beloppet till utmätningsmannen, anses nämligen skatten ändock vara behörigen erlagd av den skattskyldige. Samma betraktelsesätt torde med visst fog kunna anläggas på förevarande spörsmål. Ett särskilt skäl för att anteckning om erlagd kupongskatt göres, även om yrkande därom icke framställts av den skattskyldige, utgör dessutom den omständigheten, att taxering för inkomst av aktieutdelning ofta påföres med stöd av till taxeringsmyndigheten avlämnad uppgift från vederbörande bolag utan att utdelningen deklarerats av den skattskyldige. Även i dylikt fall synes den skattskyldige redan vid taxeringen böra bliva tillgodoräknad den för utdelningen erlagda kupongskatten.

Är utdelningens mottagare sådant bolag eller sådan ekonomisk förening, som på grund av stadgad frihet från s. k. kedjebeskattning icke skall utgöra statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för aktieutdelning, skall kupongskatt ändock innehållas för utdelningen. I dylikt fall kommer kupongskatten att tillgodoräknas utdelningens mottagare såsom avbetalning å statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, som för annan inkomst påföres mottagaren, och förslaget innefattar därför föreskrift, att även för sådan skattskyldig anteckning i inkomstlängden skall göras om kupongskattens belopp. Här för förutsättes, att uppgift om utdelningen lämnas till taxeringsmyndigheten. Föreskrifter härom i taxeringsförrordningen föreslås.

Såsom framhållits innebär beredningens förslag, att kupongskatten skall vara definitiva, då utdelningen tillfallit fysisk person, som icke är bosatt eller stadigvarande vistas i Sverige, eller utländsk juridisk person, varemot i övriga fall kupongskatten skall avräknas å den inkomst- och förmögenhetsskatt, som utdelningens mottagare har att utgöra för det beskattningsår, under vilket utdelningen blivit tillgänglig att lyfta. Av den lämnade redogörelsen har även framgått dels i vilken ordning erlagd kupongskatt avräknas vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt och dels på vad sätt vissa mottagare av utdelning, vilka äro frikallade från skattskyldighet för inkomst genom utdelning, kunna undgå kupongskatt för dylik utdelning. Det kommer emellertid att inträffa, att för vissa till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt skattskyldiga mottagare av utdelning den erlagda kupongskatten uppgått till större belopp än den inkomst- och förmögenhetsskatt, som vederbörande mottagare i vanlig ordning skolat utgöra för beskattningsåret i fråga. Ävenledes har man att räkna med, att skattskyldiga, som på grund av bestämmelserna i 7 § a), c), d) eller e) förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt äro frikallade från skattskyldighet för inkomst genom utdelning, fått vidkännas avdrag för kupongskatt. Med anledning härav uppstår fråga, huruvida i dylika fall för mycket erlagd

kupongskatt bör restitueras till utdelningens mottagare. Olika synpunkter kunna läggas å denna fråga.

Efter övervägande av de andragna skälen för och emot restitution av kupongskatt har beredningen ansett sig böra förorda medgivande av restitution i vissa fall, där särskilt obilliga verkningar skulle inträffa, såvida kupongskatt icke finge restitueras. Rätt till restitution synes först och främst böra tillerkännas sådana fysiska eller juridiska personer, vilka jämlikt 7 § a), c), d), e) eller g) förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt icke äro skattskyldiga för inkomst genom utdelning, för vilken utgöres kupongskatt. Vidare torde restitution böra medgivas sådana här i riket obegränsat skattskyldiga fysiska personer, som för taxeringsåret näst efter det beskattningsår, under vilket kupongskatten utgått, antingen icke taxerats till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt — vare sig detta berott på att det beräknade taxerade beloppet icke uppnått det stadgade minimibeloppet 600 kr. eller anledningen varit den, att efter medgivna skattefria avdrag beskattningsbart belopp icke förefunnits — eller ock påförts dylik skatt för ett taxerat belopp, ej överstigande 2 000 kr. Däremot synes tillräcklig anledning att medgiva restitution åt fysiska personer, som taxerats för högre belopp, eller åt andra juridiska personer än nyss nämnts icke förefinnas. Då det av praktiska skäl är oundgängligen nödvändigt att förebygga restitution av småbelopp — kostnaderna för restitutionen skulle eljest mången gång överstiga det restituerade beloppet — har beredningen såsom förutsättning för erhållande av restitution dessutom uppställt det villkor, att det till restitution ifrågasatta beloppet skall uppgå till minst tjugufem kronor för det beskattningsår, varom fråga är.

I 10 § av författningsförslaget har meddelats föreskrift om att stadgandena i 7—9 §§, vilka handla om kupongskattens avräknande å den inkomst- och förmögenhetsskatt, som i vanlig ordning påföres mottagare av utdelning, samt om restitution av kupongskatt, icke skola hava avseende å sådana mottagare av utdelning, som förvärvat rätten till utdelning utan samband med förvärv av själva aktien eller banklotten.

I 11 § av författningsförslaget upptagas bestämmelser till förhindrande av att skattskyldig undandrag sig att träffas av kupongskatt genom att överlåta sina aktier å en bulvan, som antingen icke är skattskyldig för utdelning eller vilkens inkomst- och förmögenhetsskatt kan på grund av rätt till avdrag för gäldranta eller av annan orsak antagas uppgå till lägre belopp än kupongskatten.

Då vår skattelagstiftning genomgående behandlar utdelning å andelar i ekonomiska föreningar på samma sätt som utdelning å aktier, kunde det synas följdriktigt, att kupongskatt skall utgöras även för utdelning å andelar i svenska ekonomiska föreningar. Beredningen har dock ansett sig icke böra framlägga förslag därom. Denna beredningens ståndpunkt har betingats därav, att uttagande av kupongskatt för utdelning från dylika föreningar otvivelaktigt skulle medföra vida större arbete och besvär än som motsvaras av nyttan. I de ekonomiska föreningarna är nämligen utdelningen vanligen jämförelsevis låg, medlemmarna äro merendels talrika och oftast tillhörande de mindre bemedlade samhällsklasserna, och de olika medlemmarnas andelar pläga vara jämförelsevis små. Kupongskatt för utdelning å andelar i ekonomiska föreningar skulle därför antagligen i regel komma att uppgå till synnerligen blygsamma belopp för de enskilda medlemmarna. Och det skulle helt visst för såväl föreningarna som beskattningsmyndigheterna i regel bliva besvärligt och kostsamt att genomföra vad på dem skulle ankomma, därest kupongskatt skulle utgå jämväl för utdelning å andelar i ekonomiska föreningar, medan nyttan därav torde bliva synnerligen ringa. Det torde ock vara sällsynt, att en svensk ekonomisk förening såsom medlem upptager här i riket icke

bosatt fysisk person eller utländsk juridisk person. De skäl, som anförts för en kupongskatt för utländska skattskyldiga, hava därför en mycket begränsad giltighet beträffande utdelning från svenska ekonomiska föreningar.

Skulle framdeles ändrade förhållanden härutinnan inträda och med anledning härav det anses behöfligt, att kupongskatt uttages även för utdelning å andelar i ekonomiska föreningar, läser frågan böra komma under förnyat övervägande.»

Över beredningens betänkande avgåvos yttranden av ett flertal myndigheter och sammanslutningar. *Kommerskollegium, överståthållarämbetet och länsstyrelsen i Kristianstads län, Östergötlands och Södermanlands handelskammare, Skånes handelskammare, handelskammaren för Örebro och Västmanlands län samt Västernorrlands och Jämtlands läns handelskammare* förordade förslaget om införande av kupongskatt, *statskontoret, länsstyrelserna i Östergötlands, Kalmar, Gotlands, Blekinge, Göteborgs- och Bohus samt Norrbottens län, bank- och fondinspektionen, Jernkontoret, Stockholms handelskammare, handelskammaren i Göteborg, Gotlands handelskammare, Sveriges industriförbund, Sveriges allmänna exportförening och Svenska bankföreningen* hade inga principiella erinringar att framställa mot förslaget och *länsstyrelserna i Stockholms och Jämtlands län* ville ej motsätta sig detsamma. *Riksräkenskapsverket* samt *länsstyrelserna i Malmöhus, Södermanlands, Älvsborgs, Örebro, Kronobergs och Västernorrlands län* ställde sig tveksamma mot införandet av den föreslagna skatten. *Länsstyrelserna i Jönköpings, Hallands och Skaraborgs län* samt *handelskammaren i Karlstad* ävensom *Smålands och Blekinge handelskammare* framförde principiella erinringar i olika hänseenden mot förslaget. *Kammarrätten* samt *länsstyrelserna i Värmlands och Västerbottens län* uttalade sig mot införandet av en på sätt beredningen föreslagit konstruerad kupongskatt. Åtskilliga av de hörda myndigheterna yppade farhågor för att den föreslagna reformen, därest den genomfördes, skulle förorsaka beskattningsnämnder och andra myndigheter väsentligt ökad arbetsbörda och därigenom föranleda ökade utgifter för statsverket.

Riksräkenskapsverket yttrade bland annat följande:

Riksräkenskapsverket funne den föreslagna skatteformen innebära obestriddliga fördelar för såväl den skattskyldige som för staten. Emellertid vore anordnandet av en kupongskatt förenat med vanskligheter i vissa avseenden. Särskilt syntes den föreslagna rätten till restitution öppna möjligheter till missbruk samt medföra ett omfattande och kostsamt restitutionsförfarande. Jämväl avräkningsförfarandet skulle otvivelaktigt medföra osäkerhet samt ökat arbete för skattemyndigheterna. Den riksräkenskapsverket åliggande förhandsberäkningen av statens inkomster skulle ock för kupongskattens vidkommande bliva synnerligen osäker. Därtill komme, att den förskjutning tillbaka i tiden av skattebetalningen, som genom kupongskattens tillkomst skulle åstadkommas, under en övergångstid skulle medföra viss anhopning av skattebetalning, vilket skulle kunna åsamka de skattskyldiga betydande svårigheter. Angivna olägenheter hade hos riksräkenskapsverket framkallat tvekan rörande lämpligheten av att utan en radikal omläggning av gällande uppbördssystem införa ett beskattningssystem, där skatten för ett visst slag av inkomster uttoges vid källan.

I en motion, nr 254 i andra kammaren, vid 1934 års riksdag hemställdes, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning av

frågan om avdrag av skatt vid inlösen av kuponger å svenska aktier från utländska uppdragsgivare eller införande av en fix kupongskatt å sådana aktier. I motionen påtalades de brister, som ansågos vidlåda den svenska skattelagstiftningen i vad anginge beskattningen av inkomst från utdelningar på svenska aktier, ägda av personer i utlandet eller förvarade hos utländsk bank eller bankir.

Bevillningsutskottet, till vilket motionen hänvisades, anförde i avgivet utlåtande efter en redogörelse för vad som tidigare förekommit: De i motionen påtalade bristerna i beskattningssystemet vore av den art, att ett avhjälpande av desamma måste anses i hög grad angeläget. På sätt av den lämnade redogörelsen framginge hade emellertid frågan sedan lång tid tillbaka varit och torde alltjämt vara föremål för Kungl. Maj:ts prövning. Då Kungl. Maj:t efter den ytterligare utredning, som kunde vara erforderlig, snarast möjligt komme att framlägga förslag i syfte att avhjälpa nämnda missförhållanden, hade utskottet icke ansett sig böra föreslå någon skrivelse i ämnet. Utskottet hemställde, att motionen icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd, och detta blev också riksdagens beslut.

I likalydande motioner, nr 250 i första kammaren och nr 129 i andra kammaren, vid 1934 års riksdag föreslogs vidare, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa dels om skärpt tillämpning av vissa av bestämmelserna om utlännings rätt att här i riket vistas och innehava arbete ävensom om ökad kontroll över här arbetande utländska handelsresande, dels ock därom, att i den mån ny eller utvidgad lagstiftning visade sig erforderlig för tillgodoseende av här avsett syfte Kungl. Maj:t måtte, såvitt möjligt redan för årets riksdag, framlägga förslag i ärendet. I likalydande motioner, nr 249 i första kammaren och nr 459 i andra kammaren, vid samma års riksdag yrkades, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande sådana ändringar i näringsfrihetsförordningen, som kunde befinnas erforderliga för att förläna full effektivitet åt föreskriften att utlännings icke finge utan Kungl. Maj:ts tillstånd här i riket idka handels- eller fabriksrörelse, hantverk eller annan hantering, ävensom om framläggande för riksdagen av det förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Andra lagutskottet, till vilket sistberörda fyra motioner hänvisats, anförde i sitt utlåtande i anledning av motionerna bland annat: I förevarande motioner berördes spörsmålen, huruvida de bestämmelser, som meddelades i näringsfrihetsförordningen om utlännings rätt att i riket idka handel i olika avseenden och driva rörelse, efterlevdes, samt om nämnda bestämmelser kunde anses tillräckligt effektivt skydda svenska medborgare i deras yrkesutövning. Enligt vad utskottet inhämtat torde fall förekomma, då gällande författningar kringginges. Vissa ändringar i bestämmelserna torde förtjäna att övervägas. Utskottet funne därför anledning föreligga att föreslå riksdagen att hos Kungl. Maj:t begära utredning i dessa avseenden. Under åberopande av vad utskottet sålunda anfört hemställde utskottet, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa dels i anledning av

förstberörda motioner, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning på vad sätt de bestämmelser, som i kungörelsen den 11 november 1927 (Sv. förf.-saml. nr 411) samt andra administrativt utfärdade förordnanden meddelats angående uppgiftsskyldighet för utlänning och kontroll över utlänningar, som vistades i riket, och deras verksamhet samt beträffande myndigheternas samverkan vid utövandet av denna kontroll, borde ändras i syfte att åstadkomma ökad effektivitet och arbetsbesparing vid övervakningen dels ock i anledning av sistberörda två motioner, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om utredning, huruvida och i vad mån näringsfrihetsförordningens bestämmelser om utlännings rätt att här i riket idka handel eller annat näringsyrke kringginges, ävensom för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Riksdagen beslöt i enlighet med utskottets hemställan.

Rörande senare delen av riksdagsskrivelsen inhämtades utlåtanden från socialstyrelsen och vissa länsstyrelser.

Sedan Kungl. Maj:t *dels* den 11 juni 1937 utfärdat lag om utlännings rätt att här i riket vistas (utlänningslag), *dels* den 3 december 1937 utfärdat kungörelse om ändrad lydelse av 3 § kungörelsen den 31 december 1913 angående rätt för utlänning och i utlandet bosatt svensk undersåte att här i riket giva offentlig föreställning m. m. eller att därvid medverka, *dels ock* den 10 december 1937 utfärdat cirkulär till samtliga länsstyrelser angående viss uppgiftsskyldighet till socialstyrelsen rörande utlänning, för vilken länsstyrelse jämlikt § 26 mom. 3 näringsfrihetsförordningen beviljar tillstånd att under kringresande eller kringvandrande idka hantverk eller annan hantering, har Kungl. Maj:t genom beslut den 28 januari 1938 funnit riksdagens ifrågavarande skrivelse icke för närvarande föranleda någon vidare åtgärd.

Frågan om höjning av den i 4 § 2 mom. förordningen den 23 oktober 1908 angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter stadgade bevillningsavgiften, »artistskatten», har varit föremål för riksdagens prövning i anledning av motioner vid 1925 och 1931 års riksdagar, vilka motioner icke föranlett någon riksdagens åtgärd. Vid sistnämnda riksdag yttrade emellertid vederbörande utskott, att det kunde inträffa, att här i riket bosatta utländska artister, å vilka ifrågavarande förordning vore tillämplig, erhöle en gynnad ställning i skatteavseende i förhållande till svenska artister och att därför visst fog för en ändring i lagstiftningen rörande dessa utländska yrkesutövares beskattning möjligen kunde anses föreligga, helst dessa utlänningar i fråga om inkomster av annat slag vore underkastade samma regler för beskattning som svenska medborgare, vilka vore bosatta här i riket.

Kommittén. Såsom framgår av vad ovan anförts sammanhånga svårigheterna att utfå utskylder av utländska skattskyldiga och utlandssvenskar i hög grad med själva skattesystemet. I den mån så är fallet, torde det ligga utom kommitténs uppdrag att verkställa utredning angående önskvärda

förbättringar och framlägga förslag därtill. Kommittén vill emellertid framhålla, att den omläggning av gällande uppbördssystem, som kommittén föreslår, torde underlätta införandet av ett beskattningssystem, enligt vilket skatten för visst slag av inkomster uttages vid källan, därest ett sådant system ur någon synpunkt, t. ex. för att säkrare erhålla skatt å aktieutdelningar till personer, bosatta i utlandet, och till utländska bolag, skulle anses önskvärt. Därest det skulle befinnas lämpligt att införa en kupongskatt, så anordnad att densamma skall avräknas å de utskylder, som utdelningens mottagare har att utgöra för det beskattningsår, under vilket utdelningen blivit tillgänglig att lyfta, torde en avräkning i samband med debiteringen av utskylderna kunna lättare verkställas efter införandet av ett enhetligt, rationaliserat uppbördssystem. Sådan avräkning bör i de flesta fall kunna ske redan i samband med förskottsdebiteringen.

Kommittén vill även betona, att behov synes föreligga av en allmän översyn av de författningar, som reglera dylika skattskyldigas rätt att här i riket idka näring eller eljest förvärva inkomst och deras skatteplikt samt därmed sammanhängande speciella taxerings- och uppbördsspörsmål.

Här må vidare erinras om att vissa slag av verksamhet icke anses falla under näringsfrihetsförordningens bestämmelser och att alltså särskilt tillstånd att idka handel eller annat näringsyrke i vissa fall icke erfordras för utlänning, som ägnar sig åt verksamhet av sådan art. I en del gränsfall kan tvekan yppa sig, huruvida visst näringsyrke är hänförligt under näringsfrihetsförordningen eller icke. Enligt föreliggande prejudikat har näringsyrke, som vid tiden för förordningens tillkomst ej var förutsett, ansetts icke hänförligt under densamma. Vidare kan i vissa fall tvekan uppstå, huruvida av en utlänning utövad verksamhet är att anse såsom självständigt idkande av hantverk eller annan hantering under kringresande eller kringvandrande, i vilket fall länsstyrelsens tillstånd erfordras, eller såsom arbetsanställningar i följd hos olika arbetsgivare, varvid utlänningen är skyldig innehava av socialstyrelsens meddelat arbetstillstånd. I dessa fall föreligger alltså svårighet att avgöra, huruvida man författningsenligt kan fordra, att en utlänning, för att han skall anses hava rätt att utöva sin verksamhet, förskaffar sig särskilt tillstånd, eller huruvida hans verksamhet skall anses såsom fri förvärvsverksamhet. Slutligen må nämnas, att frågan om när en agent för ett utländskt företag skall anses bosatt här i riket stundom blivit föremål för tvekan. (Jfr ovannämnda förordningen den 23 oktober 1908, 3 §, och kungörelsen den 15 juni 1935.)

Talrika och stora skatteförluster å utlänningar och utlandssvenskar torde, såsom antytts, hava sin grund i svårigheterna att få dessa skattskyldiga vederbörligen taxerade. I ett stort antal fall kommer det nämligen icke till taxeringsmyndigheternas kännedom, att inkomst, som skall här beskattas, tillfallit här bosatta utländska skattskyldiga eller utrikes bosatta skattskyldiga. Inom ramen för sitt uppdrag har kommittén sökt råda bot häremot genom att föreslå skyldighet för utlänning att efter viss tids vistelse i riket visa, att han blivit här folkbokförd. (Jfr förslaget till lag om ändrad lydelse av 10 § lagen

den 11 juni 1937 om utlännings rätt att här i riket vistas och motiven därtill del II sid. 184 och 367.)

Bortsett från bestämmelserna i de ovanberörda förordningarna angående utvidgad näringsfrihet och angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, finnas inga garantier mot att utläningar, som här förvärvat inkomst, begiva sig ur riket utan att erlægga dem åvilande utskylder. Enligt kommitténs förmenande bör tagas under övervägande, huruvida icke den enligt förordningen angående utvidgad näringsfrihet i vissa fall stadgade skyldigheten för utläning att ställa säkerhet för utskylder under viss tid bör utsträckas att avse samtliga fall, då tillstånd enligt nämnda förordning skall meddelas sådan skattskyldig. Det kan vidare ifrågasättas, huruvida icke i lagen om utlännings rätt att här i riket vistas böra införas bestämmelser om skyldighet för utläning, som söker arbetstillstånd, att ställa säkerhet för utskylder avseende viss tid, eller huruvida icke utskylder för sådan utläning i förekommande fall böra uppbäras under medverkan av arbetsgivare genom avdrag å den skattskyldiges lön. Om åtgärder i sådan riktning vidtagas och det i framtiden kan bli möjligt att ingå ytterligare överenskommelser med främmande stater om handräckning för uttagande av utskylder, torde de brister som vidlåda uppbörden av utläningars och i utlandet vistande svenska medborgares utskylder, i betydande grad kunna avhjälpas.

Åtgärder i vissa fall gentemot tjänstemän, som hava befattning med uppbörd.

Det har sedan länge påtalats såsom ett missförhållande, att tjänstemän, som hava att taga befattning med uppbörd och indrivning av utskylder, kunna utan någon särskild påföljd själva underlåta att i behörig ordning erlægga sina utskylder. I cirkulär till samtliga länsstyrelser den 26 oktober 1926 anhöll sålunda riksräkenskapsverket, att enär vid granskningen inom ämbetsverket av balans- och avskrivnings- m. fl. längder i flera fall uppmärksammats, att exekutionsbiträden häftat för oguldna kronoutskylder, länsstyrelserna ville hos utmätningsmännen framhålla vikten av att de personer, som omhänderhade indrivningen, icke själva resterade för oguldna utskylder.

Riksdagens år 1937 församlade revisorer ägnade uppmärksamhet åt restindrivningen och företogo därvid i viss utsträckning granskning av avgivna balanslängder och restlängder. I balanslängderna för en norrländsk stad iaktogs, att befattningshavare, som handhade skatteindrivning, blivit uppförda å restlängd samt att en av dessa resterade för flera års skatter. En landsfiskal hade varit uppförd å restlängd under 7 år i följd för kommunalutskylder. Av för åren 1934—1936 påförda kommunalutskylder resterade samme landsfiskal ännu i november 1937 med 4 495 kronor. I en stad i Västergötland hade stadsfiskalen restförts för oguldna utskylder. Vid redo-

visningen av restlängden hade av vederbörande exekutionsbetjänt antecknats, att betalningen vore beroende på stadsfiskalens egna indrivningsåtgärder. Revisorerna framhöllo i sin berättelse (I sid. 87), att det måste anses vara i hög grad olämpligt, att de befattningshavare, som i tjänsten handhade indrivningen av skatter, icke själva i rätt tid erlade sina utskylder. Det vore uppenbart, att ett sådant förhållande måste vara till betydande men för indrivningsarbetet.

I infordrat yttrande över vad revisorerna sålunda anfört förklarade riksräkenskapsverket, att ämbetsverket delade revisorernas uppfattning om det olämpliga i att befattningshavare, som handhade indrivningen av skatter, själva resterade för oguldna utskylder. Denna uppfattning hade också vid de genom riksräkenskapsverkets försorg verkställda inventeringarna hos länsstyrelserna underställda redogörare i förekommande fall delgivits vederbörande.

På sålunda och i övrigt förekomna anledningar företogs inom riksräkenskapsverket en undersökning till utrönande av i vilken omfattning personer anställda i statstjänst eller annan allmän tjänst återfunnos i balanslängderna över vid utgången av december 1937 oredovisade kronoutskylder. Undersökningen utvisade, att i balanslängderna förekommo, bland andra, ett fyrtiotal landsfiskaler, exekutionsbiträden och uppbördstjänstemän i stad.

I cirkulär till länsstyrelserna den 19 mars 1938 anhöll riksräkenskapsverket, att länsstyrelserna ånyo ville fästa vederbörande redogörare och utmätningsmäns uppmärksamhet på vad ämbetsverket i ovanberörda cirkulär erinrat. Riksräkenskapsverket anhöll vidare, att, då befattningshavare, som handhade indrivning av utskylder, funnes uppförd å restlängd, uppgift här om för framtiden måtte lämnas i vederbörande inventeringsprotokoll och att länsstyrelsen vid översändandet till riksräkenskapsverket av protokollet ville meddela, vilka åtgärder som vidtagits för utfående av utskylderna, samt, därest fråga vore om utmätningsmans utskylder, huruvida annan utmätningsman jämlikt 6 § utsökningslagen blivit förordnad.

Redan av de anförda uppgifterna framgår, att ifrågavarande missförhållande förekommer i en utsträckning, som måste anses anmärkningsvärd. I detta sammanhang må erinras om att ur balanslängderna endast kunna inhämtas upplysningar om personer, vilkas utskylder sedan avsevärd tid äro oguldna. En inom kommittén företagen stickprovsundersökning av restlängder över kronoutskylder har givit vid handen, att tjänstemän, som hava befattning med uppbörd och indrivning av utskylder, underlåtit att i behörig ordning erlägga sina utskylder i betydligt större utsträckning än ovan relaterade uppgifter visa.

Beträffande restlängder över kommunalutskylder har kommittén icke verkställt någon undersökning. Det torde emellertid kunna antagas, att samma missförhållande förekommer även i fråga om dessa utskylder och troligen i minst lika stor utsträckning som i fråga om kronoutskylder.

Kommittén finner ett sådant förhållande — som måste vara ägnat att undergräva respekten för de tjänstemän, som skola bevaka det allmännas rätt

med avseende å utskylders uttagande, och vara till men för indrivningsarbetet — icke böra i fortsättningen få förekomma utan att för den försumlige medföra påföljd i någon form. Kommittén anser, att uppbördsmyndigheterna böra ägna oavlåtlig uppmärksamhet åt ifrågavarande förhållanden och med lämpliga medel ingripa, så snart anledning därtill förekommer. Sålunda bör redan vid restlängdernas utskrivande bemärkas, huruvida tjänstemän, som i detta sammanhang avses, underlåtit att i behörig ordning erlægga sina utskylder och göras anteckningar härom. Länsstyrelsen eller uppbördskameraren torde vidare böra särskilt anmoda vederbörande att fullgöra sin betalningsskyldighet. I förekommande fall bör ofördröjligen förordnande, varom förmäles i 6 § utsökningslagen, meddelas. Slutligen torde riksräkenskapsverket böra i den omfattning ämbetsverket finner skälig på lämpligt sätt hållas underkunnigt om förekomna omständigheter av ifrågavarande art.

Uppbördsstatistik.

För närvarande kunna länsstyrelserna icke utan särskild, tidsödande undersökning med ledning av de av landsfiskaler och magistrater avgivna månadsräkningar jämte bilagor erhålla en fullständig överblick över resultatet av indrivningen av visst års restförda kronoutskylder inom ett utmätningsmansdistrikt eller verkställa en jämförelse mellan indrivningens resultat i avseende på olika års utskylder. Ej heller kan utan sådan undersökning en jämförelse göras mellan indrivningens fortgång inom olika utmätningsmansdistrikt vare sig i fråga om visst års utskylder eller i fråga om indrivningen i dess helhet. För riksräkenskapsverkets del kunna — därest sådana undersökningar med den knappt tilltagna personal, som ämbetsverket har att tillgå för kontroll över restindrivningens effektivitet, överhuvud taget kunna anordnas — undersökningar icke utföras annat än med ledning av dit inkomna uppbördsredogörelser med tillhörande bilagor. De till länsstyrelserna och riksräkenskapsverket ingående balanslängderna erbjuda i detta hänseende endast mycket begränsade möjligheter. Ur desamma kunna visserligen utläsas större avvikelser från indrivningens normala gång i ett eller annat utmätningsmansdistrikt, såsom t. ex. då i en balanslängd återfinnes ett påfallande stort antal personer, vilkas yrke eller samhällsställning synes giva vid handen, att de åtnjuta jämförelsevis höga inkomster, eller längden upptar ett flertal skattskyldiga, beträffande vilka införselinstitutet synes bort hava komma till användning men icke anlitats. Det låter sig dock icke göra att enbart av längdernas uppgifter bilda sig en bestämd uppfattning, huruvida indrivningen skötts på ett tillfredsställande sätt. I sådana fall, då balanslängderna upptaga huvudsakligen mindre inkomsttagare, är det sålunda knappast möjligt att utan närmare kännedom om ortsförhållandena bedöma huruvida indrivningsverksamheten eftersatts. Den omständigheten, att balanslängderna upptaga ett stort antal poster till ett sammanlagt högt belopp, behöver icke i och för sig innebära, att indrivningen försumrats. Orsaken

här till kan exempelvis vara, att utmätningsmannen — i stället för att föreslå avkortning av resterande utskyldsbelopp — avvaktar möjligheten att så småningom utfå de restförda utskylderna, vilket i vissa fall kan giva ett mera tillfredsställande resultat. Vidare kan dröjsmål hava föranletts av att handräkning måst begäras hos olika utmätningsmän. En överblick över indrivningens fortgång inom olika exekutionsbiträdens verksamhetsområden är för länsstyrelserna och riksräkenskapsverket icke möjlig att erhålla. Utmättningsmannen kan vinna en sådan överblick först efter särskild tidsödande genomgång av restlängder och redovisningsräkningar.

Beträffande kommunalutskylder föreligger för närvarande ingen anledning för länsstyrelserna och riksräkenskapsverket att följa indrivningens gång. Länsstyrelsernas befattning med övervakandet av indrivningen av sådana utskylder avser nämligen endast en kontroll över utmätningsmännens medelsförvaltning. Riksräkenskapsverket har icke att taga annan befattning med indrivningen av kommunalutskylder än som följer av dess åliggande att för övervakande av indrivningen och redovisningen av kronoutskylder verkställa inventeringar och undersökningar rörande redovisningsväsendet hos länsstyrelserna underlydande redogörare, därvid även förhållanden som avse indrivningen av kommunalutskylder kunna bliva föremål för uppmärksamhet.

Olägenheten av att systematiskt sammanställda uppgifter rörande indrivningens fortskridande ej finnas tillgängliga för de myndigheter, som hava att övervaka restindrivningen av kronoutskylder, har tidigare uppmärksamats. Sålunda anförde de inom socialdepartementet för verkställande av utredning angående skärpta kontrollföreskrifter för landsfiskalers och med dem jämställda befattningshavares medelsförvaltning m. m. särskilt tillkallade sakkunniga i sitt den 17 maj 1930 avgivna betänkande, bland annat, följande:

»Riksräkenskapsverkets granskning av länens debiterings- och uppbörds- samt bötesredogörelser är väsentligen rent siffermässig och utmynnar i upprättandet av sammandragslängder, årssammandrag och generalsammandrag.

Skulle vid granskningen framgå, att restantierna å kronoutskylderna inom någon ort uppgå till anmärkningsvärt högt belopp, utan att sådant förhållande föranletts av giltiga orsaker, åligger det riksräkenskapsverket att låta vidtaga den eller de åtgärder, som finnas vara av omständigheterna påkallade och för restantiernas skyndsamma indrivande erfordras.

Möjligheten för riksräkenskapsverket att i sist angivna hänseende utöva en verksam kontroll skulle i avsevärd mån ökas, om ämbetsverket för varje landsfiskalsdistrikt och varje stad ägde tillgång till sammanställning å särskilt kort av dels månadsbeloppen för avskrivna, avkortade, influtna och oredovisade kronoutskylder, dels de vid december månads utgång oredovisade beloppens fördelning på skatteår. Härigenom skulle en tillfredsställande översikt av restindrivningens fortgång samt avskrivnings- och avkortningsförfarandets omfattning erhållas. Särskilt en jämförelse av sifferuppgifterna för en följd av år torde lämna ur kontrollsynpunkt värdefulla upplysningar rörande det sätt, på vilket de länsstyrelserna underställda redogörarna fullgöra sina skyldigheter.

De sammanställningar av ifrågavarande slag, som riksräkenskapsverket på grundval av debiterings- och uppbördsredogörelserna för tvenne län försöksvis anställt för ett enstaka kalenderår, utvisa högst betydande växlingar i restindrivningens snabbhet och effektivitet de olika distrikten emellan.

Med hänsyn till att riksräkenskapsverket icke äger tillgång till landsfiskalernas och magistraternas till länsstyrelsen insända månadsräkningar, är utarbetandet av ifrågavarande sammanställningar synnerligen tidsödande. Det synes de sakkunniga under sådana omständigheter böra övervägas, om ej erforderliga, på nämnda månadsräkningar grundade uppgifter borde månatligen å särskilt härför fastställd blankett av länsstyrelserna insändas till riksräkenskapsverket.»

I en vid 1938 års riksdag inom första kammaren framställd interpellation har i anledning av närmare angivna missförhållanden med avseende å indrivningen av kommunalutskylder inom visst landsfiskalsdistrikt frågan om behov av effektivare kontroll över skatteindrivningen berörts.

Kommittén anser, att för vinnande av en fortlöpande och effektiv kontroll över restindrivningen anordningar böra vidtagas, som möjliggöra en överblick över resultatet av indrivningen av visst års restförda utskylder i hela riket samt en jämförelse mellan indrivningens fortgång i de särskilda indrivnings- och utmätningsmansdistrikten. För att kunna få en riktig bild av uppbörden och indrivningsverksamhetens bedrivande inom ett visst indrivningsdistrikt bör jämförelse göras dels mellan å ena sidan de debiterade utskylderna och å andra sidan restförda, influtna, avkortade och avskrivna utskylder för distriktet, dels ock mellan det sålunda framkomna resultatet och motsvarande förhållanden beträffande andra distrikt. Jämförelsen bör avse såväl antal utskyldsposter som belopp, ty om avseende endast fästes vid summan av på visst sätt redovisade belopp, skulle en jämförelse kunna bliva i hög grad missvisande. Ett stort antal i ett distrikt på visst sätt redovisade poster skulle nämligen kunna i ett annat distrikt motsvaras av ett fåtal på samma sätt redovisade poster, utan att detta framginge vid jämförelsen.

Såsom på annat ställe i betänkandet närmare utvecklas (jfr sid. 190 o. f.), föreslår kommittén, att restantier skola redovisas av exekutionsbiträde till utmätningsman och av denne till länsstyrelse eller uppbördskamrerare i särskilda redovisningsräkningar alltefter det sätt, på vilket resultatet av indrivningen redovisas. Vidare skola exekutionsbiträdena i en sammandragsuppgift för varje redovisningstillfälle sammanfatta de uppgifter om indrivningen, som redovisningen avser, med angivande av antal poster och belopp, som redovisas enligt de olika slagen av redovisningsräkningar. Utmättningsman å landet och i fögderistad samt uppbördskamrerare hava att vid anmälande av utskylder till avkortning eller avskrivning och vid avgivande av månadsräkning på liknande sätt sammanfatta uppgifterna om indrivningen inom utmätningsmansdistriktet eller staden. Genom en lämplig uppställning av de blanketter, som skola komma till användning för ovannämnda ändamål, kunna uppgifterna med fördel utnyttjas för en hos utmätningsman, uppbördskamrerare och länsstyrelse förd fortlöpande statistik över restindrivningen. Länsstyrelsens statistik bör även avse resultatet av den ordinarie uppbörden och länsstyrelserna böra till riksräkenskapsverket insända på de-

ras statistik grundade sammanställningar, såvitt rör redovisningen i de särskilda utmätningsmansdistrikten.

Dessutom förutsätter kommittén, att länsvis ordnade tabeller över uppborädsresultaten komma att intagas i Sveriges officiella statistik, där för närvarande inga uppgifter av sådant slag förekomma. En god stomme för dylik statistik rörande äldre år torde kunna erhållas genom de tabeller, som under årens lopp sammanställts av de olika sakkunnigberedningar, vilka sysslats med uppborädsfrågorna.

Uppborädsborgen.

Enligt 14 § polisreglementet den 26 september 1925 skall å landet anställd polisman, som har att biträda i utskökningsmål eller vid indrivning av utskylder eller böter eller vid annan handräckning, vara pliktig att ställa uppborädsborgen för omhänderhavda medel. Borgen skall ställas till det belopp, länsstyrelsen bestämmer, antingen av svensk försäkringsanstalt eller ock av kommun eller polisdistrikt. Befattningshavaren kan i stället lämna fullgod pant, bestående av inteckning i fast egendom inom $\frac{9}{10}$ av fastighetens taxeringsvärde eller av fullgoda värdepapper. Exekutionsbiträde i stad är enligt 3 § i kungörelsen den 18 december 1925 med vissa bestämmelser angående exekutionsbiträden underkastad motsvarande skyldighet. I praktiken torde den såtunda föreskrivna uppborädsborgen vanligen utgöras av borgen av kommun eller polisdistrikt eller ock garantiförsäkring. Annan säkerhet torde relativt sällan förekomma. Den ställda borgen skall å landet förvaras av länsstyrelsen och i stad av den myndighet, som har att tillsätta exekutionsbiträdet.

I 1925 års proposition angående polisväsendet beräknade man en garantisumma av i medeltal 3 000 kronor per befattningshavare. Emellertid synas länsstyrelserna ofta hava fordrat större garantisummor, upp till 10 000 kronor och mera. Medeltalet synes därför ligga högre än det i nämnda proposition beräknade. Vad försäkringspremien beträffar kalkylerade man i propositionen med 15 kronor för varje 1 000 kronor av garantisumman. Numera torde dylika garantiförsäkringar kunna tecknas mot en premie av 10 kronor per 1 000. Åtminstone vid den kollektivt ordnade försäkringsform, som tillkommit genom överenskommelse mellan fjärdingsmännens riksförbund och viss försäkringsanstalt, torde förekomma återbäring på vissa villkor.

Riksdagens år 1929 församlade revisorer påpekade, att bestämmelserna i 14 § av polisreglementet angående ställandet av uppborädsborgen i många fall icke behörigen efterlevdes. De risker för ekonomisk förlust, som genom de långa dröjsmålen med borgenssäkerheternas avlämnande uppkommo för statsverket, syntes så pass allvarliga, att det förefölle revisorerne argeläget, att omedelbara åtgärder till vinnande av rättelse i påtalade hänseende vidtoges. Revisorerne ansågo sig böra i detta sammanhang nämna, att vissa

länsstyrelser plägat i förordnanden för polismän intaga det förbehållet, att vederbörande icke finge befatta sig med indrivningsverksamhet, förrän borgen för omhänderhavda medel blivit ställd och av länsstyrelsen godkänd. Det syntes revisorerna kunna ifrågasättas, om ej detta villkor borde stadgas såsom en allmän regel vid förordnanden av här ifrågavarande slag, eventuellt genom ett tillägg till polisreglementets ovanberörda bestämmelse.

I anledning av revisorernas berättelse anförde 1930 års riksdag i skrivelse till Kungl. Maj:t, att riksdagen ansett det önskvärt, att samtliga med förevarande fråga om uppbördssäkerhet sammanhängande spörsmål gjordes till föremål för närmare utredning i ändamål att vinna så enkla och praktiska anordningar som möjligt samtidigt med att åt bestämmelserna i ämnet gäves den effektivitet, som måste anses erforderlig för skyddandet av statsverkets intressen, samt att erforderliga föreskrifter därefter syntes böra utfärdas av Kungl. Maj:t. Riksdagen anhöll därför, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning rörande den lämpligaste anordningen av den polis- och fjärdingsmän åliggande skyldigheten att ställa uppbördssäkerhet samt därefter meddela de föreskrifter i ämnet, vartill utredningen kunde föranleda.

Statskontoret, som anbefalldes avgiva yttrande över vad revisorerna och riksdagen sålunda anför, ifrågasatte i ett den 26 mars 1931 avgivet yttrande, huruvida icke polisreglementets bestämmelser om uppbördsborgen borde helt eller huvudsakligen bygga på garantiförsäkringar. Länsstyrelse skulle kunna åläggas att ombesörja sådant för samtliga fjärdings- och polismän inom länet, som vore sysselsatta med uppbörds- och indrivningsverksamhet. En lämplig form för sådan försäkring vore den s. k. grupp-försäkringen, genom vilken kostnaderna syntes kunna väsentligt nedbringas. Stället av uppbördssäkerhet skulle kunna ytterligare förenklas, därest försäkringen anknötes icke till en viss angiven person utan till innehavaren av viss tjänst. För att garantiförsäkring skulle bliva ordnad på lämpligaste sätt, torde frågan liksom övriga hithörande spörsmål böra bliva föremål för förhandlingar med vederbörande försäkringsbolag. Statskontoret ansåge sig icke böra närmare ingå på frågan, huruvida premien borde betalas av vederbörande kommun eller polisdistrikt eller av vederbörande befattningshavare.

Den av statskontoret föreslagna anordningen rönt ett välvilligt mottagande hos de myndigheter, som efter remiss avgåvo yttrande över densamma. Femton länsstyrelser tillstyrkte utan förbehåll. Även de övriga länsstyrelserna tillstyrkte i huvudsak, dock med vissa reservationer eller ändringsförslag.

Länsstyrelsen i Stockholms län föreslog, att borgen av kommun skulle få förekomma vid sidan av försäkringen, under villkor att kommunen, innan den årliga förnyelsen av försäkringen gjordes, till länsstyrelsen avlämnade en av kommunen undertecknad borgensförbindelse såsom säkerhet för den person, som uppehölle eller komme att uppehålla tjänsten. *Länsstyrelsen i Södermanlands län* avstyrkte förslaget, i vad det avsåg att in-teckning och annan realsäkerhet ej finge förekomma vid sidan av försäkringen, samt ifråga-

satte, om ej staten borde såsom försäkringsgivare ombesörja försäkringen, i vilket fall inbetalning av premie ej borde förekomma utan avlöningen jämkas i förhållande till avgiftens beräknade belopp. Då det kunde ifrågasättas, om den förmån, som vunnes genom försäkringen, svarade mot försäkringens årliga totalkostnader, borde undersökning verkställas angående dessa kostnaders storlek samt den förlust, mot vilken man genom försäkringen skulle säkerställas. *Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* tillstyrkte förslaget om grupp-försäkring avseende varje befattningshavare, som bestrede tjänsten i fråga. Länsstyrelsen borde förskottera premierna. Vem som borde gottgöra länsstyrelsen sådan förskjuten kostnad, vore en avlöningsfråga. Statsbidraget för polisväsendet borde icke påverkas av dylik utgift, för det fall att polisdistriktet finge svara därför. I annat fall borde staten i stället för utgift för dylik försäkring stå självrisk och sålunda icke påfordra upp-bördssäkerhet. *Länsstyrelsen i Örebro län* ansåg ett viktigt skäl för grupp-försäkringen vara, att försäkringspremierna därigenom kunde nedbringas, men det borde utredas hur stor procentuell nedsättning, som sålunda kunde ernås. Rätten att använda realsäkerhet och kommunal borgen borde bibehållas för dem, som vore i tillfälle att ordna säkerhet på sådant sätt. Inom länet funnes 42 uppbördsmän, förordnade jämlikt nya polislagen, och hade av dessa 12 ställt kommunal borgen, 5 avlämnat realhypotek och 25 begagnat garantiförsäkring. Det vore knappast möjligt, att under den obligatoriska försäkringen intvinga redan förordnade befattningshavare, vilka ej ville gå med därpå. *Länsstyrelsen i Västmanlands län* — som tillstyrkte grupp-försäkring endast under den förutsättningen, att försäkringen gällde alla, som innehade tjänsten — åberopade vad den tidigare i anledning av statsrevisorernas framställning i ärendet yttrat, vilket synes vara förtjänt av att här i korthet återgivas. Genom cirkulärskrivelse till länets landsfiskaler hade länsstyrelsen redan 1925 fastställt vissa principer för beräkning av säkerhetens storlek och anmodat landsfiskalerna, att inom viss tid efter det polisreglementet vunnit tillämpning å kommun eller polisdistrikt till länsstyrelsen insända säkerheten. För att ytterligare stärka kontrollen kunde föreskrivas dels att länsstyrelsen icke skulle äga utfärda förordnande å fjärdingsmans- eller polistjänst, med vilken vore förbunden uppbördstjänst, förrän bevis ingått, att föreskriven säkerhet blivit ställd, dels att landsfiskal icke ägde uppdraga indrivningstjänst åt sådant biträde, förrän vederbörande erhållit länsstyrelsens förordnande å tjänsten, varav skulle följa, att landsfiskal, om han ändock lämnade sådant uppdrag, bleve skyldig ersätta därav uppkommen skada. Därest ej befattningshavaren inom viss tid ställde säkerhet, som kunde av länsstyrelsen godkännas, borde länsstyrelsen äga rätt att förordna om nytt val samt tillsätta vikarie. Om kommunen då valde samma person, borde detta innebära, att kommunen åtog sig uppbördssäkerhet för den valde. Samma förfarande borde tillämpas, då ställd säkerhet förfölle. Länsstyrelsen borde ej vara skyldig att godkänna försäkringsbrev av annan försäkringsanstalt än sådan, som beredde statsmyndighet samma förmån, som enligt 87 § lagen om försäkringsavtal tillkomme inteckningsha-

vare. Det vore lämpligt att bestämmelse om beräklandet av säkerhetsbeloppet infördes i polisreglementet. Det kunde ifrågasättas, om ej polisdistriktet borde bekosta försäkringen. Ett annat förslag till spörsmålets lösning vore att låta polisdistriktet bliva ansvarigt för tjänstemannens uppbörd intill det belopp, som blivit bestämt, distriktet dock obetaget att genom garantiförsäkring skydda sig mot förlust. En sådan anordning, vilken förutsatte ändring i polislagen, innebure, att distrikt i viss mån bleve ansvarigt för tjänstemannens försummelse. En sådan anordning kunde måhända även bidraga därtill, att distriktet mer ägnade sig åt omsorgen att »få den bäste mannen till platsen än att få den billigaste».

Vid sidan av principfrågan om gruppförsäkringen upptogo de flesta länsstyrelser till behandling även frågan, vem som skulle betala försäkringen. En överblick över de föreliggande yttrandena giver i sådant avseende vid handen följande. Sex länsstyrelser föreslogo, att vederbörande polisdistrikt skulle bekosta försäkringen. Andra åter föreslogo, att staten ensam, staten och polisdistriktet eller befattningshavaren själv skulle bestrida kostnaderna.

Förslaget hade även utsänts för yttrande till vederbörande personalorganisationer. *Riksförbundet för fjärdingsmän och polismän* ansåg, att garantiförsäkringen helt borde avskaffas och staten själv övertaga risken. Förbundet avstyrkte varje form av försäkring i enskild anstalt, då en sådan måste vara oekonomisk och endast gagna försäkringsbolaget. En tänkbar lösning av frågan vore uppläggandet av en försäkringsfond, till vilken polisdistrikten finge lämna bidrag och ur vilken försäkringsgraden belopp skulle täckas. Befattningshavarnas knappa löner borde i varje fall icke tagas i anspråk för sådant ändamål. *Svenska polisförbundet* tillstyrkte förslaget om en gruppförsäkring, tecknad av länsstyrelsen och avseende samtliga befattningshavare inom länet med indrivningsverksamhet, men framhöll, att kostnaden icke borde belasta befattningshavarna utan fördelas mellan staten och polisdistriktet. I detta sammanhang må erinras dels om att svenska polisförbundet i en tidigare framställning framhållit samma synpunkter och önskemål som i nu refererade yttrande och dels om att riksförbundet för fjärdingsmän och polismän i en framställning år 1931 hemställt om garantiförsäkringspliktens slopande och framhållit, att detta vore ett för staten förhållandevis mycket billigt sätt att i någon mån lätta fjärdingsmännens betryckta ställning.

Vissa förhållanden beträffande de gängse ansvarsförsäkringarna hava upptagits till behandling i särskilda framställningar. Sålunda påtalade *länsstyrelsen i Hallands län* i en framställning år 1930, att vissa bestämmelser, som brukade förekomma i garantiförsäkringsbrev i väsentlig mån inskränkte försäkringstagarens rätt, t. ex. att försäkringsgivaren icke ansvarade för brist, som uppstått mer än 15 månader innan den upptäckts. Länsstyrelsen ifrågasatte, huruvida försäkring på dylika villkor borde godkännas som uppbördsborgen. *Statskontoret* framhöll i yttrande över nämnda hemställan, att frågan om försäkringsvillkoren borde övervägas i samband med

den utredning, som anbefallts i anledning av 1930 års riksdagsskrivelse. I skrivelse den 15 oktober 1932 framhöll *länsstyrelsen i Blekinge län* olägenheterna av nyssnämnda inskränkningar i försäkringsgivarens ansvar vid de vanligen förekommande formerna av garantiförsäkring och föreslog, att försäkringsbolagen måtte tillförbindas åtaga sig utsträckt ansvarighet i nämnda avseende. Över denna framställning hörda myndigheter, statskontoret, riksräkenskapsverket och försäkringsinspektionen, hänvisade samtliga till den på prövning beroende frågan om uppbördsborgens ordnande.

Riksdagens år 1933 församlade revisorer upptogo på nytt frågan om uppbördsborgen till behandling. I samband med vissa anmärkningar rörande tillämpningen av bestämmelserna om uppbördsborgen framhöll revisorererna bland annat, att det syntes vara uppenbart, att genom rådande osäkerhet på hithörande område garantiförsäkringarnas ansvarsbelopp icke kunnat utnyttjas i avsedd omfattning. Det förefölle revisorererna, som om de av statskontoret föreslagna åtgärderna beträffande ordnandet av garantiförsäkringen skulle vara ägnade att giva ökad effektivitet åt bestämmelserna om uppbördssäkerhet.

Med anledning av revisorerernas påpekande anförde 1934 års riksdag i skrivelse till Kungl. Maj:t, att då frågan om ställandet av uppbördssäkerhet icke kunde anses vara på tillfredsställande sätt ordnad, det syntes riksdagen angeläget, att densamma i hela dess sammanhang snarast vunne sin lösning, och anhöll, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för en snar lösning av frågan om ställande av uppbördsborgen för polis- och fjärdingsmän.

I en år 1935 inom socialdepartementet utarbetad promemoria i ärendet anfördes, att under tioårsperioden 1919—1928 förskingringar, begångna av ifrågavarande befattningshavare, skulle hava uppgått till i medeltal 35 000 kronor om året eller föga mer än 10 kronor per befattningshavare. I promemorian anfördes vidare:

»Såsom framgår av länsstyrelsernas yttranden över statskontorets förslag, ha olika meningar gjort sig gällande rörande frågan om fördelningen av kostnaderna för täckande av förskingringsrisken. De möjligheter, som erbjuda sig, äro att kostnaderna drabba befattningshavarna, polisdistrikten eller staten eller ock att de på något sätt fördelas mellan dessa tre intressenter. Vilket alternativ som än väljes synes statskontorets förslag vara förenat med vissa olägenheter. Sålunda synes det vara obilligt att ålägga befattningshavarna att ensamma svara för en premieutgift, som för hela kåren uppgår till flera gånger den förlust, som genom befattningshavarnas åtgöranden tillskyndas staten. Särskilt hårt skulle ett sådant åläggande drabba de befattningshavare, som äro i tillfälle att ställa realsäkerhet och genom försäkringen åsamkas nya utgifter. Då polisväsendet principiellt betraktas som en statsuppgift och staten till följd härav till avsevärd del bidragit till polisdistriktens kostnader, synes det icke vara konsekvent att ålägga polisdistrikten att utan varje bidrag från staten svara för nu ifrågavarande kostnader. Emellertid synes det framgå av utredningen, att det med ett system av garantiförsäkringar, tecknade hos enskilda försäkringsanstalter, skulle bli ekonomiskt ofördelaktigt för staten att bidraga till försäkringspremierna. Visserligen torde premierna kunna något nedpressas genom den av statskontoret föreslagna anordningen med s. k. gruppörsäkring, men denna sänkning kommer troligen att neutraliseras av den premiehöjning, som måste förorsakas av de för försäkringens effektivitet nödvändiga förändringarna i hittills brukliga för-

säkringsvillkor. Om man sålunda måste räkna med i huvudsak oförändrade premier vill det synas, som om ett bidrag från statens sida av allenast en tredjedel av försäkringspremierna skulle innebära en kostnad för staten av minst ungefär samma belopp, vartill förskingringarna genomsnittligt uppgå. Då härtill kommer att de tecknade garantiförsäkringarna sannolikt icke till fullo skulle täcka de förskingrade beloppen, skulle det tydligen vara fördelaktigare för staten att stå självrisk. På grund härav synes det vara påkallat att till närmare prövning upptaga ett under utredningen framkommet förslag, som innebär att genom statens egen försorg skulle uppläggas en försäkringsfond till täckande av brist i de medel, som ifrågavarande befattningshavare i tjänsten fått om händer. Fondens utgifter för täckning av brister skulle ersättas genom bidrag av polisdistrikten eller befattningshavarna, medan statsverket skulle svara för förvaltningskostnaderna. Härigenom synes en enkel och ekonomiskt fördelaktig lösning av ifrågavarande spörsmål kunna vinnas. Emellertid erfordras för en närmare prövning och utformning av detta förslag ytterligare utredning i vissa avseenden. Uppgifter torde sålunda böra införskaffas rörande antalet här avsedda befattningshavare, beloppet av de medel, som av dem handhas, de brister i dessa medel, som uppkommit under den senaste tioårsperioden, samt i vilken mån brister blivit ersatta av befattningshavarna själva eller genom av dem ställd uppbördsborgen o. s. v. Med ledning av dessa uppgifter torde därefter beräkningar kunna verkställas rörande den erforderliga storleken av försäkringsfonden och bidragen till densamma, varjämte förslag skulle kunna uppgöras rörande fördelning och differentiering av bidragsplikten samt till erforderliga bestämmelser i ämnet.»

Kungl. Maj:t anbefalld statskontoret att infordra uppgifter i de hänseenden, som ovan angivits, samt avgiva förslag till de bestämmelser i ämnet, som kunde finnas påkallade.

Med anledning härav överlämnade statskontoret i slutet av oktober 1935 till Konungen från samtliga länsstyrelser infordrade uppgifter rörande de i promemorian avsedda förhållanden jämte ett sammandrag över uppgifternas innehåll. I det uppgifterna åtföljande utlåtandet anförde *statskontoret*:

»Såsom åtskilliga länsstyrelser själva anfört måste de införskaffade uppgifterna, delvis på grund av avfattningen utav de direktiv, som i den remitterade promemorian lämnats, anses vara i åtskilliga hänseenden ofullständiga. Dock torde någorlunda tillfredsställande genomsnittssiffror kunna erhållas för bedömandet av de i promemorian upptagna särskilda frågorna. Av länsstyrelsernas uppgifter synes framgå, att beloppet av de brister, som under tiden 1 juli 1925—30 juni 1935 konstaterats, uppgår till ungefär 650 000 kronor. Detta skulle för varje år under tioårsperioden i genomsnitt motsvara ett förskingrat belopp av 65 000 kronor. Anmärkas må, att man i promemorian angivit förskingringarna under tioårsperioden 1919—1928 till i medeltal endast 35 000 kronor om året. Promemorieförfattaren har utgått från ett förskingrat belopp, fördelat på antalet befattningshavare, av föga mer än 10 kronor per befattningshavare, medan utredningen giver vid handen, att förskingringarna, fördelade på antalet befattningshavare, uppgå till ungefär 26 kronor per befattningshavare. I vad mån det i promemorian framlagda förslaget kunna påverkas av de för tiden 1919—1928 där meddelade uppgifterna rörande beloppet av förskingrade medel undandraget sig statskontorets bedömande, men ämbetsverket vill framhålla, att de nu erhållna uppgifterna måste ställa den väckta frågan i en något annorlunda belysning. Det kan för övrigt ingalunda anses genom utredningen fastslaget att icke förskingringarna i verkligheten uppgå till högre belopp. Det är nämligen icke fullt klart, huruvida i bristerna även ingå verkställda avskrivningar av vissa utskylder. Av de under tioårsperioden 1 juli 1925—30 juni

1935 förskingrade medlen har någon ersättning icke lämnats för en summa av ungefär 173 000 kronor. För bedömandet av det i promemorian upptagna förslaget synes man i första rummet böra undersöka, huruvida den skyldighet att ställa upp-
 bördssäkerhet, som finnes föreskriven i polisreglementet allt fortfarande bör kvar-
 stå. Promemorieförfattaren har med hänvisning till att polisväsendet principiellt be-
 traktas såsom en statsuppgift och att staten till följd härav bidrager till polisdistrik-
 tens kostnader ansett statsbidrag vid ordnandet av frågan om uppördssäkerhet
 böra ifrågasättas. Härvid synes en sammanblandning hava ägt rum av polisgöromål
 i egentlig mening och den indrivningsverksamhet, som utföres av viss polispersonal.
 Statskontoret, som utgår från att det även framdeles bör åligga en uppördsman att
 ställa säkerhet för de medel, han i tjänsten omhänderhar, enär han på detta vill-
 kor antagits till sin befattning, och att denna synpunkt varit grundläggande för nu
 gällande föreskrifter på detta område, kan icke ansluta sig till den mening, varåt
 promemorieförfattaren givit uttryck. Statskontoret gör alltså fortfarande gällande,
 att det tillkommer befattningshavaren att ordna frågan om uppördssäkerhet. Dock
 synes det icke vara ur vägen att genom det allmännas försorg sådana organisato-
 riska åtgärder vidtagas att detta låter sig göra på för befattningshavarna förmån-
 ligast möjliga villkor. Ämbetsverket vill också fästa uppmärksamheten på att frå-
 gan om, huru uppördssäkerheten lämpligast må ordnas, uppkommit genom att
 riksdagens revisorer påpekat att vissa länsstyrelser icke vidtagit föreskrivna åtgärder
 för ställande av uppördssäkerhet samt att uppördssäkerheten ställts under
 sådana villkor, att den icke tillbörligen tillgodosett statens intressen. Detta
 spörsmål synes i promemorian icke hava i erforderlig grad beaktats, då där hu-
 vudsakligen berörts frågan om vem som skall bestrida de kostnader, som kunna
 vara förenade med ställande av uppördssäkerhet. Spörsmålet om ordnandet av
 polis- och fjärdingsmännens avlöningsförhållanden och vad därmed äger samband
 torde vara en fråga, som i annan ordning bör upptagas till prövning och avgörande.
 I föreliggande sammanhang lär fråga allenast vara om det belopp, som bör ställas
 som säkerhet av ifrågavarande uppördsmän, samt om vidtagandet av sådana an-
 ordningar att ställd säkerhet också kan vid behov disponeras till täckande av upp-
 komna förluster, även om en något mera avsevärd tid förflutit mellan tidpunkten
 för förskingringen och dess upptäckande. Det synes också vara i huvudsak dessa
 spörsmål, som av riksdagen behandlats i de åren 1930 och 1934 gjorda fram-
 ställningarna till Kungl. Maj:t. Med tillkännagivande att statskontoret icke har an-
 ledning att numera intaga annan ståndpunkt i denna fråga än tidigare vill ämbets-
 verket erinra därom, att frågan om uppördsborgens synes, såsom riksdagen fram-
 hållit, vara av den natur, att omedelbara åtgärder påkallas för bevakande av statens
 intressen. Detta torde också framgå av behandlingen hos Kungl. Maj:t under de
 senaste åren av ersättningsfrågor jämlikt lagen den 10 juli 1899.

Statskontoret övergår härefter att enligt Kungl. Maj:ts befallning avgiva närmare
 yttrande i fråga om det i socialdepartementets promemoria framlagda förslaget.
 Uppläggandet av en försäkringsfond, som skulle förvaltas av staten, kan givetvis
 ske genom att årligen vissa avgifter tillgodoföras fonden och den i fonden ännu-
 stående behållningen genom statens försorg göres räntebärande. Av vederbörande
 länsstyrelser torde med ledning av det genomsnittliga beloppet av de medel, som
 uppördsmannen i tjänsten omhänderhar, böra fastställas visst försäkringsbelopp,
 för vilket premier skola erläggas. Inbetalningen av premierna, vare sig de skola helt
 eller delvis betalas av befattningshavarna eller polisdistrikten, torde böra ske till
 den myndighet, som skall omhänderhava fonden. För underlättande av kontrollen
 är det önskvärt att premieinbetalningarna äga rum allenast en gång om året. Pre-
 mierna synas böra fastställas efter försäkringsmatematiska grunder. Något förslag
 härutinnan lär icke förväntas från statskontoret.

I promemorian har icke angivits i vad mån den tilltänkta försäkringsfonden skall

avses för täckning av brister i medel av olika slag, som vederbörande uppbördsmän omhänderhar. Det kan nämligen ofta råda tvivel om huruvida en uppbördsmän har att i tjänsten handlägga visst ärende eller huruvida detta sker vid sidan av tjänsten. Kommer en försäkringsfond till stånd, synes det i varje fall erforderligt, att från densamma utbetalas ersättning för alla sådana medel, som en uppbördsmän i tjänsten fått sig anförtrodda, vare sig här är fråga om stats- och kommunala medel ävensom andra allmänna medel eller ock jämlikt utsökningslagen eller annan författning för enskildas räkning mottagna penningbelopp.

Vad slutligen beträffar de förslag till bestämmelser i ämnet, som kunna påkallas av en försäkringsfonds uppläggande för ifrågavarande ändamål, synes i första hand en ändring böra vidtagas i 14 § polisreglementet, innebärande att vid sidan av fullgod pant av in-teckningar eller värdepapper må lämnas borgen genom försäkring på i promemorian föreslaget sätt. Givetvis bör kvarstå rätt för kommun eller polisdistrikt att ställa borgen. Uppbördssäkerheten bör avse brister, som uppstått under en tidrymd av om möjligt tio år från det bristen upptäcktes.

För den händelse jämväl sådana ersättningar, som utgå enligt 1899 års lag, skola ersättas av fonden, läser föreskrift härom böra meddelas liksom ock av vilka medel ersättning skall lämnas, därest vid något tillfälle fondmedlen icke skulle bliva tillräckliga för täckande av uppkomna brister.

Skulle man vid den fortsatta utredningen komma till det resultatet, att staten skulle ansvara för premierna och dessa gäldas av statsmedel, läser anledning icke föreligga att bilda någon särskild fond, utan synes i så fall staten böra taga självrisk. För den händelse åter polisdistrikten — kommunerna — skulle åläggas att betala försäkringspremierna, bör tydligen denna skyldighet i författningssväg stadgas och detta vare sig det gäller premierna i deras helhet eller någon del därav. I detta fall torde en försäkringsform kunna ifrågakomma, liksom i den händelse polisdistrikten och befattningshavarna skulle var för sig lämna bidrag till premierna. Därest premierna skulle helt betalas av befattningshavarna, synes också försäkringsformen kunna anlitas. Detta bör dock ske allenast under den förutsättningen att sagda tillvägagångssätt medför en mera väsentlig sänkning av årspremierna än vad fallet skulle bliva vid grupp-försäkring i enskilt försäkringsföretag.»

Den 24 april 1936 förordnade Kungl. Maj:t, att handlingarna i ärendet skulle överlämnas till kommittén för att tagas i övervägande vid fullgörandet av det kommittén lämnade uppdraget.

Kommittén anser det nuvarande systemet för ställande av säkerhet för av ifrågavarande befattningshavare i tjänsten omhänderhavda medel böra bibehållas. Det synes principiellt riktigt, att befattningshavaren i fråga själv presterar den säkerhet, som på grund av de särskilda förhållandena är nödvändig. Man bör i detta sammanhang beakta, att sådan säkerhet avser att skydda det allmänna mot förluster till följd av eventuella brott eller försummelser i tjänsten från befattningshavarnas sida. Från denna synpunkt måste en uppbördssäkerhet, bestående av en av vederbörande kommun eller polisdistrikt utfärdad borgensförbindelse, betraktas såsom i viss mån en oformlighet. Kommittén vill därför ifrågasätta lämpligheten av att uppbördsborgen ställes av vederbörande kommun, polisdistrikt eller stad.

Vad beträffar garantiförsäkringarna torde spørsmålet om vem som skall bekosta premieutgifterna i sista hand vara en lönefråga. Ehuru kommittén, som nyss nämnts anser det principiellt riktigt, att vederbörande befattningshavare själva vidkännas kostnaderna för den säkerhet, som skall stäl-

las, synas kommunerna icke böra betagas möjligheten att betala premierna för av fjärdingsmän och exekutionsbiträden tagna garantiförsäkringar. Garantiförsäkring torde helst böra anordnas i form av gruppförsäkring. Kommittén finner det vara önskvärt, att åtgärder vidtagas för ernående av så förmånliga villkor och så stor trygghet som möjligt för dylika försäkringar. Därvid bör bland annat tillses, att försäkringarnas giltighet tillbaka i tiden icke bliver för snävt begränsad.

Nu bestående möjlighet att såsom uppbördsborgen lämna realsäkerhet bör enligt kommitténs åsikt bibehållas. Säkerheternas storlek bör icke, såsom i vissa fall skett, bestämmas schablonmässigt utan noga avvägas i förhållande till indrivningens omfattning och utan dröjsmål anpassas efter inträdande ändringar i detta avseende.

Särskilt yttrande

av kommitténs ledamot herr **Pettersson:**

Mot kommitténs förslag rörande sättet för debitering, uppbörd och indrivning av utskylder har jag ansett mig böra reservationsvis anmäla avvikande mening därutinnan, att enligt mitt förmenande, då hushållningssällskapen i flera hänseenden utöva verksamhet av sådan art, att densamma kan jämföras med statlig verksamhet, hushållningssällskapen borde liksom för närvarande är fallet kunna få årliga medlemsavgifter, som alltså i viss mån kunna jämföras med statliga utskylder, uppburna i samband med dessa utskylder.

TABELLER

TABELLEN

No.	Name	Age	Sex	Profession	Religion	Remarks
1	John Smith	35	M	Farmer	Methodist	
2	Mary Jones	28	F	Homemaker	Baptist	
3	Robert Brown	42	M	Teacher	Presbyterian	
4	Elizabeth White	55	F	Widow	Quaker	
5	James Wilson	30	M	Merchant	Anglican	
6	Sarah Miller	22	F	Student	Methodist	
7	Thomas Moore	60	M	Retired	Episcopal	
8	Anna Taylor	45	F	Shopkeeper	Baptist	
9	William Clark	38	M	Blacksmith	Methodist	
10	Jessie Adams	18	F	Student	Methodist	
11	George Baker	50	M	Farmer	Baptist	
12	Charlotte King	32	F	Homemaker	Methodist	
13	Richard Hill	48	M	Teacher	Presbyterian	
14	Elizabeth Scott	65	F	Widow	Quaker	
15	John Green	25	M	Student	Methodist	
16	Mary Evans	35	F	Homemaker	Baptist	
17	Robert King	40	M	Merchant	Anglican	
18	Sarah Lee	20	F	Student	Methodist	
19	Thomas Young	55	M	Retired	Episcopal	
20	Anna Hall	42	F	Shopkeeper	Baptist	
21	William Allen	30	M	Blacksmith	Methodist	
22	Jessie Wright	15	F	Student	Methodist	
23	George Carter	50	M	Farmer	Baptist	
24	Charlotte Nelson	32	F	Homemaker	Methodist	
25	Richard Phillips	48	M	Teacher	Presbyterian	
26	Elizabeth Fisher	65	F	Widow	Quaker	
27	John Stewart	25	M	Student	Methodist	
28	Mary Cooper	35	F	Homemaker	Baptist	
29	Robert Reed	40	M	Merchant	Anglican	
30	Sarah Cook	20	F	Student	Methodist	
31	Thomas Bailey	55	M	Retired	Episcopal	
32	Anna Ward	42	F	Shopkeeper	Baptist	
33	William Fox	30	M	Blacksmith	Methodist	
34	Jessie Hill	15	F	Student	Methodist	
35	George King	50	M	Farmer	Baptist	
36	Charlotte Green	32	F	Homemaker	Methodist	
37	Richard Adams	48	M	Teacher	Presbyterian	
38	Elizabeth Baker	65	F	Widow	Quaker	
39	John Miller	25	M	Student	Methodist	
40	Mary Taylor	35	F	Homemaker	Baptist	
41	Robert Moore	40	M	Merchant	Anglican	
42	Sarah Clark	20	F	Student	Methodist	
43	Thomas Evans	55	M	Retired	Episcopal	
44	Anna King	42	F	Shopkeeper	Baptist	
45	William Lee	30	M	Blacksmith	Methodist	
46	Jessie Young	15	F	Student	Methodist	
47	George Hall	50	M	Farmer	Baptist	
48	Charlotte Scott	32	F	Homemaker	Methodist	
49	Richard King	48	M	Teacher	Presbyterian	
50	Elizabeth Adams	65	F	Widow	Quaker	

Tab. 2. 1931 års kronoutskylder: resultat av den ordinarie uppbördén.

L ä n (Lb=landsbygd och föggeristäder St=magistratsstäder)	Antal utfärda- de debet- sedlar	Summa utdebite- rade ut- skylder Kr.	Influtet under uppbördstermin eller vid uppbördsstämma				Uppfört å restlängd			
			Debetsedlar		Belopp		Debetsedlar		Belopp	
			Antal	%	Kronor	%	Antal	%	Kronor	%
Stockholms stad	371 998	73 673 861	202 863	54·53	64 431 587	87·46	169 135	45·47	9 241 774	12·54
Stockholms län	155 222	15 495 277	103 324	66·57	12 185 908	78·64	51 898	33·43	3 309 369	21·36
Uppsala	17 272	1 273 196	11 484	66·49	1 024 924	80·50	5 788	33·51	248 272	19·50
Östman-lands	53 311	3 172 315	41 324	77·51	2 716 548	85·63	11 987	22·49	455 767	14·37
Östergöt-lands	23 251	2 921 445	16 381	70·45	2 592 933	88·76	6 870	29·55	328 512	11·24
Smålands	70 960	4 830 960	57 015	80·35	4 295 755	88·92	13 945	19·65	535 205	11·08
Östergöt-lands	32 757	3 246 553	22 615	69·04	2 811 329	86·59	10 142	30·96	435 224	13·41
Östergöt-lands	104 529	6 480 404	83 485	79·87	5 775 206	89·12	21 044	20·13	705 198	10·88
Östergöt-lands	63 475	5 383 029	40 409	63·66	4 745 467	88·16	23 066	36·34	637 562	11·84
Östergöt-lands	98 395	5 207 865	84 739	86·12	4 757 201	91·35	13 656	13·88	450 664	8·65
Östergöt-lands	22 277	2 178 440	15 986	71·76	1 956 984	89·33	6 291	28·24	221 456	10·17
Östergöt-lands	78 833	3 667 629	66 152	83·91	3 325 600	90·67	12 681	16·09	342 029	9·33
Östergöt-lands	5 936	592 727	4 521	76·16	554 640	93·57	1 415	23·84	38 087	6·43
Östergöt-lands	108 767	5 161 819	83 494	76·76	4 524 839	87·66	25 273	23·24	636 980	12·34
Östergöt-lands	24 975	2 248 263	14 626	58·56	1 786 034	79·44	10 349	41·44	462 229	20·56
Östergöt-lands	25 161	1 111 661	21 534	85·58	978 685	88·04	3 627	14·42	132 976	11·96
Östergöt-lands	6 567	669 584	4 481	68·24	588 687	87·92	2 086	31·76	80 897	12·08
Östergöt-lands	50 255	2 415 894	32 818	65·30	1 946 422	80·57	17 437	34·70	469 472	19·43
Östergöt-lands	28 381	2 405 836	18 972	66·85	2 092 518	86·98	9 409	33·15	313 318	13·02
Östergöt-lands	124 794	6 463 057	102 496	82·13	5 854 834	90·59	22 298	17·87	608 223	9·41
Östergöt-lands	13 506	1 643 053	9 059	67·07	1 484 955	90·38	4 447	32·93	158 098	9·62
Östergöt-lands	146 929	10 889 387	122 599	83·44	9 969 134	91·55	24 330	16·56	920 253	8·45
Östergöt-lands	166 787	16 209 426	99 532	59·68	14 097 447	86·97	67 255	40·32	2 111 979	13·03
Östergöt-lands	57 967	2 926 946	49 855	86·01	2 722 284	93·01	8 112	13·99	204 662	6·99
Östergöt-lands	25 330	2 671 500	17 483	69·02	2 344 718	87·77	7 847	30·98	326 782	12·23
Östergöt-lands	104 769	5 185 861	74 820	71·41	4 055 953	78·21	29 949	28·59	1 129 908	21·79
Östergöt-lands	198 017	19 787 869	98 542	49·76	17 048 491	86·16	99 475	50·24	2 739 378	13·84
Östergöt-lands	17 768	1 420 110	10 885	61·26	1 155 914	81·40	6 883	38·74	264 196	18·60
Östergöt-lands	136 183	6 972 324	109 268	80·24	6 101 136	87·51	26 915	19·76	871 188	12·49
Östergöt-lands	47 492	4 243 498	28 843	60·73	3 542 547	83·48	18 649	39·27	700 951	16·52
Östergöt-lands	102 436	4 575 836	86 437	84·38	4 151 675	90·73	15 999	15·62	424 161	9·27
Östergöt-lands	23 847	2 622 663	16 460	69·02	2 307 661	87·99	7 387	30·98	315 002	12·01
Östergöt-lands	114 987	6 902 970	80 959	70·41	5 751 184	83·31	34 028	29·59	1 151 786	16·69
Östergöt-lands	23 445	2 542 357	14 040	59·88	2 106 429	82·85	9 405	40·12	435 078	17·15
Östergöt-lands	101 945	6 286 050	79 779	78·26	5 486 215	87·28	22 166	21·74	799 835	12·72
Östergöt-lands	30 540	3 132 584	19 452	63·69	2 694 699	86·02	11 088	36·31	437 885	13·98
Östergöt-lands	58 845	3 449 972	46 275	78·64	2 986 805	86·57	12 570	21·36	463 167	13·43
Östergöt-lands	29 439	3 049 354	19 725	67·00	2 585 525	84·79	9 714	33·00	463 829	15·21
Östergöt-lands	115 857	7 185 241	91 237	78·75	6 352 286	88·41	24 620	21·25	832 955	11·59
Östergöt-lands	10 848	1 421 156	7 695	70·93	1 315 088	92·54	3 153	29·07	106 068	7·46
Östergöt-lands	118 402	7 008 822	77 346	65·32	5 778 026	82·44	41 056	34·68	1 230 796	17·56
Östergöt-lands	34 918	2 894 065	20 831	59·66	2 446 554	84·54	14 087	40·34	447 511	15·46
Östergöt-lands	126 735	8 612 603	76 541	60·39	6 457 525	74·98	50 194	39·61	2 155 078	25·02
Östergöt-lands	24 648	3 196 635	13 390	54·32	2 636 138	82·47	11 258	45·68	560 497	17·53
Östergöt-lands	68 409	4 319 189	45 546	66·58	3 465 137	80·23	22 863	33·42	854 052	19·77
Östergöt-lands	7 559	1 108 078	4 813	63·67	938 040	84·65	2 746	36·33	170 038	15·35
Östergöt-lands	86 393	6 337 836	65 038	75·28	5 360 426	84·58	21 355	24·72	977 410	15·42
Östergöt-lands	9 513	1 237 764	6 690	70·32	1 100 905	88·94	2 823	29·68	136 859	11·06
Östergöt-lands	80 119	6 939 192	49 000	61·16	5 799 124	83·57	31 119	38·84	1 140 068	16·43
Östergöt-lands	7 495	972 856	4 877	65·07	836 410	85·97	2 618	34·93	136 446	14·03
Landsbygd	2 290 203	141 599 110	1 731 081	75·59	120 797 908	85·31	559 122	24·41	20 801 202	14·69
Städer	1 268 041	162 745 402	744 655	58·72	141 226 624	86·78	523 386	41·28	21 518 778	13·22
Hela riket	3 558 244	304 344 512	2 475 736	69·58	262 024 532	86·09	1 082 508	30·42	42 319 980	13·91

L ä n (Lb = landsbygd och föggeristäder St = magistratsstäder)	Antal utfär- dade debet- sedlar	Summa debiterade utskylder Kr.	Influtet under upp bördstermin eller vid upp bördsstämma				Upp fört å restlängd			
			Debetsedlar		Belopp		Debetsedlar		Belopp	
			Antal	% av antal utfärdade debetsedlar	Kronor	% av summa debiterade utskyld utskyllde	Antal	% av antal utfärdade debetsedlar	Kronor	% av summa debiterade utskyld utskyllde
Stockholms stad	379 733	63 694 751	197 171	51·92	54 435 221	85·47	182 562	48·08	9 259 530	14·11
Stockholms län										
/Lb	158 002	15 343 554	99 959	63·26	12 166 215	79·29	58 043	36·74	3 177 339	20·17
/St	17 613	1 241 627	11 572	65·70	1 019 637	82·12	6 041	34·30	221 990	17·11
Uppsala										
/Lb	53 381	3 015 234	39 942	74·82	2 628 614	87·18	13 439	25·18	386 620	12·51
/St	23 750	2 876 543	16 130	67·92	2 549 818	88·64	7 620	32·08	326 725	11·01
Söderman-lands										
/Lb	108 347	4 775 256	85 979	79·36	4 264 896	89·31	22 368	20·64	510 360	10·77
/St	33 040	3 075 257	22 309	67·52	2 677 864	87·08	10 731	32·48	397 393	12·28
Östergöt-lands										
/Lb	104 651	6 284 073	80 908	77·31	5 617 215	89·39	23 743	22·69	666 858	10·77
/St	64 626	5 663 948	40 050	61·97	5 003 523	88·34	24 576	38·03	660 425	11·66
Jönköpings										
/Lb	99 588	5 166 808	86 364	86·72	4 709 052	91·14	13 224	13·28	457 756	8·85
/St	23 515	2 178 434	16 204	68·91	1 933 023	88·73	7 311	31·09	245 411	11·31
Kronobergs										
/Lb	79 505	3 481 231	65 132	81·92	3 170 765	91·08	14 373	18·08	310 466	8·85
/St	6 028	632 662	4 464	74·05	588 930	93·09	1 564	25·95	43 732	6·86
Kalmar										
/Lb	106 737	5 023 423	83 055	77·81	4 401 329	87·62	23 882	22·19	622 094	12·33
/St	29 987	2 226 829	18 989	63·32	1 790 901	80·42	10 998	36·68	435 928	13·19
Gotlands										
/Lb	24 763	1 084 669	20 748	83·79	953 275	87·89	4 015	16·21	131 394	12·12
/St	6 502	677 303	4 489	69·04	606 299	89·52	2 013	30·96	71 004	10·48
Blekinge										
/Lb	51 137	2 301 311	33 081	64·69	1 883 878	81·86	18 056	35·31	417 433	18·10
/St	26 072	2 921 143	18 484	70·90	2 651 779	90·78	7 588	29·10	269 364	9·99
Kristianstads										
/Lb	125 770	6 293 098	101 262	80·51	5 725 332	90·98	24 058	19·49	567 766	9·01
/St	13 789	1 742 930	9 010	65·34	1 579 607	90·63	4 779	34·66	163 323	9·99
Malmöhus										
/Lb	147 406	10 228 081	120 609	81·82	9 435 541	92·25	26 797	18·18	792 540	7·77
/St	170 461	16 039 592	98 292	57·66	13 903 154	86·68	72 169	42·34	2 136 438	13·33
Hallands										
/Lb	59 578	2 824 259	49 831	83·64	2 622 318	92·85	9 747	16·36	201 941	7·17
/St	25 575	2 691 241	17 486	68·37	2 390 817	88·84	8 089	31·63	300 424	11·31
Göteborgs och Bohus										
/Lb	105 793	5 225 431	73 723	69·69	4 197 959	80·33	32 070	30·31	1 027 472	19·79
/Övr st.	201 909	18 253 516	106 031	52·52	15 674 416	85·87	95 878	47·48	2 579 100	14·11
/St	18 192	1 414 678	10 830	59·53	1 141 699	80·70	7 362	40·47	272 979	19·33
Älvsborgs										
/Lb	137 833	7 118 810	110 504	80·17	6 278 253	88·19	27 329	19·83	840 557	11·77
/St	48 343	4 396 439	29 602	61·23	3 811 128	86·69	18 741	38·77	585 311	13·33
Skaraborgs										
/Lb	104 489	4 533 919	84 645	81·01	4 076 887	89·92	19 844	18·99	457 032	10·07
/St	24 095	2 649 703	16 305	67·67	2 331 427	87·99	7 790	32·33	318 276	12·12
Värmlands										
/Lb	124 717	6 421 149	85 044	68·19	5 430 996	84·58	39 673	31·81	990 153	15·41
/St	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Örebro										
/Lb	101 270	6 032 734	76 568	75·61	5 317 310	88·14	24 702	24·39	715 424	11·36
/St	31 092	3 197 962	19 921	64·07	2 747 354	85·91	11 171	35·93	450 608	14·11
Västman-lands										
/Lb	59 107	3 296 964	44 370	75·07	2 838 953	86·11	14 737	24·93	458 011	13·91
/St	29 746	3 024 613	19 316	64·94	2 593 790	85·76	10 430	35·06	430 823	13·91
Kopparbergs										
/Lb	117 244	6 779 418	87 472	74·61	5 913 191	87·22	29 772	25·39	866 227	12·64
/St	11 127	1 404 784	7 927	71·24	1 295 584	92·23	3 200	28·76	109 200	7·77
Gävleborgs										
/Lb	115 370	6 351 756	73 114	63·37	5 325 894	83·85	42 256	36·63	1 025 862	16·16
/St	35 261	2 593 609	20 524	58·21	2 190 640	84·46	14 737	41·79	402 969	15·77
Västernorr-lands										
/Lb	127 283	7 742 699	74 271	58·35	5 903 407	76·24	53 012	41·65	1 839 292	23·23
/St	25 486	3 140 344	13 366	52·44	2 538 317	80·83	12 120	47·56	602 027	19·19
Jämtlands										
/Lb	68 557	3 755 923	43 617	63·62	2 954 489	78·66	24 940	36·38	801 434	21·33
/St	7 797	1 191 913	4 741	60·81	1 011 453	84·86	3 056	39·19	180 460	15·15
Västerbot-tens										
/Lb	86 030	5 429 527	61 244	71·19	4 478 533	82·48	24 786	28·81	950 994	17·51
/St	10 144	1 339 702	6 796	67·00	1 189 905	88·82	3 348	33·00	149 797	11·11
Norrbot-tens										
/Lb	80 020	6 071 011	44 672	55·83	4 661 147	76·78	35 348	44·17	1 409 864	23·23
/St	7 605	1 005 802	4 611	60·63	860 583	85·56	2 994	39·37	145 219	14·14
Landsbygd	2 346 578	134 580 338	1 726 114	73·56	114 955 449	85·42	620 464	26·44	19 624 889	14·14
Städer ¹	1 271 488	149 275 325	734 620	57·78	128 516 869	86·09	536 868	42·22	20 758 456	15·15
Hela riket ¹	3 618 066	283 855 663	2 460 734	68·02	243 472 318	85·77	1 157 332	31·98	40 383 345	14·14

¹ Från Värmlands läns magistratsstäder hava fullständiga uppgifter icke kunnat erhållas, varför här borträknade från sagda städer.

ultat av den ordinarie uppörden (forts. sid. 366 o. f.).

F ö r s t a u p p b ö r d e n												
Att betala			Influtet vid 1:a uppörden						Restfört			
betsedlar	Belopp		Debetsedlar		Belopp		%	Debetsedlar		Belopp		%
	Kronor	% av summa debiterade utskjylder	Antal	% av antal utfärdade debetsedlar	Kronor	% av summa debiterade utskjylder		Antal	% av antal utfärdade debetsedlar	Kronor	% av summa debiterade utskjylder	
Antal	Kronor	% av summa debiterade utskjylder	Antal	% av antal utfärdade debetsedlar	Kronor	% av summa debiterade utskjylder	Antal	% av antal utfärdade debetsedlar	Kronor	% av summa debiterade utskjylder	Antal	% av summa debiterade utskjylder
379 733	37 516 473	58·90	209 218	55·10	32 006 043	50·25	85·31	170 515	44·90	5 510 430	8·65	14·69
158 002	8 936 648	58·24	107 746	68·19	7 265 969	47·35	81·31	50 256	31·81	1 670 679	10·89	18·69
17 613	714 128	57·52	12 164	69·06	585 212	47·14	81·95	5 449	30·94	128 916	10·38	18·05
53 381	1 917 922	63·61	42 284	79·21	1 697 733	56·31	88·52	11 097	20·79	220 189	7·30	11·48
23 750	1 602 044	55·69	16 945	71·35	1 425 470	49·55	88·98	6 805	28·65	176 574	6·14	11·02
108 347	2 962 447	62·04	88 986	82·13	2 677 527	56·07	90·38	19 361	17·87	284 920	5·97	9·62
33 040	1 767 034	57·46	23 357	70·69	1 546 195	50·28	87·50	9 683	29·31	220 839	7·18	12·50
104 651	3 975 481	63·26	84 815	81·05	3 593 815	57·19	90·40	19 836	18·95	381 666	6·07	9·60
64 626	3 331 175	58·81	41 691	64·51	2 920 711	51·57	87·68	22 935	35·49	410 464	7·24	12·32
99 588	3 182 654	61·60	89 922	90·29	2 933 859	56·78	92·18	9 666	9·71	248 795	4·82	7·82
23 515	1 243 394	57·08	17 083	72·65	1 103 680	50·67	88·76	6 432	27·35	139 714	6·41	11·24
79 505	2 190 383	62·92	67 862	85·36	2 019 905	58·02	92·22	11 643	14·64	170 478	4·90	7·78
6 028	350 272	55·36	4 610	76·48	325 273	51·41	92·86	1 418	23·52	24 999	3·95	7·14
106 737	3 318 937	66·07	86 969	81·48	2 949 582	58·72	88·87	19 768	18·52	369 355	7·35	11·13
29 987	1 255 443	56·38	19 786	65·98	1 010 113	45·36	80·46	10 201	34·02	245 330	11·02	19·54
24 763	748 127	68·97	21 447	86·61	668 893	61·67	89·41	3 316	13·39	79 234	7·30	10·59
6 502	374 042	55·23	4 655	71·59	308 634	45·57	82·51	1 847	28·41	65 408	9·66	17·49
51 137	1 541 553	66·99	34 686	67·83	1 254 776	54·52	81·40	16 451	32·17	286 777	12·47	18·60
26 072	1 637 267	56·05	19 203	73·65	1 482 449	50·75	90·54	6 869	26·35	154 818	5·30	9·46
125 770	3 925 206	62·37	105 523	83·90	3 599 779	57·20	91·71	20 247	16·10	325 427	5·17	8·29
13 789	985 078	56·52	9 585	69·51	894 185	51·31	90·77	4 204	30·49	90 893	5·21	9·23
147 406	6 128 512	59·92	125 227	84·95	5 700 066	55·73	93·01	22 179	15·05	428 446	4·19	6·99
170 461	9 506 942	59·27	102 304	60·02	8 109 745	50·56	85·30	68 157	39·98	1 397 197	8·71	14·70
59 578	1 808 449	64·03	51 486	86·42	1 697 447	60·10	93·86	8 092	13·58	111 002	3·93	6·14
25 575	1 540 442	57·24	18 546	72·52	1 367 892	50·83	88·80	7 029	27·48	172 550	6·41	11·20
105 793	3 138 182	60·06	78 221	73·94	2 585 060	49·47	82·37	27 572	26·06	553 122	10·59	17·63
201 909	10 783 088	59·07	110 279	54·62	9 106 943	49·89	84·46	91 630	45·38	1 676 145	9·18	15·54
18 192	814 940	57·61	11 328	62·27	664 667	46·28	80·33	6 864	37·73	160 273	11·33	19·67
137 833	4 317 518	60·65	115 702	83·94	3 856 278	54·17	89·32	22 131	16·06	461 240	6·48	10·68
48 343	2 520 689	57·33	30 986	64·10	2 164 883	49·24	85·89	17 357	35·90	355 806	8·09	14·11
104 489	2 992 973	66·01	88 455	84·65	2 728 977	60·19	91·18	16 034	15·35	263 996	5·82	8·82
24 095	1 475 730	55·69	17 260	71·63	1 306 945	49·32	88·56	6 835	28·37	168 785	6·37	11·44
124 717	3 869 725	60·27	90 026	72·18	3 310 658	51·56	85·55	34 691	27·82	559 067	8·71	14·45
101 270	3 869 763	64·15	79 940	78·94	3 441 002	57·04	88·92	21 330	21·06	428 761	7·11	11·08
31 092	1 828 297	57·17	20 861	67·09	1 562 759	48·87	85·48	10 231	32·91	265 538	8·30	14·52
59 107	2 213 461	67·14	46 753	79·10	1 917 925	58·17	86·65	12 354	20·90	295 536	8·97	13·35
29 746	1 727 096	57·10	20 392	68·55	1 480 609	48·95	85·73	9 354	31·45	246 487	8·15	14·27
117 244	4 104 429	60·54	91 655	78·18	3 613 314	53·30	88·03	25 589	21·82	491 115	7·24	11·97
11 127	772 195	54·97	8 354	75·08	713 138	50·77	92·35	2 773	24·92	59 057	4·20	7·65
115 370	3 897 768	61·37	77 426	67·11	3 277 778	51·61	84·09	37 944	32·89	619 990	9·76	15·91
35 261	1 541 450	59·43	21 326	60·48	1 284 332	49·52	83·32	13 935	39·52	257 118	9·91	16·68
127 283	4 711 394	60·85	79 973	62·83	3 660 167	47·27	77·69	47 310	37·17	1 051 227	13·58	22·31
25 486	1 751 556	55·78	14 122	55·41	1 404 884	44·74	80·21	11 364	44·59	346 672	11·04	19·79
68 557	2 441 058	64·99	46 367	67·63	1 901 730	50·63	77·91	22 190	32·37	539 328	14·36	22·09
7 797	654 238	54·89	5 101	65·42	557 168	46·75	85·16	2 696	34·58	97 070	8·14	14·84
86 030	3 515 557	64·75	66 064	76·79	2 916 948	53·72	82·97	19 966	23·21	598 609	11·03	17·03
10 144	751 947	56·13	7 436	73·30	680 857	50·82	90·55	2 708	26·70	71 090	5·31	9·45
80 020	3 685 073	60·70	49 390	61·72	2 853 911	47·01	77·45	30 630	38·28	831 162	13·69	22·55
7 605	554 105	55·09	4 891	64·31	477 104	47·44	86·10	2 714	35·69	77 001	7·65	13·90
346 578	83 393 220	61·97	1 816 925	77·43	72 123 099	53·60	86·49	529 653	22·57	11 270 121	8·37	13·51
271 488	86 999 065	58·28	771 483	60·68	74 479 891	49·89	85·61	500 005	39·32	12 519 174	8·39	14·39
618 066	170 392 285	60·03	2 588 408	71·54	146 602 990	51·65	86·04	1 029 658	28·46	23 789 295	8·38	13·96

L ä n (Lb=landsbygd och föggeristäder St=magistratsstäder)	A n d r											
	Att betala				Influtet vid 1:a uppbörden							Infl
	Debetsedlar		Belopp		Debetsedlar			Bdopp				De
	Antal	% av antal utfriddade debetsedlar	Kronor	% av summan debiterade utskyldor	Antal	% av antal utfriddade debetsedlar	% av summan att betala vid 2:a uppbörden	Kronor	% av summan debiterade utskyldor	% av summan att betala vid 2:a uppbörden	% av utskydder	Antal
Stockholms stad	199 028	52.41	26 178 278	41.10	12 755	3.36	6.41	950 829	1.49	3.63	108 7	
Stockholms län	87 541	55.40	6 406 906	41.76	6 252	3.96	7.14	241 945	1.58	3.78	46 2	
Uppsala	9 361	53.15	527 499	42.48	820	4.66	8.76	47 556	3.83	9.02	5 4	
Söderman-	25 783	48.30	1 097 312	36.39	2 030	3.80	7.87	56 373	1.87	5.14	17 0	
lands	15 418	64.92	1 274 499	44.31	1 227	5.17	7.96	83 295	2.90	6.54	9 6	
Östergöt-	36 452	33.64	1 812 809	37.96	2 032	1.88	5.58	66 212	1.39	3.65	25 5	
lands	19 881	60.17	1 308 223	42.54	1 071	3.24	5.38	58 006	1.89	4.43	14 9	
Jönköpings	47 574	45.46	2 308 592	36.74	3 654	3.49	7.68	125 822	2.00	5.45	33 0	
Kronobergs	31 983	49.49	2 332 773	41.19	3 680	5.69	11.51	134 288	2.37	5.76	18 7	
Kalmar	49 292	49.50	1 984 154	38.40	3 783	3.80	7.67	128 621	2.49	6.48	36 4	
Gotlands	14 095	59.94	935 040	42.92	777	3.30	5.51	30 635	1.41	3.28	9 2	
Blekinge	33 775	42.48	1 290 848	37.08	3 258	4.10	9.65	111 968	3.22	8.67	24 4	
Kristianstads	3 415	56.65	282 390	44.64	313	5.19	9.17	18 243	2.88	6.46	2 5	
Malmöhus	39 447	36.96	1 704 486	33.93	1 939	1.82	4.92	112 066	2.23	6.57	26 5	
Hallands	15 564	51.90	971 386	43.62	1 088	3.63	6.99	45 764	2.06	4.71	8 3	
Göteborgs	10 049	40.58	336 542	31.03	1 031	4.16	10.26	21 506	1.98	6.39	7 0	
och Bohus	3 766	57.92	303 261	44.77	1 470	22.61	39.03	41 766	6.17	13.77	2 1	
Älvsborgs	20 180	39.46	759 758	33.01	1 141	2.23	5.65	39 683	1.72	5.22	12 9	
Skaraborgs	15 209	58.33	1 283 876	43.95	1 500	5.75	9.86	55 230	1.89	4.30	9 8	
Värmlands	56 454	44.89	2 367 892	37.63	2 818	2.24	4.99	125 393	1.99	5.30	42 6	
Örebro	8 497	61.62	757 852	43.48	483	3.50	5.68	40 112	2.30	5.29	5 4	
Västman-	79 560	53.97	4 099 569	40.08	5 250	3.56	6.60	194 541	1.90	4.75	60 7	
lands	82 013	48.11	6 532 650	40.73	7 394	4.34	9.02	286 264	1.78	4.38	45 7	
Gävleborgs	22 879	38.40	1 015 810	35.97	1 981	3.33	8.66	47 548	1.68	4.68	17 2	
Väster-	14 953	58.47	1 150 799	42.76	934	3.65	6.24	56 729	2.11	4.93	9 6	
bottens	47 460	44.86	2 087 249	39.94	2 805	2.65	5.91	88 013	1.68	4.22	29 0	
Norr-	79 799	39.52	7 470 428	40.93	4 577	2.27	5.74	220 697	1.21	2.95	40 1	
bottnens	9 734	53.51	599 738	42.39	862	4.74	8.86	48 207	3.41	8.04	5 0	
Skaraborgs	63 285	45.91	2 801 292	39.35	4 705	3.41	7.43	233 715	3.28	8.34	43 2	
Värmlands	24 679	51.05	1 875 750	42.67	1 431	2.96	5.80	76 502	1.74	4.08	14 0	
Örebro	42 040	40.23	1 540 946	33.99	4 133	3.96	9.83	117 424	2.59	7.62	28 9	
Västman-	15 963	66.25	1 173 973	44.31	1 085	4.50	6.80	57 839	2.18	4.93	10 1	
lands	55 158	44.23	2 551 424	39.73	3 329	2.67	6.04	99 506	1.55	3.90	37 3	
Kopparbergs	47 282	46.69	2 162 971	35.85	3 267	3.23	6.91	126 490	2.10	5.85	32 3	
Gävleborgs	18 311	58.89	1 369 665	42.83	1 346	4.33	7.35	57 818	1.81	4.22	11 0	
Väster-	27 830	47.08	1 083 503	32.86	2 103	3.56	7.56	57 145	1.73	5.27	18 6	
bottnens	17 509	58.86	1 297 517	42.90	1 269	4.27	7.25	56 427	1.87	4.35	10 3	
Norr-	58 467	49.87	2 674 989	39.46	5 622	4.79	9.62	182 530	2.69	6.82	38 4	
bottnens	7 376	66.29	632 589	45.03	546	4.91	7.40	26 101	1.86	4.13	5 2	
Väster-	55 942	48.49	2 453 988	38.63	6 086	5.28	10.88	146 188	2.30	5.96	32 6	
bottnens	16 969	48.12	1 052 159	40.57	1 360	3.86	8.01	51 910	2.00	4.93	9 7	
Norr-	62 889	49.41	3 031 305	39.15	4 008	3.15	6.37	148 069	1.91	4.88	33 0	
bottnens	13 208	51.82	1 388 788	44.22	689	2.70	5.22	70 617	2.25	5.08	7 5	
Jämtlands	30 351	44.27	1 314 865	35.01	2 192	3.20	7.22	100 672	2.68	7.65	18 3	
Väster-	4 921	63.11	537 675	45.11	232	2.98	4.71	17 883	1.50	3.33	2 9	
bottnens	42 825	49.78	1 913 970	35.25	2 839	3.30	6.63	186 536	3.44	9.75	27 5	
Norr-	5 367	52.91	587 755	43.87	384	3.79	7.15	27 738	2.07	4.72	3 0	
bottnens	39 949	49.92	2 385 938	39.30	1 545	1.93	3.87	112 057	1.85	4.70	21 5	
Hela riket	4 934	64.88	451 697	44.91	273	3.59	5.53	23 476	2.33	5.20	3 2	
Landsbygd	1 082 464	46.13	51 187 118	38.03	77 803	3.32	7.19	2 870 023	2.13	5.61	711 3	
Städer ¹	651 953	51.28	62 276 260	41.72	47 566	3.74	7.30	2 583 932	1.73	4.15	373 0	
Hela riket ¹	1 734 417	47.93	113 463 378	39.97	125 369	3.46	7.23	5 453 955	1.92	4.80	1 084 3	

¹ Från Värmlands läns magistratsstäder hava fullständiga uppgifter icke kunnat erhållas, varför här borträknade från sagda städer.

Sultat av den ordinarie uppbörderna.

p p b ö r d e n																
2:a uppbörderna				Restfört vid 1:a uppbörderna						Restfört vid 2:a uppbörderna						
Lar		Belopp		Debetsedlar			Belopp			Debetsedlar		Belopp				
% av antal	debetsedlar att betala vid 2:a uppbörderna	Kronor	% av summa debiterade utskyldiga	Antal	% av antal utskyldiga debetsedlar	% av antal debetsedlar att betala vid 2:a uppbörderna	Kronor	% av summa debiterade utskyldiga	Antal	% av antal debetsedlar att betala vid 2:a uppbörderna	Kronor	% av summa debiterade utskyldiga				
65	54-66	21 478 349	33-73	82-05	65 441	17-22	32-88	3 008 831	4-72	11-49	12 047	3-18	6-05	740 269	1-16	2-83
86	52-85	4 658 301	30-36	72-70	27 234	17-23	31-11	1 123 710	7-32	17-54	7 787	4-93	8-90	382 950	2-50	5-98
28	58-07	386 869	31-15	73-34	2 513	14-27	26-85	69 527	5-60	13-18	592	3-36	6-32	23 547	1-90	4-46
88	66-01	874 508	29-00	79-69	4 393	8-23	17-04	100 084	3-32	9-12	2 342	4-39	9-08	66 347	2-20	6-05
63	62-58	1 041 053	36-19	81-68	3 727	15-69	24-17	112 774	3-92	8-85	815	3-43	5-29	37 377	1-30	2-93
61	70-18	1 521 157	31-85	83-91	5 832	5-38	16-00	197 753	2-88	7-60	3 007	7-77	8-24	87 687	1-84	4-84
22	75-15	1 073 663	34-91	82-07	2 822	8-54	14-19	128 360	4-17	9-82	1 048	3-17	5-28	48 194	1-57	3-68
55	69-40	1 897 578	30-20	82-20	6 997	6-68	14-70	173 352	2-76	7-51	3 907	3-74	8-22	111 840	1-78	4-84
03	58-66	1 948 524	34-40	83-53	7 900	12-23	24-70	192 482	3-40	8-25	1 641	2-54	5-13	57 479	1-02	2-46
59	73-92	1 646 572	31-87	82-99	5 514	5-54	11-18	119 555	2-31	6-03	3 558	3-57	7-23	89 406	1-73	4-50
34	65-63	798 708	36-65	85-42	3 189	13-56	22-63	73 314	3-37	7-84	879	3-74	6-23	32 883	1-49	3-46
78	72-45	1 038 892	29-84	80-48	3 316	4-16	9-82	73 932	2-12	5-73	2 730	3-44	8-08	66 056	1-90	5-12
49	73-24	245 414	38-80	86-91	455	7-54	13-32	14 543	2-30	5-15	146	2-43	4-27	4 190	0-66	1-48
85	67-25	1 339 681	26-67	78-60	7 064	6-62	17-91	148 881	2-96	8-74	3 914	3-67	9-92	103 858	2-07	6-09
86	53-68	735 024	33-00	75-67	5 325	17-75	34-21	159 053	7-14	16-37	797	2-66	5-12	31 545	1-42	3-25
49	70-20	262 876	24-24	78-11	1 265	5-11	12-59	33 045	3-05	9-82	699	2-82	6-95	19 115	1-76	5-68
76	56-56	255 899	37-78	84-38	—	—	—	—	—	—	166	2-55	4-41	5 596	0-82	1-85
41	64-47	589 419	25-62	77-58	4 437	8-68	21-99	93 079	4-04	12-25	1 605	3-14	7-95	37 577	1-63	4-95
61	64-47	1 114 100	38-14	86-78	3 185	12-22	20-94	83 753	2-87	6-52	719	2-75	4-73	30 793	1-05	2-40
94	75-61	2 000 160	31-79	84-47	6 689	5-32	11-85	139 774	2-22	5-90	4 261	3-39	7-55	102 565	1-63	4-33
87	64-70	645 310	37-02	85-15	1 941	14-08	22-85	47 838	2-75	6-31	575	4-17	6-77	24 592	1-41	3-25
18	76-29	3 540 934	34-62	86-37	8 991	6-10	11-30	212 187	2-07	5-18	4 618	3-13	5-81	151 907	1-49	3-70
91	55-74	5 507 145	34-34	84-30	24 891	14-60	30-35	579 327	3-61	8-87	4 012	2-36	4-89	159 914	1-00	2-45
91	75-30	877 323	31-07	86-37	2 016	3-38	8-81	44 635	1-58	4-39	1 655	2-78	7-23	46 304	1-64	4-56
59	64-30	966 196	35-90	83-96	3 345	13-08	22-37	88 176	3-28	7-66	1 060	4-15	7-09	39 698	1-47	3-45
43	61-15	1 524 886	29-18	73-06	11 135	10-53	23-46	331 086	6-34	15-86	4 498	4-25	9-48	143 264	2-74	6-86
99	50-32	6 346 776	34-77	84-96	30 816	15-26	38-62	739 587	4-05	9-90	4 248	2-10	5-32	163 368	0-90	2-19
99	52-31	438 825	31-01	73-17	3 282	18-04	33-71	91 902	6-50	15-32	498	2-74	5-12	20 804	1-47	3-47
35	68-28	2 188 260	30-74	78-12	10 171	7-38	16-07	240 290	3-38	8-58	5 198	3-77	8-22	139 027	1-95	4-96
04	56-89	1 569 743	35-71	83-69	7 823	16-18	31-69	184 809	4-20	9-85	1 384	2-87	5-62	44 696	1-02	2-38
75	68-96	1 230 486	27-14	79-85	5 106	4-88	12-15	107 552	2-37	6-98	3 810	3-64	9-06	85 484	1-89	5-55
07	63-33	966 643	36-49	82-34	3 813	15-82	23-89	106 736	4-03	9-09	955	3-96	5-98	42 755	1-61	3-64
99	67-80	2 020 832	31-47	79-21	9 453	7-58	17-14	292 968	4-56	11-48	4 982	3-99	9-02	138 118	2-15	5-41
55	68-43	1 749 818	29-00	80-90	8 289	8-18	17-53	194 873	3-23	9-01	3 372	3-33	7-13	91 790	1-52	4-24
99	60-44	1 126 777	35-23	82-27	4 958	15-95	27-08	143 642	4-49	10-49	940	3-02	5-13	41 428	1-30	3-02
67	67-05	863 883	26-21	79-73	4 685	7-92	16-84	97 716	2-95	9-02	2 383	4-03	8-55	64 759	1-97	5-98
16	59-23	1 056 754	34-94	81-44	4 794	16-12	27-37	142 456	4-71	10-98	1 076	3-61	6-15	41 880	1-38	3-23
1	65-79	2 117 347	31-23	79-15	10 197	8-70	17-44	254 034	3-75	9-50	4 183	3-57	7-15	121 078	1-79	4-53
16	70-69	556 345	39-60	87-95	1 189	10-68	16-12	34 192	2-43	5-40	427	3-84	5-79	15 951	1-14	2-52
2	58-40	1 901 928	29-94	77-50	12 870	11-15	23-01	290 092	4-57	11-82	4 312	3-74	7-71	115 780	1-82	4-72
5	57-67	854 398	32-94	81-21	5 021	14-24	29-59	116 379	4-49	11-06	802	2-27	4-73	29 472	1-14	2-80
10	52-62	2 095 171	27-06	69-12	20 088	15-78	31-94	596 633	7-71	19-68	5 702	4-48	9-07	191 432	2-47	6-32
9	57-10	1 062 816	33-84	76-53	4 221	16-56	31-96	197 779	6-30	14-24	756	2-97	5-72	57 576	1-83	4-15
2	60-37	952 087	25-35	72-41	7 087	10-34	23-35	179 282	4-77	13-64	2 750	4-01	9-06	82 824	2-21	6-30
5	59-50	436 402	36-61	81-16	1 401	17-97	28-47	61 458	5-16	11-43	360	4-61	7-32	21 932	1-84	4-08
6	64-41	1 375 049	25-32	71-84	7 584	8-82	17-71	194 145	3-58	10-14	4 820	5-60	11-25	158 240	2-91	8-27
2	57-11	481 310	35-93	81-89	1 278	12-60	23-82	46 618	3-48	7-93	640	6-30	11-92	32 089	2-39	5-46
5	53-97	1 695 179	27-92	71-05	12 124	15-15	30-35	370 625	6-10	15-53	4 718	5-89	11-81	208 077	3-43	8-72
9	64-88	360 003	35-79	79-70	1 180	15-52	23-92	51 445	5-12	11-39	280	3-68	5-67	16 773	1-67	3-71
1	65-71	39 962 327	29-69	78-07	202 537	8-63	18-71	5 549 283	4-13	10-84	90 811	3-87	8-39	2 805 485	2-08	5-48
4	57-21	51 453 046	34-47	82-62	194 510	15-30	29-84	6 474 981	4-34	10-40	36 863	2-90	5-65	1 764 301	1-18	2-83
7	62-52	91 415 373	32-20	80-57	397 047	10-98	22-89	12 024 264	4-24	10-60	127 674	3-52	7-36	4 569 786	1-61	4-03

Tab. 4 a. 1933 års kronoutskylder: resultat av uppberden och indrivningen intill 1 juli 1936.

Table with columns for Län (L=landsbygd och fögderistäder, St=magistratsstäder), Antalet utfrån- debet- debetsklar, Summa debiterade utskyld- Kr., and various financial metrics under categories like 'Influtet under uppberdsstämman', 'Uppfört å restlängd', 'Efter indrivning influtet 1934', etc.

1 Från Värmlands läns magistratsstäder hava fullständiga uppgifter icke kunnat erhållas, varför här bortses från sagda städer.

УЧЕБНИК ПО МАТЕМАТИКЕ
ДЛЯ ДЕТЕЙ

УЧЕБНИК ПО МАТЕМАТИКЕ

ДЛЯ

УЧЕНИКОВ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ

УЧЕБНИК ПО МАТЕМАТИКЕ

ДЛЯ ДЕТЕЙ

УЧЕБНИК ПО МАТЕМАТИКЕ

ДЛЯ ДЕТЕЙ

УЧЕБНИК ПО МАТЕМАТИКЕ

L ä n (Lb = landsbygd och föggeristäder St = magistratsstäder)	Antal utfär- dade debet- sedlar	Summa debiterade utskylder Kr.	Influtet under uppördstermin eller vid uppöbdsstämma				Uppfört å restlängd			
			Debetsedlar		Belopp		Debetsedlar		Belopp	
			Antal	% av antal utfärdade debetsedlar	Kronor	% av summa debiterade utskylder	Antal	% av antal utfärdade debetsedlar	Kronor	% av summa debiterade utskylder
Stockholms stad.....	382 184	58 123 558	195 758	51.22	49 539 824	85.23	186 426	48.78	8 583 734	14.18
Stockholms län {Lb....	158 508	15 430 745	100 569	63.45	12 555 042	81.36	57 939	36.55	2 875 703	18.16
{St....	17 531	1 239 433	11 683	66.64	1 032 244	83.29	5 848	33.36	207 189	16.11
Uppsala » {Lb....	54 076	3 092 235	40 967	75.76	2 734 799	88.44	13 109	24.24	357 436	11.11
{St....	24 306	3 042 307	16 690	68.67	2 690 982	88.45	7 616	31.33	351 325	11.11
Söderman-lands » {Lb....	72 557	4 676 825	56 765	78.24	4 232 856	90.51	15 792	21.76	443 969	9.99
{St....	33 224	3 194 886	23 242	69.96	2 818 017	88.20	9 982	30.04	376 869	11.11
Östergöt-lands » {Lb....	103 596	6 037 836	81 262	78.44	5 437 681	90.06	22 334	21.56	600 155	9.99
{St....	65 424	5 532 494	39 817	60.86	4 850 257	87.67	25 607	39.14	682 237	12.12
Jönköpings » {Lb....	100 519	4 953 567	88 170	87.71	4 531 352	91.48	12 349	12.29	422 215	8.88
{St....	24 545	2 280 597	17 172	69.96	2 054 147	90.07	7 373	30.04	226 450	9.99
Kronobergs » {Lb....	80 011	3 556 154	66 114	82.63	3 250 636	91.41	13 897	17.37	305 518	8.88
{St....	6 113	656 107	4 356	71.26	596 652	90.94	1 757	28.74	59 455	9.99
Kalmar » {Lb....	105 250	4 863 340	80 980	76.94	4 301 043	88.44	24 270	23.06	562 297	11.11
{St....	31 107	2 350 739	19 943	64.11	1 947 037	82.83	11 164	35.89	403 702	17.17
Gotlands » {Lb....	24 844	1 155 330	21 183	85.26	1 036 550	89.72	3 661	14.74	118 780	10.10
{St....	6 628	704 564	4 605	69.48	621 107	88.15	2 023	30.52	83 457	11.11
Blekinge » {Lb....	52 113	2 400 820	33 937	65.12	1 990 832	82.92	18 176	34.88	409 988	17.17
{St....	26 108	2 606 604	17 482	66.96	2 315 945	88.85	8 626	33.04	290 659	11.11
Kristianstads » {Lb....	126 806	6 098 063	103 452	81.58	5 591 436	91.69	23 354	18.42	506 627	8.88
{St....	13 949	1 779 722	9 443	67.70	1 629 776	91.57	4 506	32.30	149 946	8.88
Malmöhus » {Lb....	147 664	10 153 679	123 148	83.40	9 463 309	93.20	24 516	16.60	690 370	6.66
{St....	172 460	15 633 140	99 928	57.94	13 663 676	87.40	72 532	42.06	1 969 464	12.12
Hallands » {Lb....	60 424	2 797 088	50 692	83.89	2 602 730	93.05	9 732	16.11	194 358	6.66
{St....	25 911	2 686 147	17 588	67.88	2 377 239	88.50	8 323	32.12	308 908	11.11
Göteborgs och Bohus » {Lb....	107 825	5 198 397	76 279	70.74	4 243 330	81.63	31 546	29.26	955 067	18.18
{Gbg.st.	205 804	17 535 956	107 010	52.00	15 016 830	85.63	98 794	48.00	2 519 126	14.14
{Övr.st.	19 740	1 315 469	12 422	62.93	1 083 407	82.33	7 318	37.07	232 422	17.17
Älvsborgs » {Lb....	139 191	7 029 416	109 478	78.65	6 251 673	88.94	29 713	21.35	777 743	11.11
{St....	49 230	4 660 150	30 317	61.58	4 017 590	86.21	18 913	38.42	642 560	13.13
Skaraborgs » {Lb....	105 909	4 300 592	87 289	82.42	3 910 240	90.92	18 620	17.58	390 352	9.99
{St....	24 393	2 569 413	16 790	68.83	2 271 199	88.39	7 603	31.17	298 214	11.11
Värmlands » {Lb....	126 247	6 095 725	88 913	70.43	5 241 124	85.98	37 334	29.57	854 601	14.14
{St....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Örebro » {Lb....	105 065	5 707 567	82 579	78.60	5 139 269	90.04	22 486	21.40	568 298	9.99
{St....	31 531	3 180 586	20 474	64.93	2 747 255	86.38	11 057	35.07	433 331	12.12
Västman-lands » {Lb....	59 227	3 302 882	46 185	77.98	2 897 576	87.73	13 042	22.02	405 306	12.12
{St....	30 152	3 292 603	19 890	65.97	2 869 035	87.14	10 262	34.03	423 568	12.12
Kopparbergs » {Lb....	117 792	6 445 128	90 465	76.80	5 780 113	89.68	27 327	23.20	665 015	10.10
{St....	12 102	1 447 813	8 652	71.49	1 326 869	91.65	3 450	28.51	120 944	8.88
Gävleborgs » {Lb....	115 836	5 922 101	75 738	65.38	5 059 972	85.44	40 098	34.62	862 129	14.14
{St....	35 462	2 514 026	20 760	58.54	2 125 875	84.56	14 702	41.46	388 151	15.15
Västernorr-lands » {Lb....	127 664	6 713 377	74 491	58.35	5 319 626	79.24	53 173	41.65	1 393 751	20.20
{St....	25 677	2 855 032	13 546	52.75	2 354 398	82.46	12 131	47.25	500 634	17.17
Jämtlands » {Lb....	67 820	3 243 987	44 659	65.85	2 710 311	83.55	23 161	34.15	533 676	16.16
{St....	7 974	1 153 767	4 676	58.64	984 565	85.33	3 298	41.36	169 202	14.14
Väster- bottens » {Lb....	87 507	5 100 670	64 168	73.33	4 300 628	84.31	23 339	26.67	800 042	15.15
{St....	10 425	1 478 491	7 254	69.58	1 340 541	90.67	3 171	30.42	137 590	9.99
Norrbot- tens » {Lb....	78 745	5 344 073	42 681	54.20	4 225 476	79.07	36 064	45.80	1 118 957	20.20
{St....	8 528	1 139 915	5 166	60.58	981 647	86.12	3 362	39.42	158 268	13.13
Landsbygd	2 325 196	129 619 597	1 730 164	74.41	112 807 604	87.03	595 032	25.59	16 811 993	12.12
Städer ¹	1 290 508	142 973 519	744 664	57.70	123 255 754	86.21	545 844	42.30	19 717 765	13.13
Hela riket ¹	3 615 704	272 593 116	2 474 828	68.45	236 063 358	86.60	1 140 876	31.55	36 529 758	13.13

¹ Från Värmlands läns magistratsstäder hava fullständiga uppgifter icke kunnat erhållas, varför här beräknas från sagda städer.

Stat av den ordinarie uppbörden (forts. sid. 374 o. f.).

F ö r s t a u p p b ö r d e n												
Att betala			Influtet vid 1:a uppbörden						Restfört			
Debetsdollar	Belopp		Debetsdollar		Belopp				Debetsdollar		Belopp	
	Kronor	% av summa debiterade utskjylder	Antal	% av antal utfräddade debetsdollar	Kronor	% av summa debiterade utskjylder	% av summa att betala vid 1:a uppbörden	% av utskjylder att betala vid 1:a uppbörden	Antal	% av antal utfräddade debetsdollar	Kronor	% av summa debiterade utskjylder
32 184	33 866 638	58·27	206 623	54·06	28 717 682	49·41	84·80	175 561	45·94	5 148 956	8·86	15·20
58 508	8 896 141	57·65	107 509	67·83	7 376 364	47·80	82·92	50 999	32·17	1 519 777	9·85	17·08
17 531	708 750	57·18	12 154	69·33	594 216	47·94	83·84	5 377	30·67	114 534	9·24	16·16
54 076	1 924 126	62·22	43 005	79·53	1 715 019	55·46	89·13	11 071	20·47	209 107	6·76	10·87
24 306	1 678 561	55·17	17 496	71·98	1 492 482	49·05	88·91	6 810	28·02	186 079	6·12	11·09
72 557	2 826 496	60·44	59 318	81·75	2 576 894	55·09	91·17	13 239	18·25	249 602	5·35	8·83
33 224	1 817 688	56·89	24 101	72·54	1 604 561	50·22	88·27	9 123	27·46	213 127	6·67	11·73
03 596	3 644 086	60·35	84 547	81·61	3 312 428	54·86	90·90	19 049	18·39	331 658	5·49	9·10
35 424	3 230 652	58·39	41 684	63·71	2 830 136	51·15	87·60	23 740	36·29	400 516	7·24	12·40
00 519	3 002 879	60·62	91 164	90·69	2 777 404	56·07	92·49	9 355	9·31	225 475	4·55	7·51
24 545	1 294 829	56·78	17 760	72·36	1 157 989	50·78	89·43	6 785	27·64	136 840	6·00	10·57
30 011	2 178 125	61·25	68 529	85·65	2 013 707	56·63	92·45	11 482	14·35	164 418	4·62	7·55
6 113	359 812	54·84	4 531	74·12	327 853	49·97	91·12	1 582	25·88	31 959	4·87	8·88
05 250	3 120 563	64·17	84 334	80·13	2 788 703	57·35	89·37	20 916	19·87	331 860	6·82	10·63
31 107	1 332 710	56·69	20 669	66·44	1 090 096	46·37	81·80	10 438	33·56	242 614	10·32	18·20
24 844	726 099	62·85	21 859	87·99	661 448	57·25	91·10	2 985	12·01	64 651	5·60	8·90
6 628	386 214	54·82	4 796	72·36	311 908	44·27	80·76	1 832	27·64	74 306	10·55	19·24
52 113	1 591 704	66·30	35 526	68·17	1 312 770	54·68	82·48	16 587	31·83	278 934	11·62	17·52
26 108	1 465 856	56·24	18 187	69·66	1 299 111	49·84	88·62	7 921	30·34	166 745	6·40	11·38
26 806	3 728 321	61·14	107 315	84·63	3 441 201	56·43	92·30	19 491	15·37	287 120	4·71	7·70
13 949	1 002 535	56·33	9 840	70·54	913 752	51·34	91·15	4 109	29·46	88 783	4·99	8·85
47 664	6 036 572	59·45	127 201	86·14	5 671 202	55·85	93·95	20 463	13·86	365 370	3·60	6·05
72 460	9 198 680	58·84	103 648	60·10	7 956 781	50·90	86·50	68 812	39·90	1 241 899	7·94	13·50
30 424	1 739 059	62·17	52 396	86·71	1 637 406	58·54	94·15	8 028	13·29	101 653	3·63	5·85
25 911	1 524 871	56·77	18 511	71·44	1 351 663	50·32	88·64	7 400	28·56	173 208	6·45	11·36
07 825	3 106 999	59·77	80 004	74·20	2 576 132	49·56	82·91	27 821	25·80	530 867	10·21	17·09
05 804	10 266 514	58·55	111 154	54·01	8 663 293	49·40	84·38	94 650	45·99	1 603 221	9·15	15·62
19 740	759 951	57·77	12 836	65·03	618 184	46·99	81·35	6 904	34·97	141 767	10·78	18·65
39 191	4 202 378	59·78	114 042	81·93	3 774 461	53·70	89·82	25 149	18·07	427 917	6·08	10·18
19 230	2 652 690	56·92	31 524	64·03	2 264 544	48·59	85·37	17 706	35·97	388 146	8·33	14·63
05 909	2 738 858	63·69	90 495	85·45	2 516 984	58·53	91·90	15 414	14·55	221 874	5·16	8·10
24 393	1 425 641	55·49	17 683	72·49	1 266 397	49·29	88·83	6 710	27·51	159 244	6·20	11·17
26 247	3 637 519	59·67	92 846	73·54	3 144 483	51·58	86·45	33 401	26·46	493 036	8·09	13·55
05 065	3 535 342	61·94	85 662	81·53	3 210 135	56·24	90·80	19 403	18·47	325 207	5·70	9·20
31 531	1 809 243	56·88	21 538	68·30	1 558 553	49·00	86·14	9 993	31·70	250 690	7·88	13·86
09 227	2 138 654	64·75	48 088	81·19	1 881 471	56·96	87·97	11 139	18·81	257 183	7·79	12·03
30 152	1 849 745	56·18	20 860	69·18	1 610 121	48·90	87·05	9 292	30·82	239 624	7·28	12·95
7 792	3 854 726	59·81	93 851	79·68	3 471 340	53·86	90·05	23 941	20·32	383 386	5·95	9·95
2 102	804 157	55·54	9 022	74·55	735 728	50·82	91·49	3 080	25·45	68 429	4·72	8·51
5 836	3 539 177	59·76	79 187	68·36	3 010 651	50·84	85·07	36 649	31·64	528 526	8·92	14·93
5 462	1 481 649	58·94	21 483	60·58	1 232 738	49·04	83·20	13 979	39·42	248 911	9·90	16·80
7 664	4 115 826	61·31	78 974	61·86	3 298 615	49·14	80·14	48 690	38·14	817 211	12·17	19·86
5 677	1 617 644	56·66	14 144	55·08	1 328 433	46·53	82·12	11 533	44·92	289 211	10·13	17·88
7 820	2 015 138	62·12	47 152	69·53	1 688 208	52·04	83·78	20 668	30·47	326 930	10·08	16·22
7 974	619 931	53·73	5 008	62·80	531 004	46·02	85·66	2 966	37·20	88 927	7·71	14·34
7 507	3 311 809	64·93	69 117	78·98	2 789 765	54·69	84·24	18 390	21·02	522 044	10·24	15·76
0 425	818 560	55·36	7 735	74·20	748 354	50·61	91·42	2 690	25·80	70 206	4·75	8·58
8 745	3 207 226	60·01	46 557	59·12	2 516 781	47·09	78·47	32 188	40·88	690 445	12·92	21·53
8 528	626 134	54·93	5 390	63·20	539 919	47·37	86·23	3 138	36·80	86 215	7·56	13·77
5 196	78 817 823	60·81	1 808 678	77·79	69 163 572	53·36	87·75	516 518	22·21	9 654 251	7·45	12·25
0 508	82 599 655	57·77	778 377	60·32	70 745 498	49·48	85·65	512 131	39·68	11 854 157	8·29	14·35
5 704	161 417 478	59·22	2 587 055	71·55	139 909 070	51·32	86·67	1 028 649	28·45	21 508 408	7·90	13·33

L ä n (Lb=landsbygd och föggeristäder St=magistratstäder)	A n d										
	Att betala				Influtet vid 1:a uppbörd						Inf
	Debetsedlar		Belopp		Debetsedlar			Belopp			D
	Antal	% av antal utdragna debetsedlar	Kronor	% av summa debiterande utskyld	Antal	% av antal utdragna debetsedlar	% av antal debetsedlar att betala vid 2:a uppbörd	Kronor	% av summa debiterande utskyld	% av summa att betala vid 2:a uppbörd	Ant
Stockholms stad	198 368	51.90	24 256 920	41.73	13 130	3.44	6.62	967 556	1.66	3.99	103
Stockholms län	87 212	55.02	6 534 604	42.35	7 577	4.78	8.69	308 071	2.00	4.71	47
»	9 296	53.03	530 683	42.82	936	5.34	10.07	40 201	3.24	7.58	5
»	25 658	47.45	1 168 109	37.78	2 291	4.24	8.93	73 224	2.37	6.27	17
Uppsala	17 453	71.81	1 363 746	44.83	3 606	14.84	20.66	101 297	3.33	7.43	9
»	35 217	48.54	1 850 329	39.56	2 508	3.46	7.12	83 180	1.79	4.50	24
Söderman-lands	20 299	61.10	1 377 198	43.11	1 476	4.44	7.27	74 480	2.33	5.41	14
»	47 021	45.39	2 393 749	39.65	4 479	4.32	9.53	170 304	2.82	7.11	32
Östergöt-lands	32 219	49.25	2 301 842	41.61	3 746	5.73	11.63	142 420	2.58	6.19	18
»	48 528	48.28	1 950 688	39.38	5 834	5.80	12.02	177 072	3.57	9.08	34
Jönköpings	14 703	59.91	985 768	43.22	895	3.65	6.09	42 303	1.85	4.29	9
»	34 255	42.81	1 378 029	38.75	4 202	5.25	12.27	134 037	3.76	9.73	24
Kronobergs	3 417	55.90	296 295	45.16	297	4.86	8.69	20 577	3.14	6.94	2
»	39 722	37.74	1 742 777	35.83	3 703	3.52	9.32	137 830	2.83	7.91	26
Kalmar	15 121	48.61	1 018 029	43.31	1 100	3.54	7.27	51 886	2.21	5.10	8
»	10 652	42.88	429 231	37.15	1 260	5.07	11.83	38 291	3.31	8.92	7
Gotlands	4 090	61.71	318 350	45.18	1 433	21.62	35.04	49 795	7.06	15.64	2
»	21 329	40.93	809 116	33.70	1 595	3.06	7.48	49 508	2.06	6.12	13
Blekinge	15 322	53.69	1 140 748	43.76	1 632	6.25	10.65	63 068	2.42	5.53	9
»	55 034	43.40	2 369 742	38.86	3 931	3.10	7.14	153 718	2.52	6.49	41
Kristianstads	8 607	61.70	777 187	43.67	622	4.46	7.23	44 695	2.50	5.75	5
»	78 332	53.05	4 117 107	40.55	7 499	5.08	9.57	288 485	2.84	7.01	58
Malmöhus	80 111	46.45	6 434 460	41.16	8 581	4.98	10.71	337 554	2.16	5.25	45
»	23 056	38.16	1 058 029	37.83	3 565	5.90	15.46	71 116	2.54	6.72	15
Hallands	15 963	61.61	1 161 276	43.23	1 149	4.43	7.20	74 038	2.76	6.38	10
»	49 197	45.63	2 091 398	40.23	3 345	3.10	6.80	106 055	2.04	5.07	30
Göteborgs och Bohus	77 234	37.53	7 269 442	41.45	4 583	2.23	5.93	224 036	1.28	3.08	39
»	9 348	47.36	555 518	42.23	915	4.64	9.79	45 620	3.47	8.21	5
Älvsborgs	61 414	44.12	2 827 038	40.22	6 568	4.72	10.69	360 507	5.13	12.76	41
»	27 742	56.35	2 007 460	43.08	1 960	3.98	7.07	98 209	2.11	4.89	15
»	40 724	38.45	1 561 734	36.31	5 617	5.30	13.79	207 681	4.83	13.30	27
Skaraborgs	15 676	64.26	1 143 772	44.51	1 132	4.64	7.22	78 802	3.07	6.89	10
»	54 632	43.27	2 458 206	40.33	4 896	3.88	8.96	143 691	2.36	5.85	36
Värmlands	45 541	43.35	2 172 225	38.06	4 362	4.15	9.58	159 018	2.79	7.32	31
»	17 807	56.47	1 371 343	43.12	1 422	4.51	7.99	75 032	2.36	5.47	10
Västman-lands	26 832	45.30	1 164 228	35.25	2 542	4.29	9.47	80 475	2.44	6.91	18
»	16 889	56.01	1 442 858	43.82	1 267	4.20	7.50	73 319	2.23	5.08	10
Kopparbergs	54 584	46.34	2 590 402	40.19	6 181	5.25	11.32	192 645	2.99	7.44	37
»	7 426	61.36	643 656	44.46	559	4.62	7.53	25 266	1.75	3.93	5
Gävleborgs	51 016	44.04	2 382 924	40.24	4 052	3.50	7.94	157 099	2.65	6.59	32
»	16 279	45.90	1 032 377	41.06	1 543	4.35	9.48	55 913	2.22	5.42	9
Västernorr-lands	58 141	45.54	2 597 551	38.69	5 027	3.94	8.65	155 937	2.32	6.00	31
»	12 792	49.82	1 237 388	43.34	755	2.94	5.90	53 087	1.86	4.29	7
Jämtlands	28 238	41.64	1 228 849	37.88	2 498	3.68	8.85	98 459	3.04	8.01	17
»	4 732	59.34	533 836	46.27	349	4.38	7.38	29 602	2.56	5.55	3
Väster-bottens	40 073	45.79	1 788 861	35.07	3 431	3.92	8.56	200 263	3.93	11.20	25
»	6 362	61.03	695 931	44.64	428	4.11	6.73	29 145	1.97	4.42	4
»	37 630	47.79	2 136 848	39.99	1 656	2.10	4.40	130 963	2.45	6.13	26
Norrbottnens	5 383	63.12	513 781	45.07	264	3.10	4.90	29 446	2.58	5.73	3
Landsbygd	1 054 038	45.33	50 801 774	39.19	98 619	4.24	9.36	3 677 629	2.84	7.24	700
Städer ¹	652 639	50.58	60 373 864	42.23	53 780	4.17	8.24	2 827 347	1.98	4.68	370
Hela riket ¹	1 706 677	47.20	111 175 638	40.78	152 399	4.21	8.93	6 504 976	2.39	5.85	1 071

¹ Från Värmlands läns magistratsstäder hava fullständiga uppgifter icke kunnat erhållas, varför bortses från sagda städer.

Uttalat av den ordinarie uppbörden.

Uppbörden															
2:a uppbörden				Restfört vid 1:a uppbörden					Restfört vid 2:a uppbörden						
År	Belopp			Debetsedlar			Belopp			Debetsedlar		Belopp			
	Kronor	% av summa debiterade utskryder	% av utskryder att betala vid 2:a uppbörden	Antal	% av antal debetsedlar utfärdade debetsedlar	% av utskryder att betala vid 2:a uppbörden	Kronor	% av summa debiterade utskryder	% av utskryder att betala vid 2:a uppbörden	Antal	% av antal debetsedlar utfärdade debetsedlar	% av utskryder att betala vid 2:a uppbörden	Kronor	% av summa debiterade utskryder	% av utskryder att betala vid 2:a uppbörden
52-07	19 854 586	34.17	81.85	71 083	18.60	35.83	2 769 569	4.76	11.42	10 865	2.84	5.48	665 209	1.14	2.74
54-33	4 870 607	31.56	74.54	25 310	15.97	29.02	1 034 035	6.70	15.82	6 940	4.38	7.96	321 891	2.09	4.93
59-94	397 827	32.11	74.96	2 317	13.22	24.92	71 918	5.80	13.55	471	2.69	5.07	20 737	1.67	3.91
66-56	946 556	30.61	81.03	4 251	7.86	16.57	98 517	3.19	8.44	2 038	3.77	7.94	49 812	1.61	4.26
54-58	1 097 203	36.07	80.46	3 515	14.47	20.14	124 757	4.10	9.15	806	3.31	4.62	40 489	1.33	2.96
70-96	1 572 782	33.63	85.00	5 166	7.12	14.67	122 490	2.62	6.62	2 553	3.51	7.25	71 877	1.52	3.88
73-36	1 138 976	35.65	82.70	3 073	9.25	15.14	125 976	3.95	9.15	859	2.58	4.23	37 766	1.18	2.74
69-30	1 954 948	32.38	81.67	6 669	6.44	14.18	165 063	2.74	6.90	3 285	3.17	6.99	103 434	1.71	4.32
57-32	1 877 701	33.94	81.57	8 138	12.44	25.26	199 644	3.61	8.67	1 867	2.85	5.79	82 077	1.48	3.57
71-34	1 576 876	31.84	80.83	5 080	5.05	10.47	115 283	2.33	5.91	2 994	2.98	6.17	81 457	1.64	4.18
67-27	853 855	37.44	86.62	3 328	13.56	22.64	68 054	2.98	6.90	588	2.40	4.00	21 556	0.95	2.19
70-96	1 102 892	31.02	80.03	3 329	4.16	9.72	79 251	2.24	5.75	2 415	3.02	7.05	61 849	1.73	4.49
67-99	248 222	37.83	83.78	622	10.18	18.20	19 890	3.03	6.71	175	2.86	5.12	7 606	1.16	2.57
66-18	1 374 510	28.26	78.87	6 379	6.06	16.06	139 778	2.88	8.02	3 354	3.19	8.44	90 659	1.86	5.20
55-15	805 055	34.25	79.07	4 956	15.93	32.78	134 159	5.71	13.18	726	2.33	4.80	26 929	1.14	2.65
71-27	336 811	29.16	78.47	1 124	4.52	10.55	36 747	3.18	8.56	676	2.73	6.35	17 382	1.50	4.05
60-29	259 404	36.82	81.49	—	—	—	—	—	—	191	2.88	4.67	9 151	1.30	2.87
64-07	628 554	26.18	77.68	4 480	8.60	21.00	96 449	4.02	11.92	1 589	3.05	7.45	34 605	1.44	4.23
63-79	953 766	36.59	83.61	3 211	12.30	20.96	94 245	3.62	8.26	705	2.70	4.60	29 669	1.13	2.60
75-33	1 996 517	32.74	84.25	5 782	4.56	10.51	128 505	2.11	5.42	3 863	3.05	7.02	91 002	1.49	3.84
68-70	671 329	37.73	86.38	1 675	12.01	19.46	46 537	2.61	5.99	397	2.84	4.61	14 626	0.83	1.88
75-27	3 503 622	34.51	85.10	7 820	5.30	9.98	182 382	1.80	4.43	4 053	2.74	5.18	142 618	1.40	3.46
56-94	5 369 341	34.34	83.45	22 198	12.87	27.71	560 939	3.59	8.72	3 720	2.16	4.64	166 626	1.07	2.58
68-93	894 208	31.97	84.52	1 896	3.14	8.22	42 183	1.51	3.99	1 704	2.82	7.39	50 522	1.81	4.77
65-63	951 538	35.42	81.94	3 414	13.18	21.39	92 140	3.43	7.93	923	3.56	5.78	43 560	1.62	3.75
61-59	1 561 143	30.03	74.65	11 826	10.97	24.04	313 017	6.02	14.97	3 725	3.46	7.57	111 183	2.14	5.31
50-76	6 129 501	34.95	84.32	29 300	14.24	37.94	701 610	4.00	9.65	4 144	2.01	5.37	214 295	1.22	2.95
56-08	419 243	31.87	75.37	2 776	14.06	29.70	76 396	5.81	13.57	414	2.10	4.43	14 259	1.08	2.57
67-05	2 116 705	30.11	74.87	9 104	6.54	14.82	227 098	3.23	8.03	4 564	3.28	7.44	122 728	1.75	4.34
57-10	1 654 837	35.51	82.43	8 734	17.74	31.48	213 590	4.59	10.66	1 207	2.45	4.35	40 464	0.87	2.02
67-52	1 185 575	27.56	75.91	4 406	4.16	10.82	89 675	2.09	5.74	3 206	3.03	7.87	78 803	1.83	5.05
64-93	926 000	36.03	80.96	3 473	14.24	22.15	100 105	3.90	8.75	893	3.66	5.70	38 865	1.51	3.40
66-90	1 952 950	32.04	79.45	9 254	7.33	16.94	258 214	4.24	10.50	3 933	3.11	7.20	103 351	1.69	4.20
68-57	1 770 116	31.01	81.49	6 869	6.54	15.08	160 073	2.81	7.37	3 083	2.93	6.77	83 018	1.45	3.82
61-02	1 113 670	35.02	81.21	4 456	14.13	25.02	135 018	4.24	9.85	1 064	3.37	5.97	47 623	1.50	3.47
69-55	935 630	28.33	80.37	3 728	6.29	13.89	93 221	2.82	8.01	1 903	3.21	7.09	54 902	1.66	4.71
60-29	1 185 595	36.01	82.17	4 469	14.82	26.46	143 162	4.35	9.92	970	3.21	5.75	40 782	1.23	2.83
68-12	2 116 128	32.83	81.69	7 835	6.65	14.36	185 412	2.88	7.16	3 386	2.88	6.20	96 217	1.49	3.71
70-91	565 875	39.08	87.91	1 231	10.17	16.58	39 386	2.72	6.12	370	3.06	4.98	13 129	0.91	2.04
63-76	1 892 222	31.95	79.41	10 989	9.48	21.54	245 797	4.16	10.32	3 449	2.98	6.76	87 806	1.48	3.68
58-17	837 224	33.30	81.09	4 544	12.81	27.91	112 479	4.48	10.90	723	2.04	4.44	26 761	1.06	2.59
53-43	1 865 074	27.78	71.81	17 568	13.76	30.21	407 605	6.07	15.69	4 483	3.51	7.71	168 935	2.52	6.50
54-95	972 878	34.07	78.62	4 411	17.18	34.48	175 795	6.16	14.21	598	2.33	4.67	35 628	1.25	2.88
61-59	923 644	28.47	75.16	5 853	8.63	20.73	141 792	4.37	11.54	2 493	3.68	8.83	64 954	2.00	5.29
67-05	423 959	36.75	79.42	878	11.01	18.55	63 656	5.52	11.92	332	4.16	7.02	16 619	1.44	3.11
63-65	1 310 600	25.69	73.26	6 187	7.07	15.44	155 330	3.05	8.68	4 949	5.65	12.35	122 668	2.40	6.86
67-82	563 042	38.09	85.32	1 135	10.91	17.89	43 889	2.97	6.65	481	4.62	7.56	23 855	1.61	3.61
70-77	1 577 733	29.53	73.84	5 468	6.95	14.53	305 177	5.71	14.28	3 876	4.92	10.30	122 975	2.30	5.75
66-88	412 282	36.17	80.25	1 295	15.19	24.06	57 903	5.08	11.27	224	2.62	4.16	14 150	1.24	2.75
66-46	39 966 403	30.83	78.67	176 373	7.58	16.73	4 823 094	3.72	9.49	78 514	3.38	7.45	2 334 648	1.80	4.60
56-83	49 632 909	34.75	82.30	194 235	15.05	29.76	6 171 177	4.32	10.22	33 713	2.62	5.17	1 692 431	1.18	2.80
62-78	89 649 312	32.89	80.64	370 608	10.26	21.72	10 994 271	4.03	9.89	112 227	3.10	6.57	4 027 079	1.47	3.62

L ä n (Lb=landsbygd och föggeristäder St=magistratsstäder)	Antal utfär- dade debet- sedlar	Summa debiterade utskyld Kr.	Influtet under uppördstermin eller vid uppöbdsstämma				Uppfört å restlängd			
			Debetsedlar		Belopp		Debetsedlar		Belopp	
			Antal	% av antal utfärdade debetsedlar	Kronor	% av summa debiterade utskyld	Antal	% av antal utfärdade debetsedlar	Kronor	% av summa debiterade utskyld
Stockholms stad	377 933	58 726 625	204 316	54·06	52 261 962	88·99	173 617	45·94	6 464 663	11·81
Stockholms län (Lb.)	163 160	16 342 282	110 924	67·98	13 492 001	82·56	52 236	32·02	2 850 281	17·81
St.	17 760	1 277 239	12 780	71·96	1 097 606	85·94	4 980	28·04	179 633	14·06
Uppsala (Lb.)	54 686	3 261 916	42 107	77·00	2 932 711	89·91	12 579	23·00	329 205	10·09
St.	24 658	3 183 838	17 559	71·21	2 882 958	90·55	7 099	28·79	300 880	9·33
Söderman- (Lb.)	107 421	4 804 998	90 101	83·88	4 465 168	92·93	17 320	16·12	339 830	7·00
lands (St.)	34 426	3 413 660	25 394	73·76	3 104 632	90·95	9 032	26·24	309 028	8·85
Östergöt- (Lb.)	105 471	6 121 139	85 621	81·18	5 626 091	91·91	19 850	18·82	495 048	8·01
lands (St.)	65 090	5 341 442	41 690	64·05	4 790 317	89·68	23 400	35·95	551 125	10·33
Jönköpings (Lb.)	101 957	5 318 169	91 213	89·46	4 942 201	92·93	10 744	10·54	375 968	7·04
St.	25 350	2 321 321	18 325	72·29	2 104 881	90·68	7 025	27·71	216 440	9·29
Lb.	80 479	3 745 700	67 546	83·93	3 457 676	92·31	12 933	16·07	288 024	7·69
St.	6 110	649 165	4 421	72·36	594 264	91·54	1 689	27·64	54 901	8·45
Kalmar (Lb.)	107 250	4 923 051	83 970	78·29	4 425 663	89·90	23 280	21·71	497 388	10·11
St.	27 321	2 466 080	16 456	60·23	2 085 657	84·57	10 865	39·77	380 423	13·11
Lb.	24 856	1 172 689	21 855	87·93	1 089 245	92·88	3 001	12·07	83 444	7·08
St.	6 751	756 663	5 043	74·70	692 738	91·55	1 708	25·30	63 925	9·08
Gotlands (Lb.)	51 523	2 203 669	32 863	63·78	1 876 775	85·17	18 660	36·22	326 894	14·83
St.	28 123	2 659 297	18 783	66·79	2 380 614	89·52	9 340	33·21	278 683	10·33
Lb.	127 782	6 518 027	105 689	82·71	6 055 914	92·91	22 093	17·29	462 113	7·10
St.	14 085	1 889 030	9 915	70·39	1 762 201	93·29	4 170	29·61	126 829	7·24
Kristianstads (Lb.)	150 849	10 164 185	127 112	84·26	9 571 998	94·17	23 737	15·74	592 187	5·92
St.	178 230	16 276 717	109 643	61·52	14 554 648	89·42	68 587	38·48	1 722 069	10·57
Lb.	62 036	2 950 138	53 020	85·47	2 769 526	93·88	9 016	14·53	180 612	6·12
St.	26 256	2 861 152	18 646	71·02	2 605 171	91·05	7 610	28·98	255 981	9·01
Lb.	107 384	5 222 132	75 426	70·24	4 354 780	83·39	31 958	29·76	867 352	16·38
St.	207 513	20 010 385	110 774	53·38	17 815 720	89·03	96 739	46·62	2 194 665	10·96
Göteborgs och Bohus (Övr.st.)	18 415	1 260 391	11 302	61·37	1 040 975	82·59	7 113	38·63	219 416	17·35
St.	141 219	7 394 581	122 866	87·00	6 701 400	90·63	18 353	13·00	693 181	9·37
Lb.	50 624	4 959 020	32 752	64·70	4 395 577	88·64	17 872	35·30	563 443	11·36
St.	106 690	4 395 443	90 108	84·46	4 071 225	92·62	16 582	15·54	324 218	7·44
Skaraborgs (Lb.)	24 884	2 666 152	17 750	71·33	2 403 935	90·16	7 134	28·67	262 217	10·91
St.	126 272	5 952 655	91 723	72·64	5 182 497	87·06	34 549	27·36	770 158	12·84
Värmlands (Lb.)	105 321	6 190 096	85 201	80·90	5 684 486	91·83	20 120	19·10	505 610	8·17
St.	32 037	3 298 298	21 374	66·72	2 923 635	88·64	10 663	33·28	374 663	11·72
Örebro (Lb.)	59 796	3 075 418	48 461	81·04	2 777 481	90·31	11 335	18·96	297 937	9·64
St.	30 993	2 956 265	21 939	70·79	2 609 026	88·25	9 054	29·21	347 239	11·78
Västman- (Lb.)	119 778	6 160 210	94 870	79·20	5 600 319	90·91	24 908	20·80	559 891	9·18
lands (St.)	12 490	1 448 266	9 263	74·16	1 348 366	93·10	3 227	25·84	99 900	7·25
Kopparbergs (Lb.)	121 659	6 474 241	83 029	68·25	5 666 442	87·52	38 630	31·75	807 799	12·48
St.	35 489	2 679 463	21 538	60·69	2 317 330	86·48	13 951	39·31	362 133	13·35
Gävleborgs (Lb.)	126 854	7 162 663	75 470	59·49	5 795 122	80·91	51 384	40·51	1 367 541	19·16
St.	26 854	2 979 528	14 724	54·83	2 521 207	84·62	12 130	45·17	458 321	16·45
Västernorr- (Lb.)	69 302	3 045 544	47 312	68·27	2 576 585	84·60	21 990	31·73	468 959	15·38
lands (St.)	8 086	1 110 771	5 026	62·16	970 038	87·33	3 060	37·84	140 733	12·72
Jämtlands (Lb.)	88 378	4 651 484	66 914	75·71	4 151 266	89·24	21 464	24·29	500 218	10·77
St.	10 836	1 559 215	7 851	72·45	1 442 070	92·49	2 985	27·55	117 145	10·80
Väster- (Lb.)	79 556	4 727 160	45 146	56·75	3 882 933	82·14	34 410	43·25	844 227	17·74
bottens (St.)	8 695	1 068 019	5 518	63·46	936 761	87·71	3 177	36·54	131 258	12·34
Norrbot- (Lb.)	2 389 679	131 977 590	1 838 547	76·94	117 149 505	88·76	551 132	23·06	14 828 085	11·15
Städer ¹	1 299 009	147 818 002	782 782	60·26	131 642 289	89·06	516 227	39·74	16 175 713	11·62
Hela riket ¹	3 688 688	279 795 592	2 621 329	71·06	248 791 794	88·92	1 067 359	28·94	31 003 798	11·23

¹ Från Värmlands läns magistratsstäder hava fullständiga uppgifter icke kunnat erhållas, varför här ses från sagda städer.

Uttat av den ordinarie uppörden (forts. sid. 378 o. f.).

F ö r s t a u p p b ö r d e n												
Att betala			Influtet vid 1:a uppörden						Restfört			
Antal	Belopp		Debetsedlar		Belopp			Debetsedlar		Belopp		
	Kronor	% av summa debiterande utskylder	Antal	% av antal utdrädda debetsedlar	Kronor	% av summa debiterande utskylder	% av utskylder att betala vid 1:a uppörden	Antal	% av antal utdrädda debetsedlar	Kronor	% av summa debiterande utskylder	% av utskylder att betala vid 1:a uppörden
377 933	35 520 774	60.48	214 884	56.86	31 630 437	53.86	89.05	163 049	43.14	3 890 337	6.62	10.95
163 160	9 728 445	59.53	118 110	72.39	8 248 623	50.48	84.79	45 050	27.61	1 479 822	9.05	15.21
17 760	742 574	58.14	13 216	74.41	640 899	50.18	86.31	4 544	25.59	101 675	7.96	13.69
54 686	2 045 734	62.72	44 243	80.90	1 866 076	57.21	91.22	10 443	19.10	179 658	5.51	8.78
24 658	1 804 415	56.67	18 348	74.41	1 648 110	51.76	91.34	6 310	25.59	156 305	4.91	8.66
107 421	3 043 221	63.33	92 508	86.12	2 861 536	59.55	94.03	14 913	13.88	181 685	3.78	5.97
34 426	1 975 351	57.87	26 319	76.45	1 800 045	52.73	91.13	8 107	23.55	175 306	5.14	8.87
105 471	3 778 937	61.74	88 639	84.04	3 506 986	57.30	92.80	16 832	15.96	271 951	4.44	7.20
65 090	3 177 555	59.49	43 587	66.96	2 860 894	53.56	90.03	21 503	33.04	316 661	5.93	9.97
101 957	3 222 351	60.59	94 706	92.89	3 034 979	57.07	94.19	7 251	7.11	187 372	3.52	5.81
25 350	1 333 398	57.44	19 023	75.44	1 207 125	52.00	90.53	6 327	24.96	126 273	5.44	9.47
80 479	2 298 050	61.35	69 943	86.91	2 145 014	57.27	93.34	10 536	13.09	153 036	4.08	6.66
6 110	362 232	55.80	4 587	75.07	332 772	51.26	91.87	1 523	24.93	29 460	4.54	8.13
107 250	3 152 177	64.03	87 320	81.42	2 870 435	58.31	91.06	19 930	18.58	281 742	5.72	8.94
27 321	1 406 257	57.02	17 275	63.23	1 187 155	48.14	84.42	10 046	36.77	219 102	8.88	15.58
24 856	736 580	62.81	22 454	90.34	692 543	59.06	94.02	2 402	9.66	44 037	3.75	5.98
6 751	417 366	55.16	5 221	77.34	360 282	47.61	86.32	1 530	22.66	57 084	7.55	13.68
51 523	1 381 515	62.69	34 501	66.96	1 187 451	53.89	85.95	17 022	33.04	194 064	8.80	14.05
28 123	1 520 076	57.16	19 483	69.28	1 358 273	51.08	89.36	8 640	30.72	161 803	6.08	10.64
127 782	4 038 419	61.96	109 834	85.95	3 786 048	58.09	93.75	17 948	14.05	252 371	3.87	6.25
14 085	1 095 737	58.01	10 330	73.34	1 020 509	54.02	93.13	3 755	26.66	75 228	3.99	6.87
150 849	6 123 006	60.24	131 696	87.30	5 822 165	57.28	95.09	19 153	12.70	300 841	2.96	4.91
178 280	9 816 669	60.31	113 904	63.91	8 720 092	53.57	88.83	64 326	36.09	1 096 577	6.74	11.17
62 036	1 864 433	63.20	54 726	88.22	1 775 582	60.19	95.23	7 310	11.78	88 851	3.01	4.77
26 256	1 658 581	57.97	19 495	74.25	1 508 677	52.73	90.96	6 761	25.75	149 904	5.24	9.04
107 384	3 159 308	60.50	80 257	74.74	2 678 852	51.30	84.79	27 127	25.26	480 456	9.20	15.21
207 513	11 955 779	59.75	114 559	55.21	10 519 353	52.57	87.99	92 954	44.79	1 436 426	7.18	12.01
18 415	743 240	58.97	11 890	64.57	616 209	48.89	82.91	6 525	35.43	127 031	10.08	17.09
41 219	4 470 284	60.45	127 381	90.20	4 099 397	55.44	91.70	18 838	9.80	370 887	5.01	8.30
50 624	2 909 296	58.67	34 151	67.46	2 573 282	51.89	88.45	16 473	32.54	336 014	6.78	11.55
06 690	2 886 327	65.67	93 324	87.47	2 708 382	61.62	93.83	13 366	12.53	177 945	4.05	6.17
24 884	1 509 898	56.63	18 739	75.31	1 373 177	51.50	90.95	6 145	24.69	136 721	5.13	9.05
26 272	3 577 215	60.09	96 076	76.09	3 144 871	52.83	87.91	30 196	23.91	432 344	7.26	12.09
05 321	3 833 262	61.93	88 488	84.02	3 561 142	57.53	92.90	16 833	15.98	272 120	4.40	7.10
32 037	1 934 631	58.65	22 235	69.41	1 714 231	51.97	88.61	9 802	30.59	220 400	6.68	11.39
59 796	1 927 981	62.69	50 621	84.66	1 761 609	57.28	91.37	9 175	15.34	166 372	5.41	8.63
30 993	1 701 393	57.55	22 842	73.70	1 504 798	50.90	88.45	8 151	26.30	196 595	6.65	11.55
19 778	3 709 001	60.21	98 475	82.21	3 394 747	55.11	91.53	21 303	17.79	314 254	5.10	8.47
12 490	815 066	56.28	9 526	76.27	757 620	52.31	92.95	2 964	23.73	57 446	3.97	7.05
21 659	3 864 946	59.70	86 917	71.45	3 386 747	52.31	87.63	34 742	28.55	478 199	7.39	12.37
35 489	1 602 436	59.81	22 271	62.75	1 373 425	51.26	85.71	13 218	37.25	229 011	8.55	14.29
26 854	4 216 165	58.86	80 756	63.66	3 435 153	47.96	81.48	46 098	36.34	781 012	10.90	18.52
26 854	1 684 383	56.53	15 404	57.36	1 427 114	47.90	84.73	11 450	42.64	257 269	8.63	15.27
69 302	1 914 685	62.87	49 930	72.05	1 629 955	53.52	85.13	19 372	27.95	284 730	9.35	14.87
8 086	603 609	54.34	5 301	65.56	529 295	47.65	87.69	2 785	34.44	74 314	6.69	12.31
88 378	2 819 145	60.61	71 600	81.02	2 561 785	55.07	90.87	16 778	18.98	257 360	5.54	9.13
10 836	851 815	54.63	8 341	76.97	795 280	51.01	93.36	2 495	23.03	56 535	3.62	6.64
79 556	2 738 943	57.94	49 355	62.04	2 285 740	48.35	83.45	30 201	37.96	453 203	9.59	16.55
8 695	582 886	54.58	5 777	66.44	512 788	48.01	87.97	2 918	33.56	70 098	6.57	12.03
39 679	80 530 130	61.02	1 921 860	80.42	72 445 818	54.89	89.96	467 819	19.58	8 084 312	6.13	10.04
99 009	87 725 417	59.35	816 708	62.87	77 971 842	52.75	88.88	482 301	37.13	9 753 575	6.60	11.12
38 688	168 255 547	60.14	2 738 568	74.24	150 417 660	53.76	89.40	950 120	25.76	17 837 887	6.38	10.60

L ä n (Lb=landsbygd och fögderristäder St=magistratsstäder)	A n d r										
	Att betala				Influtet vid 1:a uppbörden						Influ
	Debetsedlar		Belopp		Debetsedlar			Belopp			Deb
	Antal	% av antal utfrändade debetsedlar	Kronor	% av summa debiterande utskyld	Antal	debetsedlar utfrändade	% av antal debetsedlar att betala vid 2:a uppbörden	Kronor	% av summa debiterande utskyld	% av utskyld att betala vid 2:a uppbörden	Antal
Stockholms stad.....	193 964	51:32	23 205 851	39:52	14 047	3:71	7:24	1 023 893	1:74	4:41	103 3
Stockholms län {Lb....	88 517	54:25	6 613 837	40:47	8 420	5:16	9:51	331 569	2:03	5:01	51 0
{St.....	9 470	53:32	534 665	41:86	941	5:30	9:94	43 595	3:42	8:15	5 7
Uppsala {Lb....	25 652	46:91	1 216 182	37:28	3 109	5:69	12:12	109 607	3:36	9:01	16 7
{St.....	15 565	63:12	1 379 423	43:33	1 707	6:92	10:97	113 199	3:56	8:21	9 9
Söderman- {Lb....	34 444	32:06	1 761 777	36:67	2 775	2:58	8:06	89 196	1:86	5:06	25 3
lands {St.....	20 489	59:52	1 438 309	42:13	1 994	5:79	9:73	86 124	2:52	5:99	14 7
Östergöt- {Lb....	46 621	44:20	2 342 202	38:26	5 128	4:86	11:00	182 800	2:98	7:80	33 0
lands {St.....	31 080	47:75	2 163 887	40:51	3 840	5:90	12:36	164 029	3:07	7:58	18 9
Jönköpings {Lb....	49 805	48:85	2 095 818	39:41	6 933	6:80	13:92	210 738	3:96	10:05	35 1
{St.....	14 814	58:43	987 923	42:56	999	3:94	6:74	50 128	2:16	5:07	9 9
Kronobergs {Lb....	34 294	42:61	1 447 650	38:65	4 756	5:91	13:87	161 774	4:32	11:17	24 0
{St.....	3 464	56:69	286 933	44:20	289	4:73	8:34	19 969	3:08	6:96	2 4
Kalmar {Lb....	39 412	36:75	1 770 874	35:97	4 074	3:80	10:34	167 756	3:41	9:47	26 5
{St.....	15 631	57:21	1 059 823	42:98	1 139	4:16	7:28	58 223	2:36	5:50	8 7
Gotlands {Lb....	10 724	43:14	436 109	37:19	1 495	6:01	13:94	45 708	3:90	10:48	7 7
{St.....	4 031	59:71	339 297	44:84	1 596	23:64	39:59	49 968	6:60	14:73	2 2
Blekinge {Lb....	20 839	40:45	822 154	37:31	1 500	2:91	7:20	54 922	2:49	6:68	13 4
{St.....	16 183	57:54	1 139 221	42:84	1 782	6:34	11:01	75 539	2:84	6:63	10 4
Kristianstads {Lb....	54 799	42:88	2 479 608	38:04	4 119	3:22	7:52	182 148	2:79	7:35	41 4
{St.....	8 623	61:22	793 293	41:99	651	4:62	7:55	49 800	2:64	6:28	5 9
Malmöhus {Lb....	76 599	50:78	4 041 179	39:76	8 377	5:55	10:94	329 864	3:25	8:16	57 4
{St.....	28 340	43:95	6 460 048	39:69	9 116	5:11	11:64	357 514	2:20	5:53	46 9
Hallands {Lb....	24 914	40:16	1 085 705	36:80	4 009	6:46	16:09	94 725	3:21	8:72	17 2
{St.....	16 011	60:98	1 202 571	42:03	1 205	4:59	7:55	82 782	2:89	6:88	10 9
Göteborgs {Lb....	47 680	44:40	2 062 824	39:50	3 903	3:63	8:19	117 994	2:26	5:72	29 4
och Bohus {Gbg st.	75 158	36:22	8 054 606	40:25	4 905	2:36	6:53	263 536	1:31	3:27	40 5
{Övr.st.	9 264	50:31	517 151	41:03	977	5:31	10:55	46 143	3:66	8:92	5 1
Älvsborgs {Lb....	60 837	43:08	2 924 297	39:55	7 931	5:62	13:04	208 402	2:82	7:13	39 9
{St.....	27 939	55:19	2 049 724	41:33	1 899	3:75	6:80	111 514	2:25	5:44	16 6
Skaraborgs {Lb....	39 792	37:30	1 509 116	34:33	6 606	6:19	16:60	176 764	4:02	11:71	26 5
{St.....	15 725	63:19	1 156 254	43:37	1 250	5:02	7:95	88 653	3:32	7:67	10 3
Värmlands {Lb....	54 200	42:93	2 375 440	39:91	5 507	4:36	10:16	151 122	2:54	6:36	35 2
{St. ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Örebro {Lb....	44 974	42:70	2 356 834	38:07	5 043	4:79	11:21	185 614	3:00	7:88	31 0
{St.....	17 725	55:33	1 363 667	41:35	1 280	4:00	7:22	79 649	2:41	5:84	11 6
Västman- {Lb....	26 782	44:79	1 147 437	37:31	2 941	4:92	10:98	94 109	3:06	8:20	18 8
lands {St.....	17 665	57:00	1 254 872	42:45	1 556	5:02	8:81	76 224	2:58	6:07	11 5
Kopparbergs {Lb....	53 220	44:43	2 451 209	39:79	6 869	5:73	12:91	251 672	4:08	10:27	36 4
{St.....	7 019	56:20	633 200	43:72	608	4:87	8:66	44 707	3:09	7:06	5 0
Gävleborgs {Lb....	50 309	41:35	2 609 295	40:30	4 214	3:46	8:38	165 772	2:56	6:35	32 7
{St.....	16 450	46:35	1 077 027	40:19	1 414	3:98	8:60	63 917	2:38	5:93	10 0
Västernorr- {Lb....	59 241	46:70	2 946 498	41:14	5 300	4:18	8:95	176 362	2:46	5:99	31 1
lands {St.....	13 311	49:57	1 295 145	43:47	761	2:83	5:72	82 431	2:77	6:36	7 3
Jämtlands {Lb....	27 526	39:72	1 130 859	37:13	2 955	4:26	10:74	107 295	3:52	9:48	16 3
{St.....	5 056	62:53	507 162	45:66	374	4:63	7:40	31 164	2:81	6:14	3 0
Väster- {Lb....	39 023	44:16	1 832 339	39:39	3 717	4:21	9:52	194 957	4:19	10:64	25 3
bottens {St.....	6 703	61:86	707 400	45:37	511	4:72	7:62	34 750	2:23	4:91	4 1
Norrbottnens {Lb....	36 434	45:80	1 988 217	42:06	1 826	2:30	5:01	142 080	3:01	7:15	21 1
{St.....	5 306	61:03	485 133	45:42	320	3:68	6:03	32 166	3:01	6:63	3 0
Landsbygd	1 046 638	43:80	51 447 460	38:98	111 507	4:67	10:66	3 932 950	2:98	7:64	694
Städer ¹	644 986	49:65	60 092 585	40:65	55 161	4:25	8:55	3 129 617	2:12	5:21	380
Hela riket ¹	1 691 624	45:86	111 540 045	39:86	166 668	4:52	9:85	7 062 567	2:52	6:33	1 074

¹ Från Värmlands läns magistratsstäder hava fullständiga uppgifter icke kunnat erhållas, varför här bses från sagda städer.

Utlagt av den ordinarie uppbördén.

2:a uppbördén			Restfört vid 1:a uppbördén						Restfört vid 2:a uppbördén							
Belopp			Debetsedlar			Belopp			Debetsedlar			Belopp				
Ar	Kronor	% av utskydder att betala vid 2:a uppbördén	Antal	% av utskydder utifrån debetsedlar	% av utskydder att betala vid 2:a uppbördén	Kronor	% av utskydder utifrån debetsedlar	% av utskydder att betala vid 2:a uppbördén	Antal	% av utskydder utifrån debetsedlar	% av utskydder att betala vid 2:a uppbördén	Kronor	% av utskydder utifrån debetsedlar	% av utskydder att betala vid 2:a uppbördén		
															% av utskydder att betala vid 2:a uppbördén	% av utskydder utifrån debetsedlar
35	53-29	19 607 632	33-39	84-49	65 990	17-46	34-02	1 959 973	3-34	8-45	10 568	2-80	5-45	614 353	1-05	2-65
31	57-72	4 911 809	30-05	74-27	21 821	13-37	24-65	1 061 722	6-50	16-05	7 186	4-41	8-12	308 737	1-89	4-67
15	60-29	413 112	32-34	77-27	2 384	13-42	25-17	62 453	4-89	11-68	436	2-45	4-60	15 505	1-21	2-90
55	65-12	957 028	29-34	78-69	3 703	6-77	14-43	85 960	2-63	7-07	2 136	3-90	8-33	63 587	1-95	5-23
29	63-82	1 121 649	35-23	81-31	3 135	12-71	20-14	100 432	3-15	7-28	789	3-20	5-07	44 143	1-39	3-20
56	73-48	1 514 436	33-05	85-96	3 951	3-68	11-47	90 486	1-88	5-14	2 407	2-24	6-99	67 659	1-41	3-84
89	72-06	1 218 463	35-70	84-72	2 806	8-15	13-70	98 707	2-88	6-86	925	2-69	4-51	35 015	1-03	2-43
33	70-89	1 936 305	31-63	82-67	5 427	5-15	11-64	133 048	2-18	5-68	3 018	2-86	6-47	90 049	1-47	3-85
16	61-07	1 765 394	33-05	81-58	6 363	9-78	20-47	155 098	2-90	7-17	1 897	2-91	6-10	79 366	1-49	3-67
43	70-49	1 696 484	31-90	80-95	4 273	4-19	8-58	97 793	1-84	4-67	3 493	3-43	7-01	90 803	1-71	4-33
25	67-17	847 628	36-52	85-80	3 167	12-49	21-38	62 980	2-71	6-38	698	2-75	4-71	27 187	1-17	2-75
33	70-01	1 150 888	30-72	79-51	3 132	3-89	9-13	76 934	2-06	5-31	2 397	2-98	6-99	58 054	1-55	4-01
89	70-36	241 523	37-20	84-17	572	9-36	16-51	18 015	2-78	6-28	166	2-71	4-79	7 426	1-14	2-59
72	67-29	1 387 472	28-18	78-35	5 467	5-10	13-87	120 194	2-44	6-79	3 350	3-13	8-50	95 452	1-94	5-39
15	56-20	840 279	34-07	79-25	4 889	17-90	31-28	130 138	5-29	12-28	819	3-00	5-24	31 183	1-26	2-94
31	72-58	350 994	29-92	80-48	847	3-41	7-90	24 116	2-07	5-53	599	2-41	5-58	15 291	1-30	3-51
43	55-99	282 488	37-34	83-25	—	—	—	—	—	—	178	2-64	4-42	6 841	0-90	2-02
20	64-76	634 402	28-79	77-16	4 206	8-16	20-18	92 399	4-19	11-24	1 638	3-18	7-86	40 431	1-84	4-92
06	64-41	946 802	35-60	83-11	3 278	11-65	20-26	88 746	3-34	7-79	700	2-49	4-32	28 134	1-06	2-47
11	75-57	2 087 718	32-03	84-19	5 123	4-01	9-35	112 652	1-73	4-54	4 145	3-24	7-56	97 090	1-49	3-92
02	68-64	691 892	36-63	87-22	1 638	11-63	19-00	38 031	2-01	4-79	415	2-95	4-81	13 570	0-71	1-71
06	74-94	3 419 969	33-64	84-63	6 234	4-13	8-14	155 740	1-54	3-85	4 584	3-04	5-98	135 606	1-33	3-36
37	59-98	5 477 042	33-65	84-78	17 972	10-08	22-94	448 198	2-75	6-94	4 261	2-39	5-44	177 294	1-09	2-75
37	69-39	899 219	30-48	82-83	1 911	3-08	7-67	41 113	1-39	3-79	1 706	2-75	6-85	50 648	1-72	4-66
32	68-24	1 013 712	35-43	84-30	3 031	11-54	18-93	78 636	2-75	6-54	849	3-23	5-30	27 441	0-96	2-28
38	61-67	1 557 934	29-83	75-52	9 543	8-89	20-01	280 117	5-37	13-58	4 831	4-50	10-13	106 779	2-04	5-18
54	53-94	7 032 831	35-15	87-31	25 925	12-49	34-49	614 251	3-07	7-63	3 785	1-83	5-04	143 988	0-72	1-79
04	55-07	378 623	30-04	78-21	2 597	14-10	28-03	65 048	5-16	12-58	588	2-60	6-35	27 337	2-17	5-29
25	65-58	2 393 601	32-37	81-85	8 491	6-01	13-96	196 597	2-66	6-72	4 515	3-20	7-42	125 697	1-70	4-30
89	59-57	1 710 781	34-50	83-46	7 995	15-79	28-62	181 212	3-65	8-84	1 399	2-76	5-01	46 217	0-93	2-26
90	66-74	1 186 079	26-98	78-60	3 415	3-20	8-58	73 522	1-67	4-87	3 216	3-01	8-08	72 751	1-66	4-82
31	65-86	942 105	35-34	81-48	3 130	12-58	19-90	85 613	3-21	7-40	989	3-98	6-29	39 883	1-50	3-45
01	65-02	1 886 504	31-69	79-42	9 102	7-21	16-79	225 940	3-80	9-51	4 353	3-45	8-03	111 874	1-88	4-71
51	69-12	1 937 730	31-30	82-22	5 560	5-28	12-36	138 246	2-23	5-86	3 287	3-12	7-31	95 244	1-54	4-04
10	65-79	1 129 755	34-26	82-85	3 922	12-24	22-13	115 183	3-50	8-45	861	2-69	4-86	39 080	1-18	2-86
45	70-23	921 763	29-97	80-33	2 873	4-80	10-73	71 573	2-33	6-24	2 160	3-62	8-06	59 992	1-95	5-23
20	65-26	1 028 004	34-77	81-92	3 678	11-87	20-82	113 272	3-84	9-03	903	2-91	5-11	37 372	1-26	2-98
33	68-48	1 953 900	31-72	79-71	6 301	5-26	11-84	149 072	2-42	6-08	3 605	3-01	6-77	96 565	1-57	3-94
41	71-92	546 039	37-70	86-24	1 100	8-81	15-67	30 402	2-10	4-80	263	2-11	3-75	12 052	0-83	1-90
02	65-10	2 113 923	32-65	81-02	9 455	7-77	18-79	222 415	3-44	8-52	3 888	3-20	7-73	107 185	1-65	4-11
20	60-82	879 988	32-84	81-71	4 298	12-11	26-13	106 299	3-97	9-87	733	2-06	4-45	26 823	1-00	2-49
33	53-18	2 183 607	30-49	74-10	17 150	13-52	28-95	441 356	6-16	14-98	5 286	4-17	8-92	145 173	2-03	4-93
51	55-49	1 011 662	33-95	78-12	4 485	16-70	33-69	154 510	5-19	11-93	680	2-53	5-10	46 542	1-56	3-59
27	61-09	839 335	27-56	74-23	5 138	7-41	18-66	117 493	3-86	10-39	2 618	3-78	9-51	66 736	2-19	5-90
89	61-23	409 579	36-87	80-76	1 311	16-21	25-93	51 608	4-65	10-18	275	3-40	5-44	14 811	1-33	2-92
38	65-43	1 394 524	29-98	76-10	5 088	5-76	13-04	127 095	2-73	6-94	4 686	5-31	12-01	115 763	2-49	6-32
10	70-17	612 040	39-25	86-52	999	9-22	14-90	36 910	2-37	5-22	490	4-52	7-31	23 700	1-52	3-35
30	58-08	1 455 113	30-78	73-19	9 239	11-61	25-36	234 056	4-95	11-77	4 209	5-29	11-55	156 968	3-32	7-89
38	68-30	391 807	36-69	80-76	1 103	12-69	20-79	48 067	4-50	9-91	259	2-98	4-88	13 093	1-22	2-70
06	66-34	40 770 737	30-89	79-25	157 450	6-59	15-04	4 369 639	3-31	8-49	83 318	3-48	7-96	2 374 134	1-80	4-62
26	58-94	50 540 830	34-19	84-10	175 768	13-53	27-25	4 843 782	3-28	8-06	33 926	2-61	5-26	1 578 356	1-06	2-63
3	63-52	91 311 567	32-64	81-87	333 218	9-03	19-70	9 213 421	3-29	8-26	117 239	3-18	6-93	3 952 490	1-41	3-54

L ä n (Lb = landsbygd och föggeristäder St = magistratsstäder)	Antal utfär- dade debet- sedlar	Summa debiterade utskylder Kr.	Influtet under upp bördstermin eller vid upp bördsstämman				Upp fört å restlängd			
			Debetsedlar		Belopp		Debetsedlar		Belopp	
			Antal	% av antal utfärdade debet- sedlar	Kronor	% av summa debiterade utskylder	Antal	% av antal utfärdade debet- sedlar	Kronor	% av summa debiterade utskylder
Stockholms stad	385 809	65 191 601	218 858	56·73	58 723 758	90·08	166 951	43·27	6 467 843	9·9
Stockholms län {										
Lb.	165 252	17 109 785	114 837	69·49	14 837 389	86·72	50 415	30·51	2 272 396	13·5
St.	18 086	1 341 539	13 420	74·20	1 161 108	86·55	4 666	25·80	180 431	13·5
Uppsala {										
Lb.	54 772	3 474 946	42 966	78·45	3 107 020	89·41	11 806	21·55	367 926	10·6
St.	25 916	3 629 268	18 936	73·07	3 300 242	90·93	6 980	26·93	329 026	9·1
Söderman {										
Lb.	110 035	5 185 179	94 463	85·85	4 851 728	93·57	15 572	14·15	333 451	6·5
St.	35 796	4 053 274	27 483	76·78	3 720 149	91·78	8 313	23·22	333 125	8·1
Östergöt- {										
Lb.	106 975	6 546 637	88 912	83·11	6 036 004	92·20	18 063	16·89	510 633	7·7
St.	66 301	5 830 979	42 671	64·36	5 203 627	89·24	23 630	35·64	627 352	10·7
Jönköpings {										
Lb.	104 103	5 938 593	93 482	89·80	5 551 963	93·49	10 621	10·20	386 630	6·5
St.	25 957	2 786 926	19 137	73·73	2 565 933	92·07	6 820	26·27	220 993	7·7
Kronobergs {										
Lb.	80 893	3 802 173	68 478	84·65	3 515 445	92·46	12 415	15·35	286 728	7·5
St.	6 138	633 925	4 472	72·86	578 273	91·22	1 666	27·14	55 652	8·8
Kalmar {										
Lb.	108 419	5 547 843	82 476	76·07	5 057 754	91·17	25 943	23·93	490 089	8·9
St.	27 869	2 735 782	17 340	62·22	2 344 317	85·69	10 529	37·78	391 465	14·7
Gotlands {										
Lb.	25 126	1 261 086	22 136	88·10	1 170 712	92·83	2 990	11·90	90 374	7·2
St.	6 979	875 574	5 284	75·71	807 590	92·24	1 695	24·29	67 984	7·7
Blekinge {										
Lb.	51 982	2 337 444	34 898	67·13	2 011 273	86·05	17 084	32·87	326 171	13·7
St.	28 659	2 852 212	19 761	68·95	2 563 283	89·87	8 898	31·05	288 929	10·3
Kristianstads {										
Lb.	128 183	7 350 816	106 766	83·29	6 848 267	93·16	21 417	16·71	502 549	6·9
St.	14 541	2 148 945	10 422	71·67	2 005 694	93·33	4 119	28·33	143 251	6·6
Malmöhus {										
Lb.	148 047	11 155 830	125 783	84·96	10 589 709	94·93	22 264	15·04	566 121	5·1
St.	184 933	20 389 531	116 916	63·22	18 420 812	90·34	68 017	36·78	1 968 719	9·6
Hallands {										
Lb.	61 817	3 215 961	52 005	84·13	3 010 192	93·60	9 812	15·87	205 767	6·4
St.	26 125	3 054 364	18 914	72·40	2 769 147	90·66	7 211	27·60	285 219	9·3
Göteborgs {										
Gbg st.	109 589	5 844 600	79 576	72·61	4 896 126	83·77	30 013	27·39	948 474	16·2
Övr. st.	215 795	21 811 915	118 122	54·74	19 336 185	88·65	97 673	45·26	2 475 730	11·3
Älvsborgs {										
Lb.	17 702	1 319 886	11 097	62·69	1 113 928	84·40	6 605	37·31	205 958	15·3
St.	143 399	8 296 529	124 707	86·97	7 519 010	90·63	18 692	13·03	777 519	9·4
Skaraborgs {										
Lb.	52 527	6 018 228	33 421	63·63	5 336 174	88·67	19 106	36·37	682 054	11·2
St.	106 937	4 735 383	91 695	85·75	4 417 661	93·29	15 242	14·25	317 722	6·6
Värmlands {										
Lb.	26 187	2 935 689	19 253	73·52	2 689 911	91·63	6 934	26·48	245 778	8·3
St.	126 942	6 942 159	92 688	73·02	6 076 864	87·54	34 254	26·98	865 295	12·4
Örebro {										
Lb.	27 628	2 797 038	17 191	62·23	2 400 749	85·83	10 437	37·77	396 289	14·2
St.	105 611	7 238 876	86 270	81·69	6 721 695	92·86	19 341	18·31	517 181	7·1
Västman- {										
Lb.	32 592	3 568 866	21 422	65·73	3 166 235	88·72	11 170	34·27	402 631	11·3
St.	60 182	3 579 140	50 009	83·10	3 293 264	92·01	10 173	16·90	285 876	8·0
Kopparbergs {										
Lb.	31 702	3 761 786	22 813	71·96	3 395 801	90·27	8 889	28·04	365 985	9·7
St.	122 109	7 075 561	97 999	80·26	6 450 603	91·17	24 110	19·74	624 958	8·8
Gävleborgs {										
Lb.	12 386	1 805 441	9 284	74·96	1 704 843	94·43	3 102	25·04	100 598	5·8
St.	124 423	7 706 531	85 042	68·35	6 754 991	87·65	39 381	31·65	951 540	12·3
Västernorr- {										
Lb.	35 716	2 982 499	22 094	61·86	2 620 858	87·87	13 622	38·14	361 641	12·1
St.	127 890	8 632 015	76 080	59·49	7 138 452	82·70	51 810	40·51	1 493 563	17·1
Jämtlands {										
Lb.	26 294	3 115 221	14 897	56·66	2 653 265	85·17	11 397	43·34	461 956	14·3
St.	70 164	3 556 903	47 511	67·71	3 023 181	84·99	22 653	32·29	533 722	15·0
Väster- {										
Lb.	8 111	1 093 306	5 114	63·05	969 985	88·72	2 997	36·95	123 321	11·5
St.	92 016	5 741 796	69 818	75·88	5 133 381	89·40	22 198	24·12	608 415	10·6
Norrbot- {										
Lb.	11 591	1 863 133	8 260	71·26	1 715 393	92·07	3 331	28·74	147 740	7·7
St.	82 362	4 759 443	46 407	56·35	3 914 115	82·24	35 955	43·65	845 328	17·1
St.	8 783	1 099 676	5 582	63·55	965 930	87·84	3 201	36·45	133 746	12·4
Landsbygd	2 417 228	147 035 229	1 875 004	77·57	131 926 799	89·72	542 224	22·43	15 108 430	10·0
Städer	1 360 123	169 696 604	842 164	61·92	152 233 190	89·71	517 959	38·08	17 463 414	10·0
Hela riket	3 777 351	316 731 833	2 717 168	71·93	284 159 989	89·72	1 060 183	28·07	32 571 844	10·0

ultat av den ordinarie uppbördén (forts. sid. 382 o. f.).

F ö r s t a u p p b ö r d e n

Att betala			Influtet vid 1:a uppbördén						Restfört				
betsedlar	Belopp		Debetsedlar		Belopp				Debetsedlar		Belopp		
Antal	Kronor	% av summa debiterade utskryder	Antal	% av antal utfärdade debetsedlar	Kronor	% av summa debiterade utskryder	% av utskryder att betala vid 1:a uppbördén	Antal	% av antal utfärdade debetsedlar	Kronor	% av summa debiterade utskryder	% av utskryder att betala vid 1:a uppbördén	
385 809	39 489 895	60:58	230 030	59:62	35 540 420	54:52	90:00	155 779	40:38	3 949 475	6:06	10:00	
165 252	10 271 775	60:04	121 742	73:67	9 073 103	53:03	88:33	43 510	26:33	1 198 672	7:01	11:67	
18 086	779 025	58:07	13 871	76:69	677 827	50:53	87:01	4 215	23:31	101 198	7:54	12:99	
54 772	2 174 997	62:59	45 008	82:17	1 985 061	57:12	91:27	9 764	17:83	189 936	5:47	8:73	
25 916	2 056 571	56:67	19 786	76:35	1 884 354	51:92	91:63	6 130	23:65	172 217	4:75	8:37	
110 035	3 260 396	62:88	96 932	88:09	3 087 101	59:54	94:68	13 103	11:91	173 295	3:34	5:32	
35 796	2 326 888	57:41	28 465	79:52	2 146 112	52:95	92:23	7 331	20:48	180 776	4:46	7:77	
106 975	4 054 121	61:93	91 430	85:47	3 781 393	57:76	93:27	15 545	14:53	272 728	4:17	6:73	
66 301	3 463 427	59:40	44 523	67:15	3 094 410	53:07	89:35	21 778	32:85	369 017	6:33	10:65	
104 103	3 585 127	60:37	96 943	93:12	3 392 187	57:12	94:62	7 160	6:88	192 940	3:25	5:38	
25 957	1 577 521	56:60	19 864	76:53	1 449 632	52:02	91:89	6 093	23:47	127 889	4:58	8:11	
80 893	2 350 546	61:82	70 993	87:76	2 203 299	57:95	93:74	9 900	12:24	147 247	3:87	6:26	
6 138	354 915	55:99	4 680	76:25	326 080	51:44	91:88	1 458	23:75	28 835	4:55	8:12	
108 419	3 531 954	63:66	85 868	79:20	3 256 905	58:70	92:21	22 551	20:80	275 049	4:96	7:79	
27 869	1 547 001	56:55	15 407	64:81	1 320 180	48:26	85:34	9 807	35:19	226 821	8:29	14:66	
25 126	784 933	62:24	22 850	90:94	740 563	58:72	94:35	2 276	9:06	44 370	3:52	5:65	
6 979	479 663	54:78	5 511	78:97	444 248	50:74	92:62	1 468	21:03	35 415	4:04	7:38	
51 982	1 456 507	62:31	36 611	70:43	1 265 971	54:16	86:92	15 371	29:57	190 536	8:15	13:08	
28 659	1 626 092	57:01	20 477	71:45	1 461 572	51:24	89:88	8 182	28:55	164 520	5:77	10:12	
128 183	4 498 170	61:19	111 211	86:76	4 235 139	57:61	94:15	16 972	13:24	263 031	3:58	5:85	
14 541	2 300 176	57:25	10 899	74:95	1 148 335	53:44	93:35	3 642	25:05	81 841	3:81	6:65	
148 047	6 661 752	59:72	130 407	88:09	6 388 576	57:27	95:90	17 640	11:91	273 176	2:45	4:10	
184 933	12 226 803	59:97	121 775	65:85	11 008 469	53:99	90:04	63 158	34:15	1 218 334	5:98	9:96	
61 817	2 035 163	63:28	53 907	87:20	1 932 902	60:10	94:98	7 910	12:80	102 261	3:18	5:02	
26 125	1 761 774	57:68	19 843	75:95	1 604 680	52:54	91:08	6 282	24:05	157 094	5:14	8:92	
109 589	3 501 238	59:91	83 446	76:14	2 985 100	51:07	85:26	26 143	23:86	516 138	8:84	14:74	
215 795	13 043 249	59:80	122 533	56:78	11 470 896	52:59	87:95	93 262	43:22	1 572 353	7:21	12:05	
17 702	773 334	58:59	11 521	65:08	649 082	49:18	83:93	6 181	34:92	124 252	9:41	16:07	
143 399	4 986 449	60:10	129 430	90:26	4 578 325	55:18	91:82	13 969	9:74	408 124	4:92	8:18	
52 527	3 477 078	57:78	34 960	66:56	3 076 876	51:13	88:49	17 567	33:44	400 202	6:65	11:51	
106 937	3 098 262	65:43	94 517	88:39	2 921 606	61:70	94:30	12 420	11:61	176 656	3:73	5:70	
26 187	1 652 734	56:30	20 149	76:94	1 521 308	51:82	92:05	6 038	23:06	131 426	4:48	7:95	
126 942	4 140 581	59:64	97 260	76:62	3 662 408	52:76	88:45	29 682	23:38	478 173	6:88	11:55	
27 628	1 638 847	58:59	18 082	65:45	1 392 670	49:79	84:98	9 546	34:55	246 177	8:80	15:02	
105 611	4 411 595	60:94	89 586	84:83	4 139 232	57:18	93:83	16 025	15:17	272 363	3:76	6:17	
32 592	2 088 949	58:53	22 377	68:66	1 847 685	51:77	88:45	10 215	31:34	241 264	6:76	11:55	
60 182	2 205 556	61:62	51 977	66:37	2 060 592	57:57	93:43	8 205	13:63	144 964	4:05	6:57	
31 702	2 122 028	56:41	23 891	75:36	1 922 444	51:10	90:59	7 811	24:64	199 584	5:31	9:41	
122 109	4 244 973	59:99	101 548	83:16	3 893 866	55:03	91:73	20 561	16:84	351 107	4:96	8:27	
12 386	995 205	55:12	9 632	77:77	938 815	52:00	94:33	2 754	22:23	56 390	3:12	5:67	
124 423	4 562 678	59:21	89 297	71:77	4 009 001	52:03	87:87	35 126	28:23	553 677	7:18	12:13	
35 716	1 763 370	59:12	22 934	64:21	1 536 355	51:51	87:13	12 782	35:79	227 015	7:61	12:87	
127 890	5 052 056	58:53	81 611	63:81	4 208 587	48:76	83:30	46 279	36:19	843 469	9:77	16:70	
26 294	1 753 147	56:28	15 547	59:13	1 489 239	47:81	84:95	10 747	40:87	263 908	8:47	15:05	
70 164	2 238 530	62:93	50 666	72:21	1 924 383	54:10	85:97	19 498	27:79	314 147	8:83	14:03	
8 111	596 154	54:53	5 385	66:39	530 752	48:55	89:03	2 726	33:61	65 402	5:98	10:97	
92 016	3 424 440	59:64	74 889	81:39	3 114 484	54:24	90:95	17 127	18:61	309 956	5:40	9:05	
11 591	1 012 013	54:32	8 867	76:50	941 896	50:56	93:07	2 724	23:50	70 117	3:76	6:93	
82 362	2 804 754	58:93	50 589	61:42	2 317 633	48:70	82:63	31 773	38:58	487 121	10:23	17:37	
8 783	602 932	54:83	5 908	67:27	532 709	48:44	88:35	2 875	32:73	70 223	6:39	11:65	
2 417 228	89 336 553	60:76	1 958 718	81:03	81 157 417	55:19	90:84	458 510	18:97	8 179 136	5:57	9:16	
1 360 123	100 438 791	59:19	879 572	64:67	89 957 046	53:01	89:56	480 551	35:33	10 481 745	6:18	10:44	
3 777 351	189 775 344	59:92	2 838 290	24:86	171 114 463	54:03	90:17	939 061	24:86	18 660 881	5:89	9:83	

L ä n (Lb=landsbygd och föggeristäder St=magistratsstäder)	A n d r											
	Att betala					Influtet vid 1:a uppörden					Influ	
	Debetsedlar		Belopp			Debetsedlar		Belopp			Del	
	Antal	% av antal utfärdade debetsedlar	Kronor	% av summa debeterade utskyld	Antal	% av antal utfärdade debetsedlar	Kronor	% av summa debeterade utskyld	% av utskyld att betala vid 2:a uppörden	Antal		
Stockholms stad.....	201 222	52.16	25 701 706	39.42	15 680	4.06	7.79	1 579 198	2.42	6.14	111 5	
Stockholms län {	Lb....	88 658	53.65	6 838 010	39.96	9 291	5.62	10.48	337 665	1.97	4.94	50 5
	St....	9 606	53.11	562 514	41.93	980	5.42	10.20	40 053	2.99	7.12	6 0
Uppsala » {	Lb....	26 229	47.89	1 299 949	37.41	3 209	5.86	12.23	99 824	2.87	7.68	17 3
	St....	16 381	63.21	1 572 697	43.33	1 756	6.78	10.72	128 357	3.53	8.16	10 4
Söderman-lands » {	Lb....	37 021	33.64	1 924 783	37.12	3 160	2.87	8.54	107 347	2.07	5.58	27 2
	St....	21 905	61.19	1 726 386	42.59	1 669	4.66	7.62	85 160	2.10	4.93	16 4
Östergöt-lands » {	Lb....	48 122	44.98	2 492 516	38.07	5 619	5.25	11.68	206 048	3.15	8.27	34 2
	St....	33 956	51.21	2 367 552	40.60	3 677	5.55	10.83	194 161	3.33	8.20	20 8
Jönköpings » {	Lb....	52 109	50.06	2 353 466	39.63	7 708	7.41	14.79	251 582	4.24	10.69	36 5
	St....	15 465	59.58	1 209 405	43.40	1 042	4.01	6.74	50 325	1.81	4.16	10 6
Kronobergs » {	Lb....	34 709	42.91	1 451 627	38.18	5 169	6.39	14.89	170 892	4.49	11.77	24 0
	St....	3 447	56.16	279 010	44.01	291	4.74	8.44	19 611	3.09	7.03	2 3
Kalmar » {	Lb....	41 341	38.13	2 015 889	36.34	4 254	3.92	10.29	184 648	3.33	9.16	28 5
	St....	16 532	59.32	1 188 781	43.45	1 133	4.07	6.85	64 068	2.34	5.39	10 0
Gotlands » {	Lb....	11 074	44.07	476 153	37.76	1 703	6.78	15.38	55 119	4.37	11.58	7 7
	St....	4 381	62.77	395 911	45.22	1 258	18.03	28.71	31 060	3.55	7.85	2 1
Blekinge » {	Lb....	21 530	41.42	880 937	37.69	1 594	3.07	7.40	57 585	2.46	6.54	14 1
	St....	16 628	58.02	1 226 120	42.99	2 052	7.16	12.34	85 743	3.01	6.99	10 6
Kristianstads » {	Lb....	60 732	47.38	2 852 646	38.81	6 535	5.10	10.76	216 701	2.95	7.60	44 2
	St....	9 293	63.91	918 769	42.75	682	4.69	7.34	54 775	2.55	5.96	6 3
Malmöhus » {	Lb....	80 254	54.21	4 494 078	40.28	8 690	5.87	10.83	349 998	3.14	7.79	60 3
	St....	90 889	49.15	8 162 728	40.03	12 761	6.90	14.04	414 336	2.03	5.08	53 5
Hallands » {	Lb....	25 017	40.47	1 180 798	36.72	4 106	6.64	16.41	108 080	3.36	9.16	16 8
	St....	17 136	65.59	1 292 590	42.32	1 249	4.78	7.29	88 635	2.90	6.86	11 4
Göteborgs och Bohus » {	Lb....	50 865	46.41	2 343 362	40.09	4 409	4.02	8.67	132 697	2.27	5.66	31 1
	Gbg st.	82 442	38.20	8 768 666	40.20	5 083	2.36	6.16	266 549	1.22	3.04	43 1
	Övr.st.	9 188	51.90	546 552	41.41	927	5.24	10.09	54 187	4.11	9.92	5 2
Älvsborgs » {	Lb....	65 442	45.64	3 310 080	39.90	8 804	6.14	13.45	421 337	5.08	12.73	42 8
	St....	32 628	62.12	2 541 150	42.22	1 989	3.79	6.10	126 793	2.11	4.99	18 9
Skaraborgs » {	Lb....	40 263	37.65	1 637 121	34.57	6 443	6.02	16.00	197 013	4.16	12.02	27 4
	St....	17 159	65.52	1 282 955	43.70	1 383	5.28	8.06	86 581	2.95	6.75	11 6
Värmlands » {	Lb....	56 996	44.90	2 801 578	40.36	5 754	4.53	10.10	163 472	2.35	5.83	37 3
	St....	17 719	64.13	1 158 191	41.41	683	2.47	3.85	72 455	2.59	6.26	11 8
Örebro » {	Lb....	48 483	45.91	2 827 281	39.06	5 439	5.15	11.22	191 210	2.64	6.77	33 9
	St....	18 433	56.56	1 479 917	41.47	1 557	4.78	8.45	93 307	2.61	6.30	11 7
Västman-lands » {	Lb....	28 955	48.11	1 373 584	38.38	3 042	5.05	10.50	108 178	3.02	7.88	20 8
	St....	18 843	59.44	1 639 758	43.59	1 528	4.82	8.11	98 722	2.62	6.02	12 5
Kopparbergs » {	Lb....	60 177	49.28	2 830 588	40.01	7 489	6.13	12.44	240 873	3.40	8.51	41 2
	St....	7 426	59.95	810 236	44.88	656	5.29	8.83	45 000	2.49	5.55	5 2
Gävleborgs » {	Lb....	55 614	44.70	3 143 853	40.79	4 394	3.53	7.90	185 524	2.40	5.90	35 7
	St....	17 419	48.77	1 219 129	40.88	1 473	4.12	8.46	71 328	2.39	5.85	10 6
Västernorr-lands » {	Lb....	62 569	48.92	3 579 959	41.47	5 180	4.05	8.28	191 782	2.22	5.36	32 8
	St....	13 188	50.16	1 362 074	43.72	834	3.17	6.32	79 762	2.56	5.86	7 4
Jämtlands » {	Lb....	29 432	41.95	1 318 373	37.07	3 112	4.44	10.57	124 168	3.49	9.42	17 6
	St....	4 439	54.73	497 152	45.47	454	5.60	10.23	33 869	3.10	6.81	2 4
Väster-bottens » {	Lb....	42 670	46.37	2 317 356	40.36	3 565	3.88	8.35	248 358	4.33	10.72	28 0
	St....	7 522	64.90	851 120	45.68	757	6.53	10.06	40 731	2.19	4.79	4 9
Norrbottnens » {	Lb....	37 642	45.70	1 954 689	41.07	1 884	2.29	5.01	149 453	3.14	7.65	21 9
	St....	5 478	62.38	496 744	45.17	180	2.05	3.29	29 996	2.73	6.04	3 6
Landsbygd	1 105 904	45.75	57 698 676	39.24	120 553	4.99	10.90	4 499 554	3.06	7.80	733 1	
Städer	708 725	52.11	69 257 813	40.81	61 734	4.54	8.71	3 934 762	2.32	5.68	422 2	
Hela riket	1 814 629	48.04	126 956 489	40.08	182 287	4.83	10.05	8 434 316	2.66	6.64	1 155 3	

Uttalat av den ordinarie uppbörden.

2:a uppbörden		Restfört vid 1:a uppbörden						Restfört vid 2:a uppbörden								
Ar	Belopp				Debetsedlar			Belopp			Debetsedlar			Belopp		
	Kronor	% av utskydder att betala vid 2:a uppbörden	% av utskydder att betala vid 2:a uppbörden	% av utskydder att betala vid 2:a uppbörden	Antal	% av utskydder att betala vid 2:a uppbörden	% av utskydder att betala vid 2:a uppbörden	Kronor	% av utskydder att betala vid 2:a uppbörden	% av utskydder att betala vid 2:a uppbörden	Antal	% av utskydder att betala vid 2:a uppbörden	% av utskydder att betala vid 2:a uppbörden	Kronor	% av utskydder att betala vid 2:a uppbörden	% av utskydder att betala vid 2:a uppbörden
2	55:45	21 604 140	33:14	84:06	62 806	16:28	31:21	1 908 171	2:92	7:42	11 172	2:90	5:55	610 197	0:94	2:38
9	57:02	5 426 621	31:72	79:36	21 908	13:26	24:71	799 331	4:67	11:69	6 905	4:18	7:79	274 393	1:60	4:01
4	62:59	443 228	33:03	78:79	2 163	11:96	22:52	60 122	4:49	10:69	451	2:49	4:69	19 111	1:42	3:40
9	66:17	1 022 135	29:42	78:63	3 623	6:62	13:81	97 086	2:79	7:47	2 042	3:72	7:79	80 904	2:33	6:22
3	63:96	1 287 531	35:48	81:87	3 297	12:72	20:13	116 369	3:21	7:40	850	3:28	5:19	40 440	1:11	2:57
9	73:67	1 657 280	31:96	86:10	4 117	3:74	11:12	89 198	1:72	4:63	2 469	2:24	6:67	70 958	1:37	3:69
2	75:04	1 488 877	36:73	86:25	2 417	7:87	12:86	112 267	2:77	6:50	982	2:74	4:48	40 082	0:99	2:32
0	71:17	2 048 563	31:29	82:19	5 738	5:36	11:92	143 579	2:19	5:76	2 518	2:35	5:23	94 326	1:44	3:78
0	61:32	1 915 056	32:84	80:39	7 066	11:47	22:40	179 665	3:08	7:59	1 852	2:79	5:45	78 670	1:35	3:32
4	70:20	1 908 194	32:13	81:08	4 364	4:19	8:37	103 375	1:74	4:39	3 461	3:32	6:64	90 315	1:52	3:84
8	68:77	1 065 976	38:24	88:14	3 060	11:79	19:79	67 202	2:42	5:56	727	2:80	4:70	25 902	0:93	2:14
8	69:17	1 141 254	30:02	78:62	3 016	3:73	8:69	75 079	1:98	5:17	2 515	3:11	7:25	64 402	1:69	4:44
5	68:12	232 582	36:69	83:36	6 006	9:78	17:41	18 226	2:88	6:53	208	3:39	6:03	8 591	1:35	3:08
4	69:07	1 616 201	29:14	80:17	5 143	4:74	12:44	125 011	2:25	6:20	3 392	3:13	8:20	90 029	1:62	4:47
4	60:60	960 069	35:09	80:76	4 659	16:72	28:18	138 769	5:08	11:67	722	2:59	4:37	25 875	0:94	2:18
3	70:41	375 030	29:74	78:76	860	3:42	7:76	23 705	1:88	4:98	714	2:84	6:45	22 299	1:77	4:48
4	48:99	332 282	37:95	83:93	750	10:74	17:12	23 485	2:68	5:93	227	3:26	5:18	9 084	1:04	2:29
2	65:49	687 717	29:43	78:07	4 122	7:93	19:15	93 551	4:00	10:61	1 713	3:30	7:96	42 084	1:80	4:78
7	64:06	1 015 968	35:62	82:86	3 208	11:19	19:29	93 981	3:29	7:67	716	2:50	4:31	30 428	1:07	2:48
0	72:83	2 396 427	32:60	84:00	5 519	4:31	9:09	128 628	1:75	4:51	4 445	3:47	7:32	110 890	1:51	3:89
8	68:50	802 584	37:34	87:36	1 768	12:16	19:03	46 623	2:17	5:07	477	3:28	5:13	14 787	0:69	1:61
6	75:19	3 851 135	34:52	85:69	6 593	4:45	8:22	151 819	1:36	3:38	4 624	3:13	5:76	141 126	1:26	3:14
8	58:96	6 998 007	34:32	85:73	19 675	10:64	21:65	552 909	2:71	6:77	4 859	2:63	5:35	197 476	0:97	2:42
6	67:55	969 210	30:14	82:08	2 111	3:42	8:44	50 919	1:58	4:31	1 902	3:07	7:60	52 589	1:64	4:45
7	67:04	1 075 832	35:22	83:23	3 470	13:29	20:25	91 553	3:00	7:08	929	3:55	5:42	36 570	1:20	2:83
4	61:27	1 778 329	30:43	75:89	11 422	10:42	22:45	315 562	5:40	13:47	3 870	3:53	7:61	116 774	1:99	4:98
8	52:32	7 598 740	34:84	86:66	29 816	13:82	36:17	698 199	3:20	7:96	4 411	2:04	5:35	205 178	0:94	2:34
9	57:02	410 659	31:11	75:14	2 598	14:68	28:28	66 760	5:06	12:21	424	2:39	4:61	14 946	1:13	2:73
5	65:40	2 519 348	30:37	76:11	9 114	6:36	13:93	232 219	2:80	7:02	4 723	3:29	7:22	137 176	1:65	4:14
2	58:14	2 132 505	35:43	83:92	10 128	19:28	31:04	233 732	3:88	9:20	1 539	2:93	4:72	48 120	0:80	1:89
8	68:21	1 299 042	27:43	79:35	3 535	3:31	8:78	74 369	1:57	4:54	2 822	2:64	7:01	66 697	1:41	4:07
6	68:16	1 082 022	36:86	84:34	3 185	12:16	18:56	81 696	2:78	6:37	896	3:42	5:22	32 656	1:11	2:54
2	65:52	2 250 984	32:43	80:35	9 326	7:35	16:36	262 472	3:78	9:37	4 572	3:60	8:02	124 650	1:80	4:45
0	67:05	935 624	33:45	80:78	4 265	15:44	24:07	113 390	4:06	9:79	891	3:22	5:03	36 722	1:31	3:17
2	69:96	2 391 253	33:04	84:58	5 807	5:50	11:98	145 420	2:01	5:14	3 316	3:14	6:84	99 398	1:37	3:51
8	63:98	1 225 243	34:34	82:79	4 128	12:67	22:39	123 216	3:45	8:33	955	2:93	5:18	38 151	1:07	2:58
2	72:17	1 124 494	31:42	81:86	3 049	5:07	10:53	70 615	1:98	5:14	1 968	3:27	6:80	70 297	1:96	5:12
2	66:48	1 374 635	36:55	83:83	3 710	11:70	19:69	117 387	3:12	7:16	1 078	3:40	5:72	49 014	1:30	2:99
0	68:60	2 315 864	32:74	81:81	7 859	6:44	13:06	178 557	2:52	6:31	3 549	2:90	5:90	95 294	1:35	3:37
1	70:60	721 028	39:94	88:99	1 179	9:52	15:88	32 740	1:81	4:04	348	2:81	4:69	11 468	0:64	1:42
7	64:36	2 560 466	33:22	81:45	11 172	8:98	20:09	280 799	3:65	8:93	4 255	3:42	7:65	117 064	1:52	3:72
0	61:39	1 013 175	33:97	83:11	4 413	12:36	25:33	106 801	3:58	8:76	840	2:35	4:82	27 825	0:94	2:28
1	52:53	2 738 083	31:72	76:48	18 987	14:85	30:35	484 869	5:62	13:54	5 531	4:32	8:84	165 225	1:91	4:62
9	56:61	1 084 264	34:80	79:60	4 239	16:13	32:14	163 735	5:26	12:02	650	2:47	4:93	34 313	1:10	2:52
2	59:88	974 630	27:40	73:92	5 541	7:89	18:83	132 997	3:74	10:09	3 155	4:50	10:72	86 578	2:44	6:57
9	55:78	405 364	37:07	81:54	1 238	15:26	27:89	42 867	3:92	8:62	271	3:34	6:10	15 052	1:38	3:03
6	65:78	1 770 539	30:83	76:40	5 968	6:49	13:99	161 360	2:81	6:96	5 071	5:51	11:88	137 099	2:39	5:92
9	65:17	732 766	39:32	86:09	1 256	10:84	16:70	48 012	2:58	5:64	607	5:24	8:07	29 611	1:59	3:48
5	58:33	1 447 029	30:40	74:03	9 617	11:68	25:55	238 769	5:02	12:21	4 182	5:07	11:11	119 438	2:51	6:11
6	67:41	403 225	36:67	81:17	1 279	14:56	23:35	48 276	4:39	9:72	326	3:72	5:95	15 247	1:38	3:07
9	66:29	46 269 828	31:47	80:19	168 511	6:97	15:24	4 459 289	3:03	7:73	33 714	3:46	7:57	2 470 005	1:68	4:28
9	59:58	58 341 382	34:38	84:24	187 313	13:77	26:43	5 286 153	3:11	7:63	37 408	2:75	5:28	1 695 516	1:00	2:45
9	63:67	104 611 210	33:03	82:40	355 824	9:42	19:61	9 745 442	3:08	7:68	121 122	3:21	6:67	4 165 521	1:31	3:28

Tab. 7. 1922—1935 års kronoutsylder.

A. För riket i dess helhet.

Å r	Antal utfärdade debetsedlar	Summa debiterade utskylder Kr.	Influtet under upp- bördstermin eller vid uppbördsstämma		Uppfört å restlängd	
			Antal debetsedlar	Belopp Kr.	Antal debetsedlar	Belopp Kr.
1922	3 086 129	304 292 848	2 111 373	260 821 805	974 756	43 471 043
1923	3 113 502	241 317 810	2 156 976	207 735 463	956 526	33 582 317
1924	3 168 553	250 740 094	2 211 542	217 691 866	957 011	33 048 228
1925	3 223 938	265 542 558	2 235 135	230 051 686	988 803	35 490 872
1926	3 284 413	268 353 194	2 285 574	234 502 345	998 839	33 850 849
1927	3 341 045	269 208 571	2 356 259	235 868 488	984 786	33 345 083
1928	3 386 271	278 114 338	2 392 141	245 287 323	994 130	32 827 015
1929	3 432 341	283 768 982	2 445 384	249 453 035	986 957	34 315 947
1930	3 459 882	301 659 359	2 468 101	264 219 655	991 781	37 439 704
1931	3 558 244	304 344 512	2 475 736	262 024 532	1 082 508	42 319 980
1932	3 618 066	283 855 663	2 460 734	243 472 318	1 157 332	40 383 345
1933	3 615 704	272 593 116	2 474 828	236 063 358	1 140 876	36 529 758
1934	3 688 688	279 795 592	2 621 329	248 791 794	1 067 359	31 003 798
1935	3 777 351	316 731 833	2 717 168	284 159 989	1 060 183	32 571 844

B. För landsbygd och för magistratsstäder.

Å r	Antal utfärdade debetsedlar	Summa debiterade utskylder Kr.	Influtet under upp- bördstermin och vid uppbördsstämma				Uppfört å restlängd				
			Debetsedlar		Belopp		Debetsedlar		Belopp		
			Antal	%	Kronor	%	Antal	%	Kronor	%	
1922..	{Lb	2 073 778	129 856 409	1 579 542	76·17	110 536 566	85·12	494 236	23·83	19 319 843	14·88
	{St	1 012 351	174 436 439	531 831	52·53	150 285 239	86·15	480 520	47·47	24 151 200	13·85
1923..	{Lb	2 084 791	107 056 697	1 604 937	76·98	92 744 467	86·63	479 854	23·02	14 312 230	13·37
	{St	1 028 711	134 261 113	552 039	53·66	114 990 996	85·65	476 672	46·34	19 270 117	14·35
1924..	{Lb	2 115 618	114 280 917	1 633 435	77·21	99 815 888	87·34	482 183	22·79	14 465 029	12·66
	{St	1 052 935	136 459 177	578 107	54·90	117 875 978	86·38	474 828	45·10	18 583 199	13·62
1925..	{Lb	2 139 061	122 965 729	1 637 621	76·56	107 233 442	87·21	501 440	23·44	15 732 287	12·79
	{St	1 084 877	142 576 829	597 514	55·08	122 818 244	86·14	487 363	44·92	19 758 585	13·86
1926..	{Lb	2 166 574	126 242 697	1 658 109	76·53	110 619 349	87·62	508 465	23·47	15 623 348	12·38
	{St	1 117 839	142 110 497	627 465	56·13	123 882 996	87·17	490 374	43 87	18 227 501	12·83
1927..	{Lb	2 191 630	128 983 684	1 699 416	77·54	113 466 842	87·97	492 214	22·46	15 513 842	12·03
	{St	1 149 415	140 224 887	656 843	57·28	122 393 646	87·28	492 572	42·72	17 831 241	12·72
1928..	{Lb	2 208 630	133 863 277	1 702 360	77·08	117 906 818	88·08	506 270	22·92	15 956 459	11·92
	{St	1 177 641	144 251 061	689 781	58·57	127 380 505	88·30	487 860	41·43	16 870 556	11·70
1929..	{Lb	2 240 351	135 006 524	1 741 249	77·72	119 085 775	88·21	499 102	22·28	15 920 749	11·79
	{St	1 191 990	148 762 458	704 135	59·07	130 367 260	87·63	487 855	40·93	18 395 198	12·37
1930..	{Lb	2 265 277	143 249 165	1 749 249	77·22	125 204 869	87·40	516 028	22·78	18 044 296	12·60
	{St ¹	1 194 605	158 410 194	718 852	60·17	139 014 786	87·76	475 753	39·83	19 395 408	12·24
1931..	{Lb	2 290 203	141 599 110	1 731 081	75·59	120 797 908	85·31	559 122	24·41	20 801 202	14·69
	{St	1 268 041	162 745 402	744 655	58·72	141 226 624	86·78	523 386	41·28	21 518 778	13·22
1932..	{Lb	2 346 578	134 580 338	1 726 114	73·56	114 955 449	85·42	620 464	26·44	19 624 889	14·58
	{St	1 271 488	149 275 325	734 620	57·78	128 516 869	86·09	536 868	42·22	20 758 456	13·91
1933..	{Lb	2 325 196	129 619 597	1 730 164	74·41	112 807 604	87·03	595 032	25·59	16 811 993	12·97
	{St ¹	1 290 508	142 973 519	744 664	57·70	123 255 754	86·21	545 844	42·30	19 717 765	13·79
1934..	{Lb	2 389 679	131 977 590	1 838 547	76·94	117 149 505	88·76	551 132	23·06	14 828 085	11·24
	{St	1 299 009	147 818 002	782 782	60·26	131 642 289	89·06	516 227	39·74	16 175 713	10·94
1935..	{Lb	2 417 228	147 035 229	1 875 004	77·57	131 926 799	89·72	542 224	22·43	15 108 430	10·28
	{St	1 360 123	169 696 604	842 164	61·92	152 233 190	89·71	517 959	38·08	17 463 414	10·29

Lb = landsbygd och fögderistäder.

St = magistratsstäder.

¹ Från Värmlands läns magistratsstäder hava fullständiga uppgifter icke kunnat erhållas, varför här bortses från sagda städer.

Tab. 8. Vid kronouppbördén år 1933 debiterade belopp, fördelade efter titlar.

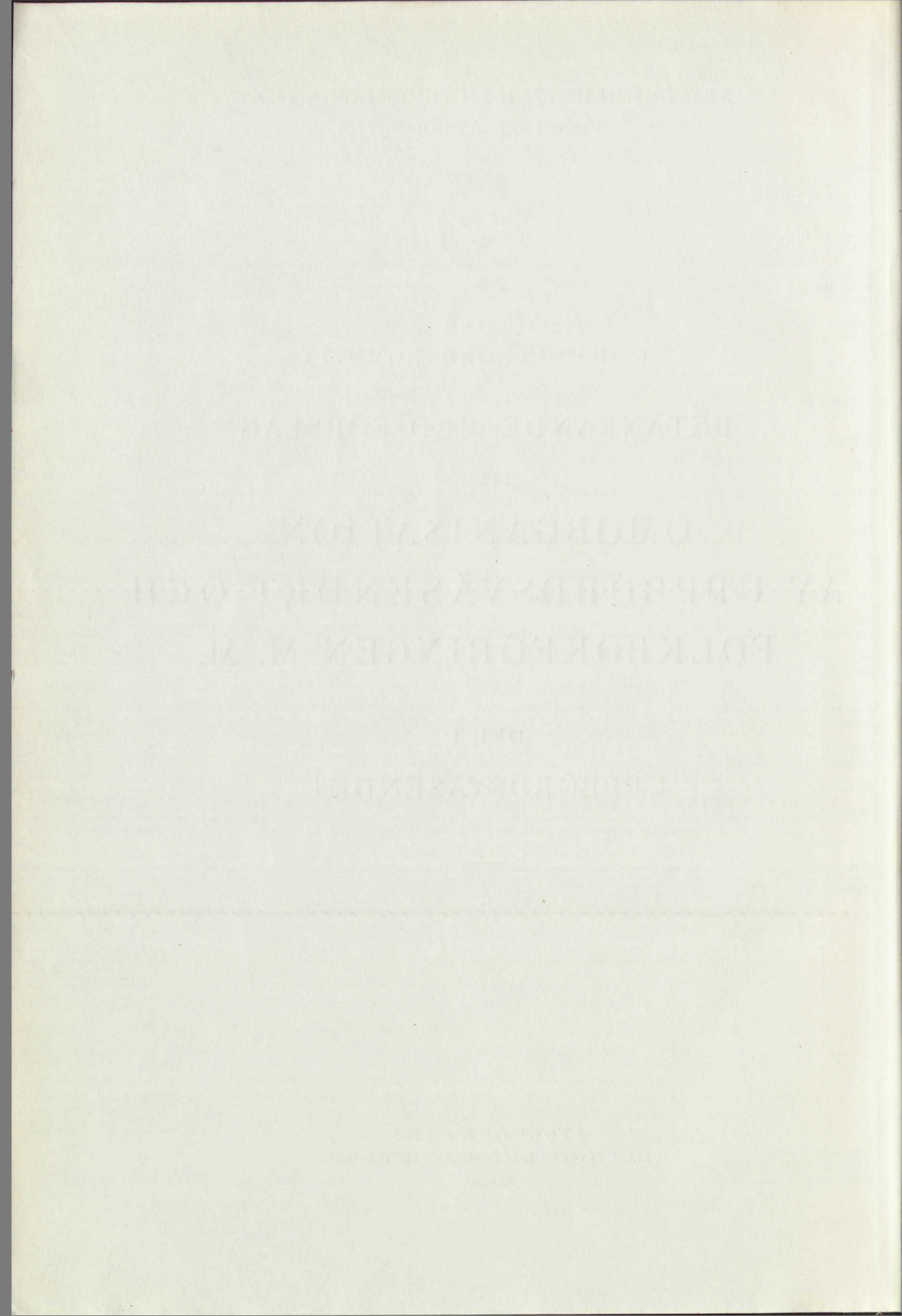
	Landsbygd och fögderistäder		Magistratsstäder		Hela riket	
	Kronor	%	Kronor	%	Kronor	%
<i>Statsskatter:</i>						
Mantalspenningar	827 288	0·64	398 550	0·27	1 225 838	0·45
Prästerskapets tionde	1 448 996	1·12	103 824	0·07	1 552 820	0·56
Statlig inkomst- och förmögenhetsskatt	36 262 758	27·98	100 422 558	69·07	136 685 316	49·71
Extra inkomst- och förmögenhetsskatt	2 006 386	1·55	6 714 874	4·62	8 721 260	3·17
Särskild skatt å förmögenhet	—	—	—	—	—	—
Utjämningskatt	872 527	0·67	3 092 878	2·13	3 965 405	1·44
Utskiifningskatt för bolag .	9 272	0·01	293 502	0·20	302 774	0·11
Ersättningskatt för bolag ..	—	—	—	—	—	—
<i>Kommunala skatter:</i>						
Landstingskatt	41 529 594	32·04	21 077 519	14·50	62 607 113	22·76
Vägs katt	23 652 614	18·25	—	—	23 652 614	8·60
Tingshusmedel	577 189	0·45	—	—	577 189	0·21
Sjukvårdsavgift	1 034 114	0·80	498 139	0·34	1 532 253	0·56
Kommunal progressivskatt för gemensamt kommunalt ändamål	—	—	141 023	0·10	141 023	0·05
<i>Stalliga försäkringsavgifter:</i>						
Pensionsgrundavgift	35 760	0·03	3 049 457	2·10	3 085 217	1·12
Pensionstilläggsavgift	8 018 164	6·18	7 803 711	5·37	15 821 875	5·75
Olycksfallsförsäkringsavgift ..	3 279 264	2·53	1 222 314	0·84	4 501 578	1·64
<i>Försäkringsavgifter till bolag:</i>						
Brandstodsmedel	1 126 715	0·87	14 152	0·01	1 140 867	0·41
Kreatursförsäkringsavgift ..	3 528 295	2·72	31	0·00	3 528 326	1·28
Häsförsäkringsavgift	95 665	0·07	3 384	0·00	99 049	0·04
Andra försäkringsavgifter ..	72 764	0·05	1 305	0·00	74 069	0·03
<i>Frivilliga ledamotsavgifter:</i>						
Riddarhusmedel	10 020	0·01	19 240	0·01	29 260	0·01
Ledamotsavgift till hushållningsällskap	216 483	0·17	12 947	0·01	229 430	0·08
<i>Diverse:</i>						
Avbetalningar å avdikningslån	1 569 651	1·21	19 341	0·01	1 588 992	0·58
Annuiteter å egnahemslån ..	1 985 814	1·53	125 040	0·09	2 110 854	0·77
Annuiteter å förskott för avlösning å frälseräntor	84 330	0·06	76	0·00	84 406	0·03
Skogsvårdsavgift	898 276	0·69	3 858	0·00	902 134	0·33
Övriga titlar	127 055	0·10	213 368	0·15	340 423	0·12
Debetsedelslösen	350 603	0·27	165 228	0·11	515 831	0·19
Summa	129 619 597	100·00	145 396 319	100·00	275 015 916	100·00

Tab. 9. Vid kronouppbörden år 1934 debiterade belopp, fördelade efter titlar.

	Landsbygd och fögderistäder		Magistratsstäder		Hela riket	
	Kronor	%	Kronor	%	Kronor	%
<i>Statsskatter:</i>						
Mantalspenningar	834 549	0·63	404 326	0·27	1 238 875	0·44
Prästerskapets tionde	1 309 199	0·99	95 691	0·06	1 404 890	0·50
Statlig inkomst- och förmögenhetsskatt	36 924 375	27·98	97 229 839	64·67	134 154 214	47·52
Extra inkomst- och förmögenhetsskatt	1 840 925	1·39	5 816 957	3·87	7 657 882	2·71
Särskild skatt å förmögenhet	3 526 534	2·67	7 725 261	5·14	11 251 795	3·98
Utjämningskatt	1 681 388	1·28	5 568 861	3·70	7 250 249	2·57
Utskiftningsskatt för bolag .	28 725	0·02	80 798	0·05	109 523	0·04
Ersättningskatt för bolag ..	375	0·00	76 200	0·05	76 575	0·03
<i>Kommunala skatter:</i>						
Landstingsskatt	42 675 495	32·34	21 152 122	14·07	63 827 617	22·61
Vägs katt	22 213 563	16·83	—	—	22 213 563	7·87
Tingshusmedel	611 446	0·46	—	—	611 446	0·22
Sjukvårdsavgift	1 043 186	0·79	505 408	0·34	1 548 594	0·55
Kommunal progressivskatt för gemensamt kommunalt ändamål	—	—	111 514	0·08	111 514	0·04
<i>Statliga försäkringsavgifter:</i>						
Pensionsgrundavgift	64 404	0·05	3 122 817	2·08	3 187 221	1·13
Pensionstilläggsavgift	7 926 925	6·01	7 423 804	4·94	15 350 729	5·44
Olycksfallsförsäkringsavgift ..	3 127 851	2·37	574 719	0·38	3 702 570	1·31
<i>Försäkringsavgifter till bolag:</i>						
Brandstodsmedel	701 758	0·53	10 060	0·01	711 818	0·25
Kreatursförsäkringsavgift ..	3 522 426	2·67	1 484	0·00	3 523 910	1·25
Hästförsäkringsavgift	83 434	0·06	2 637	0·00	86 071	0·03
Andra försäkringsavgifter ..	100 309	0·08	1 875	0·00	102 184	0·03
<i>Frivilliga ledamotsavgifter:</i>						
Riddarhusmedel	10 170	0·01	19 200	0·01	29 370	0·01
Ledamotsavgift till hushållningsällskap	218 998	0·17	13 370	0·01	232 368	0·08
<i>Diverse:</i>						
Avbetalningar å avdikningslån	2 087 613	1·58	29 402	0·02	2 117 015	0·75
Annuiteter å egnahemslån ..	—	—	346	0·00	346	0·00
Annuiteter å förskott för avlösning å frälseräntor	85 321	0·07	353	0·00	85 674	0·03
Skogsvårdsavgift	894 089	0·67	3 910	0·00	897 999	0·32
Övriga titlar	118 133	0·09	208 774	0·14	326 907	0·11
Debetsedelslösen	346 399	0·26	163 967	0·11	510 366	0·18
Summa	131 977 590	100·00	150 343 695	100·00	282 321 285	100·00

Tab. 10. Vid kronouppbörden år 1935 debiterade belopp, fördelade efter titlar.

	Landsbygd och fögderistäder		Magistratsstäder		Hela riket	
	Kronor	%	Kronor	%	Kronor	%
<i>Statsskatter:</i>						
Mantalspenningar	841 470	0·57	412 934	0·24	1 254 404	0·40
Prästerskapets tionde	1 152 271	0·78	90 613	0·05	1 242 884	0·39
Statlig inkomst- och förmögenhetsskatt	45 018 659	30·62	111 165 691	65·51	156 184 350	49·32
Extra inkomst- och förmögenhetsskatt	2 135 015	1·45	6 550 009	3·86	8 685 024	2·74
Särskild skatt å förmögenhet	3 969 597	2·70	8 552 676	5·04	12 522 273	3·95
Utjämningskatt	1 986 552	1·35	6 616 757	3·90	8 603 309	2·73
Utskiftningsskatt för bolag .	9 895	0·01	191 033	0·11	200 928	0·06
Ersättningskatt för bolag ..	25 434	0·02	26 775	0·02	52 209	0·02
<i>Kommunala skatter:</i>						
Landstingsskatt	45 913 134	31·23	22 614 855	13·33	68 527 989	21·64
Vägskatt	22 901 280	15·58	—	—	22 901 280	7·23
Tingshusmedel	668 323	0·45	1 504	0·00	669 827	0·21
Sjukvårdsavgift	1 051 839	0·72	514 659	0·30	1 566 498	0·49
Kommunal progressivskatt för gemensamt kommunalt ändamål	—	—	156 693	0·09	156 693	0·05
<i>Statliga försäkringsavgifter:</i>						
Pensionsgrundavgift	64 623	0·04	3 186 078	1·88	3 250 701	1·03
Pensionstilläggsavgift	8 769 385	5·96	7 965 719	4·70	16 735 104	5·28
Olycksfallsförsäkringsavgift ..	3 315 766	2·25	1 159 504	0·68	4 475 270	1·41
<i>Försäkringsavgifter till bolag:</i>						
Brandstodsmedel	713 146	0·49	10 122	0·01	723 268	0·23
Kreatursförsäkringsavgift ...	3 621 846	2·46	2 751	0·00	3 624 597	1·14
Häsförsäkringsavgift	73 605	0·05	1 210	0·00	74 815	0·02
Andra försäkringsavgifter ...	104 647	0·07	1 992	0·00	106 639	0·03
<i>Frivilliga ledamotsavgifter:</i>						
Riddarhusmedel	10 320	0·01	20 570	0·01	30 890	0·01
Ledamotsavgift till hushållningsällskap	223 001	0·15	14 035	0·01	237 036	0·08
<i>Diverse:</i>						
Avbetalningar å avdikningslån	2 231 116	1·52	31 369	0·02	2 262 485	0·71
Annuiteter å egnahemslån ..	—	—	—	—	—	—
Annuiteter å förskott för avlösning å frälseräntor	84 619	0·06	354	0·00	84 973	0·03
Skogsvårdsavgift	1 707 424	1·16	6 801	0·01	1 714 225	0·54
Övriga titlar	72 057	0·05	225 750	0·13	297 807	0·09
Debetsedelslösen	370 205	0·25	176 150	0·10	546 355	0·17
Summa	147 035 229	100·00	169 696 604	100·00	316 731 833	100·00

Tab. 13.

Stickprovsundersökning A.

Sammanställning beträffande 35 kommuner och delar av kommuner inom 8 län av antalet kronodebetsdelar år 1935 samt dessas fördelning efter belopp m. m. enligt 1935 års kronouppbördsbok.

L ä n	1			2		3		4		5		6	
	Samtliga debetsdelar			Debetsdelar å högst 10 kronor		Debetsdelar å högst 20 kronor		Debetsdelar å högst 30 kronor		Debet- sedlar, som fått betalas under två terminer		Debetsdelar å blott per- sonella skatter (mantals- penningar och sjuk- vårdsavg.)	
	antal	summa skatt kr.	medel- tal kr.	antal	% av alla	antal	% av alla	antal	% av alla	antal	% av alla	antal	% av alla
Stockholms stad ..	4 766	251 029:—	52:67	1 581	33·2	2 009	42·2	2 496	52·4	2 372	49·8	574	12·0
Stockholms län	7 251	590 428:75	81:43	2 455	33·9	3 487	48·1	4 059	56·0	4 054	55·9	1 074	14·8
Jönköpings >	4 207	357 381:—	84:95	1 404	33·4	1 914	45·5	2 270	53·2	2 356	56·0	721	17·1
Malmöhus >	10 980	619 913:—	56:46	3 916	35·7	5 269	48·0	6 334	57·7	5 780	52·6	1 710	15·6
Göteb. o. Bohus >	13 410	3 071 019:—	229:01	6 063	45·2	7 319	54·6	8 500	63·4	5 653	42·2	2 698	20·1
Älvsborgs >	4 540	334 046:—	73:58	1 769	39·0	2 317	51·0	2 720	60·0	2 387	52·6	648	14·3
Kopparbergs >	2 925	124 049:—	42:41	1 183	40·4	1 623	45·5	1 936	66·2	1 380	47·2	325	11·1
Västerbottens >	10 650	1 470 107:—	138:04	3 536	33·2	4 573	42·9	5 203	48·9	6 272	58·9	1 402	13·2
Säger	58 729	6 817 972:75	116:09	21 907	37·3	28 511	48·5	33 518	57·1	30 254	51·5	9 152	15·6

Stickprovsundersökning B.

Sammanställning för vissa kommuner, utvisande antalet kronodebetsdelar år 1935 samt dessas fördelning efter belopp enligt modifierad uppbördsbok. (Uppbördsboken upptager blott pensionsavgift (enligt nya lagen), olycksfallsförsäkringsavgift, »statsskatt» (= alla statliga inkomstskatter), särskild förmögenhetsskatt, allmän kommunalskatt, kommunal progressivskatt, skogsvårdsavgift, landstingsmedel, vägskatt, tingshusmedel samt annuiter för frälseräntor och avdikningslån = 12 titlar.)

K o m m u n	1			2		3		4		5		6	
	Samtliga debetsdelar			Debetsdelar å högst 10 kronor		Debetsdelar å högst 20 kronor		Debetsdelar å högst 30 kronor		Debetsdelar å högst 50 kronor		Debetsdelar över 50 kronor	
	antal	summa skatt kr.	medel- tal kr.	antal	% av alla	antal	% av alla	antal	% av alla	antal	% av alla	antal	% av alla
<i>Stockholms län</i>													
Eds socken	876	215 837	246:39	119	13·6	208	23·7	270	30·8	396	45·2	480	54·8
<i>Malmöhus län</i>													
Stora Hammars socken	765	54 860	71:71	188	24·6	327	42·7	449	58·7	565	74·0	200	26·0
<i>Älvsborgs län</i>													
Dalums socken	390	23 458	60:15	105	26·9	173	44·4	237	60·8	280	71·8	110	28·2
<i>Stockholms stad</i>													
Del av Katarina femte taxeringsdistriktet ...	1 000	192 096	192:10	114	11·4	167	16·7	207	20·7	291	29·0	709	71·0
Säger	3 031	486 251	160:43	526	17·3	875	28·9	1 163	38·4	1 532	50·6	1 499	49·4

Tab. 13 (forts.).
Stickprovsundersökning C.

Sammanställning för vissa kommuner av antal debiterade poster och debiterade belopp m. m., fördelade efter titlar enligt

1. 1935 års kronouppbördsbok
2. 1935 års kommunala uppbördsbok
3. Modifierad uppbördsbok enligt kommitténs plan.¹

	Eds socken	St. Hammars socken	Dalums socken	Del av Katarina V tax.-distr. Stockholm	Summa (Säger)
Antal invånare år 1935.....	1 417	725	707	2 100	4 949
» skattekronor år 1935	9 949	4 293	1 363	18 734	34 339
» debetsedlar enl. 1.....	876	771	379	1 051	3 077
» » » 2.....	758	705	273	881	2 617
» » » 3.....	876	765	390	1 000	3 031
» debiterade poster enl. 1.....	5 688	3 305	2 158	3 576	14 727
» » » 2.....	792	721	273	923	2 709
» Säger enligt 1 och 2	6 480	4 026	2 431	4 499	17 436
» debiterade poster enl. 3.....	4 338	2 677	1 322	2 955	11 292
Debiterade belopp, enl. 1.....	147 106	31 036	12 741	53 521	244 404
» » » 2.....	65 691	22 023	9 540	131 435	228 689
» » » 3.....	215 837	54 860	23 458	192 097	486 252
Debiterade belopp, medeltal enl. 1....	167: 93	40: 25	33: 62	50: 92	79: 43
» » » » 2....	86: 66	31: 24	34: 95	149: 19	87: 39
» » » » 3....	246: 39	71: 71	60: 15	192: 10	160: 43

¹ Uppbördsboken upptager blott pensionsavgift (enl. nya lagen), olycksfallsförsäkringsavgift, »statsskatt» (= alla statliga inkomstskatter), särskild förmögenhetsskatt, allmän kommunalskatt, kommunal progressivskatt, skogsvårdsavgift, landstingsmedel, vägskatt, tingshusmedel samt annuiteter för frälseräntor och avdikningslån. Den allmänna kommunalskatten har vid uppbördsbok nr 2 och 3 genomgående räknats schablonmässigt efter 5—7 kr. (6 kr. i Ed, 7 kr. i Stockholm, övriga 5 kr.).

Tab. 14. Uppgift för år 1935 om det kommunala skatteunderlaget enligt taxeringsnämnderna och enligt prövningsnämnderna samt om prövningsnämndernas verksamhet.

L ä n (Lb = landsbygd St = magistrats- och fögderistäder)	Antal skatte- kronor för inkomst och fastighet		Nettoökning (+) nettominsk- ning (-)		Länsprövningsnämndernas verksamhet			
	enligt taxerings- nämnderna	enligt prövnings- nämnderna	Kr.	%	Hela antalet besvär	Antal särsk. yrkan- den av lands- kamrer	Antal ändra- detaxe- ringar	Antal fall, då inkomst- taxering ändrats med mer än 50%
Stockholms stad	10 221 488	10 261 164	+ 39 676	0.39	1 322	1 058	1 582	425
Stockholms län {								
Lb.	1 560 941	1 575 348	+ 14 407	0.92	779	1 598	2 059	8
St.	711 712	720 180	+ 8 468	1.19	228	660	793	1
Uppsala {								
Lb.	416 232	409 676	- 6 556	1.58	512	547	825	149
St.	484 826	490 458	+ 5 632	1.16	119	274	375	62
Söderman-lands {								
Lb.	488 835	488 916	+ 81	0.02	401	929	1 104	253
St.	640 717	643 120	+ 2 403	0.38	100	413	470	59
Östergöt-lands {								
Lb.	724 686	728 125	+ 3 439	0.47	864	415	1 050	351
St.	1 084 877	1 084 929	+ 52	0.00	333	309	451	110
Jönköpings {								
Lb.	491 834	491 965	+ 131	0.03	547	422	810	508
St.	631 143	639 781	+ 8 638	1.37	288	176	326	131
Kronobergs {								
Lb.	414 205	413 117	- 1 088	0.26	699	479	956	365
St.	93 807	93 277	- 530	0.56	57	15	50	15
Kalmar {								
Lb.	502 817	505 766	+ 2 949	0.59	931	1 459	2 073	400
St.	414 063	412 917	- 1 146	0.28	336	497	753	76
Gotlands {								
Lb.	106 366	107 805	+ 1 439	1.35	171	200	288	103
St.	102 189	102 218	+ 29	0.03	105	23	92	18
Blekinge {								
Lb.	239 549	242 000	+ 2 451	1.02	391	407	661	280
St.	391 312	392 003	+ 691	0.18	126	307	420	148
Kristianstads {								
Lb.	779 250	779 994	+ 744	0.10	683	601	1 045	293
St.	298 965	297 850	- 1 115	0.37	99	61	128	22
Malmöhus {								
Lb.	1 179 254	1 179 503	+ 249	0.02	761	249	540	251
St.	3 234 946	3 286 587	+ 51 641	1.60	715	185	389	175
Hallands {								
Lb.	321 069	321 168	+ 99	0.03	419	481	763	153
St.	443 961	443 307	- 654	0.15	183	217	365	46
Göteborgs o. Bohus {								
Lb.	554 281	552 127	- 2 154	0.39	880	333	871	211
St.	4 022 477	4 012 537	- 9 940	0.25	873	573	1 301	410
Älvsborgs {								
Lb.	860 034	861 925	+ 1 891	0.22	965	922	1 512	294
St.	870 385	878 013	+ 7 628	0.88	256	431	593	108
Skaraborgs {								
Lb.	531 775	533 707	+ 1 932	0.36	695	908	1 366	622
St.	438 003	441 315	+ 3 312	0.76	267	401	272	75
Värmlands {								
Lb.	765 597	765 738	+ 141	0.02	797	722	1 190	147
St.	446 809	449 521	+ 2 712	0.61	191	153	353	42
Örebro {								
Lb.	831 353	828 143	- 3 210	0.39	604	1 032	1 471	294
St.	509 268	508 877	- 391	0.08	219	1 229	397	70
Västman-lands {								
Lb.	449 819	461 043	+ 11 224	2.50	352	744	1 042	470
St.	531 725	526 080	- 5 645	1.06	213	212	454	73
Kopparbergs {								
Lb.	923 483	921 867	- 1 616	0.17	1 057	1 262	2 147	343
St.	305 210	306 002	+ 792	0.26	185	158	303	31
Gävleborgs {								
Lb.	941 777	942 718	+ 941	0.10	723	2 396	2 875	376
St.	517 199	516 219	- 980	0.19	193	251	380	58
Västernorr-lands {								
Lb.	799 597	832 010	+ 32 413	4.05	1 343	1 612	2 365	394
St.	408 082	411 895	+ 3 813	0.93	251	244	396	59
Jämtlands {								
Lb.	342 201	342 168	- 33	0.01	802	758	1 511	361
St.	142 432	141 777	- 655	0.46	79	50	135	23
Västerbot-tens {								
Lb.	612 518	622 715	+ 10 197	1.66	1 216	1 280	2 933	358
St.	315 559	316 297	+ 738	0.23	101	234	361	27
Norrbot-tens {								
Lb.	498 571	498 560	- 11	0.00	616	418	804	299
St.	221 235	225 276	+ 4 041	1.83	201	223	422	159
Landsbygd	15 336 044	15 406 104	+ 70 060	0.46	17 208	20 174	32 261	7 283
Städer	27 482 390	27 601 600	+ 119 210	0.43	7 041	8 354	11 561	2 423
Hela riket	42 818 434	43 007 704	+ 189 270	0.44	24 249	28 528	43 822	9 706

Innehållsförteckning.

	Sid.
Skrivelse till Konungen	III
Författningsförslag.	
Förslag till förordning angående debitering, uppbörd och indrivning av allmänna utskylder och avgifter (Uppbördsförordning)	1
Förslag till ändringar i lagen om kommunalstyrelse på landet	53
Förslag till ändringar i lagen om kommunalstyrelse i stad.....	55
Förslag till ändringar i lagen om församlingsstyrelse	58
Förslag till ändring i lagen om skolstyrelse i vissa kommuner	59
Förslag till ändringar i lagen om landsting	60
Förslag till ändring i lagen om vägdistrikt	61
Förslag till ändring i lagen om skogsaccis	62
Förslag till ändringar i 17 kap. handelsbalken	63
Förslag till ändringar i lagen om införsel i avlöning, pension eller livränta....	64
Förslag till ändring i konkurslagen	65
Förslag till ändringar i förordningen angående understöd av skatteutjämningsmedel åt synnerligt skattetyngda kommuner.....	66
Förslag till ändringar i kungörelsen den 28 september 1928 angående utbetalande av understöd av skatteutjämningsmedel åt synnerligt skattetyngda kommuner	67
Förslag till ändringar i kungörelsen den 18 december 1925 med vissa bestämmelser angående exekutionsbiträden	68
Förslag till ändringar i kungörelsen den 13 november 1931 med föreskrifter angående medelsförvaltningen i länen.....	81
Förslag till ändring i kungörelsen den 22 oktober 1886 angående uppbörd av avgifter till vissa på ömsesidighet grundade försäkringsanstalter	86
Förslag till ändring i instruktionen för riksräkenskapsverket.....	86
Förslag till ändring i lagen om ersättning av allmänna medel i vissa fall för skada, som förorsakats av ämbets- eller tjänstemän med flera	87
Förslag till ändring i lagen om fattigvården	87
Förslag till ändring i lagen om folkpensionering	88

Förslag till ändring i lagen den 16 oktober 1908 angående lindring i främmande trosbekännares skattskyldighet till svenska kyrkan samt hennes prästerskap och betjäning	89
---	----

Motiv.

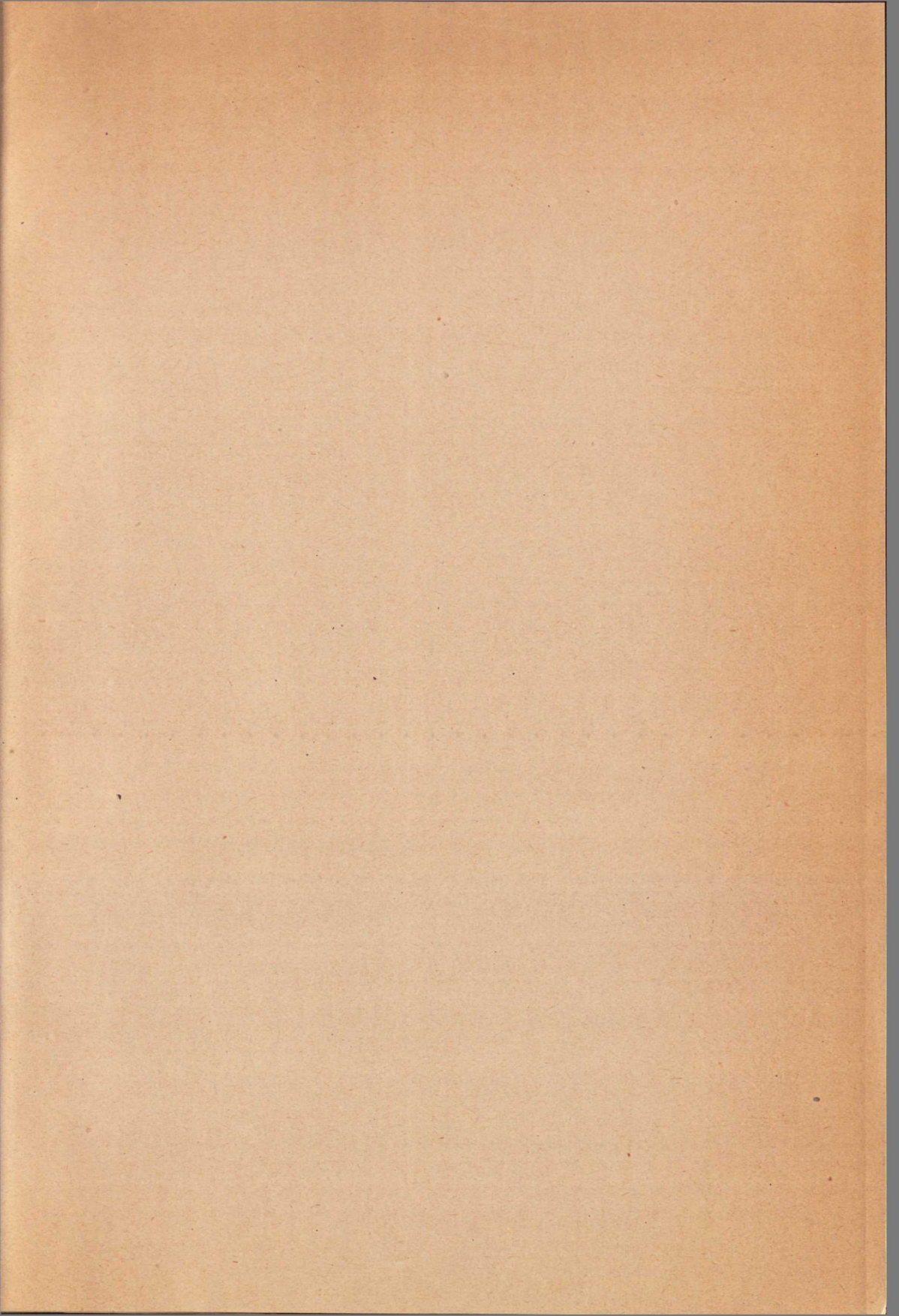
Kap. 1. Uppbördsförfarandet enligt gällande bestämmelser. Resultatet av upp- börden	90
Förfarandet beträffande kronouppbörden	90
Utskyldstitlarna	90
<i>Statsskatter, sid. 90 o. f. — Kommunala skatter, sid. 91 o. f. — Statliga försäkringsavgifter, sid. 93 o. f. — Försäkringsavgifter till bolag, sid. 94. — Frivilliga ledamotsavgifter, sid. 94 o. f. — Diverse tillar, sid. 95 o. f.</i>	
Debiteringen	96
Uppbörden	100
<i>Uppbörd av utskylder, som debiterats i uppbördsbok, sid. 100 o. f. — Uppbörd av utskylder, som debiterats i särskild uppbördslängd, sid. 104 o. f.</i>	
Restindrivningen	105
Bokföringen av kronouppbördsmedlen	114
Förfarandet beträffande kommunaluppbörden	115
Utskyldstitlarna	116
Debiteringen	117
Uppbörden	118
Restindrivningen	120
Resultatet av uppbörden	126
Kap. 2. Brister i det nuvarande uppbördsförfarandet	131
Kap. 3. Uppbördsfrågans tidigare behandling	136
Frågans behandling i riksdagen	136
Tidigare, ej genomförda förslag till uppbördens ordnande	138
1924 års uppbördssakkunnigas förslag och yttranden i anledning av detsamma	138
<i>Den ordinarie uppbörden, sid. 138 o. f. — Restindrivningen, sid. 146 o. f.</i>	
Riksräkenskapsverkets förslag	151
Tidigare förslag till ändring i fråga om kronouppbördens handhavande i magistratsstäderna	152
Kap. 4. Kommitténs direktiv. Allmänna synpunkter på en reform	154
<i>Kommitténs direktiv, sid. 154 o. f. — Allmänna synpunkter, sid. 157 o. f.</i>	
Kap. 5. Olika möjligheter till förkortande av tiden mellan inkomstförvärvet och skattens erläggande	159
Allmänna synpunkter	159
Uppbörd under medverkan av arbetsgivare	160
Uppbörd på grundval av särskilda uppgifter angående beräknad inkomst	160
Uppbörd på grundval av ännu ej granskade deklarationsuppgifter	167

	Sid.
Uppbörd på grundval av verkställd taxering	168
<i>Förkortning av tiden för taxeringsförfarandet, sid. 168 o. f. — Omläggning av kommunernas och vissa andra menigheters budgetår, sid. 169 o. f. — Möjligheten av tidigare beslut angående kommuners och andra menigheters stater, sid. 173 o. f.</i>	
Kap. 6. Grundlinjerna för den föreslagna reformen	175
Kap. 7. Speciella frågor rörande debitering, uppbörd och indrivning	196
Understöd av skatteutjämningsmedel	196
Förmånsrätt för utskylder	203
<i>Gällande bestämmelser, sid. 203 o. f. — Tidigare förslag, sid. 205 o. f. — Kommitténs förslag, sid. 206 o. f.</i>	
Efterkrav och preskription av utskylder	208
<i>Gällande bestämmelser, sid. 208 o. f. — Tidigare förslag, sid. 209 o. f. — Kommitténs förslag, sid. 210 o. f.</i>	
Restitution av utskylder m. m.	212
<i>Gällande bestämmelser, sid. 212 o. f. — Tidigare förslag, sid. 213 o. f. — Kommitténs förslag, sid. 221 o. f.</i>	
Indrivningsavgift	224
Behörighet att meddela beslut om införsel till gäldande av utskylder och avgifter	234
<i>Gällande bestämmelser, sid. 234. — Tidigare förslag, sid. 234 o. f. — Kommitténs förslag, sid. 237 o. f.</i>	
Hindersbevis	238
Avdrag för utskylder vid taxering till statlig inkomst- och för- møgenhetsskatt	241
Sekretesskydd för vissa uppgifter om debitering	243
Uppbörden i magistratsstäderna	245
Kap. 8. Speciella motiv	248
Förslaget till uppbördsförordning	248
Förslaget till ändringar i lagen om kommunalstyrelse på landet	258
Förslaget till ändringar i lagen om kommunalstyrelse i stad	258
Förslaget till ändringar i lagen om församlingsstyrelse	258
Förslaget till ändring i lagen om skolstyrelse i vissa kommuner	259
Förslaget till ändringar i lagen om landsting	259
Förslaget till ändring i lagen om vägdistrikt	259
Förslaget till ändring i lagen om skogsaccis	259
Förslaget till ändring i 17 kap. handelsbalken	259
Förslaget till ändringar i lagen om införsel i avlöning, pension eller livränta	259
Förslagen till ändringar i förordningen angående understöd av skatte- utjämningsmedel åt synnerligt skattetyngda kommuner och kun- görelsen angående utbetalande av understöd av skatteutjämnings- medel	260

	Sid.
Förslaget till ändringar i kungörelsen med vissa bestämmelser angående exekutionsbiträden	260
Förslaget till ändringar i lagen om folkpensionering	261
Kap. 9. Uppmuntran av frivilliga anordningar för förskottsavsättning till gäldande av utskylder	262
Intressekontorsfrågans tidigare behandling	262
Nu förefintliga anordningar för ifrågavarande ändamål	269
<i>Intressekontor och andra anstalter för personal inom särskilda företag, sid. 269 o. f. — Intressekontor och andra anstalter, vilka omhändervhas eller understödjas av kommuner, sid. 270 o. f. — Sparbankernas skattsparverksamhet, sid. 272 o. f. — Statens intressekontor, sid. 274 o. f.</i>	
Kommitténs förslag	290
Kap. 10. Särskilda spörsmål	297
Taxeringsförfarande och utskyldsbetalning för sjöfolk	297
<i>Tidigare framställningar och förslag, sid. 297 o. f. — Kommittén, sid. 310 o. f.</i>	
Uppbörd av utskylder beträffande vissa kategorier av skattskyldiga	320
Uppbörd av utskylder beträffande utlänningar och i utlandet vistande svenska medborgare	324
<i>Gällande bestämmelser, sid. 324 o. f. — Tidigare förslag och framställningar, sid. 327 o. f. — Kommittén, sid. 341 o. f.</i>	
Åtgärder i vissa fall gentemot tjänstemän, som hava befattning med uppbörd	343
Uppbördsstatistik	345
Uppbördsborgen	348
Särskilt yttrande av kommitténs ledamot herr Pettersson	357

Bilagor.

Tabeller	359
----------------	-----

Statens offentliga utredningar 1938

Systematisk förteckning

(Siffrorna inom klammer beteckna utredningarnas nummer i den kronologiska förteckningen.)

Allmän lagstiftning. Rättsskipning. Fångvård.

Riktlinjer för en lagstiftning om ägareförbehåll och avbetalningsköp. [11]
Betänkande med förslag till lotteriförordning m. m. [17]
Betänkande med förslag till lag om frivillig pensionering av i enskild tjänst anställda m. m. [18]
Betänkande med förslag till reformerad hyreslagstiftning. [22]
Betänkande med förslag till lag om villkorlig frigivning m. m. [25]
Betänkande med förslag till trafikförsäkringslag jämte därmed sammanhängande författningar. [27]
Betänkande med förslag rörande djurskyddslagstiftning. [36]
Processlagberedningens förslag till rättegångsbalk. 1. Lagtext. [43] 2. Motiv m. m. [44]

Statsförfattning. Allmän statsförvaltning.

Kommunalförvaltning.

Statens och kommunernas finansväsen.

Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet & landsbygden enligt beredningsnämndernas förslag vid 1938 års allmänna fastighetstaxering. [12]
1936 års uppborrdskommitté. Betänkande med förslag till omorganisation av uppborrdsväsendet och folkbokföringen m. m. Del 1. Uppborrdsväsendet. [46] Del 2. Folkbokföringen. [41]

Politi.

Betänkande ang. omorganisation av polisskolan i Stockholm m. m. [1]

Nationalekonomi och socialpolitik.

Betänkande i näringsfrågan. [6]
Betänkande ang. barnbektädnadsbidrag m. m. [7]
Betänkande ang. förvärvsarbetande kvinnors rättsliga ställning vid äktenskap och barnsbörd. [13]
Betänkande ang. landsbygdens avfolkning. [15]
Yttrande med sociala synpunkter på befolkningsfrågan. [19]
Betänkande ang. barnkrubbor och sommarkolonier m. m. [20]
Arbetslöshetsräkningen den 31 augusti 1937. Del 1. [21]
Betänkande med vissa demografiska utredningar. [24]
Betänkande med utredning och förslag rörande statsbidrag till anordnande av bostäder åt äldre och änkor i s. k. pensionärshem. [40]
Betänkande med förslag ang. reglering av strandbebyggelsen m. m. [45]

Hälso- och sjukvård.

Allmänt näringsväsen.

Fast egendom. Jordbruk med binärningar.

Betänkande med utredning och förslag rörande produktions- och avsättningsförhållandena inom trädgårdsnärigen. [5]
Den statliga egnahemsverksamheten. [34]
Betänkande med förslag till ändringar i arrendelagstiftningen. [38]

Vattenväsen. Skogsbruk. Bergsbruk.

Industri.

Byggnadsindustrin i Sverige. 1. Allmän översikt, yttranden och förslag. [10] 2. Arbetsgivares och löntagares inkomster. [3] 3. Arbetslöshetens omfattning och växlingar. [4]
Betänkande jämte lagförslag ang. lärlingsutbildningen inom hantverket och den mindre industrien. [30]
Normalbestämmelser för järnkonstruktioner till byggnadsverk (järnbestämmelser). [37]

Handel och sjöfart.

Betänkande med utredning och förslag ang. åtgärder till den svenska exportnäringens främjande. [42]

Kommunikationsväsen.

Betänkande med förslag till lag om enskilda vägar m. m. [23]
1936 års järnvägskommitté. Betänkande rörande åtgärder för enhetliggörande av det svenska järnvägsnätet. [28]
Försöksutredning beträffande omfattningen av yrkesmässig godstrafik med automobil eller släpvagn under år 1937. [31]
Betänkande med förslag till statliga åtgärder för stödjande av privatflygningens utveckling i Sverige. [39]

Bank-, kredit- och penningväsen.

Försäkringsväsen.

Kyrkoväsen. Undervisningsväsen.

Andlig odling i övrigt.

Förslag till revision av den svenska kyrkohandboken. [2]
1936 års yrkesskolsakkunniga. Betänkande med förslag rörande omorganisation av vissa delar av tekniska skolan i Stockholm. [8]
Betänkande och förslag ang. skolöverstyrelsens organisation. [14]
Betänkande och förslag ang. verksamheten vid kungl. dramatiska teatern, dess förvaltning och ledning. [16]
Betänkande med utredning och förslag ang. centrala verkstadsskolor m. m. [26]
Betänkande med utredning och förslag ang. intagning av elever i första klassen av de allmänna läroverken och med dem jämförliga läroanstalter. [29]
Betänkande med utredning och förslag ang. begynnelse-språket i realskolan. [32]
Betänkande och förslag rörande den andliga vården inom försvarsväsendet. [33]
Betänkande och förslag ang. utsträckning av den årliga lästiden vid folkskolan m. m. [35]

Försvarsväsen.

Utlåtande rörande flottans fartygstyper m. m. [9]

Utrikes ärenden. Internationell rätt.